

Inu. A. 4709

amabile versiun de C. C. C.

D. R. Rosetti

(SECOLUL AL XIX^a)

1898 23 cont.

03/3748

Doc.

Dictionarul Contimporanilor

DE

DIM. R. ROSETTI

Donatiana

E. B. STATESCU

125195

EDITIA I^a

BUCUREȘTI

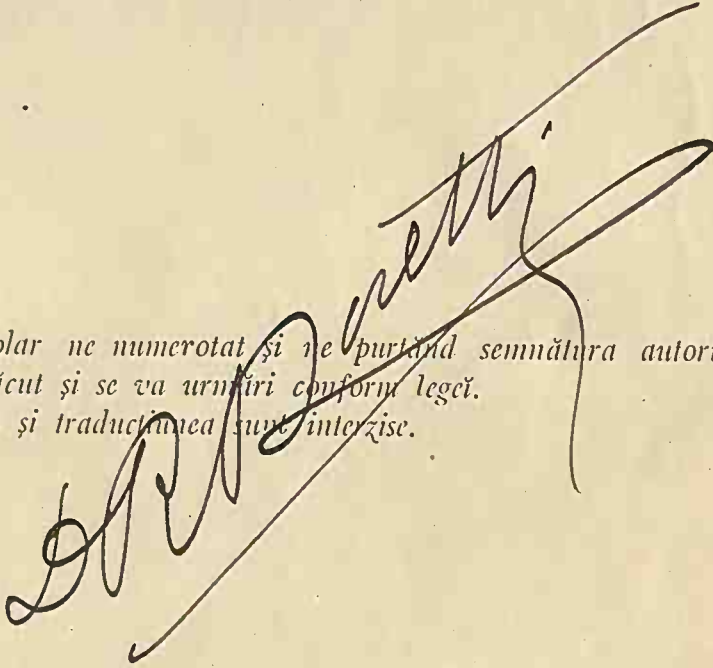
EDITURA LITO-TIPOGRAFIEI «POPULARA», PASAGIUL ROMÂN No. 12,

1897

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI
Cota: IV 513851
Invențiar: 125195

CONTROL 1953

956

Or-ce eșemplar ne numerotat și ne purtând semnătura autorului, se va considera contrafăcut și se va urmări conform legii.
Reproducerea și traducerea sunt interzise.

75

92(R)(03)-R
403.164:92(R)

*Persoanele cari se interesează la publicațiunea de față, sunt rugate să bine
voiască a semnala autorului, lipsurile și erorile ce vor dovedi, spre a se putea
face rectificările în ediția viitoare.*

PRECUVËNTARE

Sunt peste trei ani de atunci. Mă găseam într'un local public, la o masă cu un tiner licențiat în drept, cu o cultură generală destul de întinsă, și care mă ruga tocmai să înserez într'un ziar, conform obiceiului, că a trecut cu mare succes teza sa pentru licență și că juriul l'a felicitat foarte viu—tot conform obiceiului.—La aceeași masă cu noi, era alt tiner, un voluntar pe șase luni.

Pe când licențiatul se lăuda cu izbânde sale universitare, intră în localul public un medic militar cu trei trese la kepiu. Bacalaureatul voluntar se scoală, salută respectuos și apoi se așează iarăși.

Ear eū, care am tristul privilegiu de a reprezenta deja o pagină a timpului de apoi, mă întorsei către cei doi tineri și le zisei :

— Cum se schimbă vremurile și moravurile. Vedeți pe oficerul care intră acum ? Cu două-zeci de ani înapoi, nici un militar de la mic până la mare nu l'ar fi salutată, căci pe atunci medicii militari, cu toată uniformă lor, erau considerați ca *des intrus* în marea familie a armatei.

Pe atunci li se zicea *lipitorile lui Davila*.

Cand rostii cuvântul «lipitoare», tovarășii mei de masă, se uitară nedomiriți unul la altul, apoi la mine, și mă întrerupseră zicând :

— Lipitoare ? N'am înțeles. Lipitorile lui Davila și mai puțin.

— Ce fel, urmai eū, nu știți cine a fost Davila ?

— Mărturisesc că din auzite, cunosc numai picăturile lui Davila, cari mi s'au recomandat la spițerie contra colicelor, răspuse licențiatul, dar cine a fost Davila și dacă a fost turc, tătar, sau neamț, habar nu am.

Eū rămăsei uimit.

Nu'mi venea să crez că două-spre-zece ani sunt de ajuns în țara noastră pentru ca o dată omul înmormintat, dacă el n'a fost Kogălniceanu,

Brătianu, sau n'a purtat un nume cu vază în politică, să nu se mai știe nimic despre dânsul.

Făcui în puține cuvinte biografia doctorului Davila și tălmăcii sensul satiric al calificativului lipitoare, dat medicilor militari eșiți din școala sa.

Dar aceasta nu mi se părea suficient. Din acest moment m'am tot gândit că precum tinerul licențiat nu știa nimic despre cine a fost Davila, tot ast-fel sunt mulți cari nu știu nimic despre cine a fost Dinică Golescu, Filipescu Constantin, Filipescu Iordache, jurisconsultul Flechtenmacher, profesorii Vaillant, Roques, Cesar Librecht, colonelul Pisoski și mulți, foarte mulți alții cari au jucat un rol important în România de la începutul secolului până astăzi, dar ale căror biografii chiar sumare, nu se găsesc nicăeri.

Toată lumea n'a fost Bolintineauu, Sion, sau alt literat, spre a i se găsi viața în numeroasele modeluri de proză și poezii ce se tipăresc anual cu autorizația ministerială.

Ast-fel mi-a intrat în minte idea de a întocmi un *Dicționar al Contemporanilor din România* de la începutul secolului al 19-lea până astăzi.

M'am pus pe lucru în 1896 și credeam că voi termina în șase luni. Amar am fost înșelat, căci iată-ne în 1898 și lucrarea mea este abia schițată, o recunosc singur.

Dicționarul de față apare incomplet, cu multe lacune, pentru că mi'au lipsit elementele necesare spre a face ce doream să fac, și ce nădăjduiam că voi putea să produc.

Spre a mă urni din loc, am găsit trei cărți. Una este *Arhondologia Moldovei* de paharnicul Constantin Sion, care drept amănunte asupra vieții oamenilor secolului, se eșprimă cam de regulă ast-fel: „X..., putoare grecească, boerit de Vodă Sturdza pentru că i-a netezit muerea; l'a făcut paharnic!“ Apoi cărticica lui J. Valentineanu *Biografia oamenilor mari, scrisă de un om mic*, o colecție de vre-o două-zeci nume, în care toți partizanii politici ai autorului sunt numiți mari patrioți, fără a li se arăta faptele, iar toți adversarii sunt numiți hoți, fără a li se arăta hoțiile.

De aceste lucrări, bine înțeles că nu m'am putut sluji.

A treia carte este a lui Vasile Gr. Popu *Conspect asupra literaturii române*. Această lucrare mi-a fost de mare folos, însă prezenta două neajunsuri. E publicată acum două-zeci și două de ani și nu se ocupă de cât despre publiciști.

În asemenea condițiuni m'am gândit atunci să mă adresez publicului cu rugămintă să'mi vie fie-care în ajutor, trimițându'mi biografiile ce po-

sedă. Lună întregă toată presa a reprodus apelurile mele desesperate către familiile tuturor foștilor sau actualilor fruntași ai țării.

Se vede că proza mea n'a avut darul să deștepte în public dorul des-gropării trecutului, căci mi-a răspuns cel mult zece la sută din cei cari ar fi trebuit să răspundă. În schimb însă recunosc că am primit biografiile unor necunoscuți cari mi destăinuiau că de la naștere până în prezent au fost neclintii conservatori sau liberali, ba adesea au cumulat aceste două credințe politice cu vre-o demnitate de membru într'un consiliu județean.

Desnădăjduit, dar hotărât să joc de vreme ce intrasem în horă, am întreprins citirea tuturor ziarelor noastre, spre a stoarce dintr'insele vre-o biografie. M'am luptat cu slovele chirilice, am citit zi cu zi fie-care articol de fond din colecțiile ziarelor pentru că pe la 1850 și chiar mai încoace, în *primul București*, găsea de toate. Articolul începea cu o expunere a politice externe, apoi tot într'insul se vorbea mai la vale despre moartea lui Câmpineanu sau a lui Văcărescu, mai departe se istoriseau izbăndeale lui Garibaldi și articolul închea cu o dare de seamă despre scumpirea zarzavaturilor.

Ca să găsesc ceva, trebuia să citesc tot. Mare lucru n'am găsit, dar am dobândit convingerea că de la 1850 până în prezent, presa noastră a câștigat mult, cel puțin în arta de a împărți materia.

Nimic în bibliotecă, aproape nimic în ziare; mi rămăneau analele parlamentare. Ca un adevărat câine de vânătoare în urmărirea prăzei, am pus mâna pe tablourile pensionarilor Statului din trecut și alegându-mi acolo numele fruntașilor, am alergat la izvor, cercetând proiectele de legi făcute când li s'au votat pensiile sau recompensele naționale.

Așa între altele voi istorisi rezultatul la care am ajuns nădăjduind că voi găsi amănunte asupra vieții lui Vasile Sturdza.

Legea și proiectul erau cu desăvârșire laconice; dar am constatat că M. Kogălniceanu luase cuvântul în Cameră spre a susține proiectul.

Deschid „Monitorul Oficial“. Luase într'adevăr cuvântul M. Kogălniceanu, spre a grăi cam ast-fel: „Domnilor, nădăjduesc că nu este nevoie să mai susțiu meritele lui V. Sturdza și că toți vă veți grăbi a vota proiectul“.

Atât și nimic mai mult.

S'a grăbit și cu drept cuvânt toată Adunarea să voteze proiectul, de și am convingerea că mulți deputați nu știa mai multe despre V. Sturdza de cât licențiatul meu despre doctorul Davila.

M'aș opri aici, de teamă să nu deviu prea monoton, dar trebuie să mai adaog un exemplu. La Ministerul de rezbel nu mi-a fost cu puțință

IV

să gădesc starea civilă și foaea de serviciu a oficerilor morți în timpul rezelului Independenței. Nădăjdueam că acești eroi sunt înscrisi într'o carte de aur. Nu sunt trecuți nicăeri. Am reconstituit singur viața lor, servindu-mă de *Anuarul armatei* din 1876 și de cartea D-lui Th. Văcărescu: *Luptele Românilor*.

Toate acestea le-am spus pentru ca să'mi fie ertat dacă în asemenea condițiuni *Dicționarul Contimporanilor din România* e departe de perfecțiune, pentru ca să'mi fie ertat dacă pe unii din fruntașii țarei i-am dat poate ca născuți înainte de vreme, despre unii n'am vorbit de loc, despre alții am vorbit prea puțin, și pe unii i'am îngropat prea târziu.

Am pus cel puțin temelia *Dicționarului*. De acum înainte, să'mi dea iubitorii de adevăr ajutor și Dumnezeu zile ca să pot îndrepta greșelele într'o ediție viitoare.

DIM. R. ROSETTI.

A

Aaron (Teodor).—Preposit capitular în Lugos (Transilvania), născut în Ardeal la 6 Februarie 1803, încetat din viață în Lugos la 6 Aprilie 1859.

A făcut studiile în Sibiu, Blaj, și Pesta. Numit la 1828 profesor la gimnasiul din Blaj, el trece în 1835 paroch la propopia de la Galșa, la 1837 devine canonic onorar iar la 1838 paroch în Arad. Mai târziu director al gimnasiului din Beiuș, la 1842 e numit censor și revisor la tipografia Universității din Buda. După ce a trecut prin rectoratul seminarului român din Orada mare, a fost numit în 1857 preposit capitular în Lugos. Aaron a publicat: *Catechetica practică* (1843) *Anotări la Istoria lui Petru Maior* (1828) *Anotări din Istoria eclesiastică despre urzirea și lăfirea credinței creștine între Români* (1850) *Cuvântări bisericesti* (1847).

Adamachi (Vasile).—Filantrop, născut în Iași la 1811, unde a încetat din viață la 20 Martie 1892. A făcut studiile în casa părintească și a ocupat diferite funcțiuni în județul Vaslui. A lăsat Academiei române o donațiune de două milioane și jumătate sub titlul «*Fondul Adamachi*» al cărui venit servește în mare parte pentru premiarea scrierilor morale, îmbrăcămintea copiilor săraci, imprimări de lucrări premiate, stipendii, etc. etc.

Adamescu (Gheorghe).—Profesor, publicist, născut în București la 1869. A făcut toate studiile în țară și la 1891 a fost numit profesor suplinitor pentru limba română la liceul din Galați; la 1892 a fost numit definitiv la aceeași catedră, iar la 1894 a fost transferat în București la gimnasiul Sincai.

După ce a colaborat la mai multe reviste literare între 1886 și 1888, a publicat apoi: *Studii despre Miron Costin* (1888),

Luptele pentru naționalitate ale Românilor de peste munte în 1848—49. (1892), *Despre dualismul austro-ungar* (1892). *Poesia populară română* (1893), *Ideile politice ale croniciarilor* (1895), *Istoria limbii și literaturii* (1894). *Modele de discursuri* (1896), *Poezie* (1897).

Adrian (Gheorghe).—General, născut în Transilvania, la 1820, încetat din viață în București la 14 Decembrie 1889. A luat parte în 1848 la mișcarea revoluționară a Românilor din Transilvania; apoi a trecut în România și a intrat în serviciul militar, înaintând până la gradul de general. Sub domnia lui Cuza la 1863, deși în neactivitate, a fost dat în judecată și osândit la isgonirea din armată pentru că refuzase să plătească birul. Reintrat în armată la 1866, a fost ministru de rebel în cabinetul lui Ioan Brătianu de la 24 Mai 1867 până la 12 August 1868, având gradul de colonel. A întrebunțat o parte însemnată a averii sale pentru bine-faceri, fondând în București o frumoasă școală primară care poartă numele său.

Adrian (Ion. V.)—Profesor, publicist, născut în Mihăileni (Dorohoiu) la 1837, mort la 14 August 1875 în Botoșani.

A făcut studiile în Fălticeni și Iași. La 1856 a fost numit profesor la școala primară publică din Dorohoiu, apoi la 1858 profesor de istorie la gimnasiul din Galați. La 1864 îl regăsim revisor al școalelor din Dorohoiu, Suceava, Iași, Botoșani, la 1868 director al liceului din Botoșani. În mai multe rânduri, Adrian a fost ziarist, colaborând la gazeta umoristică *Bondarul* din Iași, *Independentul* din Botoșani și *Steluța*.

A publicat un volum de *Versuri*, (1872) și *Postulachii Slugărescu* satiră (1874). Pe la sfârșitul vieții sale de la 1871—1875, Adrian se strabilise tipograf în Botoșani.

Alcaz (Eugeniu). — Colonel, mare industriaș, născut la 1814 în orașul Huși, încetat din viață la Nocembrie 1892.

A făcut studiile sale la școala Polytechnică și la Metz (Francia) apoi a întreprins o lungă călătorie în America.

Intors în țară, intră în armată în Moldova și este numit imediat adjutant al Domnitorului Mihalache Sturza. În această calitate, ia parte la mișcarea revoluționară de la 1848, și apoi devine adjutantul lui Vodă Grigore Ghika, înaintând până la gradul de colonel. Mai târziu e numit prefect de poliție la Iași (1862) sub domnia lui Vodă Cuza, dar ocupă această funcțiune foarte puțin timp.

Colonelul Alcaz a fost în mai multe rânduri ales în parlament deputat și senator.

Activitatea sa cea mai mare a dezvoltat-o însă în comerț, având drept ideal întemeierea unei industrii naționale. La 1865 el cumpără fabrica de postav de la Neamțu a lui M. Kogălniceanu, o transformă, și reînființând-o pe moșia sa Buhoși, îi dă importanța pe care o are și astăzi.

Alduleanu (Ioan). — Consilier la curtea de Casație ungară, născut la 1821 în satul Moeții Branului (Transilvania), încetat din viață în Buda-Pesta la 1871.

După absolvirea studiilor juridice, s'a stabilit în Brașov ca avocat la 1847, apoi la 1848 a trecut ca notar al districtului Făgăraș. La 1850 e numit asesor al tribunalului de Alba Iulia, la 1858 președinte al tribunalului Brașov, la 1861 consilier al guvernului Transilvaniei în Cluj, la 1865 vice-președinte al tablei regesci în M. Vărsărhely, la 1867 consilier în ministerul de justiție din Budapesta, și la 1869 membru al curții de Casație din acelaș oraș.

Intre 1863—1865 a fost vice-președinte al dietei din Sibiu.

Aleco-Pașa. — (vezi **Vogorides**).

Alexandrescu (Dorna Aurel). — Publicist, cunoscut sub pseudonimul *Dorna*, născut la 1870 în orașul Limoges (Francia).

A făcut studiile sale primare și secundare în Bucuresci, și apoi a debutat imediat în literatură la 1887, publicând novele și versuri prin diferite reviste literare, și scriind cronică teatrale la ziarul *Constituționalul*.

A publicat: *Prietenie*, comedie într'un

act, *După nuntă* 1 act, *Lumea Nouă* 2 acte, *Dragoste* 1 act, *Băi de mare* 1 act. *Cinstiți* 3 acte, *Craiu nou* poemă.

A tradus *Scoala Bărbaților*, *Tatăl nostru*, *Bohnăvul închipuit*, *Fecioarele*, *Sapho*, *Diana*, *Cele trei sultane*, *De-aș fi Rege*, *Orfeu în infern*, *Mignon*, etc.

Alexandrescu (Constantin). — Profesor, născut în orașul Râmnicu-Vâlcea la 1 Martie 1856. A făcut studiile sale la liceul Sfintul Sava, și la 1874 a fost numit institutor la Târgoviște.

Ziarist cât va timp, a colaborat la câte-va ziare din acest din urmă oraș, precum și la altele din capitală.

Publicațiile sale sunt: *Dicționarele geografice ale județelor Muscel, Prahova, Ilfov, Vâlcea, Oltu*, și altor județe, premiate de «Societatea geografică română».

Alexandrescu (Dimitrie). — Profesor, publicist, născut în Iași la 1 Octombrie 1850. A plecat în Francia la vârsta de 10 ani și a studiat acolo declamația, medicina, dar singurul studiu pe care l'a terminat în Paris, a fost dreptul.

În 1870, fiind student, s'a angajat ca militar în armata Parisului, legiunea streină «*Les amis de la France*» sub ordinea generalului belgian Van der Mer.

Intors în țară la 1875 cu titlul de doctor în drept, a fost numit procuror la tribunalul Iași, unde a funcționat până la 1 Martie 1880 ca membru de ședință, judecător de ședință, judecător de instrucție și prim procuror, când a demisionat.

De atunci până la 1888, exercită profesiunea de avocat luptând în opoziția unită contra guvernului liberal.

La 1888, se raliază la partidul conservator și e ales deputat al colegiului al 2-lea Iași.

La 1891 este numit secretar general al Ministerului Justiției, post pe care l'ocupă până la 15 Octombrie 1892, când este numit profesor de drept civil la Universitatea din Iași, post pe care l'ocupă și astăzi.

D. Alexandrescu a publicat: *Pistol bașa*, *Domnișoara Trei stelute*, *Rămășagul sgârçitului comedii într'un act* (1879). *Comentariul asupra dreptului civil* 5 volume. *Le droit ancien et moderne de la Roumanie*.

Alexandrescu (Grigore). — Poet, fa-

bulist, născut în orașul Târgoviște (Dâmbovița) la 1812, mort în Bucuresci la 1885.

A făcut studiile în Bucuresci la liceul Sf. Sava și în pensionatul Vaillant, apoi îmbrățișă cariera armelor, înrolându-se ca junkâr. Părăsind oștirea la 1835, începu să publice numeroase satire care 'i atraseră câte-va luni închisoare pentru că crau îndreptate în contra guvernului și Domnului Alexandru Ghica.

Alexandrescu a ocupat diferite funcțiuni publice precum : censor al presei la 1847, mai târziu director general al arhivelor, apoi la 1860 făcu parte din comisiunea înțocmită la Focșani pentru unificarea legilor celor două țări unite.

Scrierile sale sunt: *Poesii originale Elegii și Fabule* (1838) *Anul 1840* lucrare în care autorul concretizează aspirațiunile României.

O impresie (1846) odă la armata română, *Memorial, de călătorie* (1842) *Poesii noue și vechi* (1842) *Suvenire și impresii* (1847).

Apoi a tradus operile lui Voltaire *Alzira*, *Meropa*, ear la 1863 a tipărit *Meditațiile*, și la 1863 *Poesii diverse*.

La 1895, librarul Socec a publicat ultima edițiune completă a operilor lui Grigore Alexandrescu.

Alexandri (Ioan)—Colonel, fratele poetului Vasile Alexandri, născut la 1 Ianuarie 1825. Intrat în armată cu rangul de soldat a înaintat până la gradul de Lt. colonel. A fost agent al țării la Paris la 1860. Data încetării din viață necunoscută.

Alexandri (Vasile). — Poet, autor dramatic, bărbat politic, născut la Bacău în Iulie 1821, mort la Mircesci în 22 August 1890. A fost cel mai mare poet național român și în acelaș timp unul dintre bărbații politici fruntași, cari au contribuit la regenerarea, desvoltarea și înălțarea spiritului public, la introducerea și propășirea reformelor și a civilizațiunei în România, luptând cu energie și succes pentru unirea Moldovei cu Valahia și pentru ridicarea în fața stărnătăței a prestigiului și a demnităței noastre ca popor și ca Stat. După studii mai întâiu de medicină, apoi de drept, de matematică și în fine de literatură la Paris, el se întoarse către finele anului 1839 în țară, unde împreună cu C. Negri, M. Kogălniceanu,

Rolla, Doean, Sturzești și toți corifeii mișcării naționale de atunci, începu o luptă încordată în potriua domniei lui Mihaiu-Vodă Sturdza, slăvind pentru atâtăia oară, în versuri frumoase și într'o limbă curat românească, virtuțile poporului, dragostea de țară, vitejia strămoșilor și dorul de libertate. Viața și activitatea lui Alexandri fură strîns legate de însuși viața poporului român, la strălucirea istoriei căruia el a contribuit timp de cincizeci de ani, ca bun patriot și ca poet de mare talent. În sufletul lui au fost înmănunchiate simțirile, dorurile, aventurile țării, a căreia glorie a buciumat-o, a căreia suferință a plâns-o, a căreia bunătate a cântat-o. Prima scriere românească a lui Alexandri fu o nuvelă: *Bucetiera din Florența*, publicată în «Dacia literară» a lui Kogălniceanu, după care urmau cântece și balade ca: *Doina-Doiniță*, *Baba Cloanța*, *Andrii-Popa*, *Groza* și altele cuprinse în *Doini și lăcrămiore*, prima sa carte poetică, tipărită la Iași, tipografia Bermann 1852; în care se află și *Marioara Florioara*, minunata legendă în formă populară.

În același timp el cutreera Moldova, aduna din gura țăranilor, din cântecile lăutarilor, din poveștile bătrânilor, horile, cântecele haiducesci și doinele populare, pe cari mai târziu avea să le dea la lumină sub titlul de «*Poesiile populare ale Românilor*. (1865).

Lucrarea poetică și dramatică ce ne-a lăsat este foarte voluminoasă. O parte numai, deși cea mai mare fu publicată de librăria Socec din Bucuresci în anul 1875, sub titlul de *Opere complete* cuprinzând poezii, prosă și teatru. Așa, *poesiile* sunt cuprinse în vol. I. sub numele de: *Doini Lăcrămiore*, *Suvenire* (1842—1852), Vol. II. *Mărgăritărele* (1852—1862), Vol. III. *Pasteluri*, *Varia* și *Legende* de la 1862 înainte, Vol. IV. *Legende noue*, *Ostașii noștri*, *La Turuu-Măgurele*, *Prosa*: (novele, schițe, biografii) 1 vol. *Teatru* *Canțonete comice*, *Doi morți vii*, *Iorgu de*: *Sadagura*, *Kir Zuliaride*, *Cinel-Cinel*, *Coroana lui Ștefan cel mare*, *Arvinte* și *Pepelea*, (feerie), *Sgărcitul risipitor*, *Rusaliele*, *Florain* și *Florica*, *Boerii* și *Ciocoii*, *Lipitorile satelor*, *Concina*, *Ginerile lui Hagi-Petcu* (localisarea piesei lui Emile Augier «Le Genre de Mr. Poirier»), *Drumul de fer*, *Despot Vodă* (dramă), *Fontăna Blănduzicii* (comedie antică), *Ovidiu* (dramă)

antică), Adăugăm la acestea volumul *poesilor populare ale Românilor*, pomenit mai sus, și mulțime de alte lucrări până acum ne date la tipar, plus o corespondență privată între dânsul și Ioan Ghica, amicul lui de tinerețe, întreținută timp de 40 de ani neîntrerupți, corespondență care acum se află în biblioteca Academiei române și numeră peste 1500 de scrisori legate în 5 volume. Cele mai multe scrieri ale lui Alexandri au fost publicate în «*Convorbiri literare*».

În anul 1878 «Societatea pentru studiul limbilor romanice» din Montpellier instituisese un premiu pentru autorul celei mai bune poezii asupra «Cântecului Gintei Latine», în scop de a-l pune în musică, și traducându-l în toate idiomele române, să-l împărtășească în lumea latină. Se trimiseră poezii din toate părțile locuite de Latini, dar comitetul serbărilor recunoscu că poezia lui Alexandri îndeplinea singură condițiunile concursului. Pusă în musică de Marchetti (Roma) ea fu cântată în ziua de 10/22 Maiu 1878 la Montpellier, în fața unui public de 60,000 de auditori. Alexandri fu serbătorit ca un rege.

În politică, rolul lui V. Alexandri a fost negreșit cam șters față cu activitatea sa literară; totuși nu trebuie pierdută din vedere că la 1848, prin presa franceză, a susținut aspirațiunile noastre și că după moartea părintelui său, rămânând stăpân pe averea sa, de bună voce, cel întâiu în Moldova a desrobît pe țigani săi.

V. Alexandri a fost Ministru al afacerilor străine pe timpul cămăcămiei lui St. Cărgiu, V. Sturza și A. Panu (1858), ministru la acelaș departament sub Cuza-Vodă, în mai multe rânduri deputat, senator v.-preș. al Camerei deputaților, trimis în misiune politică extra-ordinară pe lângă împăratul Napoleon, regele Victor Emanuel și guvernul Marii Britanii de amicul și Domnitorul său Alexandru Ion I.

În anii din urmă ai vieții sale la 1885, Alexandri a ocupat postul de trimis extra-ordinar și ministru plenipotențiar al M. S. Regelui Carol la Paris. El era membru al Academiei române încă de la 1867, dată înființării ei.

Orașul Bacău, locul de naștere al poetului, a ridicat în 1896 un monument în grădina publică în memoria sa.

Alexandru Ioan I (vezi Cuza).—

Alexi (Artemiu Publiu).— Profesor, născut la 1847 în Sangeorgie (Transilvania), încetat din viață la 15 Oct. 1896. A făcut studiile sale în Viena și Gratz, unde a luat la 1874 diploma de doctor în științele naturale.

De la 1874 până la 1893 a fost profesor de științele naturale la gimnaziul din Nascud.

El a scris și publicat :

«*Resbelul oriental ilustrat*» (cu d. M. Pop) (1878); «*Românii la Plevna*», disertațiune, (1880) «*O excursiune botanică în România și Dobrogea*», (1883) «*Insemnătatea științelor naturale și reformele ce le reclamă studiul lor în școlile noastre*» (1883) «*Despre importanța studiului botanic*» (1884) «*Compendiu de Meteorologie*» (1889) «*Helveția și Wilhelm Tell*», (1889) «*Die St-Georger Sauerlinge*», (1892).

Alexi (Ioan).— Episcop greco-catóromân născut în Maladia (Selagiu) la 24 Iunie 1801, încetat din viață în Gherla la 29 Iunie 1863.

Absolvind teologia la universitatea din Viena la 1825, s'a hirotonisit și în 1856 a ajuns episcop în Gherla.

A publicat *Gramatica românească*, în limba latină (1826).

Ca episcop el a figurat ca membru în comitetul permanent ales de congresul național românesc din Sibiu la 1861, pentru dobândirea drepturilor Românilor.

Alexi (Marin).— Profesor, chimist, născut în Craiova la 1814, încetat din viață în Bucuresci la 25 Aprilie 1895.

A urmat clasele primare la vechea școală din Slatina, unde abea având vârsta de 18 ani, fu numit la 1826 profesor suplinitor de către Eforia școlilor; la 1832 trece ca profesor pentru cl. I-a a II-a și a III-a în Craiova, ear la 1834, e adus în Bucuresci la colegiul sfântu Sava.

Cu începere de la 1850, cariera științifică a lui Alexi Marin se definește mai bine, fiind numit conservator al cabinetului de fizică și laboratorului de chimie la muzeul sf. Sava, dupe ce în decurs de cinci ani el își terminase și complectase studiile în Paris.

Profesor aproape la toate școlile cari s'au creat în Bucuresci, el intră în 1868 la Universitate, și încheie cariera sa la 1893 când se retrage ca cel mai în vârstă din toți profesorii noștri.

Principalele sale lucrări sunt : *Astronomie populară* (1837) *Convorbiri de geometrie practică* (1839) *Principii de mecanică* (1840) *Convorbiri de mecanică usuală* (1842) *Aritmetica practică cu Tabelele* (1843) *Fizica de Pouillet* (1852) *Chimia de Pelouze și Fremy* (1853) *Cunoștințe pentru școalele primare* (1858) *Fizica pentru școli primare* (1863) *Noțiuni de fizică* (1870) *Manual de aritmetică* (1871) *Desen al școalelor* (1876).

Alexi a colaborat la *Gazeta învățătorului Satului* (1845—1850) și a întemeiat foaia *Muzeul Național* (1856 la 1859).

Alexi (Teochar).— Născut la 1843 în Brașov; a studiat științele comerciale, conducând apoi până la 1868 tipografia *I. Weiss* din București, iar de la 1869 până la 1882 *Prima Bancă Transilvană*. A scris : «*Dicționar germano-român*» (1886); «*Romänische Poeten*», traducere în nemțește din mai mulți poeți români; a redigat doi ani «*Noua Bibliotecă română*».

Alexianu (Gheorghè).— Medic, născut în București la 10 Iunie 1830. A început studiile sale la Sfântu Sava și le a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină la 1863.

A fost numit medic secundar la Maternitate, apoi ajutor de primar al Capitalei în 1864 și profesor la școala de medicină.

La 1865 G. Alexianu e numit medic legist al Capitalei și Tribunalelelor Ilfov, post pe care l'ocupă până la 1890. El a mai fost medic al consultațiilor gratuite la spitalul Coltzea de la 1869 până la 1883, membru în comitetul sanitar superior, director general al serviciului sanitar de la 1889, până la 1892.

Doctorul G. Alexianu ocupă și astăzi funcțiunea de profesor la facultatea de Medicină, post care i s'a încredințat de la 1872.

Algiu (Ioan).— General de divizie, născut în București la 10 Noembrie 1834. Fost elev al școalei militare în 1854, e înaintat sub-locotenent cu promoția de la 1856 și ajunge la gradul de maior în 1864. Pus în disponibilitate la 1866, e rechemat în activitate la 1873, și înaintat colonel la 1877. La 1888, e numit prefect al poliției Capitalei și ocupă această funcțiune până în 1891 când e înaintat general de brigadă, și i se încredințează comandemen-

tul diviziei Buzău. La 1896 a dimisionat din armată.

În timpul resbelului Independenței, a fost șef de stat major al corpului al II-a de armată, a participat la luptele din fața Pleveni și a fost numit chiar 'comandant al pietzei al acelei cetăți cucerită.

Alimăneștianu (Constantin).— Inginer de mine, născut la 27 Septembrie 1865 în comuna Alimănești (Olt). A făcut studiile primare și secundare în țară, terminându-le la Paris în liceul Saint-Louis. Elev al școalei de mine din Paris, s'a întors în țară la 1891 când a fost numit inginer asistent în serviciul docurilor și a procedat la reconstrucția liniei ferate Bacău-Piatra. Detașat în 1892 la serviciul minelor din Ministerul Domeniilor, a condus sondajul pentru căutarea apelor artesiane pe Baragan, și i s'a încredințat conducerea și controlul exploatărilor minere.

A publicat : *Raport sumar pentru reorganizarea serviciului minelor* (1894) *Comunicare asupra sondajului din Baragan*, făcută la congresul naturaliştilor germani (1895).

Raport asupra organizării serviciului minelor (1895) *Combustibilit minerală din România* (1896).

Alpar (Ioan).— Pictor paysagist, născut în Bucuresci la 1857. A făcut studiile sale în țară, urmând doi ani cursurile facultății de drept. Apoi a început să se ocupe de pictură, fără profesor, făcând studiile sale singur după natură, între Câmpina și Câmpinitza, cu primele noțiuni ce i-a dat pictorul Andreescu.

A expus pentru prima dată la Intim-Club în 1886, fiind unul din inițiatorii acestui cerc artistic; de atunci a figurat la toate expozițiile. Lucrările sale mai importante sunt : *O casă la Câmpina*, *Pe marginea bălșei*, *O turmă de oi*. Acest din urmă tablou, medaliat, a fost cumpărat de Minist. Instr. Publice pentru Pynacotecă.

Aman (Teodor).— Profesor, pictor, născut în Câmpulung (Muscel) la 1832 Martie, mort în Bucuresci la 19 August 1891. A făcut studiile sale în Paris urmând cursurile profesorilor Droleng și Picot.

Reîntors în țară la 1858, Aman a fost numit Director al școalei de Bele-Arte din Bucuresci la 1864 și profesor de pictură

la această școală, funcțiunii pe cari le a ocupat până la moartea sa.

Principalele tablouri ale acestui artist sunt: *Vlad Tepeș și Soliș* care se găsește la Pinacoteca din Iași, *Capul lui Batori* la Pinacoteca din Bucuresci, *Bătălia de la Oltenița*, care se găsește în palatul Sultanului din Constantinopole. Acest tablou a fost făcut de Aman la 1853, când însoțea pe generalul Canrobert în Crimea; *Bătălia dela Călugăreni*, așezat la Pinacoteca din Bucuresci.

Artistul a lucrat peste 3000 tablouri cu subiecte istorice, naturi moarte, flori, diferite interioare de haremurii. El a făcut desemnurile cari au servit pentru turnarea Coroanei și sceptrului regal, pentru statueta ridicată în memoria lui Mihail Viteazu și pentru decorațiunea «*Coroana României*».

Aman a mai fost sculptor și muzicant amator.

Tabloul *Bătălia de la Oltenița*, a fost reprodus de litograful Goupil din Paris.

Anagnosti (M).— Publicist. Data nașterii și încetării din viață, necunoscute. A publicat în diferite ziare și cu deosebire în *Buciumul* numeroase scrieri istorice între altele *Monăstirile închinat* (1863).

Ananescu (Dimitrie).— Profesor, născut în Craiova la 1831, încetat din viață la Bucuresci în 19 Februarie 1885. A făcut clasele primare și gimnasiale în orașul său natal și apoi a intrat copist la prefectura locală.

La 1848 isbucnind revoluția, Ananescu în etate de 16 ani se introduce în cancelaria generalului Magheru și îl urmează cu trupele sale. Când intrară Rușii în țară, el trecu la Sibiu cu Magheru, apoi se întoarse earăși la Craiova și trăi dând 2 ani lecțiuni particulare. În 1851 Ananescu vine în Bucuresci și termină cursurile colegiului sfintu Sava; apoi la 1856 e numit custode la biblioteca națională. După aceea, obține prin concurs o bursă de la Eforia spitalelor și pleacă la Paris spre a studia științele naturale.

Reintors în țară, Ananescu e numit profesor la școala de medicină și la școala militară, apoi profesor de științe fisico-naturale, la cursul superior de la sfintu Sava și în sfârșit director al acestui liceu.

Scrierile sale sunt: *Natura*, ziar științific, *Contemplația naturii*, *Omul și rasele umane*,

Curs elementar complet de istorie naturală, Geologie, Zoologie și Botanică.

Anastasievici (Mișa).— Cunoscut sub numele de maior Mișa, milionar sârbesc, născut la 1803; agonisi prin comerțu o enormă bogăție sub principele Milos Obrenovici și cumpără în România bunuri foarte întinse. A fost amestecat în toate mișcările politico-dinastice ale Sârbiei. După omorierea principelui Mihail în 1868 voi să câștige tronul pentru ginerele său Garașanin, dar nu isbuti. De atunci se așază în România, unde și muri, lăsând averea sa moștenire membrilor familiei *Kara-georgievici*. Sub Vodă Gr. Ghica, Moldova a făcut la Anastasievici unul din primele ei împrumuturi (1855) în sumă de 2,500,000 lei vechi.

Andreescu.— Pictor, născut în Bucuresci la 1852, încetat din viață la 1884 în Paris.

Principalele sale tablouri sunt: «*Imprejurimea Bucurescilor*», proprietatea colonelului Perticari; «*Cărciuma de pe marginea drumului*», «*Pădure de fagi*», ambele în posesiunea d-lui Take Ionescu; «*După ploaie*», în posesia d-lui I. Kalinderu, și altele. Numărul tablourilor lui Andreescu se ridică la 400.

Andrieviciu-Morariu (Silvestru).— Mitropolit, teolog, născut la 14 Novembre 1818 mitocul Dragomirnei (Bucovina), încetat din viață la Cernăuți la 3 Aprilie 1895. După ce termină studiile teologice, se preoți la 1842 și în 1862 ajunse referent provisor la consistoriul episcopesc din Cernăuți unde fu numit definitiv în 1866.

În 1874, se călugărește, în 1877 capătă demnitatea de arhimandrit, iar în 1880 e numit mitropolit al Bucovinei și Dalmației.

A publicat «*Cuvântări bisericesti pe toate Duminecile și sărbătorile peste an*» (1860); «*Psaltichie*» (1879); «*Tipiconul bisericii ortodoxe orientale*» (1883); «*Epistole pastorale*» (între 1880 și 1895, și «*Apologii*» 1848, 1885 și 1890).

Angelescu (Elie).— Inginer, profesor, publicist, născut la 4 Iulie 1836 în satul Bertești (Brăila), încetat din viață în Bucuresci la 1882. A făcut primele sale studii în Bucuresci și le a terminat la Paris de

unde s'a întors la 1865 cu diploma de inginer al școlii centrale. Numit la 1 Mai 1871 membru al consiliului tehnic pentru administrarea pădurilor Statului, a fost înaintat la 1872 inspector silvic, apoi la 1876 inginer hotarnic la creditul funciar rural și peste curând în aceeași calitate la Ministerul Domeniilor.

Ca profesor, a fost însărcinat cu catedra de geometrie la școala de Poduri și Șosele în 1867, cu aceeași catedră la școala de la Pantelimon în 1868. A ocupat provisoriu și direcțiunea acestei școli unde era la urmă profesor de mecanică de la 1877.

El a publicat: *Elemente de aritmetică rațională* (1868) *Elemente de geometrie* în colaborare cu I. M. Răureanu (1865) *Curs de algebră elementară* (1869).

Angheliescu (Alexandru). — General, născut la 1839. Elev al școlii militare din București. A luat parte cu gradul de colonel în rebelul Independenței din 1877—1878 la luptele de la Grivitză și Vidin. Ministru de rebel în cabinetul Ion Brătianu de la 21 Feb. 1886 până la Noembrie 1887, este dat în judecata Curții de Casație printr'un vot al Senatului și osândit la 7 Decembrie 1888 la 3 luni închisoare 5000 lei amendă, 25,000 lei despăgubire către Stat pentru acte de mituire săvârșite în calitate de ministru, pedeapsă care i-a atras și ștergerea din controalele armatei.

Angheliescu (Gheorghe). — General de divizie, născut la 6 Ianuarie 1839. Elev al școlii militare la 1854, sub-locotenent la 1856, Maior la 1865, Colonel la 1870, General de brigadă la 1877. În timpul rebelului Independenței (1877—1878) a comandat cu gradul de colonel divizia 3-a la atacul de la Grivitză, și la Plevna, car cu gradul de general, divizia 4-a de infanterie la Smârdan-Vidin. În anul 1882, Ianuarie 25 a fost câte-va luni ministru de rebel în cabinetul de sub presidenția lui Ion Brătianu; la 1891 a fost înaintat la gradul de general de divizie, comandant al corpului 1-iu de armată. Retras din armată la 1894, în urma punerii sale în disponibilitate, generalul Angheliescu a fost ales senator în 1895.

Antipa (Grigore). — Naturalist, născut în Botoșani la 27 Noembrie 1867. A făcut

studiile liceale în Iași, iar pe cele universitare în Germania. Doctor în științele naturale de la 1891, a lucrat mai mulți ani în diferite stațiuni geologice în Franța, Italia, Heligoland.

Director al muzeului de istorie naturală din București, delegat al Ministerului Domeniilor cu direcțiunea științifică a pescăriilor din România, G. Antipa a publicat: *Die Lucernariden der Bremer Expedition nach Ostpitzbergen im Jahre 1889. Zoologische Jahrbücher, VI. Bd. Jena, Verlag von Gustav Fischer 1891. Ueber das Vorkommen von rudimentären «Principallentakeln» bei Lucernariden. Zoologische Jahrbücher, VI. Bd. Jena 1891. Eine neue Art von Drymonema, Jenaische Zeitschrift für Naturwissenschaft. XXVII. Bd. Jena 1892. Eine neue Stauromeduse. Mittheilungen aus der Zoologischen Station zu Neapel, 10 Bd. 4 Heft 1892. Ueber die Beziehungen der Thymus zu den sog. Kiemenspaltenorganen bei Selachiern. Anatomischer Anzeiger, VIII Jahrgang 1892. Lacul Razim, Starea actuală a pescăriilor din el și mijloacele de îndreptare. București 1894. Studii asupra pescăriilor din România. București (1895). Legea pescuitului votată în sesiunea legislativă 1895—1896.*

Antonelli (Ioan). — Născut în Valasut la 1827, încetat din viață la Făgăraș în 1888.

A studiat la Cluj, Oțorhei și Blaj.

La 1848 până în 1849 e căpitan pe lângă Axente Severu. La 1852—1855 e profesor la școlile normale din Blaj, apoi profesor la gimnasiu; de la 1863—1865 protopop în Turda, după aceea paroch și vicar arhiepiscopesc în Făgăraș. La 1872 a fost ales canonic. A luat parte în comisiunea de 12, aleasă în 1861 pentru inaugurarea Asociațiunii transilvane. A tradus cartea I. și II. din Titu, Liviu, a ținut disertațiuni în adunările Asociațiunii asupra temei: «Poporul roman în constituțiune», «Monografia Făgărașului». În 1865 a fost ales deputat la dieta din Cluj, iar în 1869 la dieta din Pesta la care n'a luat parte.

Apostol Mărgărit. — Vezi Mărgărit.

Arbore (Zamfir C.). — Publicist, născut la 14 Noembrie 1848 la Cernăuți. A făcut liceul la Moscova și a intrat la 1866 ca student la academia militară din Petersburg

în secțiunea medicinei; la 1869 a luat parte la conspirațiunea politică a lui Neciaeff și a fost întemnițat în forterea Petru și Pavel, de unde a eșit numai la 1871 și a fost trimis în exil. La 1872 a fugit din exil s'a stabilit în Elveția, unde a colaborat la *Geografia Universală* a lui Elisée Redus volumul «*La Russie*»; apoi a scris în limba rusă: *Schițe din istoria Rusiei*, 1874. I vol. *Revoluțiunea din Paris 1871. Povești pentru Popor* 3 vol. 1875. În anul 1876 a dirijat împreună cu Dragomanow ziarul rus: *Obscina* iar în anul 1877 s'a stabilit în România, intrând ca colaborator la *Românul*, de sub direcțiunea repausatului C. A. Rossetti. Apoi, a colaborat la *Telegraful* lui C. Fundescu și *Telegraful Român* dirigit de I. G. Bibicescu. Cu încetarea acestui ziar a părăsit ziaristica și a publicat treptat: *Temnița* 1895; *In Exil* 1896; *Nibiliștii* 1896, și mai multe broșure privitoare la Basarabia.

Dupe ce a fost cât-va timp funcționar la Arhiva Statului, a intrat în 1896 la Primăria Capitalei ca șef al serviciului statistic.

Argetoianu (Ioan).—General de brigadă, născut în Craiova la 5 Ianuarie 1841. Elev al școlii militare, a eșit la 1861 cu gradul de sub-locotenent de geniu și a plecat la Paris unde a urmat școala polythecnică și școala de aplicație de la Metz. Ajuns la gradul de căpitan, demisionează din armată la 1867 și e numit mai târziu inginer șef al circumscripțiunii din Craiova. Cu ocașiunea resbelului Independenței, reia serviciul cu gradul de maior, în statul-major al diviziei II-a și ia parte la operațiile din giurul Plevnei și Vidinului.

La 1888, fiind colonel, e numit secretar general al Ministerului de Resbel, iar în 1890, director al lucrărilor de fortificații din Bucuresci.

La 1894, e înaintat general de brigadă și în 1895 e numit Inspector general al geniuului.

Arghyropolu (Gheorghe Gr).—Publicist născut la Bucuresci la 1853. Elev al pensionatului Schewitz, a urmat pe urmă cursurile liceului Sfântu Sava și facultății de litere din Bruxelles.

Intors în țară la 1873 a fost numit în 1874 profesor la gimnasiul Lazăr pentru limba franceză și la 1875 profesor de lite-

ratură franceză la liceul din Craiova. A mai ocupat în urmă diferite funcțiuni publice, director al prefecturii Brăila, comisar de poliție, sub director al serviciilor penitenciare, prefect de județ până în 1895.

G. Arghyropolu a publicat: *Gramatica franceză* (1871) *Model de regulamente de poliție comunală*, *Faute d'une bougie* comedie în limba franceză (1875) *Au feu*, comedie tot în limba franceză (1876). El a colaborat la ziarele *Journal de Bucarest*, *La Roumanie*, *Le Courrier de Roumanie*, *Fanalul lui Diogen* broșură politică ebdomadară care apăru în 1876 câte-va luni.

Arghyropolu (Grigore).—Magistrat, bărbat politic, născut în Bucuresci la 1825, mort în Bucuresci la 2 Septembrie 1892. A făcut studiile sale liceale și de drept la Paris, de unde s'a întors la 1848 spre a lua parte la mișcarea revoluționară.

La 1850 a fost numit judecător la Trib. Ilfov, apoi succesiv președinte, membru la Curtea de Apel și la Inalta Curte de Justiție, de unde a trecut ca membru la Comisiunea centrală, dupe convențiunea de la Paris.

În 1861 sub președenția lui Ștefan Goleșcu, a fost Ministru al Justiției, apoi deputat în Constituantă și vice-președinte al Camerei; în 1867 a fost Ministru al Justiției de la 1 Oct. până la 13 Nov. având câte-va zile și interimul Financelor.

La 1876 s'a retras din politică.

Arghyropolu (Manolache).—Om politic, de origină grec, president al divanului de la 1838, judecător la secția criminală în 1840, Ministru al dreptății de la 1851 până la 1853. Data nașterii și încetării din viață necunoscute.

Aricescu (D. Constantin)—Publicist, născut la Câmpulung (Muscel) în 1823, încetat din viață la 1886. Elev al școlii Sfântu Sava, capătă la 1845 titlul de inginer, dar își părăsește cariera spre a se ocupa de ziaristică colaborând la *Pruncul român*. Exilat la monăstirea Snagovul în timpul ocupațiunii rusești, petrece acolo un an, și apoi la 1851 deschide un teatru în Câmpulung pe care îl închide peste cât-va timp spre a intra ca redactor la *Românul* (1859).

Mai târziu a ocupat câți-va ani funcțiunea de director la Domeniile Statului și revi-

sor școlar până în 1866. El a publicat: *Harpa română* (1852), *Lira* (1858), *Explicarea alegoriilor din Harpa română* (1859), *Trimbița unirii versuri* (1860), *Șoimul Carpaților*, poezii istorice, *Sora Agapia*, roman, în care se vede corupțiunea morală a mănăstirilor din România, (1871), *Octav roman prelucrat* (1856), *O preumblare prin munți* (1872), *Misterele căsătoriei* (1862), *Călătorie împrejurul camerei mele* (1856), *Scrieri istorice: Istoria Câmpulungului*, 2 volume (1855 — 1856), *Capit revoluțiunii române de la 1848 judecați dupe propriile lor acte* (1866), *Correspondența secretă a capilor revoluției de la 1848* (1873), *Correspondența secretă și acte inedite ale capilor revoluției de la 1848* (1874), *România sub prințul Bibescu* (1862), *Carbonarii* (1873); *Tudor Vladimirescu sau revoluțiunea de la 1822* (1874), *Actele justificative la istoria revoluțiunii de la 1821* (1874) *Scrieri politice: Procesul și exilul meu la Snagov* (1859), *Despotismul și constituțiunea* (1861). *Questiunea proprietății* (1862), *Reforma legii electorale* (1862), *Disolvarea camerelor electivă* (1866), *Politica d-lui Ion Ghica, ex-beiu de Samos*. (1870).

Arion (Eracle). — General de divizie, născut în București la 25 Februarie 1838. Intrat în școala militară la 1855, a ieșit la 1857 cu gradul de sub-locotenent și peste câte-va luni a părăsit armata. — La 1860 e reprimat carăși în oștire și la 1868 e înălțat la gradul de maior, iar la 1875 la gradul de colonel.

În timpul resbelului «Independenței» generalul Arion, atunci colonel, făcea parte din comisiunea însărcinată cu construirea podului peste Dunăre necesar trecerii trupelor. Apoi a comandat artileria din brigada 2-a a corpului 1-iu de armată care se distinse în tot timpul campaniei. La 1883, colonelul Arion este înaintat la gradul de general de brigadă și la 1892, general de divizie.

Aristarchi (Nicolae). — Născut la Constantinopole în 1800 dintr'o familie grecească, încetat din viață la 2 Februarie 1866. — Lipsesc amănunte precise asupra evenimentelor care l-au adus în țară, însă fiind încă foarte tînăr, la 18 ani începu prin a fi *muhurdar* al lui Vodă Alexandru Soutzo, cu care plecă în exil la 1821, în Asia.

Reîntors în București, fu numit la Constantinopole pe timpul regulamentului organic, agentul lui Vodă Alexandru Ghica domnul Munteniei (1854). Urmele sale s'au pierdut mai târziu.

Aristias (Constantin). — Poet, profesor născut în București la 1800 din părinți greci, încetat din viață la 1880 Aprilie 18 în București. A făcut studiile sale la școlile grecești și apoi fiind încă aproape copil a participat la mișcarea Eteriei din București la 1821, ridicând pe casele lui Barbu Bellu stindardul emancipării Greciei. La intrarea Turcilor în țară se retrase cu Ipsilante peste Olt și luptă cu Eterii în bătălia de la Drăgășani. Apoi trecu granița și cu ajutorul filo-elenului lordul Ghilfort urmă studiile sale.

După resbelul Ruso-Turc (1828) Aristias se reîntoarce în țară, și e numit profesor de limba franceză și elenă la liceul Sf. Sava. La 1835 el este unul din membrii cei mai activi ai societății filarmonice înființată de colonelul I. Câmpineanu; traduce mai multe opere pentru teatru și joacă chiar câte-va roluri.

În timpul revoluției de la 1848, Aristias numit comandant al gardei naționale, e arestat de Turci și apoi se retrage în Franța. Reîntors în țară e numit la 1856 bibliotecar al Statului, apoi la 1863 profesor. La bătrânețe el perde vederile și trăește orb opt ani de zile.

Aristias a scris: *Omer și Plutarche*, traduceri întregi, *Prințul Român*, epopee. *Harmodios și Aristogiton*, tragedie în versuri în limba elenă, *Saul și Orest* de Alfieri, traduceri, *Săteanul creștin*, etc.

Aron (A. Vasile). — Poet popular, născut în 1770 în Glogovaț lângă Blaj, încetat din viață la 1822.

A făcut studiile sale liceale în Blaj, iar cele juridice la facultatea din Cluj.

Stabilindu-se ca avocat în Sibiu, s'a făcut cunoscut ca apărător al Românilor înaintea Tribunalului, dar a lăsat mai ales un nume prin poeziile sale populare.

El a scris: *Piram și Tisbe* (1808), *Narcis* (1808), două poeme al căror subiect este luat din metamorfozele lui Ovidiu, cartea III. 22 și cartea IV. 23; *Patimile domnului nostru Isus Christos*, în versuri (1808); *Leonat și Dorofata*, poemă satirică

în contra beției (1815); *Anul cel mănos* (1820), poemă didactică. *Istoria lui Sofronim și Haritel*, în versuri (1821). Afară de acestea, după moartea sa, au rămas și alte scrieri ne tipărite, între cari se scie *Eneida* lui Virgiliu, și părți din *Bucolicile* lui Virgiliu.

Artachino (Constantin).—Pictor, născut la Giurgiu în 1870. Frecventând mai întâiu școala comercială, a intrat în 1886 la școala de bele-arte din Bucuresci, și isprăvind aici cursurile, s'a dus la Paris, unde lucră în atelierul Julieu. De aici trimitea primele sale tablouri la salonul din Bucuresci. Dintre pânzele lui mai cunoscute sunt: *Byblis* preschimbată în isvor, *Țiganul* rîzînd, *Portretul d-nei C...* *Colț de Atelier*.

Arsachi (Apostol).—Doctor, bărbat politic, de origină elenă, născut în Epiru la 1789 încetat din viață în Bucuresci la Decembrie 1869.

Venit în țară ca medic, dupe ce își terminase studiile în străinătate, a fost consilierul intim al domnitorilor cari s'au succedat în Muntenia de la 1830 până la 1860 și a fost secretar de stat sub Vodă Alexandru Ghica și Alexandru Cuza. La 1849 în timpul ocupațiunei rusești el a fost secretarul intim al generalului Duhamel; ales în mai multe rânduri deputat a făcut parte din Ministerul de sub presidenția lui Barbu Cargiu ca ministru de externe și ad-interim la control de la 22 Ianuarie 1861 până la 8 Iunie din acelaș an.

La această epocă Arsachi ia președenția consiliului de miniștrii dar nu o ține de cât 16 zile și apoi demisionează și se retrage din politică.

Asaky (Gheorghe).—Literatur, născut la 1788 Martie 1 în comuna Herța (Dorohoiu) încetat din viață în Iași la 1869 Noembrie 12.

Studiile sale le-a făcut în Lemberg, Viena și Roma, ocupându-se mai cu seamă cu matematica, ingineria și istoria. Intors în țară la 1812, el deschise un curs de inginerie în limba română la școala grecească din Iași, unde predă lecțiuni 5 ani, întocmindu-și singur toate tractatele de trebuință. În 1817 organizează un teatru de diletanți în casele hatmanului Costachi Ghica, primul teatru român în Moldova; pentru acest teatru scris

și prelucră mai multe piese. În 1820, voind să ridice seminarul de la Socola întemeiat de metropolitul Veniamin Costache, aduse din Ardeal ca profesor pe Vasile Pop, Ioan Costea, Vasile Fabian Bob și Ioan Manfi, cari funcționară până la începutul Eteriei din 1821. După potolirea Eteriei, noul domn al Moldovei Ioan Sturza, trimise pe Asaki ca reprezentant al țerei la Viena. Aici rămase el timp de 5 ani. Intorcându-se în țară înființă la S-ții Trei-Ierarchi în Iași o școală primară, una normală și un gimnasiu. În urma păcii de la Adrianopole (1829) Asaky fu chemat în comisiunea pentru redactarea Regulamentului organic, și după intrarea în vigoare a acestui regulament el fu numit «referendar» (director) al Eforiei școalelor din Moldova, în care calitate funcționă cu un zel deosebit până la 1849. Cu stăruințele lui se inaugurează în 1835 în Iași *Academia Mihăileană*, numită ast-fel după domnitorul de atunci Mihail Sturza (1834 — 1848). La 1841 el înființează o școală de arte tot în Iași. De asemenea în urma stăruințelor lui, se trimit tineri la învățatură în străinătate. După ce fu Ministru de Externe la Iași în 1856, Asaky se retrase din viața publică și trăi isolat, ocupându-se cu literatura, până la moartea sa. El a publicat: *Harpa română* versuri, (Iași, 1832); *Poesii*, (Iași, 1836 și 1854); *Fabule versuite*, (Iași, 1844 și 1862); *Nuvele istorice ale României*, (Iași 1867); *Calendare* (din 1840 până 1867) etc. Pentru teatru, prelucră și compuse piesele: *Mirtul și Cloe*, *Lapeirys* (după Kotzebue), *Norma* (după Romani), *Păstoriița Carpaților*, (idilă, Iași 1850), *Țiganii*, (idilă cu cântece, Iași, 1856), *Elena Dragoș*, *Petre Rareș*, *Turnul lui Bulu*, *Voichița*, (toate drame originale, Iași, 1863). Pe lângă toate acestea, Asaky este întemeietorul presei române în Moldova. În 1829 el începu a scoate la iveală foaia politică și literară *Albina românească*, care trăi până la 1850. Intre 1850—1859 publică *Gazeta de Moldova*, iar mai târziu «*Patria*» (1859 — 1860). Afară de acestea: *Icoana lumii* (1840 — 41) și *Spicuitorul* (1841 până la 1842).

Un comitet pus sub presidenția Mitropolitului Moldovei a ridicat în 1890 prin subscripțiune publică, un monument în memoria lui Asaky, la Iași.

Asaky (Gheorghe).—Medic, profesor,

născut la 1 Ianuarie 1855 în Iași. A făcut studiile sale în străinătate; a început medicina la Montpellier (Franța) și a terminat-o la Paris la 1873. Apoi a intrat ca extern al spitalelor din Paris în 1876.

Intors în țară la 1877, participă la resbelul Independenței, fiind atașat la serviciul ambulanțelor *Crucea Roșie*. În 1878, obține prin concurs postul de intern al spitalelor din Paris; în 1881 e numit preparator de fiziologie la Muzeul de istorie naturală din Paris, de unde trece apoi în 1884 la Facultatea de medicină, ca șef al laboratoriuului de medicină operatorie. În 1886 trece teza pentru doctorat și e însărcinat cu predarea cursurilor la facultatea de medicină din Lille (Franța).

În 1887, doctorul Asaky se reîntoarce în țară și e numit profesor de clinică chirurgicală la facultatea de medicină din București și chirurg al spitalului Filantropia. La 1889 suprimându-se acest post prin buget, D-r. Asaky pleacă în Paris dupe ce demisionează și dă ast-lui naștere la o manifestare simpatică din partea studenților. Atunci se reîntoarce și este pus în capul institutului de chirurgie.

Simținduse bolnav, D-r. Asaky părăsește din nou țara la 1891 și se stabilește în străinătate. La 1895 e numit chirurg al spitalului *Hotel Dieu Saint Gatien* la Tours (Franța), unde funcționează până la 1896. La 1897 se reîntoarce în țară.

Principalele sale lucrări și publicațiuni sunt: *De la suture des nerfs à distance*, supra numită de Germani *Die Assaky'sche Methode*, *De la greffe nerveuse—De la greffe tendineuse*.—*De la suture à distance des tendons* (în colaborare cu Fargin) *Amputation de la Verge*.—*Institutul de chirurgie* 2 vol. *Laboratorul de clinică chirurgicală* 2 vol.

În colaborare cu medicii cei mai eminenți el a publicat ziarul medical *Clinica* și *Archives Roumaines de médecine*, tipărite la Paris.

Ascânio. — (Vezi Ollănescu).

Aslan (Edgard Th.)— Autor dramatic, născut în Iași la 1866; a făcut studiile sale liceale în acel oraș și apoi s'a ocupat în special de literatura dramatică.

A scris: *Electra*, tragedie în 3 acte, *Fugarii*, operă într'un act, muzică de G. Stefănescu, *Ielele*, libret pentru balet, muzică de Spretino.

A tradus în versuri: *Oedipe Rege*, *Nebuniile amoroase*, *Vincineta*, *Impricinații*, *Amphitruon*, *Medea*, *Tartuf*, *Griselidis*, *Filippo*, ear în prosă: *Burzețul Gentilom*, *Frica de bucurie*, *Regele Lear*.

A mai scris câte-va nuvele publicate în ziarele *România Liberă* și *Epoca*.

Assan (Gheorghe).— Mare industrial, de origină din Moldova, născut în Brașov la 1821, încetat din viață la München (Bavaria) în 1866. Introdător al mașinei cu vaporii în România, ei a fundat în țară prima uzină cu vapor, moară și fabrică de uleiuri și lacuri, întemeiate de dânsul în București la 1853. După moartea sa, aceste industrii au fost continuate de fii săi Gheorghe G. Assan și B. G. Assan.

Athanasiad (Ioan B.)— Avocat, născut în București la 10 Martie 1840, încetat din viață la 31 Iulie 1896.

A făcut studiile la gimnasiul Sfântu Sava, apoi la facultatea de drept din București. La 1860, a fost numit copist la Ministerul Justiției, apoi la 1865 grefier la Trib. Ilfov, la 1866 judecător de instrucție, la 1868 președinte al Trib. Ilfov secția comercială, de unde a demisionat în 1869 spre a îmbrățișa cariera de avocat.

Athanasiad a colaborat mulți ani, la ziarul politic «*Pressa*», a fundat ziarul umoristic «*Scaiul*» devenit mai târziu «*Ciulinu*».

Scrierile sale sunt: «*Resumat de drept comercial*, *La Bessarabie*, *Viața lui Mibai Viteazu*, *Dreptul constituțional și administrativ* 2 vol. *Români și Unguri*.

Athanasiad era membru al *Societății geografice* și unul din fundatori ai *Societății pentru Învățătura Poporului Român*.

Athanasovici (Gheorghe).— Medic, născut la Sistov (Bulgaria) în anul 1822, încetat din viață în acel oraș la 1892.

A făcut studiile gimnasiului în Athena și facultatea de medicină din Paris pe care a terminat-o la 1848. În acel an a venit în România și s'a stabilit în București unde a profestat medicina timp de peste 40 ani.

El din preună cu Davila, Protici, Patzelt Triandafidi, a fost dintre cei d'ânteu profesori de medicină ai facultății noastre la începutul ei, profesând toxicologia și medicina legală. În același timp era și medic primar la spitalul de copii.

Era renumit mai ales ca mamos.

Păstrând o dragoste adâncă țării sale, a jertfit întreaga sa avere pentru cauza liberării politice a Bulgariei, unde s'a întors după resbel, chemat fiind de principele Battemberg care 'i a încredințat portofoliul Instrucțiunii publice.

Aurelian (Petre S.)— Agronom, economist, născut în Slatina la 12 Decembre 1833. A făcut studiile primare în Slatina, liceul și dreptul în Bucuresci, iar agronomia și științele politice în Franca și Italia. A ocupat timp îndelungat direcția școlăi centrale de agricultură de la Pantelimon și Herestreu, și e profesor de economie politică la scoala de poduri și șosele până în prezent.

Membru al Academiei române, al societății de Economie politică din Paris, Aurelian a fost Ministru al Lucrărilor Publice de la 1877 la 1878 și Ministru al Cultelor de la 1882 la 1884 în cabinetul Ion Brătianu. La 1895 a fost ales președinte al Camerei. In anul următor 21 Nov. 96, a luat Preșidenția Consiliului de Miniștri și portofoliul Domeniilor până la 1897 Martie 31 când a demisionat lăsând succesiunea cabinetului d-lui Sturdza.

Principalele sale scrieri sunt: *Țara noastră, Bucovina, Notices sur la Roumanie* (în colaborare cu A. Odobescu), *Elemente de economie politică, Catehismul economiei politice, Manual de agricultură, Starea economică a României în secolul al 18-a, Cum se poate fonda industria în România, Politica noastră vamală.*

În colaborare cu D-nu Gr. Ștefănescu a condus *Revista științifică* de la 1870 la 1882, și apoi revista *Economia Națională*, care apare și în prezent.

Avram (Iancu).—Vezi Iancu Avram.

Axente Sever (Ioan).— Fost prefect la 1848/9; născut la 3/15 Aprilie 1821 în Frăua (Transilvania); a studiat în Blaj și Sibiu. La 1842 fu primit în seminarul clerical din Blaj, pe care însă la 1845, l'a părăsit și la 1847 a trecut în România ca profesor de limbe latină și română. La 1848 luă parte activă la mișcările revoluționare, fu numit comisar de propagandă în județul Ilfov, și în urmă trimis cu Aron Florian la Craiova pentru organizarea județului care nu voia să recunoască guvernul provisor. Axente reîntors în Transilvania a luat parte activă la adunarea din 11 Sept. în Orlat, de unde în ziua următoare pleacă cu o ceată de 200 cetățeni la a 3-a adunare de la Blaj. După proclamarea armării generale, Axente luă parte principală la organizarea gloatelor române și la apărarea croică a Munților Apuseni și a fortăreței Alba Iulia în 1849. Restabilă ordinea în țară, înainte de depunerea armelor, Axente încearcă formarea și organizarea unui escadron stabil de cavalerie, dar fără succes. Abia așezat în Cenade, în urma denunțărilor ce erau la ordinea zilei, fu arestat, dus la Sibiu și supus unui interogator pentru ascundere de arme, incendiarea Aiudului și altele, dar, dovedit nevinovat, după 30 zile fu pus în libertate. Axente ocupă diferite slujbe iar după retragerea sa din serviciul Statului luă parte activă la mai multe acțiuni politice-naționale și la mișcările culturale ale Românilor din Transilvania. În prezent trăește retras la Brașov.

B

Babeșiu (Aurel).— Doctor în filosofie, chimist, fiul prim-născut al lui Vinčențiu Babeșiu; născut în Viena 1853, și-a început studiile în Viena și le-a terminat la universitatea și politehnicul din Budapesta. Chimia a studiat-o în Heidelberg, în laboratorul celebrului Bunsen; a trecut în România în 1884, unde ocupă postul de pro-

fesor la școala veterinară superioară și de șef al lucrărilor chimice în institutul de bacteriologie. S'a distins mai cu seamă prin lucrările sale asupra apei de băut și prin cele de pe terenul tocsicelor bacteriene.

Babeșiu (Vinčențiu).— Membru al Academiei Române din Bucuresci, născut la

1821 în Banat. A făcut studiile juridice și teologice în Temișoara, Szegedin și Pesta. La întorcerea sa în țară a fost numit profesor la institutul teologic în Arad și apoi a fost chemat la 1849 să administreze ca director trei districte cu peste 500 școlile române rurale din Bănat. În curând însă el a fost rechemat la Arad și trimis la Viena, unde a lucrat ca translator la ministerul împărătesc de justiție; iar cu începutul anului 1851, reorganizându-se înalta curte de justiție și casațiune pentru imperiul întreg, a fost numit secretar la acea curte. La 1860 a fost înaintat la rangul de secretar aulic, iar după separarea administrațiunii Ungariei la 1862, a fost chemat în cancelaria Ungariei ca referent pentru cauzele criminale, de unde peste un an a fost numit și trimis judecător la Tabla regească din Budapesta și referent la septemvirat.

La 1860 Babeșiu a publicat cunoscuta broșură în limba germană: *«Die Sprach- und Nationalitätenfrage in Oesterreich, von einem Rumänen»*, care pleda pentru unitatea monarhiei și egalitatea tuturor popoarelor ce o compun, și semnală greșelile turburări și pericole ce au să urmeze, dacă Maghiarilor s'ar încuviința dualismul, pe bazele istorice, cum stăruiau ei. La 1861, convocat fiind dieta Ungariei, Babeșiu a fost ales în cercul român de la Sca-montană, unde el nici nu candidase. În adunarea reprezentanților Țării Ungurești, el a apărut cu toată energia autonomia Transilvaniei, și cu alți 10 deputați români a pus temeiul la crearea partidului român național. La 1866 s'a întemeiat jurnalul *«Albina»* în Viena, ca organ al partidului național, punându-se sub conducerea particulară a lui Babeșiu, însă după abia trei ani, *«Albina»* a fost oprită de-a intra în Ungaria, Bănat și Ardeal. Atunci Babeșiu a adus foaia la Pesta, continuându-i edițiunea încă 8 ani cu toată energia, și grupând pe lângă ea aproape toate spiritele luminate din Ungaria și Bănat mai virtos. Între anii 1873--1875 *«Albina»*, a avut vr'o 7--8 procese, printre cari contra lui Babeșiu unul pentru calomnie, unul pentru agitațiune contra statului și unul pentru înaltă trădare. El a fost achitat de jurați. Cu toate acestea, în faptă, Babeșiu prin foaia *«Albina»* și prin cuvântările sale în dieta Ungariei și adunările române naționale, reprezenta și pleda în mod energic politica

moderată. Programul național pentru deslegarea chestiunii limbilor, după lungi dezbateri între deputații români și sârbi dela dieta ungu rească, Babeșiu l-a formulat și cuprins în 12 puncte, într'un proiect de lege subsemnat de 24 deputați români și sârbi și de unicul ruteano-slav de la dietă, și susținut prin luptă parlamentară de trei zile cu toată energia în aceeași sesiune dela 1868. Mulți ani de zile, pe această bază, s'a continuat lupta națională prin reuniuni și adunări particulare, până când la 1880, într'o asemenea adunare în Sibiu, s'a pus temeiul conferinței publice din Maiu 1881, unde tot Babeșiu ca raportor general a motivat și susținut programul Românilor din Transilvania, Bănat și Ungaria. La Maiu 1891 inaugurându-se în politica națională o nouă direcțiune, Babeșiu s'a retras absolut din lupta politică și s'a reîntors la cercetările sale istorice.

Babeșiu (Victor). — Doctor, bacteriolog, fiul lui Vincențiu Babeșiu, născut la Viena în 1854, unde a făcut studiile sale. Două ani după depunerea examenului de doctorat, a fost chemat ca asistent la universitatea din Budapesta și a devenit în curând profesor la facultatea din acel oraș. Statul unguresc trimise pe tinerul profesor ca reprezentantul său la congrese și în comisiuni speciale spre a studia anatomia-patologică, organizarea universităților, și el se legă atunci cu Pasteur, Koch, Cornil și alte celebrități.

La 1887 doctorul V. Babeșiu e numit în Bucuresci profesor de patologie experimentală la facultatea de medicină și este pus în capul Institutului de Bacteriologie. Aci el aduce foloase imense sănătății publice mai ales prin înființarea serviciului său de inoculațiune contra turbărei, boală care nu se putea tămădui înainte de că, prin trimiterea bolnavilor la Paris. D-rul Babeșiu a ținut la Ateneul român și la Institutul său numeroase conferințe populare, cari au contribuit mult pentru luminarea publicului asupra noțiunilor de igienă.

Numeroasele descoperiri științifice ale acestui doctor, au fost comunicate Academiei franceze care le-a premiat. Ele au fost publicate în mai toate revistele științifice din Europa.

D-rul V. Babeșiu este membru al Academiei române și al Academiei de medicină din Paris.

Scrierile sale mai însemnate sunt: *Analele institutului de patologie și bacteriologie în Bucuresci și lecțiunile sale.*

Bacalbașa (Anton). — Ziarist, născut în Brăila la 1864. A colaborat la mai multe ziare între cari *Adevărul*, *Epoca*, și a scris numeroase schițe umoristice în revista sa *Moș Teacă*. Este prim redactor al ziarului *Dreptatea*.

Bacalbașa (Constantin C.). — Publicist, născut în Bucuresci la 21 August 1856. A făcut studiile gimnasiale la Brăila și cele liceale la Sfântu Sava în Bucuresci.

Inscris la facultatea de drept, a părăsit studiile spre a intra în presă la 1879.

A fost cronicar la ziarele *Telegraful*, *Națiunea*, *Epoca* și a făcut parte din comitetul de redacțiune al ziarului socialist *Drepturile omului*. Apoi a trecut la ziarul democratic *Lupta* la care a colaborat până la încetarea sa; iar la 1895 a trecut ca prim-redactor la *Adevărul*.

De la 1882 până la 1884 a fost șef de birou al accizelor comunei Bucuresci.

A scris o comedie *Pelicul lui Berechet* reprezentată pe scena Teatrului Național și un studiu asupra *Reformei impozitelor comunale*.

Bacalbasa (Ion C.) — Ziarist, publicist, născut în Brăila la 24 Iulie 1863. A urmat cursurile liceului Sf. Sava și ale Gimnasiului din Brăila.

La 1886 a intrat în ziaristică, colaborând la ziarul radical *Lupta*, până la 1895 când a intrat la ziarul democrat *Ziua* și după încetarea acestuia, la *Adevărul*.

A publicat: *Mort fără lămânare* dramă în 3 acte jucată pe scena Teatrului Național la 1895, *Moșu* comedie într-un act și *Asan* dramă istorică în 5 acte.

Bacaloglu (Emanoil) — fizician român, de origină grec, născut în Bucuresci la 11 Aprilie 1830, încetat din viață la 30 Aug. 1890. Bacaloglu a fost un adevărat enciclopedist al științelor pozitive. Studiile și-le-a făcut în Lipsca, unde a lucrat în laboratorul lui Erdmann, și la Paris, sub conducerea lui Dumas. Reintors în țară la anul 1861, a fost numit profesor de fizică și chimie la școala de medicină și farmacie, apoi profesor de matematică la liceul St. Sava, iar la

1863, odată cu crearea facultății de științe sub Cuza, profesor de fizică la universitatea din Bucuresci. Dorind a-și crea un cerc științific, a pus la cale la 1868 înființarea societății de științe fizico-naturale, care l-a ales președinte. Bacaloglu a fost un activ colaborator al mai multor reviste științifice din străinătate, și o parte a scrierilor sale a fost prezentată și academiei de științe din Paris. La 1879 Bacaloglu a fost ales membru al Academiei române, și fu pe rând vice-președintele, iar în urmă președintele secțiunii științifice. Discursul său de recepțiune l-a citit în prezența regelui la 20 Martie 1880 «despre calendar», susținând necesitatea schimbării calendarului Iulian. Bacaloglu a contribuit mult la răspândirea științelor prin numeroase articole publicate în «Revista științifică» și prin conferințe ținute la universitate și în Ateneul român.

Scrierile sale sunt: «*Cercetări relative la influența acizilor minerali asupra solubilității acidului arsenios în apă*»; «*Despre câteva săruri oxaminice*»; «*Despre analiza gazelor*»; «*Explicațiuni teoretice asupra seriilor homologe*»; «*Despre pseudoscopia*»; «*Excesul sferic*»; «*Asupra difracțiunii luminii*»; «*Notă relativă la liniile și suprafețele reciproce*»; «*Câteva observațiuni relative la direcțiunea verticală la diferite înălțimi deasupra solului*»; «*Correspondență*»; «*Considerațiuni teoretice asupra chimiei*»; (lucrări publicate în franțuzește); «*Elemente de algebră*»; «*Elemente de fizică*»; 1870) «*Despre materia rădăntă*»; «*Dezvoltarea progresivă a luminatului electric*»; «*Oare-cari dispozițiuni noui din cabinetul de fizică al universității din Bucuresci*»; «*Relațiuni asupra expozițiunii de electricitate de la München din 1882*»; «*Dare de seamă despre expozițiunea de electricitate de la Viena din 1883*»; «*Despre Paratoner*»; (toate scrise în românește).

Bachelin (Leo). — Publicist și scriitor, născut la 17 Decembrie 1857 în Neuchatel (Elveția). A făcut studiile în Italia, Germania (Berlin și Strasburg) și Franța (Paris). Licențiat în litere, a fost numit în etate de 25 ani profesor de literatură franceză și greacă la academia din Neuchatel, de unde la 1889 a trecut în România. Aci peste scurt timp a fost numit bibliotecarul Regelui. Scrieri: *Le Château Royal de Sinaia*, 1893; în limba germană, *Studii despre basmele românești* (1882) Apoi: *Han-*

*Makart et les 5 sens, 1875, Mélanges d'His-
toire et d'Art, 1879, La Première Idylle de
Theocrite, 1883 etc.*

Bacinschi (Vladimir). — General, născut la 1825 încetat din viață în Bucuresci la 1878. A intrat în armată cu gradul de junkâr la 21 Octombrie 1842 și a fost înaintat sub-locotenent la 1844.

Maior la 1855, Colonel la 1866, e înălțat general la 8 Aprilie 1870 și comandant al Diviziei 4-a teritorială. A fost adjutantul Domnitorului Ghica al Moldovei și apoi al lui Cuza Vodă până la detronare.

Bădescu (Scipione). — Ziarist, scriitor, născut la 1840 Mai 2 în Răscoltz (Transilvania). A început prin a colabora la ziarele *Concordia* din Pesta (1866) apoi la revista *Familia*.

Terminând studiile sale în Pesta, veni în Bucuresci la 1868 și colaboră la *Românul* și alte ziare.

A publicat: *Coroana României*, poezii naționale (1881) și diferite lucrări prin *Convorbiri literare*, *Noul Curier Român*, *Trompeta Carpeților*.

Băicoianu (Serge). — General de brigadă, născut la 15 Iunie 1841. A intrat în oștire ca soldat la 1860 Martie 8, apoi a plecat în streinătate unde a făcut studiile sale la școala militară Saint-Cyr din Paris. Reîntors la 1863 cu gradul de sub-locotenent, e înaintat ofițer superior la 1873 și locot-colonel la 1877. Cu acest grad e șeful statului major din divizia I-a de infanterie în timpul resbelului Independenței de la 1877—78.

La 1893 a fost înaintat general de brigadă, și mai târziu inspector general al cavaleriei.

Bălăceanu (Constantin). — Om politic, fost Ministru al cultului la 1838, preșident al Eforiei Spitalelor la 1840, și Ministru al justiției la 1856.

Bălăceanu (Grigore). — Spătar la 1821 în Muntenia. Vornic la 1822.

Bălăceanu (Ioan). — Om politic, născut în Bucuresci la 1825. A făcut studiile în Franța. Intors în țară a luat o parte activă la mișcarea revoluționară din 1848, și

după comprimarea revoluțiunii a emigrat în Transilvania de unde apoi a trecut în Paris. Sub domnia Principelui Cuza, a fost cât-va timp Prefect de poliție.

De la 1866 înainte, J. Bălăceanu desvoltă toată activitatea sa ca diplomat; de la 15 Februarie 1866 până la 14 Maiu 1867, este agent diplomatic al țerei la Paris, apoi în aceeași calitate merge la Constantinopole de la 31 Decembrie 1870 până la 26 Martie 1871.

Demisionat din corpul diplomatic, e numit Prefect al poliției Capitalei la 15 Ianuarie 1876, dar numai pentru câte-va zile, căci la 30 Ianuarie din același an ia portofoliul Ministerului de Externe în Cabinetul Lascăr Catargi și 'l păstrează până la 4 Aprilie 1876.

Trimis din nou agent diplomatic la Viena în 1876, e înaintat Ministru plenipotențiar în același oraș la 1878; apoi este transferat la Roma în 1882, la Paris în 1884 până la 1885.

În anul 1886 reia funcțiunea de Ministru plenipotențiar la Constantinopole până la 1888.

Delegat în Comisiunea Europeană a Dunărei și în Comisiunea mixtă a Prutului la 1 Iulie 1889, păstrează această funcțiune până la 1 Aprilie 1893 când este numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar la Londra, post pe care 'l ocupă și astăzi.

Bălăcescu Constantin. — Fabulist, născut la 1800 Ianuarie 20, mort la 29 Februarie 1880 în Bucuresci. A făcut studiile sale în țară și a ocupat diferite funcțiuni publice, prefect de județ, membru în comitetul Teatrelor, etc.

El a publicat: *Buna educațiune* comedie (1845) *Poesii* în care se găsește satira:

Fă-mă tată să-ți seamăn, sau Costănițul de țară la Bucuresci (1845).

Proect pentru o casă de păstrat și împrumutat (1845).

Bălănescu-Rosetti (Nicolae). — Vezi. Rosetti-Bălănescu.

Balanolu (Ioan P) — Comerciant, născut la 8 Septembrie 1833 în Bucuresci, mort la Ianuarie 1896 în Viena. A făcut studiile sale parte în țară parte în străinătate și la 1856 a luat direcția casei de bancă Bălan, pe care a condus-o până la 1860.

Comerciant însemnat, fost antreprenor al

accizelor Capitalei de la 1873 până la 1883, Ion Balanolu a fost membru al Tribunalului de comerț sub vechia legislațiune, membru al Consiliului comunal, al mai tuturor societăților industriale, deputat, și în urmă Președinte al Camerei de comerț, post pe care l'a păstrat până la moartea sa.

Bălășescu (Nicolau)—născut în Hașag, lângă Sibiu, a venit în 1835 la București ca profesor la seminarul mitropolitan: după aceea, a fost călugăr la mănăstirea Cernica. Reîntors la Sibiu, a tipărit în 1847 și 1848 un dicționar latin-român, a luat parte la adunarea Românilor din 3 (15) Maiu 1848 la Blaj și a fost ales membru în comitetul permanent cu reședința în Sibiu. În 18 August 1848, a fost arestat ca agitator iar după câte-va zile eliberat. La 4 (16) Octomvrie 1848 fu întărit ca membru în comitetul de pacificațiune al Românilor. După ocuparea Sibiului de armata maghiară, prevăzând pericolul în care 'i era viața, a pus de i-aș tuns părul și i-aș ras barba călugărească, apoi îmbrăcat în vestminte țărănești, pentru a nu fi cunoscut, a ieșit din Sibiu, șezând ca servitor pe capra carei doamnei Goleșcu, care părăsind locuința sa din Sibiu, se reîntorcea în România. Acolo, denunțat că ar agita în contra regulamentului organic al țerei, a fost arestat de o patrulă a armatei rusești și ținut sub pază strictă în Râmniceul-Vâlcei mai multe zile, iar de aci escortat la București, unde a fost pus în libertate. Scrierile sale, afară de dicționarul sus arătat, sunt: *Gramatica română pentru seminarul*, (1848), *Elemente de gramatică română* (1850).

Bălcescu (Nicolae).— Om de stat, publicist, născut în București la 2 Iunie 1819, mort în Palermo la 16 Noemvrie 1852. A făcut studiile sale în colegiul Sfântu Sava și apoi a servit cât-va timp în armată, dar fiind implicat în conspirația contra lui Vodă Al. Ghica, fu închis la Margineni. Părăsind oștirea, a luat partea cea mai activă la revoluția din 1848 atât în țară cât și în Transilvania, fiind chiar unul din membrii guvernului provisoriu, din care cauză a fost exilat. Atunci a trăit cât-va timp în Paris apoi în Palermo, unde a murit și a fost îngropat în cavoul săracilor din acel oraș.

Bălcescu a scris *Puterea armată a României* (1844), *Istoria Românilor sub Mibaiu Vodă Viteazul* (1851—1852) pe care n'a avut tim-

pul să o sfârșească. Se mai numără între operele sale, *Cântarea României* cu toate că Bălcescu singur scrie că ar fi găsit manuscrisul într'o mănăstire din țeară.

Băleanu (Emanoil).— Om politic, fost comandant al oștirii din Muntenia la reînființarea ei în 1831 și deputat în adunarea țerei. Din preună cu J. Cămpineanu a făcut parte din opoziția organizată contra principelui Al. Ghica de la 1834 până la 1837. Izbucind revoluția de la 1848, Em. Băleanu intră în partidul antirevoluționar și face parte din căimăcămia instituită în București după fuga guvernului la Târgoviște (27 Iunie). Mai târziu, până la alegerea lui Cuza-Vodă, a făcut iarăși parte din Căimăcămia muntenească din preună cu J. Manu și I. Filipescu.

Baligot de Beyne.— Diplomat, născut în Franța, încetat din viață în 1892 la Paris. A fost mult timp secretar al Consulatului francez la Constantinopole; acolo, cunoscând pe C. Negri, sub influența acestuia, a lucrat mult în vederea unirei Principatelor. La 1860 în luna Fevruarie a venit în București ca secretar al Domnitorului Cuza pe care nu l'a părăsit până la sfârșit. După 11 Fevruarie 1866 s'a retras în Franța, stabilindu-se la Paris.

Balș (Panait I.).— Născut la 1817 încetat din viață la Ivesți (Tecuci) la 23 Ianuarie 1889. A fost ministru de finanțe al Moldovei.

Balș (Tudor).— Fost caimacam al Moldovei, născut la 1790, încetat din viață la 1857. Domnul Gr. Ghica al Moldovei împlinind la 1856 termenul de șapte ani pe care fusese numit, Tudor Balș îl înlocui cu titlul de caimacam. El desființă toate instituțiile făcute de Grigore Ghica, închise seminarul și gimnaziul din mănăstirea Neamțu, desființă facultatea de drept din Iași, banca națională și legea de presă.

Bălțeanu (Eniu).— Profesor, născut în comuna Cocioc la Octomvrie 1847. A făcut studiile sale în București, la facultatea de litere și filosofie, apoi a mai urmat cursurile universităților din Berlin și Toulouse. A fost cu începere de la 1872 și până la 1876 în mai multe rânduri revisor școlar

apoi profesor la mai multe școli până când a înființat un institut a cărui direcțiune a luat-o la 1884.

A publicat: *Poesia didactică la Greci. Davila* biografie populară. *Din studiul naturii. Abecedarul român*, etc. Eniu Bălceanu a înființat la 1885 revista pedagogică «*Lumina pentru toți*» care a apărut fără întrerupere până la 1 Iunie 1895.

Balu (Nicolae) — numit și Coconul. Avocat, născut în Zernești (Transilvania) la 1790 încetat din viață în Brașov la 1855. Studiă filosofia și dreptul în Cluj; intră mai întâi ca practicant la Tesaurariat în Sibiu, fără nici un salariu, în decurs de 7 ani. Ascultând sfatul părintelui său, îmbrățișă după aceea cariera preotească, dar peste puțin o părăsi și se făcu avocat. Om cu mare râvnă pentru luminarea și înaintarea popoului, Balu stăruie, mai ales în comuna sa natală și în cele din jur, ca părinții să-și trimeată copiii la școli mai înalte și acestei stăruințe se datorează o pleiadă de bărbați aleși eșii din acele părți, cari au avut un însemnat rol în viața publică națională și bisericască a Românilor transilvăneni. Advocat zelos, Balu, după lupte de peste 40 ani câștigă procesul locuitorilor români din granița Transilvaniei înspre România de circa 200,000 fl. drept despăgubire pentru daunele prin militarizarea graniței, întemplată sub împărăteasa Maria Tereza.

Baras (Iuliu).—Doctor, profesor, de origine israelită, născut la 1818 în orașul Brody (Austria), mort în București la 1863. A făcut studiile în Austria unde a luat diploma de doctor în medicină, apoi a venit în București la 1842 și e numit mai întâiu doctor de carantină la Călărași (Ialomitza). La 1845 trece ca doctor la Craiova și la 1852 profesor de științele naturale la colegiul Sf. Sava din București, predând în același timp științele naturale la școala de agricultură, și cea militară.

El a fost întemeietorul și directorul primului spital de copii.

Doctorul Baras a publicat; *Minunile naturii* 3 vol. (1852).—*Mineralogia, după Belez*, (1854).—*Asfixia sau leșinul* (1854).—*Botanica, după Belez* (1856).—*Higiena populară* (1857).—*Zoologia* (1857).—*Debora*, melodr. în 4 acte (1858) *Cărticica altoiului* (1859).—*Manual de silvicultură* (1861).—

Isis sau Natura (de la 1856 până la 1859).—*Natura*, foaie pentru lățirea științelor naturale (de la 1861 până la 1863 în unire cu D Ananescu). — *Israelitul roman*, foaie politică (1857).

Barbu (Gheorghe).—Vestit lăutar, născut la 1800 în Iași încetat din viață la 1893 în Iași. Fost staroste al lăutarilor, fiu al unui lăutar devenit celebru prin cântoneta lui V. Alexandri *Barbu Lăutarul*, Gheorghe Barbu avea mai ales un deosebit talent de improvizație și de reproducere după auz. Se povestește că pe la 1847 ar fi uimit chiar pe vestitul compositor Liszt aflat la Iași și în prezența căruia executase după auz mai multe bucăți muzicale.

Barcianu (Danil).—Profesor și scriitor român, născut la 1847 în Reșinari; a studiat în Sibiu. În 1869 a fost trimis în Germania din partea ministerului de culte și instr. publică spre a studia organizarea școlilor populare de acolo, iar între 1870—74 a urmat la universitățile din Viena, Bonn și Lipsca prelegeri de pedagogie și științele naturale. În 1876 a fost numit profesor la «institutul ped.-teol. din Sibiu,» unde funcționează și azi.

A fost și director al «școlii de fete a Asociațiunii transilvănene pentru literatură», de asemenea mai mulți ani secretar al acestei asociațiuni. Barcianu a fost membru al comitetului național și ca atare judecat în procesul Memorandului și închis în Vaș. A publicat: *Untersuchungen über die Blüthenentwicklung der Onagraceen*. (1874) *Elemente de istoria naturală*, (1881—83) *Lucrurile de mână în școlile de băieți și în institutul pedagogic* (1885), *Istoria naturală în școala populară* (1890—91.) A prelucrat operele răposatului său tată: 1) *Vocabular românesc și Wörterbuch der roman. und deutschen Sprache*. (1886 și 1888). *Gramatica germană* (1896). În 1891 a redactat revista literară «*Foaia Ilustrată*», iar împreună cu alți colegi «*Foaia Pedagogică*».

Baritiu (Gheorghe).—Istoric și întemeietorul presei române în Transilvania, născut la 12 (24) Maiu 1812 în Jucul de jos, cott. Cojoceni, încetat din viață la 1893. Școlile elementare le-a urmat în Trăscău (Torockó) 1820—1824 și Blăj 1824—1827, iar liceul și facultatea filosofică în Cluj, de unde

după 4 ani s'a reîntors iar la Blaj și a intrat în institutul de teologie.

La 1835 a fost numit profesor de fizică la facultatea filos., iar în anul următor a fost chemat ca profesor la școala română din Brașov, înfrunțată cu doi ani înainte.

La 1838 Barițiu înființează «*Foaia pentru minte, inimă și literatură*», câte un număr pe săptămână, și ceva mai târziu, ziarul politic «*Gazeta de Transilvania*». În iarna următoare, a organizat o societate de diletanți, care a rămas în activitate până la 1856, și a contribuit în mod însemnat la desvoltarea limbii române în ținutul Brașovului.

La 1845 Barițiu să retrage de la școala română și își consacrează întreaga activitate foilor sale, cari în urma censurei severe, având să lupte cu neîntrerupte greutate, reclamă o atențiune deosebită. La 1848, a participat la adunarea națională ținută în 3 (15) Maiu pe câmpul libertății de lângă Blaj și a subscris protocoalele și petițiunile ca vice președinte al adunării. În Octomvrie înfrunțându-se în Transilvania «comitetul de pacificatiune», Barițiu a fost chemat la Sibiu unde fu numit tot odată și membru al «comitetului pentru apărarea țării». Remânând fiile lui Barițiu în grija colaboratorului său Andrei Mureșan, el a stat peste 4 luni în Sibiu și a participat la lucrările ambelor comitete. La 11 Martie 1849, căzând Sibiul în mânele insurgenților, Barițiu și cei l-alți membri ai comitetului s'au refugiat în România. Barițiu a mers la Cămpina, unde se refugiase și familia sa, aici însă fu arestat de o patrulă rusească și escortat la Ploești și de aici după 2 săptămâni, la Cernăuți, unde a fost în fine eliberat după intervențiunea familiei Hurmuzachi, la a cărei moșie, — Cernaucă, — a petrecut până după pacificarea Transilvaniei.

Reîntors la Brașov, Barițiu a obținut de la noul guvern vocea de a continua cu editarea foilor sale, însă la 1850 fură suprimate din cauză că Barițiu a publicat raportul lui Iancu după originalul german tipărit în Viena, și nu s'a supus ordinului autorităților de a întrerupe această publicare. «*Gazeta*» a reapărut deabia după 6 luni, sub conducerea lui Iacob Mureșan, care a fost numit redactor, iar Barițiu a rămas simplu colaborator la această foaie. În 1852 un consorțiu de comercianți români din Brașov înființează fabrica de hârtie din Zărnești și numește pe Barițiu director comercial, care post l'a ocupat aproape 20 ani. La 1860 Barițiu elabo-

rează, după cererea mitropolitului Șaguna, un proiect de statute ale «*Asociațiunii Transilvane*». Cu anul 1861 reîncepând luptele politice în monarchia întreagă, Barițiu a conlucrat la toate adunările și conferințele Românilor; la dieta din Sibiu (1863/4) a participat ca regalist și a fost ales de aceasta de două ori deputat în senatul imperial din Viena. În 1855 a fost ales membru al Academiei române (atunci Societatea academică).

După retragerea sa de la postul de director al fabricii de hârtie din Zernesci, Barițiu s'a mutat la Sibiu, și a înfrunțat ziarul «*Observatorul*» (1878 până 1885), pentru a cărei linie politică i-s'au intentat 3 procese politice în cari însă juriul sibian l-a achitat. Organizându-se la 1881 partidul național, Barițiu a fost ales în comitetul central și a redigat *Memorialul* publicat conform însărcinării conferinței electorale ținute în Maiu 1881 în Sibiu, iar la 1884 a fost ales președinte al comitetului național și a ocupat acest post până la retragerea sa din viața politică, la 1887. De la acest an, Barițiu și-a consacrat întreaga activitate Asociațiunii Transilvane pe care a servit-o ca secretar I. și redactor al «*Transilvaniei*» (1861—1888), apoi de la 1888 ca președinte și delegat la școala civilă de fete din Sibiu. Scrierile lui Barițiu sunt foarte numeroase; afară de *Memorialul* amintit, el a elaborat un *dictionar german-român* (1835—1854), și altul *maghiar român* (1869), a publicat numeroase studii, în cea mai mare parte istorice, în foile sale, mai ales în «*Foaia pentru minte, inimă și literatură*» (1838—1850), în revista «*Transilvania*», al cărei redactor a fost aproape 20 ani, și în *Analele Academiei române*. A colaborat 2 ani și la *dictionarul și Glosariul Academiei*. Scrierea sa principală este: «*Părțile alese din istoria Transilvaneană pe 200 ani din urmă*» (1889). Opiniunile și credințele politice ale lui Barițiu sunt desvoltate în *diarul* său «*Observatorul*» și în *Memorialul* conferințelor din 1881.

Barnuțiu (Simeon.) — Om politic din Transilvania, profesor la Universitatea din Iași născut la 21 Iulie 1808 în Bocșa română (Transilvania) încetat din viață la 16 Maiu 1864.

A făcut studiile sale în Blajiu unde la 1830 e numit sub-director în seminarul teologic și la 1839 profesor de filosofie la gimnaziul superior. La 1843 demisionează, pleacă

la Sibiu și să pună în fruntea mișcării naționale de la 1848 jucând un rol foarte însemnat în Transilvania.

După liniștirea revoluțiunii, Barnuțiu lucrează ca vicepreședinte și membru al comitetului național, apoi al comitetului de pacificațiune alături de N. Bălășescu, Laurian, Cipariu, Barițiu. În 11 Martie 1849, când insurgenții ocupă Sibiu, Barnuțiu să refugiază în România și după multe suferințe îndurate prin aresturile din R. Vâlcei și T. Severin, ajunge la Constantinopol, iar de aci merge la Viena, unde a lucrat pentru reușita cauzii naționale. În 1851—52 ascultă prelegerile la facultatea juridică din Viena; în 11 Octombrie 1852 merge la Pavia, unde în 1854 ia diplomă de doctor în drept; în 1854 merge la Iași, chemat de către ministrul Mavrogheni și de A. Treb. Laurian, ca să ocupe catedra de filosofie la gimnaziul academiilor din Iași. În 1856 se deschisese în Iași cursurile superioare și anume: a facultății filosofice și a celei juridice; la cea dintâi Barițiu a luat catedra de filosofie, în a doua, catedra de dreptul ginților, dreptul public și constituțional. La 1863 fiind bolnav demisionază. Operele lui Barnuțiu sunt: *Dreptul natural privat și public; Dreptul ginților natural și pozitiv; (Doctrina constituțiunii); Constituțiunile statelor principale, cu introducerțiunii; Antropologia; Psihologia empirică; Enciclopedia filosofiei teoretice; Logica; Metafizica; Estetica; Știința virtuții; Pedagogia; Istoria filosofiei.*

Barnuțiu este întemeietorul fracțiunii libere și independente din Moldova.

Baronzi (Gheorghe). — Publicist născut în Grecia la 1815, încetat din viață la 1896. A făcut studiile sale în România fără a le completa. Colaborator la mai multe ziare precum *România, Vocea Poporului*, el a publicat: *Eleonora* (1844) dramă — *Lucia de Lamermoor* (1845) dramă; *«Romana»*, trilogie epică (1847) — *«Castelul Brâncovenesc, Carnavalul Veneției și Visul vieții omenești»* (1852) — *«Matilda»* (1853) — *«Metela și «Orbul»*, — (1853) — *«Nopturnele»*, poezii (1853) — *«Istoria civilizațiunii»*, după Guizot (1856) — *«Dominul roșu»* (1853) — *«Isac Lachedem»* sau *jidovul rădăcilor* (1855) — *«Lena și ziua fără mâne»* (1855) — *«Fidantata»* (1856) — *«Iacobini și Girondini»* (1856) — *«Ricard inimă de leu»* (1856) — *«Contele de Monte-Christo»* (1857) — *«Ma-*

teii Basarab sau dorobanșii și seimenii», dramă (1858) *«Maria Stuart»* (1858) — *«Danubianel»* (1859) — *«Zinele Carpaților»* (1860) — *«Legenda României»* (1862) — *«Misterele Bucureștilor»*, «roman original» (1862) — *«Orele dalbe»*, poezii noue (1864) *«Satire»* (1867) — *«Limba română și tradiția ei»* (1871) etc.

Barozzi (Constantin). — General de divizie, născut la anul 1833 Octomvrie. Sub-Locotenent la 1856 Aprile, Major la 1864 Mai, Colonel la 1870 Aprilie, General de Brigadă la 1883 Martie, General de Divizie la 1892 Mai.

Elev al scoalei militare din prima promoție, ca Sub-Locotenent a fost atașat la Institutul geografic din Viena în timp de doi ani; întorcându-se în țară a fost numit la școala militară oficer repetitor, pe urmă profesor. La formarea Batalionului de Geniu trecut ca locotenent comandant de companie, a fost readus iar la școala militară ca profesor, Sub-director și în fine Director.

La 1870 Șef de Stat-Major la Divizia IV Iași, e numit șef al Depozitului de Rezbel (Institutul Geografic de azi) pe care l-a organizat și sub-direcția sa a început și a executat harta din nordul Moldovei, harta Dobrogei și parcelarea acestea. În resbelul de la 1877—1878 a luat parte întâi ca sub-șef de Stat-Major al Armatei Române, în urmă ca Șef de Stat-Major al ei. La 1878 este Director general al Ministerului de Resbel, în 1883 Comandant al Diviziei active Dobrogea, în urmă Șeful Stat-Majorului Regesc, iar în 1888 Ministru de Resbel și Senator în primul Minister al lui Teodor Rosetti; în 1892 Comandant al Corpului III de Armată și acum șeful Marelui Stat-Major. Este Vice președinte al Societății Geografice Române de la fondarea ei. Ca Delegat din partea Guvernului Român, a luat parte la Comisia de delimitare a României despre Austro-Ungaria și Bulgaria.

Barroczy (de, baron) — Major, adjutant al Principelui Alexandru Ghica de la 1836 până la 1840, mai târziu șef de secție la direcția lucrărilor publice de la 1846 până la 1850; a făcut cel dintâi plan al orașului București care să mai găsească în prezent în arhiva Primăriei Capitalei noastre.

În 1853 a reintrat în oștire cu gradul de

Colonel. Data născerei și încetării din viață necunoscute.

Bârseanu (Andrei).—Profesor la școala comercială română din Brașov, născut în 1858 la Dârstele Brașovului, unde și-a făcut studiile, terminându-le în Brașov, Viena și München. S'a ocupat cu adunarea și publicarea literaturii populare, cu lucrări didactice și a scris versuri, pe cari le-a dat la iveală în «*Convorbiri Literare*», «*Familia*» și în «*Gazeta Trins.*» Publicațiile sale sunt: «*Doine și strigături din Ardeal*», publicate în colaborare cu Dr. I. U. Jurnik, (1885), scriere premiată de Academia română; «*Cinet-zecel de colinde*», (1890) «*Din traista lui Moș-Stoica*» 101 anecdote populare, publicate sub pseudonimul Sandu (1891). În anii 1887—1888 a redigat împreună cu I. Popea, foaia «*Școala și familia*».

Bărsescu (Agatha).—Tragediană, născută în București la 1861. După terminarea claselor s'a angajat la Teatru Național din București ca elevă în luna Iulie 1878 pentru stagiunea 1878—1879 spre a juca rolurile de jună primă și ingenue.

A debutat în *Azurina* din *Fata Aerului* apoi succesul ei s'a afirmat în *Smărăndița* din *Malul Gârlet* și *Casilda* din *Ruy-Blas*.

Având o deosebită atracțiune pentru tragedie, a părăsit scena Teatrului național și s'a dus la Viena în 1880, unde după ce a sevrărit conservatoriul a fost angajată la *Burg Theater* în 1883 jucând acolo rolurile cele mai importante din repertoriul tragic și dramatic timp de 4 ani.

De aci a trecut în 1890 la Hamburg, iar mai târziu s'a reintors în Viena, fiind angajată la Teatrul Raimund. Din când în când, D-na Bărsescu a venit prin București spre a se înfățișa în diferite roluri din repertoriul german dinpreună cu trupe alcătuite de D-sa. Acum e angajată la Berlin.

Bașota (Basilii Moțiu Dâmbul).—Născut la 1836 în Zagra, (distr. Născud, Transilvania); jude regesc apoi avocat, a publicat numeroase tractate istorice și științifice în presa periodică din Transilvania, iar la 1883 a editat un studiu geologic asupra structurii munților apuseni. La 1876, — în urma pierderii fiului său Emil Dionisiu, — a făcut o fundațiune pe numele acestuia, din care să acordă stipendii la studenții români din munții apuseni și din distr. Născud.

Basset (Louis).—Născut în Orbe, (cantonul Vaud, Elveția) la Nov. 1846; a studiat la colegiul și facultatea de litere din Neuchatel, în Elveția. Trecând în România, încă în tinerețe, ca profesor, s'a distins prin aptitudini multiple, cari l-au designat pentru importante funcțiuni de secretar privat al Regelui Carol I. și administrator al Curții Regale, posturi pe cari le ocupă de la 1869.

Bataillard (Paul).—Scriitor francez, născut la 22 Martie 1816 în Paris unde a făcut studiile sale.

Cunoscut pentru părerile sale democratice, era prieten cu C. A. Rosetti în 1848 și s'a interesat mult de aspirațiunile Românilor. El a publicat în afară de multe studii asupra Țiganilor, următoarele scrieri: *La Moldo-Valachie dans la manifestation de ses vœux* (1856). *Premier point de la question d'Orient. Les principautés de Moldavie et Valachie devant le congrès* (1856).

Beldiceanu (Nicolae).—Poet, arheolog, născut în satul Proțești (Succava) la 1846, mort în Iași la Februarie 1896. A fost elev al școlii primare din Folticeni și apoi al liceului și Universității din Iași.

N. Beldiceanu a fost mai întâiu profesor la gimnaziul din Folticeni, apoi la liceul din Botoșani, director la desființata școală de meserii din Iași, și în urmă profesor la gimnaziul Stefan cel Mare din aceeași localitate. El era și membru onorific al Academiei din Berlin.

Colaborator al revistelor *Convorbiri Literare*, *Contemporanul* și «*Arhiva Societății literare*» din Iași, el lasă următoarele scrieri: *Pământul* poemă, *Tata* nuvelă în versuri 1883 *Doine* (1893) și un studiu asupra *Poeziei politice*, netipărit încă.

Beldiman (Alec).—Publicist născut în Moldova pe la sfârșitul secolului al XVIII, mort la 1862. El este cunoscut mai ales prin *Tragodia*, sau *Jalnica Moldovei întâmplare după răsvăritrea Grecilor din 1821*, în care autorul într'o cronică versificată în peste 4000 versuri, istorisește nenorocirele aduse țării în timpul zaverii de la 1821.

Beldiman Alec a mai scris *Moartea lui Avel* (1818) *Numa Pompiliu*, (1820) *Oreste* după Voltaire, (1820) *Alexie* sau *Căsuța din Codru*, *Călătoria lui Cox în Rusia*, *Întâmplările lui Carlo* și ale prietenilor lui.

Beldiman (Alexandru). — Ziarist, născut la 1832, fost prefect al poliției în București la 1865, a ocupat această funcțiune până la 11 Februarie 1866 când a fost răsturnat Principele Cuza. Retras din viața politică în urma acestui eveniment, a fondat în Iași la 1882 ziarul *Adevărul* care reprezintă aspirațiunile domniei pămîntene și susținea candidatura fiului principelui Cuza. După moartea acestuia, ziarul a devenit democratic socialist și cu deosebire anti-dinastic. De la 1888, *Adevărul* apare în București.

Belu (Barbu). — Bărbat politic născut în București pe la anul 1825. A făcut parte din studiile sale în casa părintească car parte în Grecia pe la anul 1843.

La 1850 a început a lua parte la afacerile publice, fiind numit judecător la trib. Ilfov sect. II, apoi la 1852 președinte al aceluiaș tribunal, la 1853 procuror la Curtea de Apel sect. I, la 1856 judecător la aceeași Curte, la 1859 judecător la Inalta Curte.

La 1862, Barbu Belu este numit Ministru al Cultelor, dar demisionează la Iunie după asasinatul Președintelui Consiliului Barbu Cătargi, văr bun cu dănsul.

La 1863, el ia portofoliul justiției în cabinetul N. Krețulescu și l' ocupă numai o lună.

A reprezentat județul Muscel la 1859, 1861, și la 1864 a fost numit senator conform Statutului.

La 1866, Împăratul Frantz Iosef i'a conferit titlul de baron.

După căderea Principelui Cuza, Barbu Belu s'a retras din viața publică.

Bengescu-Dabija (Gheorghe). — Intendent general al armatei, autor dramatic, născut la 20 Iunie 1844 în Tîrgu-Jiului.

Intrat în armată ca soldat la 1859, a dobândit la 1861 gradul de sub-locotenent și apoi a trecut în intendență la 1875, înaintând până la gradul de controlor general în 1895.

Pe terenul literar, s'a făcut cunoscut prin numeroase comedii, drame, tragedii și traduceri. Principalele sale producțiuni sunt: *O palmă la bal mascat*, comedie, *Nu e pentru cine se pregătește*, comedie, *Radu III*, drama istorică, *Pygmalion*, tragedie, *Olteanca*, și numeroase operete franceze traduse în limba română.

Bengescu (Gheorghe). — Diplomat, publicist, născut în Craiova la 30 August 1848.

A făcut studiile sale în Paris la liceul Louis-le-Grand de la 1857 până la 1867 și apoi după ce a fost laureat la Concursul general din 1865 și 1866 a terminat facultatea de litere la 1869.

Iu 1870, din cauza resbelului franco-german, trecu în Belgia unde și făcu și studiile în drept și științe administrative. La 1871, întors în țară, fu numit procuror pe lângă Tribunalul Ilfov și profesor pentru limba franceză și literatură. La 1872, el trece la Viena ca secretar al legățiunii noastre diplomatice, apoi se reîntoarce în București și este numit judecător la Trib. Ilfov (1872).

La 1873 se stabilește în Paris spre a se ocupa cu studii istorice și literare și tipărește acolo în 1882 opera sa *Voltaire Bibliographie de ses œuvres*, pentru care Academia franceză i' dă un premiu în 1883 și o medalie de aur în 1890.

La 21 Ianuarie 1882, G. Bengescu reîntră în diplomație ca secretar la legățiunea din Londra, de unde trece apoi la Paris și e numit prim secretar în 1885. La 1889, e înaintat Consilier de legățiune și la 1891 este numit ministru plenipotențiar la Bruxelles, funcțiune pe care o ocupă până în present.

Memburu corespondent al Societății de istorie diplomatică din Paris, membru al Societății de istoria literaturii din Franca, membru corespondent al Academiei Române, încă de la 1882, G. Bengescu a publicat numeroase opere, între cari:

Alexandre le Bon, prince de Moldavie în colaborare cu Emile Picot. *Le conflit franco-roumain par un ami de la France* (1885). *Les origines de l'histoire roumaine*. par A. Ubicini. Texte revu et publié sur le manuscrit de l'auteur, et précédé d'une notice biographique (1886). *La question dynastique en Roumanie, par un paysan du Danube*. *Voltaire Bibliographie de ses Œuvres*, (1882—1890). *Notice bibliographique sur les principaux écrits de Voltaire ainsi que sur ceux qui lui ont été attribués. Memoires pour servir à la vie de M. de Voltaire, écrits par lui même, publiés par un Bibliophile* (1886). *Voltaire, Lettres et Billets inédits, publiés d'après les originaux de British Museum* (1887). *Œuvres choisies de Voltaire publiées avec Préface. Notes et Variantes.*

Bibliographie franco-roumaine du XIX-e siècle Tôme I-er (1895).

G. Bengescu a mai publicat în *Convorbiri literare*, un studiu asupra vieții și operelor lui V. Alexandri și amintiri asupra misiunii lui V. Alexandri în Franța.

Bengescu (Grigorie). — Născut în Craiova la 1824, încetat din viață în Bucuresci la 1881. A făcut studiile la Viena și după ce a ocupat câte-va funcțiuni administrative, între altele prefect de județ, a fost sub domnia Principelui Știrbei, ministru al cultelor,

Maî tirziu, a fost director general al teatrelor, director de minister, și a făcut parte din cabinetul Kogălniceanu ca titular la justiție și culte de la 21 Ianuarie 1865 pêne la 26 Ianuarie acelaș an.

Benișu (Carol). — Arhitect, născut la 1822 în orașul Jägendorf (Austria), încetat din viață în Bucuresci la Octombrie 1896.

A făcut studiile la Viena și München, apoi s'a stabilit în Pesta. La 1847 a fost angajat de către Prințul Bibescu și generalul I. E. Florescu spre a veni în Bucuresci ca arhitect al logofeției bisericești, și în această calitate a făcut diferite planuri pentru monăstirele Tismana, Arnota, biserica Bistrița, etc.

Clădirile și planurile mai însemnate ale arhitectului Benișu sunt: *Biserica Domnița Bălașa, Asilul și spitalul Brâncovenesc. Catedrala catolică Sf. Iosif din strada Fontănel (Bucuresci), catedrala din Constanța.*

După ce a fost în serviciul Statului 27 ani ca arhitect, Benișu a dobândit în 1875 naturalizarea cu toate drepturile ei.

Berariu (Artemiu). — Scriitor român bucovinean, născut la 20 Septembrie 1834 în Satul Mare. A studiat în Suceava și în Cernăuț, iar la 1858 fu trimis cu stipendiu la Viena. Aici se înscrie la facultatea filologică pentru studiul filologiei clasice. În 1861 se întoarse în țară și, ne mai primind stipendiu pentru continuarea studiilor, se preoți. În 1865 se făcu paroch în Ceahor și suplini de acolo timp doi ani și jumătate la institutul teologic din Cernăuț, catedra studiului Biblic al testamentului nou. Din Noembrie 1883 până la Aprilie 1895 fu redactor pentru textul românesc la foaia bisericească *Candela*. În 1884 fu numit cancelar mitropolitan și sinodal, care funcțiune

o împlini până în 1895, și în 1892 se făcu protopop activ în Cernăuț; în 1895 căpătă demnitatea de archipresbiter cu cruce (Staurorofor). A publicat diferite scrieri în: *Gazeta Transilvaniei, Telegraful Român, Observatoriul lui Barițiu*; a conlucrat la foile populare *Steluța și Deșteptarea*, scriind totodată și în *Revista politică* și în *Gazeta Bucovinei*. În foia *Albinei* din 1870 a publicat *Cugetări politice ale unui țeran de la munte*, și în 1888 broșurele *Norocul unui Salmarean* și *Terminul sfântului Nicolae*.

Berariu (Ioan). — Scriitor român din Bucovina, născut la 1846 în Suceava, încetat din viață la 1895. La 1866 luă parte ca voluntar în războiul din acest an al Austriei cu Prusia. În 1867 își continuă studiile la institutul teologic din Cernăuț, le fini în 1871 și se preoți. La 1880 a fost paroch în Stroiesci, unde primi în 1890 demnitatea de esarch. A publicat mai multe poezii, ca: *O noapte pe ruinele Sucevit, Stilul lui Vodă*, în calendarul bucovinean pe 1867 și 1882; » *Lupta de la Smărdan*, în «Războiul» pe 1884: «*Die Felsen der Fürstin*,» în Romänische Revue etc., iar în prosă: *Dochia*, novelă în Familia (1876), *Biografia mitropolitului Silvestru Morariu*, *Notabilități române din Bucovina*, în Observatoriul lui Barițiu pro 1880 și 1884; *Congresul bisericesc din Bucovina. Despre oratoria bisericească la Români, Despre formele predicamentului în biserica ortodoxă română*, 1882, 1885 și 1888; *Colecțiune de predică*, (1887); *Erinnerungen aus dem blutigen Gefechte bei Visakov*, în *Czeruowitzger Zeitung* etc. Multe scrieri de ale lui au rămas nepublicate.

Berdescu (Alexandru). — Compositor musical, născut în Bucuresci la 1833, încetat din viață la 1871. A avut de profesor pe Alex. Flechtenmacher în Iași și s'a ocupat în special cu muzica națională, culegând mai toate melodiile naționale și transcriindu-le pentru piano. Lucrarea sa este publicată în vre'o 20 caete.

Berendei (Anton). — General de divizie, născut la 6 Ianuarie 1838. A făcut studiile sale în străinătate urmând școala de la Metz, de unde a eșit la 1862 cu gradul de locotenent.

Maior în 1868, colonel în 1877, e înaintat general de brigadă în 1885, și con-

duce toate lucrările de fortificații din jurul Bucureștiului, fiind numit inspector general al geniului. Înaintat general de divizie în 1895, i se încredințează comandamentul diviziei din Craiova.

Generalul Berindei a fost în diferite rânduri secretar general al ministerului de război, iar în timpul războiului independenței a fost însărcinat cu stabilirea podului peste Dunăre și a luat parte la luptele din fața Plevnei unde comanda geniul.

La 1896—25 Noembrie a intrat în ministerul de sub presidenția d-lui P. Aurelian, luând portofoliul războiului, pe care-l deține până în prezent în cabinetul Dimitrie Sturza.

Berendei (Dimitrie). — Inginer, născut la 1831 în Roșiori (Teleorman) încetat din viață la 1883 în București. A făcut studiile în Paris, de unde s'a întors cu titlul de inginer.

A fost ministru al lucrărilor publice în cabinetul Ioan Ghica de la 18 Decembrie 1870 până la 11 Martie 1871.

A publicat: *Studii asupra Romei antice.* — București: *Studiu istoric*, (1861) în *Revista română*.

Bergamenter (Francisc). — Profesor, născut în Viena (Austria) la 17 Mai 1830. A făcut studiile sale în Viena unde a funcționat ca institutor la o școală protestantă, apoi la Consistoriul. La 1864 a venit în București ca profesor la școală evanghelică, unde a funcționat până la 1875; apoi a demisionat și a înființat în Capitală un institut de cursuri primare și secundare pentru băieți, institut care există până în prezent.

A publicat: *Micul camarad în școală* (1867) *Inima copilărească* (1868) *Amicul Junimei Române* (1883) *Probleme aritmetice, Obolul meu*.

Bernad (Alfred Nicolaus). — Doctor-chimist născut în 1836 în Zagreb (Agram) Croația; absolvent bacalauriat al liceului clasic din Warasdin și Gratz și al liceului encyclopedic al conventului St. Piarist din Viena. Studiile universitare le-a urmat la Universitățile din Göttingen, Gratz, Viena și Dresda.

Specializarea cunoștințelor sale universitare, după ce a dobândit titlurile academice, a realizat-o frecventând laboratoarele lui

Wöchler (Göttingen) întemeietorul sintesei chimiei organice, Ehrmann, Eder (Dresda) și Schrötter (Polytehnica din Viena).

Ca asistent 1858—60 pentru lucrările demonstrative pe lângă Catedra de chimie organică și anorganică experimentală a facultății de filosofie din Viena, a avut de profesor pe celebrul dr. Ios. Redtenbacher.

A fost recomandat sub domnia lui Alexandru Ion I Cuza din partea d-lui prof. Redtenbacher d-lui N. Kreulescu, Prim-ministru (1863) prin d-nul dr. Carol Davila, directorul general al serviciului sanitar și numit chimist-legist. Mai târziu i s'a încredințat și catedra de chimie analitică pe lângă școala de medicină și farmacie.

D-rul Bernad a întemeiat o eră nouă în practica expertiselor chimico-legale, chimico-hygiene, hydro-chimice și biologice, atât pur științifice, cât și pentru cele cerute de necesitățile administrativ-juridice.

După 30 ani de muncă și experiențe el a întemeiat institutul chimic Universitar.

Toate laboratoriile create de la 1863 până în ziua de astăzi, exceptând acelea și anume: al școlii de poduri și șosele ca și de chimie anorganică al facultății de știință, sunt organizate și instalate de d-sa de și se găsesc astăzi parțial incorporate institutului sus citat.

A inaugurat la 1869,—70 continuând până la 1880-81 prelegerile de chimie experimentală modernă în sensul conferințelor demonstrative pe lângă prelegerile catedrei de chimie anorganică și organică ale facultății de medicină, a cărui titular a fost dr. Carol Davila.

Cu ocaziunea participării României la expozițiunea internațională din 1873 la Viena, D-sa a expus lucrările sale exploratrice analytice și tehnice mai cu seamă asupra petrolului, ozokeritei și carbonilor fosili și pe de o altă parte asupra apelor minerale aderente genesei petrolului, ca și acelea de genesă inherentă a petrolului.

Medaliile de merit, conferite d-sale din partea Juriului internațional, demonstrează importanța lucrărilor sale sub punctul de vedere științific și economic.

Bianu (Joan). — Profesor, publicist, născut la 1856 Septembrie, în satul Fagat, comitetul Tirnavelor (Transilvania). A studiat liceul la Blaj, facultatea de litere și filosofie

la București; a făcut studii speciale de filologie romanică la Milan și la Paris (1881—1883). De la 1881 este profesor de limba și literatura română la liceul Sf. Sava; de la 1879 este bibliotecarul Academiei române.

Ioan Bianu a scris și publicat între altele: *Psaltirea Șcheiană* (1882). *Psaltirea în versuri de Dosofteiu Mitropolitul Moldovei*, 1671—1686. *Predice făcute pe la praznice mari de Antim Ivirețul Mitropolitul Ungrovlăchiei*, 1709—1716. *Dr. M. G. Obedenaru. Texte macedo-române. Poesia satirică la Românii. Despre cultura și literatura românească în secolul al XIX-lea. Bibliografia românească veche* — 1508—1830. — *Catalogul descriptiv al manuscriselor românești din Biblioteca Academiei. Catalogul cronologic al documentelor Academiei. Vieti'a și activitatea lui Maniu Samuilu Miculu, alias Clainu de Sadu. Relațiune asupra călătoriei în Galiția făcută în vara anului 1885. Relațiune asupra călătoriei în Polonia făcută în vara anului 1886. Medicina babelor. Adunare de descântece, rețete de doborât și vrăjitorii băbești de Dimitrie P. Lupășcu. Raporte despre descoperirea inscripțiilor din comuna Herșet (Ilfov) și Tîrgoviște. Raport asupra inscripțiilor de la Argeș. Raport asupra documentelor istorice de la Tribunalul din Iași. Comunicări despre documente de la Veneția și din Viena. Asupra broșurii d-lui P. A. Sircu despre Nicolae Milescu. Despre relațiunile lui Gheorghe Ștefan, Domnul Moldovei, cu Suedia. Despre documentele din Arhivele de la Stockholm. Raport asupra hirtiiilor Marelui Logofet Toderăș Balș. Despre o gramatică românească manuscrisă de la 1757 și despre publicațiunile ruso-române. Despre publicațiunea «*Epistolaire grec*» a d-lui Legrand. Despre publicațiunea d-lui E. Picot «*Chants populaires des Roumains de Serbie*» Raport asupra colecțiunii de poezii populare a d-lui I. Pop-Tegeanu (în colaborare cu d-nii I. Slavici și G. I. Ionescu-Gion). Despre revista «*Dania*» redactată de d-l Kr. Nyrop. Despre Psaltirea tipărită de Diaconul Coresi la 1570. Raport despre biblioteca Melchizedek. Despre corespondența lui G. Bariț dăruită Academiei. Raport despre facerea bibliografiei române. Raport pentru publicarea catalogului manuscriselor și documentelor Academiei. Note din trei excursiune din Moldova. Manuscrisul românesc de la 1632 al lui Evstratie logofetul. Descriere O veche tipăritură românească necunoscută. Alexandru Dascălul. Un scriitor ro-*

mân de peste Olt de la sfârșitul secolului XVII. Ștefan-cel-Mare. Câte-va documente din Arhivul de Stat de la Milan. Schimbări în învățământul filologiei române. Vito Piluzio. Documente inedite din Arhivul Propagandei. Codex Negoianus. Cărți populare române scrise de popa-Ion din Săn-Petru la 1620. Timotei Cipariu. Costachi Conachi Dosofteiu Mitropolitul Moldovei, 1670—1686. A. Papiu-Ilarian. Întâii bursieri români în străinătate. Scrisori de ale lui E.rosin Poteca, 1822—1825. Călătoria mortului, baladă populară, cu note de I. Bianu. A. Treb. Laurian. Ștefan Vodă Racoviță și străinii în Țara Românească, 1764—1765. Filipii etc. etc.

Bibescu (Alexandru). — Al treilea fiu al principelui Gheorghe Bibescu, născut la 1841. A făcut ca oficer în legiunea streină din Franția resbelul Mexicului. A publicat: *Les sept eaux* (1878) *Le grand Veymont*; (1880). De mai mulți ani trăește în Paris unde s'a stabilit.

Bibescu (Gheorghe Dim. Principe). — Domn al Munteniei născut în Craiova la 1804, mort în Paris la 1 Iunie 1873. A făcut studiile sale în Paris de la 1817 la 1824 și apoi s'a întors în țară. Sub administrația generalului Kisselef a fost sub-secretar de Stat la Justiție, apoi secretar de Stat la Afacerile streine, post din care a demisionat o dată cu suirea pe tron a principelui Alex Ghica. Atunci pleacă în străinătate, locuește în Paris, Viena, și publică în 1841: *Paul Kisselef ou les Principautés de Valachie et Moldavie en 1841*.

La reintoarcerea sa în țară e ales deputat al divanului ad. hoc. La 1842, redactează răspunsul la mesagiul tronului care atrage căderea Principelui Al. Ghica, și publică: *Situația Munteniei sub administrația Principelui Ghica* (Bruxelles).

La 1 Ianuarie 1843 e ales Domn al Munteniei. Camerele fiindu'i ostile, obține de la Poartă un firman pentru închiderea lor și se fac alte alegeri al căror rezultat e satisfacător pentru tron.

Sub domnia lui G. Bibescu, s'a făcut numeroase căi de comunicație, cheul Dâmboviței, Brăilei, podul peste Olt; s'a desrobii țiganii, s'a suprimat vama între Moldova și Muntenia primul act al unirei, dar la 1847 se formează un partid radical Golescu, Bălcescu, I. Brătianu, Rosetti, care

începe să se pue în mișcare când izbunește revoluțiunea de la 1848 din Franția. Se produce mai întâiu o manifestație pacinică în Bucuresci, cerând altă Constituție, dar revoluția izbucnește și în țară, iar Eliade, St. Goleșcu, Tell, proclamă noua Constituție în România mică. Revoluția se întinde și în Bucuresci, Bibescu silit, aderă la Constituție și numește un Minister compus din șefii mișcării, dar peste două zile abdică și trece în Transilvania. El trăește fără să mai ia parte la politică până la 1857 când e ales în divanul ad-hoc și se arată partizan al Unirei. Mai e încă o dată ales în Camere de la 1862, dar refuză mandatul și se stabilește în streinătate, la Paris unde moare în urma unui accident de trăsura în 1873.

Bibescu (Gheorghe) Principe. — Născut în Bucuresci la 14 Martie 1834, fiul fostului Domn al Munteniei G. Bibescu. A făcut studiile sale în Franția, trecând prin liceul Henri IV, apoi Școala militară de la Saint Cyr (1856-1857) și școala de Stat-major (1858-1859).

Intrat în armata franceză ca oficer, el ia parte la rebelul din Mexique (1862) și este însărcinat cu debarcarea trupelor a coloanei Lorencez (28 Aprilie 1862). Se distingă la atacul de la Puebla, este citat la ordina zilei la lupta des Cambrès (1862) și e decorat la 3 Iulie din acelaș an.

În 1863, principele Bibescu este înaintat la gradul de căpitan. În 1867 este trimis în Algeria, obține drepturile de cetățenie franceză și în 1870 ia parte la rebelul franco-german, obținând laudele generalului Douai pentru curajul și energia sa, și e făcut prizonier la Coblenz.

În timpul acestui rebel, și în timpul Comunei, principele Bibescu transformă locuința sa în spital și întreține cu spesele sale mai bine de 300 răniți. Pentru meritele sale el este decorat cu ordinele *Takova*, *Nicham*, *medalia Mexicului*, *Legiunea de Onoare*, *Steaua și Coroana României*, *medalia Mexicului*.

Alcătuiește și prezidează secția românească la Expoziția de la Paris din 1888.

Principele G. Bibescu, a publicat următoarele scrieri: *Belfort, Reims, Sedan* (1872) *Histoire d'une frontière*, (1883) *Retraite des Six mille* (1887) lucrare coronată de Academia franceză: *Politique, religion, duel* (1888) *Avant, Pendant, Après* (1890) *Le*

Règne de Georges D. Bibescu (1893) 2 vol. *Réponse au mémoire adressé au Sénat par les membres de la famille Ghica.* (1893). *Ignorance ou mauvaise foi.* (1893). *Neofit Métropolitain de Hongro-Valachie* (1894) *Réponse à Mr Xenopol* (1894).

Bibescu (Nicolae). — Fiul principelui Gheorghe Bibescu, născut la 1832. A făcut studiile sale în Franția, și a servit în armata acelei țări ca oficer, făcând pe lângă mareșalul Randon expediția din Algeria. A publicat în *Revue des deux Mondes*, mai multe studii asupra etnografiei Algeriei.

Bibescu (Nicolae). — Colonel, născut la 1820, încetat din viață la 1888 în Bucuresci. Intrat în armată de când era foarte tînăr cu gradul de cadet, a înaintat până la acel de colonel; apoi a demisionat și a ocupat diferite funcțiuni administrative. La 1862, N. Bibescu fiind prefect al Poliției Capitalei, Barbu Catargiu președintele Consiliului de Miniștri se găsea în birje cu densusul când a fost lovit de glonțul ucigașului, în momentul plecării sale de la Cameră.

Colonelul Bibescu a fost mai târziu vicepreședinte al Senatului în parlamentul liberal, Efor al Epitropiei Brâncovenesci. El ocupa și demnitatea onorifică de *grand veneur*, organizator al vânătoarelor M. S. Regelui Carol I.

Bibescu (Ioan). — Ziarist, născut în Bucuresci, unde a făcut studiile sale. A fost mult timp redactor și apoi prim-redactor al ziarului *Românul* apoi al *Telegrafului* sub direcțiunea d-lui I. Fundescu. Despărțindu-se de densusul, a întemeiat singur ziarul *Telegraful Român*, care însă n'a apărut de cât scurt timp.

I. Bibescu a fost consilier comunal, ajutor de primar și deputat, sub guvernul liberal înainte de 1888, și consilier comunal dupe alegerile de la 1895.

A publicat: *Mișcarea populațiunii în România de la 1871 la 1878* (1880). *Cât suferă țărani* (1892). *Câte-va cuvinte asupra convențiunelor comerciale* (1884). *Poesii populare din Transilvania*, culese și adnotate (1898).

Billecocq (Adolf). — Fost consul francez în Bucuresci la 1839. Din preună cu Victor Place, Ubcini, Edgard Quinet, a is-

butit a interesa prin presa franceză toate puterile la soarta țării românești, la aspirațiunile Moldovei. Cu deosebire s'a silit să zădărnicească acțiunea Rusiei în țară, care era așa de asupritoare în acele vremuri.

Blanc (Louis Pierre).— Arhitect născut la Genova (Svizzera) la 31 Decembrie 1860. A urmat scoala polytechnică din Zurich între 1877—1879 și scoala de Bele-Arte din Paris unde a dobândit mai multe medalii (1879—1886).

Stabilit în Bucuresci a exercitat aci profesiunea de arhitect. Principalele sale lucrări sunt: *Universitatea din Iași*, *Ministerul domeniilor*, noua clădire de pe Bulevard, *Institutul Botanic din Bucuresci*. A dobândit premiul 1-iu la concursurile deschise pentru viitoarea gară centrală din Bucuresci și viitoarea facultate de medicină. A clădit numeroase localuri scolare prin județe și case particulare la Sinaia și Bucuresci.

Blank (Mauriciu).— Născut în Pitestii la 7 Iuliu 1848, a făcut studiile primare în acel oraș apoi a plecat în străinătate și a terminat în Viena, Lipsca, studii speciale comerciale și financiare. La 1864 intră ca simplu funcționar în casa de bancă Marmorosch din Bucuresci și grație activității și inteligenței ce depune în administrarea acelei case, sfârșește prin a se asocia la 1874 cu bancherul Marmorosch, stabilind firma Marmorosch Blank, et C-ie.

La 1879 s'a mai asociat cu două case de bancă importante din Germania. De ani îndelungați, Blank este sprijinitorul de frunte al antreprenorilor români cărora le-a deschis cel d'ântăiu credite spre a putea participa la luarea în întreprindere a lucrărilor cari erau până atunci monopolul streimilor. În progresul realizat de țară pe calea economică, M. Blank a avut un loc însemnat prin participarea sa ca fondator al societăților industriale precum al fabricii de hârtie, al fabricii de echipamente militare Mandrea, al fabricii de ciment din Brăila, al fabricii de zahăr de la Chitila și al Societății generale de asigurare.

Cu sprijinul și intermediarul său, Comuna a realizat împrumutul din 1894 precum și conversiunea împrumuturilor ei anterioare în patru la sută.

M. Blank a colaborat la mai multe ziare financiare din străinătate.

De origină israelită, M. Blank a fost împământenit la 1882 pentru serviciile pe cari le-a adus țerei.

Blaramberg (Constantin Moret).— Născut la Decembrie 1838 în Bucuresci, unde a încetat din viață la Octombrie 1886. A făcut studiile sale în Rusia în scoale militare și a obținut primele sale galoane pe câmpul de resbel în Crimeea (1854). Reîntors în țară, a fost primit în armata română la 1863 cu gradul de căpitan și adjutant al Principelui Cuza. El demisionă însă după 2 Mai 1864 și se devotă politicei, înscriindu-se între rândurile partidului conservator.

Sub guvernul Lascar Catargiu, C. Blaramberg e numit prefect al Poliției Capitalei, post care 'l ocupă de la 1873 până la 1875.

În timpul resbelului Independenței (1877—78) el este atașat la Cuartierul general ca adjutant al M. S. Regelui, și face campania cu gradul de Colonel.

C. Blaramberg s'a ocupat foarte mult de îmbunătățirea rasei cailor; avea pasiune pentru curse, concura la alergările din Francia, Anglia cu succese strălucite și a fondat gazeta *Sportul* în Bucuresci.

El a înființat la moșia sa Pășcani (Ilfov) o hergelie care a adus servicii însemnate crescătorilor de cai.

Blaramberg (Nicolae Moret).— Jurisconsult, născut în Bucuresci la 24 Decembrie 1837, mort în Bucuresci la Ianuarie 1896. Elev al pensionatului Schevitz din Bucuresci, el urmă pe urmă cursurile liceului din Odesa (Rusia) până la 1853 când se reîntorse în țară și intră la Ministerul justiției candidat de scriitor. Înaintat șef de birou, substituit la Inalta Curte, judecător și președinte de Tribunal, el ajunse procuror la Curtea de Casație și ocupă această funcțiune până la 2 Mai 1864 când demisionă în urma loviturii de Stat.

Atunci plecă earăși în străinătate, spre a 'și lua diploma de licențiat în drept. Reîntors în țară, el luă o parte activă la mișcarea revoluționară de la 11 Februarie 1866.

Ales în Constituantă, el face parte din grupul juna dreaptă și se arată partisan al dinastiei streine.

Membru al parlamentului în numeroase rânduri, Nicolae Blaramberg este în 1889

autorul propunerii de dare în judecată a guvernului de sub presidenția lui Ion Brătianu.

În 1891 face pentru câteva zile parte din Ministerul generalului Florescu, și apoi este numit prim efor al Eforiei spitalelor civile, post pe care îl ocupă însă puțin timp.

N. Blaramberg a fundat mai multe ziare în colaborare cu mulți bărbați politici. Astfel vom cita: *Revista Dunării* (1865) *Desbaterile* (1866) *Țara* (1870) *Le Pays* (1870).

El a publicat «*România și resbelul actual*».— *Teoria ascultării pasive. Suveranitate și Sufragiu. Incercări asupra legilor și Instituțiilor României*.

Blejian (Florea). — Sergent major, nascut la 1854, mort la 4 Maiu 1877. Intrat în armată la 1874 ca voluntar, el câpătă în 1876 gradul de sergent și apoi sergent major. În timpul resbelului Independenței face parte din regimentul al 2-a de artilerie, bateria 4-a și moare la Islaz (4 Maiu 1877) în lupta artileriei noastre contra bastimentului de resbel turcesc venit în fața Islazului. Pe mormântul acestui prim eroiu din resbelul Independenței, M. S. Regina Elisaveta așază o cunună de lauri cu inscripțiunea: «*Elisaveta Doamna, sergentului-maior Florea Blejian, mort pentru Patrie.*»

Bobulescu (Iosef) — Episcop al Râmnicului, nascut la 1818, încetat din viață la 1890. Învătătura a făcut-o la Seminarul Veniamin din Iași, al cărui profesor și inspector a fost apoi numit la 1856. Aci a stat până la 1860 când s'a reformat Seminarul și-a trecut ca preot în armată. La 1862 s'a hirotonisit arhieru, ocupând în acelaș timp postul de superior la biserisa Sf. Spiridon din Iași. La 1880 a fost ales episcop de Râmnic și noul Severin.

Bodnărescu (Samson). — Profesor, publicist, nascut în Bucovina la 1842. A făcut studiile sale în țară și le-a complectat la Berlin unde a luat diploma de doctor în filosofie. Întors în țară a fost numit director al bibliotecii Statului din Iași la 1872 post pe care l'a ocupat până la 1884 când a trecut profesor și director al școalei *Vasile Lupu*.

Colaborator la revista *Convorbiri literare* a publicat diferite poezii, epigrame, traducerea lui *Rienzi* și studiul *Lăpușneanu Vodă*.

Boerescu (Constantin). — Avocat, nascut în Bucuresci la 1836, frate mai mic al lui Vasile Boerescu. Terminând studiile sale în România, la finele anului 1865 a plecat la Paris unde a dobândit titlul de doctor în drept.

Întors în țară dobândește prin concurs catedra de drept civil la Facultatea din Bucuresci pe care a ocupat-o până la 1894.

Ales deputat în Camera de la 1864 se distinge în 1865 printr'un discurs în contra regimului acelei epoci: după căderea lui Cuza, ia parte activă la elaborarea Constituției și se devotază apoi exclusiv profesiunii sale de avocat.

La 1889 a făcut parte ca ministru al Cultelor din guvernul L. Catargi.

El a publicat: *Les Principautés devant le second congrès de Paris* (1858). *De l'amélioration de l'état des paysans roumains* (1861) și un proiect asupra *Reorganizării magistraturei*.

Boerescu (Vasile). — Jurisconsult, bărbat de stat, nascut în Bucuresci la 1 Ianuarie 1830, încetat din viață la 1883 Noembrie 18 în Paris. A făcut studiile sale liceale la St. Sava, terminându-le în 1850.

La vârsta de 18 ani, el începe să scrie în *Pruncul Român*, de sub direcțiunea lui C. A. Rosetti (1848) și la 1852 pleacă la Paris unde ia parte la luptele pentru emanciparea țării, terminând în acelaș timp studiile sale în drept. Întors în țară la 1857 este numit îndată profesor de drept comercial la colegiul Sfintu Sava, de unde trece la Universitate și continuă cursul său până la anul 1882. Numit membru al Eforiei școalelor și apoi director, isbutește în 1859 cu ajutorul lui Bozianu, Costaforu, să înființeze Facultatea noastră de drept. Ales deputat al Capitalei în Camera de la 1859, rostește un discurs memorabil în urma căruia se proclamă Unirea Principatelor sub domnia lui Cuza.

V. Boerescu a făcut parte din următoarele ministere: 1860 la justiție, când propune desființarea pedepsei cu moarte; apoi ține și interimul Cultelor; la 1868—1869 la justiție în cabinetul Dim. Ghica, la 1873—1875 ministru de externe în cabinetul L. Catargi când cu toate opunerile Imperiului otoman încheie în 1875 prima convenție comercială cu Austro-Ungaria, afirmând astfel drepturile de egalitate ale României față cu

cele-lalte puteri. Tot de o dată isbutește ca reprezentanții țării să fie recunoscuți oficial. În sfârșit la 1879 îl vedem pentru ultima oară ministru de externe în cabinetul Ion Brătianu, până la 1881. V. Boerescu a publicat: «*Mémoire sur le question politique et économique de la Moldo-Valachie* (1855). *La Roumanie après le traité de Paris* (1856) propunând în această lucrare emanciparea și împroprietărirea țăranilor; *Juridicțiunea consulară în România* (1865). *Drepturile României întemeiate pe tractate* (1874). *Comentar al dreptului comercial român, Anotarea și codificarea tuturor legilor și reglementelor țării* de la 1859 până la 1882. El a fondat la 1870 organul politic *Pressa*, iar la 1857 *Naționalul*, ziarul liberalilor moderați.

Procedura noastră civilă, proiectul de revizuire al Constituției de la 1884 sunt operele sale. El a întemeiat la 1871 Societatea de asigurare *Dacia-România*.

Bogdan (Gheorghe). — Medic, născut în Iași la 18 Mai 1859. Elev al liceului național din Iași, doctor în medicină de la facultatea din Paris, este actualmente profesor de medicină legală la Universitatea din Iași și medic primar al Spitalelor Sft. Spiridon.

G. Bogdan are direcțiunea ziarului *Buletinul Societății de medicină și naturalist din Iași*.

El a publicat: *Sănătatea și Educațiunea copiilor nostri. Consideration sur le traitement des ruptures utérines*, în colaborație cu dr. Porak din Paris; *Tratamentul afecțiunilor venerice, Studii și observațiuni diverse, Observațiuni rare de sifilis*.

D-rul Bogdan este membru al Societății de medicină legală din Paris, membru al Societății franceze de sifilografie și oficer de Academie, cavalier al Legiunii de onoare franceze.

Bogdan (Ion). — Profesor de limbele slavice la Universitatea din Bucuresci, membru corespondent al Academiei Române și al Societății de istorie și antichități rusești din Moscova, născut la 1864 în Brașov, numit profesor universitar la 20 Iunie 1892. Principalele lui publicări sunt: *Vechile cronicе moldovenești până la Ureche* (Bucuresci 1891); *Cronice inedite atinșătoare de istoria Românilor* (Bucuresci 1895); *Documente culese din arhive și bibliotecă polone* (3 vol. în edi-

tura Academiei Române, 1893—96); *Vlad Tepeș, studii critice* (Bucuresci 1896).

Bogdan (Nicolae). — Căpitan, născut la 9 Noembrie 1849, mort la 4 Septembrie 1877. Intrat în oștire ca soldat la 1869, a fost înălțat la 1870 la gradul de sub-locotenent. Căpitan de vânători în batalionul al 3-a când a isbucnit reșbelul Independenței (1877—1878) e atașat la marele cuartier domnesc ca oficer de ordonanță. În ziua de 4 Septembrie 1877, el cade mort în fața redutei Grivitza, lovit de o spărtură de obuz care îi a sfâșiat pantecele.

Boicescu (Alexandru). — Doctor. Profesor născut la Râmnicu-Vâlcea în 1854, încetat din viață în Bucuresci la 22 Februarie 1893. A făcut studiile în țară și le-a terminat la Paris, de unde s'a întors în 1878 cu diploma de medic.

Imediat i se încredință direcțiunea spitalului din Pitești și apoi veni în Bucuresci ca șef al lucrărilor anatomice la facultatea de medicină și conservator al museului anatomic. La 1879 fu numit medic secundar la spitalul de copii, post pe care îl ocupă până la sfârșitul vieții sale. La 1891 a fost numit profesor suplinitor la facultatea de medicină.

El a publicat: *Centru Nervos* (1878) *Eritemul nodos malaric la copii* și a lăsat un manuscris *Purpura la copii* (1893).

La 1 Noembrie 1892, în urma unui concurs, fusese numit definitiv ca profesor de clinică infantilă la facultatea de medicină din Bucuresci.

Boisguérin (Alexandre). — Inginer francez, născut la 1848, încetat din viață la Bucuresci la 17 Septembrie 1886. A fost antreprenorul canalisării Dâmboviței.

Bojinca (Damaschin). — Român din Ardeal, venit în Moldova la 1830. Având multe cunoștințe juridice, a fost numit profesor de drept după introducerea reglementului organic și înființarea școlii de drept. În urmă a intrat ca juriconsult la departamentul Dreptății în Iași și Mihail Vodă Sturdza i'a dat rangul de ban. A fost rector al seminarului Școala din Iași. A tradus în limba română Codul Calimach, în urma iesărcinării ce i'a fost dată de Kisselnet

Boliac (Cesar). — Publicist, poet, om politic, născut în Bucuresci la 1813, mort în Bucuresci la 25 Februarie 1880.

Dupe ce termină studiile sale, parte în țară parte în Franția, îmbrățișă cariera armelor, dar pentru scurt timp, căci viața politică și cea literară aveau mai multă atragere pentru dănsul. Amestecat în mișcarea contra Rusiei la 1837, fu închis în mai multe rânduri. Arestat din nou la 1840, fu exilat la mănăstirea Pocana Mărului, ear la 1848 când izbucni revoluțiunea fu numit primar al Capitalei și secretar al guvernului provisoriu.

Trimis în lagărul lui Fuad Effendi spre a protesta contra restabilirii regulamentului organic, e arestat și condus la Orșova, de unde isbutește însă să fugă și se duce în Transilvania. Acolo întemează ziarul *Expatriatul* în scop de a împăca pe Unguri cu Români, dar peste un an se retrage în Franția și se stabilește la Paris.

Reîntors în țară, Boliac se ocupă în special cu ziaristica și fu în mai multe rânduri ales deputat în Cameră.

El a scris: *Meditațiunii*, *Ode*, *Satire*, *Poesii*, *Despre archeologie*, *Mănăstirile închinatăe și a fundat ziarele: Curiosul*, (1837) *Expatriatul*, (1848), *Buciumul*, suspendat dupe 2 Maiu 1864, *Trompeta Carpaților*, (1866). Pentru teatru, Boliac a scris: *Matilda* dramă în 5 acte.

Bolintineanu (Dimitrie). — Poet, publicist, om politic, născut la Bolintinu-din-Vale (Ilfov) în 1826, mort în spitalul Pantelimon la 20 August 1873. Numele său adevărat era Cosma; intrând însă în școală a părăsit numele părintelui său care era macedonian și a luat pe acel de familie al mamei sale. A urmat cursurile colegiului Sf. Sava fără a le termina, și fiind încă copil a publicat o duioasă elegie inspirată de poesia lui Chenier «*la jeune Captive*» sub titlu «*o fată tânăra pe patul morții*».

Această poezie, atrase asupra lui atențiunea fraților Golești, cari luară inițiativa să trimită în streinătate pe tânăra viitor poet.

Plecat la Paris, Bolintineanu se întoarse peste puțin timp, spre a participa la mișcarea din 1848, în urma căreia fu exilat și pribegi prin streinătate.

La 1857, Bolintineanu revine în țară și este Ministru al cultelor, sub Domnia lui Vodă Cuza de la 12 Octombrie 1863 până în 1864.

La 4 (16) Iulie 1864 contrasemnează Decretul No. 765 pentru înființarea Universității din Bucuresci. În urmă, trecu la Consiliul de Stat.

Bolintineanu a călătorit mult în Orient, prin Palestina și Egipt. Pe la sfârșitul vieții sale, lovit de paralizie, a murit în spitalul Pantelimon unde fusese așezat, nu din cauza miseriei precum s'a scris adesea, dar din cauză că era atins de alienațiune mintală. Ingrijirile, de altminterca, i'au fost date cu prisos de Eforia spitalelor civile din Bucuresci.

Bolintineanu a scris: *Courad* (1867). *Vizița Domnitorului la Constantinopole* (1860). *Călătorie la Ierusalim* (1867). *Viața lui Mihailu Vitezu* (1870). *Viața lui Stefan Vodă* (1870). *Traianida* (1870). *Mărirea și uciderea lui Mihailu Vitezu* (teatru 1868), *Despot-Vodă* (teatru 1868). *Poesii din tinerețe* (1869). *Legende Nuot. Mihnea Vodă care și tate boerit* (teatru 1868). *Postelnicul Costandin Cantacoziino* (teatru 1868) *Brancovenit și Cantacoziinul* (teatru 1868), *Sorin* (poemă dramatică 1868). *Ielile* (1869). *România roabă la Austro-Maghiari* (1869). *Cleopatra regina Egiptului* (1870). *Alexandru Lăpușneniu* (teatru 1868). *După bătălia de la Călugăreni* (teatru 1868). *Stefan Gheorghe Vidă* (Teatru 1868). *Stefan Vodă cel Berbant* (teatru 1867). *Viața lui Traian August* (1869). *Poesii* (2 volume 1865). *Calendare 1860—1865* (în colaborare cu A. Zane). *Cântece și Plângeri*. 11 Februarie (1867) *Melodii Române*. *Nepăsarea de religie, patrie și dreptate*. *Legende*. *Viața lui Vlad Tepeș și Mircea*. *Brises d'Orient* (1865 Paris). *Viața lui Cuza Vodă*, *Bătăliile Românilor*. *Elena* (roman). *Poesii vechi și noi*. *Mihailu Vitezu condamnat la moarte*. *Nemesis*. *Cântarea României*. *Călătorie pe Dunăre și în Bulgaria*. *Poesii* (tipărite de Societatea literară 1871). *Cântarea României*. *Călătoria în Macedonia*. *Călătoria în Asia-Mică*. *Manoil* (roman). *Viața lui Mateiu Basarab*. *Doritorul nebului* (roman). *Cartea poporului*. *Les principautés roumaines* (Paris 1848). *Menadele*. *Plângerile României*. *Resbelul lui Traian în Dacia și colonisarea Daciei cu Romanii*. *Călătorie în Italia*. *Anacreon* (traducere). *Miserabilii* (trabucere în colaborare cu A. Zane și Costandinescu). *Cămpul și Salonul*. *Melodii Române*.

El a fundat ziarele: *Poporul suveran* (1848), *Junimea română* (1851), *Dâmbovitza* (1853), *Bolintiniadele* (1866).

Bongianini. — De origină italiană; data născerei și încetării din viață necunoscute. Câmpineanu înființând *Societatea filarmonică* la 1833, a numit pe Bongianini profesor de muzică la prima școală ce s'a înființat tot de densus în anul următor, pentru învățarea muzicii și artei dramatice.

Bordeanu (Pavel). — Locotenent, născut la 16 Iunie 1840, mort la 7 Noembrie 1877. Intră în armată ca soldat la 1861 și capătă în 1866 gradul de sub-locotenent.

În timpul resbelului Independenței, face parte ca locotenent din regimentul 10 de dorobanți și moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Borgovanu (Vasile). — Profesor, născut în satul Nouă aproape de Bistrița (Transilvania) la 1850. A făcut studiile în Transilvania și le-a terminat la Budapesta și Viena. După ce a fost profesor de pedagogie și matematică la școala normală de învățători din Gherla, în 1888 a fost chemat în București și numit profesor de pedagogie la școala normală de institutori din capitală, post pe care îl ocupă și astăzi.

Publicațiunile sale principale sunt: *«Aritmetică și Geometrie. Istoria pedagogică la Român. Curs de desen liniar. Curs gradat de caligrafie. Povăzuitor spre conducerea copiilor. Curs complet de aritmetică. Carte de citire etc.*

Botescu (Gheorghe). — Sub-locotenent, născut la 19 Maiu 1852, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1868, căpătă la 1876 gradul de sub-locotenent. În timpul resbelului Independenței (1877—78) face parte din regimentul No. 5 de linie și moare lovit la atacul Griviței la luarea redutei în ziua de 30 August 1877.

Bozianu (Constantin). — Jurisconsult, bărbat politic, născut la 1815, încetat din viață la 21 Martie 1882. A făcut studiile sale în țară și a terminat dreptul la facultatea din Paris. Intors în țară a exercitat cu cea mai mare distincțiune profesiunea de avocat.

A format în 1865 un minister, luând președinția acestui cabinet dinpreună cu portofoliul Internele și Lucrărilor publice. Acest minister n'a ținut de cât de la 26 Ianuarie și până la 14 Iunie 1865. Bozianu a fost profesor al facultății de drept de la

1863—1874 și decan al acestei facultăți de la 1865—1872.

Bragadiru (Sofia M.). — Mare comerțiantă de bere, născută în Bucuresci la 1851 Februarie.

Căsătorită la 1870 cu fabricantul de bere Luther, a sacrificat totul pentru a aduce această fabrică în starea de prosperitate în care se găsește astăzi.

Soțul fiind foarte bolnav în ultimii ani ai vieții sale, soția conducea toate afacerile cu o deosebită hărnicie.

După moartea soțului, d-na Luther continuă comerțul, și termină clădirea începută de soțul ei, dându-i cea mai mare extensiune, astfel în cât astăzi berea fabricată în stabilimentul său atinge anual 3,000,000 litri.

D-na Luther s'a recăsătorit în anul 1894 cu marele fabricant de bere Bragadiru Marinescu.

Brăiloi (Constantin N.). — Om politic, născut în Craiova la 1809, mort în București la 19 Iunie 1889.

A făcut primele sale studii la Hermanstadt și apoi la vârsta de 17 ani a fost trimis la Geneva, Paris spre a studia dreptul.

Intors în țară la 1832, e numit supranumerar la Ministerul de externe, apoi procuror la 30 Decembrie 1834, și profesor de drept penal.

La 1840 este numit procuror pe lângă tribunalul de comerț, la 1842 este ales deputat al județului Gorj.

La 1848, sub cămăcamia lui C. Cantacuzino este numit director al școlărilor, la 1850 este însărcinat cu revisuirea legilor, la 1855 este numit asesor pe lângă secretariatul de Stat, la 1856 membru în comisiunea pentru desrobirea țiganilor, apoi membru la Înalta Curte, președinte al curții de comerț.

La Octombrie 1858, C. Brăiloi este numit Ministru de externe când completează și editează codul de comerț, la 1859 este earăși numit president de Curte până în luna Aprilie din acelaș an când trece ca membru al comisiunei centrale din Focșani.

Sub domnia lui Vodă Cuza este Ministru al justiției în 1861 și apoi în 1862 când se constituie Curtea de Casație. Deputat, senator în parlamentul de la 1866, 1869, 1871, el este ales primar al Capitalei în

1873, și în mai multe rânduri vice-președinte al Senatului.

C. Brăiloi a scris diferite articole politice și juridice prin ziarele cotidiene, și a publicat mai multe broșuri.

Brâncoveanu (Grigore).— Mare ban, mare spătar în 1821. Mare vistier în 1827.

Brâncoveanu (Zoe). Princesă, fostă soție a Domnitorului Gheorghe Bibescu. S'a născut la 1805 și a încetat din viață în București la 1892. Căsătorită cu Vodă Bibescu la 1825, s'a despărțit la 1846.

Brândza (Dimitrie).— Doctor în medicină și licențiat în științele naturale, născut la 1848 în satul Ștefănești (Botoșani) încetat din viață în București la 1895, 3 August. A urmat Academia Mihăileană din Iași și apoi a mers la Paris unde a studiat medicina. Având o mare vocațiune pentru botanică, a început să se ocupe de acest studiu sub conducerea vestitului profesor Baillou. Intorcându-se în țară obținu prin concurs catedra de geologie și botanică la Universitatea din Iași unde funcționa până la 1875 când fu mutat la Universitatea din București. În acelaș an e numit membru al Academiei române.

În București el înființă un muzeu botanic în Palatul Universității, muzeu distrus de un incendiu; mai târziu creă institutul botanic de la Cotroceni unde a acumulat un material foarte prețios; erbarul este poate cel mai complet din Europa.

Dimitrie Brândză a publicat: *Recherches sur les Jentianacées, Recherches sur les Strophantus, sur les roses monstrueuses. Prodromul florei române. Flora Dobrogei*, opere premiate de Academie.

Brândza (Marcel).— Profesor, doctor în științele naturale, născut la Iași în 1868. A făcut și terminat studiile sale în Paris, și întors în țară a fost numit profesor la școala normală de institutori din Capitală la 1892. S'a ocupat de botanică și a publicat în limba franceză următoarele scrieri: *Recherches sur les Teguments de la Graine, Etudes sur l'anatomie des Hybrides, sur les Mucillages des Linnacées.*

Brătianu (Dimitrie).— Bărbat de Stat, născut în București la 1818, încetat din viață

la Iunie 1892. A făcut studiile sale începătoare în țară și a urmat dreptul la Paris. De la 1836 la 1848, ia parte la mișcarea politică și literară din acest oraș, publicând sub pseudonimul *Regnault*, numeroase articole în *Național* și *Revue indépendante*. Dinpreună cu fratele său Ioan, se luptă în Februarie 1848 sub baricadele Parisului, și peste două luni se reîntoarce în țară. De aci plecă imediat în Transilvania ca delegat al Comitetului revoluționar central, spre a organiza mișcarea națională de peste Carpați. Reîntors în București, face parte din Comisiunea care merge la Constantinopol spre a supune sancțiunei Sultanului noua Constituție a țerei. După căderea guvernului provisoriu din 1848, și intrarea Rușilor și Turcilor în Principate, isbutește să treacă în Transilvania, de unde merge în Franția și apoi în Londra la 1852.

Membru al comitetului revoluționar de sub direcțiunea lui Mazzini, Dim. Brătianu se leagă în Anglia cu lord Palmerston, lord Dudley-Stuart, d-nu Layard, și isbutește să aducă cestiunea română înaintea parlamentului englez. În acelaș timp publica în ziarele din Londra numeroase articole și memorii privitoare la istoria și drepturile Principatelor-Unite. La 1857, el câpătă autorizațiunea de a reintra în țară împreună cu cei-1'alți exilați. Ales deputat în divanul ad-hoc, Dimitrie Brătianu susține cele cinci puncte ale dorințelor naționale și se duce împreună cu Golesciul spre a pleda în favoarea lor pe lângă membrii congresului de la Paris.

La evenimentele de sub domnia lui Vodă Cuza ia puțină parte, și tocmai la 1867 îl găsim Ministru al cultelor în cabinetul Const. Kreulescu de la 2 Martie până la 5 August, apoi trece la culte în cabinetul Stef. Golescu până la 13 Noembrie acelaș an. Numit ministru plenipotențiar al țării la Constantinopol, ocupă această funcțiune de la 1878 până la 10 Aprilie 1881 când formează un minister sub presidenția sa, minister care nu ține de cât până la 6 Iunie acelaș an. Ales president al Camerei, demisionează în Iunie 1882 și devine șeful disidenței liberale care mai târziu se contopește cu opoziția-unită în contra guvernului liberal ce avea de șef pe fratele său Ion Brătianu. În acest scop, el fundează ziarul *Națiunea*. În urma căderii partidului liberal 1888, și în urma împăciurei disidenței, Di-

mărie Brătianu devine șeful partidului liberal, la moartea fratelui său Ioan în 1891.

Brătianu (Ioan). — Mare om de Stat, născut la 2 Iunie 1821 în orașul Pitești, încetat din viață la proprietatea sa Florica (Argeș) la 4 Maiu 1891. La vârsta de 17 ani, el intră în armată după cum se obicinua pe acele timpuri, și după patru ani plecă în străinătate spre a și complecta studiile. Părăsind țara la 1841, se stabili în Paris unde urmă cursurile școlii politehnice, luând parte foarte activă la manifestațiunile și turburările studențești ce precedară revoluțiunea de la 1848. La această epocă el se întoarse în țară și în unire cu frații Golești, C. A. Rosetti, Cămpineanu, M. Kogălniceanu, Alexandri, C. Negri și alții, se puse în capul partidului național și izbucnind revoluțiunea în Franța, izbutește să o întinză și la noi.

Revoluția potolită, Ion Brătianu, dupe intrarea Rușilor în țară și în urma unei arestări de două săptămâni, se refugiază la Paris.

În timpul șederei sale în acest oraș, el fu mai întâiu dat în judecată de autoritățile franceze în Septembrie 1853, acuzat fiind ca «*chef d'une société secrète et détenteur d'une presse clandestine*». Fu achitat, de jurați dar în urmă fu condamnat de către tribunalul corecțional al Senei la trei luni închisoare, în 16 Ianuarie 1854, 3000 lei amendă, perderea drepturilor civile pe 5 ani, pentru complicitate în afacerea atentatului Orsini îndreptat contra Împăratului Napoleon al III-a.

Considerat ca atins de o boală nervoasă, fu închis în Casa de sănătate a doctorului Blanche, de unde fu liberat la 1856.

În timpul exilului său, I. Brătianu publică o mulțime de broșuri, prin cari arăta suferințele și dorințele poporului român; între altele «*Mémoires sur l'Empire d'Autriche dans la question d'Orient* (1856). *Réflexions sur la situation* (1856). *Mémoire sur la situation de la Moldo-Valachie depuis le traité de Paris*.

La 8 Iulie 1857, el se întoarse în țară împreună cu cei-Altii refugiați și fu ales membru în divanul ad-hoc, unde luptă pentru Unire, și contra căimăcămiei de trei.

În zioa de 24 Ianuarie, el merse în mijlocul mulțimei adunată pe Dealul Mitropoliei gata a se răsvărați, și o chemă la liniște până se va efectua alegerea de domn a lui Cuza.

În timpul domniei lui Alexandru I-ii, nu luă nici o parte activă la guvern, publicând «*Mémoire adressé au Prince Couza* (1859), *La Transylvanie le Prince Couza et la Russie* (1859), dar nemulțumit de administrația sa, intră în complotul contra acestui Domn, care aduse dupe sine detronarea de la 11 Februarie 1866.

Atunci Ion Brătianu se duce la Paris, și apoi după indicația Împăratului Napoleon al III-a, izbutește să hotărească pe Principele Carol de Hohenzollern la Dusseldorf să primească Coroana României, onoare pe care o declinase principele Filip de Flandra. În zioa da 8 Maiu 1866, I. Brătianu intră în țară împreună cu noul Domnitor. În primul minister ce se formează la 11 Maiu 1866, el ia portofoliul ministerului de finance până la 15 Iulie acelaș an, când se retrage și scrie: *Cestiunea religioasă în România*.

La 2 Martie 1867 Ion Brătianu luă portofoliul internelor în ministerul presidat de C. Krefulescu, stătu numai până la 19 August când se retrase spre a lua portofoliul finanțelor în cabinetul ce-l formă Ștefan Golescu la 27 Octombrie acelaș an. Ocupă ministerele internelor, finanțelor și războiului în diferite cabinete formate de St. și Nicolae Golescu, până la 16 Noembrie anul 1868, când veni la cărna Statului ministerul format de principele Dimitrie Ghica.

În anul 1870, Ion Brătianu fu dat în judecată în urma evenimentelor petrecute la Ploești, dar jurații din Târgoviște l-au achitat dinpreună cu cei-Altii preveniți.

În urma așa numitei coalițiuni de la *Mazar-Pașa*, Ion Brătianu ia portofoliul finanțelor în cabinetul Manolache Costache Epușeanu la 27 Aprilie 1876 și l' păstrează până la 24 Iulie acelaș an când devine președinte al Consiliului.

În această calitate el guvernează țara 12 ani cu o mică întrerupere la 1881 când fu înlocuit prin fratele său Dimitrie, și joacă un rol de frunte în toate evenimentele istorice prin cari a trecut România precum Resbelul contra Turciei, Independența țării, proclamarea Regatului etc.

La 1888 30 Martie Ion Brătianu care avusese mult de luptat în ultimii ani cu numeroasele grupuri de opoziție, schimbate într'o opoziție unită, demisionează și se retrage la via sa Florica din Argeș, unde a murit și a fost înmormântat.

În timpul guvernământului său, două atentate neisbutite au fost îndreptate contra vieții lui Ion Brătianu, unul la 1880 de către Pietraru, cel de al doilea în 1886 de către Stoica Alexandrescu.

Brătianu (Grigore T). — Născut la 1849, încetat din viață în București la 1893 Martie. A făcut studiile sale în institutul Theresianum din Viena, apoi a terminat facultatea de drept din Paris. Intors în țară la 1875 a fost numit judecător de ședință la tribunalul Mehedinți. Demisionat peste câte-va luni, reîntră în magistratură la 1876 la tribunalul Braïila, apoi trece membru la Curte în București și ocupă această funcțiune până la 1887 când demisionează și se alege deputat.

A colaborat la mai toate ziarele din Franca și Germania susținând în coloanele lor cauza Românilor din Transilvania. Președinte al *Ligei culturale*, și desvoltă toată activitatea pentru propășirea acestei instituții naționale și se deosebește prin ajutorul ce dă din propria sa avere studenților, preoților, învățătorilor din Transilvania.

Inmormântarea lui a dat naștere la o adevărată manifestație populară.

Brote (Eugeniu). — Născut la 29 Noembrie 1850 în comuna Rășinari (Transilvania). A făcut studiile sale la liceul din Sibiu și a terminat cursurile academiei de agricultură din Ungarisch-Altenburg.

Reintors în patrie, a luat în exploatare moșia părintească de lângă Sibiu și s'a ocupat în special de cultura vitelor.

La 1874 a fost ales deputat al sinodului arhidiececesei din Transilvania din care a făcut parte până la 1888. La 1877 sinodul l'a ales și membru al Consistorului arhiepiscopesc, în calitate de asesor-referent. De la 1876 până la 1888 a mai fost controlor și casier al comitetului *Asociațiunii transilvane*.

Colaborator al *Foiiței Telegrafului* din Sibiu a contribuit prin scrierile sale la acceptarea ortografiei fonetice prin școli și publicații.

La 1880 a întemeiat în Sibiu *Reuninnea română de agricultură* a cărei președinte a fost până la 1888, și sub auspiciile sale s'au înființat într'o mulțime de comune românești syndicate agricole și bănci populare.

Membru al partidului național din Transilvania, s'a despărțit în 1888 de vechea

grupare și a luat direcția ziarului *Tribuna* din Sibiu.

Amestecat în mișcarea națională de peste Carpați, a susținut cu deosebire lupta contra lui Alexandru Monsony. La 1893, fiind inculpat în șase-spre-zece procese politice și de presă între cari unul pentru *Memorandum* și altul pentru *Replică*, E. Brote s'a refugiat în România și s'a stabilit în București, unde a tipărit la 1895: «*Un memoriu politic. Chestia românească în Transilvania și Ungaria*».

Din însărcinarea Academiei române, a supravegheat și coordonat tipărirea discursurilor Regelui Carol I-ii apărute la 1897 sub titlul: «*Treț-zeci de ani de domnie a Regelui Carol I-ii. Cuvîntări și acte*».

Brezeanu (Ioan). — Actor, născut la 1869 în comuna Micșunești, județul Ilfov.

A urmat cât va timp cursurile unui liceu și apoi a intrat în conservatorul din București la cursul de Declamațiune. Rolurile principale jucate de acest actor sunt: *Sganarel* din «*Doctorul fără voe*». *Ciubăr Vodă* din «*Despot Vodă*». *Ipingscu* din «*Noaptea furtunoasă*». *Pandolfo* din «*Bocacio*» etc. etc.

Brezoianu (Ion). — Profesor, născut în București la 1817, încetat din viață la 1892.

A făcut studiile sale la școala Sfintu Sava și îndată ce le termină fuse trimis profesor la școala superioară din Cerneți (Mehedinți) în anul 1837. Destituit pentru motive politice, el colaborează de la 1839 până la 1842 la *Curierul românesc*, ziarul lui Eliade Rădulescu, apoi la 1843 reîntră în profesorat. La 1857 Brezoianu e ales de colegiul al II de Ilfov în divanul ad-hoc; le 1862 e numit consilier la Curtea de apel din București, dar demisionează la 1864.

Brezoianu a tradus, prelucrat și publicat: *Metoda mutuală*, *Învățătorul primar*. *Rudimentul agricol universal*. *Curs de agricultură și economie rurală*. *Despre educațiunea murelor*. *Medicina și farmacia domestică*. *Elemente de istoria sfântă*.

Brialmont (Alexis Henri). — General și scriitor militar belgian, născut la Verdun la 25 Maiu 1821. Elev al școlii militare din Bruxelles, atașat la direcțiunea fortificațiilor, a fost însărcinat mai întâiu cu fortificarea orașului Diest. Inaintând până la gradul de general, a efectuat mare parte din

lucrările de apărare ale Belgiei mai ales din partea Meusei. La 1883 generalul Brialmont a fost chemat în România spre a elabora planul general al fortificațiilor și întocmi planul fortificațiilor din jurul Capitalei.

Reîntors în Belgia, fu trecut în neactivitate la 1886 și urmă cu supravegherea lucrărilor fortificațiilor noastre cari său efectuat sub direcțiunea generalului Berendeiū.

Briol (Oscar). — Ziarist, născut în Bucuresci la 1 Octombrie 1854. A făcut studiile în Paris la liceul Sainte Barbe și apoi a dobândit titlul de licențiat în drept al facultății din acel oraș.

Intors în țară s'a ocupat de ziaristică și a publicat prin diferite ziare numeroase poezii. E cunoscut mai ales sub pseudonimele *Diogene* și *Tic-tac*, ca redactor al ziarului *l'Independance roumaine*.

De origină francez, este secretar arhivar al Legațiunii franceze din Bucuresci.

Brun (Jules). — Ziarist, publicist, născut la Lodève (Francia) la 8 Martie 1852. A făcut studiile sale în orașul Lyon, a fost funcționar la Ministerul de finanțe în Francia și apoi a venit în România la 1885 în calitate de corespondent al ziarelor franceze: *«Figaro, Le Temps, la Nouvelle Revue, La grande revue de Paris et de St. Petersburg»*.

În Bucuresci, a colaborat la mai toate ziaarele franceze din acest oraș.

El a tipărit: *Biographie du roi Charles. Histoire de la Ville de Bucarest*, 3 vol. *Sept contes roumains. Le Romancier roumain* (versuri).

Budisteanu (Alexandru). — Colonel în rezervă, născut la 1836 Iulie 10 în R-Vilcei. Elev al școlii militare. Are mai multe publicațiuni precum: *Cartea soldatului de infanterie; Petrolul; Cestiunea pușturilor arzejane din România* etc.

Budisteanu (Constantin). — General de divizie, născut la 4 Noembrie 1838 în Bucuresci; elev al școlii militare (1854) a fost avansat în 1856 la gradul de sub-locotenent în infanterie. Maior în 1867, apoi colonel în 1876, el s'a distins pe câmpul de luptă în războiul Independenței (1877—1878). Fiind numit comandant al brigădei 2-a de infanterie din Corpul I-ii de armată, colonelul Budisteanu a fost greu rănit pe

când îndrepta focul soldaților la atacul Plevnei de la vestul redutei (Octombrie 1877). Numit general de brigadă la 1883, general de divizie la 1892, el intră în Ministerul liberal de sub presidenția d-lui Dim. Sturza ca ministru de resbel la Octombrie 1895, până la 1896, 25 Noembrie.

La 1 Aprilie 1897, generalul C. Budișteanu a demisionat din armată, spre a trece la pensie.

Buescu (Vasile). — Căpitan de artilerie, născut la 1846, încetat din viață în Bucuresci la Martie 1883. Eșit cel d'ânteu la clasificare din școala militară din Bucuresci la 1867, intră în artilerie cu gradul de sublocotenent. La 1871 plecă în Belgia și completează studiile sale la Liège. La 1875 prezintă un sistem de revolver și puscă inventat de dânsul, cu încărcarea pe la culasă, sistem care se adoptă pentru revolverele armatei române, acordându-se căpitanului Buescu medalia *Bene-Merenti* *clasa I*.

El a fost sub-director al arsenalului din Bucuresci și profesor la școala militară.

Buicliu (Christea Stef). — Medic, născut la Roman în 7 Decembrie 1857. A urmat școalele primare în acel oraș, ear liceul în institutul academic din Iași. Baccalaureat la 1875, pleacă în acelaș an la Paris unde începe studiul medicinii. Numit intern al spitalelor din Paris la 1880, e primit doctor în medicină și laureat al Facultății la 1883.

La 1884 Aprilie, se stabilește în Bucuresci și în anul următor e numit medic al spitalului Brâncovenesc, apoi la 1890 membru în consiliul sanitar și la 1896 profesor de clinică medicală.

Prințul moștenitor al României, Ferdinand, căzând greu bolnav la 23 Aprilie 1897, D-rul Buicliu dinpreună cu d-rul I. Cantacuzino și Kremnitz sunt chemați să dea Alteței Sale îngrijirile lor. Printr'un devotament și o silință mai presus de ori ce laudă, doctorul Buicliu dinpreună cu colegii sei, isbutesc să scape de o moarte aproape sigură pe moștenitorul tronului.

Scrieri: *Sur les formes et les anomalies de la sclérose en plaques. Leçons cliniques a-supra semicologiei cardiace. Despre anevrismul aortei abdominale. Boala lui Parkinson, Epilepsia Jacksoniană, Ambliopia încrucișată și hemianopsia de origină cerebrală*, (aceste

patru lucrări său publicat în revista *Spitalul*). *Reflexiuni medicale asupra unui caz de spleno-pneumonie* publicate în *Analele medicale române. Lecțiuni clinice, inedite*.

Bujoreanu (Ion). — Publicist, născut în București la 3 August 1834. A făcut studiile sale în pensionatele din Capitală între 1841—1853 și a urmat apoi gimnasiul St. Sava.

A ocupat diferite funcțiuni publice între cari: judecător de tribunal la Ploești 1868, director al *Monitorului oficial* 1870, apoi sub-director la aceeași direcțiune de la 1888 înainte.

A tipărit între altele: *Cunoștințe folositoare* 2 vol. *Itinerarul funcționarilor administrativi. Colecțiunea legilor vechi și noi ale țerei* 3 vol. *Mistere din București* 2 vol. A mai publicat câte-va comedii și satire.

Burada (Teodor). — Publicist, născut la 1864. Scrierile sale sunt: *O călătorie în Dobrogea* (1880). *Impresiuni din valea Hațigului. Datinele la nunț ale poporului român din Macedonia. O călătorie la muntele Athos* (1884). *Poesii populare. Cercetările despre școale românești din Turcia* (1890). *Obiceiurile la nașterea copiilor din Macedonia. Cântecul lui Mihail Viteazu. O călătorie în satele Moldovenești din gubernia Cherson* (1893). *O călătorie la Români din Moravia* (1894) etc. etc.

Burlănescu (Nicolae). — Pseudonim literar: *Alin*. Născut la 1868 în Târgu-Jiu (Gorj). A debutat printr'un volum mic de poezii: *«Singurătate»* și prin traducerea operetei *«Cloches de Corneville»*, jucată pentru întâia oară la Craiova. A scris *«Din Vra-*

vuri» poezii (1889-94); *«Două Cumetre»*, comedie originală țărănească în 3 acte, *«Sanda»* feerie originală în versuri cu muzica de prof. C. Dimitrescu. În urmă a tradus opera *«Carmen»*. Cea din urmă lucrare a sa este volumul: *«Doine Oltenest»*.

Bușilă (Dimitrie). — Căpitan, născut la 15 Februarie 1836, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1858, e înălțat la gradul de sub-locotenent la 1864, și de căpitan la 1875. În timpul resbelului Independenței (1877—1878) face parte din regimentul 14 de dorobanți, și la atacul Griveței, la luarea redutei, cade mort pe câmpul de luptă în ziua de 30 August 1877.

Butculescu (Dimitrie C). — Născut la 1845 în București, a făcut studiile sale în Paris și s'a ocupat în special de chestiunile economice. La 1878 începe o vie propagandă pentru întocmirea Expoziției industriale a Societății Concordia; la 1880 lucrează din toate puterile pentru înființarea Societății cooperative în scopul de a încuraja meseriile și industria din țară. În același an el organizează cele 45 grupuri simbolice cari represintă diferitele ramuri ale activității noastre economice și cari au defilat la serbarile încoronării M. S. Regelui și M. S. Reginei.

Societatea Cooperatorilor o dată formată, D. Butculescu a organizat expozițiile acestei societăți în București la 1883, Iași 1884, Craiova 1889, București 1894—95.

Din nenorocire, succesul material a fost departe de a încununa munca organizatorului, care a sacrificat pentru aceste expoziții o parte însemnată a averii sale.

C

Cacaletzeanu (Enache). — Pandur din ceata lui Tudor Vladimirescu, născut în Țîmburesci (Dolj) la 1795, încetat din viață. C. Aricescu spune în cartea sa asupra lui Tudor Vladimirescu, că atunci când Tudor s'a văzut părăsit de panduri și în primejdie de a fi prins, ar fi încredințat lui Enache

Cacaletzeanu, șeful tunarilor sei, sabia și cu inelul seu, dinpreună cu un steag.

Calimac (Scarlat). — Fost Domn al Moldovei de la 1812 până la 1819. A înzestrat Moldova cu codicele de legi cari poartă numele său, promulgându-le la 1816.

Destituit din Domnie de către Poartă în urma plângerilor Românilor pentru abuzurile ce se săvârșeau de funcționarii săi, Calimac se așază la Constantinopol unde fu ucis la 1821 când isbucni mișcarea Eterici.

Calimachi-Catargiu (Nicolae).— Diplomat, om politic; data născerei și încetării din viață necunoscute.

A fost ministru de externe în cabinetul Dim. Ghica de la 28 Noembrie 1869 până la 2 Februarie 1870, apoi în cabinetul Ion Ghica de la 18 Decembrie 1870 până la 11 Martie 1871. La 1875 e trimis ca agent al României la Paris și ocupă acest post până la 1880 când trece ca ministru plenipotențiar la Londra.

A publicat: *Appendice au livre vert roumain sur la question du Danube* (1881).

Calimah (Alexandru).— Agă în Moldova la 1819, vornic la 1823, mare vornic la 1827 în țara de sus.

Călinescu (Athanasie).— General de brigadă în rezervă, născut la 1822 în Bucuresci. A intrat în armată la 1838 cu gradul de iunkâr și a fost înălțat sub-locotenent la 1845, maior la 1857, colonel la 1860. În 1863 având gradul de colonel și comandând regimentul al 3-a de linie, a primit ordinul la 12 Iulie să se pue în urmărirea celor 300 Polonezi de sub conducerea lui Milkowski, cari călcase teritoriul român spre a merge în ajutorul iusurecțiunii poloneze. După o luptă fără succes la Costangalia, colonelul Călinescu, măi primind ajutoare de trupe, a putut să isbutească a înconjura pe Polonezi la Rânzești, unde au fost desarmați.

Liberat din armată la 1869, colonelul Călinescu a fost înaintat la 1880 general de brigadă în rezervă și a fost inspector general al gardei naționale la 1883 până la desființarea ei.

Călinescu (Dimitrie).— Locotenent, născut la 1849, mort la 7 Noembrie 1877. Intrat în armată ca soldat, dobândește la 1870 gradul de sub-loconent. În timpul resbelului Independenței, având gradul de locotenent, e numit oficer de ordonanță al comandantului corpului de operație. În lupta din fața Rahovei la 7 Noembrie 1877, el cade pe câmpul de bătăe, lovit de un glont.

Călinescu (Stefan).— Preot, născut la 1844. A făcut studiile în țară și a dobândit titlul de licențiat în litere al facultății din Bucuresci. Numit la 2 Decembrie 1871 profesor de teologie, morală și drept canonic la seminarul central din Bucuresci, ocupă acest post până în prezent.

A publicat: *Tractatul sfintului Ioan gură de Aur despre preoție* (1882). *Manual de morală creștină* (1883). *Noul catechism ortodox* (1889). *Istoria sfintă a noului testament* (1893). *Istoria sfintă a vechiului testament* (1891). *Catechismu de dogmele bisericii ortodoxe* (1893). *Noul catechism ortodox* (1893). *Manual de istorie sacră* (1893). *Manual de învățămînt religios* (1894). *Incercare de literatură bisericească* (1895). *Lecțiuni de teologie* (1896). *Manual de gramatică română* (1896).

Calinic (vezi Miclescu).

Călinic.— Episcop al Rîmnicului, născut în Bucuresci la 1787, mort la 11 Aprilie 1868. Studiile sale le-a făcut în țară. La vârsta de 16 ani a intrat la monăstirea Cernica unde a stat pe urmă ca stareț timp de 40 ani, zidindu-se sub stăriția sa biserica Sf. Gheorghe. La 26 Octombrie 1850 a fost ales episcop al Rîmnicului și Noului Severin.

Cămpineanu (Constantin).— Logofet la 1822, caimacam al Craiovei în Decembrie 1822, spătar la 1825.

Cămpineanu (Ioan).— Bărbat de stat, născut la 1798, încetat din viață la Iunie 1863. La înființarea oștirea din Muntenia, intră în armată cu gradul de căpitan în 1831 și ajunsese peste puțin timp colonel; însă încă de la 1826 Cămpineanu apare pe arena politică. Dinică Golescu se întorsese din exil dupe participarea sa la evenimentele din 1821 sub Tudor Vladimirescu și căuta a-sociați pentru a întocmi o societate literară. La această operă Dinică Golescu lucrează cu I. Eliade și I. Cămpineanu.

La 1835 I. Cămpineanu fondează *Societatea filarmonică*, care cu toate aparențele ei pur literare, avea însă și un scop politic. Dinpreună cu tovarășii săi de luptă și grație sprijinului lui Grigore Ghica, isbutește să deschiză colegiul Sfintu Sava, ear în 1835 întemează prima societate filarmonică și se

dă pe scena română cea d'antëiū reprezentăție cu traducerea lui *Mahomet* de Voltaire și piesa *Mihaiū Viteazul și cei 12 boeri*.

La 1837 Ion Cămpineanu se pune dinpreună cu I. Rosetti și Gr. Cantacuzino în capul partidului Național din Cameră întreprinzând în acelaș an o călătorie în Franția și Anglia spre a pleda în fața cabinetelor streine cauza României.

Când se întoarșe în țară, 'l așteapta un firman de ecsil. E arestat și închis la mănăstirea Mărgineni de unde de teama unei răscoale fu mutat la Plumbuita și ținut acolo timp de mai mulți ani, dupe intervenirea Rusiei.

Pe când era el închis la Mărgineni, se cânta de popor versurile:

*Aideți frați la Mărgineanu
Să scăpăm pe Cămpineanu.*

Pus în libertate tocmai pe la 1841, este în anul următor singurul candidat la Donnie mai serios, dar candidatura sa este combătută și rău văzută de Rusia din cauza împotrivirei lui Cămpineanu la votarea articolului adițional din regulamentul organic de către divanul ad-hoc.

De la această epocă înainte, Cămpineanu joacă un rol aproape șters în politică, apărând dupe abdicarea lui Bibescu și fuga guvernului provisoriiū de la 1848 în Tergoviște, ca membru în guvernul interimar. Mai târziu este ministru al Controlului.

Atitudinea rece și nepăsătoare din partea două a vieții lui Cămpineanu, față de prietenii de odinioară și de ideile sale din tinerețe, a dat nascere la vii critice și acuzațiuni în contra sa.

Cămpineanu (Ioan). — Om politic, născut în Bucuresci la 1 Octombrie 1841, încetat din viață în Bucuresci la 13 Noembrie 1888. A făcut studiile sale în Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

A ocupat cât va timp o funcțiune în magistratură pe care a părăsit-o spre a lua parte la luptele politice ca membru al partidului liberal.

El ia portofoliul justiției la 1877 Ianuarie 27 până la 26 August acelaș an când trece la finanțe, apoi la 25 Noembrie 1878 a luat portofoliul ministerului de externe.

Demisionat împreună cu întregul cabinet la 11 Iulie 1879, reîntră în minister la 1880 25 Februarie la departamentul financelor.

La 16 Iulie 1880 e numit guvernator al Băncei Naționale unde funcționează până

la 11 Octombrie 1882 când demisionează spre a intra carăși în minister la departamentul comerțului. În 1885 trece la externe și demisionează în acelaș an. De la 1886 21 Noembrie și până Martie 1888, 'l regăsim primar al Capitalei, ear la 23 Februarie 1888, e din nou numit guvernator al Băncei Naționale, unde funcționează până la încetarea sa din viață.

A fost în mai multe rânduri deputat și vice-președinte al Camerei. Principalele legi propuse și susținute de Ion Cămpineanu în timpul ministerului seū sunt:

- 1). Legea pețru înființarea a trei țarguri de vite în țară.
- 2). Legea pentru înființarea a patru biuouri de analiză chimică.
- 3). Legea pentru înscrierea firmelor.
- 4). Legea pentru comerțul ambulant.
- 5). Legea pentru combaterea filoxerei.

Căndiano-Popescu (Alexandru). —

General, avocat, ziarist, poet. Născut la 1841, intră în școala militară la 1854, de unde ese cu gradul de sub-locotenent în artilerie la 1859.

Fiind căpitan, ia parte la revoluțiunea de la 11 Februarie 1866. La 1867, demisionează din armată, se alege deputat și fundează două ziare: *Perseverența* și *Democrația* în cari apăra ideile democratice înaintate. Agitator politic foarte îndrăsnă, Căndiano-Popescu a fost închis de trei ori în temniță. La 1868, fu asemenea arestat în Ungaria și închis în cetatea Arad mai multe săptămâni ca agitator Daco-Român.

În 1870, fiind deputat, ia parte în orașul Ploești, la insurecția care avea de scop răsturnarea dinastiei Hohenzollern. Mișcarea revoluționară este însă năbușită și Căndiano-Popescu arestat dinpreună cu 40 alți acuzați, e dat în judecata juraților. Curtea din Tergoviște 'l a achitat.

La 1877, isbucnind resbelul contra Turciei Căndiano deși deputat, se înrolează în armată, ia parte la asaltul Griviței, conducând batalionul al II-lea de vinători, e decorat cu ordinul Sfintu Gheorghe de către împăratul Rusiei, și în 1880, e numit adjutant al M. S. Regelui, sarcină pe care o îndeplinește 12 ani.

La 1894 Căndiano-Popescu, a fost înaintat la gradul de general în arma cavaleriei.

La 1879 a fost prefect de Poliție al Capitalei.

Candiano a scris un volum de poezii: «*Când n'aveam ce face*» și mai multe cântări răsboinice.

Canta (Nicolae). — Vechiul boer moldovean, capul opoziției contra lui Vodă Mihail Sturdza la 1839, care căută mai întâi cu ajutorul Rusiei să 'l trimită surghiun, dar nereușind, 'l numi ministru al Dreptății, spre a 'l împăca. La 1857, sub cămăcămia lui Tudoritză Balș, Canta se arată dușman al unirei Principatelor și lucrează contra ei, fiind Ministru de interne. El provoacă în acel an, 29 Decembrie 1856, câte-va luni înainte de a fi Ministru, demisiunea întregului Divan Domnesc, din cauza unei petițiuni adresată Caimacamului și aprobată de densusul, prin care acuza întregul Divan de patimă și părtinire.

Cantacuzino (Constantin). — Om politic născut în București la 1800, încetat din viață în București la 27 Martie 1875. Intrat de timpuriu în administrație, fu secretar de stat în ultimii ani ai domniei lui Alexandru Ghica, dar fu destituit la 1842. În timpul domniei lui Bibescu, nu luă nici o parte la afacerile statului și nu reintră în țară de cât o dată cu armatele turcești conduse de Omer-Pașa și Fuad-Effendi (1848). Numit de Poartă Caimacam, el cârmui până la 1849, când se alege Vodă Barbu Știrbey domnitor, și apoi se duse la Paris.

La 1854, după plecarea armatelor rusești, și venirea celor austriace, C. Cantacuzino, fu numit de Poartă President al consiliului de administrație și însărcinat cu guvernământul civil al Munteniei până la sosirea lui Știrbey.

De aci înainte el nu se mai amestecă în afacerile statului, și fuse până la unirea Principatelor, unul din pretedenți la domnie.

Cantacuzino (Grigore C.) — Director general al teatrelor, născut în București la 27 Ianuarie 1829. A făcut toate studiile sale în Paris, de unde s'a întors ca licențiat în drept. A trecut mai întâi prin administrație ca prefect, apoi a intrat în magistratură, ca membru la Curtea de apel din București, apoi consilier la Inalta Curte.

Părăsind magistratura, a fost în nenumărate rânduri senator, deputat, cfor al spi-

talelor și de la 1884 până în prezent, a fost și este aproape neîntrerupt director general at teatrelor.

Gr. Cantacuzino a tradus pentru teatru câte-va comedii din repertoriul francez: *Le maître de Forges* (Mândrie și Amor) *Tzarina*, *Lupta între femei*, *Mărturisirea*. *Adrienne Lecouvreur*, etc.

Cantacuzino (Grigore Gr.) — Om politic, bărbat de stat, născut în orașul București la Septembrie 1837, fiul marelui vornic Gr. Cantacuzino și al d-nei Alexandrina Cantacuzino, născută Kretzulescu.

A făcut toate studiile sale în Paris unde a dobândit titlurile de licențiat și doctor în drept. Intors în țară la 1862, intră în magistratură ca judecător la Tribunalul Ilfov, apoi înaintează consilier la Curtea de Apel, și ocupă această funcțiune până la 4 Maiu 1864 când demisionează motivat în urma loviturii de stat.

După căderea principelui Cuza, G. Cantacuzino, reintră în magistratură la 1866 ca președinte al Curții de apel din București. În acelaș an, județul Prahova 'l alege în Constituanta, unde lucrează în comitetul însărcinat cu elaborarea Constituției. În 1867, el este ales deputat de două județe Prahova și Brăila, fiind și președinte al Curții de apel. Atunci optează pentru județul Prahova și părăsește magistratura.

La 1869, locuitorii orașului București 'l aleg primar al Capitalei și el ocupă această demnitate până la 24 Ianuarie 1870, când ia portofoliul justiției în cabinetul de sub președinția principelui Dim. Ghica. Dar peste opt zile demisionează.

La 21 Aprilie din acelaș an, formându-se ministerul Manolache Costache, G. Cantacuzino face parte din acest guvern, ca ministru al lucrărilor publice până la 18 Decembrie 1870.

În 1873, sub președinția lui Lascar Cargi, d. G. Cantacuzino, ocupă iarăși demnitatea de ministru al lucrărilor publice de la 16 Decembrie până la 1875 Ianuarie, când trece la ministrul de Finance, iar la 30 Ianuarie 1876, demisionă din minister.

Retras cât va timp din politica militantă, G. Cantacuzino se ocupă cu exploatarea vastelor sale domenii, ridicând pe proprietatea sa Drăgăneasca o mare uzină pentru industria petrolului, și este ales în toate legislaturele, până astăzi, chiar în o-

poziție, reprezentant al județului Prahova, când la Cameră când la Senat. În legislațiunea 1889-1890, el este ales președinte al Camerei.

La alegerile din 1892, fiind ales senator de colegiul I de Ilfov, intră în matorul corp și este ales președinte al Senatului, ocupând această situațiune până la 1895, când s'a disolvat Corpurile legiuitoare.

Actele sale de filantropie și iubire pentru țară sunt numeroase. În 1869 fiind primar al Capitalei, a înzestrat câmpia Filaretului cu o fontână monumentală, care-i poartă numele, fiind zidită din averea sa. În 1877, pe timpul răzbelului, a dăruit 50.000 lei în produse, a fundat spitalul din Prahova unde d-nele Cat. Cantacuzino soția d-sale și d-na Moruzi sora d-sale, îngrijau pe răniți; a mai dăruit pentru armată o șalupă.

La 1896, la o alegere parțială, G. Cantacuzino a fost ales iarăși senator de jud. Prahova.

Cantacuzino (Gheorghe C. Rifo-veanu).—Bărbat politic, născut în Ploești la Martie 1845. A făcut studiile sale în străinătate și s'a întors din Paris cu diploma de licențiat în matematici. A ocupat sub guvernul liberal funcțiunile de secretar al ministerului de Finance (1877), director general al regiilor tutunurilor (1879), director general al căilor ferate (1883), post pe care l'a ocupat până la 1888, când a demisionat spre a lua direcțiunea ziarului *Voința Națională*.

La 1895 Octombrie 4, a intrat în cabinetul liberal de sub președinția d-lui Dim. Sturdza, ca ministru de Finance, până în present.

Cantacuzino (Ion C.) — Om politic născut la 12 Septembrie 1825, încetat din viață. A făcut studiile în Franța și apoi a intrat în administrație ca ajutor de șef de birou la secția franceză din ministerul de externe. Din administrație trece la justiție ca judecător de tribunal, președinte, membru și președinte la Curte, ministru la Culte și instrucțiune publică, president la Casație.

Amestecat la mișcarea ce avea de scop răsturnarea principelui Cuza, Ion Cantacuzino face parte din ministerul constituit la 11 Februarie 1866 ca ministru de justiție până la 2 Martie 1867.

Cantacuzino J. A. (Zizine). — Om politic născut în Suceava la 24 Iunie 1829. A făcut studiile sale în Geneva, având ca profesor pe vestitul scriitor Topfer care menționează în cartea sa *Voyage en zig-zag* pe tânărul Cantacuzino între elevii săi.

A fost director general al teatrelor, agent diplomatic al țerei la Belgrad și Ministru de Finance în cabinetul Al. G. Golescu de la 2 Februarie 1870 până la 20 Aprilie acelaș an.

Cu desăvârșire retras din viața politică de vre-o douăzeci de ani, J. Cantacuzino și-a sacrificat tot timpul studiului științelor naturale și literaturii. El este traducătorul operelor lui Schopenhauer în limba franceză. (Ediția Alcan Paris și Soccece, Bucuresci).

La 1848, când mijloacele de comunicație erau încă așa primitive și dificile, J. A. Cantacuzino a întreprins o lungă călătorie în America.

Cantili (George).—Profesor, om politic, născut în 1838. A făcut studiile sale în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept, și a fost numit la Octombrie 1865 profesor de drept penal și procedură la facultatea de drept din Bucuresci. De la 25 Noembrie 1878 până la 10 Iulie 1879 a fost Ministru al Instrucțiunii publice în cabinetul presidat de Ion Brătianu. A scris mai multe cărți juridice.

Cantili (Grigorie).—General de divizie născut la 24 Ianuarie 1839. Elev al scoalei militare, a dobândit la 1857 gradul de sub-locotenent și a fost avansat major la 1868, apoi colonel în 1875.

În timpul răzbelului «Independenței» (1877—1878) colonelul Cantili comandă 1-a brigadă de infanterie din divizia 4-a, corpul al 2-lea de armată, care pleacă prin Caracal spre Dunăre, ia parte la luptele cele mai însemnate împiedicând eșirea Turcilor din Plevna la Dolny și la Gorny-Etropol și atrage Colonelului Cantili laudele generalului-major Arnoldi, mulțumirile loc-general Gurko. Apoi brigada Cantili trece peste Vid, și prinde două baterii turcești. În luptele de la Vidin, la cetățuia Belgradik, și până la predarea și evacuarea acestor cetăți, Colonelul Cantili se distinge prin energia sa.

La 1884, el este înaintat la gradul de

general de brigadă, apoi la 1893 general de divizie, și inspector al cavaleriei.

La 1895, generalul Cantili care comanda Corpul de armată din Dobrogea, demisionează din armată spre a trece la pensiuă.

Capșa (Grigorie).—Mare industriaș și comerciant, născut la Bucuresci în 4 Decembrie 1841. Intrat de mic copil în comerț, plecă la 1862 în Paris unde stădi meseria sa la renumiții fabricanți Boissier, Latinville și Marquis.

La 1867 se reîntoarce în Bucuresci și în tovărășie cu fratele său Constantin deschide casa pe care o conduce singur astăzi și care a rămas așa renumită.

Punându-se imediat pe muncă, dorind să dea un avânt comerțului nostru de export în această ramură a fabricațiunii și să facă cunoscute în străinătate produsele românești, Gr. Capșa concurează la cele mai principale expozițiuni internaționale și munca sa e încoronată cu succes.

La Expoziția universală din Paris la 1867, în anul cel dintâiu al instalărei sale, capătă deja două mențiuni onorabile. Apoi la Expoziția universală din Viena (1873) are marea medalie pentru merit și un certificat de felicitări din partea juriului, la 1875 marea medalie de aur la expoziția internațională din Paris; în 1889 la expoziția universală, marea medalie de aur; la 1883 participă la expoziția din Bordeaux singur dintre toți comercianții români, expune produsele vinicole ale României, le face cunoscute Occidentului Europei și ia ca recompensă medalia de bronz. Grație acestor expozițiuni și recomandațiunilor D-lui Capșa se deschide imediat pentru vinurile românești un debruș în străinătate și case mari din Bordeaux se pun prin intermediarul D-sale în legătură cu cultivatorii noștri de vinuri.

La 1869 i se dă brevetul de furnisor al Curței de o dată cu medalia *Bene-Merenti* clasa I-a. La Expozițiunea din Bucuresci 1881 și 1886, a primit câte o medalie de aur.

O muncă atât de laborioasă a fost încununată și de succese materiale și de succese morale; Gr. Capșa a isbutit la 1874 a deveni proprietarul imobilului în care a început meseria sa, a transformat vechia sa Slătineanu și a făcut dintr'însa actualul renumit local unde are otelul și confisieria sa.

A fost ales senator în 1891, iar la 1896 Camera de Comerț și Industrie l'a ales președinte al acestei instituțiuni.

Capșa (Scarlat).—Publicist, născut la 1838, încetat din viață la 1870 Martie 14 în Pizze (Italia). A colaborat la revista *Convorbiri Literare* din Iași și a publicat o tragedie istorică: «*Alexandru Lăpușneanu*».

Capșa (Ștefan).—Doctor, născut la 1822, încetat din viață la 12 Ianuarie 1885.

A făcut studiile sale în străinătate și a dobândit în 1850 titlul de doctor în medicină de la facultatea din Viena.

Intors în țară, a fost numit medic primar, apoi medic șef al spitalului Maternitatea, profesor la facultatea de medicină din Bucuresci și director general al serviciului sanitar civil.

A publicat: *Manualul pentru învățătura moașelor*.

Caracaș (Constantin).—Doctor născut la 1773 în Bucuresci, fiul altui doctor cu numele de Dimitrie Caracaș, mort în Bucuresci la 31 Octombrie 1828.

A făcut studiile sale în Viena și întorcându-se în țară la 1800 intră ca medic la spitalul Pantelimon, și apoi la spitalul *Filantropia*, clădit grație intervențiunii sale și subscripțiunilor făcute prin îndemnul său.

Doctorul Caracaș a scris în limba elenă *Topografia sa și Descrierea țerei românești*.

Carada (Eugenie).—Financiar, născut la Craiova în 1836. A făcut studiile sale în Colegiul Național—azi liceul Carol I—și în institutul francez Raymond din Craiova. Apoi merse la Paris și urmă cursurile de la *Collège de France*. Intors în țară la 1860, intră în redacțiunea ziarului *Românul*, al cărui prim redactor rămase de la 1862 până la 1870.

La 1866, după căderea Domnitorului Cuza, fu ales în Consiliu comunal al Capitalei și deveni ajutor de primar, iar la 1867 fu ales deputat al colegiului al 3-lea de Ilfov și secretar al Adunării. La 1869 e ales din nou ca liberal la acelaș colegiu dar neproclamat de biuroul electoral.

Implicat în revoluțiunea de la Plocești din 1870, fu dat în judecată ca autor intelectual al mișcărei împreună cu alții, dar fu achitat de către jurații din Târgoviște.

La 1871 E. Carada părăsi redacțiunea *Românului* și se stabili în Paris de unde nu se întoarse de cât în timpul războiului Independentei.

Împreună cu D-nii D. Sturdza, E. Stătescu, I. Kalenderu, a fost numit la 1880 comisar princiar însărcinat cu supravegherea administrațiunei răscumpărării căilor ferate.

La 1883, el fu numit membru în Consiliu de administrație al Căilor Ferate Române, însărcinare pe care o ocupă până la 1886 când demisionă.

La 1881 E. Carada este numit director și vice-gubernator al Băncii Naționale, dar demisionează peste trei luni fără a fi intrat în funcțiune. La 1883, ales de acționarii Director al Băncii Naționale primi această funcțiune pe care o ocupă și astăzi.

În tinerețe, E. Carada a fost publicist și autor dramatic. A publicat în limba franceză mai multe scrieri politice asupra Principatelor române și a dat pentru teatru: *Fata de la Cozia*, *Banii*, *Gloria și Femeile*, *Frații din munte*, *Cimpoiul fermecat* cari s'au reprezentat pe scena teatrului național.

Caragea (Ioan).—Fost Domn al Munteniei de la 1812 până la 1818. A înzestrat țara cu codicele de legi cari poartă numele său, elaborate de o comisiune de juriscunșulți și fără să le supue la controlul Rusiei și Turciei.

Aceste legi au fost publicate în 1816.

Sub Domnia sa, se comiseră însă numeroase abuzuri cari deteră nascere la plângeri din partea Românilor și la revocarea lui Caragea de către Poartă. El fugi în Italia la 1818 fiind dovedit că este amestecat în mișcarea eteriei grecești. La 1830 se întoarse în Athena unde se stabili și muri la 1844.

Caragiale (Costache).— Artist dramatic, născut la 13 Aprilie 1813, încetat din viață în București la 13 Februarie 1877. În anul 1834 când se înființă societatea filarmonică, profesorul Aristias fu însărcinat de Ion Câmpineanu și Iancu Manu să alcătuească o trupă de comedie. Atunci debută pe scenă C. Caragiale în tragedia *Mahomet* a lui Voltaire, jucând rolul lui Mahomet. Teatrul se închise însă la 1837 și Caragiale plecă în Moldova la 1838 și înființă un teatru în Botoșani unde jucă trei

luni spre a veni apoi la Iași și cu școlarii clasei de filosofie dă reprezentațiuni debutând cu tragedia *Saül*.

La 1843, chemat în București de Ion Câmpineanu, vine și dă cu trupa sa o reprezentațiune înaintea Domnitorului, compusă din *Buna Educațiune* și un act din opera *Alina de Gologoti*. În urma acestei reprezentațiuni i se dete direcțiunea teatrului și o subvenție anuală de 5000 lei vechi.

El avu direcțiunea până la 1865, apoi se retrase și îmbrățișă cariera de avocat jucând însă din când în când până la 1868. În acelaș timp preda și cursuri de declamațiune. În ultimii ani ai vieței sale a fost judecător de ocol.

Caragiale a scris: *O reprezentație românească pe scena teatrului moldovenesc* (1845). *O soare la mahala* (1847). *Andriașul mamei* (1848). *Versuri* (1849). *Biciuirea Cometului de la 1857*. *Teatru național în țara românească* (1867).

Caragiale (L. Ion).— Autor dramatic, ziarist, născut la 29 Ianuarie 1853 în satul Mărgineni din județul Prahova.

A făcut patru clase primare la școala domnească din Ploești și apoi s'a instruit singur citind cu multă râvnă autorii clasici toate producțiunile literare însemnate și căpătând astfel prin muncă, de și fără diplomă, o vastă erudițiune.

Caragiale a colaborat la *Convorbirile literare* și multe ziare politice, a fundat chiar o revistă satirică *Moștul român* (1894-1895) și a publicat: *Noaptea furtunoasă* comedie. *Scrisoarea perdută*, comedie *Leonida față cu reacțiunea* comedie. *Nepasta* dramă, toate reprezentate pe scena teatrului național și adunate într'un volum (1889).

El a mai scris și câte-va nuvele între cari «*Făclia de Pasce*».

Caragiale a ocupat scurt timp câte-va funcțiuni ale statului și a fost director general al teatrelor la 1888.

La 1896 a mai publicat o broșură politică *Culisele cestiunei naționale*.

Caragiani (Ioan).— Profesor de limba elenă la facultatea de litere din Iași, numit încă de la 1865. Membru al Academiei române.

Carcalia.— Căpitan de infanterie ucis la atacul contra redutei Grivița în timpul

resbelului Independenței în ziua de 30 August 1877.

Cariagdi (Dimitrie). — Bărbat politic, născut la 1815, încetat din viață la 9 Octombrie 1894 în București. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la Paris de unde întorcându-se la 1838 în București, a intrat în magistratură, apoi a fost numit avocat efor al Statului.

La 1865 D. Cariagdi amestecat în mișcarea politică de câți-va ani, face parte din ministerul N. Krețulescu ca ministru al justiției de la 14 Iunie până la 11 Februarie 1866 în guvernul care a precedat resturarea principelui Cuza.

La 1870 18 Decembrie el reia portofoliul justiției în ministerul Ion Ghica și îl deține până la 11 Martie 1871. Dim. Cariagdi a făcut parte în nenumărate rânduri din Corpurile legiuitoare în Cameră și Senat, și a fost primar al Capitalei sub guvernul Ion Brătianu în anul 1884.

Carini (Ercule). — Profesor de muzică și compositor, născut la Milano la 20 Aprilie 1852. A făcut studii musicale la conservatorul din Milano. Primit ca elev în anul 1866, a urmat cursurile până la 1871 obținând diploma și *Grand prix* pentru studiile musicale, și studii complementare de Istoria și estetica a muzicii, și de literatura dramatică.

În anii 1872 și 73 a fost în orchestra de la *Scala* în Milano. La 1873 (Octombrie) a fost numit profesor de contra basă la conservatorul din București și prim contra basă la teatru național. A fost și suplinitor la cathedra de canto (clasa de fete) timp de trei ani (1885—1888). Stabilindu-se definitiv în România, Carini s'a ocupat foarte mult cu lecții particulare de piano și de canto, precum și ca diriginte de orchestră. A publicat diferite compozițiuni pentru canto și pentru piano, dintre cari: *Steoa nopții*, *Un glas de mângâere*, *Ghiocel*, *Atr de danse dans le style ancien*, *valsul Sorlle d'Italia* etc.

Carlova (Vasile). — Poet, născut la 1809 în Târgoviște, mort la 1831. Fără altă instrucțiune de cât cea culeasă în școlile primare, a început încă de la vârsta de 17 ani să publice mici poezii prin *Curierul românesc* a lui Eliade Rădulescu.

El a publicat: *Păstorul intristat* poemă (1827). *Ruinele Târgoviștei*, *Resunetul unui fluier*. *Rugăciunea* (1828). *Marșul Românilor* (1830). *Ēro și Leandru* (1830).

Începuse să traducă *Zaira* tragedia lui Voltaire, când muri la vârsta de 22 ani.

Carmen-Sylva. — Pseudonim literar al Majestății Sale Reginei României Elisabeta de Hohenzollern.

Născută la 17 (29) Decembrie 1843, în castelul Monrepos, pe valea Rhinului, proprietatea părintelui său principele de Wied, Carmen Sylva a arătat încă din copilărie multă tragere de inimă pentru literatură învățând repede limba franceză, italiană, engleză, svedeză, călătorind prin principalele orașe ale Europei, unde se ocupa cu deosebire de toată mișcarea literară.

Căsătorindu-se la 1869 cu Regele României Carol I-iu, pe atunci Principe, învăță în scurt timp limba română și începu să traducă pentru școlii cărți didactice franceze.

Despre tot avântul pe care l'a dat Regina României școlilor profesionale, despre interesul ce a purtat pentru munca femeilor, se pot găsi amănunte la cuvântul: *Elisabeta de Hohenzollern*; aici ne vom ocupa numai despre poeta *Carmen Sylva*.

Etă principalele sale scrieri: *Sapho* (1880). *Rumänische Dichtungen* (1881). *Sturme poesii* (1881). *Ein gebet* (1882). *Iehova* (1882). *Die Hexe* (1882). *Leidens Erdengang* (1882). *Pelesch Märchen* (1883) sau *Povestele Peleşului*. *Novelle* (1886). *Aus zwei Welten* (1883). *Meine Ruh* poesii 4 vol. (1886). *Handzeichnungen* (1884). *Mein Rhein* poesii (1884). *Astra* (1886). *Les pensées d'une reine* (1882). *Versful cu dor* (1884). *Meșterul Manole* dramă jucată pe scena teatrului Curței de la Viena, *Zioa scadenței*, piesă într'un act. *Marioara* etc.

Carol I-iu (Principe Carol; Eitel-Frederic-Zephirin-Ludovic de Hohenzollern-Sigmaringen).

Rege al României, născut la 20 Aprilie 1839.

În anul 1866, principele Carol era sublocotenent atașat la regimentul No. 2 de dragoni prusiani, când în urma refuzului principelui Filip de Flandra de a primi tronul României, vacant prin abdicarea domnitorului Cuza, fusc proclamat prin plebiscitul de la 8 Aprilie, Domn al țării.

La 10 Maiu din acelaș an, el puse piciorul pe pământul României și cel d'ântëiui act al Domniei Sale, fuse gracierea celor ce participase la mișcarea anti-unionistă de la Iași. La 30 Iunie *Constituanta* votă Constituțiunea și Principele o sancționează jarându'i respect și credință.

Anii cei d'ântëiui ai domniei Principelui Carol, se semnalază mai ales prin agitațiunile din interiorul țării și crizele ministeriale. Se făcuse mult șgomot în Europa din cauza persecuțiunelor la cari ar fi fost supuși israeliții din Moldova, pe de altă parte statele vecine nu prea priveau cu ochi buni la început, întemeierea dinastiei; bandele bulgărești cari adesea veneau pe teritoriul nostru făceau să treacă România drept țara unde răsvrătitorii pot găsi cu înlesnire adăpost, car neînțelegerile dintre partidele politice contribuau și mai mult a ține țara într'o agitație perpetuă și a motiva vecinice schimbări ministeriale.

Cu toate acestea, din primii ani ai domniei, Suveranul s'a ocupat cu crearea unei școale normale pentru institutori, cu organizarea armatei și înzestrarea ei cu un armament perfecționat și cu construirea primelor linii de căi ferate în interiorul țării. De la 1866 pênă la 1870, să înființează facultatea de medicină, se promulgă legea pentru vânzarea domeniilor statului, legea pentru organizarea armatei, pentru înființarea Curței cu jurați; se recunoaște României dreptul de a țea monedă. Dar toată acțiunea Principelui, toată dorința Sa de a face binele, erau zădărnice în mare parte și din pricina situațiunei politice din Franța și Germania. Îsbucind resbelul între aceste două puteri, o parte însemnată din lumea politică, fie în necunoștință de cauză, fie orbită de simpatiile ce păștra Francei, privea ca probabilă învingerea Germaniei și ca consecuență normală abdicarea Principelui de Hohenzollern de la tronul României. În aceste împrejurări, se și produce la 26 Martie 1870 tentativa revoluționară de la Ploești sub conducerea căpitanului demisionat Candiano-Popescu, cu scop de a proclama decăderea Principelui Carol și întemeierea Republicei, tentativă la care se găsesc amestecate multe căpetenii din partidul liberal, dar care nu isbuteste.

Evenimentele cari se succedau, zilnicile înfrângeri ale armatei franceze, surescitase însă spiritele în așa grad, în cât în anul următor

în seara de 10/22 Martie 1871, pe când colonia germană din Bucuresci serbătorea la un banchet în sala Slătineanu aniversarea nacerii Impăratului Wilhelm, a ceată de oameni năvălește în sală, sparge geamurile pe când alții sting felinarele din stradă, trag clopotele la Sărindar.

Armata sub ordinea generalului Solomon împrăștie mulțimea, car Regele adânc mișcat de toată împotrivirea ce întâlnește în îndeplinirea misiunei sale, de o parte arată guvernului neîncrederea și nemulțumirea sa, car pe de alta, exprimă ferma sa rezoluțiune de a abдика, chemând pe foștii locotenenți domnești spre a le remite puterea.

D-nu Lascar Catargiu isbuteste însă să înlătore din gândul Suveranului idea abdicării, ia răspunderea restabilirii ordinei și primește sarcina formării unui minister.

De la această epocă începe o nouă eră de desvoltare politică și economică a Statului nostru.

Să construesc noue linii ferate, se înființează creditul fonciar, creditul urban, Societatea de asigurare «România», și încep lucrările porturilor Galați-Brăila. Se promulgă legea vămilor, legea pentru organizarea serviciului sanitar, legea pentru organizarea Casei de depuneri și consemnațiuni, legea de admisibilitate și înaintare în funcțiunile judecătorești; se clădesc numeroase școale, se incheie convențiuni comerciale cu statele vecine.

Pagina cea mai strălucită din istoria vitei Regelui Carol I-ii, începe la 1877 când isbucnește resbelul între Rusia și Turcia, resbel în care România a jucat un rol hotăritor.

Regele Carol a rostit de la început cuvântul decisiv care a dat tuturor încredere în bravura oștirea noastre, El a luat îndrăzneța răspundere de a eși învingător din luptă și evenimentele cari s'au desfășurat în urmă, au consfințit pe deplin înțelepciunea și dreapta cugetare a Suveranului României.

Isbucind rășboiul între Ruși și Turci (12 Aprilie 1877), Domnitorul Carol convocă Camerile legiuitoare (14 Aprilie) ca să voteze convențiunea din 4 Aprilie încheiată cu Rusia. În Mesagiul de deschidere Suveranul român arată că: «armatele imperiale ruse au intrat pe teritoriul nostru fără ca puterile garante să fi protestat, că va fi poate nevoe de brațele fiilor țării, pentru

apărarea drepturilor ei, și că în împlinirea acestei sinte datorii, dânsul va sci, în capul juneci și bravei sale armate, să plătească cu persoana sa».

Turcia găsisse tocmai acum timpul să-și dea o constituțiune, înscriind într'însa România ca «provincie privilegiată» a imperiului, iar domnul român era numit «cap de provincie»; ba încă marele vizir făcu necuviința de a se adresa d'a dreptul Domnului Carol cu invitațiune, să se pună sub ordinele unui pașă pentru apărarea teritoriului *Principatelor*. Ministrul de externe Kogălniceanu dete însă vizirului răspunsul ce i ce cuvenea; iar tunurile de la Calafat aveau să 'l deștepte din visul său.

Intre acestea Turcia începe să bombardeze orașele Brăila, Galați, Reni, Oltenița, Călărași și Giurgiu; bande de Cerkez și bașibuzuci turci trec Dunărea, preadă și măcelăresc satele de prin prejur. Carol ordonă mobilizarea completă a oștirii (6 Aprilie), dăruște 100,000 lei noi din caseta sa privată pentru echiparea oficerilor, și când mobilizarea e terminată, ia însuși comanda supremă. Armata sa de peste 50,000 oșteni și 180 de tunuri o împărtesce ast-fel, ca să poată respinge un atac diu partea trupelor turcesci din Vidin, și să le oprească de a trece pe malul stâng. În adevăr (la 26 Aprilie) Turcii din această cetate deschid cu tunurile focul asupra orașului Calafat, la care Românii răspund victorios arzând vapoarele turcesci aflate în port și mai multe case în Vidin.

Turcia provocase singură războiul contra Românilor, și prin urmare ea singură rupese legăturile vechi dintre amândouă statele. Atacurile neîntrerupte și nedrepte ale armatei sale pe întregul hotar dunărean erau acte de ostilitate vădită. Resultatul acestei purtări fu, că Adunările legislative proclamară în zilele de 9 și 10 Maiu 1877 Independența completă a României și încetarea vechilor ei relațiuni cu Poarta otomană. Domn și popor luară cu tărie hotărârea de a apăra, cu armele în mână, integritatea teritoriului și de a 'și jertfi viața pentru Independența patriei.

Nu este aici locul să facem pe larg istoricul întregului resbel. Ne rămâne însă de amintit că Rușii, cari la început respingeau cu semeție ajutorul armatelor române, se ved respinși de două ori la Plevna cu pierderi colosale ear Marele Duce Nicolae, fra-

tele Impăratului Rusiei, face apel la ajutorul Principelui Carol și roagă pe viitorul Rege al României să ia comandamentul tuturor forțelor militare ale ambelor armate aliate.

Suferind în mijlocul oastei sale toată așprimea și greutatea unei campanii de carnă, vecinic în mijlocul focului, desvoltând admirabile cunoștințe strategice, vitejește secundat de bravele noastre trupe, Carol I-îu ese biruitor la Plevna, Rahova, Grivița, Smârdan, Vidin și steagul României fălăce pe toate cetățile dușmanului cucerite de oastele române.

Sfârșindu-se resbelul, Rușii răsplătiră ajutorul nostru prin luarea Basarabiei, dându-ne în schimb Dobrogea, cu toate protestările noastre la Congresul din Berlin.

Independența României, datorită bărbăției ostașilor ei și înțelepciunii domnitorului Carol, fiind recunoscută de toate puterile europene, în urma tratatului de la Berlin, nu mai rămânea, pentru ca ea să devină certă și hotărâtă, de cât *înălțarea României la rangul de Regat*. În ziua de 14 Martie 1881, Adunările legiuitoare votară în unanimitate proiectul de lege, prin care România iea rangul de regat și domnitorul ei pe acela de rege. Proclamarea regatului fu primită și serbătorită de întreaga țară în timp de 8 zile; toate statele suverane se grăbiră a o recunoaște și a saluta pe primul rege al României.

La 10 Ma'iu 1881, avu loc încoronarea și ziua aceasta căpătă o întreită însemnătate pentru țară: La 10 Maiu 1866, Carol I-îu chemat la tronul României, intră în București, la 10 Maiu 1877, se proclamă Independența României, la 10 Maiu 1881 se înălță România la treapta de Regat.

Se cuvine înainte de a termina această mică schiță a domniei Regelui Carol să vorbim despre actele mai însemnate săvărșite de la 1881 până acum.

Încetând resbelul pentru Independență, Regele și-a îndreptat privirile cu toată atențiunea asupra organizațiunei interne a țării. S'au încheat convențiuni comerciale cu Elveția, Anglia, Rusia, Germania, Austria, Turcia; s'au rescumpărat căile ferate cari se găseau în mâinele companiei străine, s'au construit de către chiar Statul nostru alte numeroase linii; creditul țării s'a mărit ear dobânzile ce aveam de plătit au scăzut de la 12 și 10% la 6 și 5%. S'a fundat Banca

Națională, s'au înființat Casele de economii și veniturile Statului s'au întreit.

Intru cât privește organizarea armatei și apărarea țării, s'au creat regimente noue, s'au înmulțit scoalele militare, s'a întocmit marina, s'au ridicat fortificațiunile în jurul Bucureștiului și între Focșani-Galați.

Casele de credit agricol, legea pentru protecțiunea industriei naționale, reedificarea și restaurarea monumentelor istorice ale țării, vânzarea în loturi la țeranii a bunurilor statului, inamovibilitatea magistraturii și alte numeroase legi cari au contribuit la dezvoltarea noastră economică, culturală, politică, sunt atâtea opere neperitoare săvârșite sub înțeleapta îndboldire a Regelui Carol I-ii.

Afară de acestea, nu trebuie uitat că din caseta sa particulară, M. S. Regele contribuie anual cu dărnicie pentru a veni în ajutorul celor desmoșteniți de soartă, că în casuri de secetă, inundațiuni, incendii, Suveranul a dăruit venie din averea sa sume însemnate, celor bătuiți de flagele.

Pentru dezvoltarea culturală în special, a dat de la 1884 și până în prezent un premiu anual de șase mii lei pentru a se face: «*Magnum Etymologicum Romaniae*», o casă și 200,000 lei pentru ridicarea așezământului universitar ce poartă numele «*Fondațiunea Carol*» (1891) și diferite alte sume la numeroase societăți. La 1898 a mai întemeiat «*Fondațiunea agricolă Ferdinand*».

La 3 Noembrie 1869, Regele s'a căsătorit cu Prințesa Elisabeta de Wied, (vezi **Carmen Sylva** și **Elisabeta**). Unicul copil isvorit din această căsătorie, domnița Maria, încetând din viață la vârsta de patru ani, și Suveranul ne având moștenitori de sex bărbătesc, M. S. Regele a desemnat pe A. S. Principele Ferdinand de Hohenzollern, fiu al doilea al principelui Leopold, fratele Suveranului nostru, ca moștenitor presumpțiv al Tronului. Acest act s'a îndeplinit la 18 Martie 1889.

Carp (Costache V). — Poet, fabulist, născut în Iași la 1838, încetat din viață în acelaș oraș la 1880.

A făcut studiile sale în Iași și Cernăuți fără a le termina, și apoi începu să se ocupe de literatură. Principalele sale producțiuni sunt: *Mici încercări de poezie* (1866), *Boerul și Răzașul*, scriere pentru teatru (1873). *Fabule* (1880).

Carp (Ioan). — General de brigadă, născut în București la 14 Decembrie 1842, încetat din viață la 1892 Martie 20.

Elev al școlii militare în 1857, el căpătă la 1861 gradul de sub-locotenent și apoi pleacă în Franța unde trece școala politehnică din Paris și școala specială de la Metz. Intors în țară, e înaintat la gradul de căpitan în 1873, maior în 1878 și apoi loc-colonel.

În timpul rebelului Independenței (1877-78) comanda regimentul I-ii de artilerie.

La 1881 Ion Carp a fost înaintat colonel; la 1883 e mutat la marele stat-major al armatei și la 1891 e numit inspector al artileriei cu gradul de general de brigadă.

Carp (Petre P). — Om politic, bărbat de stat, născut în Iași la 1837. A făcut studiile sale în Berlin și la Universitatea din Bonn. Intors în țară, a luat parte la evenimentele cari au adus căderea Principelui Cuza, apoi de la 1867 până la 1869 a redactat ziarul *Țara* dinpreună cu N. Blaramberg și Ar. Pascal.

Intemeietor al societății literare *Junimea* din Iași dinpreună cu T. Maiorescu, I. Negruzzi, Th. Rosetti, era unul din colaboratorii cei mai activi ai revistei *Convorbiri literare*, unde publică traducerea celebrei scrieri a lui Humboldt *Despre stepe și pustii*, precum și traducerea celor mai cunoscute drame a lui Shakespeare.

La 1870 Aprilie 20, intră ca ministru de externe în cabinetul Costache Epureanu până la 18 Decembrie acelaș an, ocupând ad-interimul și la cultele de la 23 Mai până la 18 Decembrie.

La 1876, acțiunea politică a lui P. Carp începe a se desemna mai tare. El intră în cabinetul Lascar Catargi ca ministru al cultelor de la 30 Ianuarie 1876 până la 4 Aprilie acelaș an și apoi formează mai târziu grupul *junimist* întemeind ziarul *România liberă* devenit mai târziu *Constituționalul*.

Intr'un discurs program rostit în 1879, P. Carp arată vederile sale asupra viitorului partidelor noastre politice, discurs care l arată deja ca chemat să aducă într'un viitor apropiat schimbări radicale în partidul conservator.

În ministerul pur *junimist* format la 1888, P. Carp ia portofoliul externelor la 23 Martie până la 29 Martie 1889; mai târziu pe cel al domeniilor ad-interim. Grație dis-

cursului celebru ce rostește arătând gradul de responsabilitate al parlamentelor în greșalele comise de guverne, isbutește să facă să se respingă propunerea de dare în judecată a ministrilor liberali de la 1877 până la 1888, între cari era și I. Bratianu.

În noul guvern compus la 1891 de L. Catargi, P. Carp ia ministerul domeniilor la 18 Decembrie, pe care îl deține până la Octombrie 1895 când a demisionat întregul guvern. Numele acestui bărbat de stat este legat de reformele cele mari introduse în țară precum: *Legea vinzării bunurilor între sătenți*, *Legea minelor*, cari sunt operele sale.

La 1888, P. Carp a văzut mărindu-se rândurile partidului *constituțional* al cărui șef este. La acea epocă a fundat în București și un club politic.

Cartu (Ioan).— Profesor de muzică, născut în comuna Băsești (Fălciu) la 1820, încetat din viață la 11 Martie 1875.

Și'a făcut studiile la academia Mihăileană din Iași, apoi a intrat ca funcționar la ministerul instrucțiunii publice din Moldova. Mai târziu, dupe ce a fost scriitor caligraf pe lângă fostul Domn Mihail Sturdza, a fost luat de acest principe la Paris.

Reintors în țară, Cartu e numit profesor de muzică vocală la seminarul din Mănăstirea Neamțului până la finele anului 1864, apoi e chemat în București ca profesor de muzică vocală la Asilul Elena Doamna, unde funcționează 8 ani.

Lucrările sale sunt: *Exerciții*, *Lecturi și Solfegie de muzică vocală*, *Liturgia S-tului Ioan Chrisostomul*, *Tractat complet asupra muziciei vocale*.

Catargiu (Alexandru C). — Născut în Iași la 1839 Iulie în 15, s'a înrolat în armată ca soldat la 1859. Înaintat sub-lotenenț la 1861, s'a liberat din armată în acelaș an, apoi ear a intrat în oștire la 1862 și a înaintat până la gradul de căpitan la 1869.

Demisionat la 1871, se amestecă în luptele politice ca unul din membrii cei mai activi ai partidului conservator. Prefect de Ilfov la 1871-72 și la 1889, deputat, vice președinte al Camerei în acelaș an, e numit trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al țării la Petersburg la 14 Noiembrie 1892. La 1895, demisionează.

Catargiu (Alexandru S). — Născut la 1825, încetat din viață la 1897 în București. A făcut în special studii financiare la Paris. A fost membru în consiliu de Stat, ministru de finance de la 11 până la 24 Martie 1862 și apoi la lucrările publice și control de la 16 Martie la 12 Octombrie 1863. Era membru în consiliul de administrație al căilor ferate române până la 1897.

Catargiu (Barbu). — Orator, om de stat, născut la 26 Octombrie 1807, mort asasinat în București la 8 Iunie 1862.

Primele sale studii le-a făcut într'o școală grecească, și apoi a plecat la Paris unde a studiat literatura, finanțele, economia politică. Se zice că pe când era în acest oraș, pe la 1830, consultând pe faimoasa ghicitoare Lenormand, aceasta i'ar fi prorocit că va muri asasinat.

Intors în țară pe la 1834, B. Catargiu, ia parte la formarea Societății filarmonice și din legăturile sale prietenești cu mai mulți membri ai acestei Societăți, devine un factor important al opoziției contra guvernului Domnului A. Ghica. La 1842, se alege pentru prima dată deputat al Teleormanului și pronunță primul său discurs. La 1843, e numit director la Departamentul justiției, post pe care îl ocupă iarăși după revoluțiunea de la 1848. În timpul acestei răscolii, Barbu Catargiu a călătorit prin Franța, Austria și Anglia.

La 1848 Decembrie, el este numit membru suplementar la sfatul Vistieriei, la 1849 Vornic de poliție, și apoi sub domnia principelui Stirbey judecător la Înalta Curte, post pe care îl ocupă până la 1856.

Partea cea mai marcantă a activității lui Barbu Catargiu începe la 1857, când printr'o broșură manifest apărută la 14 Martie, arată dorințele țării față cu Europa, de și el nu făcea parte din *Divanul ad-hoc*. Ales în 1858 deputat de județele Ialomița și Oltu, el se declară partisan al Unirei și al alegerei lui Cuza ca domn.

După alegerea principelui Cuza, Barbu Catargiu este numit ministru de finance în ministerul de fusiune. Apoi demisionează spre a deveni președintele consiliului în primul minister care se formează la 22 Ianuarie 1862, după proclamarea definitivă a Unirei.

Dar peste câte-va luni, agitațiile în țară încep în urma votării unei legi contra pre-

sei. Se vorbește despre comploturi, despre urzirea asasinării președintelui consiliului și la 4 Iunie, Barbu Slătineanu unul din amicii lui B. Catargiu, vine chiar să 'l încunoștințeze despre șoaptele din oraș.

Vineri 8 Iunie 1862, președintele consiliului pleacă la Adunare; era vorba să se facă o mare întrunire de către liberali pe câmpul de la Filaret, în amintirea aniversării de la 11 Iunie 1848; conservatorii cereau oprirea întrunirii și guvernul se declară favorabil acestei din urmă cereri. Discuțiunea fusese aprinsă în Cameră și la ora 5 și jumătate, ridicându-se ședința, Barbu Catargiu se urcă în trăsură cu prefectul Poliției N. Bibescu, spre a se întoarce acasă. Sub tunelul care formează intrarea în curtea Mitropoliei, se auzi o detunătură de pistol și președintele consiliului căzu mort, lovit pe la spate în osul craniului de un glonț care 'l rupse coloana vertebrală. Autorul crimei n'a fost descoperit nici odată.

Barbu Catargiu a publicat: *Câte-va idei asupra proprietății în Principatele-Unite* (1860). *Discursurile* acestui mare orator și om politic au fost culese de d-nu Ang. Demetriescu și tipărite de D-sa (1886).

Catargiu (Costin). — Fost ministru de interne al Moldovei la 1857, sub cămăcămia lui Vogoridi; lucrează contra unirei Principatelor, dând ordine pentru desființarea comitetelor unioniste, a programelor lor, arestând pe cei ce se întruneau spre a aduna partizani ai unirei. Aceste eccese în ajunul alegerilor, au adus în curând căderea lui C. Catargiu de la minister.

Catargiu (Lascar). — Bărbat politic, șeful partidului conservator, născut în Iași la 1823. A intrat foarte tânăr în viața politică ca prefect de județ în Moldova, sub domnia lui Mihail Sturdza. Membru activ al propagandei în favoarea Unirii Principatelor, el renunță la tronul Moldovei care i se oferea, și ajută la alegerea principelui Cuza.

Sub domnia acestui Principe, Lascar Catargiu se ține mai retras de politică, dar participă la mișcarea din 1866, care aduce după sine abdicarea lui Cuza. În guvernul provizoriu de la 11 Februarie, face parte din locotenență domnască, dinpreună cu generalul N. Goleșcu și colonelul Haralambe. La 11 Maiu din acelaș an, îndată după so-

sirea principelui de Hohenzollern. L. Catargiu ia președinția consiliului și portofoliul internelor pe cari le păstrează până la 15 Iuliu acelaș an. De la această epocă înainte dispăre iar din viața politică militantă până la 1871.

La această epocă, în urma unor manifestații îndreptate contra Germanilor, cari s'erbătoreau aniversarea născerei Impăratului Wilhelm la un banchet din sala Slătineanu, principele Carol se hotărîse să abdice.

Chemat la palat de Domnitor care vrea să remită frânele Statului în mâinile fostei locotenente domnești de la 1866, Lascar Catargiu conjură pe Suveran să renunțe la proiectul său și ia răspunderea situațiunei. În noaptea de 11 Martie 1871, el compune imediat un guvern conservator cu care guvernează țara până la 1876 4 Aprilie, când formându-se coaliția zisă de la Mazar-Pașa, fu silit să se retragă, cedând locul generalului I. Em. Florescu pentru un foarte scurt timp.

La 1876 venind partidul liberal la putere, Camerele orbite de pasiunea politică, se transformă în instanță judecătorească, și după ce votează darea 'n judecată a lui Lascar Catargiu și foștilor miniștri conservatori, încep a face instrucția acuzaților; dar la 1878 aceeași Cameră este silită să retragă acuzarea în contra tuturor foștilor miniștri.

În timpul din urmă al guvernării lui Ion Brătianu, formându-se desidența liberală, și apoi opoziția-unită, Lascar Catargiu devine șef al acestei opoziții, dinpreună cu Dim. Brătianu și G. Vernescu, La Martie 1889, el se încearcă să formeze un guvern liberal — conservator dinpreună cu G. Vernescu, dar încercarea nu 'l reușește, precum nu 'l reușește nici mai târziu la 1891 Februarie.

În acelaș an, în luna Noembrie, Lascar Catargiu ia președinția unui minister pur conservator, compus și din tinerii conservatori (junimiștii) cu care guvernează până la 3 Octombrie 1895.

Lascar Catargiu a fost în numeroase rânduri president al Camerei deputaților, unde a reprezentat ani îndelungați județul Covurlui.

Catargiu (Nicolae). — Născut în Iași, încetat din viață în Galați la 1889 Februarie.

Fost vice-președinte în comisiunea centrală, fost delegat al lui Vodă Cuza la Constantinopol după proclamarea Sa ca Domn în 1859, spre a cere confirmarea Sultanului.

N. Catargiu a fost unul din partizanii cei mai devotați ai lui Vodă Cuza și a stat mult timp departe de viața publică în urma abdicării acestui Domn.

Măi tîrziu, a fost prefect la Galați și în 1878, comisar al Dobrogei.

Catichi. — Membru al departamentului afacerilor streine la 1823; mare ban la 1826 în Moldova.

Catopol (Alexandru). — Actor comic, societar al teatrului Național din București, născut la 1859. După ce a urmat cursurile liceale, a intrat la Conservatorul din București și a absolvit cursurile de declamațiune. A jucat roluri comice în operețe și în comedii; principalele sale creațiuni sunt: *Farfuridi* din *Scrisoarea perdută*, *Țopârdea* din *Manevrele de toamnă*, *Roco* din *Mascota*, *Stan Fundu* din *Sfredelul Dracului*, *Senatorul Ionescu* din *Femeile noastre*, *generalul Timofte* din *Fatinitza* *Campolassio* din *Briganzi* *Bartolo* din *Bărbierul din Sevilla*, etc.

Caudella (Eduard). — Compositor muzical, violonist, născut în Iași la 22 Maiu 1841. A făcut studiile sale în Berlin cu concert-maestrul Hubert Ries, ear la Paris cu Massart și Vieuxtemps.

Dupe ce dete mai multe concerte în principalele orașe din streinătate, se întoarse în țară la 1861 unde începu să predea cursuri la conservatorul din Iași și luă în acelaș timp postul de șef de orchestră la teatru național din acel oraș, post pe care 'l ocupă în decurs de 14 ani.

Numit la 1893 director al conservatorului din Iași și predând tot de odată pînă în prezent cursuri de violină, Ed. Caudella a dat la lumină numeroase compozițiuni muzicale, între altele: *Olteanca* operetă în colaborare cu Gr. Otremba. *Fata răzășului* operetă (1881), *Hatmanul Baltag* operetă (1883), *Beizădea Epaminonda* operetă (1884), *Dorman sau Românii și Dacii* în colaborare cu Gr. Otremba (1885), *Petru Rareș* operă (1889). El a mai compus un număr foarte mare de valsuri, polce, romanze, fantasii pentru violină și piano,

Cazzavillan (Luigi). — Ziarist, născut în satul Arzignano (Italia) la 1852. A făcut primele studii în institutul Chiari din Lombardia și la vîrsta de 14 ani s'a înrolat ca voluntar în armata italiană contra Austriei în resbelul independenței. La sfîrșitul campaniei, s'a întors în Vîcenza unde a absolvit cursurile institutului tehnic. La 1870—71 luă parte în Francia, sub ordinele lui Garibaldi, la răsboiul contra Germaniei și fu înaintat sub-locotenent pe câmpul de luptă. La 1876, isbucnind resbelul dintre Serbia și Turcia, Cazzavillan intră în legiunea italiană din armata sîrbească. La 1877, trece în România în calitate de corespondent al mai multor ziare italiene și apoi lucrează ca secretar al inginerului șef la construirea liniei ferate Frătești-Zimnicea.

După câte-va încercări comerciale nenorocite, Cazzavillan, e numit profesor de limba italiană la Sfintu Sava, apoi la Mateiu Bassarab și stă 10 ani în profesorat.

La 1880 începe a publica ziarele *Frăția Română-italiană* și *Tesaurul Familiei*, apoi în 1888 deschide o mică tipografie și întemează ziarul cotidian *Universul*. Peste câți-va ani, acest organ de publicitate foarte răspîndit în toate clasele populare, devine un puternic mijloc de reclamă pentru desfacerea numeroaselor articole comerciale de tot felul, grămădite în magaziiile direcțiunei *Universului*.

Cazzavillan a mai publicat *Curierul Serei*, ziar cotidian; *Veselia*, ziar ebdomadăr cari apare și în present.

Cerkez (Mihail). — General, născut în Bêrlad la 1839, încetat din viață la 1884. A făcut studiile la academia Mihăileană din Iași și a ocupat pe urmă o funcțiune la departamentul justiției. Intrat în armată cu gradul de cadet, peste un an a fost înălțat sub locotenent. Dupe detronarea principelui Cuza, refuză dinpreună cu toți oficerii din regimentul generalului Solomon, atunci colonel, să jure credință guvernului provisoriu și nu se supune de cât în urma abdicării Domnitorului.

În resbelul Independenței 1877—78, a luat parte la luptele de la Plevna, ear Osman-Pașa a predat sabia sa în mâinele sale. Înaintat general, M. Cerkez s'a distins și la bătălia de la Smârdan conducînd atacul. El era membru al Societăței literare *Junimea*, la înființarea ei în Iași.

Cernat (Alexandru).— General de divizie, născut la 17 Ianuarie 1828, mort la 7 Decembrie 1894 în Nizza. A intrat în armată ca sergent la 1851 și a fost înaintat sub-locotenent la 1852, maior la 1858, colonel la 1866, general de brigadă la 1873 și general de divizie la 1877. La 1878, trece în statul major general, și la 1891 e trecut în retragere.

În timpul resbelului Independenței (1877-78) generalul Cernat fiind ministru de resbel, remite portofoliul d-lui Ion Brătianu și e numit comandat al armatei române de operațiune. În această calitate el dirijează mersul trupelor, planul de campanie, și primește din partea Impăratului Rusiei decorațiunea Sfintu Gheorghe la 5 Septembrie 1877, pentru curajul și destoinicia sa.

La 29 Noembrie 1877, Marele Duce Nicolae, comandantul armatei active imperiale eșprimă printr'un ordin de zi mulțumirile sale generalului Cernat și armatei române după căderea Plevnei.

În afară de activitatea sa ca militar, generalul Cernat a jucat și un rol politic însemnat, fiind în mai multe rânduri ministru de resbel în cabinetele liberale și anume: de la 2 Aprilie 1877 la 21 August 1877, de la 17 Martie 1878 la 25 Noembrie 1878.

Cernatescu (Petre).— Profesor, născut în Craiova la 1825, încetat din viață la 21 Iulie 1892.

Fost profesor al facultăței de litere și filosofie din Bucuresci, fost deputat în mai multe sesiuni legislative, a publicat: *Compendiu la istoria generală* (1868) *Istoria contemporană de la 1815 până în zilele noastre* (1871).

Chițu (Gheorghe).— Profesor, om politic, născut în Craiova la 24 August 1828, încetat din viață la Mirila (Dolj) la 20 Octombrie 1897. A făcut studiile sale în țară la colegiul Sfintu Sava din Bucuresci, unde fu numit profesor de limbele clasice chiar în școala de unde eșise abia ca elev.

La 1848, fiind în vârstă de 20 ani, ia parte la mișcarea revoluționară și e numit comisar de propagandă al guvernului revoluționar. În urmă, pleacă la Viena și termină studiile sale juridice. La 1857 se întoarce în țară și fondează în Craiova ziarul *Vocea Oltului*; apoi intră în magistratură, procuror la Curtea de Apel,

De la 1867 înainte e ales de orașul Craiova deputat, și în 1876 senator.

În 1866 la 28 Aprilie, intră pentru prima dată în ministerul de sub presidenția lui M. C. Iepureanu, luând portofoliul cultelor pe care 'l păstrează și în ministerul I. Brătianu până la 31 Octombrie 1878. Apoi revine la finanțe în 1881, la interne în 1882 și trece la culte în 1884, spre a părăsi ministerul în 1885 Ianuarie. G. Chițu a fost profesor de drept la Universitatea din Bucuresci.

De la 1888 s'a retras cu desăvârșire din viața politică.

Christodorescu (Grigore).— Sub-locotenent, născut la 24 Ianuarie 1853, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1870, se liberează la 1873, trece în rezervă, apoi se reangajează ca sergent la 1874, și este înălțat la gradul de sub-locotenent la 1 Iulie 1877.

Peste două luni, la 30 August 1877, moare la atacul de la Grivița, la luarea redutei, făcând parte din regimentul 14 Dorobanți.

Christofi (Alexandru).— Om politic, născut în Craiova la 1820, unde a făcut scoalele primare și la vârsta de 12 ani s'a angajat cu juncăr (sergent voluntar) în Regimentul No. 3 de linie din acel oraș.

La 1834, la întronarea principelui Al. Ghica, el capătă primul său grad de sub-locotenent și înaintează încet încet până la 1848.

Isbucnind revoluția, Christofi, de un temperament foarte întreprinzător, ia o parte activă la dânsa și e numit căpitan de revoluție, lucrând în tot timpul cu șefii acestei mișcări.

Dragostea sa pentru instituțiunea *poporulul armat*, o arată carăși mai târziu în 1866, când primește funcțiunea de șef al gardei civice din Craiova și o păstrează nouă ani făcând sacrificii din averea sa personală, înființând o bibliotecă populară în acel oraș pe lângă legiunea sa.

Ales de mai multe ori deputat seu senator, Christofi a atras cu deosebire atențiunea publică, prin spiritul său democrat și cultul și venerațiunea ce a păstrat timpurilor revoluțiunei de la 1848.

Astăzi trăește retras în Craiova.

Cilibi (Moise).— Negustor israelit năs-

cut în Focșani la 1815, încetat din viață la 1869 în București. Ținea în București o prăvălie cu mărunțișuri și desmerda lumea prin glumele sale, chemându'o în prăvălie cu strigătele: «O ghetă pe bani, alta de pomană!»

Natură foarte veselă, Cilibi Moise de și lipsit de instrucțiune căci nu scia carte, a lăsat mai multe cârticele, dictate de dânsul în limbă românească, între cari: *Diala lui Cilibi Moise vestitul* (1858) *Piatza și proverbele lui Cilibi Moise* (1859) *Visul de 48 nopți* (1861) *Anecdote și Poveste* (1862) *Practica lui Cilibi Moise* (1862) *Practice și culegeri* (1863) *Anul nou 1869*.

Un portret după natură al lui Cilibi Moise, în costumul israelit, făcut de pictorul Grigorescu, se găsește în galeria Doctorului N. Kalendero.

Cioranu (Mihai).—Fost adjutant al lui Tudor Vladimirescu în timpul mișcării de la 1821. A luat parte la toate luptele și a scris la 1856 *Revoluția lui Tudor Vladimirescu*.

Cipariu (Timotei).—Publicist născut la 1805 într'un sat din Transylvania, mort la 1887 în comuna Blaj (Transylvania).

Filolog de mare valoare, el a fost profesor de teologie, apoi preposit al Capitolului pe lângă Mitropolia din Blaj, și membru al Academiei române. El a fost continuatorul scoalei pe care o întemeiease în Ardeal, Șincai și Maier.

Scrierile sale sunt: *Despre creștinarea Românilor*.—*Știința în scriptură* (1854) *Elemente de limbă română după dialecte și monumente vechi* (1854). *Acte și fragmente latine românești pentru istoria bisericii române, mai ales unile* (1855). *Compendiu de gramatică limbii române*. *Cristomașia* (1858). *Istoria sântă* (1859). *Elemente de filosofie după Krug* (1859) 2 vol. *Elemente de poezie* (1860). *Principii de limbă și scriptură* (1866). *Gramatica latină* (1869). *Gramatica limbii române* (1870—1874).

I. Cipariu, a debutat printr'un ziar politic literar la 1847: *Organul luminărei*.

Ciupagia (Anna).—Artistă dramatică și autoară, fiica unui militar, născută în București la 29 Octombrie 1865. A urmat și terminat studiile liceale în București și cursurile Conservatorului nostru de dekla-

mațiune, apoi a plecat la Paris unde a urmat în timp de două ani cursurile acelu con-servator, clasa lui Delauney.

A debutat pe scena *Teatrului Național* din București în 1889, în rolul *Lady Macbeth*. A mai jucat pe Astarbeea din *Pygmalion*, Martha din *Uvrierii*, Joitza din *Mori fără Luminare*, etc.. etc.

A publicat versuri în diferite reviste și a scris pentru teatru național: *Verginia*, tragedie în versuri; *Noaptea de Paște*, *Apartamentul de închiriat* tot în versuri 1 act și *Ultima deșteptare a Mariei Antoinetta*.

La 1897 a părăsit scena și s'a căsătorit cu profesorul Ionescu-Gion.

Ciurcu (Alexandru).—Ziarist, născut în Șercaia (Transilvania) la 1854. A făcut studiile sale la gimnasiul din Brașov și apoi a urmat cursurile de drept la universitatea din Viena.

Întors în București la 1876, debută ca redactor al *Unirei democratice*, de unde trecu în 1877 la *Românul*. Aci, făcând cunoștință cu Galli, corespondent al mai multor ziare franceze, fondă din preună cu dânsul *l'Orient*, care deveni mai târziu *l'Indépendance roumaine*.

Fiind director și proprietar al acestui din urmă ziar, la 1885 a fost expulsat din țară prin o decisiune a Consiliului de miniștri de sub prezidenția lui Ion Brătianu, sub inculpare că ar agita spiritele în contra monarhiei ungare și că ar face parte dintr'o societate iridentistă.

Reîntors în țară după căderea guvernului liberal la 1888, a luat direcțiunea ziarului *Timpu* pe care o păstrează până în prezent.

A fost ajutor de primar în Consiliul comunal din București de la 1894 până la 1895.

Ciurcu (Nicoia).—Născut în Brașov la 1820, încetat din viață la 13 Septembrie 1890 în București. A intrat în comerț încă de tiner, ca funcționar la o casă de bancă din Viena. La 1837 veni în București ca imputernicit din partea baronului Sina spre a urmări încasarea unor datorii, ear la 1842 se stabili chiar în țară spre a îndeplini realizarea acestor creanțe.

Terminându'și misiunea, se ocupă de agricultură și se amestecă la mișcarea revoluționară din 1848, trăind în strînsă legătură cu membrii de frunte ai acestei miș-

cări. Când intrară Rușii în țară, se refugiă în Brașov.

La 1856, N. Ciurcu se stabili din nou în România, unde 'și perdu toată averea din cauza unor procese relative la moșiile ce ținea în arendă.

La 1885, a fost expulsat din țară printr'o decisiune a Consiliului de Miniștri de sub președinția lui J. C. Brătianu, sub inculpare că ar agita spiritele în contra Ungurilor și ar face parte dintr'o societate iridentistă.

La 1888, după căderea guvernului liberal, s'a reintors în țară.

Cobălcescu (Grigore).—Profesor, publicist, născut în Iași unde a încetat din viață la 21 Maiu 1892.

Încă de la 1852 a fost numit profesor de științele naturale la gimnasiul din Iași, apoi a ocupat catedra de geologie și mineralogie de la Universitatea din Iași cu începere de la 1866 și până la 1892.

Fost membru al Academiei române, și membru corespondent al mai multor Academii din streinătate, G. Cobălcescu a publicat: *Manual elementar de geologie, studii geologice și paleontologice asupra unor terenuri terțiare din unele părți ale României* (1883). *Despre originea și zăcămintele petrolului în general și particular în Carpați* (1887) etc., etc.

Codrescu (Teodor).—Profesor, publicist, născut în Iași la 1826, încetat din viață la 1894 Martie 29 în Iași. A început studiile sale în țară și le-a terminat în Franța. Întors în Iași a fost numit profesor la liceul central din acel oraș când înființă în 1854 tipografia *Buciumului român* și edită ziarul *Zimbrul*. A fost prefect al județului Iași înainte de Unire, dar s'a ocupat în special cu tipografia și editarea de cărți.

Scrierile sale principale sunt: *Uricariul* documente istorice 3 vol. și *Dicționarul româno-francez*.

Cohen-Linaru (Mauriciu).—Compositor, profesor de muzică, născut în Bucuresci la 26 Noembrie 1852 din părinți israeliți spanioli. După ce 'și făcu studiile clasice în liceul Matei Basarab și urmă cât-va timp Conservatoriul din Bucuresci, plecă în 1870 la Milano unde studiază armonia cu Lauro Rossi compositorul și directorul Con-

servatoriului din acel oraș. Apoi trecu la Conservatoriul din Paris.

Compozițiile sale muzicale sunt: *Les fleurs du Bosphore*; *Trois Melodies, la Lyre Roumaine*, *Mazeppa*, operă, *Tudurel*, operă, *Insula Florilor*. Cohen a scris critice muzicale în ziarul *Presa* și *Românul*. El este profesor de canto la Asilul Elena Doamna din Bucuresci.

Conduratu (Petrescu C.)—Tipograf, născut în Roman la 10 Februarie 1844. Studiile primare și gimnasiale le a făcut în Iași până în anul 1859, când părăsind școala, îmbrățișă meseria artelor grafice, ajungând patron tipograf de la 1870—1890 în Bucuresci și Giurgiu.

El a scris și publicat: *Călăuza pentru studiul tipografic* (1876). *Giurgiu*, ziar politic (1880—1883) și *Revista Tipografia Română* de la 1886 până la 1894.

Constantinescu (Barbu).—Profesor, publicist, născut la 1837, încetat din viață în Bucuresci la Noembrie 1891. Fost director de studii la Asilul Elena Doamna și la Școala pentru învățătura poporului român, fost profesor la facultatea de teologie și la liceul Matei Basarab, fost director al Școlii normale. El este fondatorul celei dintâi școale române froebeliane. A publicat, *Limba și literatura țigănilor* (1878) numeroase cărți didactice, între cari: *Confesiunea ortodoxă a credinței bisericii catolice și apostolice a răsăritului*. (1872). *Abecedarul românesc* (1874-1879). *Istoria antică și biografii* (1890). *Istoria sacră a noului testament* (1890) *Carte românească de citire* (1890). *Noul abecedar românesc* (1891). *Carte de citire* (1891).

Conta (Vasile).—Profesor, publicist, născut la Ghinăoani în Moldova la 1846, încetat din viață la 1884. A făcut studiile sale juridice și filosofice la Bruxelles ca bursier al Statului și întors în țară, a intrat profesor de drept la Universitatea din Iași în 1873. Deputat în Camera revizionistă la 1879, el a făcut parte din cabinetul lui Ion Brătianu ca Ministru al Cultelor și Instr. publice de la 20 Iulie 1880 până la 1881. Apoi a fost membru la Curtea de Casație. V. Conta a început prin a scrie versuri cari dovedeau cugetarea lui filosofică, dar principalele lui publicatiuni sunt: *Teo-*

ria undulațiunii universale. Teoria fatalismului, Începărt în metafizică.

Scrierile sale sunt traduse în limba franceză de D. Rosetti-Tezcanu.

Cornea (Dimitrie).— Om politic, născut în Iași la 1816, încetat din viață în București la 1884. A intrat în administrație ca pomojnic, și a trecut rând pe rând registrotor, arhivar, translator șef de birou director de minister și în fine Ministru.

După unirea Principatelor, a intrat în primul guvern comun ca ministru al lucrărilor publice de la 27 Ianuarie 1862 până la 24 Iunie acelaș an când a trecut la Justiție. La 14 Iunie 1863 demisionează. În 1876 la 4 Aprilie ia portofoliul externelor însă numai pentru câte-va zile, până la 27 Aprilie când demisionează cu întregul cabinet I. Em. Florescu.

Cornea (Mihail D.).— Avocat, născut în Iași la 1838. După ce a urmat și terminat cursurile liceului din orașul său natal, s'a dus la Paris unde a obținut titlul de doctor în drept. Reîntors în țară s'a ocupat cât-va timp de literatură, colaborând la revista *Convorbiri literare*, în care a publicat câte-va poezii lirice, adunate mai târziu într'un volum (1869).

La 1871 a scos *Revista practică de drept român*; apoi se stabilește în București unde a avut cât-va timp direcțiunea ziarului ebdomadur *La Boite aux lettres* broșură în limba franceză.

M. Cornea s'a distins mai ales ca avocat înaintea instanțelor civile.

Cornescu (Constantin).— Magistrat, născut în București la 1830. A făcut studiile clasice la liceul Henric al IV din Paris și apoi a urmat două ani cursurile de la facultatea de drept.

Reîntors în țară la 1852, a fost numit în magistratură procuror de Tribunal și a înaintat până la gradul de Consilier de Curte, ocupând aceste funcțiuni neînterupt până la 2 Maiu 1864, când a demisionat în urma loviturii de Stat.

Peste curând e numit membru la Inalta Curte de Casație, dar refuză acest post.

C. Cornescu a fost ales senator în sesiunile de la 1884 până la 1888.

Vânător renumit, el a publicat în 1874 *Manualul Vânătorului*.

Cornescu (Ioan).— General, născut la 1822 Ianuarie 7 încetat din viață la Februarie 1890 în București. Intrat în armată cu gradul de sergent la 1837, a înaintat sub-locotenent la 1839, maior la 1853, colonel la 1858, general comandant al diviziei a 3-a teritorială la 1870. La 1874 s'a retras din armată.

Coșbuc (Gheorghe).— Poet, născut în satul Hordou (Transilvania) la 8 Septembrie 1866. A făcut clasele primare la Nasaud și a urmat apoi cursurile Universității din Cluj. Atunci începe să și colaboreze la Biblioteca populară a *Tribunei*, publicând numeroase poezii.

La 1883, s'a fiesat în România unde de asemenea a colaborat la partea literară a unor reviste și ziare cotidiene.

El a publicat: *Blastem de mumă. Legenda populară din giurul Naseudului* (1885). *Pe Pământul Turcului* (1885). *Fata crainului* (1886) *Draga mamei* (1886) *Fulger* (1887) *Balade și Idile* (1893) *Lord Byron. Mazepa* (1896) *Fire de tort* (1896) *P. Virgilius Maro. Opere complete*, premiate de Academia română (1896) *Antologia sanscrită* (1897) *Versuri și prosă* 1897.

Cosmovici (Leon).— Profesor, născut la 1857. Terminând studiile sale științifice în streinătate, a fost numit la 1883 profesor de zoologie și fiziologie analitică la facultatia de științe din Iași.

A publicat: *Elemente de geologie* (1883) *Noțiuni de botanică* (1887) *Noțiuni de mineralogie* (1887) *Introducere în științele naturale* (1887) *Elemente de morfologie* (1893) *Studii morfologice, taxionomice, psihologice etc.* (1894).

Costaforu (Gheorghe).— Om de stat, profesor, născut în București la 26 Octombrie 1821, încetat din viață în București la 28 Noembrie 1876. A făcut studiile sale juridice la Paris și întorcându-se în țară a fost numit profesor la facultatea de drept din Capitală. De la 1871 până la 1873 a fost decan al acelei facultăți. Bărbat politic de o valoare incontestabilă, G. Costatoru a făcut parte din mai toate legislaturele ca deputat și a fost Ministru de externe în cabinetul Lascăr Catargiu de la 11 Martie 1871 până la 27 Aprilie 1873, apoi a fost agent al țării la Viena.

G. Costaforu a publicat : *Magazinul judecătoresc* (1855-1856) Volumul al 2-a în 1862. *Studii asupra instrucțiunii publice în unele din statele cele mai înaintate ale Europei.* (1866).

Costescu (Anton).—Colonel, născut la 1840, elev al școalei militare la 1851, sublocotenent la 1856.

La 1866, având gradul de căpitan în artilerie, a făcut parte din complotul de la 11 Februarie contra lui Vodă Cuza și a fost unul din cei trei ofițeri cari, introducându-se noaptea în Palat, au prezentat Domnitorului spre iscălitură declarația de abdicare.

Înaintat maior la 1867 și locot-colonel la 1870, comandant al regimentului de artilerie din garnizoana Iași la 1877, a murit în acel oraș la 1889.

Costinescu (Emile).—Om politic, ziarist, născut în Iași la 1844. Încă tânăr a intrat la *Românul* ca redactor sub C. A. Rosetti și a devenit în curând prim-redactor al ziarului.

Ales deputat în toate Camerele liberale, s'a retras din ziaristică spre a-și desvolta toată activitatea în afacerile financiare. Astfel a fost director al Băncii naționale, membru în Consiliu de administrație la Societatea de Asigurare Națională, la Societatea Unirea, Patria, la Societatea pentru industria Petroleului.

În Sinaia, Emile Costinescu a stabilit o fabrică de cherestea.

La 1897 a luat direcțiunea generală a *Băncii generale române*, la înființarea ei.

Cracalia (Leon).—Căpitan, născut la 6 Iunie 1838, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1855, capătă gradul de sub-locotenent la 1863 și acel de căpitan la 1871. Comandant al unei companii din Regimentul 10 dorobanți, el moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, la atacul redutei Grivița.

Crainicianu (Grigore).—Colonel din geniu, născut în București la 1852. Elev în liceul St. Sava, elev al școalei militare la 1869 a eșit sub-locotenent la 1873, apoi a absolvit școala de aplicație de artilerie și geniu din Bruxelles la 1878. Înaintat colonel la 1893, e profesor de fortificație la școalele militare

de la 1878, apoi șeful serviciului de geniu din București, șef de stat-major al corpului 3 de armată, secretar general al Ministerului de război, și acum sub șef de stat major general al armatei.

La întoarcerea sa din străinătate, a intrat în războiul Independenței ca locotenent și apoi comandant al unei companii din Reg. 1 geniu. A lucrat la fortificațiile de la Calafat, la cele de impresurare ale Plevnei și Vidinului, la șanțurile de la Grivița și la lucrările de atac ale Opanezului.

A înființat *«Revista Armatei»*, în 1880 și *«Cercul Publicațiilor militare»*, în 1890.

A publicat : *Curs de fortificație* în 5 volume 1881—86, care a fost premiat de Academia română. *Constituirea cetăților și fortificarea țărilor; Neutralitatea României într'un război viitor. Utilitatea cetăților; Noii curs de fortificație în 3 volume. Geografia militară a țării—Idel de apărare;*

Și în limba franceză:

Experiences de coupoles à Bucarest. La fortification permanente actuelle.

Crapellianu (Nicolae).—Profesor, născut în Craiova la 1843. A făcut toate studiile sale în țară. Numit la 1864 profesor de matematică la Ploești el funcționează în această calitate și până astăzi fiind și director al liceului din acel oraș.

A fost membru în Consiliul general al instrucțiunii publice de la 1880-1886, și membru în Consiliu comunal al orașului Ploești ales în 1888 și 1894.

Scrierile sale : *Aritmetica, Geometria*, aprobate de Ministerul Instr. publice.

Creangă (Ion).—Nuvelist, născut la 1 Martie 1837 în satul Humulești, județul Neamțului, mort la 31 Decembrie 1889 în Iași.

A început prin a învăța carte bisericească în satul unde se născuse, dar a fugit mereu din școli până la 1853 când a intrat în seminarul de la Socola (Iași) de unde a eșit la 1859 și apoi a devenit diacon. Mai târziu el intră în școala normală Vasile Lupu și apoi e numit institutor de clasa I-a.

La 1871 Creangă aruncă potcapul și devine mirean.

Colaborator al ziarului *Convorbiri Literare*, membru al Societății *Junimea*, Ion Creangă a publicat o sumă de nuvele și povești populare între cari : *Soacra cu trei*

*nurori, Capra cu trei iezi — Danilă Prepel-
eac — Punguță cu doi bani — Poezii populare.
Moș Nichifor coșcarul — Fata babei și fata
moșneagului — Povestea porcului. Povestea lui
Stan Pățitul — Ivan Turbinca — Ioan Roată —
Povestea lui Harap alb.*

Scrierile sale adunate, au fost publicate
în *Biblioteca pentru toți*, editura, Carol Muller.

Cretzeanu (Gheorghe). — Jurisconsult,
poet, născut în Bucuresci la 1829, încetat
din viață la Bucuresci în 1887. Elev al co-
legiului Sfântu Sava, își termină studiile
sale în drept la Paris unde întemeie cu alți
tineri români ziarul «*Junimea Română*»,
menit a propaga idea unirei, după ce scrise
deja la alte ziare tipărite tot în Paris cu
titlul «*România viitoare și Republica ro-
mână*».

Întors în țară la 1853, G. Cretzeanu in-
tră în magistratură ca procuror de Tribu-
nal, apoi substituit la Înalta Curte iar la
1857 jurisconsult al Statului. La 1859 este
numit director al Ministerului Justiției, și
peste puțin Ministru ad-interim la același
departament. La 1860 e numit membru la
Înalta Curte, după aceea procuror la Casație,
în urmă Ministru al Cultelor și Instrucțiunii
publice la 1862 timp de o lună și apoi ear
membru la Casație până la sfârșitul vieții
sale. Scrierile sale sunt: *Melodii intime* (1855)

El a colaborat la *Revista Carpaților*, *Re-
vista română* și la ziarul *Patria* din 1854,
care după câte-va luni fu oprit de censură.

Cretzeanu (Victor). — General de bri-
gadă născut în Bucuresci la 1832, încetat
din viață la 1897 Aprilie în Bucuresci. An-
gajat voluntar la vârsta de 19 ani în cali-
tate de cadet, a făcut la 1860 cursurile școa-
lei de cavalerie de la Saumur (Franța) și
întors în țară a înaintat până la gradul de
colonel în 1878 când, izbucnind resbelul *In-
dependenței*, i s'a încredințat comandamentu
diviziei independentă de cavalerie.

De atunci, și în tot timpul campaniei,
până la terminarea ei prin luarea Vidinului,
colonelul Cretzeanu conduce trupa încredin-
țată lui cu isbândă și cu cinste: la Maha-
leta, unde călăreții români pun pe fugă că-
lărima turcească și îi cuceresc un steag,
la Semeret-Trestenik, unde călărașii noștri,
împreună cu brigada de cazați Tutolmin,
atacă o coloană de 8000 de turci și prind
două convoiuri; la Dolny și Gorny-Dubnik

și la Teliș, unde divizia de cavalerie Cre-
țeanu și brigada de infanterie Cantili luptă
alături de garda imperială rusească sub ge-
neralul Gurko în sângeroasa bătălie din 12
Octombrie; însfârșit, la 7 Noembrie, la Ra-
hova, unde cavaleria și infanteria puse sub
ordinile directe ale lui Cretzeanu, ia în parte
decisivă la acea victorie specială a oștii
românești.

După încetarea resbelului, M. S. Regele a
desemnat pe colonelul Cretzeanu ca adjutant
al său, iar mai târziu numindu-l general, l'a
făcut șeful casei sale militare.

Numit apoi inspector general al cavaleriei,
a ocupat acest post până la 1891 când a
demisionat din armată.

Cretzescu (Alexandru). — Jurisconsult,
om politic, născut la 1825, încetat din viață
la valea Călugărească la 28 Iulie 1885.
Fost custode la Biblioteca națională, apoi
avocat mănăstiresc, profesor de istorie la
Sfântu Sava, revisor general al școalelor,
procuror, membru de ședință și președinte
la Înalta Curte de Casație.

În cabinetul Ion Ghica, a fost Ministru
al Cultelor de la 14 Iunie 1869 până la 12
Decembrie, același an.

Crutzescu (Constantin). — General de
divisie, născut la 13 Septembrie 1838, in-
cetat din viață în Bucuresci la 1897. A in-
trat elev în școala militară la 1857, și a
fost înaintat sub-locotenent la 1859, apoi
oșter superior la 1867, și colonel la 1877.

În timpul resbelului *Incedenței* din
1877-78 a comandat brigada 1-a diviziei 1-a
care a luat parte la luptele de la Smârdan
Vidin. La 1887, C. Crutzescu a fost înain-
tat general de brigadă și la 1893 coman-
dant al diviziei 2-a din Craiova.

Cuciureanu (Gheorghe). — Medic, năs-
cut la 1824 în Dorohoiu, încetat din viață
în Iași la 1886 Ianuarie. S'a stabilit în Iași
pe la 1837, a fost protomedic al Moldovei,
apoi medic primar și epitrop al Casei sfântu
Spiridon din Iași, și Ministru de culte și
Instr. publică al Moldovei înainte de unire.
A fost membru al Academiei române.

Cuciureanu (Mihail). — Publicist, năs-
cut la 5 Noembrie 1819 în Botoșani, in-
cetat din viață la 5 Mai 1844 în Fălticeni. A
făcut studiile în Pestha și Cernăuți și a

tost mai târziu asesor la Tribunalul Neamțu. A publicat *Poetice cercări* (1839).

Cucu (St. Nicolau). — Inginer, născut în Bucuresci la 1857. Și-a făcut studiile liceale la Matei Basarab, iar pe cele speciale la școala de Poduri și Șosele din Bucuresci.

Carierea de inginer și-a făcut-o la Primăria Capitalei unde se ridică treptat până la gradul de inginer-șef, director al Lucrărilor Orașului. La 1887 trece ca Director la Societatea română de Construcții, și la 1893 revine în capul serviciului tehnic al Primăriei, unde îl regăsim și astăzi.

A tipărit: *Căile ferate de interes local* (1876) *Stațiunile meteorologice populare* (1876) *Asupra canalizațiunei orașului Bucuresci* (1880) *Petrolul derivatele și aplicațiunile lui* (1881) *Iluminarea prin gaz a orașului Craiova* (1884) *Alimentarea cu apă a orașului Bucuresci* (1893) *Noii sistem pentru alimentarea orașelor cu apă* (1894). *Alimentarea cu apă a orașului Râmnicu-Sărat* (1894) *Sistematizațiunea orașului Turnu-Severin* (1894). *Alimentarea cu apă a orașului Constanța* (1895).

Cugler-Poni (Matilda). — Poetă, născută la Iași în 1853 din părinți germani. Cunoscând foarte bine mai multe limbi străine, a arătat încă de timpuriu vocațiunea sa poetică, prin poeziile publicate în *Convorbiri Literare* pe la 1866. De atunci și până astăzi a scris numeroase poezii adunate și publicate la Iași într'un volum (1874).

Culiano (Nicolae). — Născut la 1834, profesor de geodezie și astronomie la facultatea de științe din Iași de la 5 Iunie 1863, rector al Universității din acel oraș. A publicat: *Raporturi despre starea școlilor publice din Iași* (1867—1868). *Lecțiuni de calcul diferențial și integral* (1870—1877). *Curs elementar de trigonometrie plană și sferică* (1886). *Curs elementar de algebră* (1890). *Curs de cosmografie* (1895).

Cuza (Alexandru Ioan I-ii). — Domn al României, născut în Galatz la 1820 Martie 20, încetat din viață la 5 Mai 1873 în orașul Heidelberg (Germania), înmormintat la moșia sa Ruginoasa. Intrat în oștire din tinerețe, demisionă peste cât-va timp și pleacă la Paris unde își urmă studiile de la 1837 până la 1840. Reintors în țară, se căsătorie la 1844 cu Domnișoara Elena Rosetti, sora

D-lui Th. Rosetti, fostul președinte de Consiliu, apoi intră în magistratură și peste scurt timp fuse numit în 1850, prefect al județului Covurluii.

Sub cămăcămnia lui Vogoridis (1857) reintră în armată, ajunse după câte-va luni la gradul de colonel și atunci fu numit cărăși prefect la Galatz, dar își dăte în curând demisiunea motivată pe faptele anti-naționale și anti-unioniste ale Căimăcămiei.

În timpul locotenenței domnești a lui V. Sturdza și A. Panu, Cuza e numit Ministru de resbe al Moldovei și este ales al Galatzului în Camera electivă a Moldovei chemată să aleagă un Domn dintr'o casă domnitoare streină. În ziua primei adunări, la 5 Ianuarie 1859, în lipsa unui candidat la domnie, dintr'o casă domnitoare streină, Cuza este ales domn al Moldovei, ear la 24 Ianuarie același an, Domn al Munteniei, și ast-fel el devine Domn al României, aprobându-se de către Conferința de la Paris, unirea Principatelor.

Din nenorocire, primii ani ai Domniei se succedă în sbuciumări interne produse de puținul caz ce făcea Suveranul de prerogativele Corpurilor legiuitoare, ear schimbările ministeriale necurmte, nu făceau de cât să slăbească din ce în ce mai mult situațiunea sa. La 1860, se contopise ambele Ministerere, cel din Moldova cu cel din Muntenia, dar acest guvern de fusiune se termină prin moartea tragică a lui Barbu Catargiu, șeful partidului conservator, președintele Consiliului, asasinat sub poarta Mitropoliei la 8 Iunie 1862, când eșea de la Camera.

Cuza face atunci apel la un guvern N. Kretzulescu și rënd pe rënd caută să uzeze toate partidele politice, nădăjduind că va sfirși prin a fi singur stăpânul situației pentru tot-d'a-una. Budgetele nu se mai votaă de Camera, ci se decretăă prin simplă ordonanță princiară, cetățenii refuzaă plata impozitelor în asemenea condițiuni (1863), administrația era pe mâna unei camarile, libertatea omului nu se mai respecta.

În atare situațiune, Cuza făcu apel la Mihail Kogălniceanu, care luă puterea în 1864, făgăduind prin programul său că va satisface cerințele parlamentului. În interval de câte-va luni, se votară atunci legile pentru secularizarea averilor mănăstirești, pentru înființarea unui Consiliu de Stat, unei Curți de Compturi, pentru organizația reforma codului Penal. Se proc-

lamă desființarea pedepsei cu moarte, libertatea presei, inviolabilitatea persoanei și domiciliului, etc. etc.

La mai multe din aceste legi, precum la aceea relativă la organizarea gardei naționale, și alegerea primarilor, Cuza refuză sancțiunea sa, amânând-o din zi în zi. Camera din parte-i amăna asemenea discuțiunea legii rurale din cauză că mulți proprietari nu se puteau înțelege asupra cantității de pământ ce urma să se dea țăranilor,unii cerând 5 pogoane, alții propunând 2 și jumătate.

Această amânare fu o armă în mâna Guvernului și în urma unui vot de blând Ministerului Kogălniceanu, parlamentul fu dizolvat și deputații fură expulsați cu puterea armată din Cameră (2 Maiu 1864).

La 4 Mai 1864 se promulgă o nouă lege electorală stabilind sufragiul universal cu două categorii, și noul statut fu ratificat prin plebiscitul de la 10 și 14 Maiu 1864, care dete lui Cuza 713,000 glasuri contra 57,000.

Această lovitură de stat mări nemulțumirele, mai ales că toate concesiunile, toate furniturele se dedeau prin simple decrete. Finacele Statului ajunseser de asemenea în cea mai tristă stare, iar amicii personali ai Domnului se înavețeau în paguba Statului. Ultimul Minister N. Kretzulescu, format în afară de majoritatea parlamentară, fu semnalul exploziunii nemulțumirii generale.

Sub conducerea frunțașilor partidului liberal, izbucni mișcarea revoluționară de la 11 Februarie 1866, în care erau amestecați și câți-va militari, mișcare de altminteră cam neașteptată de vreme ce cu două luni înainte, prin discursul Tronului de la Ianuarie 1866, principele Cuza indicase deja intențiunea sa de a abdica spre a se putea realiza dorința Românilor: alegerea unui Domn strein.

În noaptea de 11 Februarie 1866, pe la 3 ore și jumătate, Batalionul de vânători sub comanda maiorului G. Lecca eșea din cazarmă și se așeza lângă aripa din dos a palatului, iar o trăsură având pe capră drept vizitiu pe un negustor Chiritză Tudor, aștepta la intrarea grădinii Schlater semnalul spre a înainta.

Dintre conspiratori intrară în palat fără nici o împotrivire, maiorul G. Lecca căruia îi era tocmai încredințată paza Domnitoru-

lui, Căpitaniil Pilat, Costiescu și Lipoianu.

Ușile camerei de culcare a Domnitorului se deschiseră și căpitanul Costiescu presintă lui Cuza spre semnare actul de abdicare pe când căpitanul Lipoianu îi întindea un condei iar căpitanul Pilat plecând spinarea, o oferea spre a servi drept masă.

Domnitorul semnă, se îmbracă și părăsi palatul însoțit de conspiratori, fără să facă cea mai mică rezistență.

În noaptea aceea se și institui o Locotenență Domnească compusă din generalul Nicolae Golescu, Lascăr Catargiu și Colonelul Nicolae Haralambe; apoi se formă un guvern compus din frunțașii tuturor partidelor politice.

Peste câte-va zile Principele Cuza părăsea țara și se stabilea în străinătate.

Mal târziu, după alegerea Principelui Carol I-ii, și atunci când inimiciția dintre Franca și Germania începuse a se accentua, iar intrigile politice în interiorul țării se deslănțuiră earăși, imperiul francez ispiti pe principele Cuza spre a ști dacă în mod eventual, ar mai fi dispus să primească carăși tronul României; dar principele refuză categoric.

La 1870 Ianuarie, ales deputat de către colegiul al 4-lea de Mehedinți, declină mandatul ce i se oferea.

Unirea Principatelor, secularizarea averilor mănăstirești, împrumutarea țăranilor, au fost în viața Principelui Cuza pagine prea strălucite, pentru a fi întunecate cu desăvârșire prin celelalte greșeli și peccate ale Domniei de la 1859 la 1866.

Cuza (Alexandru).— Fiu adoptativ al Domnitorului Alexandru Ion Cuza, încetat din viață la 1890 în orașul Madrid, îngropat la proprietatea părintească Ruginoasa.

Cuza (Alexandru C.) Poet satiric, născut în Iași la 1857. A colaborat la *Contemporanul* și *Convorbiri literare*. A publicat: *Epigrame*, *Monologuri*.

Cuza (Dimitrie).— Fiu adoptativ al Domnitorului Alexandru Ion Cuza, încetat din viață la 1889, îngropat la proprietatea părintească Ruginoasa.

Cuza (Elena).— Doamnă a României, născută la Iași în 1825, sora d-lui Th. Rosetti fostul președinte de Consiliu și actual

Director al Băncei Agricole. În anul 1844 s'a căsătorit cu Alexandru Ioan Cuza, fostul Domn al României pe atunci magistrat la Galatzi.

Doamna Elena își atrăsese în timpul Domniei, dragostea tuturor prin virtuțile sale caznice și nemărginita'i iubire pentru cei desmoșteniți de soartă.

Cu un prim fond dat de Alteța Sa și apoi mărit de o suscripțiune publică, a pus temelie orfelinatului de la Cotroceni care'i poartă numele *Asilul Elena Doamna*, și care

a avut de scop creșterea și educațiunea fetelor orfane sărace.

Crud lovită prin moartea principilor Dimitrie și Alexandru Cuza, fiu adoptativ ai A. A. L. L., Doamna Cuza a intrat în 1890 ca infirmieră la spitalul *Caritatea* din Iași, dând acolo îngrijirile sale celor bolnavi.

Acum, Doamna Elena în vârstă înaintată, s'a stabilit la Peatra Neamțu.

Numele acestei blânde și sfinte Doamne e binecuvântat de toți Românii cari au cunoscut'o.

D

Dabija (Nicolae).— General, născut la 15 August 1837 în Huși (Fălciu), mort la 1 Decembrie 1884 în Paris. A făcut școala militară de la Metz (Franța) de unde a eșit în 1860 cu gradul de sub-locotenent de artilerie în armata română. La 1868, a fost înălțat maior, la 1874 colonel și la 1880 general.

În timpul rebelului Independenței (1877-78) el comanda divizia 3-a de artilerie, înaintea Griviței.

Fiind colonel, Dabija a ocupat în mai multe rânduri demnitatea de Ministru, și anume: de la 8 Ianuarie 1879 în cabinetul Ion Brătianu până la 11 Iunie acelaș an Ministru de rebel, apoi de la 14 Octombrie 1880 până la 1 August 1884 Ministru al lucrărilor publice.

Unii croniciari contimpurani, pretind că Colonelul Dabija ar fi fost la 1871 candidatul opoziției antidinastice la Tronul României, când a izbucnit mișcarea revoluționară din Ploești.

Damé (Frédéric).— Publicist, ziarist, născut la 1849 în Comuna Tonnerre (Franța). A făcut studiile sale în Paris la liceul Saint Louis și facultatea de drept. După ce a colaborat acolo la ziarele *Ganlois*, *La Cloche*, *le Corsaire*, veni în București la 1872 ca redactor la ziarul *Journal de Bucarest*. Apoi în 1873 fondă cu C. Polysu la *Roumanie* și *l'Europe Orientale* care se tipărea în Paris. Acest din urmă ziar devine mai târziu ebdomadăr în colaborare cu Cyru Oeconomu,

La 1876, Dame e numit profesor pentru limba și literatura franceză la liceul Sfântu Sava; la 1877 colaborează la ziarul *Românul* iar în 1883 e numit prim redactor al gazetei *l'Indépendance Roumaine*, loc pe care'l ocupă până la 1887, când fondează la *Liberté roumaine*.

În 1890 părăsește ziaristica spre a se ocupa de profesorat. Rînd pe rînd e șef al serviciului statistic la Ministerul Instrucțiunii publice în 1892, apoi sub-director al învățămîntului primar și însfârșit inspector până la Octombrie 1895 când a demisionat.

Damé a publicat la *Neutralité de la Roumanie* (1876) *Histoire de la tolerance* și *Histoire critique de Hasdeu* (traducere) *Les Roumains du sud* în colaborare cu Densusianu, *Crima din strada Polouă* roman. *Annuaire de la Roumanie* (1873), prima publicațiune în acest geniu; apoi pentru teatru *Visul Dochiei* (poemă dramatică) *Hatmanul Drăgan*, în colaborare cu I. Malla, *Oștenii noștri* în colaborare cu D. C. Ollanescu.

El a fondat în 1880 *Cimpoiul* revistă care s'a tipărit până la 1882. Ultima sa lucrare este *Dicționarul Român-Francez*.

Dan (Badea).— Maior de pompieri, născut în București la 1828, a intrat în oștire ca soldat la pompieri în 1845 când s'a creat compania de pompieri care înlocueau pe tulumbașii din vechime. Înaintat sergent la 1847, ia parte cu acest grad la lupta cu Turcii din Dealu Spirea (13 Septembrie 1848). La 1855 a fost înaintat sub-locotenent apoi căpitan la 1860 și maior la 1868

când a luat comanda Batalionului de pompieri din București.

Maiorul Badea Dan, unul din organizatorii vestiților pompieri de odinioară, a rămas în capul Batalionului până când s'a dat acestui corp o nouă organizațiune prin contopirea lui cu regimentele de artilerie. Atunci a trecut la pensie și urma lui s'a pierdut.

Dan (Dimitrie). — Publicist, data născerei și amănunte biografice lipsesc. A publicat: *Popoarele Bucovinei* (1891-1892) *Biserica, proprietarii moșiei, satul și locuitorii din Lujeni* (1893) *Die Verfolgung der Armenier in der Moldau in Jahre 1851* (1894). *Din toponimia românească* (1896).

Dănescu (Alexandru). — Sub-locotenent, născut în București la 1844 Ianuarie în 5. A intrat în oștire ca soldat la 1864 și a căpătat la 1871 gradul de sub-locotenent.

În timpul resbelului Independenței face parte din regimentul 15 Dorobanți și moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Dănescu (Ana). — Artistă dramatică, născută în București la 1850, încetată din viață în București la 1893. A făcut studiile sale la Conservator și a intrat în Teatrul Național ca societară la 1877.

A ținut rolurile principale în *Scrisoarea pierdută*, *Voevodul Tziganelor*, *Studentul cerșetor*, *Hatmanul Baltag*, *M-me Angot*, *Giroflé-Girofla*, *Pașa Bună*, etc, etc.

Înainte de a veni în București, debutase la Iași în 1873, și jucase în trupa de operetă a impresariului Aslan.

Danielopulo (Gheorghe). — Avocat, profesor, născut în București la 1837. A făcut studiile liceale în țară și a terminat facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

A înbrățișat de la început cariera de avocat și a fost numit în acelaș timp profesor de drept roman la Facultatea de drept din București (1865), unde predă cursurile sale până în prezent.

La 1897 a fost ales decan al Baroului Capitalei.

A publicat: *Fragmente juridice* 2 vol. (1895-1897), a luat direcțiunea *Gazetei Avocaților* la 1897.

Darclée. — Pseudonim artistic al primadonei Harichia Hariely. Născută în București la 1860, a urmat studiile clasice într'un institut din Viena și apoi mai târziu a luat lecțiuni de canto cu cei mai vestiți profesori din Paris. A debutat ca prima-donă la opera din Paris în opera *Romeo și Julieta*. Reputațiunea ei este astăzi universală și în decurs de vre o zece ani a cules laurii pe toate scenele din Milan, Paris, Petersburg, Viena, etc.

Din când în când, a dat câte-va reprezentațiuni pe scena Teatrului Național din București.

Datulescu (Constantin C). — Proprietar-cultivator, orticultor, născut în Râmnicu-Sărat la 26 Ianuarie 1857. A făcut studiile sale în București și Paris, ocupându-se mai ales cu orticultura.

E cunoscut în țară prin admirabila sa fermă agricolă de la proprietatea sa Slobozia-Galbenu și prin revista sa agricolă științifică *Gazeta Săteanului*, întemeiată de la 1883.

Datulescu a reprezentat în Camera de la 1888 și în cea de la 1895, colegiul al 3-a de Râmnicu-Sărat.

Davila (Ana). — Soția doctorului Carol Davila, născută în București la 1830, încetată din viață în București la 1873. A condus ani îndelungați Asilul Orfanilor de la Cotroceni Elena Doamna și a lăsat un nume neperitor prin părinteștele îngrijiri ce a dat copilelor orfane din acest institut de bine facere.

Ana Davila a avut un sfârșit tragic.

Asistând la experiențele chimice și fizice ce făcea doctorul Davila la laboratorul Spitalului Coltzea, a cerut o preparațiune de chinină pentru a tăca un acces de friguri de care suferea. Din eroare, d-rul Bernad, i-a dat o soluțiune cu strichnină; peste zece minute, nenorocita femeie a căzut moartă.

Davila (Carol). — Medic, născut în 1828 la Parma (Italia) dintr'o familie franceză, încetat din viață la 26 August 1884. A făcut studiile sale în Franția și la 1849 fiind preparator de chimie în laboratorul facultății de medicină la Angers, compuse o lucrare anticlericală foarte cunoscută astăzi la noi sub denumirea de *predăturile lui Davila*.

La 1852, după ce trecu înaintea facultății din Paris teza sa ca doctor, fu trimis în București de către guvernul francez după

cererea Principelui Stirbey, spre a organiza un corp medical în România, Nică odată, alegerea nu a fost mai fericită, căci imediat ce Davila este numit medic șef al armatei, el se pune pe lucru, înființează o școală de medicină sub a sa direcțiune, înființează grădina botanică de la Cotroceni și școala de farmacie. Ear peste un an înființează școala veterinară și societatea medicală. Școalele sub direcțiunea sa, iaă o așa mare dezvoltare, în cât guvernul francez recunoaște peste un an echivalența școalelor române de medicină și farmacie cu acele franceze.

La 1860 Davila reușește să înființeze așilul de la Cotroceni cu înalta protecțiune a Doamnei Elena Cuza: apoi împreună cu doctorul Lebiez, pune temelia museului de anatomie și împreună cu dr. Bernad-Lendway înființează pe cel de chimie.

Isbucnind resbelul franco-german (1870) Davila merge să și pue cultura și priciperea în serviciul ambulantei franceze, precum mai târziu la 1877 se distinge pe câmpiile bulgare în timpul resbelului Independenței conducând cu mult zel și inteligență ambulantele noastre.

Delavrancea (Barbu Stef.). — Ziarist om de litere, născut în Bucuresci la 5 Aprilie 1858. A făcut studiile sale în țară și le a terminat la Paris, unde s'a ocupat în special cu istoria și literatura. A colaborat cât-va timp la ziarele *România liberă*, *Epoca* și apoi a intrat la 1888 în partidul liberal național ca redactor al ziarului *Voința Națională* până la 1876.

Ales deputat al orașului Plocești la 1892 a fost reales în 1895, tot de acest colegiu. Colaborator la mai multe reviste literare, Delavrancea a publicat și mai multe nuvele precum: *Sultânica*, *Trubadurul*, *Parasiții* etc.

La 1897 a trecut la ziarul *Drapelul*.

Deleanu (Budaș Ion). — Poet născut într'un sat din Transylvania la 1770, mort la 1830. A făcut studiile sale primare și universitare de la Lemberg unde a ocupat apoi o funcțiune în magistratură. A scris diferite cărți didactice ne publicate încă și o poemă eroi-comică tipărită după moartea sa sub titlul: *Țiganiada sau Tabăra Țiganilor*.

Demetrescu (Alexandru). — Om po-

litic născut la 1809, încetat din viață la 1890 Iulie 24. A fost ministru de externe al Munteniei în timpul sesiunii divanului ad-hoc.

Demetrescu (Traian). — Poet născut în Craiova la 5 Decembre 1866, încetat din viață în Craiova la Aprilie 1896.

Fără să termine studiile sale simțind o mare atracțiune pentru literatură, a colaborat la diferite ziare și reviste, între cari: *Revista literară*, *Revista Olteniei*, *Revista Nouă*, *Economistul*, *Adevărul* precum și la câte-va ziare politice.

Scrierile lui sunt: *Amurgul* poesii (1887-1888). *Evoluția în literatură* (1889) *Cartea unei inimii* (1890) *Săracii* (1890) *Profile literare* (1891) *Intim* (1892) *Sensitivă* (1894) *Iubita* (1895) *Privești din viață* (1896) *Nuvele Posthume* (1896) *Simple* (1896) *Cum iubim* (1896) *Aquarele* (1896).

Demetriade (Mircea). — Publicist, autor dramatic, născut la 2 Septembrie 1861 la Ocnele Mari (Râmnicu-Vâlcea). A urmat numai cinci clase liceale și apoi a intrat la Conservatorul de Declamațiune. Colaborator la mai multe ziare politice și literare el a scris: *Fabule*, *Versuri* (1880-1889) *Făt Frumos* (1884). ear pentru teatru: *Renegatul* melopee în 3 acte versuri, *Un amic* comedie în 2 acte, versuri *In noaptea nunții* un act versuri, *Visul lui Ali* poemă feerie 7 tablouri versuri.

Demetriescu (Anghel). — Profesor, publicist, născut la 1847 Octombrie 5. A făcut studiile în țară și străinătate, absolvind facultatea de litere din Bucuresci și Berlin. Intors în țară, a fost numit la 1869 profesor de istorie la liceul Lazăr unde predă cursurile sale până în prezent. Înainte de a pleca în străinătate, fusese deja profesor de istorie și geografie la Sfântu Sava încă din 1869. La 1888 a luat direcțiunea școlii particulare Sfântu Gheorghe din Bucuresci. Demetriescu s'a distins ca publicist prin articolele sale literare publicate în diferite ziare și reviste. Scrieri: *Elemente de geografie*, *Dim. Bolintineanu*, biografie; *Discursurile lui Barbu Catargiu* însoțite de o notă biografică (1886) *Lord Macaulay* — discursuri traduse din limbe engleză (1895).

Demosthen (Alexandru). — Medic mi-

litar născut în Brăila la 8 Noembrie 1845. A făcut studiile sale la școala de medicină din București și le a completat la Montpellier. La 1881 a fost numit profesor de fiziologie la facultatea de medicină din București. La 1883 e numit prim chirurg al spitalului militar central și apoi profesor de medicină operatorie și anatomie topografică la facultatea de medicină, post pe care-l ocupă de la 1881.

D-rul Demosthen a publicat: *Curs de fiziologie, Tratatamentul chirurgical al peritonitei purulente*, (1889) *Rezultatele imediate și întârziate ale intervențiunii chirurgicale în tuberculoasele locale* (1889) *Antiseptia pe câmpul de luptă*, (1890) *Studiu experimental asupra efectelor glonțului cîirat al puștei Mannlicher* (1893) *Herniile în armată* (1894) *Tratatamentul chirurgical al pleuresiei exsudative* (1894).

Densusianu (Aron).—Profesor universitar pentru literatura latină și istoria ei, la facultatea de litere din Iași, numit în acest post de la 25 Octombrie 1883, și profesor de limba germană la școala normală superioară din Iași.

S'a născut la Densusi (Transilvania). A publicat: *Să ne cunoaștem* (1879). *Negriada* epopee națională (1879). *Aventuri literare* (1881). *Artă politică a lui Oratiu* (1882). *Din vocalismul latin și român* (1882). *Istoria limbii și literaturii române* (1885) *Cercetări literare* (1887). *Valea vietzei* (1892). *Hore oțelite* (1892).

Densusianu (Nicolae).—Avocat și publicist, născut la Densusi (Transilvania) la 1846. A făcut studiile la Hermandstadt și s'a stabilit în 1877 la București, desfășurând toată activitatea sa în cercetarea studiilor istorice. Din când în când a făcut numeroase călătorii prin Italia, Sicilia, Croația, studiind documente relative la Istoria Românilor din Transilvania.

A publicat: *Românii de la apus* (1877) *Cercetări istorice în arhivele Ungariei și Transilvaniei* (1880). *Revoluțiunea lui Horia* (1884) *Note critice asupra scrierilor d-lui Xenopol: Teoria lui Roesler* (1885). *Monumente pentru istoria țerei Făgărașului* (1885).

N. Densusianu ocupă în prezent modesta funcțiune de bibliotecar al Statului major al armatei.

Deparatzeanu (Alexandru).—Poet născut la 1835 la Deparați (Teleorman) încetat din viață la 1865. A făcut studiile sale în țară și în străinătate.

După ce funcționează cât va timp ca subprefect, a fost ales deputat sub domnia lui Vodă-Cuza și apoi se retrase la țară la proprietatea sa.

El a publicat *Doruri și amoruri* (1861) retipărit în 1896 de editorul Müller. *Gri-gore-Vodă, Domnul Moldovei* (1864).

Diaconovich (Corneliu).—Publicist, născut în Bocșa-montană (Banat) la 18 Februarie 1859. A făcut studiile sale juridice la facultatea din Budapesta. Activitatea sa ca publicist începe de la 1875, când apără cauza română în ziarele germane și maghiare ale Austro-Ungariei.

La 1884, e redactor șef al ziarului *Vitorul* din Budapesta, dar la 1885 părăsește această foaie și înființează revista *Romänische Revue* care s'a tipărit zece ani în Viena. În acelaș timp e numit secretar al băncii *Albina* din Sibiu, post pe care-l ocupă până la 1894 când părăsește această funcțiune și înființează ziarul *Dreptatea* din Timișoara.

La 1895 este ales prim secretar al *Asociațiunii Transilvania* și director al revistei *Transilvania*.

Scrieri: *Romänische-Revue* (1885-1894) 10 vol. *Gheorghe Baritiu* (studiu biografic 1892) *Despre apărarea îndreptățită* (1894). 10 *Mac* (1891) *Zür romänische-magyarischen Streit frage* (1892). *Enciclopedia română* în curs de publicațiune (1896) din însărcinarea asociațiunii Transilvane.

Diaconovici (Loga Constantin).—Profesor, publicist născut în Caransebeș (Transilvania) la 1770, încetat din viață la 12 Noembrie 1850. A început studiile sale în Logoș și le-a terminat în Pesta; apoi după ce a ocupat cât-va timp funcțiuni publice, a îmbrățișat cariera didactică fiind numit în 1830 director al școalelor naționale din Banat.

El a tipărit: *Ortografia* (1818) *Gramatica română* (1822). *Versuri* (1821). *Viața Domnului Nostru Isus Christos* (1831). *Telcuiala Evangheliilor* (1835). *Octoich și Tipicon* (1836) *Epistolarii românesc* (1841).

Dimancea (Nicolae) — Bărbat politic

născut la 1838 în orașelul Cerneți județul Mehedinți.

A intrat în luptele politice în 1858, și a luat parte ca agitator la evenimentele principale politice, precum la alegerea Domnitorului Cuza în Muntenia, la mișcarea revoluționară din Argeș în 1864, la revoluția din 1866 pentru detronarea lui Vodă Cuza, la altă resvrătire antidastică din 1871 când a fost dat în judecată și achitat de către jurați.

A făcut parte din Camera deputaților ca reprezentant al județului Argeș de la 1870 până la 1888, și a fost reales la 1895.

Dimitrescu Iași (Constantin).—Profesor, născut în Iași la 1849. A făcut studiile sale primare și liceale în Iași iar cele universitare în Germania. Intors în țară, a intrat în profesorat și la 1878 a fost numit definitiv profesor de istoria filosofiei și morală la facultatea de litere din București.

Maestru de conferințe la școala normală superioară din București, director al Bibliotecii Statului din București, C. Dimitrescu-Iași a colaborat la numeroase reviste literare și ziare politice.

La 1890 a avut câți-va ani direcțiunea *Revistei Pedagogice*.

A publicat «*Der Schoenheits-Begriff* 1877 (Leipzig).

Dimitriadi (Constantin)—Artist dramatic născut în București la 1831, încetat din viață în București la 1885. Încă de mic copil fugе de la școală și la vârsta de 10 ani se duce în Italia cu directorul unei trupe de circ. Aci un om avut se interesează de soarta sa și îl trimite carăși la școală, dar el fugе și se angajează pe un bastiment ca matroz. În fine la 1848 se întoarce în țară și îmbrățișează cariera dramatică. Principalele sale roluri au fost: *Arbore* din «Boeri și Ciocoi» *Regele Filip* din «Don Juan» *Orscolo* din «Căpitanul Negru». Amestecat în mișcarea revoluționară de la Plocești 1871, Dimitriadi a fost arestat și dat judecâtei, apoi achitat de jurații din Târgoviște. El este părintele artistei Arisitza Romanescu.

A scris pentru teatru: *Frații de munte* dramă în 5 acte în colaborare cu E. Carada (1856) *Virtutea străbună*, piesă în 4 părți (1864). *Blestemul*, dramă (1870).

Dinicu (Dimitrie). — Artist-muzicant

născut în București la 13 Iunie 1868. La etatea de 13 ani intră în Conservatorul de muzică din București, unde urmă cursul de violoncel cu profesorul Const. Demetrescu. La 1887, după terminarea Conseruatorului din București, pleacă la Viena unde după 2 ani de studiu cu profesorul Helimesberger, obține premiul I-ii, medalia de aur, premiul Beethoven și medalia cea mare a Societății Gesellschaft der Musikfreunde.

Intors în țară, M. S. Regele 'I acordă titlul de violoncelist al Curței și îl trimise iarăși la Viena spre a și completa studiile.

La 1892 se reîntoarce în țară unde s'a creat pentru densus o catedră de violoncel; la 1894, a fost numit inspector al învățămîntului muzicel din toată țara.

Dionisie (Climescu).—Episcop al Episcopiei Buzelui, născut la 1847 în Com. Berzunțiu (Bacău). A făcut seminarul de clasa I-a și cursul preparatoriu al școlael normale din Bărlad. Hirotonisit preot la 1868, a fost numit învățetor la Comuna Berzunțiu din județul Bacău pēnă la 1871 când a fost transferat ca preot și învățetor la comuna Moinești din același județ, apoi director al școlael și institutor. Ales arhieru la 1887, e numit director al Seminarului central din București unde funcționează pēnă la 1894 când a fost ales Episcop al Buzelui.

Dissescu (Constantin G).—Profesor, juriconsult, născut în Slatina la 8 August 1854. A făcut studiile sale în București la liceul Sfintu Sava și le a terminat la facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

De la 1 Februarie 1878 pēnă la 1880 Oct. a fost judecătet la Tribunalul Ilfov; de la 1879 pēnă la 1884 a supliniț pe V. Boerescu ca profesor la catedra de drept comercial de la facultatea din București. În 1883 e numit profesor titular la Facultatea din Iași pentru dreptul penal, și procedura civilă; și la 1884 e transferat la Facultatea din București ca profesor de drept public român.

De la 1884 pēnă la 1887 Dissescu reprezintă în Cameră colēgiul I-ii de Vêlcea, iar la 1892 este numit avocat al Statului și ocupă această funcțiune pēnă la 1895 când demisionează.

Scrierile sale sunt: *Puterea maritală. Opiniunea publică. Criminalitatea și formele ei. Partidele politice. Reforma codului de procedură civilă. Reorganizarea puterii judecătorești. Legea Minelor. Influența culturii. Dreptul public român în 3 volume și anume: Drept Constituțional vol. 1 și 2. Drept Administrativ vol. III.*

Djuvara (Alexandru). — Om politic născut în București la 1858. A făcut studiile primare și începutul gimnasiului în țară, studiile secundare la liceul Louis-le-Grand din Paris. Fost admisibil la școala Polytechnică din Paris, laureat al secțiunii generale de drept public și istoric la școala de științe politice, a luat diploma de licențiat în drept din Paris.

Intrat în politică la 1883, a fost de mai multe ori reprezentant în Cameră al colegiului al 2-lea din Brăila.

La 1886 a făcut parte din disidența liberală contra guvernului Ion Brătianu. A fundat ziarul *l'Étoile Roumaine* și a colaborat la *Românul* în direcțiunea ce avea atunci împreună cu d-nii Take Ionescu, C. Disescu, etc.

La 1897 31 Martie, a intrat în Ministerul de sub presidenția lui Dim. Sturdza ca titular la departamentul Justiției. A demisionat la 1 Ianuarie 1898.

Scrieri: *Idealism și naturalism* (1883). *Brătianu-Rosetti* (1884). *La Russie et la crise bulgare* (1886). *Discursuri politice* (1887). *Trailul nostru* (1894). *Lupta naționalităților* (1895).

Djuvara (Trandafir). — Diplomat, născut în București la 6 Noembrie 1856. A făcut studiile sale în Belgia, și a dobândit diploma de doctor în litere și filosofie de la facultatea din Bruxelles. Intrat în diplomatie la 1879 ca atașat de legăție pe lângă agenția diplomatică din Paris, trece secretar al 2-lea la Bruxelles în 1880, apoi secretar de clasa 1-a la 1881 în aceeași legăție. La 1881 e delegat al Ministerului Instr. publice la Congresul literar internațional din Viena.

Însărcinat provisoriu cu funcția de șef al divisiiei consulare din Ministerul de Externe la 1883, devine în 1885 șef al divisiiei politice; în 1887 gerează trei luni legățiunea din Belgrad și la finele aceluiaș an e numit secretar general al Ministerului de Externe. Agent diplomatic la Sofia în 1888, e înain-

tat Ministru plenipotențiar la 1890. Secretar general al Ministerului în 1891, demisionează la 14 Dec. acelaș an, și reintră în diplomatie la 1896 ca Ministru plenipotențiar la Constantinopole post pe care îl ocupă până în prezent.

Scrieri: *Istria Dalmația* (1880). *Les juifs de la Roumanie* (1880) *Essai sur la littérature roumaine* (1883). *Coarde sparte* (Poesii 1884). *Etudes sur les negociations commerciales de la Roumaine avec l'Autriche-Hongrie* (1886). *Tractate, convențiuni și învoiri internaționale* (1888). *Politica economică a conservatorilor*. (1894). *Un pericol național* (1894).

Dobrogeanu (vezi Gherea).

Docan (Ioan). — Om politic născut la 1825 în Iași, încetat din viață la 1896. A fost Ministru al Lucrărilor publice în cabinetul Ioan Brătianu de la 27 Ianuarie 1877 până la 26 August acelaș an.

Doda (Trajan). — General-major în armata austro-ungară. Român transilvănean, născut la 29 Iulie 1822 în Comuna Prilipeș, Comit. Caraș-Severin, cercul Bozovici, încetat din viață în Caransebeș la 3 (15) Iuliu 1895.

După absolvirea școalelor primare, a intrat în școala militară de la Wiener-Neustadt și la 1840 a fost înălțat la gradul de sub-locotenent.

Căpitan în 1848, șef de stat-major în Veneția la 1860, iar la 1866 general comandant al fortăreței Cracoviei, generalul Trajan Doda a participat la toate campaniile Austriei contra Italiei (1859) și contra Germaniei (1866).

La 1878 e trecut la pensie și în 1874 Românii din Caransebeș îl aleg deputat la Dieta din Budapesta. Acest mandat îl păstrează până la 1887, urmărind la început ideea reconciliațiunii elementului maghiar cu cel românesc.

Reales cărăși la 1887, adresează Președintelui Dietei o scrisoare prin care îl face cunoscut că de și nu resiliază mandatul său, totuși nu poate lua parte la deliberațiunile Dietei nici presta jurământul cerut, din cauza situațiunii asuprită ce s'a creat poporului român din monarhia Austro-Ungară.

Președintele îi răspunde somându-l că până în 15 zile să facă act de sumisiune sau i se va anula mandatul.

Amenințarea se și pune în executare. Atunci Trajan Doda protestează printr'un manifest către alegătorii săi. Dat în judecată pentru acest din urmă fapt, Tribunalul din Arad îl condamnă la 14 Septembrie 1888 la două ani închisoare și amendă.

Majestatea Sa Impăratul Frantz Iosif a grațiat pe condamnat, care fusese în vremuri profesorul pentru limba română al Suveranului austro-ungar.

Se zice că atunci când generalul Trajan Doda a fost osândit la închisoare, guvernul din Bucuresci drept semn de protestare a cugetat un moment să i dea comandamentul unui corp de armată română. Din nenorocire, generalul era deja prea bolnav la această epocă spre a se putea pune în execuție acest proiect.

Dodun des Perrières. — De origină franceză, tost funcționar în administrația închisorilor din Paris, a fost adus în țară la 1856 de Vodă Grigorie Ghica și însărcinat cu reorganizarea serviciilor penitenciare din Moldova. Mai târziu, a trecut în Bucuresci ca inspector general al tuturor penitenciarelor din România, ocupând această funcțiune aproape trei-zeci de ani. A murit în 1892.

Donici (Alexandru). — Poet, fabulist, născut în Iași pe la anul 1790, dintr'o familie de boeri din Moldova, mort la 1870. A făcut studiile sale în Rusia și întorcându-se în țară a intrat în magistratură, ocupând funcțiunea de președinte al Curții de Apel. Opera sa principală este *Fabulele* 2 vol. scrise într'un stil foarte înepător, cu mult spirit, și din această pricină lovite adesea în acele vremuri de legea cenzurii.

Donici a mai publicat și poema *Țiganiț*, tradusă din rusește după poetul Puschin.

În fabulele sale, poetul s'a inspirat adesea din operele fabuliștilor francezi La Fontaine, Florian, păstrând cel puțin morală lor.

Donici (Panait). — Om politic, fost Ministru al Lucrărilor publice în cabinetul Stef. Goleșcu de la 13 Noiembrie 1867 până la 16 Noiembrie 1868. — Amănunte biografice lipsesc.

Dora d'Istria. — Pseudonim literar al Principesei Elena Koltzoff-Massalsky, născută Ghica.

Născută în Bucuresci la 3 Februarie 1828, moartă la Florența la 17 Noiembrie 1888, Dora d'Istria era fiica lui Mihalake Ghica și a soției sale Catinca, născută Fața.

Instrucțiunea a luat-o în casele părințești sub conducerea profesorului Papadopulo, și o urmă apoi la Viena, Dresda, Berlin, unde locui vreo șapte ani cu părinții săi. La 1849, se reîntoarce în țară spre a se căsători cu Principele Koltzoff, oficer de husari din armata rusească, cu care pleacă în Rusia, dar de unde fu isgonită la 1854 pentru opiniunile sale prea liberale.

Dora d'Istria, despărțită de bărbatul său, trăi cât-va timp în Elveția și apoi se fixă în Italia, unde a și murit legând averea sa Primăriei Capitalei Bucuresci.

Principalele scrieri ale acestei ilustre publiciste, sunt: *Au bord des lacs helvétiques*, (novele) *Les études indiennes dans la haute Italie*; *Vegli*; *Gli Albanezi în Rumania*; *Storia de Principi Ghica, les Epopees Asiatiques, La Poésie des Ottomans*. Dora d'Istria a colaborat la toate revistele mai cu vază precum: *La Revue des 'Deux Mondes*, *L'Illustration*, *La Revue Suisse*, *La Nouvelle Pandore*, *L'Independance hellenique*, *Revista contemporană din Turin*, *L'Aurora*, *L'Americano*, *La 'Revue internationale de New-York*, etc, etc.

În multe din scrierile sale, Dora d'Istria se arată dușmană neîmpăcată a războiului și se ridică contra situațiunei femeii în societatea noastră.

Domnu. Ceahetti, un publicist italian, a făcut o bibliografie interesantă a operilor acestei scriitoare sub titlul: *Di alcune opere della principessa Dora d'Istria*.

Drăghiescu (Dimitrie). — Doctor, profesor de obstetrică, născut în Severin (Mehedinți) la 1841 Octombrie 6. A intrat la 1857 în școala de medicină din Bucuresci, de unde după terminarea cursurilor, a plecat la Paris spre a completa studiile sale. Întors în țară la 1867 cu titlul de doctor în medicină, este numit medic secundar la Institutul Maternitatea și mai târziu profesor de teorie obstetricală și medic primar de consultațiuni gratuite la Maternitatea. Apoi e înaintat medic primar al acestui Institut, profesor de clinică la școala de mănăstire, profesor la facultatea de medicină din Bucuresci, membru în Consiliu sanitar superior, dem-

nități pe care le ocupă de la 1886 până în prezent.

În timpul rebelului Independenței (1877) D-rul Drăghiescu oferă serviciile sale gratuite pentru căutarea răniților și i se încredință un serviciu la cazarma Malmaison unde era o ambulanță.

El a scris și publicat: *Considerațiuni asupra Keralitelor* (1867). *Cate-va considerațiuni asupra aborturilor* (1870). *Cate-va considerațiuni asupra polypilor uterini* (1870). *Artă Moșitului* etc, etc.

Dragu (C. Gheorghe). — Profesor, născut la 20 Decembrie 1866 în Comuna Coroești (Tutova). A făcut studiile sale în București, obținând diploma de licențiat în litere și filosofie, și absolvent al școlii normale superioare. E profesor de filosofie la liceul Lazăr de la 1891. A publicat: *Metafizica și știința, Cât putem ști despre lume, Din obiceiurile și viața sufletească a animalelor, Teoria evoluțiunii, Știința și morala* etc.

Drasch (Aloës). — Medic, de origine germană, născut într'un orașel din Styria, venit în România pe la 1850. A fost mai întâiu doctor în Călărași și apoi s'a strămutat în București. Mare partizan al hidroterapiei, D-rul Drasch se poate considera ca întemeietorul în România al acestui sistem de tratament al boalelor interne.

Pe la început, cu douăzeci de ani înapoi, când singur în țara noastră curărisea tifosul prin băi de apă rece, trecea drept nebun. El a avut de altminterea pururea reputația de medic empiric, recurgând la medicamente drastice. Filantrop în cel mai mare grad, cu desăvârșire desinteresat, el a murit în 1894 sărac și binecuvântat de clasele sărmene ale orașului nostru.

Duka (Alexandru). — Notițe biografice amănunțite lipsesc. Fost colonel în armată, a ținut portofoliul Ministerului de rebel în cabinetul Dim. Ghica, de la 16 Noembrie 1868 până la 14 Iunie 1869.

Dulfu (Petre). — Publicist, născut la 1856 în Comuna Tohat (Ungaria). A făcut studiile sale în orașul Bacia Mare și le a terminat la 1881 în Cluj, obținând titlul de doctor în filosofie.

Venind în România, a fost numit mai întâiu profesor de pedagogie la școala nor-

mală preparatorie Carol I din București, apoi director al școlii normale din Turnu-Severin. La 1887 a fost transferat în București ca profesor de filosofie și pedagogie la Asilul Elena Doamina, post pe care-l ocupă și astăzi.

P. Dulfu a colaborat la mai multe reviste literare și didactice, între care la *Familia* din Oradea Mare, la *Educatorul, Lumina pentru toți*, la *Revista Pedagogică* din București, unde a publicat mare parte din scrierile sale.

Scrierile sale sunt: *Isfigenia* tragedie (1879) *Studii asupra activității literare a lui Vasile Alexandri* (în limba maghiară 1881). *Etica sa și morala filosofică* (1889). *Noțiuni de estetică* (1870). *Ispravele lui Păcală* (1894) premiate de Academia română; *Legenda Tzigănilor* (1896).

Dunka (Nicolae R.) = Căpitan, născut în Iași la 1837, încetat din viață în Cross-Keys (Virginia) la 31 Maiu 1862. Cu ocașunea ocupării Moldovei de către trupele austriace, a intrat în armata austriacă în 1854, regimentul 4 de husari. Ajuns la gradul de sub-locotenent, demisionează, în 1859 și se angajează între cei o mie voluntari ai lui Garibaldi, făcând campania Siciliei și a Napolitaniei începută la Marsala, terminată la Vulturno. Apoi intră în legiunea maghiară formată în Italia de către principalii emigrați maghiari de la 1848: Kosuth, Klapta, Türr, etc; demisionează în urma unui duel, și pleacă în America.

Aci, ia serviciul în armata Statelor de Nord cu gradul de căpitan în statul major al generalului Fremont și ia parte la rebelul secesiunii. După trei luni de serviciu, cade lovit de un glonț în piept la marea bătălie de la Crossy-Keys (Virginia) la 31 Maiu 1862.

Dunka (Titus Al.) — Inginer, căpitan, născut la Iași în 1845. A făcut studiile sale în țară și le a urmat apoi în Neapoli fără a le termina.

Începând cariera sa prin gradul de elev inginer în Batal. 1 de geniu din Moldova, (1861—62) a plecat apoi în Italia unde a luat serviciu în legiunea maghiară care combătea contra armatei Regelui burbon Francisc. În 1863 și 1864, el ia parte la revoluția Poloniei rusești, apoi se anga-

jează ca inginer conductor la lucrările istmului de Suez.

Reîntors în țară, pleacă carăși în Italia la 1866, reîntră în legiunea maghiară și combate sub ordinele lui Garibaldi în campania din Trentiu. În vara anului 1866, revine în țară pentru a intra în corpul de 10,000 voluntari formați sub comanda generalului Magheru și i se încredințează angajarea voluntarilor din Moldova.

La 1870 izbucnind resbelul franco-german, căpitanul Dunka ia serviciu în legiunea streină din armata franceză, e rănit la

marea bătălie de la Orleans, și la bătălia de la Vendornne.

Intors în țară la 1872, își reia profesiunea de inginer până la 1877, când izbucnind resbelul Independenței, e primit cu gradul de căpitan și ia parte la asediul Plevnei.

În 1881, Dunka se duce în Africa, reia serviciu în armata franceză, face campania Tunisiei, a Sudului marocan, și a Sudanului.

După o viață așa mult sbuciumată, a re-luat acum profesiunea sa de inginer.

E

Elefterescu (Lache).—Locotenent născut la 1 Ianuarie 1841, mort la 12 Ianuarie 1878. Intrat în oștire ca soldat la 1863, e înălțat la gradul de sub-locotenent la 1868. În timpul resbelului Independenței (1877-1878) face parte ca locotenent din Regimentul No. 6 de infanterie și moare în lupta de la Smârdan la 12 Ianuarie 1878.

Eliade (Ioan P).—Profesor, născut în Brașov la 25 Iulie 1827, unde a făcut și studiile sale. Intrat în învățământul public la 1859 a ocupat până la 1894 funcțiunile de profesor și revisor școlar.

A publicat: *Elemente de Pedagogie* (1868). *Școala primară și conductorul ei* (1872). *Desemn pentru școalele primare de fete* (1873). *Noțiuni de aritmetică* (1879). *Istoria Universală după J. Paroz* (1880). *Elemente de științe naturale și fizice*.

A colaborat la ziarele «*Amicul Școlii*», «*Școala Română*» și «*Tribuna școlii române*».

Elisabeta.—(Paulina, Elisabeta, Atilia, Luisa de Wied).

Regina României, născută la 17/29 Decembrie 1843 în castelul Monrepos pe valea Rhinului, fiica Principelui Hermann de Wied și a Principesei Maria de Nassau. A fost crescută în casa părintească și a arătat încă din copilărie cea mai mare trageră de inimă pentru literatură. Învățând cu înlesnire limba franceză, italiană, engleză, svedeză, a călătorit prin principalele orașe din Europa, petrecând timp îndelungat la Curțile

domnitore din Germania, Rusia, și urmărind cu un deosebit interes toată mișcarea literară de la diferitele popoare.

În limitele impuse de laconismul ce se cere unui dicționar, am arătat la cuvântul **Carmen-Sylva**, meritele literare ale Soveranei noastre; ne rămâne aci să vorbim despre tot avântul pe care Regina Elisabeta l'a dat școalelor noastre profesionale, despre interesul ce a purtat propășirii muncii femeilor, despre binefacerile Sale și creștinerea dragoste ce a purtat raniților din timpul resbelului Independenței.

Căsătoria Majestății Sale cu Regele Carol I, atunci Principe, s'a săvârșit la Neuwied în 3/15 Noembrie 1869, iar la 12 Noembrie s'a sărbătorit intrarea în Capitală a Augustiilor soți.

De îndată, voind să arate deosebita trageră de inimă ce are pentru clasele sărmance, Regina Elisabeta dăruiește zece mii lei pentru a se distribui veniții lor la 8 fete sărmance, patru din Iași și patru din București (16 Noembrie 1869). Apoi în 1870, vizitând Asilul Elena Doamna de la Cotroceni, ia acest institut sub patronajul Său, dăruiește 12.000 lei spre a se săvârși mai multe lucrări, iar la 27 Aprilie acelaș an, pune piatra fundamentală a bisericii ce ridică în curtea Asilului.

La 1873, mai dăruiește Asilului locul zis Fontana Brâncoveanului. În acelaș timp, Majestatea Sa, care în scurt timp învățase perfect de bine limba română, începe să tracă pentru școale cărți didactice franceze

De la această epocă înainte, nu este serbare de binefacere, nu e act filantropic, la care numele Reginei Elisabeta să nu se găsească în frunte.

Majestatea Sa ia sub patronajul Său Societățile *Acunca*, *Furnica*, ale căror menire este să înlesnească vânzarea produsului muncii femeilor sărmane precum: pânză țărănească, costumele naționale, velințele, scoarțele etc. Majestatea Sa, întemeiază și Societatea de binefacere *Elisabeta* cu scop de a da ajutoare, lemne, haine, copiilor săraci, iar de două ori pe an la Paște și Crăciun împarte din casa sa personală jucării la toți copilașii desmoșteniți de soartă.

Pururea muncită de dorul să măi aline o durere, Regina fundează *Institutul Surorilor de Caritate*, dăruiește acestui stabiliment o casă în strada Clemenței și suportă singură ani îndelungați toate cheltuețele întreținerii acestui institut, până când îi dă o organizare destul de puternică spre a putea merge înainte.

Isbucind resbelul Independenței (1877-78), Majestatea Sa Regina Elisabeta arată un devotament admirabil. Clădește din averea Sa o baracă la Cotroceni și acolo zi și noapte, la căpătâiul bolnavilor, ca o adevărată soră de caritate, alină durerile cu câte-va cuvinte de mângăere, leagă rănile, și mulți bravi își dau sfârșitul în brațele sfintei femei.

În amintirea acestor îngrijiri fără preget, Comitetul ales de soțiile ofițerilor armatei noastre, oferă Majestății Sa la 28 Noiembrie 1880, în dar, o statuă de marmoră reprezentând pe Regina Elisabeta legând rana unui ostaș, iar poporul o supranumește de atunci: *Mama răniților*, nume pe care-l poartă cu aceeași mândrie ca acel de Regină a României.

Filantropia Suveranei merge strâns legată cu interesul ce poartă pentru dezvoltarea belilor arte și literaturii noastre. Majestatea Sa dă în toți anii audițiunii muzicale săptămânale la Palat, scoate în evidență talentele multora, dă burse în străinătate tinereilor cari arată aplecare pentru cântec, muzică, pictură.

Din căsătoria Majestaților Lor Regele și Regina, s'a născut un singur copil, la 27 Septembrie 1870, Principesa Maria, care a încetat din viață la 28 Martie 1874.

Eminescu (Mihail).—Poet, publicist, năs-

cut la 20 Decembrie 1849 în satul Ipătești (județul Botoșani) mort în București la 15 Iunie 1889 într'un institut de alienați.

A făcut primele sale studii în gimnasiul din Cernăuți, apoi părăsi școala pentru a se lua după trupa de teatru a D-nei Fanny Tardini, cu care percurse Transilvania Mai târziu, urmă câți-va ani cursurile de filosofie ale Universităților din Viena și Berlin, cu ajutorul ce primea de la Societatea *Ju-nimea* din Iași. Întors în țară la 1874 ocupă la 1876 funcțiunea de revisor școlar și director al Bibliotecii din Iași.

Indepărtat din acest post, în urma schimbării guvernului, Eminescu luă direcțiunea ziarului conservator *Timpul*. La Iunie 1883, fu lovit de primele simptome ale alienațiunii mintale; își mai revine puțin în fire în două rânduri, dar peste puțin timp muri în casă de sănătate.

Eminescu a publicat mai toate scrierile sale în *Convorbirile literare*: Ele au fost adunate în volum prin îngrijirea d-lui T. Maiorescu, sub titlul *Poesii*, editura Socec.

Prosa lui Eminescu, *Sărmanul Dionis*, *Făc-Frumos*, *din Lacrimă*, etc este adunată într'un volum publicat de D-nul Mortzom: *Proză și Versuri*. În 1891 s'a făcut și o culegere ale articolelor politice publicate de Eminescu în *Timpul* de la 1880 la 1881.

Enăcescu (Ghenadie).—Episcop de Râmnic și Noul Severin, născut în Iași la 1837, încetat din viață la Ianuarie 1898 în Neapoli (Italia). A făcut studiile sale la școala Trei Erarhi și Seminarul Socola. La 1856 s'a călugărit și a fost trimis la Athena spre a studia teologia. După trei ani, întors în țară, ocupă postul de profesor la seminarul Socola; apoi de la 1860 la 1865 face studiile Academiei spirituale din Kiew. Întors în țară, e numit director și profesor al Seminarului Nifon. Hirotonisit arhiereu la 1864, e profesor la facultatea de teologie din București, până la 1886, când este ales Episcop de Râmnic și Noul Severin.

Scrieri: *Principii de filosofie* (1868). *Istoria filosofiei după Albert Suedler* (1869). *Stilistica* (1874). *Crestianismul în Dacia și creștinarea Românilor* (1878). *Acitropolia Ungro-Vlachiei* (1880). *Istoria sfintei Mănăstiri Sinaia* (1881). *Din istoria bisericească a Românilor* (1882). *Înbunătățirea soartei clerului* (1888). *Arhiva Episcopiei Râmnicului* (1888). *Iconografia* (1891). *Visite canonice*

(1890-1891). *Eraldica vechie a Românilor* (1894).

Ene (Constantin).—Maior, născut la 20 Decembrie 1831. Intră în armată ca sergent voluntar la 1857 și e înaintat sub-lo-
cotenent în 1858, maior în 1869. În timpul
resbelului Independenței, face parte din Reg.
6 de dorobanți și moare în fruntea bata-
lionului său în fața Rahovei la 7 Noembrie
1877.

Epureanu (Manolache Costache).—
Bărbat de stat, născut în Bărlad la 1824,
mort la Schlangenbad, ducatul de Nassau la
7 Septembrie 1880.

Studiile sale le a făcut în Heidelberg
(Germania) și întors în țară își începu ca-
riera politică participând la mișcarea revo-
luționară din Moldova (1848) și intrând în
adunarea ad hoc a Moldovei. La 1860 el
este presedinte al Consiliului sub domnia
lui Vodă Cuza și apoi presidează Contitu-
antă din 1866, care se rostește pentru di-
nastia străină aleasă de țară.

La 1871, formându-se guvernul conser-
vator sub președenția lui L. Catargiu, M.
C. Epureanu îi dă sprijinul său și ia pentru
cât-va timp portofoliul Ministerului Justiției
de la Octombrie 1872 până la Martie 1873.
Apoi trece în opoziție, face parte din coa-
liția de la Mazar-Pașa și în 1876 Aprilie
ia președenția unui Minister liberal până la
24 Iulie din acelaș an. Apoi peste cât-va
timp combătu iarăși guvernul liberal și trece
cu opoziția conservatoare.

Epureanu era un orator de mare talent,
foarte satiric.

A publicat: *Chestia locuitorilor privită din
punctul de vedere al Regul: organic* (1866)
Despre prelinsa rescumpărare a căilor ferate
(1879).

Eraclide (Constantin).— Jurisconsult
născut la 1819 încetat din viață la 1875.
A făcut studiile în străinătate și a ocupat
în magistratură funcțiunile de judecător,
membru, președinte de Curte, procuror, mem-
bru și președinte la Casație, membru în
Consiliul de Stat și prim președinte la Ca-
sație. Fost secretar general al Ministerului
Justiției în 1863, apoi Ministru al Justiției
de la 3 până la 17 Noembrie 1868, s'a re-
tras din politică la această epocă.

C. Eraclide a publicat: *Dorințele țării*

(1856). *Despre elementul monarhic în sis-
temul reprezentativ* (1860). *Curtea de înță-
riri și notariatul* (1862). *Studii practice
asupra dreptului criminal* (1865). *Femeea și
misiunea ei* (1870). *Explicațiunile teoretice și
practice a codului civil* (1873).

C. Eraclide a fost profesor de drept la
Univesitatea din Iași.

Erbiceanu (Constantin).— Profesor,
teolog, născut la 1835 în Comuna Erbi-
cenii, județul Iași. Licențiat în teologie, pro-
fesor de drept bisericesc numit la 1892 în a-
ceastă calitate la Facultatea din Bucuresci,
a fost ales în 1896 decan al facultății de
teologie.

A publicat: *Religiunea și știința* (1885).
Istoricul seminarului Venianim (1885). *Des-
pre viața și activitatea mitropolitului Venianim
Costache* (1888). *Viața și activitatea P. S.
Episcop: Neofit Scriban* (1888). *Istoria Mi-
tropoliei Moldoviei și Sucevei* (1888). *Tetra-
vanghelul diaconului Coresi* (1884). *Poesiile
protosinghelului Naum Râmniceanu din 1821*
(1890). *Cronicarii greci cari au scris despre
România* (1890). *Mihail Kogălniceanu—bio-
grafie*—(1891). *Religiunea în luptele Româ-
nilor* (1895).

C. Erbiceanu este membru al Academiei
române.

Esarcu (Constantin).— Bărbat politic
născut în Bucuresci la 1836, fiul doctorului
Esarcu. A făcut studiile sale la sfintu Sava
și apoi la Paris de unde s'a întors cu di-
ploma de doctor în medicină.

La 1864, e numit profesor de zoologie
și botanică la facultatea din Bucuresci, dar
demisionează la 1873 spre a intra în di-
plomație. După ce șade cât-va timp la Athena
și Roma, se întoarce în țara jertfiind toată
activitatea sa pentru *Albeneul român*. Cu o
sirguință admirabilă, ne cruțând nici sacri-
ficiu nici rugăciuni, nici muncă, isbutește să
adune printr'o loterie publică fondurile ne-
cesare și ridică monumentul din grădina
Episcopiei.

La 1891 C. Esarcu a fost câte va luni
Ministru de Externe în cabinetul de sub
presidenția Generalului J. Florescu de la 21
Februarie la 27 Nov. 1891.

Ca diplomat, a reprezentat țara la Roma
și Athena.

A publicat: *Curs de științele naturale* (1864)
Stefan cel mare, documente descoperite în ar-

biva din Veneția (1874). *Documente descoperite în arhiva Italiei* (1878). *Rolul monumentelor în istoria unui popor* (1883) *Atheneul Român* (1888). *Discursuri*, rostite la Atheneu.

Evolceanu (Dimitrie).—Născut în Boțoșani la 1 Oct. 1865. A făcut primele studii în orașul său natal, iar cele superioare în școala normală superioară și Universitatea din Iași, de unde eși cu titlul de licențiat în științele istorico-filologice. Obținând prin concurs o catedră de limba română la liceul din Bârlad și un stipendiu

din fondul «Iosif Nicolescu», studiază de la 1889-1894 filologia latină în Collège de France și École des Hautes Etudes din Paris, și la Universitățile din Bonn și Berlin.

Intors în țară, a fost numit conferențiar de limba latină la Universitatea din București. A scris în «*Convorbiri Literare*» din al căror comitet de redacție face parte, studii de critică literară asupra poeziilor d-lor Coșbuc, Gheorghe din Moldova, Artur Stavri, Vlăduț, Haralamb Lecca, asupra dramei «Mort fără lumânare» a d-lui I. Bacalbașa, romanelor d-lor Ciru Oeconomu și C. Notara și novelor d-nei Sofia Nădejde.

F

Fabian (Vasile). -- Profesor născut în satul Rușii Bărgăului (Ardeal) la Decembrie 1795, încetat din viață la 7 Aprilie 1836 în Iași. A făcut studiile în școala germană militară din Năsăud și la gimnaziul din Blăși, apoi a urmat cursurile academice la Oradia-Mare.

La 1820 în luna Noembrie, Vasile Fabian a fost adus de G. Asaki la Iași ca profesor la seminarul din Socola; dar peste puțin izbucnind mișcarea revoluționară din 1821, V. Fabian fu silit să treacă în Basarabia, unde trăi până la 1822. La această epocă se reîntoarce Iași, dă mai ales lecțiuni în case particulare, și în diferite împrejurări e trimis ca delegat din partea Statului la Sibiu cu depeși către consulul general rusesc.

La 1828, înființându-se gimnaziul din Iași, V. Fabian e numit profesor de matematică, geografie și limba latină până la 1834 când e numit profesor de filosofie la Academia Mihăileană.

A publicat: *Moldova la 1821. Schimbarea soartei Moldovei. Geografia cînterimului. Glasul viitorului* (poesie).

Faka (Constantin). — Autor dramatic și poet născut în București la 1790, încetat din viață la 6 Martie 1845. A făcut studiile sale pe la școlile grecești din acele vremuri și s'a distins mai ales prin spiritul său sarcastic. A publicat: *Frânzușitele*, comedie și câte-va satire, precum: *Ministrul, Vulpea, Blestemul Lumii*.

Fălcoianu (Scarlat). — Jurisconsult, născut în București la 26 Octombrie 1828 încetat din viață în București la 26 Octombrie 1876. A făcut studiile sale în colegiul sfântu Sava și apoi fu trimis la Paris unde termina dreptul. Reîntors în țară la 1854 fu numit substitut de procuror la parchetul maltei Curții și mai pe urmă Președinte al Trib. Civil de Ilfov.

Indată ce se institui Căimăcămia principelui Al. Ghica, Scarlat Fălcoianu fu numit director al Ministerului Justiției. Apoi mai târziu, înainte de unirea definitivă fu cât-va timp Ministru de Externe sub domnia lui Al. Ion Cuza și în urmă trecut președinte al Curții de Apel din București.

O dată cu înființarea Curții de Casație la 1861, Scarlat Fălcoianu a fost numit membru la Inalta Curte unde a funcționat până la moartea sa ca membru, președinte de secțiune și prim președinte.

Oșebit de serviciile eminente ce acest bărbat a adus țării ca magistrat el a luat parte cu folos la Consiliul general al Instrucțiunii publice.

Fălcoianu (Ștefan). — General de divizie, născut la 6 Iunie 1835. A intrat în școala militară ca elev la 7 Aprilie 1854, și a fost înaintat sub-locotenent în 1856. Maior în 1865, apoi trecut în neactivitate la 1869, a reintrat în activitate la 1877 Aprilie cu gradul de colonel. Izbucnind rebelul Independentei și colonelul Barozzi fiind chemat în funcțiunea de secretar general

al Ministerului de Resbel, Ștefan Fălcoianu este numit șef de stat-major general al armatei române de operațiune. În această calitate, el formează coloanele de atac înaintea Plevnei, înaintea Vidinului; negociază predarea Vidinului, subscrie convențiunea de predare a acestei cetăți către armata română.

Înaintat general de brigadă la 1883, Ștefan Fălcoianu e numit ministru de resbel la 23 Iunie 1884 în cabinetul Ion Brătianu până la 13 Ianuarie 1886 când dimisionează din funcțiunea de Ministru. La 1892, înaintat general de divizie, își reia funcțiunea de șef al marelui stat-major al armatei.

La 1895, generalul Fălcoianu trece la pensie.

Felix (Iacob).—Medic, născut în Austria la 6 Ianuarie 1832 (împămintenit la 1871); a făcut studiile liceale la Praga, cele universitare la Viena, unde a dobândit gradul de doctor în medicină și în chirurgie în Ianuarie 1858. A trecut examenul de liberă practică la Bucuresci la August 1858.

Apoi a fost rënd pe rënd: 1858, Medic al orașului Oltenița.; 1859 Medic al județului Mușcel; 1861 Medic de coloare la Bucuresci; 1862 Profesor la școala națională de medicină; 1863 Inspector al serviciului sanitar și membru al Consiliului Medical superior; 1865 Medic-șef al orașului Bucuresci; 1869 Profesor la facultatea de medicină; 1880 Membru al Academiei Române; 1892 Director general al serviciului sanitar până în present; 1893 Delegat al guvernului român la conferința sanitară internațională din Dresda; 1877-78 în timpul resbelului, Director al spitalelor militare din Turnu-Măgurele.

Scrieri: *Despre alimentațiunea țeranului.* (1861). *Observațiuni asupra Pelagrei.* (1862). *Apele Bucurescilor* (1864). *Tractat de Igienă publică și de Poliție sanitară. Partea I* (1870). *Die oeffentliche Gesundheitspflege in Bucarest* (1871). *Zur Actiologie des Scorbutes.* (1871). *Hygienische Studie über Petroleum* (1872). *Trăitul țeranului.* (1876). *Despre mișcarea populațiunei Româniel* (1880) *Crescerea igienică a copiilor* (1880). *La situation hygienique de Bucarest.* (1882). *Sur la Prophylaxie de la Pellagre,* (1882). *Profloxia Pelagrei* (1883). *Darea de seamă asupra congresului al IV internațional de igienă.* (1883). *Die sanitären Zustände Rumâniens* (1883). *Darea de seamă despre expozițiunea*

internațională de igienă din Londra (1884). *Despre desinfețiune.* (1885). *Manual elementar de igienă pentru școalele rurale* (1885). *Progresele igienice în cei din urmă ani* (1885). *Prevențiunea tuberculosei* (1886). etc, etc.

Ferdinand (Victor, Albert, Mainrad de Hohenzollern).— Principe al Româniel, Moștenitorul Coroanei, fiu al A. S. Principelui Leopold de Hohenzollern și nepot al M. S. Regelui Carol I.

S'a născut la Sigmaringen în 12 (24) August 1865. Clasele secundare le a urmat la Düseldorf, apoi numit oficer de a dreptul în virtutea prerogativelor de carî se bucură principiî de sânge din Prusia, a plecat la Cassel unde a terminat cursurile școliei militare de răsboi. În urmă, a intrat sublocotenent în Regimentul I-iu de guardă imperială germană la Potsdam.

După două ani de practică, a mers la Universitățile din Tübingen și Leipzig unde a urmat cursurile de economie politică, științele financiare, dreptul roman.

Pentru limba română, în timpul șederii sale în Germania, Principele Ferdinand a avut de profesor de la 1883 și până la terminarea studiilor sale, pe d. V. Păun.

La 18 Martie 1889, în lipsa unui moștenitor direct al Tronului, A. S. Principele Ferdinand a fost desemnat ca Moștenitorul Coroanei.

Intrat în armata română mai înteiu cu gradul de căpitan în Regimentul No. 3 de infanterie la 26 Aprilie 1889, a înaintat maior comandant al Bat. 2 de vânători la 29 Decembrie 1892, apoi la 1895 Ianuarie i-iu locot.-colonel, cap al aceluiaș batalion. La 1895 Ianuarie, ia comanda Regimentului No. 4 de roșiori cu gradul de colonel.

La 22 Aprilie 1892, A. S. Principele Ferdinand s'a logodit la Potsdam cu Principeasa Maria Alexandra Victoria, ducesă de Saxa. La 29 Decembrie acelaș an s'a celebrat căsătoria Altețelor Lor la Sigmaringen, iar la 23 Ianuarie 1893 perechea princiară face intrarea sa în Capitala țerei.

Cu această ocaziune și în această zi, se celebrează la 32 de biserici din Bucuresci, 32 de căsătorii între sătenii și sătence veniți din toate județele. Nuniî lor au fost A. S. Principele Ferdinand și A. S. Principeasa Maria.

Din căsătoria Principelui Moștenitor s'au născut două copii: Principele Carol la 2

Decembrie 1893 și principesa Elisabeta la 29 Septembrie 1894.

La Aprilie 1897, A. S. Principele Ferdinand, atins de friguri tifoide, era cu desăvârșire considerat ca pierdut, și salvarea Sa, grație îngrijirilor ce i au fost date de doctorii C. Buicliu, I. Cantacuzino, W. Kremnitz, se poate considera ca o minune, căci preotul recita deja la căpățiul bolnavului rugăciunile pentru ceasul morții.

Numeroasele manifestațiuni făcute Principelui moștenitor cu prilejul acestei crude boale, și pornite din toate treptele societății, au arătat iubirea ce întreaga țară păstrează dinastiei.

Astăzi, Moștenitorul Tronului este pe deplin restabilit.

Fētu (Anastase). — Doctor, filantrop, născut la 21 Decembrie 1815 la Mușata (Fălciu) încetat din viață în Iași la 3 Martie 1886.

A început studiile sale la școlile publice din Iași și le a terminat la Viena la 1842, obținând gradul de doctor în legi, apoi trecu la Paris unde desăvârși studiile medicale în 1848. Întors în țară, fu numit medic al Iașilor și apoi al milițiilor moldovenești. La 1855 el întemeiază *Societatea pentru încurajarea tinerimii române la învățatură* și i dăruiește un capital însemnat. La 1856, pune fundamentul grădinei botanice din Iași, cheltuiind din averea sa pentru acest scop 50,000 lei; apoi la 1859 alcătuiește un proiect de organizare al poliției sanitare.

El a lăsat Academiei 10,000 lei pentru facerea prin concurs a unei harte științifice a țării și 17,000 lei spitalului Sf. Spiridon din Iași pentru a se veni în ajutorul bolnavilor.

Principalele sale scrieri sunt: *Des signes des maladies du cœur* (1848). *Descrierea și întrebuițarea apelor simple și a apelor minerale din Moldova* (1851). *Manual pentru învățătura moașelor* (1852). *Enumerația speciilor de plante cultivate în grădina botanică din Iași* (1861). *Proiect de organizarea poliției sanitare în România* (1863).

Anastase Fētu, a fost ales membru în Divanul ad-hoc din Moldova, și în nenumărate rânduri deputat și senator în Corpurile legiuitoare după Unire. El era membru al Academiei Române încă de la Septembrie 1871.

Filimon (Nicolae). — Prosator, născut în Bucuresci la 1819, mort în acest oraș la 1865. A dus o viață foarte sbuciumată, fiind rënd pe rënd, cântăreț de biserică, corist la teatru, flautist într'o orchestră, critic la un ziar, romancier și la urma urmelor funcționar la Arhiva Statului.

Posedând un spirit de observațiune foarte adânc și mult talent, el a scris: *Excursiuni în Germania meridională* (1860). *Maleo Cipriani, Orașul Bergamo, Slujnicarii* (1861). *Ciocoii vechi și noi* (1863).

Filipescu (Alexandru). — Om politic născut în Bucuresci la 1775, încetat din viață la 1856. A primit o educațiune foarte îngrijită în streinătate și în țară, și era versat în cunoștința limbelor latine, elene vechie și modernă, franceză, italiană. Delegatul boerilor pe lângă Tudor Vladimirescu la 1821, și a îndeplinit misiunea atât de îndemănatic, în cât a fost supranumit *Vulpe*.

Logofet al Dreptăței când se afla în țară generalul Kisselef, trecu apoi la Ministerul de externe. A luat parte la redactarea regulamentului organic. La 1842 a contribuit mult dinpreună cu Filip Lenș la alegerea Domnitorului George Bibescu care i conferi mai târziu rangul de *Mare Ban*.

Filipescu (Constantin G.). — Fiul marelu ban Jordache Filipescu, născut la 1804, încetat din viață la 1842 Februarie.

A făcut studiile în Franția. Întors în țară la 1829, a intrat în oștirea românească la formarea ei și a înaintat pênă la gradul de colonel. A fost în urmă efor al Școlilor, deputat în obșteasca adunare, judecător la divanul civil, mare postelnic și mare logofet al Credinței.

În timpul administrațiunii principelui Kisselef, acesta l'a luat ca secretar particular al său.

Filipescu (Constantin N.). — Născut în 1807. A făcut studiile la Paris în 1829. I și desveli strălucitele calități de orator, când pentru prima oară abordând tribuna în 1844, în obșteasca adunare, denunță printr'un discurs ce ținu mai multe zile, concesiunea minelor către Rusia (afacerea Transilvaniei).

Ministru de finanțe în guvernul revoluționar de la 1848, plecă după revoluție în exil unde publică, în limba franceză o lu-

crare însemnată sub titlul *Mémoire sur les conditions d'existence des Principautés danubiennes*.

El muri în exil, la Paris, în 1854, fiind abia în vârsta de 47 ani.

Ingropat la Filipești — Brăila, poetul G. Crețeanu a compus pentru mormântul său următorul epitaf:

*Urmând cu vrednicie tradiția străbună,
Inrături streine bravă după tribună,
Și când sună cea oră solemnă 'a deșteptării
Costace Filipescu, păru 'n fruntea mișcării.
Pe țermurile Senef, în urmă exilat
Muri, și de'al său frate aci fu transportat.
O juni generații, mormântu'ți salutați,
De patrie și onoare aci vă inspirați!*

Filipescu (Gheorghe).—Cunoscut sub numele de *Dadu* Filipescu. Colonel de cavalerie, născut în București la 1811, a încetat din viață în București la 1889 Decembrie. A intrat în oștire ca soldat la 1843 și a înaintat sub-locotenent la 1846. Liberat din oștire la 1848, pleacă în Rusia, urmează cursurile școlii de cavalerie din Moscova și intră în armata rusească, unde stă până la 1859. La această epocă, dupe ce luase parte la resbelul din Crîmea, și căpătase pentru bravura sa o spadă de onoare, reîntră în armată română cu gradul de căpitan. Colonel în 1867, face parte din statul-major al Majestății Sale Regelui Carol I-ii, pe atunci Principe.

Demisionat earăși din armată și trecut la pensie, reîntră în oștirea rusească când izbucnește resbelul Independenței (1877-78) și este atașat ca adjutant pe lângă marele Duce Nicolae, fratele Impăratului.

Filipescu (Gheorghe C).—Născut în București la 1840. A făcut studiile în Germania și Austria, apoi a intrat în armata Moldovei cu gradul de sub-locotenent și a fost adjutantul Pricipelui Cuza.

Demisionat din armată la 1863, s'a stabilit în București.

Numit mareșal al Curței A. S. Principelui Carol I-ii la 1866, a ocupat această înaltă demnitate până la 1874.

Trîmis atunci ca agent al țării la Petersburg, a păstrat acest post până la 1876 când a demisionat în urma retragerii guvernului L. Catargiu.

Filipescu Ion (A.). — Supranumit *Vul-*

pache, fiul lui Filipescu Vulpe, om politic, născut la 1811, încetat din viață la August 1863.

A făcut studiile sale în Franția de unde s'a întors în 1835 cu titlul de licențiat în drept, ocupând funcțiunile judecătorești de membru la Tribunalul Ilfov și apoi membru la Curte. Retras din țară când a izbucnit revoluția de la 1848, s'a reintors sub domnia lui Știrbey când a fost numit secretar de stat (Ministru de Externe) și apoi logofăt al Dreptății. La 1856, a fost președinte al Comisiei Sfatului Orașenesc, ear după plecarea lui Vodă Al. Ghica, e numit Caimacam dinpreună cu Manolache Băleanu și Iancu Manu.

A lucrat mai târziu pentru Unirea Principatelor și a fost Ministru al Justiției la începutul Domniei lui Cuza. Ales de mai multe ori deputat al județului Dolj, era în 1863, vice-președinte în Adunarea Deputaților. La 1845 se căsătorise cu fiica cea mare a lui Vodă Bibescu, domnița Elisa.

Filipescu (Iordache).—Om politic născut la 1765, încetat din viață la 1855. Bărbat cu multă erudițiune, a ocupat funcțiunile cele mai importante în Stat. A fost mare vornic și mare ban-Ministru de Interne până la 1835. În anul 1834 a fost cel mai serios candidat la domnie susținut de partidul liberal, dar combătut de Ruși. Alegându-se Alexandru Ghika, servi sub dânsul ca Ministru de Interne până la 1835.

La 1843 dupe retragerea Domnitorului Al. Ghika, fuse caimacam din-preună cu Th. Văcărescu și M. Cornescu de la 15 Oct. 1842 până la Ianuarie 1843. Sub domnia lui Bibescu a fost Președinte al Sfatului de la 29 Iunie 1843 până la 29 Iunie 1846 și Ministru de Interne până la 11 Mai 1847. Sub domnia lui Știrbey a mai fost Ministru de Interne de la 1-ii Septembrie 1849 până la 4 Mai 1854.

Filipescu (Nicolae).—Om politic, născut în București la Decembrie 1861. A făcut studiile sale în streinătate, luând la Paris diploma de licențiat în drept. Întors în țară s'a pus după puțin timp împreună cu alți tineri în capul ziarului *Epoca*, organ de luptă în contra partidului liberal de la 1884 până la 1888, când acest ziar s'a contopit cu *Constituționalul*.

Ales deputat al colegiului al 3-lea de

Brăila, a reprezentat în Cameră de la 1887 până la 1895 neîntrerupt interesele acestui județ. La 1893 a fost ales Primar al Capitalei, și a ocupat această funcțiune până la 1895 Octombrie când a fost dizolvat. Consiliul comunal în urma venirii la putere a guvernului liberal.

La 1895, Noembrie, a redeschis ziarul *Epoca*, organ de luptă conservator contra guvernului liberal.

A publicat câte-va broșuri, între cari: *Partidele politice* (1890) *Cestiunea țerânească* (1891) *Albii și roșii* (1894) *Către un nou ideal* (1897).

Flechtenmacher (Alexandru).—Violonist, compositor muzical, născut în Iași la 23 Decembrie 1823 încetat din viață în Bucuresci la 28 Ianuarie 1898. A arătat încă din frageda copilărie multă tragere de inimă pentru muzică, astfel în cât la vârsta de 9 ani, cânta deja prin concerte.

La 1837, marele logofet Costache Konahe, îl trimise la Viena ca bursier spre a urma cursurile pentru vioară și compozițiune. Intors în țară la 1840, îl regăsim capelmastru al Teatrului național sub direcțiunea M. Millo în 1844, până la 1847 când Vodă Mihail Sturza îl trimite earăși în streinătate spre a se perfecționa în arta sa. El pleacă la Paris, dar evenimentele politice de la 48, îl recheamă în țară, și după ce trece pe la teatrul din Bucuresci la 1852, pe la teatrul din Craiova la 1853, earăși pe la Iași, el se fixează în Bucuresci la 1858.

La 1861, Flechtenmacher este numit profesor de muzică la o școală a Statului din Capitală, și la 1864 profesor la Conservatorul din Bucuresci, post pe care l'a ocupat până la 1894 când a fost trecut la pensie.

Acest compositor a contribuit mult la popularisarea repertoriului autorilor noștri dramatici. El a scris muzica pentru *Insurășii Chiriză la Iași*, *Chiriză în provincie*, *Baba Hârca*, *Scara Măgei*, *Urâta Satului*, *Cimpoiul Dracului*, *Craiul Noii*, *Fata de la Cozia*, etc. Intre operile sale, trebuie să numărăm o *colecțiune de cântece naționale*, tipărite la Socer.

Flechtenmacher (Christian).— Profesor, jurisconsult, adus din Transilvania de către vornicul Mihai Sturza și numit la 1831 profesor de legislație la școala Va-

siliană din Iași, unde a predat 18 ani cursurile sale.

Dinpreună cu Damaschin Bojinca, a tradus în limba română codul Calimah.

Flechtenmacher (Maria).— Artistă dramatică, născută în Bucuresci la Noembrie 1838, încetată din viață la 14 August 1888. După ce a urmat câte-va clase primare, a îmbrățișat din copilărie cariera dramatică la 1850, debutând la un teatru din Brăila. Apoi a intrat în trupa lui C. Mihăileanu la Craiova și la 1853 s'a căsătorit cu compositorul muzical Alex. Flechtenmacher, și a mai jucat pe scena teatrului din Bucuresci.

În afară de activitatea s'a artistică, Maria Flechtenmacher a publicat *Poesii și proză* un volum (1871).

Fleva (Nicolae).— Om politic, născut în Focșani la 1840. A făcut studiile sale la liceul Sfântu Sava și apoi a urmat cursurile Universității din Neapole, unde a luat diploma de licențiat în drept.

Intors în țară la 1867, intră imediat în luptele politice și se distinge mai ales prin violențele sale ca agitator al maselor populare.

Ales deputat imediat de alegătorii din Focșani, e vecinic amestecat la toate turburările și toate mișcările de stradă.

Înainte jurăților din Târgoviște, este apărătorul celor amestecați în mișcarea revoluționară din Ploesti de la 26 Martie 1870.

Primar al Capitalei sub guvernul Ion Brătianu, demisionează la 5 Iunie 1886 și devine unul din membrii cei mai activi și turbulenți ai opoziției-unite, provocând dese întruniri publice în cari se distinge prin violența limbajului său.

În Cameră din care face parte, urmează asemenea o crâncenă opoziție contra guvernului și din cauza unui discurs mai agresiv, își atrage un duel cu d-nu Pherekyde Ministru de Externe. În acest duel e rănit de un glonț în mâna stângă (14 Ianuarie 1887).

Arestat la 15 Martie 1888, e depus preventiv la Văcărești pentru că se pusese dinpreună cu alte personalități politice în capul manifestanților cari au năvălit în Curtea Mitropoliei, cerând demisiunea guvernului Ion Brătianu.

Pus în libertate după constituirea noului guvern Th. Rosetti, N. Fleva se raliază la

partidul liberal din nou și reîncepe o campanie de agitații contra conservatorilor.

La 4 Octombrie 1895, formându-se Ministerul D. Sturdza, N. Fleva ia portofoliul Ministerului de Interne, dar pentru scurt timp, căci la 15 Ianuarie 1896 este nevoit să demisioneze din cauza neînțelegerilor dintre dânsul și cei lași colegi ai săi în privința modului prea democratic cum administra departamentul ce i se încredințase.

În urma retragerii sale de la guvern, întemează ziarul *Dreptatea* și devine șeful grupului liberal-democrat.

N. Fleva a publicat mai multe broșuri, între altele: *Prerogativele Adunării deputaților* (1877) *Discuția generală asupra legii comunale* (1886) *Dare de seamă către cetățeni* (1886) *Misterele Poliției Capitalei* (1887) *Gheșeurile de la Ministerul de război* (1888) *Regim autocratic* (1893).

Florescu (Alexandru Em).—Născut în Brașov la 22 Ianuarie 1822. A făcut studiile sale în liceul Sfintu Sava, apoi a intrat la 1840 ca copist la Secretariatul Statului, unde a înaintat până la funcțiunea de secretar. La 1846 pleacă la Paris spre a studia dreptul și urmează cursurile 2 ani.

După revoluțiunea de la 1848, s'a întors în țară și a fost în diferite rânduri prefect de județ și la urmă prefect de poliție în București.

Dupe ce face parte din divanul ad-hoc, este numit în 1857 Director la Ministerul de Interne apoi Ministru de control de la 24 Martie 1862 până la 24 Iunie același an și Ministru al Lucrărilor Publice de la 24 Iunie până la 11 Octombrie 1862.

În diferite rânduri, Al Em. Florescu a făcut parte din parlament, ca senator sau deputat.

Florescu (Bonifaciu).—Profesor, publicist, născut la Pesta (Ungaria) la 27 Aprilie 1848. Elev al liceului Louis-le-Grand din Paris, licențiat în litere de la Rennes, e profesor de limba franceză la liceul Sfintu Sava din București de la 1843 și până în prezent cu o mică întrerupere între 1874-1876 și între 1882-1883.

A scris și publicat în diferite reviste literare:

«*Dacia sub jugul Goșilor*» *Istoria în cântece populare. Poetul Grigore Alexandrescu, Etiam contra omnes.* A înștiințat ziarele *Portofoliul român* (1880-1881) *Biblioteca omu-*

lui de gust; Dacia viitoare, dispărute în curând. Lucrările sale mai principale sunt: *Curs metodic de limba franceză, Versification française, Histoire de la littérature française* 2 vol. *Poésie lyrique française. Istoria în tablouri, Ritmuri și rime, Buffon, discours sur le style. Studii literare, etc.*

Florescu (Ion Em).—Om politic, general de divisie, fiul vornicului Manolache Florescu, născut la 1819 în Râmnicu Vâlcea, încetat din viață la 22 Mai 1893 în Paris.

A făcut studiile sale la colegiul Sfintu Sava și apoi a terminat cursurile școlii de stat-major din Paris. Reintors în țară, intră în armata română și e însărcinat de principele Bibescu cu organizarea oștirii, când crează cea d'ântăiu școală militară. La 1854 având gradul de Colonel, face campania în timpul rezelului Orientului ca oficer de ordonanță al generalilor Lüders și Dannenberg, din armata rusă. La 1859, generalul Florescu e Ministru de război al ambelor Principate, după unire; apoi demisionează și revine în capul acestui departament de la 30 Sept. 1862 până la 12 Octombrie 1863. În 1865, generalul Florescu face parte din cabinetul Kretzulescu ca Ministru de Interne și Lucrări publice de la 14 Iunie până la 30 Ianuarie 1866. Mai târziu, în cabinetul Lascăr Catargiu, el ia încă o dată portofoliul Ministerului de Război și l ține de la 14 Martie 1871 pînă la 4 Aprilie 1876, când devine președinte al Consiliului pentru câte-va zile, și apoi demisionează.

La această epocă, dinpreună cu cei lași colegi ai săi din guvernul conservator, este pus sub acuzare și i se refuză autorisarea de a participa la rezelul Independenței din 1877.

Guvernul liberal, renunțând la decisiunea sa de a merge înainte cu darea'n judecată a foștilor Miniștrii conservatori, generalul Florescu reintră în viața politică; membru al partidului conservator, el este ales președinte al Senatului în 1890 și în 1891 formă sub președinția sa un guvern conservator care nu ținu însă de cât puține luni, fiind compus numai din elemente disidente.

Retras de la putere la 27 Noembrie 1891, generalul Florescu a plecat în streinătate spre a-și căuta sănătatea și a încetat din viață la Paris în 1893.

Generalul I. Em. Florescu a publicat: *Teoria dărei la semn* (1845) *Datoriile Os-*

tașului (1876) *Contingentul armatei* (1877) *Situațiunea* (1877) *Instituțiunea militară bazată pe școală* (1888) *Fortificațiunile* (1889) *Armatele vechi și moderne* (1890).

Florian (Aron).—Publicist, născut la 1805 în Ardeal (Transilvania), mort la 1887 în Bucuresci. Terminând studiile sale în Pestha, a venit în Bucuresci la 1826, adus de Const. Golescu care i'a încredințat conducerea școlii primare ce înființase la moșia sa Golești. La 1836, a fost numit profesor de istorie la Sfintu Sava, ear mai târziu membru în consiliu de instrucțiune.

Amestecat cât va timp în viața politică, participând la mișcarea revoluționară din 1848, Aron părăsește țara, se reîntoarce în Ardeal ca redactor al unui ziar fondat de Mitropolitul Șagună, trece la Viena unde colaborează la alt ziar și apoi se reîntoarce în România.

Acestui publicist se datorește: *Istoria Principatelor* (1835-1838) *Dicționarul Francezo-Român*, în colaborare cu Hill și Poenaru; *Catechismul omului creștin* (1839) *Geografia, Istoria generală pe seama școlii, Mihai Bravul* (1852), etc.

Fontaninu (Gheorge).—Profesor, născut în Brașov la 1825, încetat din viață în Craiova la 24 Aprilie 1866. Invățătura primară a făcut-o în Sibiu, liceul în Pesta și cursurile universitare în Viena. Intors în țară, a fost numit la 1851 Director al gimnasiului din Craiova, și profesor de limba latină ocupând această funcțiune treizeci de ani.

Singura sa publicațiune este: *Geografia fizică și matematică* (1855).

Formac (Constantin).—General de brigadă în rezervă, născut la 1830 Martie 8, încetat din viață în Bucuresci la 27 Mai 1897. S'a înrolat în armată ca junker la 1847, și a fost înaintat sub-locotenent la 1850. Liberat la 1855, a reintrat în armată la 1856 și a fost înaintat ofițer superior la 1865, colonel la 1882, general de brigadă în rezervă la Aprilie 1890 când a demisionat din armată.

În timpul rezelului Independenței 1877-1878, s'a distins prin vitejia sa și a prins în două rânduri convoiuri turcești, primind mulțumirile generalilor ruși Arnoldi și Gurko.

Fotiade.—Cumnatul caimacamului Voghorige și agentul său la Constantinopole, trimis acolo spre a zădărnici încercările de unire a Principatelor.

Fotino (Androcle).—Medic, Inspector general de brigadă, născut în Brăila la 1834 Noembrie 11. Studiile liceale și primele studii medicale le-a făcut în Grecia la Atena și în urmă s'a dus la Paris pentru complectarea studiilor sale medicale.

La 1860 s'a întors în țară, și a practicat medicina în Bucuresci. Tot în același an, cu ocaziunea organizării «Serviciului Sanitar Militar» a intrat în armată ca medic militar, cu gradul de medic de Regiment Cl. II-a. I s'a încredințat atunci Secțiunea Chirurgicală de bolnavi la Spitalul militar din Bucuresci, și a fost însărcinat să facă un curs de Clinică chirurgicală în serviciul său.

La 1862 a fost numit secretar al Consiliului Medical Superior Civil, funcțiune pe care a ocupat-o până la 1865, când a demisionat.

La 1863 a fost înaintat Medic de Regiment Cl. I. Tot în același an a fost numit și sub-Director la Școala Națională de medicină, funcțiune pe care a ocupat-o până la transformarea acelei Școli în Facultate de medicină.

La 1866, a fost înaintat medic principal Cl. II. La 1874, când pentru prima oară s'a aplicat legea sanitară a țerei, a fost numit membru al Consiliului medical civil, funcțiune pe care a ocupat-o până la 1894, când a eșit la sorți și a fost înlocuit.

La 1875, a fost înaintat la gradul de medic principal Cl. I.

La 1877 Aprilie a fost ales senator al colegiului al 2-lea de Ismail. După retrocedarea Basarabiei, și-a stabilit domiciliul politic în județul Mehedinți, unde este mare proprietar, și unde în mai multe rânduri a fost ales senator al Colegiului marilor proprietari.

La 1877-78, a luat parte în Campania din Bulgaria, ca șef al ambulanței marelui Cuartier General.

Această ambulanță forma baza operațiunilor Serviciului Sanitar al Armatei Române din jurul Plevnei.

În afară de conducerea ambulanței marelui cuartier general, el a asistat cu personalul disponibil al ambulanței, la toate

atacurile armatei române în contra Plevnei; și une ori s'a găsit în mijlocul focului înamicului «la 30 August și 6 Septembrie.»

La 1878 Februarie, îmbolnăvindu-se la Poiana inspectorul general Dr. Davila, a fost însărcinat de către Ministrul de Rezbel cu evacuarea bolnavilor și răniților din spitalele de campanie după marginea dreaptă a Dunărei. Această misiune a fost una dintre cele mai grele de împlinit, atât din cauza asprimei timpului, cât și din cauza insuficienței mijloacelor de transport, precum și mai ales din cauza deprimării fizice și morale a personalului sanitar, care în acel moment și plătea și el tributul la o epidemie de tifos de care era bătută armata noastră din Bulgaria.

La 1883 a fost înaintat la gradul de medic inspector general și numit șeful circumscripțiunii sanitare corpului I de armată și diviziei active Dobrogea.

La 1885 a fost numit director general al serviciului sanitar civil, și a ocupat această funcțiune în mod gratuit timp de opt luni; în urmă a demisionat.

La 1886, a fost numit Efor al spitale-civile din Bucuresci, funcțiune onorifică, pe care a ocupat-o până la 1889, când a demisionat.

La 1891, Ministrul de Război, l'a însărcinat să represinte ca delegat al acestui Minister, serviciul sanitar militar român la congresul de igienă și demografie de la Londra.

La 1896 a fost numit iarăși efor al spitelor civile din Bucuresci.

Scrierile sale originale se mărginesc în trei rapoarte către Ministrul de Interne publicate în broșuri asupra inspecțiunilor sanitare ce a făcut județelor: Buzău, R. Sărat, Putna, Brăila, Tulcea, Constanța, Ilfov și orașul Bucuresci în calitate de membru al Consiliului Sanitar Superior, și în comunicarea ce a făcut la Congresul de la Londra și Raportul către Ministrul de Rezbel publicate tot în broșuri.

Fotino (Dionisie).—Publicist născut la 1769, în Pathras (Peloponèse). A fost trimis din copilărie de părintele său la Constantinopole pentru a și urma studiile la «marea școală a neamului de la Patriarhie.»

El a urmat cu succes studiile sale literare la sus zisa școală, desvoltând tot de odată și un deosebit talent pentru muzica

vocală bisericească, ceea ce îi a atras simpatiile Patriarhului ecumenic. El cunoștea bine limbele greacă, latină și arabă și era familiarizat cu limba franceză și italiană.

După terminarea studiilor sale la Constantinopole, Dionisie Fotino a vizitat orașele Viena, Lipsca și Veneția, de unde reînforcându-se la Constantinopol a intrat în societatea *Eteriei* și a început a lucra ca membru al acestei societăți.

Dionisie Fotino a venit în țară la anul 1804. La sosirea lui Vodă Caragea, el a fost atașat pe lângă acest Domn în calitate de al 2-lea Secretar.

Dionisie Fotino a luat parte la toate lucrările de organizație și de legislațiune întreprinse de Caragea în primii ani ai Domniei sale, pentru care i s'a acordat rangul de Serdar, și de atunci el a fost mai mult cunoscut sub numele de Serdarul Dionisache.

În urmă însă, văzând că Vodă Caragea se abătea mult de la calea cea bună, abuzând în tot felul cu scop de a și satisface plăcerile și a se îmbogăți, Dionisie Fotino a început să-l atace prin scrieri satirice anonime, ceea ce a făcut ca el să devie foarte simpatic boerilor pământeni.

Vodă Caragea convins că numai Dionisie Fotino putea să-l atace astfel, a hotărât în secret decapitarea lui, și pentru aceasta ceruse de la Pașa din Rușciuc un calău (gealat).

Scăparea vieții lui Dionisie este datorită numai protecțiunii Baș Boerului Iordache Filipescu, care prevenindu-l la timp, l'a adăpostit în casa sa pe timpul celor din urmă 4 ani ai Domniei lui Caragea.

Casele Bași Boerilor țării, erau considerate în acea epoca ca inviolabile.

În acest timp de captivitate voluntară, Dionisie Fotino a întreprins scrierea *Istoriei Daciei* în trei volume. Pentru această importantă lucrare, Iordache Filipescu i a pus la dispoziție toate mijloacele de cari dispunea dânsul, și cu o generositate proprie boerilor mari din acea epocă, el nu a cruțat nici un sacrificiu pentru procurarea de documente și scrieri, de cari avea nevoie Dionisie Fotino în lucrarea sa. Pe tot timpul captivității sale benevole, Dionisie Fotino a avut lângă dânsul pe nepotul său Ilie Fotino fiul surorii sale Pshalita, pe care l'înfiase și l'instruie singur împreună cu Constantin fiul lui Iordache Filipescu și cu nepotul acestuia, Grigore (Găgăță) Filipescu.

Nepotul lui Dionisie Fotino, Ilie, i a servit tot timpul ca secretar, și după moartea unchiului său a continuat scrierea *Istoriei țerei* și a descris *Revoluțiunea din anul 1821 în România*, scriere în limba greacă în formă de cronică și intitulată *Tudor Vladimirescu și Alexandru Ipsilante sau revoluțiunea din 1821* tradusă de M. Georgescu.

După plecarea lui Vodă Caragea, la anul 1818, Dionisie Fotino a părăsit casa bincăcătorului său Iordache Filipescu și s'a instalat în propria sa casă, pe podul Tîrgului de afară (Calea Moșilor) în fața bisericeii cu Sfinții, actuala casă a repositului Dr. Warthiadi. Aci el a trăit stimat și iubit de toți căți îl cunoscău.

Se ocupă de o potrivă de scrieri literare și scrieri de muzică bisericească. Spiritul său umoristic, de la plecarea lui Caragea, luase o altă direcțiune. Biciuia fără milă cu pana sa satirică, cochetăriile femeilor din societate, cochetării importate din Fanar.

Dionisie Fotino a murit în mod subit la 10 Octombrie 1821. A fost înmormântat cu mare pompă la biserica cu Sfinții din Podu Tîrgului d'afară, unde și până astăzi se poate vedea piatra ce acopere mormîntul său, care se află sub jețurile din strana stingă a bisericeii.

Franchetti (Benedetti). — Impresario de trupe italiene și profesor de cântec, născut în Verona. A început prin a fi voluntar în legiunea lui Garibaldi, pe care l'a urmat în mai multe expedițiuni. Rănit de două gloanțe în piciorul stîng, a părăsit cariera armelor și s'a ocupat de muzică. Venit în Bucuresci, se face cunoscut la 1852 ca șef al corurilor când se deschide Teatrul cel mare, și începe să dea reprezentațiuni artiștii de operă italiană. Ani îndelungați a fost apoi el singur în mai multe rînduri *impresario*, dar a perdut cu aceste întreprinderi tot ce avea. A fost numit mai târziu profesor de muzică la diferite școale particulare și ale Statului în Bucuresci.

A încetat din viață în Bucuresci la 1895.

Francudi (Epaminonda). — Profesor, născut în insula Cipru la 1829, încetat din viață în Bucuresci la 1897. A făcut studiile sale la Athena și apoi a venit în țară și a dat lecțiuni de limba elenă la diferite

școale. În 1864 a fost numit profesor de limba și literatura elenă la Facultatea de litere și filosofie din Bucuresci.

A publicat: *Discurs în amintirea eroilor de la Creta* (1866). *Hymn la Unirea Principatelor* (1859), toate în limba elenă.

E. Francudi a fost director al școlii normale superioare și interpret pe lângă Ministerul de Externe pentru limba elenă.

Frank (Andrei). — Farmacist, născut în 1815 în orașul Mediasch (Transilvania). După ce a îmbrățișat cariera de farmacist în orașul său natal, a trecut în Muntenia la 1846 ca farmacist în Mizil, apoi s'a strămutat în Bucuresci unde a cumpărat un imobil și a deschis farmacia «La Ursu» pe care o posedă și astăzi.

La 1859, el a fondat Societatea farmaciștilor din România. A fost timp îndelungat membru în Comisiunea chimico-farmaceutică, cât și membru al Comisiunii de igienă, și al juriului examinator de licențiați în farmacie.

Frollo (Giovani L). — Profesor universitar, filolog, născut în Veneția la 1831, doctor în drept al facultății din Padova.

A părăsit țara sa fiind încă tînăr spre a se stabili în România ca profesor de limbi neo-latine, în diferite institute particulare și de ale Statului. La 7 Octombrie 1878 a fost numit definitiv profesor la Facultatea de litere din Bucuresci pentru cursul de istoria literaturilor moderne și în special a celor neo-latine. A publicat: *Limba română și dialectele italiene* (1860) *Vocabulariu italiano-românesc* (1869) *Limba națională și limbele streine în școlile române* (1871) *O nouă încercare de soluțiune a problemului ortografic* (1875) *Utilitatea studiilor neo-latine în România* (1878) *Lecțiuni elementare de gramatică latină* (1895).

Frunzescu (Dimitrie). — Publicist, născut în Iași la 1838. A făcut studiile în țară și streinătate, ca bursier al Statului. La 1859 a intrat în serviciul statistic al Moldovei, ear la 1862 a trecut în Bucuresci la acelaș serviciu.

A tipărit: *Geografia fizică și politică a României* (1871) *Dicționarul topografic și statistic al României* (1872). A colaborat la *Trompeta Carpaților și Columna lui Traian*.

Frunzetti (Ioan).—Sub-locotenent născut la 8 Iunie 1852, mort la 12 Ianuarie 1877. Intrat în oștire ca soldat la 1870, trece în rezervă la 1875, apoi se reangajează ca sergent în 1876 și este înălțat în acelaș an la gradul de sub-locotenent.

În timpul rezelului Independenței, face parte din Regim. No. 9 Dorobanți și moare în lupta de la Smârdan la 12 Ianuarie 1878.

Fundescu (Ioan)—Ziarist, publicist, născut în Pitești (Argeș) la 1836. După ce a urmat cât va timp cursurile colegiului St. Sava din București, începu să publice versuri prin ziarele «*Dămbovița și Naționalul*».

Apoi publică foaia umoristică *Pepelea* (1860) *Tomkatera* (1861) și colaborează la *Românul* de la 1862 până la 1864, precum și la *Nichipercea*, *Reforma*, etc.

După ce se stabili cât va timp la Iași, (1865) unde înființă foaia liberală *Teatrul*, se reîntoarce în București ca administrator al «*Buletinului Instrucțiunii Publice*». Dar în curând fundă alt ziar, *Telegraful* care a avut o existență mai lungă—1875-1885 cu câte-va intervale de întrerupere.

I. Fundescu a reprezentat județul Vlașca în mai multe rânduri în Camerele liberale de la 1877 până la 1888.

El a publicat: *Vocea Argeșului* versuri (1859) *Flori de câmp* versuri (1864) *Bazme, poezii, păcălituri și ghicitori* (1867) *Calendarul dracului* (1867) *Poezii noue* (1868), *Scarlat*, roman (1875.)

De la 1895, I. Fundescu a părăsit politica și ziaristica după ce a mai colaborat puțin timp încă la *Românul* între 1893-1895.

G

Galleron (Albert).—Arhitect francez, născut în Paris la 1855.

Având legături de prietenie cu mai mulți români studenți în Paris, a întreprins după îndemnul lor o călătorie în România pe la 1880. Aici, după ce s'a ocupat cu diferite lucrări, a fost numit arhitect al Eforiei Spitalelor civile la 1891, dar a demisionat peste două ani spre a se reîntoarce în Paris unde s'a stabilit.

Albert Galleron a făcut între alte lucrări, planurile *Băncii Naționale*, *Atheneului român* și *Asilului Slătineanu* din București.

Galli (Emile).—Ziarist francez, născut în Corsica la 1845. A făcut studiile sale în Marsilia și a debutat în ziaristică la 1868, ca redactor la ziarul *Le Rappel de la Provence*. După resbelul din 1871 a făcut parte din redacția ziarului *National* (Paris) unde a rămas până la 1875.

În timpul rezelului Sërbo-Turc, a fost corespondentul *Naționalului* în Sërbia și în Herzegovina în timpul insurecțiunii (1875—1876).

Venit în România tot ca corespondent al aceluși ziar cât a ținut rezelul independenței (1877—78) a fondat la 214 Iunie 1877 un ziar în limba franceză sub titlul

«*l'Orient*» care apărea în București. Rezelul terminat, *l'Orient* deveni *l'Indépendance Roumaine*, în colaborare cu A. Ciurcu.

La 1883 E. Galli a fost expulsat din țară printr'o decisiune a consiliului de miniștri de sub presidenția lui I. C. Brătianu, și apoi la 1885 fu expulsat și A. Ciurcu, iar *l'Indépendance Roumaine* deveni proprietatea lui G. Em. Lahovary.

Correspondent al acestui ziar în Bulgaria la 1886, E. Galli fu expulsat și de aici la 1886. La 1888, în urma căderii guvernului liberal de la putere, s'a reîntors în România și a intrat administrator al ziarului *l'Indépendance Roumaine*.

Ganea (Nicolae).—Publicist, născut în orașul Fălticeni la 1835. A făcut studiile sale în Iași și Paris unde a terminat facultatea de drept. Reîntors în țară s'a stabilit avocat în Iași; la 1871 a fost ales deputat și primar al Iașului.

N. Ganea a făcut parte din ministerul Ion Brătianu în ultima sa formațiune ca ministru la domenii de la 1 Martie la 23 Martie 1888. La 1897 a fost ales președinte al Senatului fiind în același timp primar al orașului Iași.

Pe terenul literar, el este unul din mem-

brii fondatori ai societății literare *Junimea*, de care s'a despărțit mai târziu spre a lua o parte activă la luptele politice.

Scrierile sale sunt: *Incercări literare — Novele* (1873 și 1886) *Poesii* (1886) în care intră și traducerea a șapte cântece din *Infernul* lui Dante.

Gănescu (Dumitru).— Căpitan născut la 14 Octombrie 1834, mort la 7 Octombrie 1877. Intră în armată ca soldat la 1854, e înaintat la gradul de sub-locotenent în 1864 și căpitan în 1875. În timpul rezebelului Independenței moare pe câmpul de luptă în fața Plevnei la 7 Octombrie 1877, în capul companiei sale din reg. 7 de linie.

Gănescu (Grigore).— Publicist născut în Craiova (Dolj) la 1830, mort la Montmorency (Francia) la 1877 în luna Aprilie. A făcut studiile în Paris și grație relațiilor pe care le avea acolo în lumea politică, isbuti să intre în ziaristica franceză, debutând la 1860 ca redactor la *Courrier du Dimanche*, organ liberal, dușman al instituțiilor imperiale. Expulsat din Francia din cauza articolelor sale violente, Gănescu trecu în Germania și fondă la Francfort ziarul *l'Europe*, care peste puțin timp fu suprimat din ordinul generalului Vogel de Falckenstein.

Gănescu se reîntoarce atunci în Francia, se împacă cu puternicii zilei, dobândește naturalizarea și devine redactorul șef al ziarului satiric *Nain Jaune*.

La începutul anului 1869, trece în aceeași calitate la ziarul *Le Parlement*, încercând să pătrună în parlamentul francez.

Campania sa electorală, rămâne înse fără succes și după căderea imperiului, Gănescu pleacă la Tours, unde tipărește ziarul *La Liberté*, apoi la Bordeaux, unde sub direcțiunea lui Thiers, colaborează la ziarul *Le Republicain*.

La 1876, Gănescu încearcă carăși fără succes să pătrună în parlamentul francez și apoi fondează *Les tablettes d'un spectateur* ziar autografiat, la care lucrează până în momentul morței.

G. Gănescu a mai publicat: *La Valachie depuis 1830 jusqu'à ce jour* (1855 Bruxelles) *Diplomatie et nationalité* (1856).

Gaster (Moses).—De origină israelită, născut în România la 1856. A făcut stu-

diile sale în țară și le a terminat în străinătate, ocupându-se în special cu filologia.

A făcut la Universitatea din București în 1880 numeroase conferințe asupra limbii și literaturii române.

Expulsat din țară la 1885 printr'o deciziune a consiliului de miniștri, sub guvernul Ion Brătianu, pe motivul că ar face parte dintr'o societate iridentistă, s'a stabilit la Londra. Aci a fost ales rabin al comunității Israelitilor portugezi, demnitate pe care o păstrează până în prezent.

M. Gaster a scris și publicat: *Die rumänische condemnatio uvae* (1878) *Literatura populară română* (1882). *Christomatia română* (1891). *Instrucțiunea în Englitera* (1893) *Istoria biblică* (1897).

Gatineau (Alexandru).— Artist dramatic de origină franceză, născut la 1812, încetat din viață în București la 1 Mai 1883.

A fost cel d'ântăiu regisor al teatrului național din București. Venit în țară la 1847 cu o trupă franceză care da reprezentațiunii în Iași și în care juca și dânsul principalele roluri de comic, s'a stabilit în Iași ca regisor la teatru românesc; de acolo a trecut peste curând în București și a ocupat aceeași funcțiune până la moartea sa. Gatineau a adus serviciu imense teatrului nostru care la formațiunea sa, era firește lipsit cu desăvârșire de cunoștințele necesare pentru punere în scenă și montarea pieselor.

Pentru serviciile aduse teatrului, Camerele au acordat lui Gatineau împămîntenirea cu dispensă de stagiu.

Găvănescu (Ion).— Profesor, născut la 1859. A făcut studiile în țară și le a terminat la Berlin. La 1 Septembrie 1888 a fost numit profesor la facultatea de litere din Iași, cursul de psihică, pedagogie și estetică.

A publicat: *Elemente de psihologie pentru cursul secundar* (1890) *Există acțiuni desinteresate* (1891) *Elica* (1893) *The altruistic impulse in man and animals* (1895) *Istoria omenirei, Evul mediu, Evul antic, Evul modern* (1894-1896) *Meditațiile lui Gr. Alexandrescu* (1896) *Gramatica* (1897).

Gavra (Alexandru).— Profesor născut în Oradea Mare (Transylvania) la 18 Decembrie 1797, încetat din viață la 23 Octombrie 1884 în Arad.

După terminarea studiilor sale a îmbrățișat cariera didactică și a fost rënd pe rënd profesor de pedagogie și aritmetică în Oradea Mare, apoi inspector al școalelor din Ardeal, director al institutului pedagogic. El a publicat: *Cronica Românilor* (1844) *Lexicon de conversație* (1847).

Gebauer (Alexis).—Profesor de piano născut la Cluj în 1815, încetat din viață în București la 14 Decembrie 1889.

A făcut studiile muzicale la conservatorul din Viena, având de profesori pe Sechter și Franz Liszt.

A fost în București cel mai renumit profesor de piano între anii 1850—1870. A publicat numeroase compoziții cu *melodii naționale* și diferite caete de studii.

Genilie (Ioan).—Profesor, data nașterii și încetării din viață necunoscute. A fost cel d'ântău profesor de geografie și istorie la colegiul Sfintu Sava, de la înființarea lui. A publicat: *Geografia istorică, astronomică, națională și civilă* (1835) *Principuri de geografie* (1841) *Mondul, curs de cunoștințe și nucele curioase* (1847).

Georgescu (Ioan). — Sculptor, pictor de aquarele, născut în București la 1856 Ianuarie. A făcut studiile sale în liceu și apoi a intrat la Școala de Bele-Arte. În urma unui concurs strălucit, a obținut o bursă la 1877 și a intrat la școala de Bele-Arte din Paris, unde a obținut mai multe recompense, precum și o medalie la Expoziția pictorilor și sculptorilor pentru statua sa: *Rugăciunea unui copil*.

După ce a călătorit prin Italia, Georgescu s'a întors în țară și în curând a fost numit profesor de sculptură la școala de Bele-Arte din București (1887).

Principalele sale producțiuni sunt: *Statua lui Lazăr* din București pe bulevardul Academiei, *Statua lui Asachi* la Iași, *Monumentul mitropolitului Panaret*, așezat într'o biserică din Tîrnova (Bulgaria). Apoi busturile lui *C. A. Rosetti*, *I. C. Brătianu*, *Alexandri*, al artistului *Pascaly* așezat în salonul Teatrului Național, și statua fostului primar al capitalei *Pake-Protopopescu*, care se va așeza pe bulevardul Pake.

Ca pictor, Georgescu a produs numeroase aquarele, *flori după natură, vederi*, etc., cari au fost expuse la toate expozițiile noastre de pictură

Georgescu (Nicolae).—Poet născut în București la 1834, încetat din viață în București la 1866. A servit în armată până la gradul de căpitan (1858) când a demisionat spre a se ocupa de literatură. El a lăsat un singur volum sub titlul *Foi de toamnă* publicat un an după moartea sa.

Gestian (Miculeț Ioan).—Artist dramatic născut în București la 1812, încetat din viață în București la 30 Octombrie 1880. După ce a făcut ceva studii prin școalele primare și gimnasiu, a intrat în trupa de sub direcțiunea Millo și apoi în aceea a artistului Pascaly.

Mai târziu a fost angajat la Teatrul Național. Principalele sale roluri au fost *Porthos* din «Muschetarii» *Duval* din «Dama cu Camelii» *Don Salust* din «Ruy-Blas», *Sbiera* din «Răsvan și Vidra»

Ghenadie (Vezi Enăcescu.)

Ghenadie (Petrescu). — Mitropolit-primat născut în București la 1836. În anul 1854 a intrat în schima monachală la mănăstirea Căldărușani. Hirotonisit diacon la 1859, preot la 1869, funcționează ca mare ecleziarh la Mitropolia din București de la 1870 până la 1875, când este ales arhieru și la 1876 episcop al eparhiei Argeșul.

Sub păstoria sa, s'a restaurat biserica Curtea de Argeș s'a clădit localul seminarului din acea localitate.

La 1893, a fost ales mitropolit-primat.

În urma mai multor învinuiri ce i s'au adus pentru delictes religioase, Sfintul Sinod îl caterisește la 20 Mai 1896 luându-i și darul preoției. Această măsură, din cauza modului neregulat cum a fost judecat mitropolitul, provoacă însă o nemulțumire generală, din care opoziția își face o armă de luptă contra guvernului Sturdza, și Sfintul Sinod este silit să revie asupra deciziei sale la 4 Decembrie 1896, ertând pe mitropolitul Ghenadie.

I. P. S. S. demisionează însă la 5 Decembrie 1897 și se retrage la mănăstirea Căldărușani.

Revisuirea procesului mitropolitului Ghenadie a atras după sine înlocuirea cabinetului D. Sturdza printr'un guvern sub preșidenția lui P. Aurelian.

Gheorghian (Iosif). — Mitropolit Primat, născut la Botoșani în 1829 August 29. A făcut studiile sale la școala Trei-Erarhi și la Academia din Iași. Hirotonisit la 1846, s'a dus la Paris și s'a atașat la Capela Română, continuând instrucțiunea sa în acest oraș. Întors în țară, a intrat la mănăstirea Teodorenă, apoi la 1865 a fost numit episcop de Huși. Ales la 1879, episcop al Eparhiei Dunăreii de jos, în 1886 trece mitropolit primat și păstorește în această demnitate până la 1883. Mai 1 când a demisionat și s'a retras la mănăstirea Căldărușani.

La 5 Decembrie 1897, în urma demisiunii mitropolitului Ghenadie Petrescu, I. P. S. S. Iosif Gheorghian este iarăși ales mitropolit primat.

A publicat: *Viața sfintului Constantin, Evreul rădăcit* (traducere) *Viața lui Isus*, etc.

Gheorghieff (Evloghie). — Financiar, născut la Carlova (Bulgaria) în 1819, încetat din viață în București la Iulie 1897.

La vârsta de 18 ani fugi din orașul său natal din cauza barbariilor turcești și veni în România la Brăila. Aci începu prin a fi succesiv hamal, zarzavagiu și băiat de prăvălie, dar, cum treburile nu mergeau, veni în Capitală și intră la un cârciumar din calea Călărășilor.

Pe timpul acela, se afla în Capitală mitropolitul bulgar Panaret. El ședea în apropierea cârciumei unde servea Evloghie. Acesta, fiind un băiat deștept, știu să se facă plăcut mitropolitului bulgar și intră slugă la el.

De aci înainte începe cariera politică a lui Gheorghieff. În casa mitropolitului se adunau bulgarii refugiați și cari pregăteau revoluțiunea bulgară. Președintele lor era Liuben Caraveloff, fratele actualului șef al extrem rusofililor bulgari.

Evloghie Gheorghieff asista la toate ședințele comitetului și devenise omul de încredere al mitropolitului.

După câți-va ani, mitropolitul moare și lăsa o avere de 800 de mii de lei. Administrând averea sa cu multă sîrguință și înțelepciune, Gheorghieff a lăsat o moștenire de vre o 20 milioane.

A făcut numeroase fapte filantropice atât în Bulgaria cât și în România unde a dăruit 200.000 lei pentru *Fondațiunea Carol*.

Prin testamentul său a lăsat sume însemnate primăriei Capitalei pentru bine-faceri.

Gherassi (Nicolae). — Jurisconsult. Data nașterii necunoscută. A făcut studii juridice în Franța și întors în țară a intrat în magistratură, înaintând până la demnitatea de consilier la Curtea de casație.

Demisionat în 1883, a făcut parte din cabinetul de sub președinția d-lui Lascar Catargiu, ca ministru al justiției de la 29 Martie 1889 până la 5 Noembrie acelaș an, când s'a retras din preună cu întregul guvern.

De atunci trăește, departe de luptele politice.

Gherea (Dobrogeanu I.) — Publicist, critic literar, născut la 21 Mai 1855, în guvernământul Ecaterinoslaw (Rusia).

La vârsta de 19 ani, urmărit de guvernul rusesc din cauza ideilor sale socialiste, fugi în România unde după multe suferințe materiale sfârși prin a se stabili ca birtaș la gara Ploești.

Om cu multă erudițiune, el dobândește la 1889 împămintenirea cu dispensă de stațiu. Principalele sale scrieri sunt: *Concepțiunea materialistă a istoriei* (1890) *Studii critice* 3 v. (1890) *Literatură și știință* (1893).

Ghermani (Menelas). — Mare financiar, de origină din Macedonia, născut la 1839. A fost Ministru de finance de la 23 Martie 1888 până la 29 Martie 1889, apoi de la 5 Noembrie 1889 până la 21 Februarie 1891 și de la 27 Noembrie 1891 până la 3 Octombrie 1895.

Chemat în capul Ministerului de Finance tocmai atunci când agiul asupra aurului atinsese proporțiuni foarte mari, urcându-se până la 20 la %, Menelas Ghermani a fost autorul proiectului de lege pentru stabilirea etalonului de aur, care a avut de rezultat desființarea agiului.

Numele acestui financiar se găsește în capul multor întreprinderi economice și industriale mai importante din țară.

Ghika (principe Alexandru). — Fost Domn și Caimacam al Munteniei, născut în 1795 Mai 1-u, frate mai mic al lui Vodă Grigore Ghika—încetat din viață la Ianuarie 1862 la Torre del Monte lângă Neapoli.

A fost mai întâiu mare ban al României mici și apoi mare spătar, comandant al milițiilor la 1828. În timpul ocupației rusești, și atrase iubirea lui Kisselef grație

căruia fu numit la 1834. Domn al Munteniei.

La începutul Domniei sale, înființă numeroase scoale rurale, încurajă formarea societății filarmoneice sub prezidenția lui Câmpineanu, începu desrobirea Tziganelor, ajută chear întocmirea partidului național, dar încetul cu încetul are să lupte și contra liberalilor și contra partidului boeresc. Sprijinindu-se prea mult pe concursul Rusiei, făcu apel la dânsa care nu îl acordă de cât în schimbul adăogirei unui articol la regulamentul organic, articol care nimicea de fapt independența politică și administrativă a Munteniei.

Concesiunile făcute Rusiei, exilul lui Câmpineanu, urmărirea contra capilor mișcării neisbutită din 1840, îngreunară din ce în ce mai mult situația lui Al. Ghika, ear strășnicia ce arată în reprimarea complotului de la Brăila (1841) la care participase și consulul rusesc din Galatzi, ridicară și pe Ruși contra sa, și la 1842 Sultanul le acordă destituirea Domnului.

Al. Ghika se retrase la Viena unde se stabili până la 1853, apoi se reîntoarse în Muntenia și la 1856 fu numit Caimacam până la unirea Principatelor, din preună cu T. Balș și N. Vogoride.

Ghika (Ana).— Soră de caritate, născută la Iași în 1835, încetată din viață la 20 Februarie 1896 în Iași. Măritată foarte tânără cu generalul Gheorghe Ghika, se divorțează de bărbatul ei pentru nepotrivire de caracter la 1853 și întemează la 1857 în Galatzi primul orfelinat de fete. În timpul holerei de la 1866 se distinge prin curajul și abnegațiunea cu cari îngrijește pe bolnavi; în 1877 în timpul rebelului contra Turciei, arată aceleași virtuți dirijând un spital pentru răniți și cheltuind în acest scop ultimele rămășițe ale averei sale.

Apoi, sora Ana Ghika se retrase la mănăstirea Varatic unde duse o viață monahală.

Ghika (principe Dimitrie).— Bărbat politic născut la 31 Mai 1816, încetată din viață la 18 Februarie 1897, fiu al domnitorului Grigore Ghika.

Încă tânăr, principele Dimitrie Ghika, fu trimis în Germania, unde făcu studii strălucite, și la întoarcere, intră ca ofițer de

cavalerie în garda imperială rusă. Nu stătu însă mult în această situațiune; părăsi curtea Tarului și Rusia și făcu o lungă călătorie în Europa, de unde nu se întoarse în țară de cât la 1846.

La 1854 intră în magistratură, ca membru al Curței de apel pentru puțin timp, și apoi fu numit prefect de poliție în București.

La 1857, fu ales președinte al municipalității Bucureștilor, și, peste puțin, membru în Divanul Ad-hoc, ca deputat al Ilfovului.

În Divanul Ad-hoc, Principele Dim. Ghika luă parte, împreună cu patrioții luminați ai vremii, la actele cele mari ale acestei Adunări. Fu membru al comisiunii care a redactat *Memorandul explicativ al celor 4 puncte*; lui i se datorește accentuarea dorinței de alegerea unui principe străin.

Partisan călduros al Unirei, Dim. Ghika stăruie, în Adunarea electivă, pentru alegerea Domnului deja ales de către Moldoveni.

În 1859, fu numit membru al Curței de apel și, curînd, ales din nou președinte al municipalității Bucureștilor. Tot odată, este ales deputat în Cameră și, în 1860, ministru al cultelor.

Până în 1862, principele Dim. Ghika fu de mai multe ori ministru în guvernele de scurtă durată de atunci și, în timp de un an, președinte al consiliului.

După 1864, împreună cu mai toți frunzașii țării, face opozițiune guvernului lui Cuza și la 1866 ia parte la răsturnarea acestui Domn.

Până în 1868, principele Dim. Ghika fu pe rînd ministru de interne, lucrări publice, externe, președinte de consiliu.

Ales, în acel an președinte al Camerei, rămase în această însărcinare până la 1873 și, într'aceiași timp, începu activitatea sa în direcțiunea operilor de bine-facere.

Deja în 1868, ca membru de căpetenie al familiei Ghika, fusese numit efor al spitalelor civile, cărora le-a consacrat peste 20 de ani de muncă stăruitoare.

Intr'aceiași timp, principele Dim. Ghika presidă Senatul o îndelungată serie de ani, până la retragerea liberalilor în 1888. De atunci încoace, de mai multe ori, cetățenii Capitalei i-au dat sufragiile lor, ca reprezentant al lor în Senat și în 1896 a fost reales președinte al acestui Inalt Corp deliberativ și a acceptat să reia locul de prim-efor al spitalelor civile.

Scrieri: *Articles publiés dans les journaux*

valaques. Réponse au Morning et à l'Etoile du Danube. Prefectura poliției, proiect de reformă (1856) Amicilor și inamicilor mei.

Ghika (Elena) vezi **Dora d'Istria**.

Ghika (Emil I.).—Născut la 27 Decembrie 1848 în Iași. A făcut toate studiile sale în Paris. Intrat în diplomație la 1874 a fost numit prim secretar la agenția din Petersburg, apoi la 1879 a fost adus în serviciul interior al Ministerului de externe și pus în capul diviziunii politice. Peste câte-va luni detașat la legațiunea din Paris e numit definitiv în postul de secretar la 1880. În 1881 trece agent diplomatic și consul general la Sofia până la 1885 când e înaintat Ministru plenipotențiar la Belgrad; la 1888 e transferat în aceeași calitate la Athena, în 1889 la Petersburg și în 1891 la Viena unde se găsește până în prezent.

A luat parte ca voluntar în războiul Independenței de la 1877-78.

Ghika (principe Grigore). — Fost Domn al Munteniei de la 1822 până la 1828.

El se sili de îndată ce luă frânele guvernului să tămăduască măcar în parte rănila lăsată de revoluția grecească. Luă măsuri pentru ușurarea dărilor, îndeplinind lipsurile din veniturile averilor mănăstirești luate de Turci de la călugării grecești.

Sub Grigore Ghika se începu pavarea stradelor cu piatră, se îmbunătăți starea colegiului St. Sava, unde Gheorghe Lazăr începuse, încă din timpul lui Caragea, cursurile de matematică și filosofie în limba română, cea alungată prin lunga domnie a Fanarioșilor, și dotă școală cu mai mulți profesori români. Acest Domn contribuî foarte mult la redșteptarea spiritului național, înăbușit mai bine de un secol, și numi o comisiune, care să se ocupe cu elaborarea unui regulament de reforme; științele și școalele naționale de la Iași și București produsă în scurt timp cele mai frumoase fructe.

Dar de și Principatele ce-ă acum guvernate de Domni pământenți și începuseră a se folosi de oare-cari drepturi și libertăți, totuși Ianicerii cari nimiciseră eteria grecească, le țineau încă ocupate și comiteau cele mai îngrozitoare escese. Atunci ambasadorul englez protestă în numele pute-

rilor europene și provecă pe Poartă să și retragă trupele din Principate. Sultanul dete în adevăr ordinul de evacuare, însă Turcii nu eșiră de cât scoși cu tunul. Imperatul Rusiei, Nicolae Pavlovici, care urmase după moartea fratelui său Alexandru I, trâmise la Constantinopol pe Mințiaki ca să aplaneze chestiunile dintre Rusia și Turcia. Poarta la început nu primi condițiunile propuse, însă, în urma ultimului Rusiei, subscrie *Convențiunea de la Cetatea Albă*. Prin articolul III al acestei convențiuni, Poarta se obligă a respecta privilegiile, tractatele și actele relative la Principatele române, confirmate prin articolul V al tratatului de la București, a completa și hațișerifele din anul 1802 și a recunoaște alegerea de domni pământenți.

În timpul acesta, Grecii, încă din anul 1821, continuaă cu înverșunare contra Turcilor resbelul pentru independență; iar în anul 1827, Francia, Rusia și Britania interveniră a pacifica Grecia, însă fără rezultat. În anul următor imperatul Nicolae, văzând că Turcia nu voeșce să observe convențiunea de la Cetatea Albă, declară al șaptelea resbel și dete ordin armatelor să treacă Prutul și să ocupe Principatele. Grigore Ghika fugi în Transilvania.

Ghika (principe Grigore).—Fost Domn al Moldovei născut în Botoșani la 25 August 1807, inecat din viață la Meudon (Francia) la 26 August 1857, unde s'a sinucis. Intrat foarte tiner în oștire, ajuns în 1826 comandant general al milițiilor, apoi fu numit secretar de stat la 1842, Ministru de Finance la 1843.

După căderea lui Mihail Sturdza, Poarta numi pe Grigore Ghika Domn al Moldovei la 1849 în urma convențiunei de la Balta-Liman. El contribuî foarte mult la dezvoltarea spiritului național, încurajă literatura, deschise școale, imprimă pe socoteala sa manuscrisul Istoriei lui Șincai.

Dar Rușii ocupară iarăși țara și Grigore Ghika ne voind să se supue pretențiunilor generalului Gortschiakof, ascultă povețele Sultanului și părăsi țara la 1853.

Reîntors în Iași după ce Rușii părăsiră Moldova, el se puse în capul reformelor celor mari precum: desrobirea Tziganilor (1855) desființarea censurei pentru presă (1856) etc. etc.

Împlinind termenul de șapte ani, el fu

inlocuit prin cămăcamia de trei și plecă la Paris.

Ghika (Grigore I.)—Diplomat născut în Iași la 20 Decembrie 1847. A făcut toate studiile sale în Paris.

Fiind acolo student s'a angajat ca voluntar în armata franceză, a participat la rebelul franco-german și s'a distins prin vitejia sa. Pentru bravura sa, i s'a acordat medalia militară franceză (1870)

Intrat în diplomație la 1874 ca secretar I-u la agenția din Constantinopole, părăsește serviciul când izbucnește rezelbul Independenței întră în armata română, se distinge pe câmpiile Bulgariei și e decorat cu «Virtutea militară.»

La 16 Septembrie 1878 reintră ca secretar în administrația centrală a Minist. de Externe; ear la 1879 e detașat la Petersburg. În 1882 e numit secretar general al Ministerului și ocupă această funcțiune pînă la 1885. În 1886 este delegat în comisiunea europeană a Dunărei și în comisiunea mixtă a Prutului; la 1887 este iarăși însărcinat cu funcțiunea de secretar general al Minist. de Externe. Inaintat Ministru plenipotențiar în acelaș an, e trimis în această calitate la Berlin în 1888 unde stă pînă la 1896, când trece la Paris.

Ghika (principe Ioan). — Om de stat, publicist, academician, încetat din viață la Gherghani la 22 Aprilie 1897.

Ion Ghika s'a născut în 1814 din banul Dimitrie Scarlat Ghika și Maria Scarlat Cămpineanu. Și-a făcut primele studii în țară, și pe cele superioare în Franția, unde a studiat la școala centrală. La 1841 s'a întors în țară și a fost numit, de către Mihail Sturdza, profesor la Academia Mihăileană din Iași, unde a stat pînă în 1843.

În Iași, Ion Ghika a strâns legături intime cu tineretul inteligent și progresist care număra deja personalități marcante în rëndurile sale, precum, Costache Negri, Vasile Alexandri, M. Kogălniceanu, etc.

La 1843, părăsind profesoratul, reveni în București. Aci, luă o parte foarte activă prin asociațiunii literare, prin presă, la lucrarea de pregătire a spiritelor pentru ideile de progres și în favoarea redobîndirei vechilor drepturi ale țerilor.

Cu puțin înainte de mișcarea de la 1848 îl găsim în fruntea asociațiilor, cari împin-

geau la înlăturarea legiuirei dată de străini și la acordarea libertăților constituționale.

Om de acțiune, dar și foarte mare bărbat de cugetare, fără îndoială, cel mai des-toinic diplomat al nostru pe acel timp, Ion Ghika fu trimis ca reprezentant al țarei la Constantinopol.

Evenimentele de la 1848, și, apoi, căderea revoluției, îl găsiră la Constantinopol, unde rămase ca exilat. Rolul ce Ion Ghika a avut în acel oraș a fost neajuns de mare. În activitatea emigrațiunei române, Ion Ghika a fost sfătuitoarul și organizatorul generoaselor încercări neisbutite ale lui N. Bălcescu și celor-l'alți în Ungaria și Ardeal; tot el a fost inițiatorul mișcărilor emigraților stabiliți în Turcia.

În scurt timp, Ion Ghika căpătase la Constantinopol o mare trecere, atât pe lângă personagiile turcești cât și pe lângă trimișii Puterilor străine. Influența sa a folosit-o spre a atrage atențiunea asupra marei însemnătăți ce aveaș țările Române la Dunăre, și asupra necesității de a le organiza ca un bulevard al civilizațiunei europene în Orient. Atât de mare era încrederea Turcilor în exilatul român, în cât, pe la 1852, a fost numit guvernator al insulei Samos, care se bucura de autonomie în imperiul otoman. La Samos, Ion Ghika avu prilej să-și arate admirabilile sale aptitudini de administrator, spre marea mulțumire a Europei chiar, pe care o îngrijaș, pînă atunci, foarte mult corsarii din Archipelag.

În 1859, după convențiunea din Paris, Ion Ghika se întoarse în țară. Cămăcămia din Muntenia îi refuză drepturile cetățenești și'l împiedică de a intra în Adunarea electivă.

După alegerea lui Cuza ca Domn al ambelor țeri, Ion Ghika e fost de mai multe ori ministru pînă la lovitura de Stat din 1864. De atunci trecu în rëndurile opoziției și fu dintre cei mai activi lucrători la răsturnarea principelui și pentru aducerea unui Domn străin.

În 1865, Ion Ghika călători în Franția, Belgia și Italia, pentru a găsi pe membrul dinastiei europene care să primească eventual a fi Domnul României.

Această călătorie, ca și o alta făcută de Ion Brătianu, în același scop, de și nu dăduse rezultate positive, lăsase credința că

cel puțin două dinastii ar fi putut da un principe al României.

În faptul de la 11 Februarie 1866, Ion Ghika a jucat un mare rol. El a și fost însărcinat, apoi cu președinția cabinetului, și cu ministerul afacerilor străine. În această calitate, a avut o puternică acțiune, și, fără îndoială, lui i se datorește imens în reușita întreprinderii de atunci.

După 1866, Ion Ghika a format cabinetul de sub președinția sa de la 15 Iulie având și portofoliul Ministerului de Interne până la 2 Martie 1867, apoi la 1870 după retragerea lui Manolache Costache Epureanu formează la 18 Decembrie guvernul care cade așa sgomotos în urma manifestațiunii de la sala Slătineanu cu prilejul banchetului dat de colonia germană (11 Martie 1871).

De la 1881 până la 1888 Ion Ghika a fost Ministrul țării la Londra.

Memburu al Academiei, publicist de o mare valoare, a colaborat la ziarul *Progresul* (1844) *Opiniunea Constituțională* și a publicat: *Reorganizarea României. Convorbiri economice, Vade mecum al inginerului și comerciantului, Amintiri din pribegie, Scriori către Alexandri, etc.*

Ghika (principe Ioan Gr.) — General, născut la Iași în Noembrie 1829, încetat din viață în 21 Martie 1891, fiul Principelui Grigore V. Ghika X, Voievod al Moldovei — și Domniței Elena fiica lui Iancu Sturza.

A făcut studiile elementare la colegiul des «Jésuites» din Fribourg, studiile literare și militare sub direcțiunea Maiorului Comitele de Girard, și a R. P. de Girard, tot la Fribourg, studiile de drept și de filosofie cu marele jurisconsult Odier și ilustrul filosof Ernest Naville la Geneva.

S'a întors în țară în anul 1851: după ce a fost de mai multe ori ministru sub domnia tatălui său, a fost deputat în Camera Convențională a Moldovei, în momentul alegerii Domnului Alexandru Ion Cuza. În 1861 a părăsit Moldova pentru Muntenia și s'a stabilit la București unde a fost ales de Cuza-Vodă ca ministru de resbel, și ministru al Afacerilor străine. Se despărțise de Cuza Vodă, la lovirea de Stat, văzând că nu mai răspundea la idealul țării; și evenimentele fiind favorabile la chemarea unui principe străin, a lucrat din toate putințele sale la instalarea regimului actual. Agent

diplomatic la Viena, apoi reprezentant diplomatic la Constantinopol (1872—1877) în timpul cel mai critic, semnifică cesarea plăteii tributului, ia parte la declararea războiului stând la postul său până la ultimul minut. Atașat extra-ordinar al guvernului român pe lângă persoana M. S. țarul Alexandru II l'a însoțit de la Kișineu, a trecut Dunărea, și a făcut toată compania din 1877—1878. După război, numit general de divizie, fuse trimis la Petersburg; când România fu recunoscută ca Stat independent, i s'a dat titlul de ministru plenipotențiar și trimis extra-ordinar.

Afară din discursuri și lucrările sale oficiale, principele Ion Gr. Ghika a lăsat mai multe studii de drept internațional și constituțional, tractate tehnice, fragmente literare, corespondențe și memorii — nepublicate până acum.

Ghika (Pantazi.)—Publicist, ziarist, născut în București, încetat din viață la 19 Iulie 1882 în București, înmormântat la Gherghani. Terminând studiile în drept la Paris, a fost cât-va timp procuror și president la Tribunal apoi a îmbrățișat la 1858 cariera de avocat și a fost în 1860 prefect de Ialomița.

Ca ziarist, P. Ghika a colaborat la *Standardul*, *Novelistul*, *Românul*, *Naționalul*, *Literatorul*. El a publicat: *Neașa și Circore*, (1861) *Mărgăritărel*, *legendă* (1861) *Impresii de călătorie din Moldova* (1863) *Schițe din Societatea română* (1863) *Adulter* nuvelă 1873, etc. Apoi pentru teatru a scris o revistă pamflet *Al cuvântul* în colaborare cu alți scriitori și *Sterian Pășitul* comedie în 3 acte. A publicat numeroase cântonete între cari *Cloșca cu puil*.

Ghika-Brigadier (Alexandru.)—Diplomat, născut în Iași la 13 Ianuarie 1847. A făcut toate studiile sale în Franca de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept al facultății din Paris.

A intrat în diplomație la 1870 ca șef al diviziei politice în administrația centrală a Ministerului Afacerilor străine. La 1871 este însărcinat cu funcțiunea de prim secretar pe lângă agenția din Constantinopol, în acelaș an trece prim-secretar la Viena, iar la 1872 demisionează. La 1888 reintră în diplomație cu gradul de consul general la Budapesta; la 1891 trece agent diplo-

matic la Sofia până la 1892 când vine în administrația centrală secretar general. La 1894 e înălțat ministru plenipotențiar, afară din cadre; pus în disponibilitate la 1895, e rechemat ca agent diplomatic la Sofia în 1896, apoi la Belgrad unde se găsește până în prezent.

Gianni (Dimitrie).—Om politic, avocat, născut în București la 15 Iulie 1838. A făcut studiile gimnaziale în țară ear cele juridice în Berlin.

Intors în țară la 1865, a ocupat în timp de opt luni funcțiunea de procuror pe lângă Curtea criminală din București și apoi a îmbrățișat cariera de avocat pe care a exercitat-o continuu până astăzi. A intrat în viața politică la 1867 făcând parte aproape din toate legislaturile

Ales în 1878 vice-președinte al Camerei, a intrat la 1880 29 Iulie, în ministerul de sub președinția lui I. Brătianu ca ministru al Justiției până la 10 Aprilie 1881 când a demisionat. De aci înainte, el s'a apropiat mai mult de grupul disident al lui C. A. Rosetti până la 1888 când la sfârșitul cabinetului I. Brătianu, a primit iarăși pentru câte-va zile portofoliul justiției de la 1 la 23 Martie. La 1896 și 1897 d. Dim. Gianni a fost ales președinte al Camerei.

Giurescu (Dimitrie).—Maior, născut la 27 Iulie 1835, mort la 7 Noembrie 1877. Intră în armată ca scriitor la 1852, apoi demisionează în 1856 și se reangajează ca soldat la 1858. La 1861 e înaintat sublocotenent și la 1875 maior. În timpul rezelului Independenței, rănit, el moare în capul batalionului său din Reg. 4 dorob. stimulând soldații la atacul din fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Glück (Teophile).—De origină austriacă, fost medic-șef al Spitalului Brâncovenesc, născut la 1824, încetat din viață în București, la 17 Septembrie 1884. A început prin a fi medic școlastic, apoi medic de despărțire, medic primar și Director general al serviciului sanitar la 1875.

Göbl (Francisc).—Tipograf, născut în Viena la 1822, încetat din viață în București la 3 Ianuarie 1886.

A fost adus în țară la 1852 de către Mi-

ropolitul Nifon, pentru tipărirea cărților bisericești, ca mașinist tipograf.

La 1864 se asociază cu Walter și Ispirescu și deschide un stabiliment tipografic, sub firma «*Lucrătorii Asociați*»; după moartea lui Walter și retragerea lui Ispirescu din asociațiune, Göbl conduce singur stabilimentul său până la 1883, când lasă fiilor săi firma F. Göbl, cu brevetul de furnisor al Curței.

A adus serviciile reale tipografiei, formând pe mai toți mașiniștii tipografi din țară cari i-au fost elevi.

Prin economie și munca sa, ajunsese în capul unei averi însemnate, moștenită de fișii, cari urmează profesiunea părintească, fie singuri unii, fie asociați între dînșii.

Gogu (Constantin).—Profesor, născut în Câmpulung la 1855, încetat din viață la Craiova la 1896. A început studiile sale în Bucuresci la liceul Matei Basarab și le-a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în științele matematice.

Reintors în țară, a ocupat catedra de geometrie analitică la facultatea de științe din Bucuresci, de la 24 Octombrie 1881 și până la moartea sa.

A publicat: *L'inégalité lunaire à longue période* (1888). *Observațiuni asupra variațiunii gradajunii în aceiași localitate.*

Golescu (Alexandru G.).—Om politic, văr cu Ștefan și N. Golescu, născut la 1819, încetat din viață la 1881. A făcut studiile sale la liceul Sf. Sava în Bucuresci și a urmat trei ani cursurile Școlii centrale din Paris. Intors în țară la 1840, a fost cât-va timp inginer, apoi amestecat la mișcarea revoluționară din 1848, a fost secretar al guvernului provisoriu, iar mai târziu agent al țerei la Paris. În acest oraș s'a și stabilit după căderea guvernului național.

A fost ministru de finanțe în cabinetul Dim. Ghika de la 16 Noembrie 1868 până la 2 Februarie 1870, când a luat și președinția Consiliului până la 20 Aprilie același an.

A publicat: *De l'abolition du servage dans les Principautés Danubiennes* (1856).

Golescu (Dinică).—Om politic, cunoscut și sub numele de *Constantin Radovici* din *Golesti*. Data nașterii necunoscută, încetat din viață la 1828.

A făcut lungi călătorii prin străinătate, căutând mai ales să-și dea seama de starea dezvoltării intelectuale în Franța și Italia. Intors în țară la 1826, el descrie îndată în cartea sa «*Insemnare a călătoriei mele Constantin Radovici din Golești, făcută în anul 1824, 1825 și 1826*», starea înfloritoare a instituțiilor din străinătate, față cu cele din țară. Apoi pe moșia sa Golești, el întemeiază o școală primară a cărei conducere o încredințează renumitului profesor Aron Florian, adus de dânsul din Transilvania.

Dinică Golescu dinpreună cu Eliade Rădulescu, se pot considera ca adevărații întemectori ai *Societății literare*. Doritori de a împinge poporul pe calea culturii, ei alcătuiesc un program de regenerare care trebuia ținut în secret, realizat treptat, și care n'a fost comunicat celorlaltă membrii ai societății de cât mai târziu.

Dinică Golescu a mai lăsat ca publicațiuni: *Adunare de pilde bisericesti și filosoficesci* (1826).

Golescu (Iordache). — Bărbat politic, născut la 1768, încetat din viață la 1848. Om foarte erudit, vărsat în cunoștința limbilor străine, a ocupat diferite slujbe administrative, ajungând până la demnitatea de mare Vornic la 1840, pe timpul domniei lui Alexandru Ghika.

La 1821 a fost în înțelegere cu poetul Rigas care plănucea înființarea unei confederațiuni balcanice cu statele creștine; iar la 1828 a fost mare Logofet al dreptății. Când a izbucnit revoluțiunea din 1848, s'a refugiat în Orșova unde a murit.

Iordache Golescu a publicat la 1840 o gramatică și a mai lăsat netipărite *Dicționarul româno-elenesc. Dicționarul elenesc-român. Charta veche a țerei românești. Colecțiune de proverbe și maxime*, publicată de Julius A. Zanne (1895).

Iordache Golescu era frate cu Dinu Golescu.

Golescu (Nicolae). — General, om politic, născut la 1810 în Câmpulung, încetat din viață la 1878, fiul marelui Logofet Dinu Golescu. A făcut studiile sale în Svitzera și apoi întorcându-se în țară, intră ca junkâr (cadet) în oștirea din Muntenia la organizarea ei. Adjutant al Domnitorului Al. Ghika, Nicolae Golescu îndeplinește în 1839 funcțiunea de Prefect de poliție în Bucuresci și de Mi-

nistru de Externe. La 1841 părăsește oștirea și e numit procuror general la Curtea de apel, apoi director la Ministerul de Interne, dar părăsește administrația în 1847 spre a face parte din Comitetul revoluționar dinpreună cu fratele său Ștefan, C. A. Rosetti, Ioan Ghika, etc. Ministru de Interne sub domnia lui Bibescu, păstrează această demnitate chiar după abdicarea Domnitorului la 1848 și apoi dinpreună cu Tell și Eliade face parte din locotenența Domnească. Intrând Turcii în țară, Nicolae Golescu este arestat și trimis peste graniță. El se stabilește atunci în Paris unde locuiește până la Iulie 1857, și susține pe lângă puterile streine cererile Românilor.

Reîntors în țară, Nicolae Golescu este amestecat la toate evenimentele însemnate prin cari a trecut România, precum: Unirea Principatelor, alegerea lui Cuza și apoi mișcarea din 1866 care aduce după sine întemeierea dinastiei M. S. Carol I.

Membreu în locotenența Domnească de la 11 Februarie până-la 11 Mai 1866, N. Golescu este mai târziu Ministru Președinte și Ministru de Externe de la 1 Maiu 1868 până la 16 Noembrie același an, apoi mai târziu, inspector general al gardei naționale de la înființarea ei și până la disolvare.

Golescu (Radu). — Colonel, cunoscut sub porecla de *Catană*, frate cu Nicolae și Ștefan Golescu. S'a născut la Câmpulung în 1817, a murit la moșia sa Draeca (Teleorman) în 1877.

A intrat ca junkâr în oștire unde a căpătat toate gradele sale până la cel de colonel.

A fost amestecat dinpreună cu frații săi la mișcarea revoluționară din 1848 și a stat închis la Brussa, arestat de Turci timp de trei ani. N'a scăpat de acolo de cât în 1853 spre a se duce în Franța. La 1856 i se dă permisiunea să se reîntoarcă în țară și reluă serviciul militar.

Golescu (Ștefan). — Om politic, născut în Câmpulung la 1809, încetat din viață la Nancy în 1874 Septembrie 8. A făcut studiile sale în Svitzera și apoi reîntors în țară, intră în armată.

Adjutant al Domnitorului Al. Ghika, părăsi oștirea sub domnia lui Bibescu spre a ocupa mai multe funcțiuni publice și demisionă în 1847 spre a participa la miș-

careia revoluționară dinpreună cu Eliade, Tell, fratele său Nicolae, C. A. Rosetti și alții. Membru al guvernului provisoriu în urma abdicării Domnitorului G. Bibescu, Ștefan Golescu e nevoit să fugă în Franția unde se stabilește până la 1857, lucrând dinpreună cu cei-alți refugiați pentru îndeplinirea aspirațiunelor țerei.

Membru în divanul ad-hoc, Ștefan Golescu e de aci înainte strâns legat de toate evenimintele politice la cari a participat fratele său Nicolae cu C. A. Rosetti, I. C. Brătianu, etc. De la 5 August 1867 el preșidează guvernul până la 1 Mai 1868 având și portofoliul internelor. La această epocă se retrage spre a da locul fratelui său Nicolae. În cabinetul Ioan Ghika, a fost Ministru de Externe de la 2 Martie până la 24 Mai 1867.

Gorjan (August).—General de brigadă, născut la 1 August 1837. A intrat în oștire ca soldat la 1856 și la 1860 a fost înaintat sub-locotenent, iar la 1867 oficer superior. Locotenent-colonel în 1872, ocupă funcțiunea de director al prefecturii poliției Bucureștiului de la 1873 până la 1875 când se reîntoarce la regiment.

Înaintat colonel la 1878, a ocupat funcțiunea de director general al poștelor la 1891. În 1896 a fost înaintat general de brigadă.

Publicații: *Mitologia elementară* (1874). *Frederic cel mare, regele Prusiei* (1875). *Elemente de geografie* (1876). *Noul metod de geografie elementară* (1885). *Geografia mai multor județe* (1885—1892). *Atlas geografic* (1891).

Când a isbucnit mișcarea revoluționară anti-dinastică de la 24 Martie 1870 în Plocești, August Gorjan pe atunci maior, a fost din preună cu colonelul Polizu, însărcinat cu restabilirea ordinii.

Grădisteanu (Constantin).—Om politic, născut la 1830, încetat din viață la Aprilie 1890. A făcut studiile sale în Franția. A fost Ministru de finanțe în cabinetul Epureanu de la 20 Aprilie până la 18 Decembrie 1870, și president al Camerei în 1890.

Grădisteanu (Grigore).—Bărbat politic, născut în București la 14 Octombrie

1816, încetat din viață la 28 Februarie 1892.

Primele sale studii le-a făcut în casa părintească și apoi la colegiul Sf. Sava.

La 1840 a fost numit supranumerar la cancelaria *Sfatului Consultativ*, apoi registretor și mai târziu cap de masă la cancelaria domnească și la Secretariatul Statului.

Amestecat la mișcarea revoluționară din 1848, amic intim cu Eliade, Goleștiu Tell, el este numit director la Ministerul de Interne sub Nicolae Golescu, face parte din deputațiunea trimisă la Constantinopol spre a expune Sultanului dorințele țerei și este exilat la venirea Turcilor în țară.

Grădisteanu se stabilește atunci la Paris unde colaborează la mai multe ziare franceze, cu deosebire la scrierea lui Elias Regnault asupra Țărilor Române și prezintă Congresului din Paris un memoriu asupra Unirii Principatelor sub un Domn strein.

La 1858 Gr. Grădisteanu reîntre în țară și lucrează la unirea Moldovei cu Muntenia și susține candidatura lui Cuza.

Reîntors în Franția la 1863, Gr. Grădisteanu se stabilește acolo spre a-și crește copiii și la revenirea sa în țară nu mai ia nici o parte la luptele politice dintre partide.

Grădisteanu (Petre).—Avocat, om politic, publicist, născut în București la 1841. A făcut studii în drept la Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat și s'a înscris în barou, intrând tot de o dată și în viața politică.

Natură foarte turbulentă, a jucat un rol important rënd pe rënd în tabăra conservatorilor, apoi în cea a liberalilor, atrăgând atențiunea publică mai ales în timpuri de agitații electorale.

A făcut aproape neconținut parte din Corpurile legiuitoare, fie ca deputat, fie ca senator.

Colaborator vremelnic la *Românul*, a fundat în 1870 *Revista Contemporană*, apoi în 1886 un ziar umoristic *Colivia*, care a avut o foarte scurtă durată.

A mai colaborat și la multe alte ziare.

A publicat: *O noapte pe ruinele Tergo-viștel*, tablou în versuri (1857). *Scrisori asupra raportului Ministerului justiției din 1868. Femeea dinaintea legii* (1873). *Cercușentul*, revistă teatrală. *Scrisori deschise către luminația sa Beizadea D. Ghika* (1885).

Așezământul Nifon Mitropolitul (1897). Proiect de lege pentru agravarea și suspendarea pedepselor (1897).

Petre Grădișteanu este autorul proiectului de lege votat în 1877 pentru înființarea societății dramatice și al proiectului cu putere retroactivă pentru desființarea dreptului de urmărire asupra lefurilor și pensiunilor civile și militare (1881), care i'a atras bincuvântările slujbașilor și blestemul cămătarilor.

Tot el este autorul proiectului de lege pentru desființarea clauselor penale din contractele de împrumuturi (1879).

Grandeia (Grigore).—Publicist, ziarist, născut la 1843 în Tândărei (Ialomița), încetat din viață la 1897. După ce face trei clase gimnasiale, intră în școala de medicină a doctorului Davila, fără a avea însă nici o predilecție pentru acest studiu. Cu toate acestea, isbuti să fie numit profesor de botanică și fiziologie la școala de medicină, dar în urma unui articol scris contra Ministrului de Rezel, fu destituit. Intre 1872 și 1874 este revisor școlar, la 1874 profesor de literatură franceză la liceul din Craiova unde a funcționat mai mulți ani, apoi după o viață destul de sbuciumată, e numit profesor la gimnasiul din Bacău unde funcționează până la 1897.

G. Grandeia a publicat: *Preludii* (1862) cu o prefață de G. Sion. *Miosotis* (1865). *Fulga saă Ideal și real* (1873). *Poesii noue* (1873). *Aurel*.—*Ipsilant și Tudor*.—*Carpații și Balcanii*, etc., etc.

El a colaborat la mai multe ziare politice și reviste literare, între altele la *Dâmbovița* până la încetarea ei în 1865. *Albina Prutului* (1868—1871). *Tribuna* care încetă după trei luni (1873). *Albina Pindului*, (1875).

Greceanu (Ioan).—Născut la 1835 în Iași, a făcut studiile în Franța și Germania și apoi a intrat în armată la 1857 cu gradul de cadet. Înaintat sub-locotenent la 1858, devine maior în 1865 și colonel la 1875.

De la sosirea Principelui Carol în țară, a fost numit adjutant domnesc și apoi i s'a încredințat demnitatea de Prefect al Palatului, pe care a ocupat-o până la moartea sa 5 Martie 1891.

Grecescu (Dimitrie).—Doctor în medicină de la facultatea din Paris, născut în Cerneți la 1841 Iunie 15. A făcut studiile sale primare în Cerneți și în Severin, cele liceale și medicale în colegiul Sf. Sava și în Școala de Medicină și Farmacia din București. — Intern al Spitalelor civile ale Eforiei din București, în 22 Aprilie 1860, licențiat în medicină în 1864 Februarie, ajunge doctor în medicină cu diplomă de la facultatea de medicină din Paris, în anul 1868. — A fost numit profesor de botanică, la școala de medicină și farmacie în anul 1868 Iunie 17 și director al grădinei botanice; transferat profesor de botanică medicală la Facultatea de medicină din București, Director al laboratorului de botanică medicală și Medic-șef al serviciului consultațiilor Spitalului de copii.

Ca fost elev al Școlii naționale de medicină și farmacie, a servit în armată ca medic militar și a trecut succesiv, prin gradele de medic de batalion clasa II-a apoi cl. I-a, gradele de medic de regiment clasa II-a și clasa I-a până în anul 1878 Octombrie, când a demisionat, eșind cu gradul de medic principal.

A luat parte activă în campania din Bulgaria, în resbelul din 1877—1878; a avut direcția spitalelor timpore din Turnu-Măgurele de la 4 Decembrie până la 1 Aprilie 1878.

Ca lucrări științifice a tipărit: *Flora Generală a Europei*, *Flora specială a României*. *Du Champignon de la Teigne favense*. Paris 1868. *Epididimita blenoragică*, (1871). *Plantele grădinei Botanice din București* (1876). *Enumerația plantelor României* (1880), etc.

Grigore. Mitropolitul Valahiei, încetat din viață la 24 Iunie 1834. Născut în București, a făcut studiile la Sf. Sava și apoi s'a călugărit, intrând la mănăstirea Neamțu. În timpul ocupațiunii rusești la 1829, a fost surgiunit în Basarabia pentru că ceruse milă năvălitorilor și să opusesse ca clerul să fie luat de la altare pentru a merge să care munițiunile de război, slujind ca vite.

Mitropolitul Grigore a publicat: *Invățătura pe scurt pentru nunț* (1838). *Carte ce se numește Puțul Sfântului Ioan Gură de aur* (1839) *Istoria bisericăască* 4 volume (1849) publicate toate după moartea sa.

Grigore (Ion). Născut la 1849 Septem-

brie 14, în Comuna Mălăești din județul Prahova, fiul unui plugar, recrutat la 1870 ca soldat în Regimentul 7 de infanterie, apoi liberat la expirarea termenului și trecut în rezervă.

În timpul rezbclului Independenței din 1877, el este chemat în activitate ca soldat la Batalionul 2 de vânători. La 30 August 1877, căzând reduta Grivița în mâinele armatei române, soldatul Grigore Ion ajutat de sergentul Stan Gheorghe și Nica Vasile caporal, cucerește un steag turcesc.

Pentru această faptă, el a fost decorat cu *Steaua României*, *Virtutea Militară* și ordinul *Sfântul Gheorghe*.

El are astăzi o pensie de la Stat și ocupă o mică funcțiune subalternă la Primăria Capitalei.

Grigorescu (Nicolae).— Pictor, născut la 15 Maiu 1838 în Bucuresci. Cât isprăvi studiile sale liceale, intră ca ucenic la un zugrav de biserică de la care primi cele d'ântăi noțiuni ale picturii; apoi plecă spre Paris în 1859, oprindu-se în drum la monăstirea Agapia pe care o zugrăvi spre a-și agonisi banii trebuincioși pentru drum.

La Paris ajunse în 1861 și intră în școala de bele-arte, producând în decursul șederii sale acolo numeroase opere însemnate. La 1864 se reîntoarce în Bucuresci, călătorind din când în când prin Italia, Grecia, Anglia și pretutindenii unde arta sa se putea perfecționa.

Opera lui N. Grigorescu este colosală; între principalele tablouri ale sale, se pot cita: *La Smârdan*, tablou istoric care se găsește în sala de Consiliu a Primăriei Capitalei, *Cortul Țiganilor*, *Portretul generalului Năsturel Herescu*, *Țiganca*. *Care cu boii*, *Un transport de munițiuni*, *Justiția divină urmărind crima*. *Un evreu*. *Defilarea prizonierilor turci pe dinaintea Regelui Carol I*, *Dorobanțul*, etc.

Grigorovitza (Emanoil).— Profesor, născut la Rădăuți în Bucovina. A făcut clasele primare la părintele său, a intrat apoi în gimnaziul superior din Cernăuți și după ce a frecventat universitatea și a absolvit școala normală de acolo, a obținut diploma de profesor de limba germană, istorie și geografie pentru institute civile. A stat ca profesor un an și venind în țară (1879), a ocupat întâiu funcția de director de școală,

apoi de Șef-Interpret la fosta Companie de cale ferată Lemberg-Cernăuți-Iași și în urmă a dat diferite concursuri strălucite ca profesor secundar înaintea universității din Iași, după care a fost numit profesor suplinitor de limba germană la liceul din Iași și profesor asistent la școala militară din aceeași localitate. La 1889 a fost numit cu titlu definitiv, profesor la școala normală de institutori din București și mai târziu suplinitor la Liceul Sf. Sava, post pe care l-a schimbat la 1890 cu profesoratul definitiv la școala de oficeri din capitală.

La 1892, obținând diploma de doctor în filosofie, a fost numit, profesor de limba rusă la școala superioară de Războiți din Bucuresci.

În decursul activității ca profesor în Capitală, a publicat o serie însemnată de scrieri didactice și literare, precum:

Antăia și a doua carte de lectură germană, *Etimologia și Sintaxa germană*. *Carte de Exerciții la Etimologia germană*. *Autoriți Germani* lectură specială din Grimm, Campe, Lessing. *Fragmente didactice și teologice* din literatura germană. *Dicționar Școlar român-german*, (cu supliment de gramatică și ortografie). *Curs complet de limbă rusă* (publicat sub auspiciile școlii superioare de războiți). *Studiu asupra epocelor slave* (disertațiune linguist-mitolog în limba germană). *Traduceri ritnice germane din poeziile lui Mih. Eminescu*, *Criminalitate și Școală*. *Diferite traduceri prosaice și poetice*, *Impresiuni didactice*, *Ornicul metric* *Tablou sinoptic*. *Mare Dicționar Rus-Român și Român-Rus*, *Carte de Exerciții la Sintaxa germană și Lexiconul de Campanie român-rus-bulgar-german*.

Grimani (Nicolae).— Pictor, născut în Slatina la 1872. După ce a urmat câțiva ani cursurile liceale, a plecat la München unde a făcut școala de Bele-arte și apoi la Paris, școala de arte decorative.

Are un talent deosebit pentru pictura Nimfelor. Principalele sale producțiuni sunt: *Potretul M. S. Regelui Carol*. *Apostolii Petru și Pavel*, așezat la liceul din Ploești.

Grunau (Adref G.). Fiul D-rului G. A. Grunau, medic și dănsul, născut în Bucuresci la 11 Februarie 1821, încetat din viață la 18 Septembrie 1892 la Vălsănești. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat

în străinătate la Iena, Göttingen și Paris între 1840—1847.

Intors în țară cu diploma de doctor în medicină, a fost rënd pe rënd medic secundar apoi medic primar al spitalelor Colțea, Filantropia, Spitalul de Copii, până la 1872 când s'a retras.

La înființarea școalei de medicină, preda cursuri speciale pentru siphilis.

Grunău (Gheorghe A.), Medic născut la Göttingen (Hanovra) la 17 Ianuarie 1785, încetat din viață în Bucuresci la 1859. A făcut toate studiile sale în orașul său natal, unde a dobândit diploma de doctor în medicină și chirurgie. Persecutat de poliția Regelui Jerôme, el părăsește Westfalia și vine în România la 1812. Pe la 1815 este numit doctor al Spitalului Colțea, ear mai târziu Kisselef îl însărcinează să elaboreze un proiect de lege sanitară pentru Regulamentul organic. În 1831 la înființarea armatei române, D-rul Grunău este numit Stab Doctor la Polcul 1-iu Bucuresci și ocupă acest post până la 1837, după ce căpătase drepturile politice și civile la 1822.

El a înființat cel d'ântăiu spital militar în Bucuresci.

Gusti (Dimitrie).—Profesor, publicist, om politic, născut la 1818 în Iași, încetat din viață la Martie 1887. Elev al școalelor din Iași, la 1837 fu numit profesor la școala elementară din acel oraș, apoi profesor la academia de acolo. De la 1849 înainte a mai fost bibliotecar al Academiei, sub-inspector, inspector al învățământului, Ministru al Cultelor și Instr. Publice din Moldova.

La 1867 sub președenția lui Șt. Golescu este iarăși Ministru al Cultelor de la August până la Noembrie 1868.

El a publicat: *Geografia nouă* (1846). *Geografia vechie* (1849). «*De la Paris la Atena*», traducere (1851); *Geografia pentru școalele sătești* (1851); *Retorica română*, înzestrată cu exemple scoase și din scriitorii literaturii române (1852), *Buchetul poetic* (1855); *Poporațiunea Moldovei și agricultura ei pe anii 1859—60*, statistică. Gusti a redactat: *Zimbrul*, jurnal politic și literar.

H

Halepliu (Constantin Z.) Profesor, publicist, născut în Brăila la 1816, încetat din viață în Bucuresci la 1873 Noembrie 29.

După ce a fost cât-va timp în oștire și a ocupat diverse funcțiuni publice, la 1864 a intrat în profesorat.

Scrierile sale sunt: *Pusnicul. Cumplitul amăgii*, comedie (1847). *Ucenicul șarlatanului* comedie (1851). *Trecutul și prezentul. Moartea lui Mihai Bravul* (1854) *Serdarul Iliuși*, *Săracul cinstit* comedie (1854). *Visul fetei*, *Adelaida de Lusan*.

Halfon (Abram) Mare bancher, născut la Andrianopol la 1800, încetat din viață în Bucuresci la 1884. A continuat împreună cu frații săi administrarea casei de bancă S. Halfon, fondată în Bucuresci la 1832 și a luat parte la toate marele operațiuni de bancă din țară în acest secol. Intre altele, a contractat la 1866 cu Statul în numele unui grup financiar străin împrumutul zis Op-

penheim, care împreună cu împrumutul Stern au fost cele doue d'anteii făcute de Stat în străinătate.

Ab. Halfon a fost timp îndelungat Consul general al Imperiului otoman în Bucuresci.

Halfon (Salomon) Mare bancher, născut la Andrianopol în 1790, încetat din viață în Bucuresci la 1842; s'a stabilit în țară pe la 1828 și a fondat la 1832 în Capitală o casă de bancă dimpreună cu fiii săi Abram, Iosif și Nissim.

Mai târziu pe la 1838, a fost contracciu al Vănilor și Salinelor din Muntenia.

Haralambie (Nicolae) General de brigadă, bărbat politic, născut la 1835. S'a angajat în armată la 1851 August în 27 ca juncăr (sergent voluntar) și a dobândit în 1852 gradul de sub-locotenet. La 1856, era căpitan, la 1860 major. Era comandant al regimentului de artilerie din Bucu-

resci, când izbucni revoluțiunea de la 11 Februarie 1866, care avu de urmare detronarea și abdicarea principelui Cuza. Jucând un rol însemnat în această revoluție, Haralambie face parte din Locotenența Domnească, împreună cu Lascar Catargi și generalul Nicolae Golescu.

După suirea pe tron a Princepelui Carol, Colonelul Haralambie ia la 6 August 1866 portofoliul Ministerului de Rezel în cabinetul Ion Ghika și îl păstrează până la 8 Februarie 1867.

Atunci demisionează din Minister, iar la Octombrie același an, demisionează și din armată.

În timpul rezelului Independenței (1877-1878) colonelul Haralambie chemat în activitate, e înălțat la gradul de general de brigadă și ia comanda corpului al 2-a de armată, apoi comanda corpului de Vest, și se distinge la atacul Inovei și a Smârdanului.

Generalul Haralambie, demisionând din armată la 1867, s'a ținut de atunci cu desăvârșire departe de toate luptele politice, cu toate că prin situațiunea eminentă ce avusese, putea se aspire la cele mai înalte demnități în Stat.

Haret (Spiru) — Om politic, profesor născut la 1851. Doctor în matematici și științele fizice din Paris, ocupă de la 1878 catedra de mecanică rațională la Univesitatea din Bucuresci, facultatea de științe. Fost secretar general al Ministerului Instrucțiunii publice de la 1885 până la 1888, a intrat la 31 Martie 1897 în cabinetul de sub preșidenția d-lui Dim. Sturdza, ca Ministru al Instr. Publice.

E membru. al Academiei române.

A publicat: *Sur l'invariabilité des grands axes des orbites planétaires.* (1878) *Cercetări asupra părții financiare a proiectului de răscumpărare a căilor ferate.* (1880) *Curs de trigonometrie.* (1887) *Aritmetica elementară.* (1888) *Localele de școli primare.* (1889) *Cestiuni de învățămînt* (1897).

Hasdeu (Alexandru Petriceicu) Poliglot, publicist, născut la 1811 în Basarabia, încetat din viață la 1872. A făcut primele sale studii sub direcțiunea părintelui său Tadeu Hăseu și a intrat încă ténăr la Universitatea din Hârcov unde studiă dreptul și botanica. De aci trecu la Universitatea din

München și apoi se întoarse în Chișineu unde îmbrățișă cariera de avocat.

Scrierile sale sunt: *O idee despre filosofie ca știința vieții.* (1830) *Cântice naționale române. Duca-Vodă, Dabija-Vodă.* (1835) *Moartea Kasacului Kunichi. Despre literații din Basarabia.* (1840) etc.

Alecs. Hasdeu era foarte versat în cunoștința limbelor polonă, rusă, boemă, spaniolă, franceză, italiană, germană.

Academia română l'a ales membru onorar la 12 Septembrie 1870.

Hasdeu (Bogdan Petriceicu) Istoric și filolog, născut în 1836 la Hotin (Basarabia). A făcut studiile sale la Universitatea din Hârcov; a servit cât-va timp în regimentul de husari Radetzki în intervalul rezelului Crimeei, și apoi demisionând a venit în Cahul (Basarabia.)

Desmoștenit în Rusia de toate drepturile sale ereditare, a fost peste puțin timp numit membru la tribunalul civil de la Cahul pînă la 1858.

Apoi s'a stabilit în Iași; a fondat ziarul *România*, și a ocupat acolo funcțiunile de profesor și bibliotecar al Universității. În 1863 a fost numit membru istoric al comisiunii documentale din Bucuresci, post pe care l'a ocupat puțină vreme; la 1867 a fost ales deputat în Camera liberală.

Hasdeu a fost numit în 1876 Director al Arhivei Statului din Bucuresci, iar la 1878 profesor de filologie la Universitatea din Bucuresci, posturi pe care le ocupă și astăzi.

Operile sale principale sunt, ca publicist: *Foaie din Moldova.* (1862) *Lumina* (1863) *Aghiuță* (1863) *Arhiva istorică a României.* (1865—67) *Satirul.* (1866) *Traian.* (1869) *Columna lui Traian* 1870 și următorii. *Revista Nouă* (1888-95) Ca istoric: *Analise literare externe.* (1864) *Viața și scrierile lui Luca Stroici.* (1864) *Filosofia portretului lui Tepeș,* (1864) *Ion Vodă cel cumplit.* (1865) *Istoria toleranței religioase în România.* (1865) *Istoria critică a Românilor* (1875) *Originele Craiovei* (1878) *Cronica lui Zilot Românul.* (1884).

Opere lingvistice: *Principie de filologie comparativă.* (1875) *Fragmente pentru istoria limbii române.* (1876) *Beaudoin de Courtenay* (1876) *Zăna Filma. Goșil și Gepeșii în Dacia.* (1877) *Cuvinte din bătrâni* (1878-1881) 3 volume.

Pentru teatru: *Răsvan-Vodă* dramă în

versuri. (1869) *Trei crai de la răsărit* comedie (1879).

Lucrarea cea din urmă a acestui erudit este *Magnum etymologicum Romaniae*, făcută din însărcinarea Academiei române, dar ne-terminată.

A mai scris și *Sic cogito! Ce e viața? Ce e moartea? Ce e omul.* (1892) *Basarabil. Cine? De unde? De când.* (1894) *Sarcasm.* (1897).

Hasdeu (Iulia B. P.) Publicistă, fiica profesorului Hasdeu, născută la 2 Noiembrie 1869 în București, moartă la 17 Septembrie 1888 în București.

La vârsta de două ani, copila învățase deja să citească, la 11 ani terminase cele patru clase gimnaziale în liceul S-tu. Sava și apoi intră în colegiul Sévigné la Paris și la 1886, când nu avea de cât 17 ani, era deja înscrisă ca studentă pentru licența în filosofie la Facultatea de litere din capitala Franței; dar nemiloasa moarte o culese pe neașteptate înainte de vreme.

Iulia Hasdeu a lăsat următoarele scrieri tipărite prin îngrijirea părintelui său: *Bourgeois d'Avril. Rêves et fantaisies. Chevalerie. Confidences et Canavas. Idile. Legende.*

Pentru teatru a scris: *Buvez de l'eau*, proverb, la vârsta de 14 ani și, a lăsat schelul pentru mai multe scrieri dramatice.

Hechter (Salomon) Comerciant, de origină israelită, născut în București la Ianuarie 1840, încetat din viața la Viena la 5 Septembrie 1894. Din copilărie se ocupă cu comerțul și obține în urma unei activități neobosite un loc printre frunzașii comercianților de manufactură en gros. La 1870 se ocupă mult în special cu exportul de păr de porci, și obține medalia de argint la Expoziția universală din 1873. El figura în capul diferitelor societăți israelite de binefacere din Capitală.

Hentia (Sava) Pictor, născut la 1 Februarie 1848 în cătunul Sibîșel (Ardeal). A urmat clasele primare la școala din localitate și apoi a venit în București la 1862. La 1865 el intră în școala de bele-arte și obține în 1870 marele premiu cu bursă. Peste un an el pleacă în Italia, vizitează Roma și se oprește opo la Paris unde intră la Academia de Bele-arte având de profesor pe Cabanel. La 1873 el este admis

la expoziția Salonului din Paris cu tabloul său *Psichia părăsită de amor.*

La 1874 se întoarce în țară, aducând pânza *Aurora*, așezată la Teatrul Național în loja Suveranilor. La 1876 e numit profesor de desen și caligrafie la externatul secundar de fete și profesor de desen la Asilul Elena; acest din urmă post îl ocupă și astăzi.

În timpul rezelului (1877-78) Henția e atașat ca pictor pe lângă marele cuartier general, și inspirat de luptele noastre, compune numeroase tablouri.

Între pânzele acestui pictor, trebuie semnalate și următoarele: *Intrarea triumfală a lui Traian în Sarmisegetusa. Venera. Portretul d-nei Ana Davila. Moara. Târgul Moșilor. O româncă ducând merinde l'a târg.*

Hepites (Alexandru C.) — Doctor, născut în Brăila la 1835, mort în Galați la 15 Septembrie 1883. Primele studii le-a făcut în Brăila și sub direcțiunea părintelui său doctorul C. Hepites a învățat arta farmaceutică. La 1859 a plecat apoi la Viena unde a studiat medicina.

Intors în țară la 1864, s'a instalat în Brăila unde s'a distins prin devotamentul său în timpul holerei de la 1865. După puțin timp, s'a așezat la Galați și după crearea spitalului «*Élisabeta Doamna*» a fost numit medic șef al acestui așezământ, post pe care l'a ocupat până la moarte.

La 1878, Doctorul Hepites organizează în acest oraș cu a sa cheltueală o stațiune meteorologică, și în tot timpul șederii sale la Galați a fost consul al Statelor-Unite din America.

El a publicat *Manualul de tehnica chirurgiei rezelului* (1877).

Hepites (Constantin C.) — Farmacist, doctor, profesor, născut la 1802 în mănăstirea Cernica (Ilfov) unde se ascunsese părinții săi din cauza zaverei, mort în Brăila la 7 August 1890.

A făcut studiile sale în Viena obținând diplome speciale în mineralogie, chimie și botanică (1826).

După o ședere de cât-va timp la Odesa unde studiază farmacia, se întoarce în țară și fu numit la 1831 medic al carantinei din Brăila, post pe care l'a ocupat până la 1853. În acest oraș el a înființat în 1833 o farmacie și a fost necontent de la 1840 până

la 1855 președintele Municipalității. El a alcătuit și pus în aplicare frumosul plan al orașului Brăila, înființarea grădinei publice, împodobirea de la Monument.

El era Președintele Eforiei Școalelor din localitate. Chemat în Bucovina la 1857, a stat acolo până la 1864 ca profesor la școala de medicină și șef al serviciului științific din direcțiunea generală sanitară.

Reintors în Brăila, el organizează un Comitet pentru crearea Bibliotecii publice și Muzeeului din Brăila, și rămâne până la moartea sa președintele acestui Comitet și președinte al Camerei de Comerț.

A publicat: *Insușirea fizică a apei minerale numită Balta-Albă* (1847) *Farmacopeea română* (1864) scrisă în limba latină și română.

Dr. Hepites cunoștea foarte bine limbele moderne și vechi.

Hepites (Stefan C).— Inginer, doctor în științele fizice și matematice, profesor, născut în Brăila la 5 Februarie 1851, fiul D-rului C. C. Hepites.

A făcut studiile în țară și a eșit cu gradul de sub-locotenent de artilerie din școala militară din Iași la 14 August 1869. Peste puțin timp a demisionat din cauza sănătății sale și a urmat la Bruxelles cursurile universitare, obținând la 1873 toate titlurile sale. De la 1879 până la 1883 a vizitat și lucrat aproape în toate observatoriile meteorologice mai importante din Europa.

La 1875 a fost numit inginer al portului Brăila și apoi la Galați. La aceeași epocă e numit profesor de matematici la gimnaziul din Brăila. Dupe rezbel, la care a luat parte ca locotenent de miliție, Hepites este numit inginer la Căile ferate și ocupă acest post până la 1883 când trece ca inspector general la Ministerul Domeniilor.

La 1884 el este numit Director al Institutului Meteorologic, care mai târziu în 1888 alipește pe lângă dânsul și serviciul central de măsurii și greutatei.

S. Hepites a luat parte activă la înființarea Liceului Sfântu Gheorghe din Bucuresci a cărei direcțiune a avut-o de la 1884 și până la 1888. El a mai fost profesor de matematici la gimnaziul Mihaiu Bravul, la școala specială de silvicultură, profesor de fizică la școala specială de artilerie și geniu și la școala de oficeri.

Publicațiunile sale sunt: *Cursuri de fizică*

(1882—1888—1890). *Curs de topografie* (1886). *Analele institutului meteorologic al României* 10 vol. (1886—1895). *Buletinul observațiunilor meteorologice* (1892—1895). *Buletinul meteorologic zilnic* (1895—1896). *Serviciul meteorologic în Europa* (1884). *Istoricul studiilor meteorologice în România* (1886). *Studii asupra cliimei Bucureștilor* (1889). *Prevederea timpului* (1893). *Clima Sulinei* (1893). *Gerul Bobotezei* (1895). *Meteorologia în România* (1891). *Ploaia în România* (1893). *Hartele sinoptice pentru prevederea timpului* (1884). *Navigațiunea aeriăna* (1885). *Registrul cutremurilor de pământ de la 1837 până la 1895* (1892—95). *Cutremurul de pământ de la 14 Oct. 1892* (1893). *Observațiunile meteorologice de la Brăila făcute în anii 1879 și 1880* (1882). *Materiale pentru Climatologia României* (1884 1895). *Reviste Climatologice ale anilor 1894—95* (1892—95). *Ploaia în România în anii 1891—94* (1892—95). *Raporturi asupra lucrărilor Institutului Meteorologic* (1886, 1895) *Raport asupra deciziunilor Conferinței internaționale de Meteorologie reunită la München în 1892* (1894). *Raport asupra primei Conferințe generale de măsurii și greutatei reunită la Paris în 1889* (1890). *Serviciul de Măsurii și greutatei în Austria* (1892). *Determinarea greutateărilor* (1893). etc. Cea mai mare parte din aceste publicațiuni sunt scrise și în limba franceză.

De la 1889 D. Hepites este membru în Comitetul internațional de meteorologie, fiind ales de Conferința de la München. De la 1894 dânsul face parte din Comitetul internațional de măsurii și greutatei în care reprezintă România.

Herescu (Constantin Năsturel).— Mare Ban, general, născut în Bucuresci în 1796, mort în Bucuresci la 30 Decembrie 1874. După ce petrecu copilăria sa în țară, intră la 1823 în armata rusească, servind într'un regiment de ulani, unde și făcu educațiunea militară.

La 1827, Herescu se întoarce în România și în timpul lui Alexandru Vodă Ghika este numit adjutant al Domnitorului. Sub Bibescu Vodă, fu numit vistier, ocupând această funcțiune până la 1848. Sub Știrbey Vodă el reintră în armată și este numit Mare Ban și Spătar al armatei.

Generalul Herescu a lăsat un nume neprețios în literatura română prin generoasa

sa donațiune făcută Academiei, lăsând moștenire jumătate din averea sa acestei instituțiuni care împarte anual premii în valoare de 9,000 lei, car din patru în patru ani un premiu de 12,000 lei pentru cele mai bune lucrări românești.

Hestiotis (Constantin).— Medic, grec de origină; amănunte biografice lipsesc. E unul dintre cei d'antăii medici veniți în țară. A fost medic șef al carantinelor la 1838.

Hill (Gheorghe).— Amănunte biografice lipsesc. A fost primul profesor pentru limba latină la colegiul Sfântu Sava din Bucuresci de la 1833 înainte. A publicat: *Inceputuri de gramatică latină* (1842) *Gramatică latină; partea etimologică* (1851). *Gramatica limbii latine în comparație cu limba română*. A colaborat cu P. Poenaru și F. Aron la întocmirea primului *Dicționar francez-român* (1842).

Hodocin (Carol Mihalik, de).— Noțițe biografice lipsesc. A fost primul director al școlii pentru arte și meserii înființată la Iași în 1840. A fost adus din străinătate de către Domnul Moldovei Grigore Ghika.

Hodos (Iosif).— Publicist, om politic, născut la 1830 în satul Bergia, districtul Mureșului (Transilvania), încetat din viață în Sibiu (Transilvania) la Noembrie 1880. A făcut studiile sale la Blaj, Cluj, Viena și Padua.

A luat o parte activă la mișcarea din 1848 în Transilvania; mai târziu a fost numit vice-comite al districtului Zarand, care-l alegea ca reprezentant în dieta Ungariei.

Destituit de Ministerul unguresc, a fost numit de arhidiocesa metropolitană ca referent al Senatului școlastic din toată Transilvania, funcțiune pe care a ocupat-o până la moarte.

Ca membru al *Societății academice*, Hodos a luat parte la lucrarea *Dicționarului academic*. El a tradus mare parte din operele lui *Cantemir*.

Hohenzollern (vezi Carol, Elisabeta, Ferdinand, Maria).

Horbasky.— Colonel, de origină polo-

neză, încetat din viață. A intrat în armata rusească cu care a venit în Muntenia la 1828. La 1830, când s'a organizat armata noastră, a fost ca instructor și apoi la 1833 a intrat în cadrele ei cu gradul de maior. La 1839 a fost înaintat colonel, iar la 1848 a ținut locul de spătar.

Apoi a demisionat. Rămăs în țară s'a căsătorit cu o româncă.

Horia (Ioan).— Sub-locotenent, născut la 23 Ianuarie 1848, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1868, e înălțat în 1873 la gradul de sub-locotenent. El moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, în timpul rezelului Independenței, la atacul redutei Grivița, în rândurile Reg. 10 de dorobanți.

Hötsch (Frederic).— Mare comerciant și filantrop, de origină germană, încetat din viață la 19 Septembrie 1880. A deschis o prăvălie în Bucuresci în 1845 la colțul actualului pasagiu român din calea Victoriei — vechea cale Mogoșoaie—unde vindea la început cu deosebire perii, pepteni, parfumerie. Prăvălia era mai cu seamă cunoscută sub denumirea «*La Pieptenaru.*» Afacerile comerciale prosperând și luând din ce în ce mai multă întindere, Hötsch s'a asociat la 1853 cu nepotul său C. H. Müller, apoi la 1879 s'a retras din comerț, lăsând nepotului său succesiunea.

Frederic Hötsch a fost un mare filantrop; a întreprins o parte însemnată din averea sa pentru institute de cultură, înzestrându-le cu 600.000 lei, fondând și un asil pentru săraci.

În strada Luterană, colț cu strada Calvină din Bucuresci, e clădită școala întemeiată de F. Hötsch.

Hrisoverghi (Alexandru).— Poet, născut în Iași la 1800, încetat din viață în același oraș la 1837. A colaborat la revista *Alăuta românească* din Moldova, unde a publicat scrierile sale. Cea mai principală este *Tănerul la pîrîu*.

Hübsch (Eduard).— Fost inspector general al muzicelor armatei române, violonist, născut la 13 Februarie 1833, încetat din viață la Sinajă (Prahova) la 9 Septembrie 1894.

Venind în țară pe când era copil, a intrat

la 8 Octombrie 1858 în calitate de candidat la o muzică militară; înzestrat cu mult talent și numeroase cunoștințe muzicale, peste opt zile câpătă rangul de sub-locotenent asimilat; la 1860 e înaintat Șef de muzică clasa III-a, la 1862 Șef de muzică clasa II-a, apoi clasa I la 1864 și inspector al muzicilor în 1867.

Principalele sale compozițiuni sunt: *Himnul național român* care se cântă la toate serbările oficiale. *Marșul triumfal al jubileului*. *Marche du sacre*. *Marche d'attaque*. *Marșul pentru defilare*. *Les fanfares*. *Pața Dunării*. *Carmen Sylva*, vals etc.

Hübsch a fost ani îndelungați șeful orchestrei teatrului național din București. El era un om foarte vesel și avea un spirit sarcastic foarte desvoltat.

Hurmuzachi (Alexandru).—Publicist, frate cu Eudoxie și Gheorghe Hurmuzachi, născut la Cernăuți în 1825, încetat din viață la Neapoli (Italia) în 1871. A făcut parte din studiile sale în Cernăuți, parte în Viena, unde a terminat cursurile facultății de drept.

A colaborat la ziarul *Bucovina* și dimpreună cu fratele său Gheorghe a înființat *Societatea pentru literatura și cultura română în Bucovina*.

Hurmuzachi (Eudoxie).—Istoric, născut la Cernanca (Bucovina) în anul 1812, încetat din viață la 1874. A făcut studiile

în Viena, unde a și luat parte la mișcarea revoluționară din 1848. În anul următor, guvernul austriac îl însărcinează cu traducerea în românește a codicilor civile și penale și grație intervenirei sale, se datori în cea mai mare parte dobândirea unei oarecare autonomii a Bucovinei.

Eudoxie Hurmuzachi profită de situațiunea sa pentru a face cercetări asupra Istoriei Românilor în arhivele din Viena. Documentele ce a adunat au fost publicate după moartea sa și se mai publică încă de Academia română sub titlul: «*Documente relative la Istoria Românilor*».

A mai lăsat și *Fragmente relative la Istoria Românilor*.

Hurmuzachi (Gheorghe).—Publicist, născut la 1818 în satul Cernanca (Bucovina) frate cu Eudoxie și Alexandru Hurmuzachi, încetat din viață la 1882.

Studiile și le-a făcut parte în Cernăuți, parte la universitatea din Viena, apoi intră în serviciul Statului.

Peste două ani demisionă și edită dimpreună cu fratele său Alexandru ziarul *Bucovina*, suprimat de censura austriacă în 1850.

De la această epocă înainte, el se ocupă în special de literatură, înființând *Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina* și colaborând la foaia literară a acelei societăți.

Iancu (Avraam).—Șeful mișcării române din Transilvania. S'a născut la Abrud Banya (Transilvania) și s'a făcut cunoscut cu prilejul mișcării din 1848 și 1849 la care a luat parte activă pe terenul politic și milităresc.

Incepuse studii în teologie, dar mai târziu studiă dreptul și se așază ca avocat la Hermanstadt; însă spre a nu trăi cu Ungurii, se retrăsese la munte unde trăia cu țărani.

Când după 1848, izbucni mișcarea din Transilvania Ungarei, Avraam Iancu, se

arăță cel mai aprig și înverșunat dușman al Ungurilor.

În marea adunare de la Blajii, convocată de Barnuțiu, se manifestă în așa chip încât fu recunoscut de șef al răsculaților români din Transilvania.

Convins că ori ce împăcare cu Ungurii este peste putință, se retrase în munții Abrușului dimpreună cu câți-va tovarăși devotați și începu prin a ataca câte-va sate maghiare spre a pune mâna pe arme; apoi locuitorii din munții vecini alergând spre dânsul, întinse câmpul operațiilor sale în trei districte.

După intrarea lui Bem în Transilvania pe când Puchner era isgonit de pretutindeni, Avraam Iancu dimpreună cu Balinte și Acseente isbuti să'i ție piept în munți.

Stăpâni peste toată Transilvania, Ungurii încercară zadarnic să puie mâna pe acest din urmă locaș de rezistență. Bătut de două ori la Abrud (Aprilie și Mai 1849) maiorul Hatvany renunță la ideia d'a mai urmări pe răsculați cari cu mai puțin de 6000 oameni și patru tunuri tin piept la 18,000 de Unguri. Sosirea Rușilor sili pe Maghiari să se retragă și revoluția fu potolită.

Iancu Avraam refuză or ce măririi și se retrase carăși la munte. El a fost supranumit Regele Munților.

La 1852 a fost arestat și închis la Alba Iulia sub cuvânt că lucrează carăși la răsvrătirea Transilvaniei.

Pe la sfârșitul vieței sale a înebunit.

A încetat din viață la 1872 Sept. 10.

Ianov (Ioan) Publicist, născut în Iași la 1834. A făcut studiile sale în acel oraș și la Universitatea din Viena și Paris. Intors în țară, s'a stabilit avocat în Iași și s'a ocupat de literatură colaborând la revista *Convorbiri Literare*, în care a publicat numeroase canțonete comice în 1871, precum *Paralizerul*, *Stosachi*, *Kalikenberg*, devenite foarte populare.

Ianov a făcut în mai multe rânduri parte din Cameră și Senat acum în urmă de la 1884 până la 1895.

Ianovici (Vasile). — Preot, profesor, publicist, născut în Cernăuți la 1808, încetat din viață în același oraș la 1864. A făcut toate studiile în orașul nașterii sale unde la 1836 a fost numit profesor la institutul teologic, ocupând această funcțiune toată viața sa. De la 1852 la 1860 el a mai fost și translator român și la 1862 a fost ales ca deputat în dieta Bucovinei, din partea clerului.

Scrierile sale sunt: *Istoria literară, filcuire a cărților noului testament* 5 vol. (1856-1861). *Gramatica română pentru școalele primare, gramatica germano-română și alte cărți bisericești.*

Iarca (Aristide) Colonel de cavalerie născut în Bucuresci la 1838, încetat din viață în Bucuresci la 1873. A intrat în școala militară ca elev la 1854 și a fost

înaintat sub-locotenent la 1856, apoi maior la 1863 și colonel la 1869.

Având gradul de căpitan, face în armata franceză parte din expediția Mexicului (1863). Se distinge pe câmpul de luptă, e rănit de un glonț la cap și i se acordă pentru curajul său decorația *Legiunii de onoare.*

Iarca (Leonida) General de brigadă, născut la 25 Aprilie 1845. Elev al școalei militare la 1860, este înaintat sub-locotenent în 1862, maior la 1871.

Cu acest grad, ia parte la rezelul Independenței (1887-78) la luptele din fața Griviței, în regimentul No. 5 de infanterie. Înălțat colonel la 1883, e numit general de brigadă la 10 Mai 1893. Comandă actualmente corpul al 4-a de armată.

Iarca (Zamfir) Locotenent, născut la 10 August 1849. Elev al școalei militare în 1867, căpătă gradul de sub-locotenent în 1869. În timpul rezelului Independenței e locotenent în Reg. 10 de Dorobanți și moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, la asaltul redutei Grivița.

Iarcu (Dimitrie) Profesor, născut în Slatina la 1817, încetat din viață în Bucuresci la Ianuarie 1879. Incepu studiile sale în Slatina și le termină în Bucuresci, având de profesori pe Laurian și N. Krețulescu. La 1843 fu numit profesor la școala primară de la Colțea și ocupă acest post până la 1848, când amestecat în mișcarea revoluționară, fu arestat la Văcărești.

De la punerea sa în libertate, Iarcu s'a ocupat în special cu predarea lecțiunilor de matematică, până la 1853, când a îmbrățșat cariera profesoratului, ocupând și funcțiunea de inspector general al școalelor de la 1860 până la 1863.

De la 1867 până la 1874, Iarcu a fost casier comptabil al Societăței Academiei.

Principalele sale scrieri sunt: *Invetătură trase din Sfânta Scriptură* (1838) *Doșia Scriptură* (1844 și 45). *Dialogul italiano-român* (1846). *Principesa de Pontieu* (1851) *Prietena copiilor* (1853—54). *Morarul cel bun* (1856). *Măsuri și greutateți* (1857). *Românul glumeț* (1857). *Enciclopedia poporană* (1858). *Abecedaru* (1860). *Istoria naturală, elemente* (1860). *Comptabilitatea comercială elemente* (1860). *Noțiuni istorice* (1863). *Comptabilitatea domestică* (1863).

Despre adevăratul calendar (1864). *Bibliografia cronologică română* (1865 și 1873). *Istoria sacră* (1866). *Mitologia* (1867). *Aritmetica practică* (1869). *Comptabilitatea agricolă*. (1870).

Ienescu (Constantin) Profesor, născut la 15 August 1845 în Craiova. A făcut studiile sale în țară și după terminarea lor, a fost numit profesor la liceul din Ploești pentru cursul de istorie. Amestecat în luptele politice, a fost dat în judecată la 1875 într'un proces politic, arestat preventiv și apoi achitat de Curtea cu jurați.

De la 1883 și până la 1895 a reprezentat neîntrerupt în parlament orașul Ploești, fie ca deputat fie ca senator. În 1889 a fost ales Primar al aceluși oraș. Ca ziarist Ienescu a dirijat foaia *Vocea Prahovei* și Școala Română. El a publicat mai multe opere didactice, între cari *Istoria* și *Geografia*.

Ighel (Ilie). Poet, publicist, născut în București la 8 Iunie 1870.

A făcut studiile sale primare și gimnasiale la Pitești și apoi cele universitare în București, unde urmează cursurile de drept.

A colaborat ca redactor literar la *Românul*, *Națiunea*, *Adevărul*, *Familia*, *Fontăna Blăndușiei* și a scris pentru teatru: *Hipnotismul*, *Păcatul*, *Voluntarul*, comedii într'un act.

Versurile sale cu titlul *Melancolie*, au apărut într'un volum la 1892.

Inocentie. Episcopul Romanului, născut la 1832 în satul Cernicesc (Botoșani) încetat din viață la 1894. A urmat clasele primare la Botoșani și cursul inferior în seminarul Veniamin. A intrat la mânăstirea Socola, unde a fost numit și profesor al seminarului. La 1862 trece ca director și profesor la seminarul din Huși. La 1880 e ales arhieru și numit vicar al Mitropoliei ear la 1892 episcop al eparhiei Romanului.

Ioanid (Gheorghe). Fost profesor de limba elenă la 1830, mai întâiu la școala secundară din hanul Șerban-Vodă. Notițe biografice lipsesc.

A publicat: *Gramatica de limba elenească* (1840) *Istoria Moldo-României*. (1858) *Tractat de morală practică*. (1859) *Dicționarul elenoromânesc*. (1864) *Disertațiune asupra adevăratei origine a limbii Daco-române*.

Ionescu (Gion) Publicist, profesor, născut la 14 Octombrie 1857 în Pitești. Și-a făcut studiile la gimnasiul Lazăr și liceul Sfântu Sava din București, apoi a urmat studiile universitare la Paris și în Belgia, unde a luat doctoratul în litere și filosofie. La 1876, a intrat în ziaristica română, scriind în ziarul *Telegraful*, *Binele Public*, apoi de la 1884 până la 1891, redactor la *Românul*. Din 1888 și până în prezent colaborează la *Revista Nouă*.

E profesor de istorie la Școala Normală de institutori de la 1890, profesor de limba franceză la liceul Matei Basarab, membru corespondent al Academiei Române.

A scris următoarele opere: *Ludovic XIV și Constantin Brâncoveanu*. *Elementul pitoresc în Cronicile române*. *Entusiasmul în trecuta generațiune*. *Studiul istoriei naționale în școlile noastre*. *Geografia în Cronicarii Români*. *Astra* (roman) după *Dito* și *Idem*. *Nuvele după Handzeichnungen de Carmen Sylva*. *Călătoria lui Carol XII, Regele Suediei, prin România*. *Dușmanii lui Mihai Viteazul*. *Bucureștii în timpul Revoluțiunii franceze*. *România în secolul XVII*. *Schiță geografică*. *Cum vorbim*. *Raport asupra expozițiunii geografice internaționale de la Berna 1891*. *Din Istoria Fanarioșilor în România*. *Musăul pedagogic român*. *Dostoricescul meșteșug în trecutul țărilor române*. *Ciuma și Holera după Zaveră*. *Poetica Română*. *Mihail Kogălniceanu și Răpirea Basarabiei*. *Încercare asupra istoriei Științelor în țările române*. *Din Istoria și Comerțul Brașovului în secolul XVI*. *Generalul Florescu*. *Portrete istorice*.

Ionescu (Ion de la Bran) Agronom, economist, născut în 24 Iunie 1818 la Roman, încetat din viață la 17 Decembrie 1891 la moșia sa Bran. După ce termină studiile sale la liceul din Iași, plecă în Franța și termină cursurile institutului agricol de la Roville. Reîntors în țară, se stabili în Iași; Vodă Mihai Sturdza 'l trimise la o moșie, spre a 'i îngriji vitele; apoi îl numi director al administrațiunii moșiilor sale.

La 1844, e numit profesor de agricultură la academia Mihăileană, și în 1846 trece comptabil la o moșie a fiului domnitorului Sturdza.

Amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, fugi în Turcia, unde Rechid-pașa 'l însărcinează cu istituirea unor ferme model; apoi se întoarce în țară și se ocupă în special cu agricultura.

I. Ionescu a făcut parte din Cameră ca reprezentant al colegiului al 3-ea de Roman în mai multe sesiuni de la 1880 înainte. El a publicat: *Excursion agricole dans la Dobruđa et la Thesalie* (1850 și 1853 2 vol.) *Calendarul bunului cultivator* (1875) etc.

Ionescu (Nicolae). — Profesor, orator, om politic născut la 1820. A făcut studiile sale la liceul național din Iași, împreună cu fratele său Ioan. La 1856, sub direcțiunea lui M. Kogălniceanu a colaborat la *Șteana Dunărei* până la suprimarea acestui organ, când tipări același ziar în Bruxelles.

Nicolae Ionescu a fost mult timp profesor la liceul național din Iași și a făcut în ne-numărate rânduri parte din Corpurile Legiuitoare, fie în Cameră, fie în Senat.

De la 24 Iulie 1876 până la 3 Aprilie 1877 el a fost Ministru de Externe în cabinetul de sub preșidenția lui I. C. Brătianu.

A publicat: *Discursuri asupra epocii lui Matei Basarab și Vasile Lupu* (1868) *Cuvențări parlamentare*. (1879) *Proclamarea regatului* (1881) *Despre împărăția româno-bulgară*. (1888) *Restaurarea monumentelor naționale* (1891).

Ionescu (Radu). — Ziarist, om politic, născut la București în 1832, încetat din viață la Decembrie 1873. După ce și termină studiile în Franția unde se ocupă cu deosebire despre literatura universală, se întoarce în țară și colaboră cu multă energie la ziarele *Dâmbovița*, *Independența*.

Numit director al Ministerului Cultelor și Instrucțiuni Publice (1865) el fu ales deputat al județului Argeș, la Constituanta din 1864. Apoi la 1867 fu trimis ca agent al țarei la Belgrad.

Ultimii ani ai vieții sale au fost însă de plâns, căci perduse rațiunea.

Scrierile sale sunt: *Cântări intime* (1854) *Odă la România* (1859) și o sumă de articole, poezii, răspândite prin ziare și neadunate.

Ionescu (Take). — Om politic, avocat, născut la Plocești în 13 Octombrie 1858. A făcut studiile liceului la Sfântu Sava și cele juridice în Paris unde a luat doctoratul la 1881. Intors în țară, a colaborat cât va timp la *Românul* și pe la 1884 a intrat în politică, făcând parte din Cameră ca deputat în toate legislațiunile de la

1884 până la 1897. Membru al partidului liberal, s'a despărțit de Ioan Brătianu, când s'a format disidența din 1885 și după ce a luptat cu opoziția-unită s'a alipit de partidul conservator intrând în cabinetul de sub preșidenția D-lui Lascar Catargiu ca Ministru al Cultelor și Instrucțiuni publice de la Noembrie 1891 până la Octombrie 1895.

Take Ionescu a publicat: *De la cession des créances* (1878 Paris). *De la condition de l'enfant naturel à Rome* (1881 Paris). *Divorțurile noastre* (1883). *Discursuri parlamentare* (1887). *La Politique étrangère de la Roumanie* (1891). *Legea Clerului* (1893). *Proiect de Lege pentru învățământul secundar și superior* (1895). *Cestiunea macedoneană* (1897). A dirijat în 1889, *La Liberté Roumaine*, ziar politic, și este până în prezent unul dintre colaboratorii de frunte și conducători al ziarului *Timpu*.

Ionescu (Toma). — Doctor, profesor de anatomie, născut la Plocești (Prahova) la 13 Septembrie 1860. A urmat cursurile primare și liceale în București până la 1878 când a plecat la Paris spre a face medicina. La 1884 a intrat ca extern al spitalelor din Paris în mod provisoriu, apoi titular la 1885.

Ajutor de anatomie la 1887, la facultatea de medicină din Paris, apoi prosector provisoriu la 1889, când a și fost naturalizat cetățean francez, prosector titular de la 1891—1894, D-rul Ionescu a dobândit medalia de argint la concursul pentru chirurgie și premiul Laborie al Academiei de medicină.

Reîntors în țară, a fost numit profesor al catedrei de anatomie topografică și hirurgică de pe lângă Facultatea de medicină din București, hirurg al Spitalelor civile. Cu această ocaziune a recăpătat drepturile sale de cetățean român.

Scrierile sale sunt: *Observations et réflexions sur un cas de panaris tuberculeux*. *Note sur une anomalie musculaire*. *Note sur un type artériel de la main*. *Sur un cas de péricystite et pelvicellulite*. *Sur un cas d'épulis fibreuse*. *Des kystes épidermiques traumatiques de la paume de la main et des doigts*. *Tuberculose et arthritisme*. *Sur l'anatomie topographique du duodenum et hernies duodénales*. *Note sur l'anatomie de l'S iliaque*. *Lymphangisme de la region*

crurale droite. Hernies internes rétro-péritonéales. Technique opératoire des gastrectomies pour cancer. Technique opératoire pour l'ouverture des cavernes pulmonaires. De la consolidation des fractures chez les paludiques Tuberculose heruiare. De colon pelvien pendant la vie intra-utérine. Le colon pelvien chez l'embryon et chez le nouveau né Disposition anormale des ligaments de l'appendince vermiculaire et de la fossette iléo appendiculaire De la fossette para-duodenale. Tube digestif (anatomie et histologie). Anatomie des ligaments de l'appendince vermiculaire et de la fossette iléo appendiculaire.

Doctorul Ionescu a fondat în 1895 *La Revue des Sciences médicales*, care apare la Paris în limba franceză.

Iordache (Olimpiotul). — Celebru revoluționar, unul din șefii mișcării etheriste de la 1821. El era căpitan de Arnăuți, și se zice că ar fi fost român din muntele Athos. Dimpună cu Ipsilanti, dar condus numai de idealul emancipării Greciei, a participat la mișcarea etheriștilor din București.

După pierderea bătăliei de la Drăgășani, se îndreptă dimpună cu cei scăpați din măcel către Moldova și se adăposti în mănăstirea Secu cu 150 oameni, unde a luptat 15 zile contra Turcilor.

Mulți se predară, dar 10 inși cu Iordache se închiseră în clopotnița mănăstirii, și după ce sfârșiră glaonțele, puseră foc la butoiul cu praf ce mai aveau și săriră cu toți în aer.

Iordache Olimpiotul a fost însărcinat cu prinderea lui Tudor Vladimirescu, pe care l'a ridicat din mijlocul taberei sale spre a'l da pe mâna ucigașilor.

Iorga (Nicolae). — Profesor, publicist. A făcut studiile sale în țară și le a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în litere. La 1895 a fost numit profesor de istoria medie și modernă la facultatea de litere din București.

A publicat: *Poesii*. (1890—1893) *Schife din literatura română. Despre concepția actuală a Istoriei și geneza ei*. (1894) *Acte și fragmente cu privire la Istoria Românilor*. (1895) *Despre utilitatea generală a studiilor istorice*. (1895) *Amintiri din Italia*. (1895) *Philippe de Nezières et la croisade du XVI-e siècle*. (1896) etc.

Iosafat (zis Znagoveanul). — Născut la 22 Aprilie 1797 în cătunul Valea-Caselor, județul Dâmbovița. La 1827 se preoti și fu rânduit la biserica Cămărășiei din Târgul Slănic, județul Săcueni; la 1829 fu chemat de Chesarie episcop al Buzăului, dupe îndemnul Eclersiaului său Filaret și rânduit protopop al Săcuenilor; la 1831 după moartea soției și copiilor săi, fu rânduit de Episcopul de Buzău, membru în Consistoriul Episcopiei, la Buzău, dându-se numele de Iosaf; la 1834 fu numit de Eforia școalelor naționale, preot al Colegiului național din Sf. Sava (București) unde urmă și cursurile în calitate de auditor până la 1840. În acest an fu rânduit de către Alexandru Ghika Vodă, eclesiarh al curții Domnesci; la 1842 fu trecut de către Gheorghe Bibescu Voevod, egumen al mănăstirii Znagovului din județul Ilfov. La 1848 *părintele Znagoveanul* cunoscut și sub numele său anterior de *popa Ion*, luă parte în revoluțiune. Fuse president al comisiunii bisericești și al Comisiei pentru eliberarea Țiganilor. În Sept. 1848 fu expatriat dimpună cu alți compatrioți.

De la granița Banatului unde scăpă din mâinele Turcilor, trecu în Transilvania, străbătu incognito țara românească, spre a trece la Constantinopole și Brussa, de unde se întoarse în Dobrogea, spre a lua serviciul bisericesc, la Mitropolia Dobrogei în Tulcea

În Martie 1853 fu înălțat la gradul de Arhimandrit, de către Dionisie Mitropolit al Dobrogei și Silistrei.

În cursul lui 1853 părăsi Dobrogea, spre a da ființă ideii ce concepuse de a fi folositor țării sale în străinătate, se așeză în capitala Francei, în ale cărei așezăminte culturale își completează studiile floarea tinereimei române, și fundă paraclisul său capella română din Paris (rue Racine 22) spre împlinirea datorielor religioase ale acelei tinereimi.

Această modestă fundațiune, arhimandritul Iosafat o făcu în Octombrie 1853 în virtutea bine-cuvântării ce luase de la P. S. Părinte Ghermano Patriarh al Constantinopolei și pe baza îngăduirii guvernului împărătesc al Francei, acordată în urma intervenirii lui Vély-Pașa ambasador otoman la Paris.

Capela putu să se susție, mulțumită ajutoarelor și donațiunilor multor Români pioși, la cari ajutoare se adăogară mai în

urmă subvențiile acordate de guvernul Moldovei și Țării-Românești.

La 1860, arhimandritul Iosafat veni în Bucuresci și închină Capella Mitropoliei. I. P. S. S. părintele Nifon, Mitropolit al României recunoscă oficial Capella, prenumărând-o între Bisericile fice ale Sfintei Mitropolii

Arhimandritul Iosafat încetă din viață la Paris în 17 Noembrie 1872.

Iosif (Naniescu).— Mitropolit al Moldovei și Sucevei, născut la 1820 în Basarabia de sus. Adus de mic copil în Moldova, a trecut la Buzău unde a urmat cursurile seminarului și apoi școala Sf. Sava din Bucuresci. Apoi a fost numit egumen la Găiseni și profesor la seminarul central din Bucuresci. Hirotonisit arhieru la 1865, a fost ales episcop al Argeșului și peste puțin timp mitropolit al Sucevei și Moldovei.

Ipătescu (Grigore).— General de divizie, născut la 1 August 1836, încetat din viață în Bucuresci la 1895. A intrat în școala militară ca elev la 7 Aprilie 1854. Înălțat sub-locotenent la 1856, oficer superior la 1866, colonel la 1874, ajunge general de brigadă în 1883 și comandantul diviziei din Dobrogea la 1890. A luat parte la rezelul Independenței din 1877—1878 ca comandant al coloanei întâiu de atac la reduta Grivița, unde muriră maiorul Șonțu și căpitanul Valter Mărăcineanu.

Ipsilanti (Alexandru).— Capul mișcării *etheriste* de la 1821, fiul lui C. Ipsilanti fostul Domn al Munteniei la 1806. El intrase de timpuriu în armata rusească și după ce pierduse o mână în bătălia de la Dresda, fusese înaintat la gradul de maior.

Amestecat în mișcarea etherică, a cărei conducere o avea, este șters din această pricină, din cadrele armatei rusești.

Îndată după sosirea sa în Muntenia, Ipsilanti avu o întrevvedere cu Tudor Vladimirescu căutând a se uni cu dânsul, dar acesta îl întâmpină cu cuvintele: *«In Grecia este locul Grecilor, în România acel al Românilor!»* și de atunci Ipsilanti hotărî moartea lui Tudor, înțelegând că acesta va zădărnici, și la nevoie va combate, mișcarea etherică.

Moartea lui Tudor odată hotărâtă, Ipsilanti se retrase la Târgoviște, când auzi despre venirea Turcilor în Bucuresci. Aici

el însărcinează pe căpitanul etherist Iordache cu prinderea lui Tudor Vladimirescu. Porunca se aduce la îndeplinire și Tudor ridicat din mijlocul tabărei sale, cade sub pumnalul ucigașilor săi Varnava și Pranga.

În urmă, bătut de Turci la bătălia de la Drăgășani, armata sa e risipită, pusă pe goană, Ipsilanti fuge în Austria și moare la Viena aproape în mizerie la 1828.

Ipsilanti (Constantin).— Domn al Munteniei de la 1802 la 1806. În timpul scurtei sale Domnii, a plătit mare parte din datoriile contractate la Turci și Greci din Constantinopole încă din timpurile Suțestilor și s'a arătat milostiv către sârmani. Spre a împedica năvălirea lui Pasvanoglu cu cetele sale în Bucuresci, el alcătui o oștire de vre-o 8000 oameni.

Amic al Rusiei, Ipsilanti favoriză mișcarea lor contra Turciei și se amestecă în răscoala Sêrbilor de la 1803, contribuind mult la autonomia ce ei dobândiră mai târziu. La 1806, dovedit de Poartă ca dușman al politicii lui Napoleon 1-iu și instrument al Rusiei, Ipsilanti fugi din Bucuresci spre a nu fi decapitat.

La 1806, 23 Decembrie reintră însă în Capitală dimpreună cu armatele rusești, punând pe toți Românii să jure credință Împăratului Rusiei. Peste puțin timp e nevoit să părăsească tronul.

Ispirescu (Petre).— Tipograf, publicist, născut în Bucuresci la Ianuarie 1830, încetat din viață la 21 Noembrie 1887. Părinții săi îl destinau carierei preotești, și'l încredințară spre învățatură unui călugăr la Mitropolie, după ce fusese pe mâna unui preot de la Doamna Bălașa. Dar el părăsind ideea popiei intră în 1844 ca lucrător la tipografia Carcalechi, trecu mai târziu la tipografia Copainig și fu osândit la o lună închisoare pentru tipărirea corespondenței lui Vogoride.

Director al tipografiei *Naționalului*, al *Românului* în 1864, Ispirescu deschide mai târziu în tovărășie cu Göbl Carol, tipografia *Lucrătorilor Asociați* și apoi devine proprietarul tipografiei *Academiei Române*.

Ispirescu a debutat ca publicist, la 1862 când primele sale basme au apărut în *Tăranul român* și în broșură. Apoi el a publicat *Legendele și basmele românilor*. (1874). *Isprăvile și viața lui Mihail Viteazu*. (1876)

Snoave și Povești populare. (1879). *Poveștile unchiușului sfătos.* (1879) *Pilde și ghicitori.* (1880) *Basmă Snoave și glume* (1883) *Jucării și jocuri de copii.* (1885) *Povești morale. Despre pomul crăciunului* (1886).

Profesorii cei mai erudiți din străinătate, citează pe Ispirescu ca autoritate în materie de limbă și tradițiunii populare.

Istrati (Constantin). — Doctor, chimist, născut în Roman la 1850 Septembrie. A făcut studiile sale gimnasiale la Iași și le-a terminat la facultatea de științe și medicină din Bucuresci, care 'i a conferit la 1876 titlul de doctor. Imediat plecă cu secțiunea 3-a a Crucei Roșii ca medic militar pe câmpiile Bulgariei, unde contractă tifosul dând îngrijirile sale bolnavilor.

După ce conduse de la 1879 până la 1882 stabilimentul de hidrotherapie din Sinaia, d-rul Istrati începă să sacrifice toată activitatea sa studiului chimiei, făcând un curs de chimie judiciară la facultatea de medicină, și plecă în 1882 la Paris spre a urma cursurile Sorbonei și a lucra în laboratorul celebrului chimist Wurtz. Intors în

fară, ocupă catedra de chimie medicală, devenită vacantă prin moartea generalului Davila și la 1887 luă prin concurs și catedra de chimie organică, organizând laboratorul actual.

El a publicat: *Curs elementar de chimie organică.* (1890) premiat de Academie. *Tratat elementar de chimie. Chimia din punctul de vedere al vulgarisărei acestei științe. Despre nomenclatură în chimia organică.*

Istrati (Nicolae). — Publicist, născut în Moldova la 1818, încetat din viață la 1862. N'a urmat nici un curs regulat la vre-o școală și s'a instruit mai mult singur, adunând în biblioteca sa mai toate cărțile românești.

El a publicat: *Mihul.* (1850) *Satirele. Chestia Mândărilor închinat.* (1860) *Babilonia românească* (1860).

Isvoranu (Ilariu) Avocat, născut în Turnu-Severin la 1846. A fost prefect al Mehedințului la 1871 și Ministru de Domenii în cabinetul de sub președinția generalului I. E. Florescu, de la 21 Februarie 1891 până la 5 Noembrie acelaș an.

J

Jianu. — Haiduc celebru de peste Olt, județul Romanaș, valea Tasluiului. A luat numele de haiduc, dar n'a fost nici o dată hoț. Indrăgostit de o fată de țeran, dorea să o ia de nevastă; tată-său s'a împotrivit și a dobândit de la stăpânire închiderea lui la Strehaia, de unde a fugit peste curând.

A pribegit șapte ani de zile prin păduri și munți, fugind de panduri și poteră, apărându-se la nevoie și cerând numai gazdă. Cuprins de dorul logodnicei sale Stăncuța, s'a reîntors în sat unde a găsit-o moartă. Atunci se duse la zapciu și se dete în mâinele lui zicându-i: «Sunt Jianu, capul meu este pus la preț; du-mă la Vodă să-ți dea mia de lei».

Vodă Caragea l'a ertat și el s'a reîntors la plug.

Jiquidi (Constantin). — Caricaturist, desinator, născut în Iași la 1865 Mai 22. După ce a urmat cât-va timp cursurile li-

ceului din Iași și Galați, a stat cinci ani la școala comercială din Iași.

În 1884, pentru prima oară expune la expoziția cooperativilor, caricaturile unor persoane cunoscute din Iași și obține o medalie de argint. Apoi scoate albumul *Caricatura*, 2 numere (1884—1885).

Se mută în Bucuresci la 1886 și colaborează cu caricaturile sale la *Epoca*, *Foarfeca*, *Viața*, *Moștul Român*, *Moș Teacă* și alte publicațiuni.

Producțiunile sale în albumuri sunt: *Profiluri parlamentare* (1886). *Ziaristii după natură* (1888). *Tipuri din țară* (1889). *Facultatea de medicină* (1895).

Jiquidi a mai făcut și câte-va tablouri în ulei, aquarele, ilustrațiuni etc.

Julian (Ștefan). — Artist comic, născut la 1853 în Bucuresci, încetat din viață în Bucuresci la 30 Iulie 1892.

Fiind încă copil, fugea de la școală și

împreună cu alți băeți, întocmea trupe de teatru și juca pe scene improvizate prin grădini publice, cu deosebire la *Grădina cu caf.*

Maî târziu, el intră în trupele Vlădiceștilor și Fany Tardiny, cari pe vremea aceea se găseau în Bêrlad. Acolo 'l găsi artistul Mihail Pascaly care 'l aduse în Bucuresci, unde a rămas până la sfârșitul vieței sale, fiind societar al Teatrului Național din Bucuresci.

Julian avea un talent deosebit în rolu-

rile comice și nici un artist n'a interpretat mai bine de cât el pe grec, israelit, bulgar, într'un cuvânt toate rolurile de străin. Principalele sale creațiuni au fost: cele din întregul repertoriu al lui Alexandri, apoi rolurile comice din *Voevodul Țiganilor*, *Moștenirea de la răposata*, *Un leu și un zlot*, *Uite popa nu e popa*, *Boccacio*, *Fatinița*, *Mincinosul*, *Studentul cerșetor*, etc.

Nu este rol comic din repertoriul român în care să nu se fi distins Julian.

K

Kalinderu (Ioan).—Jurisconsult, născut în Bucuresci la 28 Decembrie 1840. A terminat studiile la Paris, unde a luat doctoratul în drept.

Intors în țară, e numit procuror, ajunge iute membru și prim-președinte al tribunalului de Ilfov, supleant, membru și prim-președinte al Curței de Apel din Bucuresci, în fine membru la Curtea de Casație.

Apoi a fost administrator al domeniilor și pădurilor Statului, director regal la Berlin al Căilor ferate române, la 1881—82, când guvernul lui I. Brătianu i-a încredințat greaua misiune de a fi intermediatorul rescumpărării Căilor ferate române.

După retragerea sa din magistratură, s'a întors iarăș la ocupațiunile sale de predilectiune, la studiile sale de drept. Maî de mult publicase un studiu despre neretroactivitatea legilor și un studiu în limba franceză asupra isvoarelor dreptului roman, apreciat favorabil de maî mulți juriști francezi.

Ast-fel publică la Paris 1885 un volum intitulat *Droit prétorien et réponses des Prudents* care tratează despre toate transformările suferite de pretură de la instiuirea ei până 'n timpul Imperiului.

La 1896 colaborează la revista înființată în limba franceză de d. N. Basilescu, sub titlul *Revue générale du droit et des sciences politiques* și publică în ea maî multe articole din cari unul apăru în limba română, intitulat *Consiliul împăraților la Roma și Constantinopole*, un nou apendice asupra edictelor, rescriptelor și mandatelor imperiale.

Academia Română 'l alese membru coes-

pondent în secțiunea istorică, și ca atare ceti în sesiune generală lucrarea sa *Studiu asupra celor XII tabule*.

La 1890, a publicat o nouă lucrare istorică *Viața municipală la Pompei* scrisă în urma unei călătorii întreprinse la fața locului. Studiul e precedat de o ochire generală asupra administrațiunei coloniilor și alegerile municipiilor și tratează cu preferință despre viața și alegerile municipale de la Pompei.

Cea din urmă lucrare istorică a sa este: «Doi antagoniști romani», și tratează despre rivalitățile dintre Pompei și Cesar.

Academia Română a ales pe I. Kalinderu membru în sesiunea din anul 1894, când a ținut discursul de recepțiune despre episcopul Melchisedec.

De la 1884, când s'a înființat Domeniul Coroanei, e administratorul lui. Scopul ce, după instrucțiunile Regelui, urmărește, este să 'i dea un caracter de folos social și național.

A clădit școli, biserici, a înființat bibliotecă, ateliere de lucru manual, a respândit o «Bibliotecă populară» alcătuită sub îngrijirea sa din broșuri tratând despre cunoștințe folositoare, ast-fel în cât comunele de pe Domeniul Coroanei să devie modeluri de progres pentru toată țara.

Ales în Academia Română în sesiunea generală din 1893, și-a inaugurat intrarea oferind Academiei moștenirea Otteteleșanu 3 milioane de lei, din cari s'a făcut școala de fete de la Măgurele (**Nota:** D-l K. dusesse proces în toate instanțele cu rudele

donatorului, îl câştigase definitiv și făcuse adaptarea castelului și parcului Măgurele pentru noua lor destinațiune precum și proiectul studiilor, așa în cât totul era gata când a predat averea Academiei).

I. Kalindero a mai publicat: *Essai sur les sources du Droit Romain. Notiță asupra Societăților prin acțiune după Codul general de comerț german. Compétence des Tribunaux dans toute contestation relative aux biens mobiliers qu'un Etat étranger peut posséder en Prusse. Memoriu asupra transferării scaunului Societății Acționarilor Căilor Ferate Române din Berlin în Bucuresci. Droit Prétorien et Réponses des Prudents. Consiliul Impăraților la Roma și la Constantinopole. Etudă sur le régime municipal Romain. Studiu asupra legii celor XII Tabule. Notice juridique sur un testament. Viața municipală la Pompei. Observațiuni în procesul cu moștenitorii I. Oteteleşanu. Doi antagoniști Romani. Episcopul Melchisedec. Vilegiatura și reședințele de vară la Romani. Romanii călători. Rolul învățătorului în formațiunea generațiunilor noi.*

Kalindero (Nicolae).—Doctor, născut în Bucuresci la 1835. A făcut studiile sale la institutul Mitileneu din Bucuresci și apoi la Paris, unde în 1853 începu studiile sale medicale. Aci, în 1863, este primit în urma unui concurs ca intern al Spitalelor din Paris.

Intors în țară, fu numit medic șef al spitalului Colentina, post pe care 'l ocupă până la 1874 când demisionă. La 1877 e numit șef de serviciu la spitalul Brâncovenesc, ear la 1877 în timpul rezelului este pus în capul ambulanțelor de la Turnu-Măgurele.

La 1887 D-rul Kalindero este numit profesor de clinică medicală la Facultatea de medicină din Bucuresci, post pe care 'l ocupă și astăzi. Academia l'a ales în 1889 membru corespondent.

Principalele sale scrieri sunt: *Lepa în România. Despre cosmetice. Tuberculoza în raport cu unele profesii. Epilepsia Jacksoniană. Influența unor maladii ale cordului asupra dezvoltării tuberculoșei. Mielita sifilitică*, etc.

D-rul Kalindero este un mare amator de artă și locuința sa conține un număr însemnat de tablouri de preț.

Kiriace I. — Medic, născut în Bucu-

resci la 1855. A făcut studiile liceale la Sf. Sava și la 1883 a obținut titlul de doctor în medicină de la facultatea din Bucuresci. Apoi pleacă la Paris unde și completează studiile ocupându-se exclusiv cu lucrări de anatomie și chirurgie. Reintors în țară, Dr. Kiriace este numit medic secundar în serviciul D-rului Assaky, apoi medic șef de clinică în acelaș serviciu până la 1890, când trece medic primar la spitalul Filantropia. De la 1892 până la 1893 ține locul d-rului Assaky la spitalul Colțea și cel de anatomie topografică la institutul de chirurgie. Astăzi este medic primar la serviciul de gynecologie, spitalul Filantropia.

A publicat: *Sifilisul ereditar la copii. Curs clinic de patologie chirurgicală. Cura radicală de ernie inguinală. Tratamentul anevrismelor externe. Tratamentul emoroidelor. Tratamentul tumorilor albe a genunchiului*, etc., etc.

Kiriace (Gheorghe). — Doctor în medicină, născut în Etolia (Grecia) la 28 Noiembrie 1829, încetat din viață în Bucuresci la 24 Februarie 1893. A făcut primele sale studii la Athena, iar medicina a început-o la Montpellier și a terminat-o în Paris. Intorcându-se în Grecia la 1854 cu titlul de doctor în medicină, desvoltă acolo o mare activitate în combaterea epidemiei de holeră. La 1855 vine în Bucuresci și este numit medic al carantinei de la Calafat; la 1857 e numit medic primar al județului Gorj și al orașului Târgu-Jiu. În 1863 e transferat ca medic al asilului Elena Doamna din Bucuresci, și ocupă acest post până la retragerea sa la pensie.

Fiind lăsat ca executor testamentar de către unchiul său Constantin Xenocrat, cu însărcinarea de a organiza un spital, d-rul Kiriace vizită mai toate spitalele din orașele principale ale Europei și la 1881 deschise în Bucuresci, Spitalul Xenocrat, desfășurând o deosebită activitate pentru prosperitatea acestui institut.

Kisseleff (Pavel Dimitrievich). — General și diplomat rus, născut la Moscova în 1788, încetat din viață la 1872. La vârsta de 18 ani intră ca iuncăr în armata rusă și se distinge în luptele de la Eylau și Friedland. La 1812 era căpitan și lua parte la bătălia de la Moscova; peste doi ani Impăratul Alexandru al Rusiei îl atașă pe lângă statul său major, și când intrară în Paris armatele

aliate, îl numi general, ear mai târziu în 1823, adjutant general. Sub împăratul Nicolae, luă parte la rezelul contra Turcilor (1828) și se distinse la bătălia de la Schoumla. La 1829 Kisselef era numit comandant al trupelor rusești stabilite în Muntenia și apoi comandant al trupelor de ocupațiune din Moldova și Muntenia.

El deveni sub titlul de resident plenipotențiar, guvernator al Principatelor și exercită o adevărată dictatură de la 1829 până la 1835, dictatură însă înțeleaptă, organizând diferitele servicii ale Statului, instituind comisiuni de legiferare cari au dat nascere *Regulamentului organic*, însănoțosind orașele, scoalele, îmbunătățind poliția, administrația.

La 1-iulie Mai 1831 sub președenția lui Kisselef, se deschise și *Divanul ad-hoc*. În timpul holerei care făcu așa numeroase victime în țara noastră, comitele Kisselef, se distinse prin prevederea și curajul său ast-fel în cât *Divanul ad-hoc* spre a-i da o dovadă de recunoștință, 'l împământeni dându-i și prerogativele boeriei.

La 1834, dupe votarea *Regulamentului organic* și alegerea principilor Mihail Sturza și Alexandru Ghika, comitele Kisselef părăsi Principatele-Unite, se întoarse în Rusia și fu numit Ministru al Domeniilor împărătești, apoi Director al Cancelariei imperiale.

La 1856, el a fost numit ambasador al Rusiei la Paris, și reintră în Rusia la 1862.

Una din grădinele Bucuresciului, situată la capul Calei Victoriei, înființată de fostul guvernator, poartă numele său : Șoseaua Kisselef.

Khitzulescu (Inocentie). — Episcop al Eparhiei Buzăului, născut în Bucuresci la 1819, încetat din viață 1893. A făcut studiile sale, parte în seminarul Mitropoliei din Bucuresci, parte la colegiul Sfintu Sava și parte la universitatea din Pesta. La 1846 a fost hirotonisit diacon și la 1852 preot. De la 1850 până la 1863 a fost profesor și director al Seminarului Mitropoliei din Bucuresci.

De la 1860-1868, egumen la mănăstirea Dealului, de la 1868-1873 locuitor la episcopia Rîmnicu-Vilcea, apoi arhieru la 1872, P. S. Inocente Khitzulescu este ales episcop al eparhiei Buzăului la 1873.

Kihaia (Constantin). — Vestitul șef al dorobanților poliției Bucuresci de la 1838

până la 1840 și în 1846, cunoscut mai mult sub numele de *Căpitan Costache*. Amănunte biografice lipsesc; cronicarii istorici ni'l represintă pururea cu biciul în mână cutreerând orașul în goana calului, și aplicând pedepse corporale pentru cea mai mică infrațiune polițienească.

Din Anuarul oficial al Munteniei pe 1846 se constată că la această epocă, Kihaia a românizat numele său, schimbându-l în *Kihăescu*.

Kogălniceanu (Mihail). — Orator, publicist, mare bărbat de stat, născut în Iași la 6 Septembrie 1817, încetat din viață la Paris la 1893.

După ce luă prima învățătură în casa părintească, intră la 1831 în pensionatul Lincourt din Iași, apoi cu cheltueala lui Mihail Vodă Sturza fu trimis la colegiul din Luneville (Francia.) La 1835, spre a face pe placul Rusiei care nu privea cu ochi buni creșterea Românilor în Francia, Vodă Sturza trimise pe Kogălniceanu la Berlin. Acolo el tipărește deja trei lucrări însemnate : *Limba și literatura românească*, *Schițe asupra istoriei moravurilor și limbel Țiganilor*, *Istoria Valahiei și Moldovei*, volumul I-ii (1837) ear volumul al II-lea apare în 1858.

Kogălniceanu se întoarce în Moldova la 1838 și colaborează în Iași la *Alduta românească*, suprimată peste câte-va luni, apoi la *Dacia literară* (1840). În acelaș an, scoate volumul I-ii al *Arhivei românești*.

La 1843 i se încredințează catedra de istorie națională de la Academia Mihăileană și pronunță la 26 Noembrie faimosul său discurs de inaugurare al cursului, din pricina căruia a doua zi chiar se închide cursul din ordinul guvernului. Imediat Kogălniceanu scoate la lumină o a treia revistă literară *Propășirea*.

La 1845, începe să pue sub tipar parte din *Letopisițele*, apoi pleacă la Paris și părăsește literatura pentru politică.

Cea d'ântăiu manifestare politică a lui Kogălniceanu a fost participarea sa la mișcarea din 1848 și prin scrierea sa *Dorințele partidei naționale din Moldova*, a arătat în ce chip trebuie înlocuit Regulamentul organic.

În timpul Domniei lui Grigore Ghika, Kogălniceanu termină publicarea operei sale însemnate *Letopisițele Moldovei* (1852) și apoi editează revista periodică *Albumul Is-*

torico-literar (1854). Figura acestui om de stat se desemnează mai târziu cu o deosebită putere în *Divanul ad-hoc*, unde dă la lumină însemnatul său talent oratoric, și începu lupta pentru Unire care se încunună prin alegerea lui Cuza.

Secularizarea averilor mănăstirești, înproprietărirea țăranilor, au fost marele acte de sub Domnia lui Cuza, de cari este strâns legat numele lui M. Kogălniceanu, Ministru Președinte de la 12 Octombrie 1863 până la 26 Ianuarie 1865. Sub Domnia lui Carol I, el este Ministru de Interne de la 16 Noembrie 1868 până la 24 Ianuarie 1870 și Ministru de Externe de la 3 Aprilie 1877 la 14 Noembrie 1878 în timpul rezelului Independenței.

Il regăsim mai târziu la Congresul din Berlin, apărând cu patriotism dar zadarnic, interesele țerei în contra pretențiunilor Rusiei în cestiunea retrocedării Basarabiei, și apoi deputat în toate legislațiunile până la moartea sa.

Koltzoff-Massalski Elena (vezi *Dora d'Istrla*).

Konake (Constantin). — Poet, născut în Moldova la 1777 mort la 1849. Studiile sale le a făcut mai mult în limba elenă în țară, ocupându-se cu deosebire de științele exacte.

Maî târziu însă învață limba turcă, franceză și literatura secolului al 18-lea.

El a lăsat un volum de poezii tipărite în 1856 după moartea sa, sub titlul: *Alcătuirii și traduceri*.

A făcut parte din Comisia pentru alcătuirea Regulamentului organic la 1831 și a fost apoi mare logofăt al dreptății în Moldova.

Konya (Samuel). — Chimist, născut în Kronstadt (Transilvania) la 1845. A făcut studiile sale la gimnaziul din localitate până la vârsta de 15 ani când venind în Bucuresci, a intrat ca elev la farmacia Lochmann. Apoi merse la Viena în 1864 și termină acolo studiile sale și în special analizele chimice, obținând titlul de doctor în chimie.

Reintors în țară, Konya s'a stabilit în 1872 farmacist la Iași și începu numeroase cercetări științifice asupra apelor minerale din Moldova contribuind la vulgarizarea apelor de la Slănic și la dezvoltarea acestui

stabiliment balnear. Aceleași cercetări le urmă apoi pentru apele de la Bălățești, Breaza, etc.

La 1885, D-rul Konya a fost cât va timp ca profesor de chimie-medicală al facultății de medicină de la Iași, apoi în mai multe rânduri Consilier Comunal.

Kremnitz (Maria). — Publicistă germană, născută la Greifswald în 4 Ianuarie 1852, venită în România la 1875, căsătorită cu doctorul Kremnitz din Bucuresci. A publicat: *Römânische Skizzen* (1877). *Neue Römânische Skizzen* (1881). *Römânische Märchen* (1882); în colaborare cu Carmen Sylva M. S. Regina României: *Römânische Dichtungen* (1885); sub pseudonimul Georges Allan *Fluch der Liebe* (1881). *Aus der römânische Gesellschaft* (1881). *Ein Fürstkind* (1882); apoi sub pseudonimul Dito și Item, tot în colaborare cu M. S. Regina: *Aus zwei Welten* (1886). *Astra*, *Anna Boleyn*, *Feldport*.

Kremnitz (Wilhelm). — Doctor, născut în Berlin la 1846, încetat din viață la 21 Iulie 1897 la Sinaia. A făcut studiile sale în Berlin unde a terminat cursurile facultății de medicină și apoi a intrat ca medic în armata prusiană luând parte cu ambulanțele la războiul franco-german din 1870.

Pe la sfârșitul anului 1874, D-ruî Kremnitz, a fost adus în țară și numit medic secundar la spitalul Brâncoveneasa, pe lângă D-rul Patzelt, funcționând în această calitate până la 1889 când a fost numit medic primar la acelaș spital.

Când s'a îmbolnăvit A. S. Principele Ferdinand, D-rul Kremnitz a fost unul din cei trei medici chemați în anul 1897 să scape viața moștenitorului Tronului.

Kretzulescu (Constantin). — Om politic, născut la 1809, încetat din viață la 21 Martie 1884. A făcut studiile sale în țară la școala grecească și apoi în 1831 s'a înrolat în armată cu gradul de sub-locotenent, servind până la 1840, când părăsește oștirea cu gradul de maior și e numit prefect al județului Brăila; apoi trece procuror la Înalta Curte. În 1842 demisionază și petrece mai mulți ani în Franța, Anglia, Italia, studiând literatura, filosofia, istoria.

Intors în țară, trăește retras până la 1857,

când îl regăsim președinte al comitetului din Muntenia pentru alegerile divanului ad-hoc.

La această epocă, fundează ziarul *Concordia*, pe care îl trece pe urmă lui C. A. Rosetti. La 1867 a fost președinte al consiliului de miniștri și Ministru de Interne de la 1 Martie până la 17 August acelaș an.

A publicat: *Sumariu al istoriei universale a culturii* (1863). *Trecutul și era nouă. Despre mărirea națiunilor* (1863).

Kretzulescu (Dimitrie). — General de divizie născut la Octombrie 1824, încetat din viață la 1874 Aprilie 12. Intrat în armata otomană, a dobândit acolo gradul de locotenent-colonel și apoi la 18 Martie 1859 a fost primit în armata română cu gradul de colonel.

La 1866, fiind șef al diviziei teritoriale cu reședința în Bucuresci, ia o parte însemnată la mișcarea de la 11 Februarie contra Domnitorului Cuza și în casa sa se unelțește complotul militar în care au fost amestecați cei trei ofițeri ce s'au introdus noaptea în palat. Trecut în neactivitate la 1869, Dim. Kretzulescu e reprimat în activitate la 1870 și înaintat general de divizie la 1 Ianuarie 1871.

Peste câte-va luni însă este trecut iarăși în neactivitate și apoi la pensie.

Kretzulescu (Nicolae). — Om politic, născut în Bucuresci la 1 Martie 1812. A făcut studiile sale în Paris, unde a dobândit diploma de doctor. Intorcându-se în țară la 1840, a obținut de la guvern voe să deschiză o școală de chirurgie la spitalul Colțea, unde a fost ca profesor de anatomie.

Amestecat în timpul revoluțiunii de la 1848 în această mișcare, a fost exilat și s'a dus la Constantinople unde a fost numit medic-șef al spitalului militar Culeli. Reîntors în țară la 1850, intră în viața politică și este sub domnia lui Știrbei la 1854 în mai multe rânduri Ministru de Interne, finanțe, instrucție și președinte al consiliului, ocupând aceleași demnități și sub cămăcămia lui Vodă Ghika.

De la Unirea Principatelor, N. Kretzulescu a fost Ministru prezident de la Iunie 1862 până la 12 Octombrie 1863, apoi Ministru prezident și Ministru de finanțe, iar pe urmă ministru de interne de la 14 Iunie 1865, la 11 Februarie 1866.

La 1871 N. Kretzulescu face parte din ministerul L. Catargiu, ca Ministru la justiție și apoi lucrările publice până la Octombrie 1873. Apoi el represintă țara în străinătate ca Ministru plenipotențiar la Roma, Petersburg și Paris sub guvernul liberal.

N. Kretzulescu este membru al Academiei române. El a publicat: *Tratat de anatomie* 3 vol. (1842). *Amintiri istorice*.

Kretzulescu (Scarlat). — Om politic, născut în Bucuresci, încetat din viață. A servit mai întâiu în armata rusească și apoi a intrat în cea românească la 1831, înaintând până la gradul de colonel.

Demisonat din armată, a fost Ministru al culelor în Muntenia sub domnia lui Vodă Ghika; mai târziu a fost întreprinzător al serviciului poștelor pe la 1848.

Alte amănunte biografice lipsesc.

Laerțiu (vezi Lăzărescu).

Lahovari (Alexandru). — Bărbat politic, orator, născut la 16 August 1841, încetat din viață la Paris la 4 Martie 1897, descendentul unei familii originare din județul Vâlcea.

A făcut studiile la Paris în liceul Louis-le-Grand, apoi la facultatea de drept, unde a obținut la 1862 primele două premii

pentru dreptul francez și român și în 1865 diploma de doctor.

Intors în țară, a intrat pentru scurt timp în magistratură, pentru a se da apoi cu totul politicei. După ce luase parte activă la evenimentele cari au precedat detronarea prințului Cuza și alegerea prințului Carol, a fost ales deputat în prima Cameră care a urmat Constituantei de la 1866. Impreună cu prințul Ioan Ghika, P. P. Carp, G. Cantacuzino și

C. Grădișteanu a fondat atunci așa zisa «Juna dreaptă». La 30 Iulie 1867 a primit funcțiunea de secretar general și director al ministerului afacerilor străine și a ocupat postul acesta până la 11 Octombrie acelaș an. Demisionând, Alexandru Lahovari a intrat iarăși în viața politică, ca membru al partidului conservator, și a fost ales la 1869 deputat al județului Vâlcea; în Cameră a susținut cabinetul Dimitrie Ghika-Boerescu. După căderea ministerului Alex. Golescu, care a succedat cabinetului Dim. Ghika, Manolache Costache Epureanu a compus, la 20 Aprilie 1870, ministerul junei drepte în care a încredințat lui Alexandru N. Lahovari, portofoliul justiției.

În urma demisiunii cabinetului Ioan Ghika, Suveranul a încredințat d-lui Lascar Catargiu șeful partidului conservator, formarea cabinetului care a durat cinci ani (Martie 1871-Aprilie 1876) și în care Lahovari a deținut patru ani și jumătate portofoliul justiției. Din perioada aceasta de activitate ministerială a lui Lahovari, trebuie să relevăm în prima linie reforma Codului penal și a procedurii penale.

Ministerul Ion Brătianu, care a luat frânele puterii în 1876, a guvernat 12 ani. În timpul acesta, Lahovari ales de mai multe ori în Camera deputaților, a știut să-și asigure, prin rarul său talent oratoric, un loc de frunte.

La 1884, Lahovari s'a retras împreună cu toată opoziția conservatoare din Parlamentul liberal și până la 1888, când regimul liberal a fost răsturnat, a luptat prin presă și în întruniri publice, cu o vigoare care n'are exemplu, în contra guvernului de atunci.

În Noembrie 1888, când s'a reconstituit cabinetul Teodor Rosetti cu elemente conservatoare, Al. Lahovari a primit portofoliul domeniilor. În Martie 1889 s'a format ministerul Catargiu, în care Al. Lahovari a luat portofoliul externelor, pe care l'a păstrat și în cabinetul prezidat de generalul Manu.

Când Lascar Catargiu a format apoi cabinetul din Noembrie 1891, Al. Lahovari a luat din nou portofoliul ministerului afacerilor străine, pe care l'a păstrat până în Octombrie 1895, când guvernul conservator s'a retras de la putere spre a face loc unui guvern liberal.

Cea din urmă manifestație politică a regretatului om de Stat, a fost memorabilul

discurs pronunțat în sala Dacia, la 27 Octombrie anul 1896 în chestia mitropolitană.

Lahovari (Gheorghe Em.).— Ziarist, născut la 1 August 1854, încetat din viață la 29 Noembrie 1897. A făcut toate studiile sale în Paris de unde s'a întors cu diplomă de licențiat în drept. A început prin a intra în diplomație la 1879 ca atașat de legațiune, apoi a trecut în 1881 șef al cabinetului Ministrului de externe.

La 1885, cumpără dela Al. Ciurcu espulsat, ziarul *l'Indépendance Roumaine* și duse în capul acestui organ de publicitate o violentă campanie contra guvernului liberal. Deputat în Cameră de la 1888 până la 1891, G. Em. Lahovary a fost censor la Banca Națională până la 1895 când a demisionat. În 1897 ziarul său susținând până la un punct oare care politica guvernului liberal, G. Em. Lahovary în urma unei polemice personale violente cu Nicolae Filipescu, și ziarul *Epoca*, a fost provocat în duel de N. Filipescu și a murit pe teren, străpuns de spada adversarului său.

Scrieri: *Essai sur la politique de la Roumanie contemporaine Histoire d'une fiction. Le gouvernement des partis* (1897).

Lahovari (Gheorghe I.)— Născut la R.-Vâlcea la 13 Iunie 1838. Primele studii le-a făcut în institutul «Schewitz» (1849—1854); a făcut în urmă colegiul la Berlin (1855—1858) și studiile superioare la universitatea de Heidelberg și la școala polytechnică din Carlsruhe (1858—1862). Întors în țară la 1862, a servit ca inginer în Ministerul lucrărilor publice (1862—1864), în urmă șef de secție și director la acelaș Minister (1866—1868). La 1871 a fost numit director general al poștelor și telegrafelor (1871—1876) și la 1876, fiind ales de Camera Deputaților, a fost confirmat consilier la Inalta Curte de Compturi. La 1893 a fost numit președinte al acestei înalte Curți.

Ca director al poștelor, a luat parte la primul congres poștal internațional de la (1874) unde multe propuneri făcute de dînsul au fost primite de congres, între cari cea de a se adopta ca limbă oficială; *limba franceză* pentru toate corespondențele Uniunii poștale universale. A încheiat mai multe convențiuni poștale și telegrafice

cu Rusia, Austria, Serbia, Turcia etc. Tot ca director a desființat serviciile poștale streine care se făceau de către societatea vapoarelor austriace pe Dunăre, cum și biourile poștale franceze de la Galați și Brăila.

Dînsul a introdus pentru prima oară în serviciul nostru poștal, cărțile și mandatele poștale. Asemenea prima lucrare statistică asupra poștelor și telegrafelor (1871—1876), a fost publicată de G. Lahovari.

Ca consilier și în urmă președinte al Înaltei Curți, a colaborat la facerea legilor comptabilității generale a Statului și pentru organizarea Curții de Comturi, cum și la mai multe regulamente de aplicație a acestor legi.

La 1875 după îndemnul Majestății Sale Regelui, d. Lahovari împreună cu Alex. Cantacuzino, generalii Manu și Barozzi, d-nii V. A. Ureche, T. Maiorescu. Al. Odobescu, Gr. Tocilescu și alții, au fondat Societatea geografică Română, a căruia secretar general este încă de la fondarea ei. Prin îngrijirea sa, societatea publică pe tot anul un buletin trimestrial cum și dicționarele geografice a celor 32 județe.

De aproape 20 de ani, G. Lahovari este membru și vice-președinte al societății pentru învățătura poporului român, pentru a cărui prosperitate nu puțin a contribuit.

El a publicat în «Convorbiri literare» o serie de acte și documente vechi și foarte interesante, sub modestul titlu de *Hirtii vechi*.

Sub pseudonimul de *Gil*, a publicat tot în «Convorbiri literale» mai multe novele originale.

Lahovari (Iacob). — General de brigadă, născut la 16 Ianuarie 1846. Elev al școlii militare (1862) a căpătat la 1864 gradul de sub-locotenent; a trecut cu succes școala de Stat-major din Franța și a fost înaintat în 1874 la gradul de maior.

În timpul rezelului Independenței 1877-78, face parte din Marele Cuartier General al Armatei, atașat la secția operațiunilor militare ca ofițer de Stat-major, și este însărcinat cu facerea recunoașterilor spre Dermikioi și Opanez. La 1883 este înălțat la gradul de Colonel apoi la 1891 la cel de general după ce sub președinția D-lui general I. Em. Florescu i se încredințase portofoliul Ministerului de Rezel pe care l'a

deținut de la 21 Februarie până la 22 Ianuarie 1894.

La 1895 a fost pus în disponibilitate.

Lahovari (Nicolae). — Om politic, fost deputat, senator, membru al divanului ad-hoc și al Constituantei din 1866; încetat din viață în Bucuresci la 16 Februarie 1883.

Lakeman (Stephen Bartlett). — Cunoscut mai mult sub numele de Mazar-Pașa; s'a născut la Darimouth (Anglia) în 1825, și a încetat din viață în Londra la 1897 Iuliu. A făcut studiile sale în liceul Louis-le-Grand din Paris, și apoi a intrat în armata engleză, distingându-se, în Indiile prin curajul său în 1852, astfel în cât fusese supranumit împreună cu soldații de sub ordinele sale *Vîndtorii morțel*. La 1856, Lakeman intră în serviciul oastei otomane, însoți la Bucuresci pe Omer-Pașa, care l'a făcut șef al poliției turcești, apoi dupe rezel primi din partea Sultanului titlul de Mazar-Pașa și fu trimis în Turcia asiatică cu gradul de locotenent general.

După ce mai petrecu cât va timp în Anglia, se reîntoarșe în România și se căsătorii cu D-na Maria Filipescu.

Amestecat în politică, a cheltuit o parte însemnată din averea sa când s'a format coaliția zisă de la Mazar-Pașa, în contra guvernului conservator de la 1875.

Posesor al unei averi însemnate, însă foarte cheltuitor și nechibzuit, a stărșit prin a ajunge în cea mai mare mizerie cu câți-va ani deja înainte de moartea sa.

Lambrior (Alexandru). — Filolog, născut la Socii (Județul Neamțu) în 1846, încetat din viață la 1883. A început studiile în Iași și le a terminat în Paris după ce fusese cât va timp profesor în Botoșani.

Filologia a fost știința în care Lambrior s'a distins și studiile sale se publicau în *România*, revistă filologică din Paris, și în *Convorbiri Literare*.

Lambru. — Profesor în fruntea unei școli grecești în 1800, predă cursurile de istorie, filosofie, poezie de la 1800, până la 1808 când i succedă Vardalah.

Amănunte biografice lipsesc.

Lascăr (Vasile). — Avocat, născut în

Têrgu-Jiului. A făcut studiile în țară și le-a terminat la Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. A trăit cam neamestecat în luptele politice până la 1896, de și intrase în Camerele liberale ca deputat între 1880 și 1888.

După retragerea guvernului de sub preșidenția lui Dim. Sturdza și formarea cabinetului Aurelian, a luat portofoliul Ministerului de Interne de la 21 Noembrie 1896 până la 31 Martie 1897, când a demisionat împreună cu întregul guvern.

La această epocă, a intrat în gruparea liberală disidentă de la *Drapelul*.

Laurian (August Treb.) — Publicist, profesor, născut în Ardeal la 1810, mort în București la 1881.

A făcut studiile sale în țară și în străinătate și a ocupat catedra de filosofie la liceul Sfântu Sava până în 1848 când mișcarea Românilor din Transilvania l'rechemă în Ardeal, unde jucă un rol însemnat.

Intors în Moldova pe la 1851, se ocupă în special cu lucrări didactice până în 1858 când veni carăși în București și fu numit profesor al facultății de litere, membru al Academiei, ajungând președinte al acestei Societăți.

Laurian a publicat: *Tentamen Criticum, Magazinul istoric pentru Dacia* în colaborare cu Bălcescu. *Coup d'oeil sur l'histoire roumaine. Dicționarul limbii române* în colaborare cu Maxim și un *Glossar*.

În afară de aceste lucrări, mai există studii făcute de Laurian, asupra matematicelor și astronomiei.

Laurian (Dimitrie A.) — Profesor, ziarist, născut în București la 1846, fiul lui August Laurian. Licențiat în litere al facultății juridice din București, a luat apoi doctoratul la facultatea din Bruxelles și a fost numit la Septembrie 1871, profesor de filosofie la Liceul Sfântu Sava.

A ocupat în diferite rânduri funcțiunea de Secretar general al Ministerului Instrucțiunii publice și inspector general al învățământului secundar, 1888—1894.

Ca publicist, Laurian a fondat foaia *Tranșacțiunii literare* și a fost directorul ziarului *România Liberă*, devenit mai târziu *Constituționalul*. El a fost ales senator și deputat sub guvernul conservator din legislațiunea

1888—1895. Astăzi are direcțiunea *Constituționalului*.

Lazăr (Gheorghe.) — Născut în Avrig (Ardeal) la 1779, încetat din viață în aceeași localitate la 1823. A făcut studiile în Sibiu, Cluj, Viena, și s'a ocupat mai ales de teologie.

Candidat la scaunul de episcop român al Ardealului, nu isbuti să fie ales, și atunci se retrase în Brașov unde fu cât va timp învățător al copiilor doamnei Bărcănescu, refugiată acolo. Cu această familie, veni în București, și se ocupă mai întâiu de inginerie.

Lazăr făcu peste scurt timp cunoștință cu banul Const. Bălăceanu, și sfârși prin a'i insufla credința că științele se pot învăța și în limba română. Banul fiind efor al școalelor, supuse lui Vodă Caragea o anafora pentru a se înființa la Sfântu Sava o școală românească. S'a convocat un divan spre a delibera asupra propunerii care fu respinsă. În urmă însă, se puse la cale să se înființeze o școală română la Sfântu Sava, ear Lazăr fu numit profesor de inginerie și teologie și începu predarea cursurilor sale la 1818, deșteptând spiritul de naționalitate între Români.

Patru ani, predă el cursurile sale, dar în urma evenimentelor de la 1821, școala fu închisă și Lazăr se refugiază în Transilvania unde muri la 1823.

El a scris: *Cursul de matematice de Wolf. Filosofia lui Cantur*.

Țara recunoșcătoare meritelor și sacrificiilor făcute de Lazăr, a ridicat pe bulevardul Academiei din București, o statuie în amintirea acestui bărbat.

Comitele Carol Rosetti, călătorind în Transilvania, s'a oprit în satul Avrig unde odihnesc rămășițele lui Lazăr, și a ridicat în memoria acestui ilustru bărbat un monument de marmură pe care transcrisese de pe cruce, inscripțiunea epitafică, ce Lazăr însuși dictase, când zăcea pe patul morții:

*Vieșitorule!
Stăi puțin și citește,
Apoi te gândește
La trista omului soarte,
Nepregătitoarea moarte.
Ce ești astăzi ești am fost,
Asta s'o scii de rost.
Ce sunt eu acum, vei fi,
Când ceasul ăst va veni.*

În josul acestor linii, Sc. Rosetti a adăugat:

«*Precum Christos pre Lazăr din morți a înviat, Așa tu România din somn ai deșteptat.*»

Lăzărescu (Alexandru). — Publicist, născut în Bucuresci la 1830 Decembrie, încetat din viață la August 1876 în Bucuresci. A făcut studiile în țară și înscriindu-se la școala de drept, a intrat în acelaș timp ca secretar al Mitropolitului Nifon. Peste puțin, pleacă la Paris, termină acolo studiile, și la întoarcere în țară e numit membru pe lângă Tribunalul Ilfov. În magistratură, ajunge Consilier la curte, apoi demisionază în 1867 și îmbrățișează cariera de avocat.

A publicat: *Gheorghe sau un Amor românesc*. *Samilo* (1850) *Poesii*. *Alfredo* (1854). *Massim* pictorele melodramă în 5 acte (1858) *Siroe Ciobanul* (1867) *Țăranii și boerii ordinioară* (1871-1872) *Mișcarea insurecțională în țară de la 1848 încoace*.

A colaborat la *Revista Contimporană*.

Lecca (Constantin). — Pictor, profesor, născut în Brașov la 18 Decembrie 1810, încetat din viață în Bucuresci la 14 Octombrie 1887. A studiat pictura în Viena și Roma și apoi reintors în țară s'a stabilit la Craiova dând lecțiuni de desen în acel oraș.

La 1847 trece în Bucuresci ca profesor de desen la Sfintu Sava până la 1859.

Principalele sale tablouri sunt: *Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia* — *După bătălia de la Războeni*; *Mihai Viteazul ucis de Basta* — *Descălțarea lui Radu Negru*. *Portretul lui Cuza-Vodă*. Aceste trei tablouri se găsesc la Pinacoteca din Bucuresci.

El a mai decorat bisericile *Madona Dudu* din Craiova, *Sfânta Troița* din Brașov, *Curtea Veche*, *Sfântu Gheorghe Noii*, *Răzvan-Vodă*, *Sfânta Ecaterina*, *Radu-Vodă* din Bucuresci.

C. Lecca a mai lăsat și niște copii după tablouri celebre precum *Capul lui Christ încoronat de spini*, *Cobărârea dupe cruce*, *Potopul*.

Lecca (Dimitrie). — General, bărbat politic, născut în 2 Decembrie 1832 la Tecuci, încetat din viață la Radomirești (Bacău) la 4 Iulie 1888.

La vârsta de 16 ani plecă la Paris unde isprăvi colegiul și apoi urmă ca extern cursurile școlii de stat-major. Intors în țară la 1854 intră în oștire și plecă în Maroc la 1860 având gradul de căpitan, spre a urma operațiunile armatei spaniole, dar ajunsese acolo când se încheiea pacea.

La 1863, numit maior, i se încredință comanda batalionului de vânători creat atunci. La 1866, dimpreună cu soldații și oficerii batalionului său, cari aveau garda palatului, intră cu Mălinescu, Lipoianu, Pilat, Costiescu, în Palatul Domnitorului Cuza, prezentându-i spre semnare actul de abdicare și apoi 'l arestează.

A doua zi, 11 Februarie 1866, era Ministru de război și deșinu acest portofoliu până la 11 Mai din acelaș an, când fu înaintat lt.-colonel și i se dăte comanda Regim. 7 din linie.

La 1876, ales deputat de orașul Bacău, fu ales în acelaș timp vice-președinte al Camerei. În timpul rezelului Independenței (1877—1878) fu numit comandant al diviziunii a 4-a, și luă parte la luptele de la Lom-Palanca, Smârdan, Vidin. Dupe rezel, fu înălțat la gradul de general și 'și reluă locul în Cameră; dar mai târziu i se dăte comandamentul diviziei a 4-a.

Generalul Lecca a mai fost Ministru de Rezel și de la 11 Iulie 1879 până la 29 Aprilie 1880, având gradul de Colonel.

La 1883, a fost ales Președinte al Camerei, ocupând această demnitate până la moartea sa.

Lecca (Gheorghe). — Om politic, născut în Tecuci la 1831, încetat din viață la 30 August 1885 în Comuna Lecca jud. Bacău. După ce termină Academia din Iași plecă la 1849 în Paris și urmă școala de stat-major, de unde se întoarse la 1853 ca sublocotenent. La 1854, împreună cu fratele său Dimitrie, formă o legiune menită a ajuta pe Turci în războiul lor contra Rușilor. În urma reclamațiunii consulului austriac, Poarta nu recunoscuse această legiune și Omer-Pașa comandantul armatei de ocupațiune, arestă pe organizatori.

La 1859, G. Lecca fiind căpitan, e numit director al școlii militare din Iași. În 1861 demisionă din armată. În 1868, fu numit prefect al județului Bacău. Vice-președinte al Senatului de la 1876 până la 1882, e numit Ministru de Finanțe la 1 August 1882 și

păstrează portofoliul acestui departament până la 2 Februarie 1885.

Lecca (Haralamb G.) — Poet, născut la 1873 Februarie 10 în orașul Caracal. A făcut studiile sale în școlile din Bucuresci și le urmează acum înainte la facultatea de drept.

Având o deosebită atracțiune pentru poezie și literatură, a publicat în 1895 un volum de versuri sub titlul *Prima*, cu o precu-vântare scrisă de B. P. Hasdeu, *Pentru o femeie* dramă în 5 acte, *Bianca* 3 acte versuri, *Femea îndărătnică* comedie 5 acte versuri traducere, *Enoch Arden* poemă tradusă, *Flămânzil de glorie*, comedie 4 acte localizare.

Lecomte du Noüy (Andrei.) — Arhitect francez, născut în Paris la 7 Septembrie 1844. Elev al atelierului Vandremere, și apoi al renumitului arhitect Viollet-le-duc, a debutat ca arhitect prin construirea palatului de la Monaco (1863—1865). Apoi, urmează următoarele sale lucrări:

1866: Restaurarea a două capele din secolul al 12-a de la catedrala din Cahors, care 'i a fost încredințată de Viollet-le-duc. 1867-1868: Ridicarea monumentului *Pater Noster* și monumentului funebru al Principesei de la Tour d'Auvergne, pe muntele Măslinilor, lângă Ierusalim.

La 1869 Lecomte du Noüy este numit inspector atașat pe lângă comisiunea Monumentelor istorice pentru restaurarea Capelei Castelului de la Vincennes (Francia); la 1870 intră ca sergent voluntar în arma geniului pe timpul rezelului Franco german, car la 1873—1874 întreprinde a doua a sa călătorie în Orient și face numeroase descoperiri arheologice în jurul Ierusalimului.

La 1875, după cererea fostului Ministru al Cultelor T. Maiorescu și pe baza recomandăției arhitectului Viollet-le-duc, Lecomte du Noüy este delegat pentru restaurarea bisericii episcopale Curtea de Argeș, ale cărei lucrări de o maestrie și frumusețe fără seamăn, le termină în 1886.

De la această epocă, el a restaurat și construit în România: Biserica Trei Erarhii din Iași, Biserica Sfântu Nicolae din Iași, Reședința Episcopului de la Curtea de Argeș, Clopotnița și Paraclisul; Biserica sf. Dumitru din Craiova, Biserica și clopotnița S-ta Treime din Craiova; Mitropolia din Târgoviște.

La 1887 Lecomte du Noüy a-fos ales membru corespondent al Academiei Române. El a primit numeroase decorațiuni franceze și române pentru lucrările sale.

Lecomte du Noüy (Jean Jules Antoine.) — Pictor francez, născut în Paris la 10 Iunie 1842. A avut de profesori pe Gleyre, de Signol, Gerôme și a obținut la 1871 al doilea premiu mare de Rome cu tabloul său *Moartea lui Jocaste*.

S'a distins la toate expozițiunile cu tablourile sale: *Sentinela greacă*. *Eros Cupido*. *Poarta seraiului*. *Amorul și Noaptea*. Afară de multe alte producțiuni, se mai datorește acestui pictor următoarele portrete: *Regele Carol I-ii al României*. *Regina Elisabeta*. *Principesa Maria* și picturele decorative din interiorul Catedralei Curtea de Argeș și bisericilor Sfântu Nicolae și Trei Erarhii din Iași.

Lecomte du Noüy s'a distins și ca sculptor. În anul acesta a început să lucreze o placă în marmoră în amintirea vizitei făcută la 1896 de Impăratul Austriei, Regelui Carol I.

Mult aprețuit de familia noastră Regală, Lecomte du Noüy 'și petrece adesea toamna la Castelul Peleş (Sinaia), dând lecțiuni de pictură M. S. Reginei Elisabeta.

Ca semn de iubire pentru țara noastră, acest pictor a dăruit Academiei 10,000 lei al căror venit e atribuit pentru un premiu de desen.

Lemeny (Gheorghe.) — Pictor, data nasterii și încetării din viață necunoscute. A domiciliat în Iași și a fost trimis ca burșier al Statului de la 1838 până la 1846 spre a studia pictura la München și Roma. S'a întors în țară la 1847. Principalele sale tablouri: *Arhanghelul Mihail învingând pe S-tana*, și numeroase portrete ale boerilor din acele vremuri.

Lemnea (Dimitrie.) — Sub-locotenent născut la 20 Octombrie 1850, mort la 7 Octombrie 1877. Intră ca soldat în armată la 1870 și e înaintat sub-locotenent la 1875. În timpul rezelului Independenței, face parte din Reg. 7 de linie și moare pe câmpul de luptă în fața Plevnei la 7 Octombrie 1877.

Leonescu (Vasile.) — Artist dramatic și autor, născut în Bucuresci la 1866. Fu-

gind de la școală când era numai de 16 ani, se duse mai întâiu cu o trupă de actori la Buzéu, de acolo trecu la teatru Dacia la 1883 sub direcțiunea lui G. Manolescu; apoi la 1885 a intrat în Conservatorul din Bucuresci. Fiind încă elev, a fost atunci angajat la Teatrul Național spre a juca roluri de a doua mână.

După moartea lui Gr. Manolescu, trece însă în rândul întâiu și joacă pe rând rolurile: *Robert* din *Onoarea*, *Ruy Blas*, *Hamilcar Barca*, *Hipolit* din *Phedra*, *Leicester* din *Maria Stuart*, *Gondebald* din *Griselidis*, *Carlo* *Wandernot* din *Paria*, *Trimisul* din *Cædip*, *Mireanu* din *Lăcrămioare*, *Cavalerul de Waudrey* din *Orfelinele*, *Petruchio* din *Femeia îndrăgănită*, etc. etc.

La 1897 a fost ales societar al teatrului național.

A scris pentru teatru: *In timpul alegerilor* comedie în 2 acte. *In flagrant delict* în 3 acte (1885). *Rosamunda* tragedie în versuri, *Traian și Andrada* în colaborare cu Gr. Ventura, tragedie în versuri, *Ion Vodă cel cumplit*, tragedie în versuri jucate pe scena Teatrului Național.

Leonte (Anastasievici).—Chirurg, născut în Giurgiu la 28 Februarie 1851. A făcut studiile sale la liceul Mateiu Basarab; în 1875 a obținut la facultatea din București titlul de doctor în medicină. Fost medic de regiment, a condus în timpul rezelului Independenței (1877—78) o ambulanță așezată în dosul plătoului Grivița.

La 1891 a fost înaintat medic de regiment clase I-ii în rezervă.

Medic secundar de spitale până în 1884, la această epocă a fost înaintat medic primar și în această calitate a trecut în 1897 la Spitalul Brâncoveneasa.

La 1894 a fost numit și membru al Consiliului sanitar superior. A reprezentat Eforia Spitalelor Civile mai în toate congresele chirurgicale din Franca.

Leria (vezi Zosima).

Lhomme (Abel).—Ziarist francez, născut în Paris la 1858, încetat din viață la 1891 în Mentone (Franca). Venit în țară la 1888, a colaborat sub pseudonimul *Gallus* la ziarul *l'Indépendance Roumaine* până în 1891 când a murit.

Librecht (Cesar).—Asupra originii acestui om care a jucat un rol foarte important sub Domnia Principelui Cuza, sunt două versiuni cari nu s'au putut încă controla cu siguranță. Unii pretind că a început prin a fi servitor în casa unui boer din Moldova care 'i a dat crescere și apoi l'a băgat în serviciul telegrafic din Galați unde a cunoscut mai târziu pe colonelul Cuza, atunci prefect.

Alții susțin că Cesar Librecht, intrat în armata belgiană cu rangul de cadet, ar fi dezertat în urma unui fapt de indisciplină și s'ar fi refugiat în Moldova. Cunoscând perfect da bine limbele germană, italiană, engleză, având vaste cunoștințe de inginerie, ar fi fost însărcinat în timpul rezelului Crimcei să facă telegraful militar pentru armatele aliate pe câmpul de luptă.

Este însă cert că la 1854, 'l găsim șef de serviciu telegrafic la Galați; apoi îndată după Unire, 'l găsim în anuarul militar, înălțat în trei zile de le soldat la rangul de sub-locotenent (1860) adjutant al Principelui Cuza.

La 1861 e locotenent, la 1863 căpitan și la 1864 maior.

În ziua în care a fost înrolat în oștire ca soldat, Vodă Cuza l'a numit tot de odată inspector general al poștelor și telegrafelor din toată România. În această calitate face în 1863 cea d'ântăiu convențiune telegrafică cu Serbia. Bărbat de o activitate și o deșteptăciune netăgăduite, Librecht se poate considera ca organizatorul serviciului nostru telegrafo-poștal. El a jucat însă și un rol politic foarte important în tot timpul domniei lui Cuza, trăind în cele mai strânse legături cu densus și fiind, pe drept său ne drept, considerat de mulți, ca geniul cel rău al acestui Domnitor.

Vodă Cuza detronat, Librecht este arestat în noaptea de 11 Februarie, reformat, dat în judecată pentru delapidare de bani publici și închis în prevenție până la 1868. Judecat, e osândit de Curte; Casația casează însă sentința și curtea din Craiova 'l achită.

Atunci pleacă în Spania și intră cu gradul de colonel în statul-major al generalului, Prim, contra armatei lui don Carlos. Se distinge la bătălia de la Albega și i se dă—său ia singur, nu se știe bine—titlul de comite d'Albega. La 1870 se reîntoarce pentru câva timp în Bucuresci spre a se ocupa de

afacerile sale personale în procesul ce avea cu Statul pentru despăgubiri bănești.

De aici pleacă în Paris și în timpul rebelului franco-german, face parte din legiunea streină a lui Garibaldi. Se zice că a fost rănit pe câmpul de luptă. În urmă, stabilit în Paris, caută să se amestece în diferite întreprinderi industriale de electricitate, dar nu reușește, și moare în cea mai mare mizerie acum câți-va ani.

A publicat în Londra o carte: *Les vues de la guerre moderne*.

Lipoianu (Alexandru).—Colonel, născut la 1839; a intrat în școala militară la 1854, și a dobândit în 1856 gradul de sublocotenent. La 1866, fiind căpitan, intră dimpreună cu căpitanii Costiescu și Pilat în complotul îndreptat contra lui Vodă Cuza și este în special însărcinat să capete prozele în armată. În noaptea de 11 Februarie 1866, el dimpreună cu ceilalți doi ofițeri sus numiți, se introduce în palatul domnesc, intră în camera de odihnă a Principelui Cuza și i presintă spre semnare actul de abdicare. La 10 Maiu acelaș an, Lipoianu este înaintat la gradul de maior, și în anul următor e pus în neactivitate.

Rechemat la front în 1868, înaintează mai târziu până la gradul de colonel și apoi dimisionează.

A ocupat și mai multe funcțiuni civile sub diferitele guverne liberale, precum: prefect de județ și director al poștelor și telegrafelor.

Luchian (Nicolae).—Artist dramatic, născut în Iași la 1821, încetat din viață în acelaș oraș în 1893.

De mic copil avea aplicațiune pentru pictură și părinții săi l-au trimis în Paris ca să se perfecționeze în această artă. Ajuns acolo, se ocupă însă numai de teatru și când se întoarce în țară, îmbrățișează imediat cariera dramatică, debutând pe scena teatrului din Iași.

Cu mult talent comic, el s'a distins în tot repertoriul lui Alexandri și mai ales în rolul de *Jocris*. Cariera sa dramatică a fost foarte bogată, și Luchian a fost în două rânduri închis pentru aluziunile politice cu care și presărea rolurile. Prima sa arestare datează de la 1846, sub domnia lui Mihail Sturdza, a doua, sub cămăcămia lui Vogoridi.

Lugoșianu (Octavian).—Publicist, născut în Slatina la 11 August 1866. A făcut studiile sale la liceul Matei Basarab din Bucuresci (1878—1885) și apoi a terminat facultatea de litere (1889).

Colaborator al revistelor *Convorbiri Literare* și *Revista Nouă*, el a publicat: *Oltenia sub ocupațiunea austriacă din 1717—1739* (1889) *Societatea femeilor române în 1815* (1895). *Boscărie, O serbare la Iași în 1834* (1895). *Bibliografii și Biografii*. Lugoșianu a luat parte la publicarea volumului IV din supl. 1 al *Documentelor Hurmuzaki*, cari copriind actele dintre 1802—1849.

Lupu-Antonescu (Alexandru).—Profesor, născut la 1859 Aprilie 15, în satul Lunca-frumoasă, com. Pârscov, jud. Buzău.

A urmat clasele primare în școala domnească din Buzău (1867—1871), apoi studiile liceale în Bucuresci la liceul Sf. Sava (1871—1873) și la Matei Basarab (1873—1878), ca bursier al Statului.

Studiile universitare le-a făcut în Bucuresci (1879—1882) ca bursier al fondului Hilel și a dobândit titlul de licențiat în litere (științele istorico-filologice). La 1882 e numit profesor la liceul Mihai Bravul în Octombrie, apoi profesor la școala normală Carol I, de la 1 Noembrie 1882 și până în prezent. A mai fost profesor la școala normală de institutori în anul școlar 1888—1889, director al școlii normale Carol I, de la 1890 Decembrie până la 1892 Noembrie, revizor școlar al județului Ilfov de la 1 Decembrie 1885 până la 1 Septembrie 1888, Inspector al învățămîntului primar și normal, de la 1 Noembrie 1895 până la 1 Noembrie 1896.

A publicat: *Veacul XVI. Limba și literatura Românilor* (1889). *Studii de istorie și lingvistică. Tălmăcitorul tabelelor intuitive* (1888). *Exerciții de compozițiune* (1895). *Poveștitorul acestor gramatici și exerciții de compunere* (1895). *Chestiunt de învățămînt* (1896). *Din viața săracă, povești* (1896).

În colaborare cu d. I. Găvănescu, profesor la universitatea din Iași: *Carte de citire*, bucăți din autorii români, (1895). *Gramatică* (1896).

Colaborator literar al ziarelor și revistelor *Binele Public* (1881—1883), *România Liberă* (1886—1888). *Literatorul. Convorbiri didactice. Revista literară*, este unul din întemeietorii și redactorii ziarelor:

Curierul Capitalei și Scaul (umoristic) (1884) și al revistei *Științe și arte* (1881).

Dirijează, împreună cu soția sa, un *Institut de domnișoare* în strada Fântânei No. 22 București.

Lupu (Gheorghe).—General de divizie, născut la 1832, încetat din viață la 1888. A intrat în armată la 1849 cu gradul de sergent și a fost înaintat sub-locotenent la 1851. Maior în 1858, colonel în 1866, are deja gradul de general de brigadă când izbucnește războiul Independenței (1877—78). În timpul campaniei, el cu trupele de sub comanda sa, susține acțiunea de pe malul stâng al Dunărei și apoi ia comanda cetății Nicopole cucerită. Mai târziu e înălțat general de divizie.

Luther (Erhard).—Mare comerciant, născut la 1841 în orașul Kainsbach (Bavaria). După ce sub conducerea părintelui său a făcut în țara sa studii comerciale, a venit în România la 1866 și s'a angajat ca maestru berar la fabrica Czipser din București, apoi la 1867 asociându-se cu Ciopech deschide o minusculă fabrică de berărie; asociațiunea nu prosperă și Luther pleacă la Oltenița.

După multă muncă, afacerile sale mergând mai bine, Luther se întoarce în București și se căsătorește cu d-șoara Sofia Kaltmayer.

În Capitală, deschide o fabrică de bere, care grație muncii sale neobosite și concursului vredniciei sale soții, dă din zi în zi roadele cele mai mari și ridică fabrica la rândul întâi.

Activitatea sa a fost recompensată și atrage asupra sa atențiunea guvernului. La 1881, Luther primește medalia serviciului credincios cl. I, iar juriul agricol al districtului Ilfov 'i conferă medalia de aur pentru fabricarea specială a berei, în 1883. În acelaș an, expoziția cooperativelor 'i decernă diploma de onoare cl. I, iar M. S. Regele 'i numește furnisor brevetat al Curții Regale.

La 1884 Corpurile legiuitoare 'i acordă împământenirea.

La 1885, după o activitate de 13 ani, Luther concepe planul de a face o nouă fabrică, pe care o și începe la 1890, transformând vechiul local într'o clădire impunătoare.

Dar abea pune piatra fundamentală și în acelaș an, în ziua de 15 Iunie, încetează din viață.

M

Macarovitsch (Gheorghe).—General de brigadă, născut la 3 Septembrie 1843. Elev al școlii militare la 1862, e înălțat sub-locotenent la 1864 și maior la 1876, colonel în 1887 și general de brigadă, comandant al brigadei 2 de artilerie la 1896.

Având gradul de colonel, a fost mult timp directoarele școlii militare din Iași.

Macedonski (Alexandru).—Poet, născut în 1854. A făcut studiile sale în Craiova și apoi a urmat studiile literare la facultățile din Geneva și Piza. A debutat ca scriitor în 1870 printr'o poezie tipărită într'un ziar din Transilvania sub direcțiunea lui Barițiu.

Apoi a colaborat la numeroase ziare și reviste literare, a fondat ziarele cotidiene

Standardul. (1875) *Vestea* (1877—78) revista *Literatorul*.

A publicat: *Primăvara*, versuri (1872). *Excelsior*, *Teatru* 1 vol. *Novel* 1 vol. *Critică* 1 vol. *Epigrame* 1 vol., *Bronzes*, poezii în limba franceză (1897). Unele din poeziile sale, au fost traduse în limbele germană, franceză, italiană, greacă.

Magheru (Gheorghe).—General, născut în Craiova la 1804 încetat din viață la 25 Aprilie 1875. A început prin a intra în serviciul armatei rusești făcând campania din 1828-1829 și semnalându-se prin vitejia sa în capul unor panduri. După pacea de la Adrianopole, intră în magistratură și fu președinte de Tribunal până la 1846 când a fost prefect al județului Romanați. Dim-

preună cu Eliade Rădulescu și cei-lalți fruntași ai partidului național, Magheru ia parte la evenimentele de la 1848, devine membru al guvernelor provizorii și e numit comandant al voluntarilor și dorobanșilor. În urma zilelor de 11 și 12 Iulie, e numit comisar general al celor cinci județe din Oltenia, însărcinat în același timp cu organizarea pandurilor și milițiilor. Peste două luni el avea în lagărul său 6000 de oameni, șase tunuri, când primi ordinul să licențeze trupele în urma intrării Turcilor în Bucuresci.

Se supuse după ce protestă înscris și împreună cu câți-va tovarăși de arme, trecu în Transilvania iar de acolo plecă la Viena. La 1854, Sultanul 'l chemă la Constantinopole spre a-i da un comandament în armata lui Omer-Pașa și a organiza o legiune românească. Ne putând izbuti, el publică numeroase scrieri relative la drepturile țării.

Intors în țară la 1857, Magheru face parte din divanul *ad-hoc* și e unul din luptătorii cei mai de frunte spre a îndeplini unirea Principatelor și alegerea Domnitorului Cuza.

Maior (Petru de Dicio). — Născut în comuna Capusicel de Campia (Transilvania) la 1754, încetat din viață la 14 Februarie 1821. A făcut studiile la Blaj și Cluj; în 1774 e trimis la Roma în institutul *collegium de propaganda fide*. Acolo studiază filosofia, teologia și adună în biblioteca Vaticanului o mulțime de documente precioase asupra originii Românilor. La 1779 se întoarce în Blaj, unde se face călugăr și profesor de teologie și filosofie.

Micșorând-se numărul călugărilor printr'un decret imperial, se face paroh într'o comună și funcționează până la 1809 când pleacă la Pesta.

Acolo, ocupă funcțiunea de revizor censor și corector pentru cărțile românești la tipografia Universității. Această funcțiune a ocupat-o 12 ani.

Prin testamentul său a lăsat mai multe sume de bani pentru instituțiunile culturale și filantropice.

A publicat: *Invățătura pentru creșterea fiilor la îngropăciunea pruncilor morți* (1809) *Propovădanii la îngropăciunea oamenilor morți* (1809). *Predice la toate Duminiicile și sărbătorile anului* (1810—1811). *Istoria pentru începutul Romanilor în Dacia* (1812). *Istoria bisericel Romanilor* (1813) etc.

Maiorescu (Ioan). — Profesor, născut la Bucurdea lângă Blaj în 1811, mort în Bucuresci la 4 Septembrie 1864.

A făcut studiile sale în Blaj, Cluj, Pesta și Viena, urmând cursurile de filologie, istorie și teologie în institutul Sfintei Barbare din acest din urmă oraș.

Profesor la 1837 într'o școală primară din Cernești înființată chiar de dânsul, el devine apoi inspector școlar peste Oltenia și trece pe urmă în Ardeal în timpul revoluției de la 1848, unde joacă un rol politic însemnat în mișcarea națională. El este trimis atunci în Germania de către guvernul provizoriu din Bucuresci spre a stăru în favoarea Românilor, și a protesta contra politicii Rusiei.

În acest timp, Maiorescu colabora la *Aug-sburger Allgemeine Zeitung*, publicând memoriile prin cari descria situațiunea Românilor în Orient și în Transilvania.

Mai târziu, Maiorescu intră ca funcționar la Ministerul Justiției din Viena unde traduce în limba română toate legiurile austriace.

La 1857, el se reîntoarce în țară spre a se consacra cu desăvârșire profesoratului.

Director la Ministerul Cultelor sub A. G. Goleșcu, el este numit în Noembrie 1859, director al Eforiei școalelor.

I. Maiorescu a scris: *Itinerar în Istria, un vocabular, Die Rumänen des Oesterreichischen Monarchie* (raport) și mai multe scrisori și memoriile publicate în *Revista Nouă* de Ioan Ghika.

Maiorescu (Titu). — Profesor universitar, publicist, om de stat, născut în Craiova la 15 Februarie 1840, fiul lui Ioan Maiorescu. A făcut studiile sale în Theresianum la Viena și le-a terminat în Berlin și Paris. Intors în țară, a fost numit la 1862, procuror pe lângă Trib. Ilfov, apoi în Decembrie din același an, profesor la Universitatea din Iași ales și primul ei rector. A mai fost cât-va timp director al liceului din Iași și apoi al școlii normale Trei Erarhi.

În capitala Moldovei, T. Maiorescu fondează împreună cu I. Negruzzi, P. P. Carp, Th. Rosetti, V. Pogor, societatea literară *Junimea* și revista *Convorbiri literare*.

Ales pentru prima dată deputat la 1871, este de la 7 Aprilie 1874 până la Ianuarie 1876, ministru al școalelor în cabinetul

Lascăr Catargiu, apoi până la August 1876, agent diplomatic al țerei la Berlin.

Dat în judecată de Camera liberală din 1876 împreună su colegii săi din cabinetul L. Catargiu, el este ales de colegiul I-ii din Iași deputat al opoziției în Ianuarie 1878. Imediat după aceasta, Camera a retras actul de acuzare în contra foștilor miniștrii conservatori.

La 1884, T. Maiorescu este transferat ca profesor de logică și filosofie la Universitatea din Bucuresci, care în 1892 l'a ales rector și în 1895 senator, reprezentant al colegiului universitar.

De la Martie 1888 până la Martie 1889 și de la Noembrie 1890 până la Ianuarie 1891, el a mai fost Ministru al școalelor în cabinetele Th. Rosetti și general Manu.

T. Maiorescu a publicat: *Einiges Philosophische* (Berlin 1863) *Critice* 3 vol. *Logica, Aforismele lui Schopenhauer* (traducere) *Precedente constituționale*, mai multe discursuri politice printre cari *Reforma instrucțiunii publice*, precum și traduceri de novele și drame streine.

Discursuri politice 2 vol. (1897).

Măldărescu (Gheorghe). — Colonel, născut la 20 Octombrie 1838, mort la 1896. Intrat ca soldat în armată la 1855, e înaintat sub-locotenent în 1859, maior în 1868 locot. colonel în 1875. În timpul rezelului Independenței are comanda Regim. No. 10 de dorobanți și se distinge atât la Grivița la 30 August 1877, cât și la Rahova la 7 Noembrie 1877. Aci, are în timpul luptei, calul ucis sub dânsul, și el urmează a-și conduce pe jos soldații la atac până ce un glonț i străpunge amândouă picioarele.

După rezel, având gradul de colonel, G. Măldărescu rămâne comandant al unui reg. de infanterie până la moartea sa.

Mălinescu (Vasile). — Născut la 10 Decembrie 1817 în satul Valea Seacă (Bucovina) încetat din viață în Iași la 13 Februarie 1866. A fost mult timp secretar al arhivei Statului, dar persecutat pentru ideile sale democratice, sub domnia lui Mihaï Sturdza, fu nevoit să părăsească Iașul unde era stabilit, și se statornici la Paris. Voind să reintre în țară fără autorizație, fu surprins într'o trecătoare și se refugiază în Transilvania, la 1847.

În anul următor, după revoluție, se în-

toarce în țară și continuă agitația pentru unire. În 1857 fu ales membru al divanului ad-hoc al Moldovei, și scrisse petiția țarilor către Divan. Apoi a fost ales în comisia centrală din Focșani.

La 1861 a fost Ministru al Cultelor de la 12 Mai până la 18 Iulie.

Malla (Ioan D).—Publicist, autor dramatic, născut în Bucuresci la 16 Martie 1854. A făcut studiile sale în țară.

Ca ziarist a colaborat la *Naționalul*, *Gazeta Poporului* și alte organe liberale. A scris pentru teatru: *Furile tinerețel. Din glumă. În pragul scenei.*

A localizat *Prima scântee. Haginul. Afurisit epure.* «433».

Mandinescu (Ioan).—Profesor, născut în Iași la 1833, încetat din viață la 5 Mai 1868. A făcut studiile în seminarul Socola (1846—1852) și la universitatea din Petersburg (1852—1857).

Intors în țară, e numit îndată profesor de filosofie la seminarul Socola unde predă cursurile până la 1859. La 1860, obține catedra de istoria universală și ecleziastică, cursul superior, la acelaș seminar.

Scrieri: *Istoria universală* 3 vol. tipărită după moartea sa (1870—1872).

Mandrea (Gheorghe).—Arhitect, născut în Focșani la 2 Ianuarie 1855. A început studiile sale în țară și le-a terminat la Dresdă de la 1870 până la 1879, terminând școala de Conducători și Politecnicul. Apoi veni la Paris unde intră la *Creditul Lyonez*, biroul de arhitectură și urmă cursurile școalei de Bele-arte.

Intors în țară i s'a incredințat de Ministerul Domeniilor construcția Băilor de la Călimănești. Angajat ca arhitect al Primăriei Capitalei, șef de serviciu, a executat clădirea a 14 școli primare, rampa de vinuri, etc. etc. A mai executat construcțiunea Seminarului central și Liceul internat model de la Iași. Actualmente este arhitect la Eforia spitalelor civile.

Mandrea (Mihail Th).—Mare industriaș, născut în Focșani la 6 Mai 1844. După terminarea claselor primare, a mers la Lipsca unde a făcut clasele reale și comerciale de la 1860 la 1864.

În urmă, el intră ca practicant într'o casă

de comerț din Berlin unde instalează apoi o casă de comision și export de la 1870 la 1873. Reîntors în țară, se ocupă până la 1879 cu afaceri de comision, iar atunci instalează în București o fabrică de cismărie mecanică cu aburi. Concesionar al Statului, el funisează toată cismăria și echipamentul de piele, necesarii armatei de la 1885 până la 1895. Mihail Mandrea a contribuit mult la ridicarea diferitelor industrii și în special la aceea a tăbăcăriei. El este membru al Camerei de Comerț și al comisiunii industriale de pe lângă Ministerul Comerțului.

Manfi (Ioan). — Aînăunte biografice lipsesc. Unul din cei patru profesori aduși de Asaky la 1820 în Iași, spre a preda limba latină la seminarul Șocola.

Maniu (Vasile). — Publicist, om politic, născut în Lugoș (Banat) la 1824. A făcut studiile în Caransebeș, Arad și Pesta unde a terminat cursurile de filosofie și drept. La 1847 se stabilește în București și luă o parte activă la mișcarea revoluționară din 1848. Silit să părăsească România, se retrase în Transilvania și se înrolă în comitetul de apărare din Sibiu. După ce ocupă acolo diferite funcțiuni publice, se reîntoarce în București și eșercită profesiunea de avocat.

A fost ales deputat în tot timpul legislației de la 1876—1888 și e membru al Academiei române.

Scrieri: *Amelia sau victima amorului*, dramă originală 3 acte (1849). *Care sunt literile române?* (1856). *Să ne desamăgim!* (1856). *Disertațiune istorico-critică și literară. Despre originea Românilor din Dacia lui Traian* (1857). *Unitatea latină sau cauza română în procesul naționalităților* (1867). *Misiunea occidentului latin în orientul român* (1870). *Questiunea Orientului* (1872). *Monumentul de la Călugăreni* (1872). *Conjurațiunea lui Catilina* (1872). *Proscrisul*, dramă (1880). *România în literatura străină* (1883). *Șapte scrisori deschise către M. S. Carol I.* (1888).

Manliu (Ioan). — Profesor, publicist, născut la 1841 în Comuna Tofelde (Transilvania). A făcut studiile secundare în Transilvania iar pe cele universitare la facultatea de litere din București. Intrat în corpul didactic la 1871, a trecut în 1875 în Ca-

pitală ca profesor de limba română la școala centrală de fete.

Scrierile sale sunt: *Gramatica română, Etimologia* (1870—1874). *Stil și compozițiuni* (1880). *Curs elementar de literatură* (1884). *Sintaxa* (1887). *Poetica română* (1890). *Crestomatia română* (1891). *Antologia română* (1891). *Gramatica istorică și comparativă a limbii române* (1894). *Exercițiul de compozițiuni* (1895). *Povățuitor pentru predarea în clasele primare* (1896). *Educațiunea fetelor noastre, în colaborare cu D-na Elisa Manliu.*

Manolescu (Grigore). — Artist dramatic, născut în București la 1857, încetat din viață în Paris la 12 Iulie 1892.

După ce a urmat cursurile școlii de declamație din București, a debutat în sala Bossel la 1873 în comedia: *«Un poet romantic»* apoi intră în trupa artistului Millo și atrage atențiunea publicului în comedia *«Un bal din lumea mare»*.

Peste puțin e angajat la Teatrul Național din București de unde pleacă în Italia cu marea tragediană Pezzana. La reîntoarcerea sa în țară, joacă la Teatrul Valhala și pe diferite alte scene cu o trupă de sub direcțiunea sa.

Reangajat pe scena Teatrului Național, talentul său se dezvoltă din ce în ce mai mult și reese în rolurile lui *Hamlet, Galus, Ruy-Blas, Dragomir* (din *Năpatea*) etc...

Manolescu, cu o trupă sub conducerea sa, a dat câte-va reprezentațiuni în limba română pe o scenă din orașul Viena la 1890.

Manolescu (Nicolae). — Medic oculist, născut la 10 Februarie 1850 în comuna Șaranga (Buzău). A făcut studiile sale în țară și le a terminat la Paris în clinica oftalmologică a d-rului de Vecker. Intors în țară după ce mai fusese 3 luni în clinica profesorului Arlt la Viena, a fost numit în 1881, medic oculist la Spitalul Brâncoveneasa.

La 1883 trece în aceeași calitate la Colțea unde e numit definitiv în 1884.

La 1885 e numit profesor la catedra de oftalmologie de la Universitatea din București, pe care o suplinea încă de la 1883.

D-rul N. Manolescu a dirijat *Analele medicale române* de la 1881 până la 1884

și a fundat la 1890 revista medicală *Apărătorul sănătăței* al cărei proprietar este.

Membru în Comitetul de redacție al «României medicale», fondator al Societăței Studenților în medicină, și al unui premiu de 500 lei la fie-care 3 ani pentru cea mai bună scriere asupra unei cestiuni de oftologie, Dr. N. Manolescu a publicat, *Boalele conjunctivei* (1884). *Boalele transmissibile* (1896). *Hygiena țăranului* (1895), lucrare premiata de Academia română.

Manu (Gheorghe).—General, inspector al artileriei, bărbat de stat, născut la 1833, fiul marelui vornic Ioan Manu.

După ce termină în țară studiile sale liceale, fu trimis în Prusia la 1847 și trecu prin școalele militare din Germania. Apoi cu învoirea guvernului român, intră la 1853 în armata prusiană cu gradul de sub-locotenent în artilerie.

Intors în țară la 1858, intră în armata română, fu însărcinat cu organizarea artileriei noastre și comptă în această armă până la 1884, când a demisionat.

De la 1869 până la 1870, generalul Manu, pe atunci colonel, a făcut parte din cabinetele de sub preșidenția Principelui Dimitrie Ghika și Manolaki Costake Epureanu, având portofoliul Ministerului de Rezel. — La 1874, el este ales Primar al Capitalei și păstrează această funcțiune până la 1877.

La 1877, izbucnind rezelul ruso-turc, generalul Manu e numit comandant al diviziei a 4-a, însărcinat cu apărarea țării la Oltenița, Corabia, Bechet, Islaz și Turnu-Măgurele; apoi a luat parte la toată campania pe câmpiile Bulgăriei, la Plevna, Vidin. Această din urmă cetate s'a predat în mâinile sale. Generalul Manu, a fost primul oficer român decorat cu *Virtutea militară* la 10 Maiu 1877.

După campanie, el a ocupat funcțiunea de inspector general al artileriei până la 1888 când a demisionat.

În afară de rolul politic pe care l'a jucat generalul G. Manu de la 1869 până la 1877 când a reintrat în armată, îl mai regăsim iarăși Ministru de rezel în cabinetul Th. Rosetti și L. Catargiu de la 12 Noembrie 1888 până la 5 Noembrie 1889. La această epocă, în scop de a efectua unirea tuturor elementelor conservatoare, primește Preșidenția guvernului de la 5 Noembrie până la 15 Februarie 1891 când demisionează.

La 27 Noembrie 1891, în cabinetul Lascăr Catargiu, ia portofoliul Domenicilor, dar pentru scurt timp. Unirea conservatorilor efectuată, generalul Manu părăsește Ministerul pentru a fi ales de majoritatea Camereii președintele ei, și timp de patru ani, până la 1895 când se retrage guvernul conservator, desfășură o activitate roditoare pentru a se putea legifera multe legi importante.

Scrieri: *Tractat de aritmetică și de algebră*. Paris (1864).

Manu (Ioan. M.)— Mare vornic, născut în Bucuresci la 1803, mort în Bucuresci la 29 Noembrie 1874, fiul lui Mihail G. Manu de origină din Veneția, venit în România pe la mijlocul secolului al 18-lea, din Constantinopole, unde figura printre familiile aristocratice ale fanarului.

A făcut studiile sale în casa părintească, urmând apoi școala românească dimpreună cu Simeon Marcovici, Eliade Rădulescu și alții.

În vremea lui Kisselef, a fost prefect la Galați, apoi la Giurgiu până pe la 1833 când s'a stabilit în Bucuresci, și a ocupat următoarele funcțiuni: Director la Ministerul de Interne (vornicie) sub domnia lui Alexandru Ghika, secretar al obșteștei Adunări, Prefect de Poliție (Agă) în timpul lui Vodă Bibescu, când a organizat el cel d'ântăiu Corpul Pompierilor.

În timpul groasnicului incendiu de la 1847, a desfășurat atâta activitate și energie, în cât orașul Bucuresci, i-a dăruit o sabie de onoare.

După izbucnirea revoluției de la 1848, zilele sale fiind în primejdie, s'a refugiat în străinătate, de unde s'a reîntors peste cât-va timp, și a trăit retras din viața politică până sub Domnia lui Vodă Știrbei, când a ocupat funcțiunea de Ministru al afacerilor streine (postelnic).

În timpul vieței sale politice, el a suit toate gradele boerești, ajungând până la cea mai înaltă treaptă, cea de mare vornic.

La 1858 Ioan Manu deveni membru de drept al Căimăcămiei de trei.

Partizan al alegerii fostului domn Bibescu în 1859, el s'a retras în viața privată în tot timpul domniei lui Cuza până la 1866 când alegându-se prințul Carol I participă din nou la lucrările Senatului și Con-

siliului județean ca ales al colegiului ăntăi de Ilfov.

Marele Vornic Ioan Manu, încurajea tot ce putea contribui la dezvoltarea patriotismului și el fu unul din fundatorii *Societății filarmonice* pentru încurajarea teatrului național.

Vechile case în care a trăit marele Vornic în Bucuresci, se găseau pe locul unde s'a clădit «*Fundațiunea Carol I-ii*» strada Vămei, colț cu strada Clementei.

Manu (Savel).—General, născut în Botoșani la 1834. A făcut studiile sale în Iași, Athena, Paris, apoi a intrat în armată și a ajuns adjutant al Principelui Al. Ghika.

Plecând la Iași, s'a pus acolo dimpreună cu câți-va tineri în capul mișcării unioniste și după ce a fost prefect de poliție în acel oraș, a fost numit la 1859 comandant superior al armatelor din Moldova. La 1864 e înaintat general de brigadă și intră în cabinetul prezidat de M. Kogălniceanu ca ministru de război de la 12 Aprilie 1864 până la 30 Ianuarie 1866.

După căderea principelui Cuza, a mai fost deputat și primar al Capitalei și apoi s'a retras cu desăvârșire din viața politică la 1875.

Mărăcineanu (Valter).—Căpitan, născut la 30 Mai 1840, mort la 30 August 1877. A intrat în armată ca sergent voluntar la 1858, a fost înaintat sub-locotenent la 1861 și căpitan la 1868. În timpul rezelului Independenței face parte din Reg. 8 de linie, comandant al batalionului 1-ii și în capul soldaților sei, strigând: «După mine copii» se repede la asaltul redutei Grivița. El cade în șanțuri, pătruns de gloanțe (30 August 1877). Turcii din redută, în urma primei retragere a ostașilor români, luară corpul căpitanului Mărăcineanu și al maiorului Sonțu și le înfipseră ca trofee pe parapetul redutei.

În amintirea numelui acestui eroi, Municipalitatea Bucuresciului a dat numele Valter Mărăcineanu la o stradă de lângă grădina Cișmigiu, lângă fostul Tribunal Ilfov.

Marcovici (Alexandru. S).—Medic, născut în Bucuresci la 26 Iulie 1835, încetat din viață la 5 Ianuarie 1886 în Bucuresci. A făcut studiile sale elementare în institutul Schevitz, apoi a terminat liceul Sfântu Sava și la 1853 a plecat la Paris ca bursier al

Statului. În 1855 se înscrie acolo la facultatea de medicină. După ce și face stagiul în serviciul lui Velpeau, la spitalul *Charité*, trece în 1858 extern la *Hôtel-Dieu*. De la această epocă și până în 1864, când trece cu mare laudă teza sa de doctorat, Al. Marcovici a făcut parte din serviciile cele mai principale ale diferitelor spitale din Paris.

Intors în țară, este numit în 1864 medic al poliției sanitare, și după scurt timp profesor de medicină legală la școala națională de medicină. În 1868 este numit profesor de clinică și terapeutică medicală și medic primar la spitalul Colțea. În scurt timp, el devine medicul cel mai cu vază din țară și câștigă un mare renume cu deosebire pentru diagnoza boalelor.

Al. Marcovici a fost în mai multe rânduri delegat la congresele medicale din Viena (1873), Bruxelles (1875), Amsterdam (1879) Paris, Londra (1881), unde a făcut comunicări de o mare valoare științifică.

El a fondat la 1879 *Jurnalul societății medicale*.

Marcovici (Simion).—Profesor, născut la 1790, încetat din viață la 1877 în Bucuresci. La deschiderea școalelor române din Bucuresci a fost profesor la Sfântu Sava dimpreună cu Gheorghe Lazăr; apoi în timpul zaverii a plecat în Paris unde a terminat studiile sale și s'a reîntors în țară la 1830. Anul următor e numit profesor de limba franceză și retorică la Sfântu Sava unde predă cursurile sale până la 1849 când este numit și efor al școalelor. La 1855 demisionează și din profesorat și din această funcțiune. La 1861 este iarăși numit director al Eforiei școalelor, dar pentru foarte scurt timp.

Simion Marcovici a publicat: *Triumful virtuții* (1831). *Culegere din nopțile lui Yung* (1832). *Curs de retorică* (1833).

A colaborat la *Gazeta Teatrului național* (1835) și la *Muzeul național* (1837).

Mărgărit (Apostol).—Născut în Macedonia la 1834. Amănunte biografice asupra tinerețelor sale lipsesc.

Se știe însă că a fost în legături cu mai toți bărbații de frunte ai țării, precum C. Negri, A. C. Goleșcu (Arăpila) Ioan Ghika, Kogălniceanu.

Învățător în școala comunală din Vlaho-Clisura, Apostol Mărgărit începuse la 1862

să predea copiilor Armâni, limba lor maternă împreună cu cea grecească. Persecutat de patriarhul din Constantinopol, a trebuit să plece de la școală, a rămas însă în Clisura unde dădea lecții particulare de limba română.

Mărgărit și cu răposatul Tăut au fost întemeietorii și învățătorii mai multora din școlile din Macedonia. În 1878 îndată după rezebel, guvernul otoman a încuviințat ca Apostol Mărgărit să fie rânduit de către guvernul român ca inspector al școlilor române din Turcia.

Cu toată activitatea lui, și-a atras mulți dușmani atât în Macedonia cât și în țară. Nu odată era să piarză vieața. Pumnalul la Salonice, aruncat de două ori în Vardar, împușcat în munții Ohridei, a scăpat ca prin minune. Grecii îl acuză de trădare; ei zic că el este agent austriac și că lucrează pentru catolici. În țară la noi i se aduc aceleași învinuiri, a căror temeinicie său netemeinicie nu avem să o controlăm aici.

Activitatea lui Mărgărit s'a manifestat și printr'unele scrieri. În afară de numeroase suplicii și cereri adresate Porții în numele poporului armănesc pentru cutare său cutare drept național, el a mai scris despre afacerile macedonene: *Réfutation d'une brochure grecque par un Valaque épirote* (1878). *Etudes historiques sur les Valaques du Pinde* (1881). *Les Grecs, les Valaques, les Albanais et l'Empire turc* par un Valaque du Pinde (1886). *La politique grecque en Turquie* (1890). *Raport despre persecuțiile școlilor române în Macedonia din partea Grecilor* (1875). *Memoriu privitor la școlile române de peste Balcani* (1887) etc. etc.

Mărgăritescu (Mihail). — Compozitor și critic muzical, căpitan de cavalerie, născut în Bucuresci la 27 Februarie 1862.

A studiat muzica la Conservatorul din Geneva, armonia cu profesorul Anton de Kontski.

Operile sale pentru piano sunt: *Gavotte du Roi*. *Carmen Sylva gavotte*. *Vals de Amor*. *Marche du Prince de Hohenzollern*. *Gavotte du Sultan*. *Aurore-Valse*. *Feuille d'Album*.

Producțiunile sale muzicale sunt executate și în străinătate.

A scris critice muzicale în mai multe ziare.

Marghiloman (Alexandru. I). — Om politic, avocat, născut în Buzeu la 27 Ia-

nuarie 1854. A urmat cursurile liceului S-tu Sava sub direcțiunea însă a unor profesori particulari, apoi școala de drept și școala de științe politice la Paris, unde a obținut doctoratul la 18|30 August 1878.

A intrat în magistratură ca procuror la Tribunalul Ilfov la 8 Ianuarie 1879, și a demisionat la 1883 pentru a intra în barou. În Iunie 1884 a înlocuit pe D. Grig. Triandafil ca avocat al Statului, dar s'a retras după scurt timp pentru ași pune candidatura la Cameră.

Ales pentru prima oară la 6 Noembrie 1884 de colegiul I de Buzeu, a reprezentat încontinuu acest colegiu până azi; o singură dată, sub ministerul Florescu-Catargi, a fost ales de colegiul I de Ialomița. A intrat în Cameră ca Junimist, alături de Petre Carp.

La 22 Martie 1888 a fost numit Ministru de Justiție în cabinetul Th. Rosetti și până la 1895 a făcut parte din toate cabinetele conservatoare afară de scurtul cabinet liberal-conservator Florescu-Catargi. A fost pe rând, ministru la Justiție, la Lucrările Publice, la Domenii, și iarăși la Justiție.

Ca ministru al Lucrărilor publice, a sequestrat liniile ferate ale Companiei Lemberg-Cernovitz-Iași, și a putut regula printr'o convențiune cu totul satisfăcătoare, aceasta spinoasă chestiune. A pus piatra fundamentală a podului peste Dunăre, adjudecat tot sub ministerul său.

Ca ministru al Justiției a elaborat actuala lege de organizare a magistraturii, lege adoptată de Th. Rosetti și votată sub densul; a modificat codul de comerț și a dat administrațiunii falimentelor actuala organizare; a întocmit în fine actuala lege a Judecătorilor de pace care în 1896 a fost modificată numai în compunerea treptelor de judecată. Sportsman pasionat, dă îmbunătățirii rasei căilor o deosebită atențiune și ese cu grajdurile sale învingător mă la toate cursele.

Marghiloman (Ioan). — Născut în Vernești (Buzeu) la 1817, încetat din viață în Bucuresci la 16 Noembrie 1892. Obligat se stea pe lângă părintele său pe când frații lui erau unii în străinătate, alții la oștire, n'a putut face de cât studii elementare. În îngrijirea însă a bunurilor comune, el a contractat cea cunoștință perfectă a

pământului, acea pasiune a culturii agricole, cari au făcut dintr'insul unul din cei mai mari agricultori ai țerei.

Înenumărate rânduri deputat și senator, a luat o parte activă la aplicarea legii rurale, în calitate de comisar extraordinar pentru Buzău și Ialomița. Membru al comisiunii consultative de la Domenii, Prezident al Camerei de Comerț, prezident fondator al Societății pentru exploatarea de păduri, Ioan Marghiloman făcea parte din toate societățile industriale importante.

Maria (Alexandra, Victoria, de Hohenzollern). — Princesesa Românică, născută la Eastwell Park în 17/28 Octombrie 1875, fiica A. S. R. Ducelui de Saxa-Coburg și Gotha. S'a căsătorit la 26 Decembrie 1892 cu A. S. R. Ferdinand, Moștenitorul Coroanei României.

Marian (Simion. FI). — Publicist născut în satul Iliesci (Bucovina) la 1846. Studiile elementare le-a făcut în Suceava, apoi a urmat în Cernăuți cursurile de teologie pe cari terminându-le în 1874, se sfinți preot.

È membru al Academiei române. Scrieri: *Poesii populare din Bucovina* (1869). *Chromatică poporului român* (1882) *Mănușchiu din manuscrisele lui Gh. Săulescu* (1883). *Ornitologia poporană română* (1883). *Câteva inscripțiuni și documente din Bucovina* (1885). *Descântece poporane române* (1886). *Nunta la Români* (1890). *Născerea la Români* (1892). *Înmormântarea la Români* (1892). *Satire poporane române* (1893). *Vrăji, farmece și desfaceri* (1893). *Tradiții poporane române din Bucovina* (1895). *Păsările noastre și legendele lor. Răsplată* (1897).

Marienescu (Marian Atanasie). — Născut în 8/20 Martie 1830 în Lipova, (Banat). A studiat gimnaziul în Arad, Temișoara și în Buda-Pesta unde în 26 Septembrie 1852 a depus examenul de maturitate.

Studiând legile în 1856, a dobândit în 1862 diploma de avocat. La 31 Octombrie 1862 a fost numit asesor în Lugos, în 20 Dec. 1871 jude la tribunalul regesc din Oravița, iar la 1880, jude la tabla regească din Buda-Pesta și

în 1891 fu strămutat la Oradia mare, unde se află și azi. A publicat: *Învățătorul și poporul* (1858). *Balade populare* (1859). *Colinde populare* (1859). *Istoria română națională pentru tinerime* (1861). *Petru Rareș* — novelă istorică (1862). *Datorințele noastre* (1868). *Steaua Magilor*, cântece de crăciun (1875). *Viața și operele lui Petru Maior* (1883). *Cultul păgân și creștin* (1884). Afară de o mulțime de poezii și articole de materii diferite, a publicat 14 povești românești, prevăzute cu note explicatoare mitologice în *Albina, Familia* și în *Foșoara Telegrafului Român* în anii 1870—1879, și cele mai multe au fost retipărite.

La 13 Sept. 1877 a fost ales de membru corespondente, iar în 25 Martie 1881, de membru ordinariu al Academiei Române.

Marsil (Sultana). — Filantropă, încetată din viață la 22 August 1871 în Bucuresci. Cu privilegiul împroprietării țăranilor, a renunțat în favoarea sătenilor la despăgubirea ce i se cuvine de la două proprietăți ale sale (1864). A lăsat un venit de 500 galbeni prin testament pentru Asilul Elena Doamna precum și numeroase alte sume pentru biserici și acte de binefacere.

Testamentul acestei filantroape este încadrat în sala de Consiliu a Primăriei Capitalei.

Marsillac (Ulysse, de). — Profesor, publicist, ziarist, de origină franceză, născut la Montpellier în 1821, încetată din viață în Bucuresci la Noembrie 1877.

Dupe ce a fost profesor mai mult timp la diferite licee din Paris, a fost adus în Bucuresci la 1854 de către Iordache Slătineanu.

Aproape toată generațiunea de la 1854 și până la 1877 care și-a făcut educațiunea în țară, a învățat limba franceză de la profesorul Ulysse de Marsillac. El predă cursurile în principalele institute particulare din Bucuresci, apoi la școala militară, la Sfintul Sava și la Universitate.

Carierea sa ca profesor în Bucuresci numără 23 de ani neîntrerupți.

Ca ziarist, el a fondat: *Le Moniteur roumain* (1859). *La Voix de la Roumanie* (1860). *Le journal de Bucarest* (1870).

Între scrierile sale, trebuiesc citate: *Leçons de littérature* (1859). *De Pesth à Bucarest* (1869). *Histoire de l'armée roumaine*

ne (1871). *Etudes sur la Roumanie* (1871). *Guide du voyageur à Bucarest* (1872).

Martian (Dionisie. P.).—Publicist, născut în Ponor (Transilvania) la 1829, încetat din viață la München (Bavaria) în Iunie 1865. A făcut studiile în Sibiu, Blaj, Viena, unde a terminat facultatea de drept în 1857.

De la această epocă ș'a ocupat cu deosebire despre studiul statistice, introducând această știință în România.

Publicații: *Studii statistice în economia politică* (1858). *Coloniștii germani și România* (1860). *Analele statistice și economice ale României* (1860—1865).

Mărzescu (Gheorghe).—Profesor, om politic, născut în Iași la 1834. A făcut studiile sale juridice în străinătate și la întoarcere, a îmbrățișat profesoratul fiind numit la 1860 profesor de drept civil la facultatea de drept din Iași. Amestecat cu deosebire în luptele politice, a colaborat la mai toate ziarele din Muntenia și Moldova. Ministru al Cultelor sub guvernul principelui Dim. Ghika a păstrat acest portofoliu de la 12 Decembrie 1869 până la 20 Aprilie 1870, când s'a format cabinetul Manolache Costache Epureanu.

De aci înainte, ia o parte activă la opoziția formată contra guvernului conservator (coaliția de la Mazar-Pașa), apoi contra guvernului liberal, (opoziția unită de la 1886-1888). Raliat iarăși partidului liberal, intră în Ministerul de sub prezidenția D-lui Aurelian ca Ministru al Instrucțiunii Publice de la 21 Noembrie 1896 până la 1897 31 Martie, când s'a format guvernul sub prezidenția D-lui Dim. Sturdza.

Scrieri: *Explicațiune introducerii codicelui civil* (1865). *Despre dreptul de succesiune al copiilor naturali* (1865). *Le code Couza devant la religion et la famille* (1865). *Efectul testamentelor și donațiunilor între vii* (1870). *Fără de legea canonică a Sfantului Sinod* (1873). *Martiriul de la 48 și salvatoriul de la 66* (1878) *Maximele dreptului român* (1880). *Scrieri diverse* (1881). *Căsătoria, studiu comparativ* (1883). *Apărarea Arhe-reului Calistrat Orleanu* (1884). *Regimul corupțiunii și al teroarei sub guvernul D-lui I. C. Brătianu. Toesinul popoarelor* (1891). *Discursuri asupra legii clerului* (1893).

La 1896, G. Mărzăscu a fost transferat

ca profesor la facultatea de drept din Bucuresci.

Massim (Ioan. C.).—Profesor, născut la 1825 în satul Gropeni (Brăila) încetat din viață la 2 Iunie 1877 în Bucuresci. Incepe studiile sale la seminarul din Buzău în 1839, apoi trece la școala din Brăila la 1841, și vine în Bucuresci la 1844, unde învață, supravegheat de a Crețescu, fostul Prim-președinte de la Casație. Atunci intră în colegiul sfintu Sava și sfârșește cursurile în 1847 când e numit institutor în Brăila.

La 1856 în urma unui concurs, obține o bursă și pleacă la Paris, de unde se întoarce în 1860, fără să fi isbutit să obține titlul de licențiat.

Totuși Eforia școalelor, ținând seamă de erudițiunea sa, îl numește în 1862 director al gimnaziului Matei Basarab; la 1862, trece în aceaș calitate la Sf. Sava. La 1864 i se încredințează catedra de limba latină și română la Sfantu Sava, cursul superior. La 1867 e numit profesor de limba română la școala normală Carol I.

I. Massim a fost membru al Academiei române la 1867.

Scrieri: *Elemente de gramatică elenică* (1850). *Noi abecedar românesc* (1868). *Elemente de gramatică română. Repede idee de gramatica macedo-românească* (1862). *Gramatica macedo-românească* (1862). *Una monștra de istoria critica* (1874).

Mateescu (Mihail).—Artist comic, născut în Bucuresci la 1866, încetat din viață la 1888.

Ă debutat foarte tiner, și la vârsta de 21 ani a fost angajat la Teatrul național din Bucuresci și admis ca societar. Era un comic de mult talent și-a ținut rolurile principale în: *Pepelea*, *Fata Aerului*, *Un leu și un zlot*, *Nebuniul din fașă*, *Costenire de la răposata*, *Noaptea furtunoasă*, *Scrisoarea perdută*, *Revizorul general*, *Limba portarului* etc.

Mavrogheni (Petre).—Financiar, om de stat, născut în Moldova la 1819, încetat din viață la Viena în 1887 Aprilie. Educația și-a făcut-o la Paris de unde întorcându-se în Iași sub domnia lui Mihail Sturdza, ocupă îndată un șir de funcțiuni pregătitoare la posturile mai înalte ale Statului.

La 1849 ocupă funcțiunea de prefect la

Galați și apoi i se încredință portofoliul Ministerului de Finance. După căderea lui Vodă Sturdza, P. Mavrogheni este rând pe rând, sub Vodă Grigore Ghika, Ministru de Externe și Lucrări Publice.

În urma abdicării acestui Domn, el lucrează la unirea Principatelor și este chiar candidat la Domnie. După alegerea lui Vodă Cuza, P. Mavrogheni se retrage din viața politică și se ocupă cu afaceri de căi ferate, în cari nu izbutește și își perde chiar partea cea mai însemnată a averii sale.

La 1866, el ea parte la răsturnarea Principelui Cuza și intră în primul Minister de la 11 Februarie sub prezidenția lui Ioan Ghika, la Finance. Apoi trece la Externe în Iulie sub prezidenția lui L. Catargiu spre a lua din nou portofolul Financelor de la 15 Iulie 1866 până la 2 Martie 1867. De la 11 Martie 1871 până la 7 Ianuarie 1875, P. Mavrogheni este iarăși Ministru de Finance în cabinetul L. Catargiu.

În 1881, P. Mavrogheni părăsind politica militantă, fu numit Ministru al României la Roma, de unde fu transferat la Constantinopole și apoi la Viena unde a și încetat din viață.

P. Mavrogheni era un bărbat cu vaste cunoștințe economice și financiare.

Mavros (Nicolae).— General, grec de origină, dar născut în România la 1782, încetat din viață în București la 1868 Martie 23. A făcut studiile sale în țară sub conducerea marchizului Saint-Holler, francez refugiat care da în București lecțiuni la câțiva fi de boeri. La 1819 a fost secretarul intim al Domnului Munteniei Alexandru Șușu care lucra în favoarea *Etheriei* grecești și îngăduia strângerea de voluntari. Nicolae Mavros este și dânsul amestecat în această mișcare revoluționară.

Peste puțin, pleacă în Rusia și se angajează în armata acelei țări, unde înaintează până la gradul de general, după ce a luat parte la mai multe campanii contra Turcilor.

Reîntors în țară o dată cu Kisselef, este numit inspector general al carantinelor, mai întâiu pentru Muntenia la 1829, apoi pentru Moldova, și ocupă acest post până la 1851, cu titlul de inspector al ambelor Principate.

Serviciul militar l'a părăsit la 1848.

A lăsat Muzeului național din București o bogată colecțiune de anticități. Căsătorit

în țară, a avut din a doua căsătorie, două fete: una a luat în căsătorie pe principele Ioan Ghika, cea-ăltă pe Ioan C. Cantacuzino.

Mawr (Barker. Iohn).— Doctor, născut în Londra (Anglia) la 1815, încetat din viață în București la 1892.

A făcut studiile sale în Anglia și era membru al Colegiului regal al chirurgilor și fizicianilor din Londra. La 1858 a fost chemat de guvernul român să vic în țară spre a ajuta cu luminele sale corpul nostru medical atunci pe la începutul înființării sale.

A fost ani îndelungați medic al spitalului Brâncoveneasa și al asilului Doamna-Bălașa. Avea o reputațiune stabilită ca medic pentru copii. În timpul rezelului Independenței 1877—1878, cu ajutorul unei contribuțiuni venite din Anglia, a întreținut 30 de paturi la un spital pentru răniți.

El a publicat *Arta de a îngriji copiii mici*. Era corespondentul unui ziar medical englezesc *The Lancet*.

Max (Eduard). — Artist dramatic, de origină izraelită, fiul unui medic din Iași, s'a născut la 1865. Elev al Conservatorului din Paris și al profesorului Worms, a debutat la *Odéon* în Paris la 1 Septembrie 1891 și de atunci nu s'a mai întors în țară, având angajamente pe principalele scene din capitala Franciei, ca «*jeune premier*».

Mayer (Ignatiu). — Medic german, născut în Breslau la 1800, încetat din viață în București la 1870. A fost unul din cei mai renumiți doctori aduși în Muntenia de Vodă Ghika la 1834 când a și fost numit doctor al palatului. Până la 1849 a fost medic șef al armatei și medic la Pantelimon.

Scrieri: *Du progrès dans les Principautés de Valachie et de Moldavie* (1835). *Ueber sanitäts Anstalten in Orient* (1840). *Instrucțiuni spre a întrebuința cu folos apele minereale din Borszek* (1863).

De la 1834 până la 1849, D-rul Mayer a reprezentat țara la toate congresele naturaliste și medicale din Germania.

Mazar-Pașa (vezi Lakeman).

Melchisedec. — Episcopul Romanului,

născut la 1822 în satul Garcina (Neamțu), încetat din viață la 1892. Primele învățături le primi în anul 1831 de la dascălul bisericii Trei Erarhii din Piatra. La 1834 intră în seminarul Veniamin din Iași și la 1841 se făcu învățător în satul Ștefănesci. Apoi trecu profesor la seminarul Veniamin și la 1843 intră la mănăstirea Socola, iar la 1848 se duse la Kiew (Rusia) spre a-și termina studiile în teologie. Bărbat de o mare erudițiune, el este numit la 1856 arhimandrit, locoțiitor al episcopiei de Huși, apoi la 1864 locoțiitor al Eparhiei Dunărei de jos, unde a funcționat provizoriu până la 1865, când fu întărit definitiv. La 1879 fu ales episcop al Romanului.

Acest prelat a scris: *Raport privitor la facultatea de teologie. O vizită la câte-va mănăstiri. Inscricțiunile bisericilor armenestî din Moldova. Formularul slujirei lui Dumnezeu* (1854). *Teologia dogmatică a bisericii ortodoxe* (1855). *Introducere la cursul sciințelor teologice* (1856). *Catibisul ortodox* (1857). *Introducere în sfințele cărții al vechiului și noului așezămînt* (1860). *Manual de liturgică* (1862). *Teologia păstorală* (1863). *Oratoriul* (1869). *Cronica Hușilor* (1869). *Lipovenismul* (1871). *Evchologit* (1873). *Cronica Romanului* (1874—75). *Biserica ortodoxă* (1881). *Relațiuni istorice* (1882). *Inscripția de la mănăstirea Răsboeni* (1882). *Studii despre ierarhia sinodală* (1883). *Papismul* (1883). *Predice* (1883). *Icoanele de la Athon* (1883). *Notițe istorice și arheologice* (1886). *Memoriu despre starea preoșilor din România* (1888). *Didachiele* (1888). *Viața și minunile curvoasei Maicei noastre Paraschiva* (1889). *Cinstirea și închinarea icoanelor* (1890).

Melidon (Gheorghe).—Profesor, născut la Roman în 1831. A făcut toate studiile sale în Iași la Academia națională. Colaborator al ziarului *Zimbrul* de la 1854 până la 1860, e numit în 1856 profesor de mitologie și retorică la colegiul Academic din Iași, apoi trece șef de secțiune la Ministerul cultelor din Moldova până la 1862. De la această epocă până la 1864, este director general al școlilor în Bucuresci; de la 1864 la 1867 inspector școlar și mai târziu director al școlii pedagogice. Pe urmă se întoarce iarăși la Iași.

A publicat: *Tractat de versificațiune* (1857). *Cântecul Unirei* (1859). *Prietenul tinerimii*.

Carte de lectură (1858). *Pedagogia elementară* (1874).

Melik (Ioan. M.)—Profesor de matematică la universitatea din Iași, încetat din viață.

Notițe biografice lipsesc. A publicat: *Despre moneda română* (1868). *Elemente de geometrie* (1873). *Elemente de aritmetică* (1876). *Anuarul institutelor unite din Iași* (1880—82). *Equerul grafometru* (1885). *Curs practic de geometrie* (1888).

Merișescu (Constantin).—Locotenent-colonel, născut la 22 Iulie 1847. Elev al școlii militare la 1859, este înaintat sublocotenent la 1861. În 1877 avînd gradul de căpitan, ia parte la rezelul Independenței și se distinge în fruntea a două companii de dorobanți cu 600 oameni, apărînd contra a 2000 Turci podul de la Hêrlek spre Rahova și silindu-l să bată în retragere. În raportul său către comandantul armatei de Vest, generalul rus Meyendorf laudă curajul căpitanului Merișescu. M. S. Regele 'l înalță pe câmpul de luptă la gradul de maior (1877 Noembrie) și 'i adresează următoarea scrisoare:

«Căpitane, batalionul 1 din regimentul 1 «de dorobanți s'a purtat cu cea mai mare vitejie, înaintea Rahovei. După ce bravul «său comandant, maior Mateescu, fu rănit, «d-ta ai condus această trupă care a desfășurat la apărarea podului de la Hêrlek un «nespus eroism. Te însărcinez a mulțumi «voinicilor dorobanți în numele Țerei și «în numele Meu, a distribui din partea M. «S. Impăratului Rusiei, 8 cruci de S-tul «George, câte 2 de fie-care companie, și 24 «medalii de «Virtute militară», câte 6 de «fie-care companie. Iar spre a răsplăti bravura și inteligența ostășească ce ai dovedit personal, te numesc maior și 'ți confer «medalia de aur pentru «Virtute militară.»

«Carol».

Înalțat locot.-colonel la 1888, Constantin Merișescu demisionează din armată la 16 Iulie 1889 și e trecut în rezervă.

Michăilescu (Nicolae).—Profesor, născut în Bucuresci la 20 Mai 1854. A făcut toate studiile sale în țară și a intrat în profesorat la 1876 ca profesor de matematică la școala centrală din Bolgrad; apoi a fost

transferat în București la 1877 ca profesor de geografie și istorie la liceul Matei Basarab unde funcționează și astăzi de la 1878.

A publicat *Manual de geografie* (1884). *Geografia județului Ilfov. Harta României. Curs de geografie. Atlas. 7 hărți generale ale continentelor. Scrisoare deschisă către ministrul C. Boerescu.*

Michăilescu (Ștefan). — Profesor și autor, născut în București la anul 1846.

A terminat cursurile liceului Sf. Sava și pe acelea ale Facultății de științe din București. La anul 1867, a obținut prin concurs catedra de științe fizico-naturale de curs liceal; acum profesează la liceul Lazăr.

A ocupat mai multe funcțiuni publice: Șef al comptabilității în ministerul Instrucțiunii publice, Șef al diviziei agricole și industriale în ministerul Domeniilor; Secretar general al ministerului Instrucțiunii publice; Inspector general al învățământului primar și apoi secundar. În colaborațiune cu D-nu Dim. Aug. Laurian a condus foaia: *Tranzacțiunile Literare și științifice*, și a fost prim redactor al ziarului politic: *România Liberă*, de la 1876 până la 1884.

A scris: *Elemente de Mineralogie*, 2 vol.; *Influența luminii asupra vieții*; *Incercări critice asupra învățământului nostru primar*; *Introducere la Psihofizică*; *Industria și războiul*, etc. A publicat multe articole științifice și sociologice în diferite foii și gazete, mai ales în *Revista contemporană*. Are și publicațiuni critice cu umor satiric, sub pseudonimul de «Stemill».

Micheru (Toma). — Violonist, născut la 1858, încetat din viață la 13 August 1892. A făcut studiile muzicale la Munch. Compoziții: *Liebeslieder*, *Un dor*, etc.

Micle (Ștefan). — Profesor, născut în Comuna Feleacului (Transilvania) la 1820, încetat din viață în Iași la 1879. A început să învețe carte la Cluj, dar fiind lipsit de mijloace, a fost nevoit să întrerupă studiile sale și să intre ucenic la un fierar, unde s'a ocupat cu lăcătușeria. Cu multă stăruință, multă muncă, a isbutit să termine învățătura sa chiar la Viena.

Intors în Transilvania, el participă la mișcarea revoluționară din 1848, e închis,

scapă cu mare greutate, și apoi se reîntoarce la Viena.

Pe la 1854, St. Micle se stabilește în Iași ca profesor de fizică la liceu și predă în același timp lecțiuni de chimie, istorie naturală, mineralogie. La 1858 e numit profesor la școala militară, și la 1860 profesor de fizică și chimie la facultatea de științe din Iași, post pe care-l ocupă până la moartea sa.

El, de și nu a tipărit operele sale, a lăsat însă numeroase manuscrise între cari: *Mecanica agricolă*, *Curs de astronomie*, *Zoologia*, *Chimia analitică*, *Chimia anorganică*, *Chimia experimentală*, *Fizică*, etc. etc.

St. Micle era soțul poetei Veronica Micle.

Micle (Veronica). — Poetă, născută în Iași la 1853, moartă la mănăstirea Varatic (Neamțu) la 1889. A făcut studiile sale la școala centrală de fete din Iași și a debutat în literatură sub pseudonimul *Corina*, publicând în foiața *Curierul român* la 1873 o navelă *Rendez-vous*. Apoi a tradus unele din poeziile lui Lamartine și Alf. de Musset, colaborând la revista *Convorbiri literare* în Iași.

V. Micle a tipărit: *Poesii* (1887).

Miclescu (Călinic). — Mitropolit Primat, născut la 16 Aprilie 1822 în orașul Suceava, mort la 14 August 1886. A fost crescut și instruit de moșul său Mitropolitul Sofronie. Uns în schima monahală la 1842, hirotonisit diacon la 1843 și ieromonah la 1848, la 1855 s'a făcut arhieru, la 1858 locotenent al episcopiei Hușilor, când a luat parte și la lucrările Divanului ad-hoc. Numit la 1863 locotenent al mitropoliei Moldovei, la 1866 ia parte în Iași la mișcarea separatistă din 3 Aprilie, este arestat, dat judecăteli și apoi grațiat cu ocaziunea suirei pe tron a principelui Carol I.

La 1873, recunoscut definitiv în calitate de mitropolit al Moldovei, la 1875 este ales Mitropolit Primat al României.

Miclescu (Dumitru. Sc.). — Bărbat politic, născut în Iași la 29 Februarie 1820, încetat din viață în Botoșani la 20 Noiembrie 1896.

A făcut studiile sale în Iași și apoi după o lungă călătorie prin streinătate se întoarce în țară.

La 1846 fu numit candidat (supleant), iar la 1847, consilier la divanul apelativ din Iași. Amestecat în mișcarea de la 1848, nu fu nici surghiunit, nici trimis la mănăstire, pentru că fugi la timp la moșia Hocen, din districtul Fălciu, proprietatea unchiului său Beldiman. La 1849, sub domnia lui Grigorie Ghika, el redobândește funcția judecătorească, perdută la 1848; iar la 1850 este înaintat candidat la divanul domnesc (Curte de Casație), și la 1852 consilier. În fine, la 1855, este numit președinte al divanului de apel din Iași. Ca atare și conform convenției de la Baltaliman, face parte și din divanul obștesc (Camera legiuitoare), care-l alege mădular pentru redactarea legiuirilor votate. La anul 1856 societatea de medici și naturaliști din Iași îl numește membru onorar. Îscălește unul din cei d'înteu actul înființării comitetului Unirei din 30 Maiu 1856. La 3 August 1857, este ales, ca unionist, deputat la divanul ad-hoc, de către marii proprietari din Capitala Moldovei. Ia parte activă la toate discuțiile și voturile care au immortalizat marelui divan, prezidat de unchiul său Mitropolitul Sofronie Miclescu, din care mai făcea parte și fratele său, Calinic, mai pe urmă Mitropolit primat. În deosebire se distinge în chestiunea jurisdicțiunii consulilor, reclamând ca străinii să fie supuși tribunalelor indigene; face un discurs program asupra despărțirii ce se cuvine între cele trei puteri ale Statului: legizlativa, judiciara și executiva.

După încheierea lucrărilor divanului ad-hoc, ia parte activă la propaganda pentru Unire. La 1859 este ales deputat al ținutului Dorohoi în adunarea electivă care, la 5 Ianuarie, alege pe Cuza domnitor; în același an, intră, la 16 Ianuarie, în minister, la departamentul lucrărilor publice. La 29 August, ia departamentul finanțelor. La Noembrie, trece ministru de justiție. La 1861 se retrage din Adunare pentru că s'a convins «că aplicarea sinceră și desvoltarea constituțională a marilor principii liberale și naționale înscrise în constituție, nu se pot realiza cu legea electorală mărginită în cercul impus țării prin convenția de la 7/19 August.»

Retras la Cotnari, cere și obține vocea să predea gratis un curs de istoria patriei la elevii școlii din acea comună. Mai târziu cere și obține aceeași autorizație pentru a

preda gratis filosofia la liceul nou înființat, din Botoșani.

După 2 Mai 1864, Kogălniceanu 'l numește comisar, ca să explice legea rurală locuitorilor sătenii. Dimitrie Sc. Miclescu se pune pe explicat, cu un entuziasm care întrece intențiunile celor cari l'au numit. Se îmbracă țărănește. Se leapădă de numele său de familie și nu mai iscălește de cât «Dumitru sin Scarlat»; se dedă la fel de fel de manifestațiuni cari neliniștesc spiritele și cari nemulțumesc pe guvern. Ast-fel la 8 Septembrie 1864, adună 6.000 țărani și pleacă în fruntea lor la Ruginoasa, unde Vodă Cuza ascultă cu voce, fără voce, discursuri și ovațiuni cari nu'i făceau trebuință. În fine Kogălniceanu speriat, exasperat, trimite la 21 Noembrie 1864, comisarului său, tipica telegramă:

«Cunoscând și apreciând concursul ce ați bine-voit a da în aplicația legii rurale, am onoare a vă exprima deplină mulțumire din partea guvernului și a vă încunoștința că, această lege devenind deja destul de explicată, misiunea d-voastră încetează».

Răsturnarea lui Cuza Vodă a fost pentru inima lui Dumitru Miclescu, durerea cea mai mare a vieții sale politice. De atunci de și raliat, mai ales după moartea vechiului său Domn și prieten, la noul regim și la dinastia Regelui Carol, a dus, când în Dorohoi, când în Botoșani, o viață stearsă și retrasă. Din când în când se apucă de ziaristică: *Opiniunea*, *Curierul de Dorohoi*, *Cocoșul pe prag*, au fost create sau lucrate de dânsul, fie singur, fie în colaborație. La 1877 a mai fost ales deputat. Dar cariera politicei celei mari era sfârșită: timpurilor noi, trebuiau oameni noi. La 1876 fusese închis de conservatori, pentru articole revoluționare, la 1877 fu scos din funcțiunea de avocat al Statului, de către guvernul liberal, pentru că lucra fățiș la răsturnarea lui. Dar acestea le amintim numai pentru că zugrăvesc temperamentul neastâmpărat al omului, căci încă o dată, rolul istoric al lui Dumitru Miclescu se închisese la 1866.

El a publicat: *Fata Cojocarului*, *Dragul Mamei*, *Fluerul Fermecat* și alte piese originale sau localizate, menite, pe la 1855, ca toate scrierile de pe atunci, să deștepte o literatură națională.

Miclescu (Sofronie). — Mitropolit al

Moldovei, născut la 1790, încetat din viață la mănăstirea Slatina la 1863.

Studiile sale și le-a făcut în țară. Cunoștea limba franceză, greacă și a tradus mai multe scrieri din aceste limbi. Fost episcop al Hușilor până la finele anului 1850, la 1851 a fost ales mitropolit al Moldovei, ocupând această înaltă demnitate până la 1860, când a fost isgonit de principele Cuza la mănăstirea Slatina unde a și murit. E înmormântat la mănăstirea Neamțu.

Mihăescu (Ioan).—Căpitan, născut la 12 Septembrie 1842, mort la 30 August 1877. Sergent voluntar în 1860, el câpătă la 1863 gradul de sub-locotenent și în 1868 cel de căpitan. În timpul rezelului Independenței face parte din batalionul 2 de vânători și moare pe câmpul de luptă la luarea redutei Grivița, la 30 August 1877.

Milicescu (Constantin).—General, născut în Roman la 1810. Intră în armata Moldovei cu gradul de cadet și ajunsese în 1859 la gradul de general.

În August 1859 a fost numit Ministru de rezel și comandant al armatelor Principatelor-Unite. În această calitate a fost însărcinat de Vodă Cuza cu o misiune diplomatică în Rusia.

A încetat din viață în Iași la 15 Martie 1868.

Milicescu (Theresa).—Născută la 1825. Soția generalului Milicescu Constantin. A donat o parte însemnată din averea sa pentru opere de bine-facere Epitropiei spitalelor Sf. Spiridon, spitalului Pășcani, spitalului Caritatea, Bisericii Sf. Treime și altor instituțiuni din Iași.

Mille (Constantin).—Publicist, ziarist, născut în Iași la 21 Decembrie 1861. A făcut studiile liceale în orașul său natal, iar cele universitare la Bruxelles de unde s'a întors la 1884, cu titlul de doctor în drept.

A colaborat cât-va timp la *Românul* sub direcțiunea lui C. A. Rosetti, apoi în 1885 a fondat cu mai mulți amici politici, ziarul socialist *Drepturile omului*, care apărea cotidian.

Amestecat de tiner în mișcarea socialistă, pentru care fapt a și fost exclus din universitatea de la Iași, el s'a pus mai târziu în capul acestei mișcări în România și cu deosebire în Bucuresci.

În 1895 C. Mille a devenit proprietarul ziarului cotidian *Adevărul*.

Scrierile sale sunt: *Versuri* (1883). *Dinu Milian* (1887). *Feciorul Popel* (1888). *Scrieri către iubita* (1897).

Millo (Matei).—Artist și autor dramatic, născut în Moldova la 1813, încetat din viață în Bucuresci la 1894. Părinții săi îl băgară funcționar la minister ca scriitor, când era în vârstă de 17 ani.

Dar fugi din școală și cu toată împotrivirea familiei plecă la Paris, unde studiă arta dramatică. La întoarcerea sa în țară voește să debuteze pe scenă, dar unchiul său fiind ministru, se împotrivesc la aceasta, dându'i drept consolațiune direcțiunea teatrului din Iași, cu condițiune să nu joace.

Intr'o bună seară Millo calcă însă angajamentul său și joacă, dar intrarea sa pe scenă e întâmpinată cu fluierături din partea unei cabale întocmită de familia sa.

Atunci trece în Muntenia și joacă neîncetat pe diferite scene și mai ales pe aceea a Teatrului Național, unde s'a ilustrat până pe la anul 1888, când s'a retras.

Ar fi imposibil de enumerat aci tot repertoriul acestui mare artist; e suficient să spunem că el a contribuit la succesul comediilor lui Alexandri în cari a jucat toate rolurile principale. Millo a fost și scriitor dramatic. Operile sale sunt: *Nicșorescu* vodevil, *Tuzu cerșetoru* vodevil, *Baba Hârca* operetă, *Apele de la Vacărești* revistă, *Prăpăștiile Bucuresciului*, *Spozele Bucuresciului*, vodevile, *Paraponisitul pus în slujbă*, *Chirișa la expoziția din Viena*, etc.

În decursul anilor de când Millo a părăsit Moldova, a avut sub conducerea sa de multe ori direcțiunea teatrală din Bucuresci.

În considerație că el și-a cheltuit toată averea sa în folosul teatrului național, Camera legislativă din anul 1868 având în vedere și meritele acestui mare artist, i-a votat în unanimitate o recompensă națională de 600 lei lunar.

Mincu (Ioan).—Arhitect, născut la Focșani în 1852. A urmat clasele primare în orașul său natal, iar liceul în Bucuresci la Matei Basarab. A terminat școala de poduri și șosele din Bucuresci și a intrat apoi ca inginer în serviciul Primăriei Ca-

pitalei. La 1873 trece în aceeași calitate la Primăria din Focșani unde stă până la 1877. În acest timp se ocupă de literatură, publicând versuri în *Convorbiri literare*. La 1877 pleacă la Paris și intră în școala specială de arhitectură, obținând la sfârșitul anului premiul vechilor elevi, (două medalii, una de platină, cea-laltă de aur). În anul următor el intră în școala de Bele-arte unde obține două prime medalii, trei secunde și premiul societății centrale de arhitectură din Franța. La 1883, obține diploma de arhitect, întreprinde o călătorie prin Spania, Italia, și apoi se întoarce în țară.

Principalele sale lucrări sunt: *Palatul Justiției din București*. Școala centrală de fete. *Cărciuma de la șoseaua Kiseleff*. *Casa Vernescu*. *Casa Monteoru*. *Decorația interioară a Catedralei din Constanța*. *Biserica de la Valea Călugărească*. etc, etc.

Mincu (Mihail).—Artist dramatic, născut în Craiova la 1815, încetat din viață în București la 1887. N'a făcut de cât clasele primare și a petrecut tinerețele sale umblând cu trupele de teatru prin diferitele orașe ale țării, atașat în special la trupele de sub direcțiunea lui M. Millo, pe care l'ajuta în toate întreprinderile sale, grație caracterului său glumeț și unui deosebit talent comic.

A jucat și s'a distins mai ales în piesele: *«Doul pricopsiț»*, *Apele de la Văcărești*, *33,333 franci*, *Prăpăștiile Bucureștilor*, *Jianu* etc.

Pe la sfârșitul vieții sale, după ce a mai apărut în câte-va rânduri pe scena teatrului național din București, ne mai putând juca din cauza vârstei, a fost numit controlor al Teatrului, funcțiune pe care a ocupat-o până la moartea sa.

Minovici (Mina Ștefan).—Doctor în medicină de la Facultatea din Paris. Licențiat în farmacie, profesor de medicină legală la Facultatea de medicină din București, medic legist și directorul Institutului medico-legal. Originar din Craiova, născut în Brăila la 1858. A făcut studiile în București în liceul Mateiu Basarab și Sfântu Sava. Cele medicale în Paris unde s'a ocupat în special numai cu medicina legală. Elev al profesorului Brouardel, Minovici este organizatorul Institutului medico-legal și al serviciului antropometric din

București. Scrierile sale mai principale sunt: *Etude médico-légale sur la mort subite à la suite de coups sur l'abdomen et le larynx*. *De l'influence des Ptomaines dans la recherche toxicologique des alcaloïdes végétaux*. *Etude médico-légale sur les alcaloïdes cadavériques*. *L'antropologie criminelle et la responsabilité*. *Remarques statistiques relatives à l'antropologie du criminel*. *Importanța și evoluțiunea medicinel-legale*. *Considerațiuni medico-legale asupra maladiilor mintale simulate*. *Otrăvirile cu phytolace decandra*. *Utilitatea învățământului medicinel-legale în facultățile de drept*. *Identificarea antropometrică, metoda Bertillon*. *Catalogul de condamnați din toată țara pe anul 1892 ca început al unui cazier judiciar*. *Discursul ținut cu ocaziunea deschideret morgei*. *Rapoartele relative la congresele de antropologie criminală ținute la Bruxelles și Geneva în 1892 și 1896*. *Rezistența spermatozoizilor în organele genitale femeiești lung timp după moarte*. *Profilaxia turbărei după metoda lui Pasteur*.

Mirea (Gheorghe. D).—Pictor, născut în Câmpulung la 1852, elev laureat al școlii de bele-arte din București, elev al lui Lehmann la școala de bele-arte din Paris, și al renumitului pictor Carolus Duran.

A obținut în 1889 medalia de argint (hors concours) la Expozițiunea din Paris și medalia de aur la expozițiunea din București în 1894.

E profesor la școala de bele-arte din București încă de la 1 Noembrie 1892.

Principalele sale tablouri sunt: *Capul lui Andrei Batori în mîințele lui Mihai Vodă*. *Vêrful cu dor*. *Prometeu furând focul din cer*. *Mercur recompensând agricultura și industria*. Aceste două panourî decorative sunt în salonul de onoare al băncii naționale din București. *Danțul și muzica*. *Decorațiunea catedrei din Constanța*. *Portrete*.

Mironescu (Constantin M).—Inginer, născut în București la 22 Martie 1850. A făcut studiile liceale în București și studii de specialitate în Paris de la 1868 până la 1878, întorcându-se cu titlul de licențiat în drept, inginer de poduri și șosele.

A ocupat următoarele funcțiuni:

Inginer șef de secție la construcția liniei ferate Mărășesci-Buzău, de la 1879—1881; Inginer la serviciul hidraulic și apoi șef al acestui serviciu de la 1881—1890; Inspec-

tor general, membru în consiliul tehnic al ministerului Lucrărilor Publice de la 1890 până astăzi; Profesor la școala națională de poduri și șosele de la 1882 până astăzi.

Missail (Gheorghe). — Publicist, născut în Moldova la 1834. Elev al gimnaziului Vasilian și al Universității din Iași, a servit ani îndelungași în magistratură ca judecător, grefier și priu grefier la Casație, director la ministerul Justiției până la 1868 când a dimisionat și a îmbrățișat cariera de avocat. La 1891 a mai fost câteva luni Secretar general la Ministerul Domeniilor.

Ca ziarist, G. Missail a colaborat la *Steaua Dunărei*, *Zimbrul*, *Vulturul*, *Ateneul Român*, *Binele Public*, *Traian*, *Buletinul instrucțiunii publice* etc.

El a publicat: *Evenimentele de la 1821. Trădarea Basarabiei*, *Ioan Cămpineanu, biografie*; *Despre responsabilitatea funcționarilor publici. România. Scrisori daciane. Doamna Dora d'Istria. Străinii în Principate. Țeranul de la Dunăre. Studii constituționale. Mănăstirile închinat, Originele legislațiunii române. Epoca lui Vasile Lupu și Mateii Basarab. Cuscria cu străinii. Studii asupra datinelor și moravurilor românesce. Celibateria și funestele ei consecuențe. Dunărea și Românii. Vechile referințe ale Românilor cu Englezii. România vechiă și nouă. Istoria și actualitatea. Mușica națională la Români. Apoteosa lui Șincai. Istoria modernă a Românilor de la 1828—1866.*

Mitilineu (Mihail). — Diplomat, născut în București la 18 Octombrie 1836.

După terminarea cursurilor primare și liceale, a intrat ca scriitor la secția diplomatică a Ministerului de Externe la 1 Ianuarie 1858.

Înainte de a servi în serviciul interior al acelei administrațiuni, după ce trece prin toată filiera ca registru, ajutor de șef de masă șef de divizie, e numit la 1871 secretar general al Ministerului de Externe și ocupă acest post până la 1879 când este trimis ca Ministru reședinte al țerei la Bruxelles și Haga în 1880 Aprilie.

În luna Noembrie din acelaș an, este readus ca secretar general la Externe, și în 1881 este însărcinat cu lichidarea despăgubirilor rusești din rezbela 1878—79, ca

reprezentant al guvernului. La 30 Septembrie 1882, M. Milineu e numit Ministru plenipotențiar la Belgrad, la 1885 e transferat la Bruxelles și este însărcinat cu direcțiunea legațiunii din Paris.

La 16 Martie 1889 el este transferat la Constantinopole și ocupă acest post până la începutul anului 1896 când demisionează.

El a publicat: *Colecțiune de tractatele și convențiunile României de la 1368 până în zilele noastre* (1874). *Les droits de la Roumanie basés sur les traités. La Roumanie en 1876.*

Mocsonyi (Andrei). — Om politic, născut în Transilvania la 12 Iunie 1812. Face studiile în Pesta și terminând dreptul la 1832, ocupă câte-va funcțiuni administrative.

Apoi ia parte la luptele politice și în 1848 e nevoit să părăsească Ungaria. La 1849 se întoarce în Banat și e numit comisar districtual suprem în părțile Banatului locuite de Români. La 1852, neputând dobândi îmbunătățirea soartei Românilor, demisionează. La 1856, după ce a mai ocupat câte-va luni o funcțiune administrativă, se retrage la Foen. La 1866 convocându-se în Viena un consiliu de notabili, spre a trata reconstituirea monarhiei pe baze nouă, Mocsonyi face parte din acest Senat imperial comun, și susține reconstituirea pe baza naționalităților.

Memorandul propus de densus, e combătut și e nevoit să-l retragă.

Atunci se reîntoarce la moșia sa și dă numeroase subvențiuni la ziare și studenților pentru dezvoltarea literaturii și artei române. La 1863, fiind foamete în Banat, dă pâine pentru 400 de familii din Foeni.

La sfârșitul anului 1861, el începe să lucreze pentru emanciparea bisericii române ortodoxe, provocând o mare agitațiune prin ziaristică, precum și direct în popor, împreună cu Vicențiu Babeșiu până ce isbuti la 1864 să dobândească restaurarea mitropoliei române ortodoxe în Transilvania, Banat și Ungaria. Pe la sfârșitul victoriei sale, desgustat de luptele politice, căzu într'un mare pesimismu.

Andrei Mocsonyi, a fost ales membru al Academiei române la 1866. A murit la 5 Maiu 1880.

Monti (Jules). — Profesor francez, adus

din Paris la 1848 de principele Gheorghe Bibescu ca profesor de limba franceză la sfîntu Sava. Fusese înainte profesor și director la Colegiul Rollin din Paris. În anul venirei sale, a deschis un pension pe scama sa în Bucuresci, unde Statul avea câți-va bursieri. A profesat până la 1855. Alte amănunte biografice lipsesc.

Motru (vezi Rădulescu Motru).—

Müller (Carol. H.) — Mare comerciant, născut la 1827 în Klein Rossen (Prusia) încetat din viață în Bucuresci la Cămpina (Prahova) în 7 Iunie 1895.

A făcut studii de agricultură și apoi a venit în România la 1845, intrând în prăvălia unchiului său Hötisch cu care după o muncă de câți-va ani, grație silințelor depuse, se asocia la 1853, conducând actuala prăvălie din calea Victoriei, pasagiul român, cunoscută odinioară sub denumirea de *Peptenarul* pentru că acolo se vindeau măi ales pepeni. La 1879, retrăgându-se Hötisch, C Müller a rămas singurul șef al casei. El era în deosebite cunoscut și prin numeroasele sale acte de filantropie făcute tot d'auna în taină.

La moartea sa, a lăsat prăvălia fiilor săi Oscar și Hugo, cel de al treilea Carol rămîind în capul unei importante librării care publică operele literaților români în editura sa, sub titlul «*Biblioteca pentru toți*».

Mumuleanu (Paris Barbu). — Poet, născut în Slatina la 1794, mort în Bucuresci la 1837. A fost crescut de mic copil în casa lui Constantin Filipescu, unde găsindu-se mereu în contact cu mulți învățați, a sfârșit prin a simți o deosebită aplecare pentru literatură și s'a instruit singur.

El a publicat un volum, *Versuri* (1817) coprinzând primele sale încercări, *Plângerea Patriei și Caracterele* (1825). *Ultime Poemuri* (1837).

Muresianu (Andrei). — Poet ardelean, născut la 1816 în orașul Bistrița (Transilvania) mort la 1863.

Învăță limba românească la un militar mărăginean din Valea Rocnei și apoi după ce făcu clasele primare în Comuna sa, urmă la Blașiul filosofia și teologia.

La 1838, fu numit la școala română din Brașov și la 1839 profesor la gimnaziul

catolic din acelaș oraș, post pe care l'a ocupat până la 1850, când a fost numit translator de limba română pe lângă autoritățile române.

Mureșeanu este autorul imnului «*Deșteaptă-te române*» devenit celebru de la revoluțiunea din 1848.

El a publicat: *Icoana creșterii rele. Poemul național*.

Murgescu (Ioan). — General de brigadă, comandant al flotei române, născut la 27 Martie 1846. Elev al școlii navale din Brest la 1864, e înaintat sub-locotenent la 1866 și ofițer superior la 1875. Fiind comandant al flotei la 1877, cu gradul de maior, se distinge în timpul rezelului Independenței prin următorul fapt de arme: «În noaptea de 13 spre 14 Maiu 1877, împreună cu trei ofițeri din marina rusească Schestakof, Dubaschof și Petrof, întreprinse cu șalupa română *Rândunica* o expedițiune în contra monitorului turcesc *Seife* staționat în canalul Măcinului în fața Brăilei. Cu tot focul cui-rasatului turcesc, reuși a se apropia de densus și isbuti a l' izbi în coastă cu o torpilă care l' sparse și afundă cu totul».

Înaintat colonel la 1881, a ajuns general de brigadă la 1893 și este comandantul flotei.

Murgu (Eftimie). — Jurisconsult, profesor de filosofie, adus din Transilvania în 1834 și însărcinat cu facerea cursului de filosofie la școala Vasiliană și apoi la academia Mihăileană din Iași. Alte notițe biografice lipsesc.

Musicescu (Gavril). — Născut în orașul Ismail (Basarabia) la 1847 Martie 20. Școala primară a făcut-o în Ismail, apoi seminarul din Huși; terminând seminarul s'a înscris la conservatorul din Iași; la 1866 în urma concursului depus, a fost numit profesor de muzică la seminarul din Ismail. La 1870 a mers să și completeze studiile muzicale la Capela Imperială și la conservatorul din Petersburg.

La 1872 reîntorcându-se în țară, în urma concursului depus la Bucuresci, a obținut catedra de armonie de la conservatorul din Iași, pe care o ocupă și azi.

La 1876 i s'a încredințat și conducerea corului Mitropolitan din Iași.

A scris mai multe coruri pentru biserică, școala și serbări naționale, un curs de teo-

rie cu aplicațiune practică, o colecție de cântece populare pentru cor. A transpus de pe psaltichie, pe notațiunea liniară cântările bisericesti.

La 1890 s'a înscris ca student la facultatea juridică din Iași, și la 1893 a obținut titlul de *licențiat în drept*.

A dat concerte corale în țară și peste hotare.

Myller (Teodor. A).— Publicist, născut în Botoșani la 1848. A făcut studiile în Iași și la 1866 a intrat în administrația Mi-

nisterului de Finance unde a servit aproape trei-zeci de ani, ajungând la gradul de inspector financiar.

A publicat: *În Iași roman* (1871). *Un vis de biurocrat*, nuvelă. *Zoe*, nuvelă (1871). *Calendarul Telegrafului* (1875). *Socrul unui ginere*, comedie. *Fata lui chir Troancă*, comedie (1874). *Răpirea Bucovinei*, dramă în colaborare cu V. A. Urechia, Țincu și Scorțescu. *Un ginere de elită*, comedie în colaborare cu P. Grădișteanu.

A publicat și câte-va lucrări financiare.

N

Nacu (Constantin).—Avocat, profesor de drept, născut în Bucuresci la 29 Iunie 1844. Elev al liceului Sf. Sava, a făcut apoi dreptul la Paris, unde a obținut diploma de doctor în drept.

Reîntors în țară la 1870, a fost numit supleant la Tribunalul Ilfov, apoi judecător, președinte, prim președinte și membru la Curtea de Apel.

La 1875 a demisionat din magistratură și la 1876 a fost numit procuror general, post pe care l'a ocupat până în 1876 Octombrie. Ales deputat la 1881, C. Nacu face parte din Ministerul I. Brătianu, ca Ministru al Justiției la 1885 și apoi al Financelor de la 1886 până la 1888.

Profesor de drept civil la Universitatea din Bucuresci de la 1876, colaborator juridic al ziarului *Dreptul*, C. Nacu a scris: *Principii elementare de drept civil*.

La 1895, 1896 și 1897 a fost ales vicepreședinte al Camerei.

Nădejde (Ioan).— Publicist, născut în Tecuci la 20 Decembrie 1854. A făcut școala primară la Zamostea și Botoșani, liceul în Botoșani, bacalaureatul l'a dat în Iași. La 1874 a luat prin concurs catedra de limba franceză la gimnaziul Alexandru cel Bun din Iași; peste puțin timp a concurat pentru limba română și latină la cursul inferior liceul național din Iași. La 1881 a fost destituit din profesorat din cauza teoriilor sale socialiste în urma judecătii unui juriu universitar din Iași. A scris în *Basara-*

bia, *Drepturile omului*, *Muncitorul*, *Munca*, *Contemporanul*, *Literatură și știință*, *Revista socială*, *Critica socială*, *Lumea nouă*, *Die neue zeit* și *Vorwärts*. A fost ales deputat social-democrat în 1889 de colegiul al III-lea de Iași. De la 1894 Iunie, s'a strămutat în Bucuresci, chemat de consiliul general al grupului socialist pentru a conduce *Munca* și apoi *Lumea nouă*. A publicat: *Gramatica limbii române*. *Istoria limbii și literaturii române*. *Botanica și geologia*. *Zoologica* cu Gh. Nădejde. *Dicționarul latino-român*.

Nădejde (Sofia).—Născută în Botoșani în 1858 Septembrie 14. A făcut școala primară și cursurile unui pensionat secundar din Botoșani. A scris în *Femeea română* a d-nei Flechtenmacher pe la 1878, în *Basarabia*, *Contemporanul*, *Literatură și știință* a lui Gherea, *Gazeta sateanului*, *Muncitorul*, *Munca*, *Social-democrat* și *Lumea nouă*. Cea mai mare parte din articolele sale au fost privitoare la chestia femească; a mai scris articole sociale de popularizare științifică, de folklore și bucați literare. A scos două volume *Nuvele* și *Fie-care la rëndul său*, precum și o comedie *O iubire la țară*.

Naniescu (vezi Iosif).

Nastase (Ioan Grigore).—Căpitan, născut la 6 Ianuarie 1842, mort la 7 Noembrie 1877.

Intrat în armată ca soldat la 1857, a fost

înălțat la gradul de sub-locotenent în 1864. Căpitan în Regim. 15 dorobanți, el ia parte la asaltul în contra redutei Grivița în timpul războiului Independenței, și cade mort, lovit de un glonț, în ziua de 7 Noiembrie 1877.

Naum (Anton). — Publicist, născut la Roman la 1835, unde și-a făcut studiile elementare. Liceul l'a terminat în Iași și apoi a trecut cursurile facultății de litere din Paris. Reîntors în țară a intrat în profesorat și a fost institutor, revizor școlar, provizor al liceului central din Iași.

È membru al Academiei de la 1894. A publicat: *Traduceri* (1875). *Aegri somnia* (1876). *Versuri* (1890). *Cuvânt de primire la Academie* (1894).

A. Naum este profesor de limba franceză la școala normală superioară din Iași.

Negoescu (Christu). — Profesor, publicist, născut în București la 26 August 1858. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Belgia, la Universitatea din Bruxelles.

Intrat în profesorat la 1879, a fost rând pe rând, profesor, șef al diviziunii școlilor din Ministerul Cultelor la 1888, inspector școlar la 1892, director al învățămîntului primar și normal de la 1892 până la 1895, când a demisionat.

A tipărit poezii și diferite scrieri prin *Jurnalul* (Craiova), *Răsboiul* și *Renascerea*, apoi a publicat *Retorica* (1883). A colaborat la diferite reviste literare și la ziarul politic *Alarma*.

La 1879 a fondat Societatea studenților universitari *Unirea* și la 1884 Societatea economică *Viitorul* din Ploești. De la 1888 până la 1891 a reprezentat în Cameră colegiului al 2-lea de Prahova.

Negri (Constantin). — Caimacam al Munteniei de la 1821 până la 1822. Acuzat de Turci că seamănă spiritul revoluționar în clasele de jos contra boerilor, și că ar fi în corespondență cu fratele său Teodor contra siguranței Statului Otoman, a fost arestat de Turci, trimis la Constantinopol și acolo i s'a tăiat capul în ziua de 9 Noiembrie 1822.

Negri (Constantin). — Bărbat de Stat, născut la 1812 în Moldova, mort la 1876.

A făcut studiile sale în țară și în Franția și s'a deosebit prin patriotismul său, participând la operele cele mai mari cari s'au săvârșit în România, între altele: La secularizarea mănăstirelor închinare.

Înainte de a se face Unirea Principatelor, el lucra la moșia sa pentru înfrățirea Muntenilor și Moldovenilor și la Paris în anul 1848 la 27 Decembrie, rostea în față emigraților români, un discurs plin de inimă și foc sacru pentru *Unire*.

C. Negri a scris: *Noaptea venețiene*. *Strigoiul*. *Călugăria* și a tradus pe *Mazepa* de Byron.

Când a crezut opera sa de căpetenie săvârșită, marele patriot s'a retras la moșia sa, trăind înconjurat de iubirea și respectul tuturor și îmbărbătând pe cei tineri prin povețele sale.

El a fost toată viața sa în cele mai strînse relațiuni cu toți bărbații noștri de stat, cari în momentele cele mai grele, alergau după sfaturile sale înțelepte.

Ca lucrări politice C. Negri a lăsat: *Mémoire avec pièces justificatives présenté à la commission internationale pour les couvents dédiés* (1865). *Supplément au mémoire* (1865).

Negruzzi (Constantin). — Poet și scriitor, născut la 1809 în Moldova, mort la 1868 August 25. Educațiunea sa se făcu în casă sub privegherea părintească până la 1821 când revoluțiunea sili toată familia să fugă în Basarabia. Peste curând, mergând în Rusia, făcu cunoștința poetului Puskin și se deșteptă ast-fel mai mult întrînsul gustul său pentru literatura modernă.

Scrisoriile acestui autor, nu au poate pe-reche în literatura noastră. *Amintirile din junețe* sau *Păcatele tinerețelor*, *Fragmentele istorice* cu Alexandru Lăpușneanu, *Negru pe alb*, *Aprodul Purice*, sunt adevărate mărgăritare.

C. Negruzzi a tradus unele din baladele lui Victor Hugo, câte-va din poeziile irlandezului Thomas Moore și a scris pentru teatru *Muza de la Burdujent*, *Cărlaniul*, actul al 3-lea din Molière: *Les femmes savantes*.

Să nu uităm traduceriile sale din Cante-mir, *Satire*, *Epigrame*, *Fabule*.

C. Negruzzi a ocupat diverse funcțiuni în stat, până la înalta demnitate de Ministru al Financelor. Fost deputat sub domnia lui Sturdza-Vodă, a fost în două rânduri

exilat la moșia sa Trifești, din cauza ideilor sale liberale și pentru că făcea opoziție guvernului.

Negruzzi (Iacob).—Profesor, publicist, membru al Academiei, fiul lui Const. Negruzzi, născut la 31 Decembrie 1842 în Iași. A făcut studiile sale în casa părintească și în pensionatul Fieweyer din Iași; le-a terminat în Berlin. Intors în țară, a fost numit în 1864 profesor de drept comercial la Universitatea din Iași, iar la 1885 a fost permutat cu același titlu la Universitatea din București. În 1897 a fost trecut la pensie.

La 1867 Iacob Negruzzi întemeiează revista *Convorbiri literare*, după îndemnul societății *Junimea*, pe care a condus-o până la 1895.

Scrierile principale ale acestui autor sunt: *Copiii de pe natură*, *Mihai Vereanu*, *Plimbări prin munți*, *Pe malul mării*, *Bistrița*, *Poesil*, *Miron și Florica*.

Pentru teatru, I. Negruzzi a scris: *Nu te juca cu dracul*, *Impăcarea*, *O poveste*, *Amor și viclenie*, *O alegere la Senat*, *Beizadea Epaminoda*.

În colaborare cu I. Caragiale, a compus opereta *Hatmannul Baltag*, și în colaborare cu D. R. Rosetti, revistele *Nașat* și *Zeflemele*.

A mai tradus următoarele tragedii: *Hofil*, *Conjurația lui Fiesco*, *Cabală și amor*, *Don Carlos*, *Fecioara de la Orléans*, *Maria Stuart*.

I. Negruzzi a fost în nenumărate rânduri deputat al colegiului 1-ii de Iași.

Negruzzi (Leon. C.)—Publicist, născut în Iași la 1840, încetat din viață în noaptea de 15 spre 16 Iulie 1890 la Trifești (Iași). Învățătura de carte a început să o primească în Academia Mihăileană din Iași sub direcțiunea lui Malgouverné, iar la 1852 a fost trimis împreună cu fratele său Iacob la Berlin, unde și-a terminat studiile liceale. La Universitate voia să învețe medicina, dar disecțiunile anatomice fiindu-i prea antipatice, a trecut la filosofie și la drept, ascultând prelegeri în Berlin și Viena, fără a dobândi vre-un titlu academic. Întorcându-se în țară la 1864, a fost numit judecător la Tribunalul din Iași și a înaintat succesiv până la Curtea de apel ca membru și ca procuror general. Sub ministerul Lascăr

Catargiu (1871—1876), a fost prefect al districtului Iași; a mai primit prefectura pe timpul Ministerului de Interne al lui Kogălniceanu în cabinetul I. Brătianu; apoi a fost ales primar al Iașului și senator. De la Martie 1888 a funcționat iarăși ca prefect și în fine a fost numit epitrop al așezămintelor Sf. Spiridon.

Activitatea lui Leon Negruzzi s'a îndreptat și spre literatură. Îndemnat de mișcarea produsă în Iași prin societatea *Junimea* și prin revista ei *Convorbiri literare*, înființată de la 1 Martie 1867, sub redacția fratelui său, Leon a scris mai multe nuvele între cari: *Vântul soartei*, *Ezreica*, *Răzbușunarea*, etc.

Negulici (Ioan). — Pictor, născut în Câmpulung la 1812, încetat din viață la Constantinopole în Aprilie 1850. Încă din frageda copilărie a simțit o mare aplecare pentru desen și pictură, petrecându-și timpul la școală, zugrăvind pe ziduri cai, arbori, case, etc.

După câte-va studii întrerupte pe la școlile din București, Câmpulung și Iași, a intrat ca funcționar la Ministerul Justiției în Iași la 1830, apoi s'a dus la Paris și a urmat cursurile profesorului Coignet. Aci dobândește ca premiu o medalie pentru opera sa *Întoarcerea de la câmp*.

La 1837 se întoarce la Câmpulung, vine în București, unde locuiește chiar în casele lui Barbu Catargiu cu care trăise în intimitate, și la 1839 călătorește prin Athena, Constantinopole. Mai târziu în 1842, după ce a stat un an în atelierul pictorului Drolling din Paris, se reîntoarce în țară.

De aci înainte, Negulici părăsește pictura (1845) spre a face literatură și politică; se asociază cu Eliade la publicarea *Curierului de ambe sexe*, traduce diferite opere și participă la mișcarea revoluționară din 1848. Guvernul provizoriu 'l și numește prefect la Ploești, dar potolindu-se răcoala, e silit să se refugieze la Brașov, de unde apoi trece în Turcia, după ce a fost internat cât va timp la Brussa.

Principalele producțiuni ale acestui artist sunt: *Portretele lui Dim. Brătianu* (1835), *C. A. Rosetti în uniformă* (1837), *C. Bolliac* (1837) etc, apoi numeroase desene înfățișând priviri, monumente, costume din țară.

Nenciulescu (Alexandru). — Vornic de poliție în 1822, Caimacam de Craiova la 1823. Mare vistiernic până la 1835.

Nenitescu (Ioan). — Publicist, profesor, născut în Galați în anul 1854 la Aprilie în 11. Cursurile primare și o parte din cele liceale și le face în Galați. Publică de timpuriu poezii lirice în ziarul *Gardistul civic*. Își termină cursurile liceale în Iași și publică poezii lirice în *Convorbiri Literare*.

Tot în Iași își face voluntariatul pe un an la 1876 și obține, în urma unui examen, gradul de sub-locotenent în 1877. Pleacă la Oituz ca comandant de punct, cere însă să participe la războiul pentru Independență ca voluntar. În Iulie 1877 i se acordă cererea; pleacă grabnic în Bulgaria și intră în rândurile Regimentului al 13-lea de dorobanți. Ia parte la lupta din 27 August și cade rănit în lupta de la Grivița, în noaptea de 30 spre 31 August 1877.

După ce se vindecă de rana câștigată, pleacă în străinătate, spre a-și continua studiile și se înscrie la facultatea de filosofie din Berlin în 1878.

În 1880 publică la Berlin: *Flori de primăvară*, poezii (1874—1880), iar a doua ediție a acestei lucrări se imprimă în București în 1889. La 1882 publică: *Șoimii de la Răsboeni*, poemă în 9 cânturi, iar ediția a doua a acestei poeme se imprimă ca și întâia în București la 1889. Tot în acest an, revenind în țară, întemeiază *Țara Nouă*, revistă științifică, economică și literară, pe care o dirigează 4 ani, alcătuiind 4 mari volume.

În luna Septembrie 1884 este numit de către ministrul Gh. Chițu, în postul de revizor școlar al Capitalei. Pleacă din nou în străinătate în baza unui concediu în 1886, iar în 1887 trece la Lipsa examenul de doctor în filosofie și pedagogie. Lucrarea înscris pentru obținerea doctoratului este: *Die affectenlehre Spinoza's*, Leipzig, 1887. Druck von Bär & Hermann.

La 12 Septembrie 1887 este numit profesor de istoria generală și pedagogie, la școala normală de institutori. Curând însă demisionează și este ales deputat de către colegiul II de Covurlui.

În 1891 publică: *Pul de Lei*, poezii eroice și naționale și tot în acel an se trage și a doua ediție.

În 1892 pleacă în Turcia spre a cerceta

școlile române din Macedonia și pe poporul Macedo-Român. În toamna anului 1892 este numit inspector școlar al circumscripției București, post din care se retrage la finele anului 1895.

La 1894 publică: *Tatăl nostru, în câteva istorioare pe înțelesul tuturor*, lucrare ce în anul următor se trage în a doua ediție.

În 1895 publică: *De la Românii din Turcia Europeană*.

Cât timp a stat în Berlin, a mai scris tot în limba germană: *Die Entwicklung des Seelenbegriffs*.

În 1898 este numit prefect la Constanța.

Neofit (vezi Scriban).

Neuschotz (Iacob). — Bancher, născut în Herța (Dorohoiu) la 1809, încetat din viață la 1889.

La vârsta de 10 ani a intrat ca băcat de prăvălie la un negustor de manufactură din Iași și peste alți zece ani, deveni el singur negustor. Perdu însă capitalul său și intră contabil la un mare comerciant, unde isbuti prin economie să formeze un capital de o mie galbeni.

Atunci deschide o casă de schimb și devine sub Vodă Mihaî Sturdza, un bancher mai însemnat, în capul unei averi cu vază. La 1863 zidește un templu izraelit în Iași și fondează mai târziu tot aeolo o casă de orfanii, care posedă astăzi o avere de peste 200,000 lei, provenită din donațiunile sale.

Prin testamentul său a lăsat 20,000 lei Academiei române și a destinat un fond special spre a se trimitte bursieri în străinătate, fără deosebire de confesiune.

Nicolae (Ioan). — Maior, născut la 2 Decembrie 1827, încetat din viață la 7 Noiembrie 1877.

Intrat în armată ca soldat la 1850, a fost înălțat la gradul de sub-locotenent la 1858 și la gradul de maior la 1868. Când a izbucnit rezelul Independenței (1877—78), el comanda batalionul 2 din Reg. No. 15 de dorobanți, care s'a distins la asaltul de la Grivița. Lovit de un glonț, a căzut mort în șanțurile redutei, la 7 Noiembrie 1877.

Nicolău (Dobre). — Industriaș, întreprin-

zător de lucrări, născut la 1821, încetat din viață în Bucuresci la 6 Iulie 1894. Fiul de plugar, fără nici o instrucțiune specială, dotat de natură într'un chip cât se poate de bine, a început din tinerețe să se ocupe cu lucrări de arhitectură, înzestrând Capitala cu o sumă de edificii importante. Între altele, trebuiesc enumerate: *Biserica Doamna Balașa, Spitalul Brâncoveneasa, Spitalul Filantropia, Ministerul Domeniilor, Casa de Depunerii*, astăzi dărâmată, spre a se construi alta mai mare, *Monedăria Statului, Căzarma jandarmilor, Otelul Bulevard, Otelul Imperial, Ateneul Român*, lucrări cari s'au efectuat toate de dânsul.

Dobre Nicolau a fost în mai multe rânduri membru în Consiliul comunal al Capitalei și deputat, ales de colegiul al 2-lea din Bucuresci.

Niculeanu (Nicolae). — Poet, născut în Craiova la 1833, încetat din viață la Bucuresci în spitalul Pantelimon la 1871. A făcut studiile sale în școlile din Craiova și s'a ocupat scurt timp de literatură în Paris.

Intors în țară, după ce colaboră la ziarul *Românul*, fuse câte-va luni director al liceului din Iași, apoi secretar la arhiva Statului din Bucuresci și la urmă șef de secție la Ministerul Cultelor până în 1869, când lovit de o crudă boală, fu internat la Pantelimon.

El a lăsat un volum *Poesii* (1865) și a redactat ziarul umoristic *Satirul* (1866).

Niculescu (Ioan). — Actor comic, societar la Teatrul național, născut în anul 1863 August 20, fiul unui funcționar de la Ministerul Finanelor. A urmat cât-va timp cursurile școlii de comerț, de unde a fugit, atras de pasiunea teatrului și a intrat în Conservatorul din Bucuresci, obținând premiul întâiu la cursul de declamațiune.

Niculescu a debutat în comedia lui Caragiale *Scrisoarea perdută* și prin jocul său firesc, prin veselia sa comunicativă dar astâmpărată, a isbutit să capete un loc printre fruntașii Teatrului național.

Principalele sale creațiuni sunt: *Fănică Frumușeanu* (Manevrele de Toamnă). *Sganarelle* (Don Juan de Molière). *Matei Dădilov* (Femelele noastre). *Argan* (Bolnavul inchipuit); apoi *George Dandun*, *Burghezul*

gentilom, *Isidor* (Moștenitorii), *Poirier* (Ginerele lui Poirier) etc.

Niculescu s'a distins cu deosebire în rolurile din repertoriul lui Molière.

Nifon. — Archiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlachiei, născut la anul 1797 în Bucuresci, încetat din viață la 5 Mai 1875.

A intrat la mănăstire la 1809 unde a stat până la 1827 când a fost orânduit econom al Episcopiei de Râmnic. La 1836 s'a înălțat la rangul de arhimandrit, apoi la 1839 a trecut egumen la mănăstirea Cozia. La 1841, a fost numit vicar al Mitropoliei, la 1842 archiereu, la 1848, cărmuitor al Episcopiei de R-Vâlcea, la 1849, cărmuitor al Mitropoliei din Bucuresci car la 1850 Septembrie 14 a fost ales Mitropolit al Ungro-Vlachiei. La 1865 în fine s'a numit Primat al României.

A publicat: *Principiile fundamentale ale religiei* (1856). *Testamentul pentru fondarea seminarului Nifon* (1857).

Mitropolitul Nifon a lăsat averea sa pentru a se face în Bucuresci un seminar care poartă numele său, și pentru alte opere de binefaceri.

Nitzulescu (Nicolae). — Teolog, născut în comuna Burdușeni (Ialomița) la 19 Septembrie 1837. Este doctor în filosofie și licențiat în teologie, profesor de limba ebraică, de exgesă și de archeologia biblică, numit la facultatea de teologie din Bucuresci la 15 Octombrie 1892. A fost decan al acestei facultăți.

Scrieri: *Compendiu de istoria bisericii* (1875). *Contra pseudo-ortodoxiei* (1876). *Elemente de gramatică ebraică* (1877). *Noul așezământ* (1897).

Nottara (Constantin). — Artist dramatic, născut în Bucuresci la 1859 Iunie 5. Clasele primare le-a făcut în pension la Codreanu și la Trajan, apoi a urmat la liceul Sf. Sava și Mihael Bravul, până în clasa V-a.

La 1877 a intrat în Conservatoriul și a fost imediat angajat ca elev în Teatrul național, cu prilejul înființării actualei societăți dramatice. Cel d'întăiu rol ce a jucat a fost *Don Sanchez*, bătrânul preot din Don Juan de Marana. I s'a dat în fie-ce an, pe când era în Conservatoriul, premiul I. În teatru a creat până la 1883 roluri ca *Don*

Salust, Don José, Gaspard Graſiani, Despot-Vodă, Petre din Orfelinele, etc., când a fost trimis de direcția teatrelor pe timpul verii, la Paris, unde a urmărit cu multă râvnă, reprezentațiile de la *Comédie, Odéon* și alte teatre însemnate.

La întoarcere a creat imediat pr Ștefan din *Nerușinașii* (*Les éffrontés*), apoi pe Radu din *Fala de la Cozia*, Dumont din *Supliciu*, Horașiu din *Fântâna Blanduziei*, *Pygmalion*, Frantz Movr din *Hoșii*, Ludovic XI din *Gringoire*, *Othello*, August din *Ovidiu*, *Shyloch*, Richard III, *Cidip rege*, Ion din *Năpatea*, Rabagas, *Marchizul din Griselidis*, Don Juan, *Tartuffe*, *Răsvan*, *Macbeth*, *Sullivan*, *Lesurques* și *Dubosc* din *Curierul*, *Wurm* din *Intriga și amor*, *Marchizul Poza* din *Don Carlos*, Tezeu din *Phedra*, *Petru cel mare* din *Farina*, *Oswald* din *Strigoii și Rosmersholm* de Ibsen, *Thoma Leber* din *Vinovatul*, *Derblay* din *Mândrie și amor*, *Dămbreanu* din *Lizzi*, *Radu din Lăcrămioare*, *Poliuța de Racine*, *Tipătescu* din *O scrisoare pierdută*, *Lăpușeanu de Roșca*, *Robeanu* din *Primul bal*, *Olivier de Jalin* din *Demi-Monde*, *Rysor* din *Patria*, *Lorenzo* din *Sfint orf nebun*, *Lascu* din *Silvina*, *Matbo* din *Amilcar Barca*, *Contele Trast* din *Onoarea*, *Carlo* din *Necinstișii*, *Trajan* din *Trajan și Andrada*, *Tholosan* din *Amicii falși*, *Mortinar* din *Maria Stuart*, *Don Alphonse* din *Lucrezia Borgia*, *Hamlet* și multe altele.

A localizat și a tradus pentru scena română piese ca *Amicii falși*, *Să ne despărțim*, *Bechierii* de Sardou, *Lucrezia Borgia* de Victor Hugo, *Egoism și fătărnicie* de Octave Feuillet, *Sullivan* de Melesvilles, *Avocatul iscusit* de Jules Sandeau, *Desrobire sufletească* de Brieux, *Demi-Monde* de Al. Dumas fils, *Jean Baudry* de Vacquerie, *Fiort de iubire*, etc.; etc.

È director de scenă la Teatru național și profesor de dicțiuni la Conservatoriu.

Nuovina (Zina).— Pseudonim artistic al Doamnei Margareta Iamandi, primadonă, născută în Iași la 1865. A fost crescută la Sacré-cœur din Lemberg și apoi s'a reintors în Iași. La 1884 a plecat la Paris unde terminând studiile muzicale cu Maurel, a îmbrățișat cariera artistică. A debutat pe scena teatrului «*La Connaie*» din Bruxelles cu opera lui Massenet *Esclarmonde*. Acolo a jucat patru ani creând rolurile principale de primadonă în *Lobeigrin*, *Cavaleria Rusticană*, *Armide*, *L'attaque du moulin*.

A trecut apoi la Opera-comică din Paris și a mai cântat la Nice, Monte-Carlo, Petersburg, Cowent-Garten.

A cântat în 1889 pe scena teatrului național din București, în *Carmen*, *Faust*, *Cavaleria Rusticană*.

Obedenaru (Alexandru). — Născut în București la 13 Iulie 1865. A colaborat la *Convorbiri literare*, *Revista Nouă*, *Literatorul*. A publicat: *Spleen* (1891), *Rondele* (1892), poezii. A scris satire politice în câte-va ziare cotidiene de la 1884 până la 1888.

Obedenaru (Georgiade, Mihail.) — Medic, publicist, diplomat, născut în București la 5 Noembrie 1839, mort la Atena (Grecia) la 1885 Iulie în 9.

A făcut studiile sale în țară până la vârsta de 20 de ani când plecă la Paris și urmă acolo cursurile școlii de medicină, ajungând intern al spitalelor din capitala Franciei pe baza unui concurs strălucit.

În August 1866, Obedenaru se întoarce în țară și începu să practice medicina în București, sacrificând literaturii ceasurile sale pierdute.

El fuse până la Noembrie 1874, medic primar al spitalului de copii, profesor la facultatea de medicină; apoi se retrase la Montpellier în sudul Franciei, și îmbrățișă cariera diplomatică la 1877 Aprilie 17, mergând la Roma ca însărcinat de afaceri al agenției noastre diplomatice.

Prim secretar de legățiune tot la Roma, el trece în aceeași calitate la Constantinopole în 1879, se întoarce la Roma în 1880 și în sfârșit este numit Ministru plenipotențiar la Atena în 1885.

D-rul Obedenaru a fost membru al Academiei române, căreia a lăsat prin testament toată averea sa și numeroase manuscrise.

El a scris pentru teatru *Amorul doctor* localizarea comediei lui Molière, și a publicat numeroase broșuri științifice, medicale, economice, literare, precum: *Nic tratat despre friguri. Cercetări asupra intoxicațiunei palustre. La Roumanie économique. Les Celtes de l'Europe orientale*, și a colaborat la diferite reviste științifice franceze.

El a lăsat o bogată colecțiune de manuscrise, o colecțiune de 200 arhi românești și documente relative la istoria trecutului țerei noastre.

Obregia (Alexandru).—Născut în Focșani la 1827.

A urmat cursurile liceului și Academia Mihăileană din Iași. A fost mai mult timp la Divanul Moldovei, mai în urmă ca subdirector, până la mutarea acestuia în Bucuresci, când reținut de interese de familie, a rămas ca avocat în Iași.

A scris un studiu economic *Ocnele saii sarnitele Moldovei* (1852).

A colaborat la însemnata carte a principelui N. Sutz, *Notices statistiques sur la Moldavie* și a lucrat mai tot timpul cu G. Asaky, scriind diverse articole, unele semnate, în mai multe din revistele scoase de mare luptător și în mai toate *almanachurile* sale, cari formați atunci cea mai cunoscută parte a bibliotecii literare naționale.

A fost avansat la gradul de Paharnic de Gr. Ghika în 1856, și a murit în Iași la 1896.

Obregia (Alexandru).— Doctor, profesor la Facultatea de medicină din Bucuresci, medic primar director al ospiciului Mărcuța. A absolvit liceul național și bacalaureatul din Iași, apoi Facultățile de medicină din Bucuresci, Berlin și Paris.

Scrieri: *Centrii cerebro-corticali, motori și vizuali* (1888). *Ueber Augenbewegungen auf Sehsphärenzeigung* în colaborare cu prof. H. Munk (1890). *Nervenendigungen in den glatten muskelfewern des hundedarmes*. Mai multe metode tehnice în revistele streine; *Toxicitatea urinară în psichose* (1893). *Fenomenul cubital, Reacțiunea de degenerescență*.

și *lesiunile istologice cu aplicarea teoriei neuronelor în paralisia generală* (1895) etc.

Obregia (Anastasiu).—A terminat liceul național și bacalaureatul în Iași. A studiat și a luat diploma de chimist tehnologic în Politehnicul din Zürich, unde pentru studiile sale distinse, i s'a oferit postul de asistent, ce a ocupat mai mulți ani. A luat apoi diplome de doctor în chimie al universității din Zürich. De la 1892 ocupă prin concurs postul de profesor de chimie organică la Universitatea din Iași și este director al laboratorului anex, pe care l'a organizat cu totul, în monumentalul edificiu nou al Universității.

Scrieri: *Ueber die Wirkung des Cyankaliums auf die Monohalogenketone*, Zürich (1891).

Odobescu (Alexandru).—Arheolog, profesor, publicist, născut în Bucuresci la 1834, încetat din viață în Bucuresci la Noembrie 1895. A terminat în Paris studiile sale pe cari le începuse în țară, și îndată s'a făcut cunoscut prin publicațiunile sale literare: *Michnea Vodă, Doamna Chiajna, Despre satyra latină*, nuvele istorice publicate la 1858—1859 în *România literară* a lui V. Alexandri. La 1860 începu să facă numeroase excursiuni arheologice prin țară apoi de la 1861 până la 1863 redactă jurnalul *Revista română* în care publică studii asupra poetului Văcărescu, *Psallirea* lui Coresi, precum și articole de arheologie (Bistrița, Snagovul etc.)

Director al arhivei Statului, al Ministerului Cultelor și Instrucțiunei Publice, Al. Odobescu e chemat la 26 Mai 1863 în capul departamentului Cultelor și conduce acest minister până la 12 Octombrie acelaș an, când se ocupă cu cestiunea mănăstirelor închinată publicând memoriul său în limba franceză: *Etudes sur les droits et obligations des monastères Roumains dédiés aux Saints-Lieux*.

Trimis la Paris spre a organiza secțiunea română la expozițiunea universală din 1867; publică la întoarcere *Notice sur la Roumanie*, apoi colaborează la revista *Columna lui Traian*.

La 1868 Al. Odobescu este ales membru al Academiei române și combate latinismul exagerat în limba română. La 1873 a fost numit director general al teatrului din Bu-

curescî până la 1876 când a demisionat și s'a fixat pentru mai mult timp în Paris. La 1873 a mai publicat volumul umoristic *Pseudokynigheticos*.

În 1878 a fost numit profesor la facultatea de litere din Bucurescî, cursul de arheologie și antichități, apoi a fost director al școlii normale superioare din Bucurescî și maestru de conferințe la aceeași școală.

Un amor nenorocit a împins pe Al. Odobescu să se sinucidă prin otrăvire la Noembrie 1895.

Odobescu (Ioan). — General, născut la 1793 în Craiova, încetat din viață la 1857 în Bucurescî.

A început prin a aduna cete de panduri cu cari a mers în Rusia spre a participa la războaiele ce a avut această țară în 1812.

Apoi s'a angajat în armata regulată rusească, făcând campaniile din 1828—1829. Când au venit Rușii în țară, Ioan Odobescu avea gradul de colonel și a intrat în armata română la formarea ei, fiind numit adjutant a lui Vodă Alexandru Ghika de la 1834 până la 1842.

Când a izbucnit mișcarea revoluționară de la 1848, după constituirea guvernului provizoriu, Colonelul Odobescu intrând în sala de deliberare a membrilor guvernului în ziua de 19 Iunie, arestează pe Eliade Rădulescu și pe cei-l'alți. Dar ei sunt scăpați din mâinele armatei și fug la Târgoviște.

La 1848, Odobescu a fost câte-va luni Ministru al Cultelor după potolirea mișcării revoluționare.

Economu (Ciru). — Jurisconsult, publicist, născut la 1848 în comuna Lunguleși (Dâmbovița). A urmat până la 1864 cursurile pensionatului Schewitz din Bucurescî și apoi a plecat la Paris, unde a urmat până la 1872 cursurile facultății de drept.

La 1873 29 Ianuarie, a fost numit procuror pe lângă Trib. Ilfov, post pe care l'a ocupat până la 1875.

La 1876 este numit procuror la Curtea de apel din Bucurescî, la 1878 consilier la Curtea de apel, la 1879 secretar general la Ministerul Justiției, la 1882—1884 procuror general pe lângă Curtea de apel și de la 1884 procuror de secție la Curtea de casație, post pe care l' ocupă și în prezent.

D-I C. Economu a colaborat la *Revista Contemporană* și mai târziu a dirijat ziarul politic *Alegătorul liber*.

Scrierile sale: *Istoria dreptului român, Penalitățile în condica lui Matei Basarab și Vasile Lupu. Legislațiunea lui Lycurg. Vechile așezăminte judecătorești. Apele de domen public, toate discursuri rostite la deschiderea anilor judecătorești; apoi Cronică și Legende, colecție de mici poeme eroice și Răsunarea lui Anastase, roman istoric care coprinde un studiu istoric amănunțit, al victei bizantine în al 5-lea secol, roman publicat în revista *Ateneul român*.*

Olănescu (Constantin).—Inginer, născut în Bucurescî la 1845. A făcut toate studiile sale în Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat în științe.

A fost director general al căilor ferate române la 1883.

A făcut parte din diferite guverne conservatoare, ca Ministru al Lucrărilor publice de la 21 Februarie 1891 până la 4 Octombrie 1895.

A reprezentat în Cameră județul Dâmbovița de la 1888 până la 1895.

Olchowschi (Ștefan).—Medic, de origine poloneză, născut în comuna Zvoristea (Dorohoiu) la 1859. A făcut studiile liceale la Cernăuți și în 1878 s'a înscris la facultatea de medicină din Bucurescî, urmând în același timp cursurile școlii superioare de farmacie. În 1888 a obținut titlul de doctor în medicină. După ce a făcut câțiva ani serviciul de medic de plasă și spitale rurale, s'a stabilit în Bucurescî.

A redactat de la 1887 până la 1888 revista *Spitalul*.

Olimpiotul (vezi Iordache).

Ollănescu (Dumitru. C.)—Poet, publicist, diplomat, născut în Focșani la 21 Martie 1849. A făcut studiile sale în Bucurescî și le-a terminat la universitățile din Franța, Germania, Belgia, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept și în științele politice.

Întors în țară la 1873, intră în magistratură, apoi la 1875 e ales primar al orașului Tecuci și avocat al căile ferate. La 1876 intră în diplomație ca șef de divizie, apoi în 1880 trece prim secretar la lega-

țiunea din Constantinopole și rămâne acolo ca însărcinat de afaceri până la 1883. La 1885 e numit secretar general al Ministerului de Externe și trimis peste puțin să gireze legațiunea din Viena până la 1888. La 1889 e numit Ministru plenipotențiar la Atena, post pe care l' ocupă până astăzi.

Scrierile sale sunt: *Ruy-Blas*, traducere în versuri, *Oștenii noștri*, comedie, *Visul Dochiei*, în versuri, apolog într'un act în colaborare cu T. Șerbănescu. *Doctorul salutului*, comedie. *Pe malul gârlei*, *Fanny*, *Pribeagul*, comedii în versuri. *După războiul*, *Primul bal*, comedii. *La mormintul poetului*, apologie.

Apoi *Odele*, *Epodele*, *Carmen Saeculare*, *Arta poetică*, traduceri în versuri ale lui Horațiu, premiate de Academia română, *Nuvele și Poesii*, publicate sub pseudonimul *Ascanio*, câte-va scrieri politice, etc, etc.

C. Ollănescu este membru al Academiei române de la 1893. A fost membru în Comitetul teatrelor de la 1884 până la 1888, renumit la 1897 pe un period de patru ani.

Onciul (Dimitrie). — Profesor, născut în Straja (Bucovina) la 26 Octombrie 1856. Terminând în străinătate studiile sale filosofice și literare, a fost numit în 1895 profesor de Istoria Românilor la Facultatea de litere din Bucuresci.

E membru corespondent al Academiei române.

A publicat: *Für rumänische Streitfrage* (1887). *Zur geschichte der Bukoviner. Zur geschichte der Rumänen in Marmorosch* (1890). *Din predicile protopresisterului Dimitrie Onciul* (1894).

Opran (Petre, zis și Pera). — Bărbat politic, născut în Austria la 1815, încetat din viață la Iunie 1885 în comuna Ișalnița (Doljiu).

După ce a terminat studiile sale în Pesta și a făcut o lungă călătorie în Italia, s'a reîntors în Craiova și a fost numit procuror de Tribunal, post pe care l'a ocupat până la 1848, când a demisionat.

De la această epocă înainte, se ocupă în special cu cestiunile sociale și cu deosebire cu acea a împroprietăririi sătenilor. A reprezentat în mai multe rânduri colegiul al 2-lea de Craiova în Cameră și Senat.

El a scris: *Chestia proprietății în Româ-*

nia (1859). *Patriotismul* (1857). *Cestiunea navigațiunei Jiului* (1871). *Agronomul din țara noastră* (1874). *Viitorul României* (1881).

Orășanu (Nicolae. T.) — Scriitor satiric, născut în Craiova la 1833, încetat din viață în Bucuresci la 1890. A făcut studiile sale în colegiul Sf. Sava fără a le termina, și a început să publice prin ziare poesii încă de la 1854, și cu deosebire satire politice antidinastice, contra principelui Carol I, de la 1871 până la 1876.

Principalele sale publicațiuni sunt: *Botezul lui Filfison. Trei fești logofești. Căința lui Filfison* (1847). *Misteriele mahalalelor. Tîrgul cu idei. Iane Halvagiopulo. O fată de măritat. Satire și Epigrame. Opere satirice. Panoramele. O pagină din viața mea. Intemnițările mele politice. Talmeș-balmeș. A mai colaborat la ziarele România, Românul, Opiniunea publică (1865), Te'egraful, Spiridușul, Ghimpe'le, Asmodeu, Daracul, etc.*

N. Orășanu a servit cât-va timp la Ministerul Justiției în 1852 și apoi a fost comisar de poliție în Bucuresci între 1866 și 1867. La 1878 a fost cât-va timp funcționar la Regia Monopolurilor Statului și în 1880 director al *Monitorului oficial*.

Orbescu (Petre). — Magistrat, născut la 1826 Februarie, în Bucuresci. A intrat în magistratură de la 1849, copist la Tribunalul polițienesc din Bucuresci, apoi a trecut în aceeași calitate la Curtea de apel, unde a stat până la 1852.

La această epocă, începe să facă studii în drept și le termină în 1857, când e numit procuror la Trib. Ialomița.

Cât va timp face parte din administrația Ministerului de Interne și apoi intră iarăși în magistratură de la 1862 până la 1863.

De la 12 Octombrie 1863 până la 12 Aprilie 1864 e Ministru al Lucrărilor Publice, și Ministru al Justiției de la 27 Februarie până la 12 Iunie 1864. Apoi și reia locul în magistratură ajungând în 1894 președinte al Inaltei Curți de casație.

Peste puțin demisionează și e ales în 1895 senator și vice-președinte al Senatului până în prezent.

Orăscu (Alexandru). — Profesor, arhitect, om politic, născut în Bucuresci la

30 August 1817, încetat din viață în București la 17 Decembrie 1894.

Începu d'întîiu instrucțiunea sa la un popă, și apoi trecu la Sf. Sava, unde se distinsese prin silințele sale și și atrase sprijinul Domnitorului Alexandru Ghika. Cu o bursă plătită de acest Domnitor, Orăscu studiază științele și arhitectura la Berlin, Paris și în urmă la Mûnich.

Întors în țară înainte de 1848, luă parte la mișcarea revoluționară de la acea epocă, apoi începu mai târziu să predea cursuri de inginerie în Bucuresci.

Principalele lucrări de arhitectură ale sale sunt: *Clădirea Universității* din Bucuresci, începută la 1857. *Otelul Carol* din Constanța, *Metropolia restaurată* din Iași, *Gimnaziul* și *Tribunalul* din Plocești.

Decan al facultății de științe, rector al Universității și reprezentant al ei în Senat, Al. Orăscu a fost și Ministru al Instrucțiunii Publice de la 4 Aprilie la 27 A-

prilie 1876 în cabinetul Generalului I. Em. Florescu.

El a tipărit: *Geometria descriptivă*.

Oteteleşanu (Ioan).—Născut la 1795, încetat din viață în Bucuresci la 1876. A intrat mai întîiu în magistratură și a fost membru de Curte la 1831; apoi părăsind magistratura a devenit de la 1838 până la 1841 contracțiul al ocnelor Statului și director al salinelor.

După aceea, a fost Vornic al orașului, Ministru al controlului de la 1851 până la 1853; a mai fost Ministru de Finance la 1866, 30 Ianuarie în guvernul care a precedat căderea lui Vodă Cuza.

Prin testamentul său, a înființat la proprietatea sa Măgurele din Ilfov, un orfelinat pentru educațiunea fetelor. Mijloacele acestui institut de binefacere s'au mărit prin veniturile de la trei moșii lăsate în acelaș scop filantropic de Elena Oteteleşanu soția donatorului.

P

Paapa (Vasile). — Mare filantrop, născut la 1818 în Bucuresci, încetat din viață la 19 Ianuarie 1884 la Nizza (Francia). Posesor al unei averi însemnate, a construit școale model la toate proprietățile sale din județul Teleorman pe cari le întreținea cu cheltuielă sa. Prin testamentul său, a lăsat 400,000 lei pentru crearea unei școale de de meseriași în comuna Valea-Boului (Prahova), 12,000 lei Azilului Elena-Doamna din Bucuresci, 10,000 lei școlii comerciale din Plocești, 10,000 lei gimnaziului din Giurgiu, 10,000 lei școlii normale a Societății pentru învățătura poporului român, 12,000 lei pentru o bursă în străinătate.

E înmormântat la proprietatea sa Valea Boului (Prahova).

Păcățian (Teodor. V.) — Născut la 1852, în comuna Ususeu, lângă Lipova, comitatul Timiș, în Banat. Și-a făcut studiile în gimnaziul din Lugos (Banat) și liceul din Arad (Ungaria). A intrat în funcțiune publică, primind postul de notar comună

în comuna Jadani (lângă Temișoara) în Banat.

A colaborat la foile: *Familia*, *Amicul Familiei*, *Aurora Română*, *Noua bibliotecă română*, *Luminătorul*.

A editat la 1882 un volum de poezii sub titlul *Flori de toamnă*. A întemeiat la 1885 prima foaie poporală în Ungaria, intitulată *Gazeta Poporului* al cărei proprietar editor și redactor responsabil a fost până la 1889. A fost redactor al organului național din Temișoara *Dreptatea*, iar în presințe e redactor al organului național *Tribuna* din Sibiu.

A scris în 1895 un studiu despre *Cadastru* și modurile introducerii sale în România.

Palade (Gheorghe).—Om politic, născut în Bêrlad. A făcut studii juridice și a intrat cât-va timp în magistratură ca judecător de instrucție în Bucuresci.

Demisionat, a intrat în viața politică ca membru al partidului liberal și în această

calitate a reprezentat în Camerele liberale de la 1885—1888, orașul Bérhad.

Formându-se disidența liberală și opoziția unită contra guvernului Ioan Brătianu, s'a distins prin campania violentă ce ducea atât în Cameră cât și în întruniri publice, contra guvernului liberal de la 1885 până la 1888.

După împăcarea disidenței, s'a înscris iar în rândurile partidului liberal. A fost Ministru al Domeniilor în primul Minister Dim. Sturdza de la 4 Octombrie 1895 până la 21 Noembrie 1896, când a demisionat. A reintrat în cabinet ca Ministru al Justiției la Ianuarie 1898.

Paladi (Constantin).—General de brigadă, născut la 19 Martie 1843. A intrat în școala militară la 1860 și a fost înaintat sub-locotenent la 1862, oficer superior la 1874.

În timpul rezelului Independenței, comanda batalionul 2 din Regimentul No. 2 de linie.

Colonel la 1885, e înaintat general de brigadă la 1896, comand. al brigadei din Craiova.

Paleologu (Ioan).—Pictor, desenator, cunoscut mai mult sub pseudonimul **Pal**. S'a născut în Bucuresci la 1855 și după ce a urmat cât-va timp cursurile școlii de bele-arte sub direcțiunea pictorului Aman, a plecat la Paris și Londra, unde a terminat studiile sale.

Inzestrat cu mult talent artistic, cu o bogată imaginație de compozițiune, a intrat la 1890 în atelierul tipografului Dupont de la Asnières (Francia), unde se găsește și astăzi.

Acolo și-a făcut repede un renume prin afișele sale colorate, remarcabile prin coloritul lor ales și finețea execuțiunei.

Pann (Anton).—Scriitor, născut la 1795 din părinți bulgari, fiul unui căldărar. În copilăria sa, a dus o viață foarte sbuciumată, servind ca muzicant în armata rusească.

Stabilindu-se în Bucuresci, el începu prin a da lecții de muzică bisericească, și apoi publică scrierile sale pe la 1830 (*Cântece de stea*).

Mai târziu urmează: *Poesii*, *Calendare*, *Fabule și istorioare*, *Noul Erotocrit*, *Povestea vorbel*, scrisă într'un stil plin de glume și

popular, *Memoria focului din Bucuresci*, *Spitalul amorului*, *Povestele lui Moș Albu*, *Nădrăvaniile lui Nastralin Hoge*.

Anton Pann, foarte vărsat în limbele streine, a publicat un *Dialog* în rusește, turcește și românește.

El a mai publicat și numeroase cărți bisericești: *Irmologhion*, *Epitaful*, *Cherovicu-chinonicar*, *Rânduiala leurgiei*, etc.

Fabula lui Anton Pann cu plăpumarul, a rămas legendară; și astăzi încă se repetă versurile sale:

*Nu te lungi pe cât n'al,
Ci te 'ntinde pe cât al!*

Panu (Anastase).—Om politic, născut în Iași la 1810, încetat din viață în Viena la 1867. A făcut studiile sale în Iași și a petrecut o mare parte din viața sa la Huși, unde a și fost numit pe la 1845 membru la Tribunal și apoi președinte.

La 1847, susținând candidatura la deputăție a lui Lascar Rosetti în contra voinței Domnitorului Mihail Sturdza, a fost destituit și închis trei luni în cazarma de la Galați. Amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, este iarăși arestat.

După căderea Domnitorului M. Sturdza, An. Panu se strămuță la Iași și la 1852 Vădă Ghika l numește director al Ministerului Justiției, apoi mai târziu Ministru ad-interim la acelaș Minister.

Mai pe urmă, e ales deputat al Iașului în divanul ad-hoc. A. Panu a făcut parte din comitetul celor unu-spre-zece membrii ai Unirei Principatelor și a fost unul din membrii cămăcămiei de trel a Moldovei.

Sub domnia lui Cuza el a fost în mai multe rânduri ales deputat al Iașului și președinte al Camerei.

Panu (Gheorghe).—Ziarist, născut în Galați la 1848.

A făcut studiile sale în Iași și apoi la 1875 a fost trimis ca bursier al Statului, împreună cu Conta și Lambrior la Paris, unde a urmat cursurile *des Hautes Etudes*.

Intors în țară, a ocupat la Iași catedra de istorie la gimnaziul Alexandru cel Bun, pe care o ocupase deja înainte de plecarea sa.

Apoi părăsind instrucțiunea publică, a intrat în magistratură ca prim-procuror la

Iași, iar în 1881 ca șef de cabinet al Ministrului de Interne C. A. Rosetti.

Deputat al colegiului al 4-a din Iași, când s'a făcut revizuirea art. 24 din Constituțiune la 1884, relativ la libertatea presei, s'a retras din Cameră și a înființat peste câte-va luni ziarul *Lupta* care apărea mai întâiu în Iași, de trei ori pe săptămână.

Apoi la 1886, ziarul a devenit zilnic și s'a tipărit în București.

Pentru un articol *Omul primejdios*, prin care ataca pe Regele Carol, Panu a fost condamnat la doi ani închisoare, însă spre a nu face pedeapsa, a părăsit țara și s'a strămutat în Paris.

Reîntors în țară, a fost apoi ales deputat al colegiului al II de Cameră și la urmă al colegiului II de Senat în toate legislaturile până la 1895, reprezentând grupul radical. A fost reales senator al Galaților la Martie 1898, ca raliat partidului conservator.

G. Panu a publicat: *Portrete și tipuri parlamentare* (1890). *Studii asupra sufragiului universal, Chestia agrară, Chestia evreilor, Chestia impositelor* (1890).

Încetând colaborarea sa la *Lupta* de vreo doi ani, el a fondat în 1895 ziarul cotidian *Zina*, care a încetat la 1896.

Panu (Nicolae. V.) — Căpitan, născut la 20 Iulie 1844, mort la 30 August 1877.

Angajat voluntar la 1861, capătă gradul de sergent la 1862 și trece de sub-locotenent la 1864. La atacul redutei Grivița în timpul rebeliunii Independenței, comandă o companie din Regimentul No. 8 de linie și moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877.

Papadopol-Calimach (Alexandru). — Om politic, publicist. Amănunte biografice lipsesc.

A fost Ministru de Externe în cabinetul N. Kretzulescu de la 17 Octombrie 1865 până la 11 Februarie 1866 și Ministru al Cultelor opt zile, în cabinetul D. Ghika de la 16 până la 24 Noembrie 1868.

Este membru al Academiei române.

A publicat: *Despre expediția lui Igov Sveatoslavič* (1885). *Despre Gheorghe Ștefan Voevodul. Dănărea în literatură și în tradițiune* (1886). *Generalul Pavel Kisselef în Moldova și în țară* (1887). *Sofia Paleolog* (1895).

Papasoglu (Dimitrie). — Locot.-colo-

nel de miliție, născut în București la 1811 Martie 28, încetat din viață la 1893. Intrat în oștire la 5 Mai 1830 ca iuncăr, la organizarea armatei, a ajuns până la gradul de locot.-colonel în miliție la 1875.

El a popularizat prin creionul său figurile Domnilor și oamenilor de Stat ai României, și fiind dată modicitatea prețurilor acestor gravuri în foi volante, ele se răspândeau cu înlesnire prin casele oamenilor cu puțină dare de mână.

El a lăsat și mai multe scrieri interesante prin amintirile istorice, între cari *Istoria Bucureștilor*.

Fiind ofițer de miliție și având astfel dreptul de a purta la ceremoniile oficiale uniforma militară, el îmbrăca până la sfârșitul vieții sale, în asemenea ocazii, uniforma primitivă cu chivără a infanteriei române, (adică cea rusească), în amintirea trecutului său ostășesc.

Papiniu (Ioan). — Diplomat, născut în Plocești la 9 Noembrie 1853. A făcut studiile liceale în țară și facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept.

Intrat în diplomație la 1879 în calitate de cancelar al consulatului din Salonic, trece la 1881 secretar de legațiune cl. 2-a la Constantinopole, la 1884 consul general la Salonic, la 1885 șef al diviziei consulare din Ministerul de Externe, la 1885 secretar de legațiune cl. 1; la 1891 este însărcinat cu funcțiunea de secretar general al Ministerului până la Noembrie când e numit consul general la Buda-Pesta. La 1893 este agent diplomatic și consul general la Sofia; înaintat Ministru plenipotențiar la 1894, este trimis în această calitate la Belgrad în 1896.

Papiu Ilarianu (Alexandru). — Publicist și mare patriot, născut la 1828 în Transilvania, încetat din viață la 11 Octombrie 1878.

A început studiile sale în Transilvania la Blaj și Cluj, dar le-a întrerupt la 1848, spre a participa la mișcarea revoluționară în care a avut un rol însemnat. Apoi la 1850 a plecat în Italia și a studiat dreptul la Padova până la 1855, când s'a întors cu diploma de doctor.

Atunci, Domnitorul Grigore Ghika l'a numit în Iași profesor la facultatea de drept,

mai în urmă juriconsult al Moldovei ; iar după Unire, Papiu Ilarianu e numit procuror pe lângă Curtea de casație.

El a publicat: *Istoria Românilor din Dacia superioară* (1852) 2 vol. *Independența constituțională a Transilvaniei* (1861). *Țesaur de monumente istorice pentru România* (1862-64), 4 vol. *Viața, operele și ideile lui Gheorghe Șincai* (1868), discurs de recepțiune rostit la Academia română.

Papiu Ilarianu a fost membru al Academiei de la 1868 și până la moartea sa. Intreaga sa bibliotecă și o mare parte din manuscrisele sale, au rămas proprietatea Academiei.

Pascal (Aristide). — Om politic, profesor, născut în București la 1827. A făcut studiile începătoare în țară și le-a terminat în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept. Numit profesor de drept civil la Facultatea din Bucuresci, a predat cursurile sale până la 1894; de la această epocă a rămas profesor onorar, și la 1896 a fost numit decan.

De la 1867 până la 1869, A. Pascal a redactat ziarul *Țara* împreună cu N. Blaraberg și P. P. Carp. El a făcut parte din mai toate Corpurile legiuitoare de la Unire până astăzi ca deputat sau senator.

Pascali (Mathilda). — Artistă dramatică, soția artistului Mihail Pascali, născută în Bucuresci la 1840, încetată din viață la 1872. A urmat pe soțul ei pe scena Teatrului național și pe diferitele scene din provincie, jucând rolurile principale de cochetă, prima amoroasă și *ingenuă*.

Pascali (Mihail). — Artist dramatic, născut în Bucuresci la 1831, încetată din viață în acelaș oraș la 1882.

După ce termină clasele gimnaziale, începu să joace pe scenele teatrelor din Bucuresci și apoi plecă la Paris, unde avu de profesori pe Bouffé, Samson, Boccage.

Reîntors în țară, luă direcțiunea Teatrului național și o conduse până la 1877, când formându-se societatea dramatică, fuse primit ca societar ; măi târziu părăsi însă societatea și luă direcțiunea unei trupe care juca la «Dacia» și prin provincie.

M. Pascal a jucat rolurile cele mai importante din repertoriul Teatrului național cu deosebire în *Idiotul*, *Hamlet*, *Ștrengarul*

de Paris, *Sermanul Jack*, apoi în comediile lui Sardou pe cari le-a tradus în parte, iar pe altele le-a localizat.

Pascu (Șerban). — General de brigadă, născut la 15 Decembrie 1844. Elev al școlii militare în 1861, a înaintat sub-locotenent în 1863, oficer superior în 1875, colonel în 1884 și general de brigadă, comandant al brigadei 4 de artilerie la 1896.

Pastia (Mihail). — General de divizie, născut la 15 Decembrie 1839.

Intrat în oștire ca sergent la 1857, a căpătat în 1858 gradul de sub-locotenent; maior în 1869, e locot.-colonel la 1873. În acest interval a făcut studii speciale de stat-major.

De la 1884 până la 1888, a fost trecut în neactivitate, fiind numit director general al poștelor și telegrafelor. La 1893 a fost înaintat general de brigadă și inspector general al artileriei.

Păun (Vasile. D.) — Profesor, născut în Bucuresci la 9 Februarie 1850. A făcut studiile sale în țară de la 1857 până la 1868, iar cele superioare la facultatea de litere din Bucuresci și la Universitatea din Berlin (1885—1888).

După ce a fost cât-va timp funcționar în ramura judecătorească și administrativă, a intrat în corpul didactic la 1878, ca profesor de limba latină și germană și a trecut în 1890 ca profesor de limba și literatura română la liceul Lazăr, cursul superior.

La 1893 a fost numit director al acestuși liceu, post pe care l'ocupă și astăzi.

La 1883, V. Păun a fost însărcinat să învețe limba și literatura română tinerilor principii Ferdinand și Carol de Hohenzollern, pentru care sfârșit a stat mulți ani în străinătate, la Düsseldorf, Sigmaringen, Cassel și Berlin cu tinerii principii.

Acum el are misiunea de a preda lecțiuni de limba și literatura română Principesei Maria de Hohenzollern.

Scrierile lui V. Păun sunt : *Momente de misantropie*, *Fecioara adormită*, *Umbra lui Mihail* și alte poezii publicate în revistele *Albina Pindului*, *Traian*, *Columna lui Traian*. El a măi colaborat la *România liberă*, *Românul literar*, *Vatra*, etc. și a tipărit într'o broșură (1877) *Oda la război*.

Pavelescu (Cincinat).— Poet, născut în Bucuresci la 20 Octombrie 1873. A făcut studiile sale în liceul Sf Sava și la facultatea de drept din Bucuresci. A început să publice versuri în 1891 prin revista *Biblioteca Familiei*, sub pseudonimul *De la Milcov*, apoi a colaborat cu poetul Al. Macedonschi la *Literatorul*, unde a publicat poeme și poezii, precum *Răsplată*, *Zopira*, *Degetele fermecate*, *Eșafodul*.

Pavelescu a mai colaborat la toate revistele literare, precum *Lumea Nouă*, *Convorbiri literare*, și a mai scris împreună cu Al. Macedonschi o tragedie biblică în versuri *Saul*, cinci acte, care a fost reprezentată pe scena Teatrului național din Bucuresci.

Pavliidi (Dimitrie).— Profesor, grec de origină, născut la 1795, încetat din viață în Buzău la Iunie 1883. Unul din cei mai vechi profesori: al școlii Sf. Sava la înființarea ei; predă cursurile de algebră și trigonometric la 1833.

A publicat *Elemente de aritmetică rațională* (1855).

Pelimon (Alexandru).— Publicist, născut în Bucuresci la 1820, încetat din viață la Bucuresci.

N'a făcut nici un fel de studii, dar a căpătat prin sirguința sa proprie, o mare aplecare pentru literatură.

El a publicat: *Poesii fugitive* (1846). *Poesii* (1847). *Suliotu sau Grecia liberată* (1847). *Bătălia de la Călugăreni* (1848). *Fiul mazilului* dramă, (1851). *Actrița din Moldova* dramă, (1852). *Curtea lui Vasile Vodă* tragedie, (1852). *Hoșii și Hagiu* (1853). *Tandalida* (1854). *Crimea și căderea Sevastopolului* (1855). *Avutul și săracul* (1856). *Faptele eroilor* (1857). *Bucur sau Istoria Bucurescilor* (1858). *Impresiuni de călătorie în România* (1859). *Traian în Dacia* (1860). *Memorii, descrierea Sf. Monăstiri* (1861). *Jidovul cămătar* (1863). *Flori de Moldo-România* poezii, (1864). *Epoca glorioasă a lui Mihai-Viteazul* (1867). *Revoluția din 1848* (1868). *Acutei-Vodă la M-reă Sadova* (1871). *Catastrofa întâmplată boerilor în muntele Gavanul la 1821, etc., etc.*

Pellerin (Alphonse. Fr.) — Inginer-constructor, francez, născut la Laigle (Franca) în 1833. A făcut școala de arte și

meserii de la Châlons (Franca), de unde a eșit cu diploma de inginer-constructor.

La 1852, terminând studiile, intră ca inginer la societatea «des Batignolles» din Paris, ocupând această funcțiune până la 1878. În calitate de reprezentant al acestei societăți, vine în România la 1872 și construște podurile liniei ferate Pitești-Craiova (1872—1876).

Se reîntoarce în Franca și apoi revine în Bucuresci la 1885, când înființează biuroul său de întreprinderi pentru lucrări publice.

De la 1885 până în prezent, a construit podurile liniei ferate pe râurile Ialomița, Jiul, Bistrița, Siret, etc., numeroase șosele, tunelul de la Epurenii de o lungime de 2000 metri, și linia ferată Comănești-Palanca în 1897.

Pencovicii (Eustatiu). — General de brigadă, născut în Bucuresci la 15 Iunie 1836. A intrat în 1854 ca elev al școlii militare și a căpătat la 1856 rangul de sublocotenent; la 1864 pe acel de oficer superior. La 18 Decembrie 1870 fiind colonel, i se încredințează portofoliul Ministerului de război, pe care îl păstrează până la 11 Martie 1871.

În timpul răzbelului Independenței, a fost șef de stat-major pe lângă corpul al 2-a de armată. La 1883, a fost înaintat la gradul de general de brigadă și la 1893 a fost pus în disponibilitate ca pentru concediu.

De la 1879 și până în prezent, generalul Pencovicii este delegatul țării în Comisiunea europeană a Dunărei.

Peters (Rudolf).— Compozitor muzical, născut în Praga la 1851. Absolvent al Conservatorului din Praga 1871—17, dirigent de opera și opereta în Teplice (Boemia) sub direcțiunea Bucovicz, șef de muzică militară în Austria la 1875, Peters este chemat prin mijlocirea direcțiunii Conservatorului din Praga ca profesor de oboe la Conservatorul din Bucuresci la 1876. De la 1888-1893 este șef de cor al societății corale «Liedertafel», și a aranjat cu acest cor concertele publice. În vara anului 1893 a alcătuit și dirijat orchestra în grădina Casino; este dirigent al orchestrei la stabilimentul Bragadiru.

Dintre compozițiunile sale pentru piano, oboe, canto, coruri și orchestră, s'au publicat

câte-va în editura Gebauer. Cunoscute și mult apreciate, sunt și aranjamentele sale de *Cântece naționale* pentru orchestră.

Are sub tipar un *Tratat de instrumentație* pentru orchestre și muzicile militare.

Petrașcu (Nicolae).—Publicist, născut în orașul Tecuci la 5 Decembrie 1859. Și-a făcut studiile liceale în Bêrlad și cursurile de drept le-a terminat în Universitatea din Bucuresci.

La 1885 a intrat în cariera diplomatică, ca atașat la Ministerul de Externe; la 1887 a fost trimis în aceeași calitate la legățiunea din Constantinopol; la 1888 este șef de cabinet la Ministerul de Externe, la 1889 secretar de legățiune la Paris și permutat la 1890 în aceeași calitate la Constantinopol.

La 1892 s'a retras din cariera diplomatică.

Ca publicist a debutat în *Convorbiri literare*, prin studii de istorie literară contemporană.

A tipărit mai multe volume de critică literară: *Mihail Eminescu* (1893), *Figuri literare contemporane* (1894), *Vasile Alecsandri* (1895). A scris alte mici monografii politice și artistice în *Constituționalul*: *C. A. Roselli*, *Dumitru Brătianu*, *Pictorul Grigorescu*, etc.; alte mici studii de morală socială, precum sunt: *Noi în 1892*, *O altă direcție în creșterea femeii române*, etc.

Petrescu (Costin).—Pictor, născut în Pitești la 10 Mai 1872. A absolvit școala de bele-arte din Bucuresci și școala de arhitectură. Medaliat la expoziția operilor artiștilor în viață din 1896, a compus câte-va tablouri cumpărate de Stat pentru Pinacoteca din Bucuresci, între cari: *Un simpatic*, *Cap de expresie*, *Un nemulțumit*.

Petrescu (Zaharia).—Medic militar, inspector de brigadă, șeful spitalului militar central, născut la 25 Aprilie 1841. A intrat în serviciul sanitar al oastei ca subchirurg la 1860 și în acelaș an a fost înaintat medic de batalion cl. 2-a. La 1863 este medic de batalion cl. 1-a, la 1865 medic de regiment, la 1875 medic de divizie, la 1883 medic de corp de armată și la 1893 medic inspector de brigadă.

De la 1870 este profesor de terapeutică la facultatea de medicină din Bucuresci.

A publicat: *Elemente de farmacologie* (1870). *Hidroterapia contra infecțiunii tifice* (1878). *Elemente de terapeutică în materie medicală* (1884). *Bryonia albă* (1888). *Recherchès cliniques et médicales sur l'antiseptic médicale* (1889). *Mémoire lu au congrès médical de Berlin* (1890). *Despre remediul antiiftisic al D-rului Koch* (1891). *Tratamentul pneumoniilor cu digitale* (1893).

Petrini-Galatzi (Mihail).—Medic, născut la 1846. A făcut studiile sale parte în țară, parte în Franția și a fost numit la 1881 profesor de istologie la facultatea de medicină din Bucuresci și la 1891, profesor de clinică dermatologică și sifilitică la această facultate.

Scrieri: *Tratat elementar de histologia umană* (1881). *Istoria anatomiei generale* (1881). *Le traitement de la syphilis* (1889). *Leccióni chimice asupra boalelor de piele* (1892). *Leccióni de clinică dermatologică* (1891).

Petrino (Dimitrie).—Poet, născut în Besarabia la 1846, încetat din viață la 29 Aprilie 1878.

A făcut studiile sale în Cernauți fără a le termina, și în urma unei aventuri amoroase și după ce risipi în petreceri toată averea sa, se stabili la Iași în 1875 și fu numit director al Bibliotecii Statului.

Venit în Bucuresci mai târziu, grău bolnav, încetă din viață la spitalul Brâncoveneasa.

El a publicat: *Flori de mormint*, poezii (1869) *Pufine cuvinte despre coruperea limbii române în Bucovina* (1868), *Lumini și Umbre* poezii (1870), *Raul* poemă, (1875), *La gura sobei* (elegie) etc.

Păucescu (Grigore. G).—Avocat, om politic, născut în Roșiori-de-Vede (Teleorman) la 5 Februarie 1842, încetat din viață la Mai 1897. A făcut studiile sale liceale la Sfintu Sava de la 1853 la 1859 și le-a terminat la Paris de unde s'a întors în 1865 cu titlul de licențiat în drept.

Intors în țară, e numit procuror de secție la Tribunalul Ilfov în 1866, apoi membru la acelaș Tribunal în 1867, avocat al Statului pe lângă Ministerul de Finance în acelaș an, procuror de secție la Curtea de Apel

din Bucuresci în 23 August 1867, procuror la Casație, la 31 August 1868.

Părăsind magistratura, G. Păucescu fundează la 1873 împreună cu mai mulți avocați ziarul *Dreptul* pe care l derijează pînă la 1878, și ia o parte însemnată la luptele politice, în rîndurile partidului conservator. Ales deputat pentru prima dată în 1875, de colegiul al 2-a de Ilfov, este reales de colegiul I de Teleorman la 1884 pentru Constituantă, apoi de la 1888 pînă în 1897, reprezintă în Cameră neînterupt acelaș colegiu. În anul 1891, pînă la 1892, a fost chiar ales vice-președinte al Camerei.

Gr. Păucescu a făcut parte din cabinetul Lascar Catargiu de la 1889 ca Ministru al Domeniilor, precum și din cabinetul generalului Gh. Manu din acelaș an.

El a scris și publicat: *Tratatul obligațiunelor* 2. volume (1878). *Despre partidele politice*, *Fragmente Politice*, *Chestiunea țărănească*.

Ca ziarist, a dirijat multă vreme *Timpu* și a fondat împreună cu alți tineri conservatori ziarul *Epoca* pe care l'a dirijat de la 1885 pînă la 1887.

Pherekyde (Mihail). — Bărbat politic, născut în Bucuresci la 14 Noembrie 1842. A făcut studiile sale la liceul Louis-le Grand din Paris (1853-1861) și s'a întors în țară la 1866 cu titlul de doctor în drept, îmbrățișând cariera de avocat.

Intrat în politica militantă la 1875, face parte din cabinetul Ion Brătianu ca Ministru al Justiției de la 24 Aprilie 1896 pînă la 24 Iulie acelaș an. La 25 Noembrie 1878 ia portofoliul lucrărilor publice și l deține pînă la 11 Iuliu 1879; apoi intră la 10 Aprilie 1881 în cabinetul Dim. Brătianu ca Ministru al Justiției pînă la 16 Noembrie cînd e trimis la Paris ca Ministru plenipotențiar, unde stă pînă la 1884. La 16 Decembrie 1885 ia portofoliul Ministerului de Externe și l ține pînă la 1888.

La 1895, ales deputat al colegiul I-ū Ilfov, este ales și vice-președinte al Camerei, iar la 31 Martie 1897 i se încredințează portofoliul Ministerului de Interne în cabinetul Dim. Sturdza.

Pherekyde (Stefan). — Jurisconsult, născut la 1806, încetat din viață în Bucuresci la 11 August 1887. Amănunte biografice

lipsesc. A fost avocat, profesor de drept civil și consilier la Curtea de casație.

Picot (Auguste Emile). — Publicist, născut la Paris în 1844, Septembrie 13. După ce termină studiile în drept, se înscrie ca avocat stagiar al baroului din Paris, cînd Principele Carol, devenit Domn al României, i oferi funcțiunea de secretar intim. Venit în Bucuresci, ocupă acest post de încredere de la 1 Septembrie 1866 pînă la Decembrie 1867.

Reîntors în Paris, a fost numit la 1869 vice-consul al Franței la Temeșvar. La 1875 a fost însărcinat cu predarea unui curs de limbă și literatura română la școala limbelor orientale din Paris. La 1888, a fost numit profesor titular la aceeași școală.

De la 1879 este membru al Academiei române.

Publicații: *La question des Israélites roumains au point de vue du droit.* (1868). *Les Serbes de Hongrie* (1873-1874) *Documents pour servir à l'étude des dialectes roumains* (1873). *Les Roumains de la Macedoine* (1875). *Alexandre le Bon, prince de Moldavie* în colaborare cu G. Bengescu. (1882), *Chants populaires des Roumains de Serbie* (1889) și alte numeroase scrieri literare și istorice.

Pilat (Constantin). — General de divizie, născut în Moldova la 10 Aprilie 1838. A intrat în oștire ca iuncăr, la 18 Decembrie 1855 și a fost înaintat sub-locotenent la 1858, apoi căpitan la 1865. Având acest grad, el ia o parte activă la conspirația militară care aduce dupe sine căderea Principei Cuza în noaptea de 11 Februarie 1866, și intră în palat dimpreună cu Lecca, Lipoianu, Costescu, spre a prezenta Domnitorului spre iscălire, actul de abdicare. La 1870 pleacă în Franția, se angajează în armata franceză, și ia parte la luptele contra Germaniei; din care cauză, fiind înrolat fără autorisarea guvernului, este șters din controale.

La 1877, izbucnind rezelul între România și Turcia, e retrimis în oștire cu gradul de locotenent colonel și avansat colonel la 1877. În timpul rezelului a fost sub-șef de stat-major. La 1883 a fost înaintat general de brigadă; la 1893 comandă diviziunea din Dobrogea iar la 1896 pe cea din Galatzi, unde se găsește și acum.

Pisoski (Nicolae).—Locot.-colonel, om politic, născut în Moldova. Dată născerei și încetării din viață necunoscute. A început prin a fi revizor pe lângă Ministerul de Interne din Moldova la 1834, apoi la 1840 a fost casier de județ în Botoșani, la 1849 prefect în Botoșani și de la 1854 la 1856 prefect al județului Iași.

La această epocă, el lucrează pentru unirea Principatelor și mai ales pentru alegerea lui Cuza ca Domn al Moldovei. În privința rolului important jucat de Pisoski în această împrejurare, iată ce spune A. Xenopol în *Istoria Românilor*: «În seara de 3 Ianuarie, deputații liberali naționali se întruniră la Costache Rolla. Aici după ce se discută până la 11 ore, Mihai Kogălniceanu văzând că nu era cu putință a se obține conglăsuirea tuturor asupra unei persoane, eși furios din adunare. După el erau să se iee mai mulți, când Pisoski se aruncă la ușe, scoase un pistol și amenință să se sinucidă în casul când toți ar urma înainte a părăsi consfătuirea. Reluându-se în desbatere pe cine să aleagă, Pisoski care ședea la gura sobei, rosti numele lui Alexandru Cuza.»

Vodă Cuza o dată Domn, Pisoski intră în armată ca simplu cadat în armata Moldovei la 1857. În aceeași zi e înaintat sublocotenent și la 1858 este căpitan. În 1863 ajunsese locot.-colonel, adjutant al Domnitorului, omul său de încredere pe care nu îl părăsi un moment.

După abdicarea Domnitorului, a treia zi, la 14 Februarie 1866, N. Pisoski demisionează din armată. De atunci și până la moarte, a trăit cu desăvârșire departe de luptele politice.

Place (Victor).—Diplomat francez, fost consul francez în Moldova la 1856. E unul din diplomații cari au contribuit la propagarea și admiterea ideii Unirii Principatelor. Casa lui Victor Place, devenise localul unde se adunău toți fruntașii Moldovei cari luptau pentru unire. Cu ajutorul său și al lui Ubicini, Quinet, ziarele franceze îmbrățișează cauza noastră până la izbândă.

Născut în Paris la 1822, a încetat din viață la la 1875 în acelaș oraș

Plagino (Alexandru).— Om politic. Data născerei și încetării din viață necunoscute. A fost prefect al poliției Bucures-

ciului de la 1850 la 1851 și Ministru de Finance în 1861.

Apoi în 1877 a fost comisar general al guvernului pe lângă comandantul șef al trupelor rusești, de la începutul ostilităților până la 13 Iulie acelaș an, când a demisionat. În 1880 este trimis în misiune extraordinară la Madrid și Lisabona spre a notifica Regelui Spaniei și Portugaliei Independența României. La 1891 a fost Ministru plenipotențiar al țării la Roma.

Poenaru (Costantin).—General de divizie, născut în Bucuresci la 8 Aprilie 1842. A intrat în școala militară din Bucuresci la 10 Iulie 1859 și a fost înaintat sublocotenent la 10 Iulie 1861, apoi oficer superior la 1872 și locot.-colonel la 1877.

În timpul rezelului Independenței din 1877-78, era oficer de stat-major când i se încredință comanda regimentului 8 de linie care a luptat vitejește la Grivița și Tatargik. Înaintat colonel la 1880, apoi general de brigadă la 1891, comanda divizionul al 3-a din Târgoviște, când la 22 Iunie 1894 i se încredințează portofoliul Ministerului de Rezel, pe care-l ține până la 3 Octombrie 1895 în cabinetul prezidat de Lascăr Cargiu.

La această epocă a fost apoi trecut comandant al diviziei din Dobrogea.

Poenaru (Petre).—Profesor, născut în Craiova la 1799, mort în Bucuresci la 2 Octombrie 1875. A făcut studiile sale în școala grecească din Bucuresci și apoi în școala lui Lazăr. La 1821, a servit ca secretar lui Tudor Vladimirescu spre a-i traduce diferite documente, și apoi a plecat în străinătate.

Dupe o lungă călătorie prin Anglia, Germania, Franția, Poenaru se întoarse în țară la 1831, și peste puțin timp, fu numit director al școalelor naționale, și întemeie colegiul național din Bucuresci, acel din Craiova, scoalele primare din capitalele județelor și cele rurale din Muntenia.

Destituit dupe 1848, el și recapătă postul la 1856, și la 1860 fu numit consilier de stat, iar la 1870 ales membru al Academiei române și președinte al Societății pentru învățatura poporului român.

Scrierile lui Poenaru sunt: *Muzeul Național* (1836-1837) *Geometria* (1837) *Dictionarul Academiei* (1840) *Vocabularul fran-*

cezo-român (1841) aceste două în colaborațiune cu A. Florian și G. Hill. *Invățătură de prăsierea dușilor și creșterea gândacilor de mătase* (1849). *George Lazăr și școala Română* (1870).

Pogor (Vasile).—Om politic, născut în Iași la 1833. A făcut studiile sale în Paris, arătând o preferință deosebită pentru literatură. Colaborator al revistei *Convorbirile literare* de la întemeierea ei, a publicat acolo numeroase traduceri din poezii latine, franceze și germani, între altele a tradus opera lui Schiller *Faust*.

A fost în mai multe rânduri, deputat, senator, vice-președinte al Camerei, apoi primar al orașului Iași.

La 1870, numit Ministru al Cultelor în cabinetul Manolache Costache Epureanu la 20 Aprilie, a demisionat fără să intre în funcțiune.

Polizu-Micsunescu (Dimitrie).— Jurisconsult, născut în București la 1836. A făcut studiile sale în Franca de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept. Intors în țară a intrat în magistratură la 1866 fiind în acelaș timp deputat în Constituantă. Rînd pe rînd președinte de Tribunal, membru și în urmă președinte al Curței de apel din București, a demisionat spre a se alege Senator în parlamentul ales la 1883 pentru revizuirea Constituțiunei. În acel an dimpreună cu V. Boerescu și N. Fleva a fost desemnat pentru a elabora ante-proiectul de revizuire al constituțiunii și modificarea legii electorale. A fost ales chiar raportor al comisiunei de revizuire. A participat în anii următori la însemnate opere de legislațiune, precum modificarea codul de comerț, etc.

Polisu-Micsunesti (Mihail).— Autor dramatic, pictor, muzicant, născut în București la 1846. A făcut studiile sale în Germania și apoi a îmbrățișat cariera armelor pe care a părăsit-o dupe scurt timp, spre a se ocupa de muzică și pictură. Ca pictor 'i datorim tablourile. *Pe țărnuțul marelui*, premiat la expoziția din 1874, un militar din evul mediu, care se găsește în galeria M. S. Regelui României.

Ca muzicant a compus ariile pentru poeziile lui Eminescu. *Somnoroase păsărele și «Lasă-ți lumea ta uitată»*.

Pentru teatru, M. Polisu a scris în ultimii

ani: *Lăcrămioare, Liži, la 30 de ani, Judecata și osânda»*.

Pompiliu (Miron).—Publicist, născut în Scheiă, ținutul Beiușului la 1848, încetat din viață în Iași. A făcut studiile sale în gimnaziul de la Nagy-Vasad și le-a terminat la Universitățile din Iași și București.

Venit în țară la 1868, a fost numit profesor la școala centrală de fete din Iași și apoi la școala militară din aceeași localitate. A publicat: *Balade populare* (1870), *Autologia română pentru usul școalelor secundare* (1877), *Poeziile logofătului Konaki* (1888), *Studii și critice, Doine populare și poezii proprii*; aceste două din urmă au apărut în revistele *Comborbiri Literare, Albina Pindului, Familia, Traian*.

Poni (Petre).— Om politic, profesor, născut la 1841. A făcut studiile sale în străinătate și a fost numit la 1865 profesor de chimie organică la facultatea de științe din Iași.

A publicat: *Noțiunt de fizică* (1874). *Apa minerală de la mânăstirea Neamțului* (1877). *Observațiunt metereologice* (1882). *Cercetări asupra mineralelor din masivul cristalin de la Broscent* (1882). *Analisa apelor minerale de la Peatra* (1883). *Curs de chimie* (1887). *Analisa apelor minerale de la țergul Neamțului* (1889). *Elemente de fizică* (1891).

P. Poni este membru al Academiei române. A făcut parte din cabinetul generalului I. E. Florescu ca Ministru al Cultelor de la 21 Iulie 1891 până la 21 Noembrie acelaș an și din cabinetul D. Sturza tot ca Ministru al Cultelor de la 4 Octombrie 1895 până la 21 Noembrie 1896.

Pontbriant (Raoul).— Vechiu profesor de limba franceză; data născerei și încetării din viață necunoscute. A publicat: *Noua gramatică românească. Cheia autorilor latini. Prosodie. Abecedar. Dicționar româno-francez* (1862).

Pop-Florentin (Ioan).— Profesor, născut în Topa (Transilvania) la 1840. A făcut studiile gimnaziale la Cluj și a terminat cursurile facultăței de litere și filosofie din Viena. La 1867 a fost numit profesor de filosofie la liceul din Botoșani; la 1869 a fost transferat în Bêrlad și peste un

an în Iași unde ocupă până astăzi catedra de filosofie.

A publicat: *Căntece voinicești* (1870), *Fundamentul de filosofie* (1871), *Integritatea educației* (1871), *Romeo, roman* (1873), *Estetica* (1874), *Decebal*, nuvelă istorică (1882), *Jocuri froebeliane* (1884), *Metoda nouă de a învăța aritmetica* (1887), *Avram Iancu* (1891), *Anecdote populare, Tinerețea lui Ștefan cel mare* (1897).

Pop (Gavril).—Istoric, născut în Selice (Transilvania) la 1818, încetat din viață la 1888.

A făcut studiile sale la Cluj și seminarul din Blășiș; apoi a fost numit în 1842 profesor și director al liceului din Blășiș, post pe care l' ocupă până la 1862. De acolo, trecu paroh la Ploasca-baia, vicar la Hațeg și la 1862 canonic la Lugoș.

El a publicat: *Manuscrisele lui Samuil Clain* (1848), *Istoria Daciei antice* (1855), *Geografia hanatului Temișoara* (1864), *Istoria revoluțiunii divine a ambelor așezăminte* (1869). etc...

Popescu (Eufrosina), — Artistă dramatică, născută în Craiova la 1828, dintr'o familie de boeri. Având o educațiune bine îngrijită și o instrucțiune superioară, a simțimțit încă din tinerețe o mare atracțiune pentru arta dramatică și mai ales pentru cântec.

Sub numele de *E. Marcalini*, o găsim pe la 1845 mai pe toate scenele din Europa, cântând cu mare izbândă la Milan, Veneția, Palermo, Florența etc, în operile cele mai renumite. Dar peste puțin se întoarce în țară, intră la teatru național și devine societară a primei noastre scene pe care nu o părăsește până la 1891, când a fost înscrisă între pensionarele acestei instituțiuni.

Eufrosina Popescu s'a distins cu deosebire în rolurile de *mumă nobilă* și în comediile zise *de salon*, prin dicțiunea sa perfectă și eleganța jocului.

Popescu (Mihai).— General de brigadă, născut în Bucuresci la 15 Mai 1843. Elev al școlii militare, a fost înaintat sub-locot. la 1863, și maior la 1875. În timpul rebelului Independentei, a eșecutat lucrările de întărire în contra Vidinului și la 24 Aprilie 1877 a comandat deschiderea focului

de bateriile române contra acestei cetăți turcești. Apoi a luat parte la luptele de la Plevna și Rahova. Înaintat colonel la 1887, a fost înălțat general de brigadă la 1894 și comandant al regimentelor întărite F.N.G.

Popescu (Nicolae. D.)—Publicist, născut în Bucuresci la 9 August 1843. A făcut studiile primare și gimnaziale în Bucuresci și apoi a intrat la 1861 ca funcționar la Ministerul de Externe copist, înaintând până la postul de șef al serviciului arhivei la 1876, post pe care l' ocupă și astăzi.

El a scris: *Radu al III-a cel Frumos* și o sumă de alte nuvele în *Calendarul pentru toți*. Cele mai principale sunt: *Bătălia de la Rovine* (1866), *Moartea lui Mihal-Viteazu* (1867), *Distrașiunile lui Vlad Tepeș* (1871), *Constantin Brâncoveanu* (1873), *Mihnea Vodă cel rău* (1873), *Banu Mărăciine* (1874), *Alexandru Lăpușeanii* (1875), *Mircea cel bătrân* (1876), *Constantin Hangerliu* (1877), *Constantin Mavrocordat* (1878), *Postelnicul Constantin Cantacuzino* (1884), *Radu al VII-a de la Afumaș* (1885), *Epoca lui D. Cantemir* (1886), *Epoca Ghiculeștilor* (1889), *Al cincilea război ruso-turc* (1806-1812 (1894), etc., etc.

Afară de aceasta, N. D. Popescu a publicat cu începere de la 1887 *Efemeridele*, adică evenimentele principale ale fiecărui an.

Popescu (Petre).— Profesor, născut în comuna Boeșa (Banat) la 1804, încetat din viață în Bucuresci la 17 Decembrie 1889. A făcut studii în drept la facultatea din Pesta și teologia la institutul românesc din Arad.

Pe la 1846 veni în Moldova și fu primit în casa Rosetti, în calitate de dascăl al tinerilor Th. și D. Rosetti. În toamna anului 1848, se reîntoarce în Banat și de la 1849 până la 1855 e profesor pentru limba și literatura română la facultatea de litere din Temișoara. La 1858 se reîntoarce în România, e primit îndată în corpul didactic și i se dă catedra de limba latină la gimnaziul Lazăr; de aci trece la Cantemir, unde stă până la sfârșitul vieții sale.

Popescu (Simeon).—Născut la 6 August 1848 în Ripa de Jos (Transilvania) și-a făcut studiile liceale în Blaj, iar cele superioare în seminarul din Sibiu, apoi la Uni-

versitatea din Lipsca. Intors în patrie, a ocupat postul de profesor la seminarul Andreian din Sibiu, director al internatului acelui seminar și catihet al școalelor heterodocse de acolo; asesor (consilier) al consistorului arhidicesan în senatul școlar, apoi deputat al sinodului arhidicesan și al congresului național bisericesc. În primul an de profesura s'a preoțit, primind gradul de diacon, în care grad a servit până la 1883, când a fost ales și instalat ca protoereu al circumscripțiunii Sibiului, în care funcțiune a stat până la 1888, când a fost suspendat contra legii, din motive politice.

Chemat în acel an de Ministrul Maiorescu, a ocupat postul de profesor la facultatea teologică din București până la 1891, când a demisionat și a primit direcțiunea bibliotecii centrale, pe care a ocupat-o până la 1893, la care dată s'a retras rămânând numai cu catedra de religie și istoria țerei de la școala normală de institutori, catedră pe care o are de la venirea sa în România. În Iulie 1894 a fost însărcinat cu direcțiunea internatului Sf. Sava, de unde s'a retras în Septembrie 1895.

Scrieri: *Genesa evangeliilor* (1880), *Metodica specială a studiului religiei* (1880), *Catechism* (1880), *Desvoltarea primatului papal și influența lui asupra creștinătății* (1882); etc., etc.

Popescu (Virgiliu). — Profesor, publicist, născut în Lugos (Banat) la 28 Septembrie 1860. A făcut studiile sale în filosofie și litere în Roma și Buda-Pesta.

Intors în țară cu titlul de doctor în filosofie și licențiat în litere, a fost numit la 1883 profesor la liceul și școala comercială din Plocești, unde a funcționat până la 1892, când a trecut ca sub-director al învățămîntului primar la Ministerul Cultelor. La 1894 părăsește această funcțiune spre a trece ca profesor de limba germană la liceul Sfântu Sava și de limba italiană la școala specială de finace.

Scrierile sale sunt, pentru teatru: *Sgărcitul*, *Caiu Gracchi*, *Magda*, *Rosmersholmi* (traduceri), jucate pe scena Teatrului Național; apoi *Curs practic de limba germană*, *Crestomația germană*, *Compendio di gramatica romana* (cărți didactice).

Popovici (C. Aurel). — Publicist, născut la 1863 în Lugos (Banat); a făcut liceul în Brașov și în Beiuș, unde a trecut și baccalaureatul. A urmat apoi medicina la facultățile din Viena și Graz, făcând însă în același timp studii de filosofie și științe politice. Este autorul *Replicii* tinerimei universitare române din Transilvania, o scriere care a făcut oarecare senzațiune când a apărut și care fu tipărită în cinci limbi, în 25,000 exemplare și răspândită în toată Europa.

Ca membru în comitetul național din Transilvania, Popovici preconizează politica de agitațiune sistematică. Pentru publicarea *Replicii* el fu condamnat în 1893 de către Tribunalul din Cluj, la 4 ani temniță de Stat.

Amenințat și de alte câte-va procese, el se refugiază în România și se stabilește în București.

În afară de *Replică*, el a mai publicat: *Principiul de naționalitate* (1894), *Cestiunea naționalităților și modurile soluțiunii sale în Ungaria* (1895).

Popovici (Ioan). — Poet, născut în Lugos (Transilvania) la 1869, încetat din viață la 10 Septembrie 1892 în Lugos, fiind încă student la institutul teologic din aceea localitate.

A publicat *Din viața meseriașilor bândărenți* nucele, (1893), *Poesii diverse*.

Era colaborator al revistei *Convorbiri literare*.

Popovici (Sava). — Scriitor, născut la 1804 în Reșmari, Transilvania, încetat din viață la 1879. A studiat în Sibiu și Cluj, apoi la Viena; după un an a îmbrățișat cariera preoțească. Episcopul Șaguna Pa chemat la postul de profesor de teologie și pedagogie în Sibiu, unde mulți ani a lucrat ca asesor în consistoriul arch. Nevoele familiare l'au silit să se retragă ca preot la Reșinari. Era cunoscut și sub numele de *Popovici-Bercanu*.

A publicat: *Culegere de istorii morale* (1846-48), *Epistolariu* (1847), *Kurzgefasste Conversations und Wörterbuch der deutschen und rumänischen Sprache* (1852), *Gramatica germană* (1858), *Vocabular româno-nemțesc* (1868), *Wörterbuch der rom. und deutschen Sprache* (1886).

Popp (Mihail). — Pictor, născut în Braşov la 28 Martie 1827. A urmat cursurile şcoalelor din localitate şi apoi după ce a stat doi ani în şcoala militară, a început să ajute părintelui său la zugrăvirea interiorilor de biserică.

La 1845, el pleacă la Viena, unde urmează cursurile Academiei de Bele arte; peste doi ani se întoarce în ţară şi participă în 1848 la revoluţia din Transilvania. La 1849 se refugiază în Ploceşti şi apoi vine în Bucureşti unde trăeşte zugrăvind firme la prăvălii.

Peste cât-va timp, asociindu-se cu pictorul Lecca şi poleitorul Barbu Stănescu, el zugrăveşte în 1852 interiorul bisericii Curtea veche, Sfintu Gheorghe nou şi Capela de la Cimitirul Şerban-Vodă din Bucureşti; la 1855 biserica Domnească din Târgu-Jiu, biserica de la schitul Frasinei, în 1863 bisericile Radu Vodă din Bucureşti, sfântul Nicolae din Bucureşti, Satu-Lung din Ardeal, unde în urma unui accident, perdu degetul arătător al mânei drepte.

La 1881 Popp, s'a reîntors în Braşov unde s'a stabilit.

Poteca (Eufrosin). — Poet, profesor, născut la 1780, încetat din viaţă la 1856. Dimpună cu Simeon Mărcovici şi C. Moroiu, a făcut studiile sale în străinătate, după ce urmasă cât-va timp la şcolile grecesci din Bucureşti. Întors în ţară a fost numit profesor la Sfintu Sava unde a predat cursurile până la 1821. Apoi a plecat iarăşi la Paris de unde s'a reîntors la 1825 ca profesor de filosofie tot la Sfântu Sava. La 1832, fiind slăbit de boală, a demisionat şi a intrat ca egumen la mănăstirea Motru. La 1846 a înfiinţat din veniturile averei sale, două burse pentru şcolarii săraci de la Sf. Sava, iar prin testamentul său din 1856 a lăsat pentru aceşti elevi, un capital de 1,200 galbeni.

Părintele Eufrosin Poteca a scris: *Elementele filosofiei lui Ainechie*, traducere din limba grecească (1825). *Sfânta scriptură* traducere din limba grecească (1836).

Poujade (Eugène). — Diplomat francez, născut la 15 Ianuarie 1815, încetat din viaţă la 7 Martie 1885 în Paris.

A scris: *L'union des Principautés, Chrétiens et Turcs, Scènes et souvenirs de la vie*

politique, militaire et religieuse en Orient, cărţi relative la starea socială din România.

Pralea (Ioan). — Publicist, născut în Besarabia, satul Volniceţul Răzeşti, în anul 1769, încetat din viaţă la Iaşi în 1847. A călătorit mult timp prin Rusia şi a rămas cunoscut prin compunerea unei întregi *Psaltiri* în versuri (1820), şi unui *Alfabet* cu numere arabice spre a servi ca alfabet universal.

Protici (Petre). — Medic, de origină bulgară, născut în Sistov, încetat din viaţă. A venit în ţară la 1822, când a fost numit doctor al temniţelor din Muntenia. Apoi a fost profesor de patologie chirurgicală la şcoala de medicină şi farmacie în 1858. În acelaş timp era doctor la azilul Mărcuţa. În 1880 a trecut la pensie şi s'a retras în Bulgaria, unde a încetat din viaţă.

Protopopescu (Dumitru). — Născut la 5 Ianuarie 1850 în comuna Poboru (Olt). A primit instrucţiunea primară în oraşul Slatina, a urmat cursurile liceului Matei Basarab din Bucureşti şi a terminat şcoala de drept din Paris.

Întors în ţară, a fost mai întâi profesor de limba română la şcoala normală Carol I-ii de la 1871 Octombrie până la 1873 Noiembrie. Apoi intră în magistratură şi este supleant şi judecător la Tribunalul Buzeu de la 1876 la 1877, preşedinte al Tribunalul Ialomiţa de la 1877 la 1878.

La această epocă, e numit director general al Vămilelor, pe urmă trece secretar general al Ministerului de finance şi apoi director general al Regiei Monop. Statului (1878-1888).

Deputat al colegiului I-ii Olt de la 1888 până la 1895, e numit iarăşi director general al Regiei Monop. Statului la 1895 până la 1 Aprilie 1897.

De la 1 Aprilie 1897 este sub-director al creditului fonciar rural.

Protopopescu Pake (Emanoil). — Bărbat politic, fiul unui preot de la Biserica Negustori din Bucureşti, născut în Bucureşti la 23 Aprilie 1893. A făcut studiile sale în ţară şi le-a terminat la facultăţile din Geneva şi Paris. Întors în ţară, începe prin a fi grefier la Tribunalul de comerţiu, apoi

demisionează și se înscrie ca avocat în baroul Capitalei, când e numit și profesor de drept administrativ la școala comercială din București. La 1877 Protopopescu-Pake, intră în politică alături cu sinnerii liberali de sub conducerea lui G. Vernescu și la 5 Mai 1876 este numit prefect al poliției Capitalei. Peste câte-va luni demisionează și se alege deputat.

La 1885 dimpreună cu G. Vernescu începe lupta contra partidului liberal pe care o duce până la 1888, făcând parte din opoziția-unită.

În urma venirii guvernului conservator la putere în 1888, Protopopescu-Pake se alege primar al Capitalei și administrațiunea sa se distinge printr'o deosebită activitate pentru înfrumusețarea și însănătoșirea Orașului. Între altele i se datorește terminarea deschiderii bulevardului Academiei în spre Obor și Cotroceni, iluminarea cu lumină electrică a acestui bulevard și a soșelei Kiseleș, alinierea și însănătoșirea multor părți ale orașului.

De la 1888 și până la moartea sa, el a reprezentat în Cameră colegiul al 2-a al orașului și era președintele unor însemnate instituțiuni de ajutor. Prin îngrijirea sa, s'a edificat Azilul și școala protopopului Tudor, al cărui executor testamentar a fost.

Protopopescu (Tudor). Preot, protopop, încetat din viață la 1883. Mare filantrop, a lăsat cea mai însemnată parte a averii sale pentru opere de binefaceri precum: 3000 lei Societății pentru învățătura poporului român, 70,000 lei pentru școală profesională, 800,000 lei pentru un institut care poartă numele său, 8,000 lei spre a se

dota anual din venitul lor patru fete sërmane, 10,000 lei societății preoților mireni, 100,000 lei azilului fondat de dânsul la biserica Udricani.

Pumnul (Aron). — Profesor, născut la 1818 în satul Căciulata, lângă Făgărașu (Transilvania), încetat din viața la 12 Ianuarie 1866. Fiū de țaran, a urmat cursurile școlii din Odorheiu, apoi făcu gimnaziul din Blașiū și termină studiile sale la Cluj și Viena. Întors în Blașiū, fu numit la 1847 profesor de filosofie la liceul din acea localitate.

Isbucind mișcarea revoluționară din 1848, Aron Pumnul e silit să fugă în Bucovina unde frații Hurmuzache 'l iaū sub protecțiunea lor, și e numit la 1849 profesor de limba română la școala din Cernăuți. În decurs de 17 ani el dezvoltă acolo Românii veniți din toate părțile, tesaurile limbii și literaturii noastre și lățește în inimă sentimentul iubirii patriei munnă.

Principalele sale publicațiuni manuscrise sunt :

Tractat de filosofie, prelucrat după Cant (1848), *Arta poeziei* (studiu critic), *Versificația română*, *Gramatica română* (1864), *Lepturariū românesc*, în 6 volume (1862-1865), *Extract de literatura română*, *Limba română*, *Ochire fugitivă asupra limbii și istoriei literaturii române*, *Fondul religionar român din Bucovina* (1865), *Retorica*, *Convorbiri limbistice*, *Privire fugitivă asupra istoriei Romanilor și Românilor*, «*Focea pentru minte, inimă și literatură*», *Gramatica completă a limbii române*, *Formele din afară ale cuvintelor limbii române*.

Q

Quinet (Edgard). — Istorice și om politic, bărbat de stat francez, născut la Bourg (Francia) în 17 Februarie 1803, încetat din viață la Versailles (Francia) în 27 Martie 1875.

N'avem să urmărim aici toată activitatea politică și literară a acestui ilustru bărbat de stat și serviciile imense ce a adus țării sale.

Numele lui Quinet și are locul de onoare în acest dicționar prin faptul că el dimpreună cu Bataillard, Ubicini, Michelet, Victor Place, s'a făcut în străinătate, fie prin presă, fie prin lumea politică, cel mai aprig apărător și susținător al aspirațiilor Moldovei și Moldovei pentru dobândirea unirii.

Ca semn de recunoștență, Corpurile noas-

tre legiuitoare, au acordat în 1866 lui Edgard Quinet, drepturile de cetățean român.

Quintescu (Nicolae).— Doctor în filosofie; a fost mai întâi profesor la facultatea de litere din Iași la 1869 și apoi a fost transferat în Bucuresci la 1881 ca profesor de literatura latină și istoria ei, la facultatea de litere.

A publicat: *De diminutivis linguae Ru-*

maniae, vulgo Valachicae numinatae (1867 Berlin). *De la Bonn la Coblentz* (1881) *Omagiul artelor, versuri* (1882), *U amenințat cu decapitarea* (1881) *Studii critice* (1887), *Chesliunea lui u mut* (1895). *O formațiune adverbială introdusă «fuiorul popel» în limba română* (1895). *Noul proiect de lege al învățămîntului public.*

N. Quintescu este membru al Academiei române.

R

Racocea (Teodor).—Translator românesc în Lemberg la 1817, publică la această epocă acolo prospectul unei foi române periodice care însă nu a apărut de cât la 1820: *Chrestoniaticul românesc*.

Amănunte biografice despre dănsul lipsesc.

Racovitză (Dimitrie. D).— Publicist, critic dramatic, născut la Buzeu la 18 Octombrie 1868, încetat din viață în Bucuresci, la 1892. A debutat în ziaristică la 1880 printr'o serie de articole publicate în *Binele public* și adunate apoi în volum sub titlul *«Observări sociale și morale»*. La 1882 a trecut la ziarul *România liberă* unde sub pseudonimul *Sfinx* a scris critice teatrale săptămânale, apoi a publicat în *Revista Nouă* numeroase studii asupra teatrului din Bucuresci.

Racovitză (Matake).—Fost mare spătar peste oștirea din Muntenia până la 29 Martie 1823 când a încetat din viață. Amănunte geografice lipsesc.

Racovitză (Nicolae. D).—Om politic, magistrat, născut la 1820 în Bucuresci, încetat din viață în Bucuresci la 1896. A intrat în administrație la 1838 ca scriitor la departamentul Dreptăței, a înaintat șef de masă la 1847 și judecător la Trib. Ilfov în 1850. Apoi după ce a fost prefect de județ în 1856 și director al Ministerului Instrucțiunii publice în 1858, e numit membru la Înalta Curte în 1860 și păstrează acest post până la 1864, când demisionează.

A fost Ministru al Cultelor în cabinetul

N. Kretzulescu de la 10 Iulie 1862 până la 30 Decembrie acelaș an.

Racovitză (Nicolae. Gr).— Născut în Bucuresci la 1838, încetat din viață la Roma la 3 Martie 1894. A făcut toate studiile sale în Germania de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept și a fost numit imediat secretar general al Ministerului Justiției, post pe care l'a ocupat de la 10 Noembrie 1861 până la 15 Martie 1863. N. Racovitză avea însă o deosebită aplecare pentru muzică și arte, căroră le-a sacrificat politica, ocupându-se mai ales de propășirea *Atheneului român* dimpreună cu C. Ecsarcu, Al. Odobescu, Wachmann, etc.

În cabinetul Ion Ghika de la 1870, a luat portofoliul Cultelor și Instrucțiunii Publice la 18 Decembrie și l'a păstrat până la 11 Martie 1871. De atunci a trăit aproape retras din viața politică.

Radovici (Alexandru).— General de divizie, născut în Bucuresci la 10 Iunie 1832. Intrat în armată ca sergent la 1847, a fost înaintat sub-locotenent la 1849, colonel la 1864, și general de brigadă la 1871. La 1891 a fost înaintat general de divizie în rezervă și trecut în retragere. În timpul rezelului Independenței (1877-78), a comandat corpul al 2-a de armată.

Radovici (Nicolae).—Locotenent, născut la 1840 Iunie 30, încetat din viață la 7 Noembrie 1877. A intrat în oștire ca soldat la 1861 și a căpătat la 1869 gradul de sub-locotenent. În timpul rezelului Independenței, face parte din regim. 10 Doro-

bantă și moare ca locotenent pe câmpul de luptă în fața Rahovei, la 7 Noiembrie 1877.

Radu (Mihai). — General de brigadă în rezervă. Născut la 1840, mort la 1894, 8 Aprilie.

A intrat în armată la 1857 cu gradul de cadet și a fost înaintat sub-locotenent la 1858, maior la 1867, iar în anul 1869 a demisionat din armată. Peste câți-va ani, a intrat în administrație și a fost numit mai întâi prefect al județului Brăila 1876, post pe care l-a ocupat până în momentul izbucnirii rezelului Independenței, când a fost chemat în București și i s'a încredințat prefectura poliției Capitalei în 1878.

La 1885, a fost Ministru al Lucrărilor publice de la 2 Februarie până la 17 Octombrie 1886, când trece la Interne în cabinetul de sub președenția lui Ion Brătianu, până la 1 Martie 1888, când demisionează.

În 1884, i s'a dat gradul de general de brigadă în rezervă.

Rădulescu (Eliade Ion). — Poet și scriitor, cunoscut mai mult sub numele de *Ioan Eliade* de cât sub acela de *Rădulescu*, născut în Târgoviște la 1802, mort în București la 1872.

A făcut studiile sale în școala Sf. Sava, sub conducerea lui Gheorghe Lazăr și a fost elevul său cel mai meritos. Opera literară a lui Eliade Rădulescu este colosală. Scrieri didactice, poezii, publicațiuni politice, filosofice, lucrări teatrale, scrieri în limba franceză asupra istoriei naționale, toate au fost concepute de puternica sa imaginație.

Acestui autor se datoresc următoarele lucrări: *Gramatica românească*, *Fabulele lui Tichindel*, *Istoria Universală și mitologia*, *Istoria Românilor*, *Regulele saii gramaticale poeziei*, *Profeția lui Dante*, traduceri din *Lord Byron*, *Christianismul la începutul său*, *Biblicele*. *Isachar*, *Christianismul și Catolicismul*, *Equilibrul între antitese*, *Instituțiile României*, *Proprietarii și Sătenii*, *Paralelism între limba italiană și română*, *Meditații poetice din Lamartine*.

Eliade a lucrat mult pentru Teatrul național, traducând pe *Amfitrion* de Molière, *Norma* din italienește și scriind numeroase articole în *Gazeta Teatrului*. Sub auspiciile sale, s'a dat în București la 1834, prima reprezentație teatrală, în limba română.

Începând de la 1829, el a redactat: *Curierul de ambe sexe*, *Curierul românesc*, iar în limba franceză a scris: *Souvenirs et impressions d'un proscrit*, *Mémoires sur les événements de 1848*.

În poezie, Eliade a scris poezia epică *Sburătorul* și satira *Acceș*.

Ca om politic, a fost unul din căpeteniile revoluțiunii din 1848 cu Goleșcu, Magheru, Tell, Șcurtu, făcând parte din Locotenența Donnească.

În fața Academiei, Statul a ridicat o statuie în București spre amintirea și neuitarea misiunii istorice îndeplinită de Eliade Rădulescu.

Cu drept cuvânt însă, unele din scrierile sale sunt criticate, pentru că Eliade a căutat să pocească limba românească, italianizând-o și schimbând între altele consonanta *c* prin *q*. Exemplul său din fericire, pe acest teren al gramaticii, n'a fost urmat de cei lași scriitorii.

Rădulescu-Motru (Constantin). —

Născut în comuna Butoștii jud. Mehedinți în 1868 Februarie. A terminat facultatea de litere și de drept în anul 1889 în București, a continuat studiile în filosofie la Paris, München și Leipzig, de unde în 1893 s'a reîntors cu titlul de doctor în filosofie. La 1895, (14 Martie) când s'a inaugurat fundațiunea universitară Carol I, a fost numit secretar al comitetului administrativ și bibliotecar al acestei instituțiuni, post pe care îl ocupă și în prezent. Scrierile sale sunt: *Zür Enwickelung von Kant's Theorie der Causalität* (*Wündt's Philos. Studien B. IX*), diferite articole cu cuprins filosofic în *Convorbiri literare* și *Epoca literară* și alte reviste.

Rallet (Dimitrie). — Om politic, născut în Constantinopol, încetat din viață, în Botoșani la 1858, Octombrie 25. A făcut studiile în străinătate și a intrat în magistratură ca preșident al Tribunalului din Botoșani. La 1849 a fost director al Ministerului justiției din Moldova, apoi mai târziu sub vodă Grigore Ghika, Ministru al Cultelor din Moldova.

A fost unul din membrii activi ai comitetului unionist din Iași.

Râmniceanu (Naum). — Preot, publi-

cist, născut la 1764 în Bucuresci, încetat din viață la 1839.

A făcut studiile la școalele grecești din Capitală și apoi s'a preoțit și a dat lecțiuni pe la diferitele școale din oraș. Având o ură neîmpăcată contra Grecilor pe care-i învinovăța de toate relele de cari suferea țara, a scris contra lor numeroase satire în limba elenă.

A publicat: *Cronic al Românilor* (1764-1810). *Tânguirea țării Valachiei asupra jafului și derăpănării ce'i au făcut străinii tâlhari Greci* (1821), și alte multe cărți didactice.

Rasti (Mihail). — General de brigadă, născut la 10 Septembrie 1841. Intrat în școala militară ca elev la 1857, este înaintat sub-locotenent la 1859 și ofițer superior la 1872. Cu acest grad ia parte la rebelul Independenței (1878-78) și conduce recunoașterea de la Rahova.

Înălțat colonel la 1887, ocupă postul de prefect al poliției Capitalei în 1891 până la 1894, când e înaintat general de brigadă la 9 Iunie, și numit inspector general al jandarmeriei rurale, la înființarea ei.

În această calitate el organizează această instituțiune.

La 1896 este trecut comandant al diviziiei a 8-a din Botoșani.

Raț (Ioan). — Jurisconsult, născut la Turda în Transilvania, la 1828. A studiat la Blaj și a terminat gimnaziul la Cluj. Intră în cariera preotească și făcu un an de teologie în seminarul din Pesta. Atunci (1848) izbucni revoluția maghiară, și ténărul Raț intră ca tribun în prefectura lui Balint, a oastei lui Iancu. După sugrumarea revoluției, nu mai urmă cursul clerical, ci se dușe la Viena, unde se înscrie la facultatea de drept, și terminând-o la 1854, în anul următor s'a dus la Pesta, unde făcu doctoratul în legi, îndeplinind în acelaș timp la locotenența din Buda și postul de translator pentru textul român al legilor. La 1860 a fost numit avocat la Alba-Iulia. În 1861 a fost ales vice-prefect în comitatul Turzii; nu peste mult însă, renunță la postul acela. De aci datează activitatea sa politică. În acelaș an a mers de două ori la Viena, făcând parte din deputațiunile Românilor din Transilvania, prezentând Imperatului. memoriil în cauza națională. La

1862 a început a practica mai mult timp profesiunea de avocat și multă vreme a fost aproape singurul avocat român în toată Transilvania, care a susținut drepturile Românilor în mii de procese. La 1863 a luptat ca deputat în dieta de la Sibiu, apoi la cea din Cluj, unde a susținut cu multă energie votul minorității, care pretindea autonomia Transilvaniei.

De aci încolo rolul său politic se accentuează în conferințele naționale, ținute de fruntașii Românilor de peste munți, ocupând în mai multe rânduri fotoliul de vice-președinte și în urmă acela de președinte. Sub președința lui s'a redactat și s'a dus memorandumul la Viena. Pus sub acuzare dimpreună cu întregul comitet, a fost osândit la Cluj la două ani de închisoare de Stat, din care a și făcut un an și două luni în închisoarea din Seghedin, fiind grațiat dimpreună cu tovarășii săi. De atunci trăește la Sibiu, unde s'a mutat după vandalismul din Turda, și este șeful partidului național.

Robescu (Constantin. F.)— Profesor, om politic, născut la 1839. A făcut studiile în țară și le-a terminat în Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat în științele naturale.

Întors în țară, a fost numit la liceul Matei Basarab profesor de științele naturale și a ținut această catedră de la 1866 până la 1896, când a demisionat.

A fost cât-va timp director general al poștelor și telegrafelor sub guvernul Ioan Brătianu la 1880. La 1895 a fost ales în consiliul comunal al Capitalei și numit primar al orașului.

A făcut parte din Cameră ca deputat sub toate guvernele liberale de la 1875 până în prezent.

Rolla (Constantin).— Membru al Comitetului central al Unirei din Iași la 1857. În casa sa, s'a hotărît la o întrunire pregătitoare, alegerea lui Vodă Cuza de Domn al Moldovei.

Amănunte biografice lipsesc.

Roman (Alexandru).— Născut la 1826 Noembrie, în comuna Rogoz din comitatul Bihorului, încetat din viață la Sebeș (Transilvania) la Septembrie 1897.

Studiile 'și le-a făcut la Blaj și Beiuș, iar teologia la Viena.

Intrând la 1868 în politică, a fost ales în șapte rânduri deputat al cercului electoral Ceica din Bihor, până la 1888, când și Românii din Ungaria propriu zisă, au încetat de a mai lua parte la alegeri.

În timpul acesta, Al. Roman s'a distins și ca publicist, înființând și redactând la Budapesta ziarul național de opoziție *Federațiunea*, care a încetat însă pe la anul 1870. Persecutat în urma atitudinii sale energice ca deputat și ziarist, Alexandru Roman a trebuit să sufere o pedeapsă de un an închisoare la Vaț, pedeapsă la care a fost condamnat de juriul din Pesta în urma ultimului proces de presă ce i s'a intentat.

După încetarea *Federațiunei*, Al. Roman a primit postul de profesor de limba și literatura română la universitatea din Pesta. Fiind ales membru ordinar al Academiei române, a desfășurat și în calitatea aceasta o vie activitate până la moartea sa.

Înainte cu trei luni, conferința din Cluj în chestia bisericii române unite, a distins pe Alexandru Roman, alegându-l președinte al Adunării.

Romanescu (Aristitza).—Artistă dramatică, născută în Craiova la 24 Decembrie 1854, fiica artistului C. Dimitriadi și a tragedianei Polixenia Stavrescu.

Crescută în familia Teodorini, manifestă din copilărie multă aplecare pentru teatru și se căsătorește încă tânără cu actorul Romanescu al cărui nume 'l poartă. La această epocă, începu să joace, și mai ales se cânte pe scenele din grădinele publice, cu deosebire la otelul «*de Pestha*» în Bucuresci.

La 1874 debută la teatrul din Craiova, în piesa *După șase ani*. Apoi fu angajată în trupa de sub direcțiunea Millo-Dimitriadi și jucă în *Lupta pentru credință* și într'o revistă a lui P. Grădișteanu: *Cer cuvântul*.

Talentul D-nei Romanescu nu s'a arătat însă în întregimea sa de cât de la 1880 înainte.

Angajată la Teatrul național din Bucuresci, principalele sale creațiuni au fost: *Vestala din Roma invinsă*, *Delșinul din Ludovic al VI*, *Albone din Nunșile venețiane*, etc., etc.

Mai târziu Ar. Romanescu pleacă la Paris, unde 'și termină studiile sale sub di-

recțiunea lui Delaunay. Reîntoarsă în țară, reintră la Teatrul național și se distinge creând sute de roluri însemnate. Principalele sale succese au fost în *Scânteea*, *Daniel Rochat*, *Fântâna Blanduziei*, *Ovidiu*, *Onoarea*, *Marion de Lorme*, *Ruy-Blas*, *Bucuria casei*, într'un cuvânt în întregul repertoriu de frunte al scenei noastre naționale. Toate creațiunile sale nici că se pot enumera.

D-na Aristița Romanescu a fost numită la 1894 profesoară de dicțiune pentru cursul de declamațiune la Conservatorul din Bucuresci.

Romanescu (Ioan).—Profesor, născut în Craiova la 28 Ianuarie 1840. A făcut studiile în țară și la 1862 a fost numit pedagog repetitor în internatul Statului din Craiova. La 1864 fu trecut profesor de limba latină, română, istorie și geografie la gimnaziul din Plocești, ocupând acest post până la 1891, când a eșit la pensiuine.

La 1866, Romanescu a înființat secțiunea de Prahova a Societăței pentru învățătura poporului român, în fruntea căreia a stat când ca președinte, când ca vice-președinte.

El a publicat: *Gramatica românească* cu toate părțile ei.

Romano (Mihail).—Căpitan, născut la 5 Decembrie 1842, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1861, el capătă gradul de sub-locotenent la 1864 și acelu de căpitan la 1874. La atacul de la Grivița, la luarea redutei, cade mort pe câmpul de luptă la 30 August 1877.

Romnicianu (Grigore).—Medic, născut în Bucuresci la 5 Decembrie 1815. A făcut studiile sale la școala de medicină din Bucuresci, apoi trimis de Stat la Paris, le-a complectat acolo, obținând titlul de doctor în medicină.

Fost mai întâiu medic al școalei de oficeri, șef de lucrări anatomice la facultatea de medicină din Bucuresci, în 1875 a fost numit medic primar la spitalul de copii, post pe care 'l ocupă și în prezent.

În 1890, Dr. Romnicianu a fost numit profesor la facultatea de medicină din Bucuresci.

În timpul rezelului Independenței, el a făcut serviciul gratuit de medic la spitalele militare și trupă.

Membru al societății de chirurgie și de medicină din Paris, membru al societății Crucea roșie și membru corespondent al Academiei române, doctorul Romniceanu a publicat: *Cholera epidemică, Acțiunea fiziologică și terapeutică a tutunului, Anatomia descriptivă, Grefa dermo-epidermică, Lacul Sărat și indicațiile lui în boalele de copil, Patologie chirurgicală* 2 vol., *Corpi străini, Dare de seamă asupra spitalului de copii de la 1874-1878 și de la 1893-1894, Lecțiuni de clinică asupra boalelor copiilor* 1 vol., *Tratatulul piciorului strămb, Sifilisul infantil.*

El a colaborat la gazeta medico-chirurgicală *România medicală.*

Roques (Antonin).—Profesor, publicist francez, născut și mort în Franția.

Venit în țară pe la 1840, a fost ani îndelungați profesor pentru limba franceză la Sf. Sava și în diferite alte institute.

A colaborat la mai multe ziare franceze de sub direcțiunea lui Marsillac și a publicat unele scrieri chiar în limba română prin *Revista contemporană.*

Scrieri: *Leçons et modèles de littérature. La princesse Ema* dramă în versuri, *Un mari s'il vous plaît* comedie, *Poésies diverses, Legendele și doinele* poetului Alecsandri, traduse în limba franceză, *Constantin Brâncoveanu*, dramă, *Elena* dramă; *În brațele lui Morfeu* comedie, *Căsătoria lui Eduard*, comedie, etc., etc.

Rosca (Juliu).—Poet, publicist, născut la 10 Octombrie 1858 în Bucuresci. A colaborat cât-va timp la ziarele *Dorobanșul* și *Ghimpele, Doina* și altele.

A debutat în literatură prin poema *România liberă* (1877); apoi a publicat: *Flori de primăvară, Zina florilor, Criveșul* (1879), *Zimbiri și Lacrime, Sacrificiu pentru sacrificiu* roman, *Fata de la Cozia* dramă în versuri (1882), *Lăpușeanu* tragedie.

Rosenthal (Emanoil).—Mare întreprinzător de lucrări publice, născut în Austria la 1828, de origină izraelită, încetat din viață în Bucuresci la 1889.

A fost adus în țară la vârsta de 4 ani, de un unchiu al său care ținea cu arendă proprietățile Brâncovenilor.

Pe la 1848 a început întreprinderile sale, înființând primele diligențe între Brașov și

Giurgiu și Bucuresci-Brăila-Galați, cari au circulat de la 1848 până la 1863.

Apoi a fost mare întreprinzător de lucrări pentru căile ferate în țară, și a construit numeroase cazărmi, școala militară din Iași, palatul domnesc din aceiași localitate.

A fost membru în comisiunea pentru organizarea poștelor române, spre a înlocui pe cele străine (1863) și în acelaș an a prezentat guvernului cel d'întăiu proiect pentru înființarea monopolului tutunurilor.

A săvârșit numeroase binefaceri, luând în timpul rezelului Independenței din 1877-78, inițiativa înființării unei secțiuni a *Crucei Roșie* izraelită.

Rosetti (Constantin. A.)—Ziarist, publicist, om de Stat, născut la Bucuresci în anul 1816, mort în Bucuresci la 19 Aprilie 1885. A făcut studiile sale în Bucuresci la colegiul Sf. Sava, apoi intră în oștire la 1833 spre a demisiona peste trei ani, îmbrățișând cariera literilor. A debutat prin niște traduceri din Byron, Lamartine, Voltaire și publică la 1840 un volum de poezii *Ceasuri de mulțumire*, din cari unele au rămas populare.

La 1842, fu numit polițai în orașul Pițești, pe urmă procuror al Tribunalului din Bucuresci, demisionând la 1845, spre a se stabili în Paris. Reîntors în țară la 1846 se căsătorește cu Maria Grant și deschide o librărie în Capitală.

Membru în comitetul revoluționar de la 1848, este arestat la Iunie și liberat a doua zi de poporul răsculat. El devine atunci prefect de poliție în Bucuresci, apoi secretar al guvernului provizoriu și director la Ministerul de Interne. În acest an, fundează ziarul *«Pruncul român»*.

În luna Septembrie din acelaș an, fiind trimis în lagărul lui Fuad Effendi spre a protesta contra restabilirii regulamentului organic, e arestat dimpreună cu cei lași emisari și trimis la Orșova. De acolo a reușit să-l scape soția sa, îmbrăcându-se în haine de țărăncă.

Scriitorul francez Michelet a istorisit de a lungul această tragică epizodă din viața Mariei Rosetti.

Stabilit în Paris, C. A. Rosetti fundă în 1850 mai multe ziare politice și literare precum *România viitoare, Republica română.* În acelaș an publică *Apelul către toate par-*

tidele, *Apologia revoluțiunei române; Catechismul Săteanului, Scrisori către Principele Stirbey*; aceste două în 1852.

Reîntors în țară e ales deputat în divanul ad-hoc, ia o parte însemnată la toate evenimentele cari aduc Unirea Principatelor, alegerea lui Cuza, și fundează ziarul *Românul*.

Deputat în mai multe legislațiuni, Ministru chiar timp de o lună, după Unire, trece în opoziție și începe o campanie crâncenă contra guvernului lui Vodă Cuză, din care cauză este arestat și dat judecăței de două ori, suspendându-se și ziarul său *Românul*, pe care-l înlocuiește prin *Libertate și Conștiința națională*, cari și acestea sunt suspendate.

C. A. Rosetti e atunci unul din membrii principali care organizează detronarea principelui Cuza; în casele sale se face planul mișcării și la miezul nopții spre 11 Februarie 1866, pe când în etajul de jos se tipărea proclamația viitorului guvern provizoriu, în etajul de sus se dansa spre a nu deștepta bănuclile poliției, deja încunștințate prin denunțări, despre ce are să se întâmple.

În primul guvern al Locotenenței domnești, C. A. Rosetti ia la 11 Februarie portofoliul Cultelor și-l păstrează în guvernul de contopire al partidelor, de la 11 Mai până la 15 Iulie 1866 sub prezidenția lui Lascar Catargiu.

După căderea guvernului liberal de la 1868, el trece carăși în opoziție; după o ședere de câți-va ani la Paris, se întoarce în țară spre a organiza coaliția de la Mazar-Pașa care atrage după sine răsturnarea partidului conservator. Țara fiind în ajunul rezelului de la 1877, C. A. Rosetti se arată cel mai înflăcărat partizan al intrării României în acțiune. La 1878, sub prezidenția lui I. C. Brătianu ia portofoliul Ministerului de Interne de la 26 Martie până la 17 Noembrie 1878, când trece Președinte al Camerei.

De la 9 Iunie 1881 până la 25 Ianuarie 1882 este iarăși Ministru de Interne.

Cu ocaziunea revizuirii Constituției, din cauza unor abuzuri comise de unii liberali și nepedepsite, C. A. Rosetti dete semnalul disidenței liberale, care trebuia și aducă mai târziu după moartea sa, coaliția și opoziția unită, apoi formarea partidului liberal-conservator.

C. A. Rosetti a fost toată viața sa dimpreună cu I. C. Brătianu, conducătorul partidului liberal.

Rosetti (Dimitrie).—Publicist, ziarist, născut în Bucuresci la 17 Aprilie 1850, fiul lui Radu Rosetti. A urmat în Paris cursurile liceului Louis-le-Grand, fără a le termina, și apoi două ani la școala «des sciences politiques et administratives».

Întors în țară la 1876 după ce a ocupat cât va timp funcțiuni administrative, a intrat la redacția ziarului *Românul*. Sub pseudonimul *Max*, a mai colaborat la ziarele: *La Boite aux lettres, l'Independance roumaine, Epoca, Timpul și Constituționalul*.

A scris pentru teatru: *Uite popa, nu e popa*, comedie, *Vicleimul, Șahâr-Mahâr, Zeflemelele, Nazat*, reviste umoristice, aceste două din urmă în colaborare cu I. Negruzzi, *Un leu și un zlot*, și *Moștenire de la răposata*, localizate dupe repertoriul lui Labiche, și toate jucate pe scenele teatrelor din Bucuresci.

La 1888 a fost numit membru în comitetul Teatrelor; funcțiune onorifică pe care o ocupă până în prezent.

A tipărit un volum la *Cronice* (1886), *Trotoarul Bucuresciului* (1897); *Povești către Săteni* (1880), *Dicționarul conțemporanilor din România* (1898).

A reprezentat în Camera de la 1888-1890, colegiul al 3-a de Teleorman.

Rosetti (Ioan).—Locotenent, născut la 25 Aprilie 1845. Intrat în armată ca soldat la 1860, se liberează la 1863 apoi se reangajează ca sergent în 1865, este înălțat sub-locotenent la 1868. În timpul rezelului Independenței (1877-78) fiind locotenent în Bat. 3-a de vânători, moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 12 Octombrie 1877.

Rosetti (Maria. C. A.).—Născută în anul 1819 la Guernesey (Englita), încetată din viață în Bucuresci la 1893.

La 1847, s'a căsătorit cu marele bărbat de stat C. A. Rosetti pe care l'a urmat în exil la 1848, isbutind să-l scape dimpreună cu cei lași proscrisi din mâinele Turcilor. Pentru isbutirea planului său, se deghizase în țărancă română. Reîntoarsă în țară la 1857, colaboră la diferite ziare, almanacuri și cu deosebire la *Românul*. În 1863-1864 publică *Mama și Copilul*; iar săptămânal.

Câte-va din scrierile sale au apărut în 1893 într'un volum tipărit prin îngrijirea fiului cî Vintilă Rosetti.

Rosetti (Mircea C. A.).—Fiul cel mai mare al lui C. A. Rosetti, născut în Paris la 1850, încetat din viață în Bucuresci la 1882. În urma unui accident de trăsură întâmplat pe cînd era copil de patru ani, a rîmîs atins de o gravă boală de pept care l'a împedicat să joace un rol mai activ fie în politică, fie în literatură. Înzestrat însă cu un mare talent natural, a publicat numeroase scrieri între cari unele în limba franceză, altele în românește. Vom cita: *Spovedania unei murinde*, *Anul noii*, *O romîncă*, *Bălanul*, *Prietenul meu Ion*, *Zinca*, *Prima ciocnire*, *14 Iulie al mamei Bernard*, *Lacrîmi de mîmă*, *Cîrmuiți și cîrmuitori*, *Ștăpînii noștri pauflete politice*, *Inamovibilitatea magistraturei*.

Democrat înaintat, a luat parte la mișcările sociale ale tînerimii scoalelor din Franța și Italia.

Rosetti (Radu. D.).—Publicist, om politic, născut la Bucuresci în 1820, încetat din viață în Bucuresci la 13 Martie 1868.

A ocupat mai întîiu funcțiunea de membru la tribunalul Dolju în 1846, apoi a trecut prefect al județului Gorjiu (1847), director al prefecturii poliției Bucuresciului (1849), prefect la Argeș și Brăila (1849-50), prefect al poliției Capitalei (1855), director general al temnițelor (1860-1862), membru la cîrtea criminală 1863. Apoi demisionează.

De la această epocă înainte, începe ca publicist satiric, să colaboreze la un număr însemnat de ziare ostile principelui Cuza.

Sub pseudonimele «*Udar*» și «*Pauvre Diable*» publică proză și versuri în ziarele *Convențiunea*, *Cicala*, *Nikipercea*, *Sarsailă*, *Spiridușul*, *Țințarul*.

După detronarea principelui Cuza și suirea pe tron a principelui Carol I, este numit prefect al poliției Capitalei în primul guvern constituit la 11 Februarie 1866 sub prezența lui Ion Ghika, și păstrează această funcțiune sub toate ministerele cari se succedă, până la moartea sa.

Rosetti (Radu. D.).—Poet, născut în Bucuresci la 1874 Decembrie în 18, fiul lui Dimitrie Rosetti (Max). A întrerupt stu-

diile sale încă din frageda copilărie, și a început să publice versuri prin diferite ziare.

Mai tîrziu luînd bacalaureatul, s'a înscris la facultatea de drept în 1897.

Scrierile sale sunt adunate în volum sub titlul *Venezzia, Epigrame, Din inimă, Sincere, Duiioase*.

A mai adunat într'un volum principalele scrieri de dragoste ale poezilor romîni sub titlul: *Cartea dragostei*.

A tradus în versuri pentru teatru *Steaua de Richopin*, care a și fost jucată pe scena Teatrului național din Bucuresci.

Rosetti (Scarlat).—Născut în Bucuresci la 1802, încetat din viață la 1872. A ocupat mai multe funcțiuni publice, între cari cea de primar al Bucuresciului în două rînduri, după ce fusese și judecător pe la 1840.

Amănunte biografice lipsesc.

A făcut multe călătorii în viața sa, mai ales prin Asia. A lăsat o parte însemnată a averii sale pentru *Ateneul român* din Bucuresci, dăruind acestei instituțiuni și o bibliotecă de peste 6000 volume.

Avea titlul de *comite*, care i se conferise de Curtea imperială a Austriei.

Rosetti (Teodor).—Om politic, născut în Iași la 1834. A făcut studiile sale liceale în țară și cele universitare în Paris. După terminarea lor, a intrat în magistratură unde a ocupat funcțiunile cele mai înalte până la Curtea de casație, unde a ajuns membru. La 7 Ianuarie 1875 a intrat în cabinetul prezidat de L. Catargiu ca Ministru al Lucrărilor publice până la 31 Martie 1876. Reintrat în magistratură, este înaintat preșident al Curții de casație.

Evenimentele din 1888, în urma retragerii guvernului Ion Brătianu, l' readuc iarăși în viața politică și M. S. Regele l' încredințează somăriunea guvernului.

Th. Rosetti prezidează cabinetul de la 23 Martie 1888 până la 29 Martie 1889, apoi ia portofoliul justiției și face legea inamovibilității magistraturei; la 1890 demisionează.

La 1891 e numit guvernator al Băncii naționale, funcțiune pe care o părăsește în 1895 spre a lua direcțiunea Băncii agricole.

Th. Rosetti este unul din membrii întemectori ai societății literare *Junimea* și al partidului *Constituțional*.

A colaborat la revista *Convorbiri literare*

unde a publicat în 1874 un interesant studiu *Despre direcțiunea progresului nostru*.

E cumnatul fostului domnitor Alexandru Cuza.

Rosetti (Vintilă C. A). Al doilea fiu al lui C. A. Rosetti, născut la Domet (Franța) în 1853. A făcut studii de arhitectură în Paris, apoi întors în țară a luat parte ca soldat voluntar în batalionul de Vânători la rezelul din 1877 contra Turcilor, când fu decorat cu *Virtutea militară* la atacul Griviței, medalie pe care o refuză, considerând-o nepotrivită cu principiile sale democratice.

A luat în 1885 direcțiunea politică și financiară a ziarului *Românul* pe care o păstrează până astăzi. Consilier comunal al Capitalei în 1888, apoi ajutor de primar, membru al Camerei de comerț și al Comitetului teatrelor, Vintilă Rosetti a fost reales consilier comunal în 1895 și deputat al Capitalei în 1896.

Memburu al Ligii culturale, președinte al secțiunii București, el este în politică, naționalist și democrat înaintat.

A publicat trei volume din scrierile lui C. A. Rosetti (1885, 1886, 1887) o broșură asupra morții și înmormântării lui C. A. Rosetti (1885), două volume din scrierile lui Mircea Rosetti (1882) un volum din scrierile Mariei Rosetti (1893), *Amintiri istorice* (1888) și diverse cronice, nuvele, prin *Românul* sub pseudonimele Rovin, Stan. În 1881 a fost unul din fondatorii revistei socialiste *Dacia viitoare*, care apărea la Paris.

Rosetti-Bălănescu. (Nicolae).— Om politic, născut în Iași la 1829, încetat din viață la Paris în 1884.

A făcut toate studiile în Paris la liceul *Henri IV* și la facultatea de drept. Întors în țară, a fost judecător la Suceava până la 1856, apoi prefect la Galați de la 1858 la 1859 când a demisionat.

A fost Ministru de Externe în cabinetele N. Kretzulescu și M. Kogălniceanu de la 17 August până la 17 Octombrie 1865.

Rosetti-Solescu. (Gheorghe).— Diplomat, născut în Iași la 30 Noembrie 1852. A făcut studiile juridice în Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. A intrat în diplomație la 1880 ca atașat supra-

numerar în administrația centrală a Ministerului de Externe, după ce fusese supleant, procuror și judecător de ședință la Trib: Iași de la 1876 până la 1878.

La 17 Mai 1880 a fost înaintat secretar de cl. II la legațiunea noastră din Petersburg; înaintat cl. I-a la 1881 este transferat la Paris, apoi Viena, și la 1885 se reîntoarce la Petersburg, de unde trece la Viena în 1886.

Consilier de legație în 1888, e numit Ministru plenipotențiar la Belgrad în 1889 și la 1895 este transferat cu acelaș titlu la Petersburg unde se găsește și acum.

Rosnovanu (Gheorghe).— Colonel, născut la 1 Martie 1832. A făcut studiile sale în Rusia și a servit în armata rusă până la 1857 când a fost primit în oștirea română cu gradul de sub-locotenent. La 1858 era maior, la 1859 colonel. Apoi de la această epocă până la 1872, colonelul Răsnovanu a fost în diferite rânduri în neactivitate până la 1872 când a părăsit oștirea.

Isbucnind rezelul Independenței (1877-78) este rechemat sub drapel ca șef al cavaleriei divizionare, și se distinge la Nicopole, Opanez și înaintea Plevnei.

Colonelul Răsnovanu a reprezentat în mai multe rânduri pe alegătorii județului Neamțu în Cameră sub guvernul conservator și a fost în 1872, prefect în acest județ.

Rosnovanu-Roset (Iordache).— Amănunte geografice lipsesc. A fost mare vistier al Moldovei la 1819, consilier de stat rus, prezident al divanului Moldovei. A încetat din viață la 1836.

Roth (Mauriciu).— Medic, de origină izraelită, născut în București la 1844. A făcut studiile sale liceale în țară și apoi a plecat la Viena de unde s'a întors la 1870 cu titlul de doctor în medicină. Stabilindu-se în București a fost medic șef al Spitalului izraelit până la 1879, medic diriginte al Cascii de sănătate din strada Teilor până la 1886, medic al societății de asigurare *Dacia*.

Naturalizat la 1879, D-rul Roth a fost numit la 1882, medic comunal al orașului București, post pe care l'ocupă și astăzi.

Scrierile sale sunt: *Causele mortalității populațiunii române* (1880). *Verificările de de-*

cese (1889). *Câte-va experiențe cu Amylnitrii*, etc, etc.

Rukman (baron, de).—Diplomat rus, de origină germană, venit în Bucuresci la 1834 în calitate de consul al imperiului rusesc.

Om cu mare trecere pe lângă Vodă A. Ghika, cu mare înruiure asupra afacerilor publice, și adesea adevăratul arbitru al situațiunii.

Opoziția din Adunare criticând la 1837 unele acte ale ocărmuirii și amestecul consulului rusesc în afacerile Statului, baronul Rukman impuse Domnitorului să trimită Adunării o mustrare.

Apoi mai ceru să se introducă în regulament un articol adițional care dispunea ca pe viitor ori-ce modificare ar voi Adunarea să introducă în *Regulamentul organic*, să nu se poată face de cât cu autorizarea specială a sublimei Porți și consimțimintul Rusiei.

La aceasta se împotrivi I. Câmpineanu, dimpreună cu opoziția. Rukman aflând refuzul Adunării, trimise Domnului o adresă în regulă de protestare, dar nereușind, plecă la Constantinopole și smulse de la Sultan un firman, impunând Adunării articolul adițional.

Apoi Rukman amenință în scris cu o pedeapsă disciplinară pe deputații din opoziție. Amenințările se traduseră în fapt prin cėsilarea lui I. Câmpineanu, destituirea prefectului poliției I. Filipescu și alte persecuțiuni, între cari destituirea profesorului de limba franceză de la Sfântu Sava, Vailant, sub acuzare că dă tinerimei o cultură franceză, împotriva intereselor Rusiei.

La 1839, în urma unui scandal de familie și căsătoriei sale cu o româncă — soția lui Glogoveanu,—Rukman fu rechemat în Rusia, de unde nu s'a mai întors în țară și unde a murit.

Ruset (Iancu). — Amănunte biografice lipsesc.

Se știe însă că a făcut studiile în Lipsca la 1827. Întors în țară, a fost ales în Adunare, unde dimpreună cu I. Câmpineanu, Em. Baleanu și Gr. Cantacuzino, au format ei patru, la 1834, primul grup liberal-național, având drept țintă, reforma regulamentului organic.

Ruso (Alexandru). — Poet, născut în Moldova, încetat din viață la 1859. A făcut studiile în Elveția, unde începu să producă câte-va poezii.

Reîntors în țară la 1840, a fost numit judecător la Tribunalul Piatra. Atunci publică mai multe poezii în limba franceză.

Amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, pleacă în Transilvania, unde este închis. Pus în libertate se întoarce în țară și îmbrățișează cariera de avocat.

A publicat în *România literară* (1855): *Critici asupra limbii române*.

Rusu (Ioan Șirianul).—Publicist, născut în Siria (Ungaria) la 1864. A făcut studiile la Arad. Apoi a venit în Bucuresci și a fost profesor și redactor la *Românul* până la 1891. După aceea, reîntors în Sibiu, a înființat acolo *Foaia Poporului*.

Osândit de trei ori pentru delictes de presă, a stat în temnițele de la Sibiu, Cluj, Segedin, de la 1893 până la 1894.

Șcrieri: *Moara din vale*.

S

Șaabner-Tuduri (Alexandru).—Doctor în medicină, profesor, născut în Bêrlad la 1859.

A făcut studiile sale primare în Bêrlad, cele secundare în Institutul academic din Iași, car cele universitare la facultatea din Bucuresci, obținând titlul de doctor în medicină și chirurgie.

A fost profesor de științele naturale la școala comercială din Capitală precum și la diferite institute particulare.

A fost medic secundar al spitalelor Eforiei și medicul consultațiunilor gratuite a dispensarului pendinte de Eforia spitalelor precum și medicul direcțiunii generale a

Poștelor și Telegrafului. Este directorul casei de sănătate din Capitală.

A colaborat la confecționarea hărții geologice a României, făcând parte 7 ani din biroul geologic.

A scris: *Apele minerale din districtul Dâmbovița* (1885); *Atlas Zoologic*, cuprinzând 263 figuri colorate cu text explicativ (1889); *Studiu asupra apelor minerale din districtul Neamțu* (1890); *Isvorul cu apă alcalină termală de la Siriu* (județul Buzău) (1890).

Safir. — Pseudonim literar al poetului *Nicolae Demetrescu*, născut în Craiova la 1847, încetat din viață la 1883, Septembrie.

A colaborat la revista *Oltul* (1873-1875) și la *Revista literară*.

A publicat *Cavalul*, poezii.

Șaguna (Andrei). — Mitropolit din Transilvania și Ungaria, născut la 1 Ianuarie 1809 la Micolț (Ungaria), încetat din viață la 16 Iunie 1873. A făcut studiile sale juridice în Pesta și apoi a studiat teologia la Verșet.

La 1848 el este confirmat episcop al eparhiei bisericești ortodoxe din Ardeal și începe a lucra pentru a pregăti terenul de luptă spre a putea proclama despărțirea bisericești Române de Sârbi. Pentru acest sfârșit întemeiază școli, seminariu, înființează o tipografie, fundează la 1853 în Sibiu «*Telegraful român*» și isbutește la 24 Decembrie 1864 să se restabilească vechea mitropolie a Ardealului în capul căreia este pus.

Mitropolitul Șaguna a apărut adesea în dieta Ungariei la 1867, legalitatea Mitropoliei române ortodoxe, iar în 1868 făcu să se voteze de congresul bisericesc național, *statutul organic* al bisericești românești.

El a publicat: *Elementele dreptului canonic* (1854), *Istoria bisericească* 2. v. (1860), *Compendiu de drept canonic* (1868), *Enchiridion* (1871), *Manual de studiu pastoral* (1872), etc, etc.

Șăineanu (Lazar). — Profesor, de origine izraelită, născut în Ploești la 23 Aprilie 1859. Frecventă mai întâi gimnaziul local Sf. Apostoli Petru și Pavel, apoi continuă cursurile liceului Matei Basarab din Bucuresci. După absolvirea claselor liceale, se înscrie la facultatea noastră de litere, unde timp de 5 ani (1881—1886), se consacră

studiilor înalte. Încă pe băncile universitare Șăineanu se făcu cunoscut prin două lucrări remarcabile: *Elemente turcesci în limba română și Ielele*, una consacrată limbii române și cea-l-altă credințelor poporului român, lucrări cari atraseră asupra-i atențiunea oamenilor speciali. Aceste studii pe terenul filologiei române, fură încoronate prin opera *Semasiologia limbii române*, care, prezentată în Martie 1887 ca teză de licență în litere, fu onorată de Universitatea noastră cu un premiu de 5000 lei. În anii 1887 și 1888 L. Șăineanu merse în Franța și Germania, unde obținu doctoratul. Intors în țară, d-sa fu însărcinat a suplini pe d. Hasdeu, maestrul junelui filolog, în catedra-i de la facultatea de litere, unde profesă două ani de zile și publică un volum de prelegeri ținute la Universitate. În 1893—94 d-sa fu din nou însărcinat a suplini pe d. Hasdeu la aceeași facultate.

L. Șăineanu a scris și publicat până astăzi: *Elemente turcesci în limba română* (1885), *Ielele*, studiu de mitologie comparativă (1886), *Glosar de cuvintele vechi și streine din operele lui Miron Costin* (1887), *Incarcare asupra Semasiologiei limbii române*, (1887), *Les Jours d'emprunt ou les Jours de la Vieille* (Zilele Babei), teză de doctorat în litere (1889), *Linguistica contemporană sau școala neo-gramaticală* (1889), *Autori români moderni* (1891); ed. II, (1892), *Raporturile între gramatică și logica c'o privire sintetică asupra părților cuvintului* (1891), *Ioan Eliad Rădulescu ca gramatic și filolog*, (1892), *Istoria filologiei române*, (1895), *Studii folklorice* (1896), *Dicționar universal al limbii române*, (1896).

Saligny (Anghel). — Inginer, născut în Focșani la 1854. A terminat acolo liceul și apoi a plecat în Germania, unde a făcut studii speciale de inginerie.

Intors în țară, guvernul l trimite mai întâi la Praga spre a supraveghea construirea mașinilor și vagoanelor comandate acolo. Apoi la 1876 este numit inginer de control la construirea liniei ferate Predeal-Ploești.

La 1881 este sub-director al liniei Adjud-Târgul-Ocna, apoi director al liniei Bêrlad-Vaslui.

După terminarea acestor lucrări, este numit în 1883 șef al serviciului construi-

rei docurilor Galați-Brăila, pentru linia ferată Fetești-Cernavodă și podul peste Dunăre, care s'a terminat în 1895.

La această epocă a fost numit director general al căilor ferate.

A publicat: *Memoriu asupra proiectului podului peste Dunăre* (1888), *Cercelări asupra păcurilor din România*.

Samurcaș (Constantin). — Fost cămașan al Olteniei de la 1821 la 1822 când a demisionat. Incetat din viață în Craiova la 1822. Amănunte biografice lipsesc.

Sarandi (Frosa). — Artistă dramatică, născută în București la 1840. A debutat încă de tână pe scena teatrului din București și a jucat cu un succes strălucit toate rolurile femecești comice. Angajată mai întâiu ca subretă, a făcut parte dintre societățile Teatrului național de la 1877 și până la 1897. S'a distins cu deosebire în cele *Două orfeline*, rolul bătrânci Frochard; apoi nu e comedie din repertoriul lui Alecsandri precum și din toate cele-lalte comedii mai cu vază în care Frosa Sarandi să nu fi strălucit în roluri prin verva și talentul admirabil ce a desfășurat.

În *Cocoana Chirită*, *Lipitorile satelor*, *Manevrele de Toamnă*, *Moștenire de la răposata*, *Un leu și un zlot*, *Femele noastre*, etc, această artistă învescea publicul prin talentul ei fără seamăn. La 1897, în urma boalei de care suferea de cât-va timp, Frosa Sarandi a fost trecută între pensionarele societății dramatice.

Sbiera (Ioan. G.)—Profesor, născut la 1836 în satul Horodnicul de jos (Bucovina).

A făcut studiile în Rădăuți, Cernăuți și Viena. La 1862 a fost numit profesor de limba română la liceul din Cernăuți și a funcționat în această calitate până la 1870.

Membreu al Academiei române (1867), profesor de limba și literatura română la Universitatea din Cernăuți (1875), Ioan Sbiera a publicat: *Conceptul nașimel și însemnătatea graiului național* (1880), *Puterea graiului național* (1884), *Grigore Urechie* (1884), *Povești populare românești* (1888), *Colinde*, *Cântece de stea*, *Urări de nunți* (1888), etc, etc.

Schachmann (Max).—Doctor în medicină, născut în București la 1 Ianuarie

1859. A urmat cursurile gimnasiului Lazăr, liceului Sf. Sava și apoi a făcut studiile sale medicale la Paris. Primit intern al spitalelor civile din Paris la 1883, s'a întors în țară la 1887 și a fost numit medic primar al spitalului Caritas în 1891.

A publicat următoarele lucrări: *Epidemie du muguet bénin chez le vieillard* (1881), *Portes d'entrée et voies de propagation des bacilles de la tuberculose* (1885), *Sur la cirrhose pigmentaire dans le diabète sucré* (1886), *Intoxications par l'oxyde de carbone* (1886), *Contribution au traitement de la pelade* (1887), *Sur un cas d'epistaxis incoercible*, (1888), lucrări apărute în diferite reviste medicale franceze.

Scheletî (Gheorghe). — Compozitor muzical, născut în Iași la 1837, încetat din viață în București la 1887. A început prin a intra la 1885 în școala de cadeți de unde eși cu gradul de sub-locotenent peste puțin timp și înaintă până la gradul de maior, când demisionă din oștire.

Avea încă de mic copil o mare aplecare pentru muzică și era la vârsta de 14 ani, unul din cei mai buni pianști din Iași; de acea, o dată eșit din armată, și sacrifică tot timpul și activitatea pentru muzică.

Profesor de piano la Conservatorul din Iași, compozitor de mare talent, G. Scheletî a lăsat un număr însemnat de producțiuni muzicale, dintre cari vom cita: *Aurora Boreală*, *Gangurul*, *Suspiniul Carpaților*, *Valurile*, *Iluziuni pierdute*, *Ingerul păzilor*, *Un cântec drag*, *Dorul*, *Că te legem codrule?*

Scheletî (Nicolae).—Colonel, publicist, născut la 1836, încetat din viață la 20 Iunie 1872. După ce a făcut studiile la școala militară din Potsdam (Germania), s'a angajat în oștire ca soldat și a înaintat până la gradul de colonel în 1869.

Pe terenul literar, a colaborat mult timp la revista *Convorbiri literare*, și a publicat: Partea 1-a din opera lui Goethe *Faust*, în colaborare cu V. Pogor, apoi *Suferințele lui Werther* și traduceri însemnate din poeziile lui Heine, Schiller, Goethe.

Schneider (Charles).—Născut la 1826 la Saint Gall (Elveția), încetat din viață în aceeași localitate la 1897.

Controlor poștal în Elveția, a venit în București la 1869, făcând parte din misiuni-

nea elvețiană trimisă aci după cererea guvernului român, spre a organiza serviciul poștal, luat din mâinele administrațiunei streine.

A rămas în Bucuresci două ani, desfășurând o mare activitate în îndeplinirea misiunei sale.

Reîntors în țara sa la 1871, direcțiunea poștelor din România, ca semn de grațitudine, i'a exprimat acolo felicitările sale, când a împlinit 50 de ani de serviciu.

Un fiu al său, Jules Schneider, s'a mutat în Bucuresci la 1880 și a stabilit aci una din cele mai importante case comerciale pe strada Sf. Vinere No. 12, pentru lucrări tehnice, instalări de electricitate, apă, etc. El s'a căsătorit chiar în țară.

Scriban (Neofit).—Arhereu, născut la Burdujeni (Botoșani) la 1808) încetat din viață la 1885.

Prima învățatură a luat'o în școala de la Burdujeni, apoi la vârsta de 19 ani a intrat în mănăstirea Govora ca frate. În 1833 merge la Iași și intră la biserica Trei Erarhi ca preot servitor, urmând în acelaș timp cursurile Academiei Mihăileană. La 1830 este numit predicator al Mitropoliei.

Apoi vine în Bucuresci și urmează cursurile de la Sf. Sava până în 1839. La 1840 este închis la mănăstirea Neamțului de către mitropolitul Veniamin, pentru că s'a găsit la densus operile lui Voltaire. Ridicându-se pedeapsa la 1842, el fondează școala națională din Fălticeni și la 1843 deschide o școală în mănăstirea Neamțului pentru călugării tineri.

La 1846 fiind arhimandrit, este chemat la Iași și numit director al școliei Trei Erarhi și superior al bisericei Sf. Vasile, unde profesază până la 1862. În acelaș timp este profesor și la seminarul Veniamin.

La 1861 se pune în capul a 40,000 locuitori și reclamă împrumutarea sătenilor.

În acești ani el lucrează cu cei mai de frunte bărbați ai Moldovei pentru unirea Principatelor.

El este reprezentantul direct al clerului în Divanul ad-hoc și lucrează pentru constituirea unirei Principatelor.

La 1862 este locoțiitor de episcop al Argeșului. De la 1872 până la 1885 a trăit retras.

Scrieri: *Catechism sau învățatură de că-*

petenie ale bisericei răsăritene (1838), Urziri istorice (1851), Duplul paralel (1851), Unirea și neunirea Principatelor (1856), Scurtă istorisire despre mitropolia Moldovei (1857), Necesitatea clerului în societate (1859), Clerul român în fața articolului 46 din Constituțiune (1860), Răspuns guvernului și sinodul românesc din 1865, Apologia față cu clericilor săi din Iași (1867), Cuvintele bisericești (1867), Incercări poetice, discursuri politice (1870), Călătoria mea la Ierusalim (1875), Testamentul vechiu (1876).

Scrob (Carol).—Căpitan de infanterie, poet, născut la 21 Iulie 1856. Intrat în școala militară ca elev, a dobândit la 1877 gradul de sub-locotenent. Reputațiunea sa și-a făcut'o ca poet prin numeroase poezii și romane devenite populare, între cari vom cita: *Valurile Dunărei, Dor de răsunare, Știu tu*, etc, mai toate puse în muzică. Poesiile sale au apărut într'un volum.

Scurtescu (V. Nicolae).—Publicist, fiu de țeran, născut la 1844 în satul Valea Lungă (Dâmbovița), încetat din viață la 31 Martie 1879 în spitalul Colentina.

După ce termină studiile sale în Bucuresci, fu numit profesor la o școală primară și începu să colaboreze la mai multe ziare sub pseudonimul *Vintilă Stroie*, publicând poezii populare și articole despre teatru și literatura dramatică în *Columna lui Traian (1872—73)* și în *Viitorul (1873)*. El a mai colaborat la ziarele: *Ghimpele, Telegraful, România liberă*.

Scrierile sale sunt: *Manual de Istoria Românilor, Catechismul român și creștin, Rhea Silvia și Despot-Vodă* teatru, (1873-75), *Ștefan Rareș* dramă publicată la 1883, *Poesii și teatru* 2 vol. (1877).

Șendrea (Ștefan. C.) Om politic, profesor, născut în Iași la 1842. Profesor de drept civil la facultatea de drept din Iași, de la Octombrie 1867 până în prezent, a fost agent diplomatic al țerei la Paris în 1876.

La 1896 a intrat ca Ministru al Justiție în cabinetul de sub preșidenția lui P. Aurelian de la 21 Noembrie până la 31 Martie 1897.

Serbănescu (Dimitrie).—Locotenent, născut la 20 Iulie 1849, mort la 12 Ia-

nuarie 1878. Intrat în armată ca soldat la 1866, se liberează în 1872, apoi se reangajează ca sergent și e înălțat sub-locotenent la 1874. În timpul războiului Independenței, el face parte din Reg. 8 de linie, e rănit de moarte în ziua de 12 Ianuarie 1878 la atacul asupra podurilor de pe digul șoselei Novoselo, și moare în timpul nopții.

Serrurie (Grigore).— Om politic, încetat din viață în București la Ianuarie 1892.

A fost unul din membrii cei mai devotați ai partidului liberal și a fost amestecat în toate mișcărilor revoluționare de la 1848, 1866, 1871.

A făcut parte ca deputat din toate Camerele liberale până la 1888, și a fost adesea membru în consiliul comunal al Bucureștiului.

A publicat: *Colecțiune de poezii scrise în exil* (1858), *România și Mihai Viteazul* (1875).

Săulescu (Gheorghe).— Profesor, născut în Iași la 1799; data încetării din viață necunoscută.

A făcut studiile sale în seminarul de la Socola în Iași de la 1812 până la 1819. Apoi a fost în școala de la Chio și în Universitatea din Viena.

Intors în țară, a fost numit la 1830 profesor de filosofie și limbele moderne la școala Trei Erarchi din Iași, iar la 1837 inspector al școlilor din Moldova. La 1852 a demisionat din profesorat.

G. Săulescu a publicat: *Intăile cunoștințe și idei pentru tinerimea școlilor începătoare* (1833), *Geografia, gramatica, aritmetica, Fabule în versuri* (1835), *Despre Tamblach, note originale* (1845). El a colaborat la *Foaia pentru minte* (1839) și *Alăuta românească* (1837).

Severeanu (Constantin. D.)— Doctor în medicină de la facultatea din Paris, profesor la facultatea de medicină, medic primar al Eforiei spitalelor civile din București, medic de corp de armată (colonel) în rezervă, s'a născut la Turnu-Severin (Mehedintzi) în 1845. Elev al școlilor din această localitate, a intrat la 1856 în școala secundară de medicină, înființată de generalul Davila și a urmat cursurile până în 1862,

când în urma unui concurs, a fost trimis de guvern la facultatea de medicină din Paris, unde a urmat cu deosebire cursurile chirurgilor Velpeau, Nelaton, Maisonneuve, Malgaigne, etc.

Reîntors în țară la 1864, el este numit în 1869, medic primar al spitalului Colțea, apoi în 1879 profesor de anatomie topografică și medicină operatorie la facultatea de medicină din București, și în 1886 e trecut profesor de clinică chirurgicală la aceeași facultate.

Ales deputat în 1888, a făcut parte în acelaș an din consiliul comunal al Capitalei, și a fost delegat la congresele medicale din Berlin (1886), Paris (1887), Viena și Roma.

El a scris un tratat de *Medicină populară* și a colaborat la mai multe reviste medicale, conducând gazeta medico-chirurgicală, în timp de zece ani.

Sevescu (Panait).— Născut în București la 1832. La 1 Aprilie 1851 a început cariera sa la Ministerul de Finance, unde a fost copist, șef de birou, șef de secție aproape 9 ani.

La 25 Februarie 1860, a fost numit prefect în județul Teleorman și de aci a trecut director general al poștelor, când poștele unindu-se cu telegraful, el fu numit în 1864 revizor general al Ministerului de Interne. De aci el a fost numit supleant și în urmă membru la Curtea civilă. La 1865 a trecut secretar general la Consiliul de Stat.

Desființându-se Consiliul de Stat, P. Sevescu a fost numit prefect al districtului Argeș și la 1868 a trecut șef de divizie la Ministerul de Interne.

La 1870 a fost numit procuror la Curtea de compturi până la 1891, când ceru regularea sa la pensie.

Astăzi se găsește la administrația Regiei Monop. Statului, ocupând postul onorific de președinte al consiliului de administrație.

Sihleanu (Alexandru)—Poet, născut în București la 1834, încetat din viață la 14 Martie 1857. A făcut studiile sale în țară și la Paris, dar a murit foarte tânăr fără să ne poată da toată măsura adevăratului său talent.

A publicat: *Armonii intime* (1857). La

1871 s'a tipărit a doua ediție, prin îngrijirea familiei sale.

Sihleanu (Ștefan).— Profesor, născut în Bucuresci la 1 Februarie 1857, doctor în drept și științele naturale de la Universitatea din Neapoli (Italia) la 1876.

A ținut cursuri libere de zoologie la Universitatea din Bucuresci și la 1888 a obținut prin concurs catedra de zoologie medicală la aceeași Universitate, facultatea de științe.

Fost director la Ministerul de Finance de la 1881 până la 1888, e numit la 1895 secretar general al Ministerului Cultelor și Instrucțiunii publice, post pe care l' ocupă până în prezent.

A publicat: *Curs de zoologie generală* (1881-1888), *Studiu asupra pescilor electrici*, în limba italiană (1876), *18 ani de istorie financiară de la 1870 la 1887* (1889).

Șincai (de Sinca, Gheorghe).— Născut în Siamoiudu (Transilvania) la 28 Februarie 1754, încetat din viață la 2 Noiembrie 1816. La 1766 învață primele elemente ale limbei latine, la 1768 trece la Cluj unde învață gramatica și poetica. Terminând retorica, e primit la 1773 în mânăstirea de la Blaj și e însărcinat cu predarea retorică și poetice în școlile române de acolo.

La 1774, merge la Roma, unde stă cinci ani studiând filosofia, teologia, și la 1779 capătă titlul de doctor. Atunci intră un an în seminarul *S-ta Barbara* și publică: *Elementa linguae Daco-Romanæ*.

Se întoarce la Blaj prin 1782. Douăsprezece ani este director al școlilor naționale din Ardeal și el înființează aproape 300 de scoli.

La 1794 este arestat sub inculparea că ar răsvrăti pacea publică. Pus în libertate și văzându-se părăsit de toți, se așează la o moșie a comitelui Vass din Ardeal, și stă acolo șase ani, dând creștere copiilor acestui nobil proprietar.

La 1806 se întoarce în Oradea Mare și apoi se ocupă cu cercetări istorice în Pesta și Viena. La 1809 se retrage în Siunea, sat din Ungaria.

La 1812 vine în Alba Julia spre a supune censurei opera sa *Cronica Românilor*, rezultatul unei munci de 30 ani, dar cen-

sura o respinge sub cuvânt că opera e bună de foc, și autorul ei demn de furci.

De aci înainte, nu se mai știe nimic despre urma lui Șincai. Tocmai la 1866, se descoperă că el a murit în 1816 la fostii săi elevi, fii comitelui Vass.

Sion (Gheorghe).— Poet, născut la 1821 în Hârșova (Moldova), încetat din viață în Bucuresci la Octombrie 1892. A făcut studiile sale în țară și la vârsta de 18 ani intră ca scriitor în cancelariile judecătorești. Dar peste puțin timp fu depărtat din slujbă pentru o scriere politică; se ocupă atunci cu exploatarea moșiei sale părintești și luă parte în 1848 la mișcarea revoluționară din Moldova.

Arestat, el fu ecsilat și nu se întoarce în țară de cât la suirea pe tron a principelui Grigore Ghika. Peste puțin timp trecu în Muntenia unde publică: *Revista Carpaților*.

Scrierile sale sunt: *Ceasurile de mulțumire*, poezii (1843), *Moartea lui Socrate*, după Lamartine, în versuri (1848), *Misanthropul*, după Moliere, în vers. (1854), *Zaira*, după Voltaire, în vers. (1854), *Istoria și întâmplările baronului de Cinbausen* (1855), *Din poeziile mele* (1857), *Suvenire de călătorie în Basarabia* (1857), *Safir, peatră prețioasă* (1857), *Zina*, jurnalul (1859), *Revista Carpaților* (1859—1862), *Istoria generală a Daciei*, 3 vol. (1860), *Istoria țerei românești*, trad. după frații Tunusli (1863), 191 *Fabule*, în versuri (1869), *Influența morală*, comed. 1 act. (1869), *Fedra*, dramă tradusă în versuri, *Candidat și deputat* comedie, *La Plevna*, dramă, *Femea lui Socrate*, comedie în versuri, etc.

G. Sion era membru al Academiei române.

Slăniceanu (Gheorghe). — General, născut la 23 Aprilie 1835, mort la 12 Ianuarie 1885 la San-Remo. A intrat ca elev în școala militară la 1854 și a fost înălțat sub-locotenent la 1856, maior la 1864, colonel la 1870, general la 1880.

În timpul rebelului Independentei (1877-78) fiind șef de stat-major, e numit comandant al Corpului de observațiune pe Isker. Însărcinat cu atacul Rahovei, trupele de sub comanda sa se disting cu deosebire la 7 Noiembrie 1877.

Fiind colonel, Slăniceanu a fost Ministru

de rebel de la 26 Aprilie 1876 până la 2 Aprilie 1877, apoi de la 20 Aprilie 1880 până la 9 Iunie 1881.

Slavici (Ioan). — Publicist, născut la Șiria (Ardeal) în Ianuarie 1848. A făcut primele sale studii în Șiria apoi în Mino-riții și Temișoara. La 1868 a urmat cursurile facultăților juridice din Pesta și Viena. Colaborator al revistei *Convorbiri literale*, a fost însărcinat la 1874 cu supravegherea publicațiunii documentelor istorice rămase de la Eudoxie Hurmuzachi, lucrare pe care o urmează și astăzi.

Profesor de istorie, filosofie, geografie și limba română la *Matei Basarab*, la *Școala normală pentru învățătura poporului român*, la *Azilul Elena Doamna*, el pleacă la 1884 în Sibiu unde ia conducerea ziarului *Tribuna* și e condamnat la un an închisoare pentru articolele sale în contra Ungurilor. Intors în țară la 1890 a avut câte-va luni sarcina de director de studii la *Azilul Elena Doamna*.

Slavici a publicat: *Novele, comedii, drame, Manual de istorie* 2. vol. *Românii din Austro-Ungaria*, în limba germană.

Smara. — Publicistă. (Smaranda Gheorghiu), cunoscută sub pseudonimul Smara, născută în Târgoviște la 5 Septembrie 1857. A făcut studiile liceale în țară și la 1878 absolvind școala de poduri și șosele din Bucuresci, a plecat la Paris, unde a urmat cursurile școlii de bele-arte.

Scrieri: *Un abecedar ilustrat, Din pana suferinței*, un vol. versuri; *Nuvele, Poezii*. A mai scris câte-va istorioare pentru copii, *Schițe cu creionul*, versuri, *Descrieri din Roma, Florența, etc.*

Socolescu (Ioan. N.) — Inginer-arhitect, născut în Ploești la 17 Ianuarie 1857. A făcut studiile liceale în țară și la 1878 absolvind școala de poduri și șosele din Bucuresci, a plecat la Paris, unde a urmat cursurile școlii de bele-arte.

Reintors în țară la 1883, a executat diferite lucrări între cari: *Palatele comunale din Pitești, Călărași, Constanța, spitalele județene de la Târgoviște, Călărași, Constanța, catedrala din Alexandria, biserica și presbiterul de la Buzeni*, etc.

La 1885 a fondat revista *Analele arhitecturii*, iar la 1887 *Monitorul licitațiilor* care apare și astăzi.

Sofronie (vezi Miclescu).

Solomon (Alexandru). — General de brigadă, născut în Craiova la 1832, încetat din viață în Bucuresci la Ianuarie 1875. A intrat în armată ca iuncăr și apoi după o călătorie prin Viena, Londra, Paris, însoțit de un institutor, a fost înaintat sub-locotenent în Regimentul al 3-a de linie.

Gradele sale le a dobândit foarte repede și la 1860 era înaintat colonel. La 30 Mai 1866, colonelul Solomon este Ministru de rebel în cabinetul N. Kretzulescu care ține până la 11 Februarie, ziua detronării principelui Cuza.

La 1872, Al. Solomon a fost înaintat la gradul de general.

În afară de cariera sa militară, el a mai fost sub domnia Principelui Ghika, prefect de județ la Slatina și Pitești.

Solomon (Ioan). — Colonel, născut la 1793 Octombrie, în satul Pleșoiul (Doljiu), încetat din viață la Craiova în 1892.

La 1806 a intrat mai întâiu într'o lips-cănie ca ucenic, dar intrând Rușii în țară s'a înrolat la 1809 într'o ceată de panduri și a dus în această calitate numeroase lupte contra Turcilor la 1809, 1810, 1821.

La 1812 a fost numit comandant de poterași și trimis în prinderea haiducilor; ear la 1821 el și cu pandurii săi s'a unit cu Tudor Vladimirescu, în contra căruia fusese trimiș de stăpânire. După prinderea lui Tudor, Solomon a fugit în Austria unde a stat până la 1826, când reintors în țară a fost din nou numit căpitan de poterași.

La 1828 intră în armata rusească și ia iarăși parte în luptele contra Turcilor. Pentru purtarea sa vitejească în lupta de la Băilești (14 Septembrie 1828), Impăratul Rusiei îi dăruiește o sabie de onoare cu inscripția de vitejie.

La 1830 a intrat în armată regulată românească cu gradul de colonel. La 1853 a fost adjutant al Principelui Stirbey.

Șonțu (Alexandru). — Născut la 1862 Aprilie 23, în orașul Focșani. În 1881 a terminat liceul Matei Basarab din Bucuresci, la 12 Ianuarie 1882 a obținut diploma de bacalaureat în litere și științe, și la 1889 diploma de licențiat în drept de la facultatea din Bucuresci.

La 1881, în baza unui concurs, a fost

numit institutor la una din școlile publice din Bucuresci, de la care catedră s'a retras în 1882.

La 1883 a fost numit profesor la catedra de matematică de la școala normală a Societății pentru învățatura poporului român; iar în Decembrie 1889, i s'a încredințat și catedra de drept constituțional și administrativ de la aceeași școală, catedre pe cari le ocupă și astăzi cu titlul definitiv.

La 1890 a fost numit șef al biuroului bunurilor Eforiei spitalelor civile din Bucuresci, de unde s'a retras în Martie 1891.

A publicat: *Procesul Epocet*, satire politice în versuri (1883), *Poeme și maxime* (1885), *Vorbe pentru un amic*, viața și scrierile poetului Dumitru Soreanu (1887), *Poetul George Creșanu*, studiu literar (1888), *Mandatul* în legislația romană și română (1889).

A fost redactor al ziarului *Poporul* și a colaborat la ziarele *Războiul*, *Binele public*, *România*, *Universul-Literar*, etc.

Șonțu (Constantin).—Născut în Focșani la 1854.

A absolvit liceul Sf. Sava și facultatea de științe fizico-matematice din Bucuresci.

La 1875 a fost numit profesor la liceul Matei Basarab din Bucuresci, unde funcționează și astăzi, la catedra de științele fizico-chimice.

De la 1885—1888 a fost revizor al Internatului și director al liceului Matei Basarab; de la 1889 până la 1892 a fost director al școlii normale a Societății pentru învățatura poporului român, al cărui profesor este și astăzi, predând științele fizico-chimice, și la seminarul Nifon.

La 1885 a fost numit chimist șef al laboratorului de chimie al Ministerului Domeniilor, de unde a trecut ca chimist-expert cl I, și șef de secțiune al Institutului chimic universitar din Bucuresci, unde funcționează și astăzi.

În 1897 a fost însărcinat de Primăria Capitalei cu instalarea și organizarea unui laborator chimic municipal pentru controlul alimentelor și băuturilor.

În Februarie 1897 a fost numit inspector al învățământului secundar.

A publicat o lucrare asupra *Rolului chimiei în România*, și a colaborat cu D-rul Bernad la publicarea lucrărilor efectuate în

secția hidro-chimică a institutului chimic, asupra *Apelor minerale din țară*.

Șonțu (Gheorghe).—Maior, născut la 5 Octombrie 1851. Elev al școlii militare în 1859, e înălțat la gradul de sub-locotenent în 1861 și maior în 1874. În timpul rezelului Independenței, el face parte din Regimentul 10 de dorobanți și moare în fruntea batalionului său la 30 August 1877, în tranșul întâiu al redutei Grivița. Turcii au luat corpul său și l'au înșipt pe parapetul redutei ca trofee.

Spartali (Ioan. S.)—Publicist, născut în Bucuresci la 8 Mai 1855. Fost elev al liceului Sf. Sava, a urmat cât-va timp cursurile facultății de medicină și apoi le-a părăsit spre a se ocupa de literatură și în special de traduceri din limba franceză, între cari notăm: *Serutările*, *Copilul Dracului*, *Preotul din Nancy*, *Idioata*, etc, etc.

A tradus peste una mie nuvele, basme, legende din literatura tuturor popoarelor, și a colaborat la mai toate ziarele din Bucuresci.

Spineanu (Nicolae. D.)—Născut la 21 Septembrie 1859 în satul Podeșu (Mehedinți). Terminând studiile gimnaziului din Craiova, a intrat în învățământ ca institutor, apoi a fost numit revizor școlar și apoi director al unei școlii primare din Turnu-Severin.

A publicat: *Catalogul anual*, *Dicționar geografic al județului Mehedinți*, *Atlas geografic al județului Mehedinți* (1895), *Calendarul societății comerciale agricole din T. Severin*. *Urme romane în Mehedinți și Mehedinți* (1896).

Staehli (Ioan).—Bancher, născut în Svitsera la 1846, Februarie. A făcut studii comerciale la Berna și apoi a intrat în acel oraș într-o casă comercială la 1863.

De acolo a venit în România la 1869 și s'a stabilit ca împiegat într-o casă comercială din Brăila; la 1871 a părăsit acea casă și a venit în Bucuresci în calitate de casier-comptabil la întreprinzătorul de căi ferate Jean Marie, la care a stat până în 1877.

La această epocă, J. Staehli deschide în Bucuresci o casă de bancă, mai întâiu în asociațiune cu Ruffer până la 1888, când

ia singur direcțiunea casei de bancă, având pe Braicof comanditar.

E unul din acționarii cei mai importanți ai fabricii de postav Buhuși și al societății de pielărie Mandrea.

Stăncescu (Constantin. I.)—Pictor, născut în Bucuresci la 20 Octombrie 1837. După terminarea liceului la 1855, a urmat cursurile facultății de drept și a învățat pictura cu Tătărescu.

Apoi în 1857 a plecat la Paris ca bursier al statului și a urmat șapte ani cursurile școlii de Bele-arte, trimitând de acolo mai multe tablouri cari se găsesc în pinacoteca din Bucuresci.

Numit la 1865 profesor de istoria artelor și de estetică la școala de Bele-arte din Bucuresci, astăzi este director al acestei școli.

Este membru în Comitetul teatrelor încă de la 1877.

Ca pictor, C. Stăncescu a făcut portretele artiștilor teatrului național, cari se găsesc în galeria de sus a teatrului.

A scris pentru teatru: *Răsunarea morților*, dramă (1854), *13 Septembrie*, tablou istoric, *Bunul părinte*, comedie (1853).

A tradus și numeroase piese din repertoriul francez.

Stăncescu (Dimitrie).—Profesor, născut la 1863 în satul Zanoaga județul Romanai.

A făcut studiile sale primare în Craiova și în seminarul din R.-Vâlcea (1877-1881). A urmat apoi seminarul central din Bucuresci (1881—84) și facultatea de teologie (1884—88), obținând titlul de licențiat în această ramură.

La 1889 a fost numit profesor titular la gimnaziul din Slatina. Peste un an a fost permutat în Bucuresci și astăzi funcționează la liceul Matei Basarab.

De la 1 Aprilie 1894 până la 1 Ianuarie 1896 a ocupat în Ministerul Cultelor, postul de defensor eclesial al circumscripției Bucuresci. Cu începerea lui Septembrie 1894, ocupă și locul de director al liceului particular *Lumina* din Bucuresci, fondat la 1876 de d. Daniel R. Cordescu.

Principalele sale scrieri sunt: *Origina creștinismului la Români*, *Degenerarea morală față de scăderea simțului religios la Români*, *Statistica morală despre sinucideri*,

Istoria sacră a vechiului testament, *Istoria sacră a noului testament*, *Despre dogmele și misterele bisericii ortodoxe*.

Stăncescu (Dumitru).—Publicist, născut în Bucuresci la 20 Decembrie 1866.

A făcut studiile sale la Liège, unde a luat în 1891 doctoratul în științele politice și administrative.

A publicat: *Basme, Alte basme, Snoave, Glume și povești, Basme și snoave noue, La gura sobei*. A tradus: *Economia politică* de Luigi Cossa, *Deniza*, *Francillon* de Dumas fiu.

A înființat la 1895, împreună cu librarul editor Carol Müller: *Biblioteca pentru toți* în care se publică cele mai bune cărți instructive.

Stănescu (Chivu).—Locotenent, născut la 14 Noembrie 1834, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1851, e înălțat în 1866 la gradul de sub-locotenent. În capul companiei sale din Regim. 10 de dorobanți, el moare în reduta Grivița, la atacul din ziua de 30 August 1877.

Stătescu (Eugenie).—Avocat, om politic, născut la 1838. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Paris, de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept.

A colaborat la mai multe ziare liberale și s'a ocupat în special de avocatură până la 1868, când începe cariera sa politică și este ales în mai multe rânduri deputat în Cameră.

Pentru prima oară intră în Minister la 24 Iulie 1876, la departamentul Justiției, în cabinetul Ioan Brătianu, și păstrează acest portofoliu până la 27 Ianuarie 1877. La 23 Septembrie 1878 revine iarăși la Justiție, până la 11 Iunie 1879. Apoi de la 10 Aprilie 1881 până la 9 Iunie 1881 e Ministru de Interne, când trece la Externe până la 1 August 1882. La această epocă reia departamentul Justiției până la 30 Septembrie 1883.

La 1895 Octombrie, a luat portofoliul Justiției în Ministerul de sub președinția lui Dimitrie Sturza și l'a păstrat până la 21 Noembrie 1896.

La 1897 a fost ales președinte al Senatului la sfârșitul sesiunii, când s'a format în Martie noul guvern sub președinția lui

Dimitrie Sturdza. La 1898 a declinat onoare de a mai fi reales.

Stavrescu (Raluca).— Artistă dramatică, născută în Focșani la 1836, încetată din viață în Bucuresci la 1884. A debutat pe scenă la 1853, jucând mai întâiu la teatrul din Craiova 12 ani; de acolo a trecut la Iași și pe urmă la Bucuresci. În 1878 a fost primită ca societară a teatrului național din Bucuresci, dar n'a putut juca mult timp căci îmbolnăvindu-se, a petrecut mai toate stagiunile dintre 1880 și 1884 în străinătate. La 1883 Corpurile legiuitoare acordase artistei Raluca Stavrescu o recompensă națională pentru meritele sale artistice.

A jucat rolurile principale din mai tot repertoriul dramatic și s'a distins cu deosebire în *Nebuni din amor*, *Maria Tudor*, *Curierul de Lyon*, *Viața unei comediane*, *Cerșetoarea*, etc.

Steege (Ludovic).— Medic, om politic, de origină germană, născut la 1813, încetată din viață la 28 Martie 1872.

A început prin a fi medic de despărțire și medic primar în Moldova, când a și scris cartea sa *Les eaux minérales de Slanic en Moldavie* (1854).

Având tot de o dată vaste cunoștințe juridice, este numit mai târziu membru în Comisiunea centrală din Focșani și apoi membru la Casație.

L. Steege a mai fost agent diplomatic al țerei la Viena, Berlin, Petersburg, și a făcut parte din deputațiunea care a mers la Düsseldorf în 1866, spre a notifica alegerea Principelui Carol, ca Domn al României.

Sub domnia lui Cuza, a fost ministru de Finance de la 12 Octombrie 1863 până la 26 Ianuarie 1866.

Apoi în 1867 a mai fost Ministru de Finance de la 19 August până la 1 Octombrie același an.

Ștefănescu (Grigore).— Profesor, născut în 1838. A făcut studiile în țară și le-a terminat în străinătate, întorcându-se cu titlul de licențiat în științele naturale. La 18 Noiembrie 1864 a fost numit profesor de geologie și mineralogie la facultatea de științe din Bucuresci.

Este membru al Academiei române, di-

rector al cabinetului de paleontologie și la 1897 a fost numit rector al Universității din Bucuresci.

Ștefănescu (Grigore).— Profesor de cântec, compozitor muzical, născut la 1843.

La 1872 a fost numit profesor la Conservatorul de muzică și declamațiune din Bucuresci, post pe care l'ocupă și în prezent.

Compozițiuni principale: *Ingere dulce*, romanță, *În zădar gândesc la tine*, *Mândrușo de la munte*, *Cântec de fericire*, etc. și partițiunea operetelor: *Scaunul Bărbaților*, și dramelor *Oedip Rege*, *Pygmalion*.

Are și multe compozițiuni de muzică religioasă.

Ștefănescu (Sabba).— Născut în Craiova la 1857. A făcut studiile primare și secundare în acel oraș, iar pe cele superioare la Bucuresci și la Paris. S'a ocupat cu științele naturale și în special cu geologia și cu paleontologia.

A publicat lucrări științifice originale și manuale didactice. Principalele sale producțiuni științifice sunt: *Contribution à l'étude des faunes sarmatiques, pontiques et levantines*, apărută în *Mémoires de la société géologique de France*, *Mémoireu relativ la geologia districtului Dolj*, *Memoriu relativ la geologia districtului Argeș*, inserate în *Anuarul biuroului geologic* în colaborare cu d-nii Grigoriu Ștefănescu și Constantin Botea, la care a contribuit cu descripția și reprezentarea districtelor Mehedinți, Dolj, Argeș, Olt, Teleorman, R.-Sărat, Bacău Fălciu, Iași și Botoșani. Charta geologică a d-lui Mat. M. Drăghiceanu (critică), *L'extension des couches sarmatiques en Roumanie, L'usage des conglomérats tertiaires de la Muntenia, Les couches géologiques traversées par le puits artésien de Marculesi dans le Baragan de Ialomitza*, publicate în *Analele Academiei române* și în *Bulletin de la société géologique de France*, *Noul observațiunți geologice în Dobrogea și Studiu geologic asupra împrejurimilor Craiovei*, apărute în *Revista științifică*, *Manualele didactice*, scrise într'un stil clar și precis, pentru clasele secundare, anume: *Fisiografia* pentru cl. I, *Zoologia și botanica* pentru cl. II, *Mineralogia și geologia* pentru cl. III.

A fost profesor de științele naturale la școala de comerț din Bucuresci și mem-

bru al fostului biuroș geologic. Astă-zî este director al liceului Sf. Sava și profesor de științele naturale la acelaș liceu, membru al societăței geologice din Franca și membru corespondent al Academiei române.

Steiner (Sigismund).—Medic izraelit, născut în Bucuresci la 1838, încetat din viață în Bucuresci la 1891. A făcut studiile medicale în Viena și întorcându-se în țară a fost numit la 1878 medic șef al spitalului *Caritas* din Capitală, ocupând acest post până la moartea sa.

Foarte iubit de clasele sărace ale orașului, s'a semnalat prin îngrijirea ce da celor lipsiți de mijloace.

În timpul rezelului Independenței (1877-78), a avut direcțiunea unei ambulante la Colentina.

Steriu (Constantin).—Banher, născut în Brașov la 1833 Februarie. A făcut studiile la liceul român și la cel german din Brașov. Apoi a venit în Bucuresci și a intrat ca împiegat la casa comercială Anghelovici unde a stat doi ani.

Reintors în Brașov a deschis acolo o casă de bancă în 1858 pe care a ținut'o până la 1881. În acelaș timp a întemeat și în Bucuresci la 1878 casa de bancă Steriu et C-ie pe care o are până astă-zî în tovărășie cu fiul său.

A fost în Brașov mare întreprinzător de lucrări, și antreprenorul accizelor aceluși oraș.

Stirbey (principe, Alexandru).—Născut la 1836 în Bucuresci, fiul Domnitorului Barbu Stirbey, încetat din viață în Bucuresci la 2 Martie 1895.

A fost Ministru al Lucrărilor Publice de la 23 Martie 1888 până la 12 Noembrie acelaș an, apoi Ministru de Interne de la 12 Noembrie 1888 la 29 Martie 1889 și mai târziu Ministru de Finance de la 29 Noembrie 1891 la 18 Decembrie 1891.

Stirbey (principe, Barbu).—Fost Domn al Munteniei, născut în Craiova la August 1799, încetat din viață la Nizza în 12 Aprilie 1869. Era frate cu vodă Bibescu. Unchiul său, vornicul Barbu Stirbey, i'i lăsă toată averea, cu condițiune să'i poarte numele.

Crescut mai întăiu în școalele din Bucu-

resci, merse la 1817 în Paris, unde studiă dreptul și științele de stat. La 1821 se întoarse în țară tocmai când isbucni mișcarea lui Ipsilante, și fu silit să se așeze în Transilvania, până la 1825.

Sub domnia lui Vodă Al. Ghika, el fu numit director al Vistieriei (Ministerul de Finance) și la 1829 secretar al comitetului însărcinat cu redactarea Statutului organic. Sub administrația lui Kisselef, fu unul din cei trei membrii ai divanului executiv însărcinat cu conducerea departamentului internelor. Numit în 1831 secretar de Stat, devine în 1834 Ministru al Învățămîntului public, apoi dupe ce șezu doi ani la Paris, se reîntoarse în 1837 și fu numit Ministru al Dreptăței.

Plecat iarăși la Paris în 1841, nu se reîntoarse în țară de cât la 1843 cu prilejul alegerii Domnului când pune candidatura sa, contra fratelui său G. Bibescu.

Cu toate acestea, sub domnia fratelui său, primește în 1844 portofoliul Ministerului de Interne și leagă numele său de câte-va lucrări importante precum podul de la Slatina, cheul portului Brăila, etc. La 1847 părăsește iarăși țara și se stabilește în Paris de unde nu se întoarse în țară de cât la 1849, dupe ce fratele său căzuse din domnie. Nemulțumirile partidului național, protecțiunea prea puternică ce'i arăta Rusia, slăbiciunea Porței, contribuiri mult pentru a face lui Vodă Stirbey o domnie grea de dus și ast-fel la 1853 când trecură Rușii Prutul, isbind în autoritatea Sultanului, Domnul primi porunca din Constantinopole să părăsească provizoriu țara. Isbucind rezelul, el plecă și se retrase la Viena, unde șezu până la evacuarea Principatelor de către Muscali. Reintors în țară el reluă frânela domniei până la Iulie 1856, când veni cămăcămia da trei.

În urma unirei, și alegerii lui Vodă Cuza, se retrase în Franca.

Stoenescu (M. Theodor).—Publicist, născut în Brăila, la 23 Septembrie 1860.

A terminat liceul Sf. Sava din Bucuresci în anul 1879, a urmat cursurile facultăței de medicină și facultăței de litere, fără însă a le termina. În acelaș timp a urmat și a absolvit Conservatorul de muzică și declamațiune din Bucuresci, obținând diploma de laureat al acestor școale, în anul 1882.

Până la 1894 n'a ocupat nici o funcțiune

publică : la 16 Noembrie 1894 a fost numit funcționar în direcția Cultelor din Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice.

La 20 Ianuarie 1880, în timpul când urma la facultate, a fundat *Revista Literară*, pe care o dirijează și până astăzi în al 18-lea an de la apariția acestei publicațiuni.

Scrierile sale sunt : *Poezii*, (1880-1883), *Nuvele*, (1880-1883), *Nunta Neagra*, dramă în 2 acte în versuri. *Sofia, Nopti Albe, Zile Negre, Decepiți*, (1884-1892), *Nuvele, Teatru, Severo-Torelli*, după Fr. Coppée, *Athalia*, după Racine, *Nuvele inedite, Poezii* (1892-1896), *Cronici, Anecdote, La Băt*, comedie în versuri, *Director*, comedie în proză, *In Noaptea mea*, poezii după d-na Galeron, *Ades bărbatul schimbă*, comedie în două acte, *Elisa*, (M-elle du Vigean) dramă în 1 act, *Pentru Coroană*, (după Fr. Coppée), dramă în 5 acte, *Curs teoretic de declamațiune*, un vol. *Lina*, roman.

Stoicescu (Constantin).—Avocat, născut în Ploești la 1852. Elev al liceului Matei Basarab, doctor în drept al facultății din Paris, a intrat în magistratura la 1876 judecător la tribunalul Ilfov. Înaintat președinte la acelaș tribunal în 1872, ocupă acest post până în 1877 când trece ca prim secretar la legațiunea română din Paris. La 1879 reintră în magistratură ca procuror de Curte până la 1881. Apoi demisionază și colaborează ca prim redactor la ziarul *l'Indépendance Roumaine*. Ales deputat al județului Prahova la 1882, face parte din Camera liberală până la 1888. În 1890 este iarăși reales de alegătorii orașului Ploești. La 1895 intră în Ministerul de sub președinția lui Dimitrie Sturdza ca Ministru al Lucrărilor Publice, de la 4 Octombrie 1895 la 2 Noembrie 1896, când a trecut la Externe în cabinetul P. Aurelian. La 31 Martie 1897 a demisionat.

Stoicescu (Gheorghe).—Medic, născut în Bucuresci la 14 Mai 1845. A făcut studiile în țară și a terminat facultatea de medicină din Paris. Este de la 1887, profesor de clinică medicală la facultatea de medicină din Bucuresci, medic primar la spitalul Colțea și membru în consiliul sanitar superior.

A publicat : *Du frisson* (1877), *Lecțiuni de clinică medicală* (1888)

Stolojan (Anastase).—Om politic, născut în Craiova la 5 August 1836. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. Fost cât-va timp procuror la Tribunalul Dolj și la Curtea de apel din Craiova (1865), e ales în 1868 Primar al Craiovei, și ca deputat cu începere de la 1869, face parte din Camera aproape în toate legislațiile. A făcut parte din cabinetul de sub președinția lui Ion Brătianu, ca Ministru al Justiției de la 11 Iulie 1879 până la 29 Iulie 1880 și ca Ministru al Domeniilor de la 2 Februarie 1885 până la 1887. La 3 Februarie 1896 a intrat în cabinetul de sub președinția lui Dimitrie Sturdza ca Ministru de Interne până la 21 Noembrie acelaș an. Demisionat, la 31 Martie 1897 a luat portofoliul Domeniilor.

Storck (Carol).—Sculptor, născut la 21 Mai 1826 la Hanau (Germania), încetat din viață în Bucuresci la 18 Mai 1887. Imbrățișă de tînăr meseria de gravor pe metal, plecând în 1847 la Paris, spre a face studii speciale.

Isbucnirea revoluției de la 1848, îl sili să părăsească capitala Franței, și veni în Bucuresci unde primi locul de gravor în atelierul firmei I. Resch, bijutier în Bucuresci.

După scurt timp, a părăsit definitiv gravura și începu să producă ornamente de artă decorativă în ipsos.

Ca sculptor în lemn, a executat opera însemnată, *Biserica Curtea de Argeș* care se află astăzi la Muzeul nostru și care operă a fost trimeasă la expoziția din Paris de la 1867, din partea guvernului român.

După o muncă îndelungată, reuși să producă și lucrări în marmoră, între altele : *Statuea lui Cantacuzino*, în fața Bisericii spitalului Colțea, *Domnița Bălașa, Regina noastră Elisabeta*, reprezentată ca soră de caritate pe timpul războiului Russo-Turc, *Statuea reșosatei Prințesei Maria*, care se află în parcul de la Cotroceni, *busturile Majestaților Lor*, și înfine o mulțime de busturi de bărbați însemnați ai țării noastre, ca *Barbu Catargiu, V. Boerescu, Kogălniceanu, Costaforu, C. A. Rosetti* etc. cari decorează în parte, sala parlamentului nostru.

A mai făcut monumentele comemorative pentru soldații căzuți în război

la Grivița, Prahova și Vidin, și o mulțime de alte lucrări artistice.

Corpurile legiuitoare au acordat lui C. Storck drepturile de cetățenie.

În 1865 a fost numit profesor la catedra de sculptură și perspectivă a Școlii de Belle-arte din București, și a ocupat acest post onorific până la moartea sa.

Storck (Carol).—Sculptor, fiul celui precedent, născut în București la 10 Mai 1854.

Absolvent premiat al Academiei regale de Belle-arte din Florența (1870-75) elev al renumitului sculptor, prof. A. Rivalta, la 1876 pleacă la Philadelphia (Statele-Unite) unde și urmează studiile patru ani.

Rechemat de părintele său, se întoarce în țară la 1880, dându-i ajutor puternic în interpretările sale. După moartea tatălui său, rămase șef al atelierului.

Din operele sale executate în marmoră, după modele făcute de d-sa, vom menționa: *Statuea d-nei Anna Davila* la azilul Elena-Doamna, *Protopopu Tudor*, *Forța și Prudența* pentru fațada Palatului Justiției, *bus-turile fraților Golești și al Generalului Magheru* la Cameră.

Din lucrările sale de arhitectură, sunt de reamărat, *capela E. Luther*, a familiei *M. Bragadir și Nicolae Mihail* din Craiova.

A fost naturalizat la 1895.

Strajanu (Mihail).— Profesor, publicist, născut la 1841 în Transilvania. A făcut studii la Blaj, a terminat facultatea de litere din București, facultatea de filosofie din Berlin (1872) și apoi a intrat în profesorat.

Este de la 1873 până în prezent profesor de limba română la liceul *Carol* din Craiova.

A publicat: *Anuarul de statistică* (1880), *Manualul de gramatică limbii române* (1881), *Curs de limba italiană. Grădinele de copil* (1887), *Manual de bună cuviință* (1890), *Începutul renascerei naționale* (1891), *Principii de literatură* (1892), *Principii de estetică și poetică* (1893), *Epistolar* (1893), *Chestiuni literare și pedagogice* (1897).

Strat (Ioan).—Bărbat de stat, profesor, economist, născut în Roman la 1836, încetat din viață în București la 20 Octombrie

1879. A făcut studiile juridice și de științe de stat la Universitățile din Paris și Berlin.

Intors în țară, a început prin a fi secretar intim al Ministrului de Interne din Moldova, apoi la 1860 este numit profesor de economie politică la Universitatea din Iași, și peste două luni rector al acelei Universități.

La înființarea Consiliului de stat în 1864, face parte din această înaltă instituțiune.

La 19 Decembrie 1866, Ioan Strat intră în Ministerul de sub prezenția lui C. Bosianu, luând portofoliul Finanelor de la 26 Ianuarie 1865 până la 14 Ianuarie. acelaș an; apoi în cabinetul Ion Ghika este Ministru al Cultelor de la 19 Iulie 1866 până la 2 Martie 1867. În sfârșit în cabinetul L. Cartargiu, este iarăși Ministru de Finance de la 30 Ianuarie 1876 până la 4 Aprilie acelaș an.

I. Strat a fost agent diplomatic al țării la Paris și Constantinopole.

Opera sa principală este *Economia politică* (1869). A mai publicat: *Un coup d'oeil sur le question roumaine* (1858), *De Ilalorum jure criminali* (1859), *Studii asupra budgetului* (1868).

Strousberg (Bethel Henry).— Marc întreprinzător de lucrări, născut la Neidenburg (Prusia) la 20 Noembrie 1823, încetat din viață la 31 Mai 1884 în Berlin.

De origină izraelită, botezat la Londra, era funcționar în comptoarul de export al unchiului său în acel oraș.

A început mai târziu să colaboreze la ziare comerciale, făcând și pe agentul pentru o societate de asigurare. La 1848 a plecat în America și s'a reîntors în Londra la 1855. Apoi se mută în Berlin și la 1861 are cea d'ânteu întreprindere de drumuri de fer în Germania, cu un consorțiu de căpitașiști englezi. La 1863 ia alte concesiuni în Ungaria și la 1870 vine în România unde ia marea concesione a facerii drumurilor de fer București-Iași, București-Vărciorova, pe un termen de 90 ani, concesione răscumpărată de statul nostru mai târziu.

Concesiunea această precum se știe, a dat nascere la numeroase procese și conflicte.

La 1875, Strousberg are în Rusia o altă concesie de căi ferate, dă faliment, este ecspulsat și se întoarce în Berlin.

Sturdza (Alexandru).—Fiul primului guvernator al Basarabiei, născut în Iași la 18 Noembrie 1791, încetat din viață la 13 Iunie 1854. Primește educațiunea sa în casa părintească și este atașat în 1809 la Ministerul Treburilor streine al Rusiei, de unde e trimis când la Viena, când la Paris până în 1816. La 1821 demisionează și se stabilește în Odesa.

La 1828 vine în Bucuresci, chemat de autoritățile rusești spre a dirija cancelaria armatei de ocupațiune.

La 1830 demisionează din diplomația rusă. La 1843 a fost cât-va timp episcop al seminarului Socola din Iași.

A publicat: *Essai sur les lois fondamentales de la nature humaine et de la société* (1811-1812), *Souvenirs de vieillesse, Considérations sur la doctrine et l'esprit de l'Eglise orthodoxe, Mémoires du voyageur malgré lui*.

Sturdza (Alexandru A. C.)—Publicist, născut în Iași la 10 Mai 1867. A făcut studiile sale parte în țară, parte în străinătate.

A publicat: *Marcu Aureliu* studiu istoric, arheologic și filosofic (1890), *Les facettes*, versuri în limba franceză (1891) *Elza*, roman în limba franceză (1892), *Sophocle*, *Oedipe rege*, traduceri în versuri (1894), *În lumea socialistă* (1895), *Unde duce socialismul*, traducerea satirei lui E. Richter (1895), *l'Internel Clavier*, versuri (1896).

Al. Sturdza a fost sub-director al Muzeului național de antichități și șef de cabinet la Ministerul Instrucțiunii Publice.

Sturdza (Dimitrie). — Om de stat, istoric, numismat, financiar, publicist, născut la Miclăușeni (Roman) la 10 Martie 1833.

A făcut toate studiile sale în Germania și cu deosebire la München, Bonn, Berlin, unde a studiat științele de stat.

A intrat în viața politică la 1857, când n'avea de cât 24 de ani, ca secretar al Divanului ad-hoc, însărcinat cu facerea proceselor verbale. Apoi în 1858 și 1859, a fost secretarul comisiunii interimare care a precedat alegerea lui Vodă Cuza.

După alegerea acestuia ca Domn al Moldovei, Dim. Sturdza îndeplini cât-va timp funcțiunea de secretar particular al Domnitorului, și apoi fu Ministru în Moldova. Până la 1866 se ținu departe de viața politică oficială, fiind însă amestecat în miș-

care ce se pregătea contra Domnitorului Cuza, și redactând ziarul *Clopotul*, dimpreună cu Petre Mavrogheni.

După abdicarea Principelui Alexandru Ioan I, Dim. Sturdza face imediat parte din guvernul întocmit de Locotenența Domnească la 11 Februarie 1866, ca Ministru al Lucrărilor publice și conservă această demnitate până la 2 Martie 1867.

La 1870, sub președinția lui Ioan Ghika, ia portofoliul Financelor până la 11 Martie 1871; apoi de la 1876 până la 1888, este rând pe rând Ministru de Finance, Lucrări publice, Externe, Instrucțiune publică în cabinetele de sub președinția lui Ioan Brătianu.

Dim. Sturdza a fost unul din principalii întemeetori ai Societății creditului funciar rural, al cărei director este până în prezent.

În urma morții lui Ioan Brătianu, congresul liberal din Iași l'a ales șef al partidului liberal în 1892.

La Octombrie 1895, după retragerea partidului conservator de la cârma statului, Dim. Sturdza a compus un cabinet liberal sub președinția sa și a deținut puterea până la 21 Noembrie 1896 când a venit în locul său P. Aurelian. La 31 Martie 1897, Dim. Sturdza a reluat președinția consiliului.

Membru și secretar al Academiei române, numismat și scriitor de mare valoare, Dim. Sturdza a dirijat publicarea documentelor istorice cunoscute sub denumirea: *Colecțiunea Hurmuzachi*; de la 1888 a început publicarea unei lucrări ce poartă titlul: *Acte și documente relative la istoria regenerării României*, din cari au apărut deja 7 volume.

În afară de aceasta, între principalele opere ale lui Dim. Sturdza, trebuiesc semnalate: *Ajutorul comerciantului, agricultorului și inginerului* (1873) în colaborare cu I. Ghika, *Uebersicht der Münzen und medaillen des Fürstenthums Rumänien Moldau und Wallachei* (1874), *Memoriu asupra portretelor Domnilor români* (1874), *Finanțele României de la 1871 până la 1875*, *Eudoxie Hurmuzachi* (1877), *Convențiunea cu Rusia* (1877), *Numismatica română* (1878), *Besarabia și Dobrogea* (1878), *Discursuri pedagogice* (1888), *Europa, Rusia și România* (1890), etc, etc.

Sturdza (principe, Grigore. M.) —

Născut în Iași la 1821, fiul fostului Domn al Moldovei Mihail Sturdza. Și-a făcut studiile în Franța și la Berlin. Apoi a intrat în armata otomană și după ce a ajuns la gradul de general sub numele de Muklis-pașa, a trecut cu acelaș grad în cea moldovenească. Candidat la tronul Moldovei în 1859, a renunțat la această candidatură spre a se face unirea principatelor, și de la acea epocă până în prezent, a făcut neconținut parte din parlament fie ca deputat fie ca senator.

A publicat : *Legile fundamentale ale Universului* (1894).

Sturdza (principe, Mihail).—Fost Domn al Moldovei, născut la 1795 fiul marelui logofet Grigore Sturdza, încetat din viață în Paris la 8 Mai 1884. A ocupat sub domnia lui Calimachi și Mihail Sutzu mai multe funcțiuni publice, până când sub administrația lui Kisselef a fost numit Ministru de Finance al Moldovei. Chemat să facă parte din comisiunea însărcinată cu elaborarea Regulamentului Organic, el plecă în 1830 la Petersburg dimpreună cu Vilara ca să reprezinte Muntenia spre a înfățișa Impăratului noua Constituție.

La 1834 grație sprijinului Rusiei, fu numit Domn al Moldovei și domni până la 1849, când în urma convenției de la Balta-Liman, tronul fu încredințat nepotului său Grigore Ghika.

Retras în Paris, a trait acolo până la 1884 unde a și încetat din viață, lăsând o avere colosală. Împărțirea acestei averi a dat naștere la un mare proces între copiii principelui Mihail, proces care s'a judecat atât în Franța cât și în România.

Sturdza (Vasile).—Mare om de stat, fiul vornicului Const. Sturdza din Bêrlad, născut la 8 Noembrie 1810, încetat din viață la Ianuarie 1870. A făcut studiile în străinătate și s'a întors în țară la 1833. Până la 1849, s'a ocupat mai mult de agricultură, cu toate că era amestecat în luptele politice din acele vremuri.

La 1849 a fost numit judecător la Divanul Domnesc din Iași și a stat în această funcțiune până la 1850 când a fost numit Ministru de Lucrări publice pentru Moldova. La 1856 reintră ca prezident al Divanului Domnesc și la 1857 trece comisar al guvernului pe lângă Banca națională a Moldovei.

La 1858 Septembrie, este ales membru al Locotenenței Domnesci din Moldova și desvoltă toată activitatea sa pentru ca, deschizându-se Adunarea națională, să se proclame unirea Principatelor.

La 1859 Ianuarie 15, formându-se cel d'înteu ministru sub domnia lui Vodă Cuza, Vasile Sturdza figurează ca Ministru de Interne și președinte al Consiliului din Moldova. Atunci în ședința Adunării de la 20 Ianuarie, după propunerea lui M. Kogălniceanu, se votează următoarea moțiune: «*Adunarea electivă prețuind patriotismul și curajul cu cari d-nu Vasile Sturdza și A. Panu fost Caimacamii, au apărut demnitatea noastră în contra lovirilor și înrăurilor din lăuntru și din afară, declară că au bine meritat de la patrie. O medalie va fi făcută pe compta Statului, pe care va fi înscrisă încheierea Adunării precum și data cât au o cărmuit d-nii Vasile Sturdza și A. Panu*».

La 14 Februarie 1862, înființându-se înalta Curte de casație, V. Sturdza este numit primul ei președinte. A ocupat această ultimă funcțiune până la 1868 Octombrie 19 când s'a retras în viață privată.

Suliotis (Christodul. J).—Publicist și avocat, născut la Brăila în 3 Martie 1854. Elev al școalelor din Brăila și Bucuresci, a terminat studiile sale juridice în Paris, Bruxelles, obținând apoi titlul de doctor în filosofie și litere, și de doctor în drept. Intrat în magistratură la 1874, demisionează la 1879 și scoate în 1881 un ziar cotidian cu titlul *Curierul României*, colaborând tot de o dată la revistele *Convorbiri literare*, *Revistă literară*, *Dreptul* și la ziarul francez *Journal du droit internațional* care apărea în Paris.

Principalele sale scrieri sunt : *Compendium de psihologie*, *Iliada lui Omer*, *cartea I-a* (traducere), *Regulele ortografice ale limbii române*, *Elemente de drept constituțional*, *Elemente de drept administrativ*, *La réformes judiciaire en Roumanie*, *Le droit naturel*, *ou philosophie du droit*, *Nicolae Blaramberg*, *omul și faptele sale*.

Ch. Suliotis a fost în mai multe rânduri ales deputat al Brăilei.

Sutzu (Alexandru).—Fost Domn al Munteniei de la 1812 până la 1821, încetat din viață la 18 Ianuarie 1821.

Adversar al mișcării eteriștilor, înlesnită

de Vodă Caragea, Grecii au pus pe căpitanul Iordache să omoare pe Sutz. Acesta lasă însă să-i cadă pistolul din mână, în momentul când era să comită crima.

Atunci revoluționarii recurg la otravă și pun pe medicul lui Sutz anume Cristasi, să-i otrăvească fântâneaua ce o avea la braț. El a și murit la 18 Ianuarie.

Sutz (Alexandru).— Doctor în medicină, născut la 1837, profesor de medicină legală și clinică mentală la facultatea de medicină din Bucuresci, numit la 1881. A dirijat ani îndelungați ospiciul de alienați de la Mărcuța și a înființat în Bucuresci o casă de sănătate pentru căutarea boalelor nervoase.

A publicat: *Considerațiuni asupra epilepsiei și maniei epileptice* (1868), *Ospiciul Mărcuța* (1869), *Alienatul în fața societății și a științei* (1877), *Despre mecanismul alienațiunii mintale* (1880).

D-rul A. Sutz este membru în consiliul sanitar superior.

Sutz (principe, Mihail).— Fost Domn al Moldovei, născut în 1792 la Constantinopole, încetat din viață la 24 Mai 1864. Era de două ani interpret pe lângă Divanul

Moldovei, când fu chemat la 1819 să înlocuiască pe Domnul Scarlat Calimachi.

Fiind aflat eteriei, el pregăti și înlesni năvălirea lui Ipsilanti de la 1821, dar fu nevoit să fugă din cauza ostilităților generale ce se iviră, și se duse în Besarabia. Autorizat să treacă prin Austria spre a se așeza în Italia, fu totuși arestat la Brünn și condus la Goritz, unde fu închis patru ani. Cerând și obținând împământenirea grecească, a fost mai târziu în diferite rânduri Ministru plenipotențiar al Greciei la Petersburg și Paris.

În 1854, a întocmit și prezidat în Atena vestitul Comitet de salut public, care aprinse insurecțiunea din Epir și Tesalia.

Sutz (Nicolae).— Om politic, născut în Constantinopole la 1799, încetat din viață în Focșani la 20 Ianuarie 1871.

Emigrat în Transilvania la 1821, în vremea invaziunii lui Ipsilanti, se reîntoarce în Moldova, unde sub administrația lui Kiselef, deveni secretar de stat, iar mai târziu fu Ministru la diferite departamente sub Vodă Mihail Sturdza. El este cunoscut și ca publicist prin studiile sale economice, între altele *Statistica Moldovei* (1850), apărută în limba franceză, elenă și română.

T

Tack (Jules).— Inginer belgian, născut la Woumen (Belgia) în 1847. A făcut studiile la Gand, dobândind de la școala de poduri și șosele din acel oraș, titlul de inginer. Terminând studiile, a fost angajat la 1871 de către compania engleză Barklay ca inginer pentru construirea podurilor de fer peste râurile din România, concesiune dată încă de sub domnia lui Vodă Cuza.

La 1879, terminând această lucrare, a intrat la uzina Lemaitre din calea Văcărești, ca director al acestui stabiliment (Lemaitre înființase încă de la 1866 o fabrică de mașine agricole, locomobile și treerători).

Sub direcțiunea lui Tack, care în 1879 a luat chiar succesiunea lui Lemaitre decedat, stabilimentul ia o dezvoltare din ce în ce mai mare, și el isbutește în parte, să ni-

micească concurența ce făceau în țară fabricile streine.

Astăzi mai tot materialul necesar primăriilor pentru igiena publică, agricultorilor pentru cultivarea pământului, ese din fabrica Lemaitre, de sub direcțiunea lui Tack.

Capitalul casei a ajuns la 1,200,000 lei, în acțiuni cu dividende.

Țaciu (Toma).— Bancher, născut în Ploești la 1844. După ce a terminat școala primare, a făcut studii la școala comercială din Brașov. Apoi a intrat la banca otomană din Bucuresci ca funcționar de la 1862 până la 1870.

Eșind de acolo, s'a stabilit ca bancher în

București strada Lipscani la 1870, pe comp-
tul său propriu.

A fost ajutor de primar în consiliul co-
munal al Capitalei la 1885.

Tacu (Dimitrie).—Jurisconsult, magis-
trat, născut în Iași. Terminând studiile ju-
ridice la Iași, a intrat în magistratură la 2
Noembrie 1868 și a înaintat până la gra-
dul de consilier la Curtea de casație.

Scrieri: *Dreptul de legislațiune al popo-
rului român* (1862), *Elemente de procedură
civilă* (1868), *Dare de seamă către alegă-
torii din Iași* (1866), *Discurs cu ocaziunea
noului an judecătoresc* (1877—78), *Organi-
zațiunea magistraturei în România* (1881).

Tamara (Gheorghe).—Intendant ge-
neral, născut în târgulețul Ocnele-Mări
(Vâlcea) la 11 Iunie 1842. Intrat ca iuncăr
în Reg. 2 de infanterie la 1858, înaintat
sub-locotenent la 1860, locotenent la 1863,
ia parte la lupta de la Costangalia și la
urmărirea Polonezilor până la Rînzești ca
oficer în Reg. 5 de infanterie. La 1865
înaintat căpitan, e trecut în corpul inten-
denței, maior la 1868, lt.-colonel la 1875
(sub-intendant), e însărcinat în timpul rez-
belului din 1877 cu serviciul intendenței
diviziiei a III-a. După căderea Plevnei, trece
la marele cuartier general, și este înaintat
intendant la 1879.

Numit controlor general la 1883 și in-
tendant general la 1893, ocupă această
funcțiune până la 1896, când demisionează
din armată.

La 1892, intendantul general Tamara,
a reprezentat în Senat colegiul I-iu de
Muscel.

Tătărescu (Gheorghe).—Pictor, nă-
scut în Buzău la 1818 Octombrie, încetat
din viață în București la 24 Octombrie
1894.

Rămas orfan, a fost crescut de un unchiu
al său, zugrav de la care a început a lua
primele noțiuni de pictură. Episcopul de
Buzău Chesarie, văzând talentul lui Tătă-
rescu, i-a dat o subvenție și l'a trimis la
Roma în 1844, unde a urmat cursurile
Academiei Sf. Luca. La concursul Acade-
miei din 1848, el ia imediat premiul cel
mare în pictură cu tabloul său *Simeon și
Levi, scăpând pe sora lor Dina*.

La aceeași epocă a trimis principelui Stir-
bey tabloul *Renascerea României*.

G. Tătărescu a mai complectat studiile
sale la Paris, Haga și chiar în Rusia la
urmă, spre a studia pictura religioasă bi-
zantină.

Venit în țară la 1852, el a fost numit
mai întâiu profesor la școala militară, și
apoi a început lucrarea bisericeii Măgurele-
Oteteleşanu; el a împodobit peste 50 bi-
serici din țară între cari Mitropolia din
Iași.

G. Tătărescu a fost profesor de pictură
la școala de Bele-arte (1865) și după moar-
tea lui Th. Aman, director al acestei
școale.

El a lucrat numeroase portrete, tablouri
originale, precum *Țăranul de la Dunăre*,
Magdalena, *Nemesis* și multe altele, cari
se găsesc în posesiunea Pinacotecii națio-
nale, a familiilor Kretzulescu, Manu, Pro-
topopescu-Pake, Bagdat, Mitropolitul Nifon.

Acest pictor era membru fondator al
Ateneului.

Tăutu (Gheorghe).—Publicist, născut
în Botoșani la 1823, încetat din viață la
Târgu-Frumos.

A colaborat la ziarele: *Steaua Dunării*,
Reforma, *Nichipercea*, etc.

Scrieri: *Poesii* (1862), *Un ajutor la timp
dramă*, (1863), *Poesii noue* (1864), *Epistole*
(1871).

Tavernier.—Medic, venit în Muntenia,
nu se știe de unde, pe la 1820. Cronicarii
istorici ni'l înfățișează ca un instrument al
consulului rus Rukman, introdus de con-
trabandă în sinul societății filarmonice la
1838 în scop de a discredita această in-
stițiuine și a provoca disolvarea ei.

Asupra acestui Tavernier, A. Xenopol
scrie în *Istoria Românilor*: «El veni într'o
zi în sinul societății și învinui pe o per-
soană care provocase în duel pe Aristia,
că'i ar fi cerut odinioară otravă spre a
ucide pe un pictor polon. După câte-va
zile, pictorul muri cu simptomele otrăvirii,
și atunci spunea Tavernier, că acuz pe
acel domn de otrăvire. Un strigăt de in-
dignare generală izbucni, Voinescu se sculă
și spuse că nu mai poate face parte dintr'o
societate de sclerați. Tot așa făcură și
alți membrii și ast-fel societatea filarmonică

peri, și odată cu dânsa se desființă școala și se închise teatrul (1838)».

Teleor. (Dimitrie Constantinescu).— Publicist și ziarist, cunoscut sub pseudonimul **Teleor**, născut la 1858 Mai 10, în comuna Atârnați (Teleorman). A făcut studiile sale în România și a părăsit facultatea de medicină spre a se ocupa de literatură.

Ca ziarist a colaborat la *Binele public*, *Ghimpele*, *România*, *Națiunea*, *Epoca*, etc., sub diferite pseudonime.

Sub pseudonimul *Nuvel*, *Scene* și *Portrete* (1886), *Flori de liliac*, *Durere*, *Icoane*, *Nuvel alese* (1894), *Schițe umoristice*, *Realistele* (1896), *Aventurele unei soacre*, *farsă* (1896).

Fost cât-va timp funcționar la Ministerul Cultelor și instrucțiunii publice, acest scriitor colaborează apoi la *Viața* și alte reviste literare.

Tell (Christian).—Om politic, general, născut în Brașov (Transilvania) la 1807, încetat din viață în Bucuresci la 24 Februarie 1884.

A servit mai întâiu în corpul dorobanților cu gradul de căpitan, apoi a intrat în armata regulată la înființarea ei în 1830. Când izbucni revoluția de la 1848, era șef de batalion, și unindu-se cu capii mișcării revoluționare, puse trupele sale la dispoziția lor, semnând dimpreună cu Șt. Golescu și Eliade, proclamația de la Islaz, semnalul revoluțiunii. Membru al guvernului provizoriu care-i conferi gradul de general, apoi locotenent domnesc, trecu granița după intrarea Rușilor în țară, și se retrase la Smirna, unde guvernul otoman îi servi o pensiuie de general.

Reîntors în România la 1857, generalul Tell face parte din Divanul ad-hoc și este amestecat la toate evenimentele cari aduc unirea Principatelor, alegerea Domnitorului Cuza.

De la 30 Decembrie 1862 până la 26 Mai 1863, e Ministru al Cultelor în cabinetul N. Kretzulescu. Retras aproape din viața politică de la această epocă până la 1871, reintră la această epocă în cabinetul de sub președinția lui L. Catargiu ca Ministru de război de la 11 Martie 1871 până la 14 Martie acelaș an, când trece la Culte, ținând cât-va timp și interimul Jus-

țiției. La 1874 demisionează. Apoi la 4 Aprilie reintră ca Ministru de Finance în cabinetul generalului I. Florescu până la 27 Aprilie.

Teodorescu (Dimitrie. G.)—Profesor, publicist, născut la 1849 în Bucuresci, licențiat în litere de la facultatea din Paris.

A fost la început redactor la ziarul *Românul* de la 1868 până la 1875 și apoi sub pseudonimul *Ghedem*, a redactat ziarul satiric *Ghimpele* de la 1869 până la 1875.

La 1891 sub Ministerul generalului Florescu, G. D. Teodorescu a ocupat câte-va luni Ministerul Instrucțiunii Publice de la 21 Februarie până la 21 Iunie. A fost numit în 1878 profesor de limba latină la liceul Matei Basarab, în 1881 profesor de limba română la acelaș liceu și în 1894 director al Fundațiunii universitare Carol I.

Operile sale sunt: *Poesii populare* (1885), *Despre obiceiurile și credințele poporului*, *Cercetări asupra proverbelor române*, *Noțiuni despre colinde*, *Petre Crețu Șolcan*, *Eufrosin Poteca*, *Metrica*, *Prosodia latină, cu noțiuni de istoria literaturii latine*, *Istoria filosofiei antice*, *Cronica din Nurnberg*, *Istoria literaturii latine*, *Operile lui Anton Pann*, etc., etc.

Teodorescu (Florea).—Medic, născut la 10 Aprilie 1842 în orașelul Mavrodinul din Telorman. După terminarea studiilor primare și secundare, a intrat la 1861 în fosta școală de medicină și chirurgie din Bucuresci, apoi a plecat în Italia, de unde s'a întors în 1868 cu diploma de doctor în medicină de la facultatea din Turin.

La 10 Septembrie 1868 e numit prin concurs, medic secundar la spitalul Colțea, post pe care-l ocupă până la 1878, când e numit medic primar la spitalul Colentina. Iar la 1889 este transferat în aceeași calitate la spitalul Filantropia, unde funcționează și astăzi.

Publicațiunile medicale ale D-rului Teodorescu sunt: *Memoriu asupra abcesului sicutului* (1870), *Studii generale asupra pneumoniiei* (1878), *Syphilisul pulmonar*, *Kystele hydotice pulmonare*, studiu prezentat la congresul medicilor spitalelor (1895).

Teodori (Juliu).—Medic militar, năs-

cut în București la 1834 August 7. A făcut studiile în țară și le-a terminat în 1858 la Berlin, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină. La 1859 a fost primit ca medic de regiment clasa 2-a, la 1860 a trecut medic clasa I, la 1863 medic de divizie, la 1872 medic de corp de armată, la 1883 medic inspector general de brigadă. La 1898 fiind inspector general al serviciului sanitar al armatei, a demisionat spre a trece la pensie.

De la 1869, Teodori este profesor de patologie și terapie generală la facultatea de medicină din București, iar de la 1884 medic al casei regale.

Scrieri: *De pellagre* (1858).

Teriakiu (Alexandru).— Om politic, încetat din viață la Martie 1893. Amănunte biografice lipsesc. A fost Ministru al școlilor în Moldova la 1858, și Ministru plenipotențiar la Athena după 1884.

A făcut parte din guvernul de sub preșidenția lui Ștef. Golescu ca Ministru de Externe de la 19 August 1867 până la 1 Noembrie acelaș an, și Ministru de Interne de la 25 Iulie 1880 până la 10 Aprilie 1881. A fost membru și în comisiunea Dunăreană pe la 1887.

Theodorini (Elena).— Primadonă, născută în Craiova la 25 Martie 1860. Încă de mică, arăta o mare predispozițiune pentru muzică; la vârsta de 14 ani era deja o bună pianistă și la 19 ani debuta pe o scenă din Cuneo (Piemonte) ca primadonă.

Primul ei succes l'a obținut întrun teatru din Milan în opera *Evreica*. Angajată în urmă la «Scala» pentru stagiunea 1880-1881 și a făcut un adevărat renume în *Ughenofit*, *Faust*, *Erodiada*; apoi dete numeroase reprezentațiuni în Barcelona, Paris, Madrid, în America de Sud și se reîntoarșe la 1885 în Italia la Brescia, spre a cânta în opera *Gioconda*. Mai târziu E.ena Theodorini reîncepe reprezentațiunile sale prin orașele principale din Europa, venind câte odată și în București, Craiova, spre a cânta principalele roluri din repertoriul său.

Reputațiunea sa de mare cântăreață, este fără îndoială universală.

Țincu (Nicolae).— Publicist, autor dramatic, născut la Turnu-Severin (Mehedinți) în 1846.

A colaborat la *Revista Contemporană*, *Revista Literară*, *Revista Nouă*.

A scris pentru teatru *Întâiu Aprilie*, *Întâiu Mai*, *Mărțișorul*, *Recunoștința*, comedii într'un act, *Iuda* 2 acte, *Doi nume* dramă în 3 acte, *Doamna Chiajna* în colaborație cu Nizer, dramă istorică în 5 acte, și un act din revista teatrală *Cer cuvântul*, în colaborație cu P. Grădișteanu.

A mai publicat traduceri în versuri: *Monologuri*, *Comedii și Monologuri*, *Incinosul*, *Aventuriera* în colaborație cu Sever Moscuna, *Flibustierul*, *Jean Marie*, *În timpul balului*.

N. Țincu era referendar la Curtea de Compturi până în 1897.

Tocilescu (Grigorie. G.)— Doctor în filosofie și licențiat în drept, profesor de istoria antică, și de epigrafie, director al muzeului de antichități, născut la 1845 în Mizil.

A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la Praga (Boemia). A început prin a fi referendar statistic la Ministerul Lucrărilor publice, iar mai târziu a îmbrățișat cariera profesoratului. La 16 Octombrie 1881 a fost numit profesor pentru istoria antică și epigrafie la facultatea de litere din București.

Colaborator la revista *Românismul* în unire cu Hajdău, Vucici, Th. Rădulescu, a publicat acolo mai multe studii între cari: *Documente istorice*, *Despre poezia populară a Românilor*, *Despre jurin*.

A mai tipărit: *Despre familia lui Mihai Viteazul*, *Petru Cercel* (1875), *Doi istorici*, *G. Panu și P. Cernătescu*, schițe critice (1874), *Viața și scrierile lui Bălcescu*, *Inscripțiunea de pe patrașirul de la Slănești* (1876), *Raport asupra unei misiuni epigrafice în Bulgaria* (1878), *Doamna Stanca*, soția lui *Mihai Viteazul* (1878), *Istoria română* (1880), *Manual de istoria română* (1886), *Raporturi asupra câtor-va mânăstiri* (1887), *Biserica episcopală a mânăstirei Curtea de Argeș* (1886), *Istoria ramână, cu narațiunile, întrebări și resumate* (1890), *Monumentul de la Adam Klissi* (1895).

Gr. Tocilescu este membru al Academiei române și a făcut parte din Senat de la 1888 până la 1895.

Toneanu (Vasile).— Actor, născut în orașul Călărași la 1868. A urmat cât-va

timp cursurile de la Sf. Sava, fără a le termina și apoi s'a angajat în 1888 în trupa de sub direcția lui Caragiali.

A intrat apoi în teatrul național din Bucuresci care l'a admis ca societar în 1894.

Toneanu se distinge cu deosebire în comediile lui Molière, în rolurile lui *Scapin*, *Crispin*, etc.

Trăila (Elie). — Publicist, născut în Banat la 1844.

A făcut studii juridice în Oradia Mare.

Scrieri: *Vulturul măhnit* (1864), *Poesii* (1866), *Fuca lui Menumorut*, navelă istorică, *Strigoiul*, poveste (1874).

Trandafiloff (Alexandru). — Supus rus. Amănunte biografice lipsesc.

A venit în țară la 1843, dându-se ca reprezentant al unei societăți miniere, cerând să i se acorde permisiunea de a întreprinde cercetări în Muntenia spre a face explorări.

El preciza în cerere că dacă proprietarii în pământurile cărora se vor găsi metale, în curgere de 18 luni legiuite prin regulament, nu vor avea mijloacele să lucreze singuri, sau nu se vor învoi cu societate, atunci dreptul societății pentru exploatare, garantat de Stat, se va întinde pe 12 ani.

Autorizarea în acest sens dată de Stat cu oare-care modificări, pricinui o mare neliniște în țară și Adunarea, făcându-se ecoul neliniștei publice, ceru de la Vodă Bibescu, desființarea jurnalului sfatului administrativ.

Domnul se opuse și sfârși din această cauză prin a suspenda Adunarea în virtutea unui firman dobândit de la Poartă.

Dar la urma urmelor, Domnitorul respinse concesiunea Trandafiloff.

Triandafil (Grigore). — Avocat, om politic, născut la 4 Februarie 1840. A făcut studii juridice și a intrat în magistratură, ocupând funcțiunile de procuror de Tribunal, membru, președinte, prim președinte la Trib. Ilfov, apoi procuror la Curtea de apel, procuror general, prim președinte de Curte.

A fost director al Ministerului Justiției de la 14 Innuarie 1866 până la 14 Decembrie acelaș an și Ministru al Justiției

de la 16 Noembrie 1890 până la 15 Februarie 1891.

Turnescu (Nicolae). — Medic, născut la 1819 în Bucuresci, încetat din viață la 9 Octombrie 1890. A făcut studiile la Sf. Sava și apoi a fost secretar al comisiunii doctoricești de la 1832 până la 1845. La această epocă pleacă în Paris, unde și termină studiile în medicină și chirurgie, întorcându-se în țară la 1853. Atunci e numit medic secundar la Colțea (1854) și înaintează chirurg primar (1858), profesor de medicină operatorie și de clinică chirurgicală la Colțea și la școala de chirurgie, membru onorific în consiliul permanent al instrucțiunii publice (1865), membru în consiliul medical superior, membru în consiliul sanitar superior.

La 1869 este numit decan al facultății de medicină și profesor al facultății de chirurgie până la 1884, când este trecut la pensie.

A publicat: *Du pouls* (1853), *Des luxations accidentelles en général* (1853).

Tzichindell (Dimitrie). — Fabulist, născut în Beicherecul-mic (Transilvania) la 1775, încetat din viață la 19 Ianuarie 1818. A făcut studii în teologie la Temișoara până la 1801, după ce a fost învățător în Belintu la 1794. La 1805 s'a preoțit, îndeplinind mai întâiu serviciul pe lângă un regiment, apoi a trecut paroch la biserica din Beicherecul-mic, unde a slujit până la moartea sa.

La 1812 e numit profesor la o școală românească din Ardeal, și scrie opera sa principală *Fabulele*.

Denunțat la Ierarhia sârbească ca răsvrățitor, din pricina aluziunelor politice ce se găseau în scrierea sa, cartea este confiscată și Tzichindell este suspendat din funcțiune.

Atunci părăsește Ardealul la 1815 și se stabilește în comuna unde se născuse și unde era paroh. Acolo a și murit, adus din spitalul de la Temișoara, unde zăcuse. Se zice că a fost otrăvit de Sêrbii.

Scrieri: *Sfaturile a înțelegerii cel sănătoase* (1802), *Adunare de lumină moralicești* (1806), *Epitomeul* (1808), *Filosoficești și politicești prin fabule moralnice învățători* (1814).

Tzoni (Miltiade).—Profesor, născut în Iași la 23 Iunie 1844, încetat din viață în Iași la Martie 1898. A făcut școala primară la Roman, liceul la Iași, școala de Poduri și Șosele din Paris.

Reintors în țară la 1869, a fost numit îndată profesor de mecanică la facultatea de științe din Iași.

Ales deputat pentru prima dată la 1888,

de colegiul al 2-lea de Iași, a făcut parte de la această epocă înainte, din toate legislaturele până la 1895, când a fost ales senator.

Scrieri: *Plaga* (1872), *Ținta democrației române* (1876), *Universitatea din Iași* (1877), *Regimul liberal în fața reacțiunii* (1879), *Regimul corupțiunii și al teroarei său guvernul d-lui Ioan C. Brătianu* (1888).

U

Ubicini (Jean. H.)—Publicist francez, celebru filo-român, născut la Issoudun în 1818 Octombrie 20, încetat din viață la Roche-Corbon (Franța) în 1884. Profesor timp îndelungat la colegiul din Joigny, întreprinse în 1846 o călătorie prin România și găsiindu-se în București când izbucni revoluțiunea de la 1848, fiind prieten cu principalii capi ai mișcării, i se încredință postul de secretar al guvernului provizoriu și al locotenenței Domnești.

După intrarea trupelor rusești, părăsi România. În cea-ce privește interesele țării noastre, el a scris și publicat: *La question d'Orient devant l'Europe* (1854), *Provinces roumaines* (1856), *La question des Principales Danubiennes* (1858), *Introduction aux ballades et chants populaires de la Roumanie* (1855). A colaborat la diferite ziare franceze, susținând într'însele interesele României.

Ulescu (Constantin).—Sub-locotenent, născut la 7 Aprilie 1846, mort la 30 August 1877. Soldat voluntar la 1864, e înălțat sergent la 1866, sub-locotenent la 1872. În timpul rezelului Independenței (1877-78) face parte din Regim. 8 de infanterie și moare la 30 August 1877 pe câmpul de luptă, la atacul Griviței.

Urechia (Alexandru)—Medic, publicist, fiul lui Vasile A. Urechia, născut la Iași în 1860. A făcut studiile sale în țară și la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină.

Scrierile sale sunt: *Sănătos, or nebuu?* *Anatomia și fiziologia unei conferințe*, *Influența*, *Șarlatanismul în medicină*, *Ghiveciul*, *Dușmanii noștri*, *Ereditatea fiziologică și psihologică*, *Igienă*.

Ca ziarist, a colaborat la *Moștul român* (1894), *Vieța* (1894-95) publicațiunii ebdomadare, iar în 1896 a înființat altă broșură, *Lumea vechie*.

Urechia (Alexandrescu Vasile).—Profesor, om politic, publicist, născut în orașul Piatra-Neamțu la 27 Februarie 1834. El și-a făcut studiile gimnaziale la Iași, iar cursurile facultății de litere, științe și filosofie la Paris.

Intorcându-se în țară, fu numit la 1857 profesor de literatură la Universitatea din Iași și director al Ministerului Instrucțiunii publice din Moldova.

Ca ziarist, V. A. Urechia, a colaborat la *Zimbrul*, *Vulturul*, *Steaua Dunărei*, și a trimis corespondențe ziarelor franceze *Le Temps*, *Le Siècle*, *La Presse*, etc., etc.

Numit definitiv profesor de Istoria și literatura Românilor la facultatea de litere și filosofie din București, V. Urechia ocupă acest post de la 4 Noembrie 1864 până în prezent.

El a fost Ministru al Instrucțiunii publice la 1881, de la 10 Aprilie până la 1 August 1882, precum și în Ministerul Kogălniceanu de la 1860 până la 1861, și a reprezentat aproape necontenit în Senat colegiul al 2-lea de Galați.

V. A. Urechia este de ani îndelungați membru al Comitetului teatrelor din București.

El este președintele Societății Liga culturală.

Eată principalele sale publicațiuni: *Grinda de aur* (1851), *Șerarul Gurluescoviul* (1854), *Mozaic* (1855), *Logofetul Bapliste Veleli* (1855), *Coliba Marincăi* (1858), *Schițări de literatură românească* (1859), *Vierșia cea frumoasă* ((1859), *Balul mor-*

tului (1865), *Femeea română* (1865), *De classicism, romantism și realism* (1865), *Cronicele noastre* (1865), *Patria română* (1868), *Opere complete* (1878), *Lugubre monumentum Besarabiae* (1878), *Discursuri academice* (1878), *Conferințe și discursuri* (1878), *Încercare bibliografică despre Istria și Dalmația* (1878), *Album Macedo-Român* (1880), *Cartă etnografică a Românilor* (1882), *Schițe de istoria literaturii române* (1885), *Miron Costin* (1886), *Istoria evenim. din Orient* (1889), *Documente relative la anul 1800—1831* (1889), *Despre bresle* (1889), *Monumentul lui Miron Costin* (1889), *Memorii prezentate Academiei în 1887—88*, *Biserica din celatea Neamț* (1890), *Legende* (1891), *Istoria românilor* (1892), *Istoria Școlilor etc.*

Ursian (Valerian).— Profesor, născut în Râmnicul-Vâlcei la Aprilie 1845. A făcut studii juridice și a fost numit la 14 Noiembrie 1880 profesor de drept internațional la Universitatea din Iași; la 1883 a fost permutat în aceeași calitate la Universitatea din București.

A făcut parte ca deputat din Camera de la 1888—1895 și ca senator din Senatul de la 1895 până în prezent.

Scrieri: *Despre importanța dreptului internațional* (1881), *L'Autriche-Hongrie et la Roumanie dans la question de Danube* (1882), *Amintiri, poezii* (1895).

Ursu (de Margine, David).— Baron, colonel, născut la 1815 în Făgăraș (Transilvania), încetat din viață la Sibiu în 30 August 1897. De mic copil, dat în școala militară a grănicerilor, în 1848 a luat o parte activă în războiul contra honvezilor unguri conduși de generalul Bem, și în două rânduri a repurtat victorii cari l-au pus în evidență ca strategie eminent și comandant plin de curaj.

Curând apoi a fost avansat la gradul de maior.

În 1859, în războiul Austriei contra Italiei și Francei, maiorul Ursu s'a purtat atât de vitejește încât a uimit până și pe dușmanii. În celebra luptă de la Solferino, maiorul Ursu în capul a două batalioane românești și în contra dispozițiilor marelui stat major, în chiar momentul când dușmanii erau să impresoare Solferino și să silească pe Austriaci să capituleze, a înaintat, în tăcerea nopții, la forturile de la Me-

dole, cu gândul să zădărnicească o capitulare rușinoasă și să înlesnească retragerea cinstită a trupelor austriace.

Aici, la Medole, maiorul Ursu cu două batalioane române, a susținut o luptă vie de șase ore, în contra a 10,000 de italieni.

După încetarea luptei, generalul baron Blumeacron de Guidizzolo, trimis de marele stat major austriac, a strigat maiorului Ursu:

— Retrage-te d-le maior, căci ești împresurat de toate părțile.

— Eu mă pot susține încă câte-va ore; retrageți-vă d-voastră din Solferino.

Și maiorul Ursu a mai stat 26 ore în Medole, susținând cu oare care succes o a doua luptă și isbutind să se retragă fără să se predea vrăjmașilor.

În această luptă sângeroasă maiorul Ursu a pierdut 18 ofițeri și 622 de soldați.

Planul maiorului Ursu a reușit atât de bine, în cât când se întoarse cu restul trupelor la cartierul general, arhiducele Frantz Carol, generalisimul armatei de operațiuni, a strigat:

— Ai salvat onoarea armatei!

Dacă maiorul Ursu nu reușia în planul său, ar fi fost împușcat pe loc, de oare-ce intrase în luptă în contra avizului marelui stat-major. Reușind însă, a fost înaintat pe câmpul de război la gradul de lt.-colonel și a fost decorat cu ordinul de război *Maria Theresa*.

După război, locot.-colonel Ursu a fost înaintat la gradul de colonel și Împăratul i-a conferit titlul de baron de Margine.

Distincțiunile pe cari le-a primit colonelul baron Ursu, i-au făcut o mulțime de vrăjmași printre ofițerii unguri, cari nu-i puteau erța victoriile pe cari le-a repurtat numai cu soldații români. Și cel mai aprig între vrăjmașii săi a fost generalismul ungar Gyulai, care a început să-l persecute și să-l denunțe ca pe un agitator daco-român.

Rezultatul a fost că colonelul baron Ursu și-a regulat drepturile la pensiune în 1861.

Evenimentele însă l-au răzburat. În 1863 un nou război a izbucnit între Austria și Italia. Colonelul Ursu a fost rechemat în fruntea regimentului său 31, pur românesc și i s'a încredințat apărarea insulei Lissa.

Când pe uscat armata austriacă a fost nimicită, iar pe mare flota austriacă era să fie îm-

presurată, baronul Ursu, din insula Lissa, în contra avizului marelui stat major, care i-a ordonat să se retragă, a bombardat flota italiană. Lupta a durat 11 ore, în care timp amiralul austriac Tegethoff, a isbutit să scufunde câte-va vase italiene și să se retragă fără perderi mari.

Această luptă a dat baronului Ursu titlul de *eroul de la Lissa* și în amintirea ei s'a înființat în comitatul Făgăraș, comuna românească Lissa, populată cu grânicerii în fruntea cărora s'a luptat baronul Ursu.

După războiul, generalismul Gyulai a fă-

cut noui intrigi în contra baronului Ursu, așa că acesta plictisit de atâtea mizerii ungurești, s'a retras din nou în viața privată.

Colonelul baron Ursu a lăsat întreaga sa avere de 50,000 lei pentru scopuri culturale românești.

De la 1865 și până la moarte, Ursu a administrat fondurile grănițarești și a construit peste 120 localuri frumoase de școli cu câte două etaje, în comitatele Brașov, Făgăraș, Sibiu și Hunedoara.

V

Văcărescu (Barbu).— Amănunte biografice lipsesc.

A fost spătar în Muntenia la 1782, mare vistier la 1821, caimacam la 1827.

Văcărescu (Constantin).— Om politic, născut la 1802, încetat din viață în Bucuresci la 14 Martie 1887.

A făcut studiile sale în Paris până la 1825.

Intors în țară, a intrat în administrație și a fost prefect de județ în Ialomița și Buzău.

Descoperirea tezaurului de la Pietroasa se datorește lui C. Văcărescu. Nește tăcători de peatră, lucrând la podul de la Călmățui, descoperiră tezaurul, îl sfărâmară, dispărând cu densul. Câte-va fragmente se găsesc la fața locului de nește trecători cari nu cunoșteau valoarea lor și sunt aduse lui C. Văcărescu. El se pune în urmărirea hoților, regăsește tezaurul furat și l' aduce guvernului.

Sub Vodă Stirbey, C. Văcărescu a fost membru la Inalta Curte.

La 1858 părăsește funcțiunea sa, spre a călători și nu mai ia nici o parte la afacerile publice.

Văcărescu (Ioan).— Poet, născut la 1786, mort la 1863. El era reprezentantul unei familii ilustre, strănepotul marelui ban Enache Văcărescu.

Încă din copilărie se făcu cunoscut prin versurile sale, scrise în limba elenă și la

1818, făcu o odă în contra lui Vodă Caragea. Sub Domniile de pe timpul său, a ocupat funcțiuni înalte în Stat și s'a distins tot d'auna prin iubirea sa de patrie.

El a publicat: *Sfaturi patriotice* (1821). A tradus pentru teatru *Brilanicus* (1827), *Ermiona* (1831), *Regulus* (1832) și în acest an pentru prima oară, elevii de la Sfântu Sava, jucară în limba română, pe scena teatrului din Bucuresci.

La 1832 au apărut și poeziile sale sub titlul *Poesii originale*.

I. Văcărescu, împreună cu G. Lazăr, a întemeiat școala Sf. Sava la 1821. El a refuzat să subscrie *Regulamentul organic*, și luând cuvântul, a protestat contra prezidării Adunării de către un consul strein pe când obiceiul țerei cere ca Mitropolitul să fie în fruntea ei.

Pentru aceste cuvinte, I. Văcărescu este dat afară din Adunare și sursunit imediat.

Cu ocaziunea înființării oștirii românești, (1830) Ioan Văcărescu a făcut armatei, versurile sale :

*La rând, Românilor eșiți,
Mergeți pe calea dreaptă,
Slava strămoșilor vestiți
În cale veșteaptă!...*

Văcărescu (Theodor. C.)—Născut în Bucuresci la 17 Aprilie 1842. A început primele sale studii la 1850, în pensionatele Monty și Schewitz. La 1854 a plecat în

Germania, unde a fost admis cu autorizarea guvernului, în corpul de cadeți din Prusia și a urmat de la 1854 până la 1858, studiile școlii militare preparatorii din Potsdam și școlii militare centrale din Berlin. Tot de odată, în 1858 și 1859, a frecventat cursurile facultății de litere și filosofie din Berlin. La 16 Octombrie 1859, s'a înrolat ca soldat voluntar în armata românească, a fost numit la 1 Ianuarie 1860 sub-oficer și înaintat la 24 Ianuarie 1861 la gradul de sub-locotenent.

T. Văcărescu a fost chemat la 1863 în statul-major domnesc al lui Vodă Cuza, ca oficer permanent de ordonanță; la 1864 a demisionat din armată și intrat în viața civilă, s'a ocupat cu literatură și politică. În 1865 a publicat în *Trompeta Carpaților* și în *Opiniunea națională*, articole asupra literaturii germane. Impună cu Aurelian, Urechia, Esarcu, Alex. N. Lahovari, etc, a fondat atunci *Ateneul românesc* și cu un grup de tineri, a făcut parte din comitetul de redacțiune al ziarului *Revista Dunărei*, înființat în Decembrie 1865, spre a combate cu cea mai mare energie regimul loviturii de Stat.

A doua zi după revoluțiunea de la 11 Februarie 1866, Th. Văcărescu e numit prefect la Prahova cu însărcinarea de a trece peste frontarie la Brașov, pe detronatul Domnitor Cuza.

În 1870 Iulie, guvernul a trimis pe Th. Văcărescu în misiune la Berlin, comisar extraordinar în chestiunea drumurilor de fer Strusberg, și acolo a descoperit și a raportat guvernului disparițiunea depositului de 37½ milioane lei, capital garantat de guvernul român, care trebuia să serve la terminarea construcțiunii aceluși drum de fer și care se deturnase de la destinațiunea lui. La 20 Iulie 1871, Th. Văcărescu e numit agent diplomatic al țerei în Serbia.

În Septembrie 1872, cu prilejul înființării milițiilor, prevăzute de legea organică a puterii armate, Th. Văcărescu, în calitate de fost oficer, fu numit locotenent în milițiile călări, iar în Iunie 1873, M. S. Domnitorul Carol, l'chemă pe lângă persoana sa, în funcțiunile de mareșalul curții Domnești. În Octombrie 1876 Th. Văcărescu însoți, ca reprezentant al curții Domnitorului, pe primul Ministru Ioan Brătianu și pe Ministrul de răzbel, colonel Slăniceanu, în misiunea pe lângă Impăratul

Rusiei Alexandru II-lea la Livadia, unde se stabiliră bazele înțelegerii pentru trecerea oștirilor rusești prin România.

Iar când izbucni răzbelul din 1877, Th. Văcărescu luă parte la el în calitate de căpitan milițian, atașat marelui cartier general al armatei române, trecu Dunărea și participă la luptele din jurul Plevnei.

La 8 Aprilie 1881, Th. Văcărescu fu trecut ca locotenent-colonel în rezervă și la Octombrie 1882, fu numit Ministru reședinte pe lângă curțile din Bruxela și din Haga.

La 28 Ianuarie 1885 fu numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar la Roma, de unde demisionă pentru motive private la 31 August 1885. În 1886 publică volumul I-ii și în 1887 volumul al 2-lea al scrierei istorice *Luptele Românilor în răzbelul din 1877—78*, operă care a fost premiată de Academia română.

La 1 Iulie 1888 este numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar pe lângă curtea din Viena, post în care funcționează până la 1 Iulie 1891.

A făcut parte în nenumărate rânduri din parlament, ca deputat și senator.

Vaillant. — Profesor francez, data născerii și încetării din viață necunoscute. A fost adus în țară la 1829, sub ocărmuirea lui Kisselef, spre a organiza pe o nouă bază colegiul Sf. Sav. din București. La 1831 este numit director al acestei instituțiuni și școala prospera, dar Rukman, consulul rusesc, văzând cu ochi răi ideile liberale ale profesorului, ceru în 1834 să se retragă lui Vaillant catedra de litere și direcția colegiului. I se satisfăcu cererea, însă Adunarea, ca semn de simpatie, votează să se cumpere 500 exemplare din *Dicționarul francezo-român* al acestui profesor. Rukman cere și obține de la Vodă, nesanționarea votului.

La 1841, Vaillant este implicat în mișcarea dintre Sârbi și Bulgari, care se zicea că era combinată cu un complot în Muntenia, spre a aduce răsturnarea lui Vodă Ghika. Vaillant scapă de arestare, grație intervenției consulului francez, însă este expulzat.

Se reîntoarce în țară la 1862 și ține la Ateneul vechiu, un curs gratuit de *Istoria antică*.

De la această epocă înainte, urma lui se perde.

Scrieri: *Grammaire valaque à l'usage des français* (1836—1840), *La Roumanie*, 3 vol. (1844), *Poésies de la langue d'or* (1851), *Turquie et Russie* (1854), *Les princes Ghika, hospodars de Moldo-Valachie* (1855), *Nationalité et patriotisme* (1855), *L'Empire c'est la paix* (1856), *Histoire vraie des vrais Bohémiens* (1857), *Glasul poporului, glasul lui Dumnezeu* (1858), *Origina agriculturii și dezvoltarea ei la Români* (1862), *La lanterne magique* (1868).

Valbudea.—Sculptor, (adevăratul nume **Ionescu Stefan**), născut în Bucuresci la 1859.

A făcut studiile liceului din Bucuresci și a terminat în 1882 școala de Bele-arte, când a obținut premiul pentru străinătate. Apoi a stat trei ani la Paris în școala de Bele-arte, atelierul lui Falguière, iar în urmă a lucrat sub direcțiunea lui Fremiet. A luat parte la trei expozițiuni; în anul al treilea a avut o mențiune onorabilă cu statua lui *Mihai Nebunul*. Apoi a plecat în Italia și a stat un an la Roma, unde a făcut statua *Gladiatorul*, proprietatea Ateneului român, și un an la Florența, unde a lucrat *Copilul care face băe*, *Prima lecție*, *Copilul dormind*, *Frica de apă*. Pinacoteca posedă statuetele *Mihai Nebunul* și *Copilul dormind*.

La expoziția universală din Paris (1889), Valbudea a avut ca recompensă o medalie cl. III-a.

Valentineanu (Ioan. G.) — Ziarist, născut în Pitești la 1834. A făcut studiile liceului Sf. Sava până la clasa 5-a. Amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, a fost arestat de Ruși și trimis în închisoarea de la Kiew.

Pus în libertate, s'a reîntors în țară la 1856, a colaborat la mai multe ziare, între cari la *Secolul*, *Timpul*, *Concordia*, *Românul*, *Steaua Dâmboviței*. La 1859 a fondat ziarul *Reforma*, care a apărut în primii ani regulat, iar cu vremea, a încetat de a mai apare; și apoi s'a tipărit în anume împrejurări, o dată sau de două ori pe an, după ce nu apăruse câți-va ani în șir.

Scrieri: *Biografia oamenilor mari, scrisă de un om mic*, pamflet, (1859), *Documente relative la administrația guvernului interimar din 1856, 1857, 1858, Despre administrația*

guvernului de la Balta-Liman, Evreii în România (1886), *Cugetări, maxime, proverbe* (1890), *Misterele scoșișilor* (1891), *Ucișigul lui Barbu Catargiu* (1897), *Alegerea, viața și detronarea lui Vodă Cuza* (1898).

Valery (Nini).—Artistă dramatică, născută în Focșani la 1 Mai 1835, fiica unor artiști francezi Valery-Momenet, stabiliți în țară pe la 1833.

A debutat pe scenă la 1846, jucând roluri în limba franceză, în localul de teatru Talpan din Iași. La 1848, în timpul direcțiunii lui Matei Millo, a jucat pentru prima dată în limba românească, rolul *Ingerul păzitor* din *Baba Hârca*.

Apoi a urmat creațiunile sale în *Trântorul cât zece*, *Pensionul felelor*, *Viața unui jucător de cărți*, *Bădăranul boerit*, *Plășul român*, *Luluța din Chirița la Iași*, etc., etc.

La 1852 Nini Valery pleacă la Bucuresci, unde debutează în sala Slătineanu, și în acelaș an face parte ca gagistă din personalul teatrului național, participând la reprezentațiunea de inaugurare a noului teatru, unde a jucat opt ani de a rândul.

Principalele sale creațiuni la această epocă sunt: *Sergentul Frederic*, *Linda*, *Maria Rosa*, *Viconte de Letourier*, *Strengarul din Paris*, *Venețiana*, *Regele insulelor*, *Bărbatu văduv*, *Uite-te, dar nu te atinge*, *Banii, gloria și femeile*, *Primele arme ale lui Richelieu*, *Romeo și Marieta*, *Margo*, *Tuzu Calicu*, *Portretele*, *Urta satului*, apoi în operețe, ca: *Două fete p'un flăcău*, *Nichon lăplărița*, *Fiica regimentului*, *Curcănuăreasa*, *Vraja de iubit*, *Scara femeii*, *Smeul nopței*, *Scara măștei*, asemenea în fecerii, ca: *Fata aerului*, *Lampa minunată*, *Roza magică*, *Prețioasa*, *Steaua păstorului*, etc.

La 1859—60, Nini Valery joacă în teatrul din Craiova, sub direcțiunea Teodorini și se căsătorește în acel oraș la 1875, cu poetul căpitan Ioan Gănescu.

După moartea soțului ei, Nini Valery se retrage de la teatru în 1883 și se stabilește în Iași, unde trăește și astăzi.

Vardalah. — Profesor, de origină din Grecia, venit în țară pe la 1810, a deschis în Bucuresci prima școală grecească, unde preda retorică și explica elevilor poeziile autorilor greci. A predat cursurile sale de

la 1816 până la 1820, când a încetat din viață. Școala sa a fost însă în curând părăsită, îndată ce Gheorghe Lazăr a înființat școala Sf. Sava.

Varnav (Constantin. V.) — Doctor, născut la Hilișău (Dorohoi) la 21 August 1806, încetat din viață în Iași la 21 August 1877.

A făcut studiile la Lemberg, apoi la Viena, unde a dobândit diploma de doctor în medicină și chirurgie, cu dreptul de liberă practică în imperiul austriac.

Intors în țară la 1835, s'a stabilit medic în Moldova. Era un fervent adept al curei cu apă rece și a făcut cure cari păreau în adevăr extraordinare, pe acele vremuri.

Protomedic al Moldovei sub domnia lui Grigore Ghika, a desfășurat în 1848 o activitate excepțională, în timpul ivirei epidemiei de holeră.

Rămăsese singur dintre doctorii din Iași.

A reprezentat județul Dorohoi la Constituanta din 1858; a mai fost în mai multe rânduri, deputat și senator al județului Dorohoi.

A lăsat mai multe scrieri medicale, asupra curei lui Prsnitz, asupra holerei asiatice, etc.

Varnav (Scarlat. C.) — Inginer, născut în Iași la 22 Septembrie 1851, fiul doctorului Varnav. A făcut studiile la liceul Louis-le-Grand din Paris și tot în acest oraș a dobândit diploma de inginer al școlii centrale de Arte și Manufacturi.

Intors în țară la 1876, fu numit inginer al liniei Iași-Ungheni și însărcinat cu mișcările importante ale trupelor rusești din campania 1877—78. În 1881 e numit director al acelei linii, apoi succesiv director al construcției liniei Bucuresci-Cernavodă, director al Societății de construcțiuni, director al Școlii naționale de Poduri și Șosele.

În 1891 părăsi cariera sa și intră în Cameră ca deputat al județului Putna, făcând parte din grupul constituționalilor.

Varnav (Scarlat. V.) — Născut la Hilișău (Dorohoi) în 1801, încetat din viață la Bêrlad în 1868.

Destinat de muma-sa la preoție, fusese încredințat de tiner arhimandritului Sofro-

nic Miclescu; dar neputându-se împăca cu cerințele preoției, fugi la Cernăuți la rudele părinților săi, de unde apoi plecă la Paris. Acolo și-a făcut studiile, și a stat până la 1848, fondând cu spesele sale biblioteca română în localul în care s'a făcut mai târziu capela ortodoxă românească. În legătură la Paris cu republicanii francezi, a făcut parte chiar din guarda națională din acel oraș. Puțin timp după aceasta, se întoarce în țară cu consulul francez Thions.

La 1850 intră în religione și se călugărește sub numele Sofrenie, la mănăstirea Neamțului, unde fu ales stareț.

Om cult și de o inteligență superioară, de la intrarea sa în tagma bisericească se consacră la acte de pietate, îngrijind cu deosebire despre soarta copiilor săraci.

În 1868 muri subit la Bêrlad. Fiind antisemit înfocat, încetarea lui din viață fu atribuită unei otrăvirii, făptuită de evrei. O revoltă izbucni în Bêrlad, cu ocaziunea înmormintării sale; surescitațiunea populațiunii a necesitat intervenirea trupelor trimise din județele limitrofe, pentru a păzi pe evrei, a căror viață era amenințată.

Vartic (Toma). — Publicist, născut în Iași la 1814; data încetării din viață necunoscută.

A făcut studiile sale în Basarabia de la 1821 până la 1835. Apoi s'a întors în Iași, unde a ocupat diferite funcțiuni administrative până la 1870.

A publicat: *Trei surzi și două gheboși* (1858), *Poesii* (1870). A tradus și numeroase scrieri din limba germană și franceză.

Văsescu (Alexandru). — Om politic, amănunte biografice lipsesc.

A fost Ministru de Finance în cabinetul Kretzulescu de la 2 Martie 1867 până la 19 August același an.

Vasiciu (Pavel). — Medic, născut în Temeșoara la 1806, încetat din viață. A făcut studiile gimnaziale la Segedin, Oradea Mare și medicina la facultatea din Pesta. A fost medic de carantină la Orșova (1832) și director la carantina Temeșului, mai târziu.

A publicat: *Despre orientali* (1832), *Antropologia* (1832), *Macrobiotica* (1844), Ca-

teichismul antropologic (1870), *Catechismul sănătății* (1870).

Vasiliu-Năsturel (Ioan).—General de brigadă, născut la 16 Noembrie 1845. Intrat în școala militară la 1864, e înălțat sub-locotenent la 1866, maior la 1879, colonel la 1889 și general de brigadă la 1896.

Vasiliu-Năsturel (Petre).—Colonel de artilerie, născut la 1854 Aprilie 7. Elev al școlii militare, înălțat sub-locotenent la 1874.

Scrieri: *Opérations de l'armée roumaine pendant la guerre de l'Indépendance* (1880), *Curs de balistică esteroară și stabilirea tabelor de tragere* (1885), *Curs elementar de artilerie vol. I. Artileria de câmp cu un atlas* (1886), vol. II. *Fascicula I. Tragerea și efectele proiectilelor. Organizațiunea și serviciile artileriei cu mări multe figuri în text*, (1887), *Descrierea amănunțită a turelelor de 37^{mm}*. Md. 1887 (1888), *Descrierea amănunțită a turelelor cu eclipsă de 53^{mm}*. Md. 1887 (1888), *Descrierea tunurilor, așetelor și munițiilor de 150^{mm}* Md. 1887, (cu 23 planșe) după *Crucișatorul «Elisabeta» al marinei regale* (1889), *Pulberi de rezbel. Diferiți explozivi și balistica interioară* (1889), *Descrierea amănunțită a turelelor cu eclipsă de 120^{mm}*. și a localurilor cuirasate a mortierelor sferice din bateria-tip *Schumann* (1891), *Jubilenul de 25 ani de domnie a M. S. Regelui Carol I. «Stema României» versuri*, (1891), *Stema României*, studiu critic din punct de vedere eraldic, cu numeroase figuri în text (1892), *Istoricul Pirotechniei armatei* (1893—1894), *Curs elementar de artilerie vol. II, Fascic. II, Armele portative cu planșe* (1893), *Eraldica în fața prea sf. Episcop al Râmnicului noul Severin* (1895).

Veissa (Teodor). — Jurisconsult, om politic, născut în Iași la 1826 Mai 8, înecat din viață la 5 Decembrie 1880.

A fost profesor la facultatea juridică din Iași, și intrând în magistratură, a ajuns până la demnitatea de membru la Curtea de casație, demisionat în 1877. Membru în Senatul de la 1871, Th. Veissa a fost autorul moțiunii de devotament către Tron, votată la 13 Februarie 1871, în urma in-

terpelărei motivată de publicarea scrisorii principelui Carol I către Auerbach.

Scrieri: *Constituția, legea electorală și organizațiunea judecătorească în Belgia* (1857).

Velescu (Petre).—Artist dramatic, născut la 1846 Martie 21 în Bucuresci.

A debutat la teatrul Bossel în 1864 sub direcțiunea lui M. Pascali, apoi a trecut la 1866 în teatrul cel mare.

Stagiunile 1870—71 și 1872—73 a jucat la teatrul din Iași.

La 1874—75 a făcut parte ca societar din asociațiunea dramatică națională, pentru a da reprezentății în teatrul cel mare.

Constituindu-se societatea dramatică în 1877, a fost admis ca societar de cl. II la 1 Septembrie și la 1882 Mai 6, a fost vasaat societar cl. I.

Roluri principale: *Don Cezar* din *Ruy Blas*, *Jacques* din *Don Orfeline*, *Jak Rantau* din *Neamul lui Rantau*, *Leuchoir* din *Moștenitorii*, *Magnus Verrier* din *Hoșii de Codru*, *Mubliner* din *Onoarea*, *Lazar* din *O crimă celebră*, *Caussade* din *Amicii falși*, *Silpeanu* din *Boeri și Ciocol*, etc, etc.

Vellescu (Ștefan). — Artist dramatic, născut în Craiova la 1838. Intră în școlile din acel oraș, dar la vârsta de 16 ani fugi din școală și intră în trupa de sub direcțiunea lui C. Mihăileanu din Craiova. Luat de aci de către familia sa, fu trimis iarăși la școală în Bucuresci, dar în zadar. Peste puțin timp, intră la teatrul din Bucuresci și debută în micile roluri; apoi se angajă în trupa lui Millo, care juca în sala Bossel, și peste 4 ani trecu în trupa Theodorini la Craiova, interpretând cu un deosebit succes rolurile din *Caterina Howard*, *Dama cu Camelii*, *Othelo*, *Fetele de marmoră*, etc.

Reîntors în Bucuresci, trece la Iași, unde joacă pe *Don Cezar de Bazan*, *Figaro*, etc; vine în Bucuresci, unde crează pe *Vornicul Bucoc* și apoi pleacă la Paris, spre a-și termina studiile dramatice, urmând cursurile artistului Regnier. După trei ani, reapare pe scenă și se distinge în *Supliciuul unei femei*, *Bastardul* și *Ștrengarul din Paris*, ultimul rol pe care l'a jucat în 1877.

La 1873, el a fost numit profesor de declamațiune la Conservatorul din Bucuresci.

Șt. Vellescu a publicat *Istoria artel dramatice* în «*Revista românească*», *Curs de de-*

clamațiune în «*Revista literară*» și diferite critici dramatice.

El a mai scris *Lăpușneanul*, *Banul Craiovei*, *Prea târziu*, *Măcinosul*, *Blond sau Brun*, *Hagi-Bina*, drame și comedii, jucate pe scena teatrului național, apoi câte-va poezii și nuvele: *Din Florești*, *Moș Tudor*, *Schițe din viața contemporană*, etc.

St. Velescu a fost consilier comunal și delegat ca ofițer al stărcii civile de la 1890 până la 1895.

Veniamin (Costache).— Mitropolit al Moldovei, născut la 1768, mort la 1846, Decembrie 18. În privința voinței părinților săi, se călugări din tinerețe și la 1792, fu numit Episcop al Hușului, apoi la 1796, Episcop al Romanului, iar la 1803, Mitropolit al Moldovei.

El a întemeiat în 1803 seminarul de la mănăstirea Socola din Iași, și a păstrat scaunul Mitropoliei până la 26 Ianuarie 1843, când silit să demisioneze, căzut jertfa intrigilor streine, fu dat afară peste bariera Iașului, având în buzunar numai nouă firfirici.

Mitropolitul Veniamin a lucrat alături cu Asaky, pentru renascerea Românilor din Moldova.

El a scris: *Istoria universală bisericească* tradusă din limba elenă, *Pidalionu*, *Istoria desbinării bisericești*, *Buna murire*, *Cronica Românilor a lui Cantemir*, *Mănăstirea Neamțului*, *Explicarea dogmelor*, *Octoiubul*, *Chiriacodromul*.

Ventura (Grigore). — Ziarist, autor dramatic, născut la 1840. Și-a făcut toate studiile în Berlin, unde a dobândit titlul de licențiat în drept.

S'a ocupat la început cu agricultura și a reprezentat în Camerele conservatoare din 1871, pe alegătorii din Galați. Perzând însă toată averea sa, s'a apucat de ziaristică, debutând în Galați cu un ziar francez. Apoi a venit în București, a colaborat la gazeta franceză *l'Orient* cu Galli și mai târziu la *Indépendance Roumaine*. A mai scris la *Românul*, *Națiunea*, *Epoca*, *Adevărul*, iar în urmă la *Timpu*, unde colaborează până în prezent.

Scrieri: *Cămătarul* comedie 2 acte, (1882) *Copila din flori* comedie 4 acte, (1885), *Curcanii* piesă militară, *Marcela* tragedie, *Traian și Andrade* tragedie.

Pianist și compozitor muzical cu mult talent, Gr. Ventura a compus romanța *Doi ochi*, *Hora de la Grivița*, *Cântecul gintei latine*, etc.

Verbiceanu (Vasile).—Sub-locotenent, născut la 16 Octombrie 1847, mort la 12 Ianuarie 1878. Intrat în armată ca soldat la 1864, e înălțat la gradul de sub-locotenent la 1871. În timpul rebelului Independenței, face parte din Reg. 9 de dorbani și moare pe câmpul de luptă, în fața Smârdanului la 12 Ianuarie 1878.

Vergolici (Ștefan). — Profesor, publicist, născut în Bêrlad la 1843, încetat din viață în Iași la Iulie 1897.

A făcut cursurile liceului din Iași și a intrat în școala normală din Paris, de unde s'a întors în 1871 cu diploma de doctor în litere și filosofie.

Imediat a fost numit profesor la catedra de limba elenă la Institutul academic și de la 1876 a fost profesor de literatură neo-latină la facultatea de litere din Iași.

Principalele sale scrieri care au fost publicate în *Convorbiri literare*, sunt traduceri ale poeziilor mai însemnate ale lui Schiller, Lamartine, Byron, André Chenier. A mai tradus aproape toate elegiile lui Ovidiu, odele lui Anacreon și romanul lui Cervantes *Don Quichotte*.

A publicat o *gramatică latină*, și a redactat cât-va timp ziarul *Curierul de Iași*. Apoi a mai scris: *Flori de câmp*, poezii și *Recrutul* (1873).

Vericeanu (Alexandru). — Profesor, născut în Plocești la 20 Februarie 1839. A urmat cursurile liceului din București și a făcut studiile de drept și economie politică în Italia.

La 1863 a luat în Geneva diploma de doctor în drept. Întors în țară e numit la 16 Aprilie 1864, profesor de economie politică la facultatea de drept din București, unde profesază până la 5 Septembrie 1894. În 1868, a fost însărcinat cu suplinirea catedrei de drept civil a lui G. Costa-Foro. La 1864, e numit secretar general al consiliului de stat, post pe care l'ocupă până la 1865. La 1872, e numit procuror de secție la Curtea de Casație, dar nu ocupă acest post de cât trei luni, și demisionază.

Fost ministru al Comericiului și Agriculturii de la 3 Noembrie 1891 până la 26 Noembrie acelaș an, Alexandru Vericeanu a reprezentat în mai multe rânduri districtele Brăila și Argeș în Cameră și Senat.

Vermont (Nicolae. Is.)—Pictor, născut în Bacău la 28 Septembrie 1866. A intrat la 1882 în școala de Belle-Arte din București, a absolvit Academia din München sub profesorii Kaulbach și Löffitz apoi în 1895 a intrat la Paris în atelierul Maillart.

Principalele sale tablouri sunt: *Orfelinele*, cumpărat de stat (1890), *Emigrații*, cumpărat de stat (1891), *Târgul Moșilor*, cumpărat de Stat (1894). A zugrăvit catedrala din Cernavodă, bisericile din Rucăr și din satul Fundeni (Ilfov)

Vermont-Ventura (Lea). — Artistă societară a Teatrului național din București născută în 1864 la Moinești (Bacău) din părinți izraeliți, încetată din viață în București la 24 Noembrie 1895. Elevă a conservatorului, s'a distins cu deosebire în tragedie.

Rolurile sale de căpetenie au fost: *Medea*, *Phedra*, *Polyuct*, *Andrada*, *Tatiana*, *Rapina*, *Sapho*, *Heimath*, *Greva* etc.

Vernescu (George).—Avocat, om politic, născut în Buzău la 1833. A făcut studiile sale liceale în București iar cele universitare în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept și a îmbrățișat îndată cariera de avocat. La 1859 s'a ales deputat în divanul ad-hoc și la 1865 26 Ianuarie a intrat în cabinetul prezidat de Bozianu ca Ministru al Justiție și Cultelor. Peste 5 luni (14 Iunie) a demisionat.

Aliat cu partidul liberal, face parte din coaliția de la Mazar-Pașa și alegându-se deputat, în Ministerul de la 27 Aprilie 1876 cabinetul Manolache Costache, ia portofoliul Internelor, pe care 'l păstrează și în cabinetul Ioan Brătianu până la 27 Ianuarie 1877. La această dată se desparte de liberali, spre a forma un grup separat, *Sincerii liberali*, întemeiând ziarul *Binele public*.

La 1883, disidența din partidul liberal accentuându-se din ce în ce mai mult și formându-se mai târziu opoziția-unită, G. Vernescu este unul din cei trei șefi ai acestei coalițiuni, dimpreună cu Lascăr Ca-

targiu și Dim. Brătianu, cu cari formează așa zisul partid *liberal-conservator*.

În cabinetul Th. Rosetti din 1888 Noembrie, G. Vernescu ia Ministerul Justiției pe care 'l păstrează până la 29 Martie 1889, când în formațiunea cabinetului Lascăr Catargiu, trece la Finace până la 5 Noembrie acelaș an.

La 1891, sub Ministerul generalului I. E. Florescu, ia portofoliul Financelor și ad-interim la Justiție până la 27 Noembrie acelaș an.

Atunci, disolvându-se partidul liberal-conservator, G. Vernescu se pune iarăși în capul grupului sincerilor liberali, acum mult mai șters și fără nici o înrăurire asupra celor-l-alte două partide.

Vilara (Alec).—Om politic, grec de origină, data născerei și încetării din viață necunoscute.

Amestecat în mișcarea eteria de la 1821 și cunoscut ca devotat Rusiei, consulul otoman, dobândi la 5 Aprilie 1823 arestarea și extradarea sa de la principele Ghika, sub cuvânt că ar fi comis jafuri și răpiri de bani, dar în realitate pentru că adusesese servicii Rusiei între 1806—1812, în timpul ocupațiunei.

A fost condus sub escortă la Silistria și închis la Ezki-Zagra, unde a stat până la 1824 Aprilie.

Pus în libertate, se reîntoarce în București și este numit sameș, apoi nazir al vistieriei la 1827.

De la 1834 până la 1837, a fost mare vistier.

Vilara a făcut parte din Comisiunea alcătuită în București pentru Muntenia, pentru întocmirea *Regulamentului organic*, apoi din deputația care a mers la Petersburg spre a supune la modificări regulamentul, înainte de a fi votat de către Divanul ad-hoc, (1829—1830).

Mai târziu (1846—1848), Vilara a fost Ministru al Dreptăței în Muntenia.

Vioreanu (Dimitrie. P.)—Jurisconsult, om politic. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în streinătate.

Fost profesor de drept la facultate de la înființarea ei și până la 1881, Vioreanu a fost Ministru al Justiției de la 15 August 1863 până la 11 Octombrie 1863, apoi de la 2 Februarie 1870 până la 20 Aprilie

acelaș an, și de la 5 Aprilie 1876 până la 22 Aprilie acelaș an.

Intrând iarăși în magistratură, a fost procuror general la Curtea de casație până la 24 Octombrie 1881, când a murit.

A publicat: *Munca și funcționarismul* (1878).

Vitzu (Alexandru. N.)—Doctor, profesor, născut în Sevinești (Jud. Neamțu) la 21 Noembrie 1853.

A făcut studiile primare la școala Domnească din orașul Piatra (1861—1865) cele secundare în seminarul Veniamin din Iași (1865—1872), cele superioare la Universitatea din Iași, facultatea de științe (1872—1876), apoi la Paris facultatea de științe (Sorbona) și cea de medicină (1877—1882), de unde a dobândit diploma de doctor în științele naturale.

La 1882 prin concurs, a fost numit profesor de zoologie, anatomie și fiziologie comparată la facultatea de științe din București, iar la 1892, separându-se catedra, a rămas profesor de fiziologie generală și comparată. E director al Institutului de fiziologie pe care l'a dirijat de la fundațiunea lui, 1883.

A fost inspector general al școalelor de la 1885—1888, membru în Consiliul permanent al Instrucțiunii publice (1888—1892).

E membru al Societății de zoologie din Paris și membru corespondent al societății de biologie din acel oraș.

A scris: *Anatomia și fiziologia crustaceilor*, *Doctrina secrețiunilor interne*, *Noua funcțiune a Pancreanului*, *Secrețiunea internă a rinichilor*, *Regenerarea creierului la maimuțe*, *Studiu asupra învățămîntului secundar cu o statistică*; și numeroase alte lucrări asupra sistemului nervos, fiziologiei creierului, etc., publicate în ziarele științifice franceze.

La 1895 Vitzu a fost ales deputat al colegiului al II-lea din județul Neamțu.

Vizanti (Andrei).—Profesor, născut în Roman la 1844. A făcut studiile în Iași și de acolo a mers la Madrid, unde a terminat facultatea de litere.

Reîntors în țară la 1868, a fost numit profesor de limba și literatura română la Universitatea din Iași, post pe care l' ocupă și acum.

Scrieri: *Principiul unității în Istorie* (1869), *Discurs funebru la înmormîntarea principelui Cuza* (1873), *Importanța și utilitatea învățăturii pentru popor* (1874) *Importanța și utilitatea studiului limbii române* (1878), *Constantin Negri* (1881), *Veniamin Costache*, *Mitropolitul Moldovei* (1881), *Abecedarul lui Gheorghe Lazăr* (1883), *La réforme de l'enseignement public en Roumanie* (1887), *Era nouă* (1890), *Diferite discursuri* (1891).

Vlădescu (Matei).—General de divizie, șeful stat-majorului regesc, născut la 2 Februarie 1835, elev al școlii militare la 1854, sub-locotenent la 1856, maior la 1866, colonel la 1873.

A comandat în timpul rezelului Independenței (1877—1878), brigada 1-ia de infanterie din divizia 2-a a corpului 1-iu de armată, făcînd recunoașterea de la Cetatea, și a participat apoi la luptele din Bulgaria.

Înaintat general de brigadă la 1883, a fost Ministru de rezel de la 5 Noembrie 1889 la 15 Februarie 1891.

Apoi a fost înaintat la gradul de general de divizie în 1893, ca șef al stat majorului regesc.

Vlădicescu (Alexandru).—Artist dramatic, născut la 1842.

Fiind funcționar la Ministerul Justiției, părăsește serviciul, cerînd un concediu la 1859 și pleacă la Ploești cu Pascali, unde joacă pentru prima oară.

Apoi se angajează cu fratele său mai mare și pleacă cu dînsul, spre a da reprezentăți prin provincie.

A jucat adesea și prin Basarabia și Transilvania, iar în ultimii ani se stabilește în Galați, unde locuiește și astăzi.

De și nu a avut talentul fratelui său, totuși Al. Vlădicescu a avut oare-cari succese însemnate pe scenă, în rolurile de *Père noble* și *Jeune premier*.

Vlădicescu (Ioan).—Artist dramatic, născut la 1826, încetat din viață în Galați la 24 Martie 1895. A urmat cursurile școlii Sf. Sava până la 1849 și apoi a intrat într'o trupă de actori, împreună cu Dimitriadi și Pascali.

Peste puțin pleacă la Craiova, unde stă până la 1854, când arde teatrul și vine în București.

La 1856 se stabilește iarăși în Craiova, unde începe a se distinge cu deosebire în rolurile comice.

În tovarășie cu fratele său Alexandru și cu artista Fany, el cutreără de la 1869 înainte mai toate orașele din țară și se stabilește în ultimii ani la Galați, unde a murit.

Vladimirescu (Tudor).—Revoluționar celebru, născut în comuna Vladimir (județul Gorj) la 1770; mort la 1821.

El învățase puțină carte la preotul din satul lui, mai târziu fusese la școală în Craiova. După ce fusese cât-va timp îngrijitor la moșia unui boer de peste Olt, Tudor se puse cu prilejul războiului dintre Turcia și Rusia, dintre anii 1806 și 1812 în slujba acestei din urmă puteri, înrolând sub el mai multe sute de voluntari. Se vede că Rușii făcură să-și se dea un rang de boerie, întru cât îl aflăm curând după 1812, arătat cu titlul de sluger. El mai fu decărat și cu ordinul Vladimirului și ridicat la rangul de parucic, sau oficer, în armata rusească. Compromis prin participarea lui cea energetică la lupta contra Turcilor, el trebui să fugă la Viena, după încheierea păcii. Întorcându-se mai târziu în Muntenia, devine în 1815 vătaful plaiului Cloșanilor. Până la această vreme, Tudor adunase ceva avere și anume o casă cu vie în dealul Govorii, două mari case și prăvălii în Cernet, moșie și alte acareturi la Vladimir, aceste din urmă, moștenite de la tatăl său, și mai multă avere mobilă, prețuite toate împreună prin testament, făcut de el pe la 1817, la suma de 12,350 de lei. Avera lui și-o mârșe, atât prin prada dobândită de la Turci cât și prin comerțul de boi în țara ungurească.

Îndată ce muri Vodă Suțu Domnul Munteniei, Tudor plecă cu vre-o 25 de panduri peste Olt, spre a răscula populația de acolo în conta boerilor și a pune capăt abuzurilor. Ajunsesse stăpân peste cinci județe, dar armata lui era compusă în mare parte de oameni răi, liberați de prin pușcării și cari jefuiau pretutindenți în mersul lor.

Tudor, văzând că oștirea lui amenința a se preface într-o bandă de hoți, începu a pedepsi cu asprime abaterile ei, ucigând pe mai mulți din căpitanii lui pe cari îi prindea cu jafuri, între alții pe două căpitani bulgari, ale căror capete le trimite boe-

rilor ce fusese prădați de ei, și cari se adăpostise în satul Bucești. În scrisoarea de îndreptare cu care Tudor însoțește trimiteră capetelor căpitanilor uciși, el spune că deși nu este din sânge evghenist, totuși simte durerile celor evgheniști, că cugetul său nu a fost nică este a se urma unele ca acelea, că a tăiat pe acei două, trimițându-le capetele, spre încredințare, și că are să poruncească a le pune capetele la răspintii pilda și a altora.

Mulți din tovarășii lui Tudor, văzând măsurile luate de el, spre a menține ordinul între ei, se desfac de corpul lui și se apucă de pradat în voia lor, în toate părțile. Tot așa fac însă și pandurii ocîrmuirii, trimiși sub căpitanii Iordache și Farmache, spre a combate răsvrătirea lui, cu atât mai mult că acești căpitanii însuși fraternizează cu Tudor. Tot pe atunci înaintând și oștirea ăteristă sub Ipsilanti, în hotarele Munteniei, se încinge în toată țara un foc cumplit, dinaintea căruia fuge din toate părțile populația înpăimântată.

După ce puse stăpânire pe județele de peste Olt, Tudor porni spre Bucuresci, inspirând o groază cu atât mai justificată prin faptul că atunci Ipsilanti coborea din Moldova spre Capitala Munteniei.

La 16 Martie, el intră în Bucuresci, arătând printr-o proclamație, că boerii patrioți i-au îmbrățișat cauza, căci în realitate și Tudor, care începuse o mișcare contra boerilor, își schimbase purtarea, îndreptând revoluția contra fanarioșilor, ast-fel în cât dăna era acum națională și politică.

Intrând Ipsilanti în Bucuresci la 25 Martie, se opri la Colentina, pe când Tudor era la Cotroceni, iar Sava la Mitropolie. În urma întrevederii lui Ipsilanti cu Tudor Vladimirescu, intrând Turcii în țară, Tudor fu silit să se retragă spre Pitești.

Înainte de a pleca din Capitală, el puse pe boeri să subscrie un protest către capetele încoronate, ce se aflau întrunite pe atunci în congresul de la Laibach, contra încălecării Munteniei de Turci și a jafurilor comise de ăteristi, într-o țară ce nu avea nimic de împărțit cu dănzii. După aceea, plecară cu toții în ziua de 15 Mai și anume Tudor către Pitești, iar boerii spre hotarele Austriei, unde căutați adăpost contra loviturii turcești ce se aștepta pe fică zi.

Sava destăinuie atunci lui Ipsilanti pro-

ectele lui Tudor, iar Ipsilanti însărcină pe unul din șefii mișcării eteriste, cu prinderea revoluționarului.

Căpitanul Iordache ajungând în tabăra lui Tudor mai desprinsese pe ultimii ofițeri ce mai țineau cu Vladimirescu, arătându-le corespondența lui cu Turcii, cea-ce hotărî pe toți să dea pe capul lor pe mâna eteriștilor. Iordache luă prins pe Tudor din mijlocul oștirea sale, fără ca un singur glas să se ridice pentru el, și-l duse sub pază la Têrgoviște. După miezul nopții îl scoaseră afară din Mitropolie, îndreptându-se cu el afară de șanțurile cetății. Ajunși lângă iazul unei mori, aici îl așteptau doi greci: Varnava și Parga, cari trebuiau să îndeplinească sarcina de omoritori. Când i se spuse să și facă ultima rugăciune, Tudor văzându-i înarmați numai cu săbii și pumnale, îi întrebă: «Naveți măcar un pistol.» Dar abia sfârșise, și ca fiarele se repeziră asupra lui cei doi sicari, lovindu-l fără alegere în toate părțile, fără ca nici una din lovituri să curme nodul vieții. Corpul lui Tudor era forfecat în bucăți și el tot încă răsufă.

Cu Tudor se stinse mișcarea revoluționară română, rămânând lupta între Greci și Turci.

Vlahută (Alexandru). — Poet, publicist, născut la 5 Septembrie 1859 în Pleșesci (Tutova).

A colaborat între 1886—88 la ziarul *Epoca* pentru partea literară și a publicat în acel ziar mai toate scrierile sale, adunate în urmă în volum.

La 1894 a fondat împreună cu D-rul Urechia revista *Vieța* (1894—1895), care însă n'a apărut de cât un an.

Scrieri: *Nuvele* (1886), *Poesii* (1887), *Din goana vieții* (1894), *Dan* (1894), *Un an de luptă* (1895), *Iubire poezii*, (1888—1895), *In viltoare* (1896).

Vogoridis (Ștefanaki). — Fost prinț al Samosului și caimacam al Moldovei, încetat din viață la Samos în August 1859. A venit în Moldova sub domnia lui Șcarlat Calimac, care-l numi prefect al Galaților de la 1812 până la 1819. După moartea lui Mihail Sutzu fu numit caimacam al Moldovei la 1821, dar după alegerea lui Ioan Sturdza ca Domn, plecă în Turcia. La 1834 fu numit de Imperiul otoman, prinț al Sa-

mosului și conduse această provincie până la 1849, când fu nevoit să fugă în urma nemulțumirilor adunate contra sa și fu înlocuit.

Vogoridis-Konaki (Nicolae). — Fiul lui Ștefan Vogoridis, fost caimacam al Moldovei, născut în Iași la 1821, încetat din viață în Bucuresci la 23 Aprilie 1863. Căsătorindu-se cu fiica marelui logofet Konaki, care nu avu copii de sex masculin, adaogă numele Konaki la al său. Sub cămăcămia lui Teodoritză Balș, a fost Ministru de Finance al Moldovei la 18 Decembrie 1856 până la 7 Martie 1857, când fu numit caimacam și combătu din toate puterile, facerea unirei Paincipatelor.

Alegerile făcute sub densusul, în vederea Unirei fiind contestate ca ilegale, comisarii europeni protestară și dânsii și puterile deciseră să se facă noui alegeri, al căror rezultat aduse alegerea lui Alexandru Ioan Cuza.

Voinescu (Eugenie). — Pictor, născut în Iași la 26 Mai 1844. A făcut studii de literatură și drept la Atena și în urmă la Paris, unde s'a împrietenit cu celebrul pictor Courbet, fondatorul școalei realiste moderne.

A ocupat cât-va timp funcțiunii în diplomație: Consul general al României la Buda-Pesta (1879), la Constantinopole (1882), la Odesa (1883—1888).

El este înteuil pictor român care a pictat marea sub toate fazele ei.

Tablourile sale principale sunt: *Un port de mare*, *Un moment suprem*, cari se găsesc la Banca națională, *Portul Constanța*, care se găsește în pinacoteca din Bucuresci, *Marea Neagră*, medaliată la expoziția din Paris (1869), *Stâncile de la Constanța*, *Rada din Odesa*, *Naufragiu pe Marea Neagră*.

E. Voinescu a fost cât-va timp profesor de pictură la școala de Bele-arte din Bucuresci.

Voinescu (Ioan). — Om politic, publicist, născut în Bucuresci la 1816, încetat din viață în Paris la 1855 Decembrie. A făcut studiile sale în Odesa (Rusia) și apoi a intrat în armata română la 1830, înaintând până la gradul de maior, adjutant Domnesc în 1840.

În timpul când era în armată de la 1836

până la 1838, a tradus pentru teatru mai multe comedii din repertoriul lui Molière. La 1843 Voinescu intră în magistratură și ajunge procuror al Curții de revizie.

La 1848 el este Ministru sub guvernul provizoriu și face parte din locotenența Domnească. Exilat, se stabilește la Paris, unde publică *Les Arabesques* (1852) și traduce în limba franceză *Doinele* poetului Alecsandri (1855).

Voinov (Nicolae).—Om politic, născut la 1834 în Focșani. A făcut toate studiile sale în țară și după terminarea lor a intrat în magistratură ca procuror și apoi președinte al tribunalului Putna de la 1862 până la 1864.

Colaborator al ziarelor *Zimbru* și *Steaua Dunărei*, de mult înainte, avea mai mare trageră de inimă pentru politică de cât pentru magistratură, ast-fel în cât peste puțin timp a părăsit postul de președinte al tribunalului, spre a-și pune candidatura la alegerile pentru Corpurile legiuitoare. În diferite rânduri a fost ales deputat și senator, iar de la 15 Noembrie 1883 până la 14 Ianuarie 1885 a făcut parte din cabinetul Ioan Brătianu, ca Ministru al Justiției.

La această epocă, părăsește rândurile partidului liberal și după ce face parte din opoziția-unită, intră în grupul Constituțional de sub conducerea lui P. Carp.

Vulcan (Iosif). — Născut în Holod

(Crișana) la 19 Martie 1841, din o familie originară din România. A studiat gimnaziul la Oradia-Mare și dreptul la Universitatea din Buda-Pesta, luând diploma de avocat, fără însă a face practică.

Colaborând la mai multe reviste și ziare, la 1865 a fondat în Buda-Pesta revista literară *Familia*, care de atunci apare neîntrerupt și azi la Oradia-Mare. Este cea mai veche revistă literară română și a avut de colaboratori pe Cipariu, Bariț, Alecsandri, Hașdeu, Papiu, Tocilescu, Hodoș și Eminescu. A mai redactat *Umoristul* apoi *Gura satului*, în urmă foaia poporală *Șezătoarea* și biografiile celebrităților române sub titlul *Panteonul român*. A publicat trei tomuri de *Nuvele* și unul intitulat *De la sate*; patru romanuri: *Sclavul amorului* 3 vol., *Ranele nașunei* 2 vol., *Barbu Strâmbu în Europa* 3 vol., *Fata Popel* 2 vol., un volum de *Poesii* și altul intitulat *Lira mea*. A scris piesele poporale: *Ruga de la Chisetei*, *Sărăcie lucie*; comedii: *Alb sașu roșu*, *Chiriașul fugit*, *Mireasă pentru mireasă*, *Soare cu ploae*, *Gărgăunii dragostei* și tragedia *Ștefan Vodă cel tinăr*, premiată și jucată la teatrul național.

E inițiatorul înființării unui teatru românesc în Transilvania și e președintele societății care conduce această mișcare, adunându-se până acum un fond de peste două sute de mii de lei.

Academia română l'a ales membru corespondent la 1879, iar membru activ la 1891.

W

Wachmann (Ioan. A.) — Născut la Pesta la 1807, mort în Bucuresci la 1863. A făcut studiile liceale la Viena. S'a angajat în diferite orașe mari din Austria ca șef de orchestră de opera germană, apoi a venit în Bucuresci, angajat la opera germană între anii 1830—33. De atunci nu a mai părăsit România.

La 1844 fu numit profesor de piano al principeselor fiice ale Domnitorului G. Bibescu și apoi profesor de muzică la inter-

natul colegiului Sf. Sava, timp de mai mulți ani.

A fost director al teatrului național în unire cu C. Caragiale, în 1850—1851, șef de orchestră al teatrului național sub direcțiunea lui M. Millo în 1847-1859, apoi până la 1863.

Ca șef de orchestră de operă germană, a scris mai multe opere, dintre cari cea mai însemnată fu *Braconierul*; aceasta a fost reprezentată și în Bucuresci de opera

germană, sub conducerea sa la 11 Martie 1833.

Mai tot repertoriul teatrului național a fost compus de Ioan Wachman. Prima sa operă scrisă în limba română fu *Zanfira*, executată de artiștii operei italiene în limba țarei, la teatrul cel vechiu, fiind directoare celebra cantatrice Henrieta Carl; în această operă era refrenul: *Dimbovița apă dulce*, singurul care s'a transmis până la noi, de oare-ce toate operile dramatice scrise până la 1847 fură consumate de incendiul cel mare din acest an; refrenul de mai sus, fu reconstituit în urmă de Ioan Wachmann, după cererea publicului. Tot pentru teatru a mai scris diferite opere dramatice precum: *Mihai Viteazul la Călugăreni*, cuvintele de Eliade, apoi muzica din *Meșterul Manole*, rămasă neinstrumentată, etc.

În total a scris pentru teatru 67 opere, 15 operete, 32 vodeviluri, 10 mari melodrame cu cântece și coruri, 10 melodrame cu coruri.

A mai scris diferite piese pentru orchestră, executate în public sub direcțiunea lui L. Wiest.

Pentru elevii internatului Sf. Sava a scris 3 *leturghii complete*, cântate de elevii internatului în biserica Sf. Sava, primul tratat de muzică în limba română: *Principii generale de muzică europeană modernă* (1846).

A mai scris 2 *Leturghii* pentru parohia catolică (a 2-a neisprăvită).

Ioan Wachman a fost cel d'întâiu care a creat un stil de muzică națională. A făcut cunoscute în străinătate *melodiile populare române*, publicând 4 caete de aceste melodii, înainte de 1848 (Viena. Müllers W-ve Kohlmarkt).

Wachmann (Eduard). — Născut la 1836, fiul lui Ioan A. Wachmann. Instrucțiunea muzicală i-a făcut-o tatăl său, pentru teorie și piano și L. Wiest pentru violină. La vârsta de 17 ani (1853) fu angajat la Craiova ca șef de orchestră al teatrului de acolo, sub direcțiunea lui Pera Opran și a lui Th. Theodorini până la 1856. În cursul acestui angajament, făcând o practică întinsă de orchestrare, se ocupă mai ales cu aranjarea și orchestrarea repertoriului de vodeviluri, operete, etc., pe cari le nota de pe auz. De la 1856 până la 1858 funcționează în mai multe rânduri la Bucu-

resci ca șef de orchestră și începu cariera de profesor de piano. De la 1858-1860 studiază la Viena armonia și piano cu profesorul Iosef Dachs. De la 1860-63 și urmă studiile la Paris cu profesorii H. Reber și Carafa (compoziția), cu Marmontel (piano), cu Benoit (orgă). Obține premiul 1-iu de armonie și i-a medalie de contra punct și fugă. Rechemat de moartea tatălui său, veni în țară la 1863.

În Bucuresci ocupă locul tatălui său ca șef de orchestră la teatrul național, sub direcțiunea lui M. Millo. Tot în 1863 fu numit profesor de piano în locul tatălui său, la Conservatorul din Bucuresci, înștiințat în acel an. În 1864 i se oferă catedra de armonie de la Conservator, pe care o ocupă și azi.

La 1865 fu numit membru în Comitetul teatrului, din care face parte neîntrerupt până azi. La 1867 fu ales membru al Ate-neului, la 1869 fu numit director al Conservatorului, unde funcționează și azi. La 1874 fu membru în consiliul general al Instrucțiunii. Tot în acest an fu numit profesor de armonie al principesei domnitoare, Elisabeta.

A scris pentru teatru, muzica la următoarele piese: *Spoiele Bucuresciului* în 5 acte, (1863), *Duelurile* 2 acte (1863), *Bădăranul boerilor* scena finală, (1863), *Agaki-Flutur* vodev. 3 acte, *Esmeralda* cuplet cu cor, *Contesa Butoii* vodev. 2 acte, *Hapurile Dracului* feerie, *Aurul și victemele lui* 1 act, (1865), *Ruinele* dramă, cuplet cu cor (1865), *Ioan Cucerul* cuplet cu cor, *Gură-cască* șansonetă, *Paraonisitul* șansonetă, *Paraclisierul* șansonetă, *Țiganul*, *Columb* (danțul sëlbativilor), *Corabia Salaman-dra* (1866), *Viața unui comedian* cuplet și cor (1866), *Păunașul codrilor* vodev. 3 acte (1867). A compus 2 *Leturghii* pentru cor mixt și diferite alte *imnuri religioase*, un mare număr de *Coruri pentru voci bărbătești*, diferite *Compozițiuni pentru piano*. Ca muzică didactică, a publicat o teorie: *Exerciții practice de intonație*.

La 1865 făcu prima încercare de muzică corală bărbătească, întrunind pe elevii cei mai capabili al Conservatorului.

La 1866 fondă *Concertele simfonice*, cari au contribuit mult la formarea artiștilor și la dezvoltarea gustului pentru muzică în public.

Până azi concertele simfonice au ajuns

la numărul de 106. Statistica numelor de artiști români, cari figurează pe programele concertelor de la fondare până azi, arată un contingent tot mai mare de artiști români.

Wallenstein (Gheorghe). — Pictor, născut în Iași. Data născerei și încetării din viață necunoscute. A făcut studiile în Paris și Roma.

La 1849 a fost numit conservator al muzeului din Bucuresci și apoi conservator al galeriei de tablouri, înființată de Vodă Ghika.

Tablourile sale principale sunt: *Visul lui Mihai Viteazul* (1845), *Cina cea de taină* (1845), *Războiul de la Călugăreni* (1846).

Wallin (Henri). — Inginer francez, născut în Franța la 1856, încetat din viață în Bucuresci la 25 Octombrie 1891.

Fost elev al școlii centrale din Paris, locotenent în rezervă din corpul de geniu al armatei franceze, a venit în Bucuresci la 1890, unde a fost însărcinat cu facerea lucrărilor de parapete la forturile din jurul orașului. Făcând experiențe la fortul Otopeni a unui ciment impermeabil, descoperit de dânsul, s'a produs o exploziune și nenorocitul descoperitor a fost ars de viu (12 Octombrie 1891).

Warthiadi (Dimitrie). — Medic, născut în Macedonia la 11 Iulie 1807, încetat din viață la 30 August 1862 în Bucuresci.

A făcut studiile la Pesta, unde a dobândit diploma de doctor în filosofie la 1828. Apoi a trecut la Viena, unde a obținut la 1831 diploma de doctor în medicină.

De la 1834 până la 1847 a fost medic al spitalului Colțea; la 1849 a fost numit medic șef al armatei și al spitalului ostășesc, iar la 1850 i s'a adăugat și însărcinarea de medic al școlii militare. La 1853 a trecut inspector al spitalelor județene și a ocupat acest post până la 1860, când a trecut la pensie.

A publicat: *Mica chirurgie* (1850).

Warthiadi (Panait). — General de brigadă, născut la 16 Martie 1847.

A intrat în școala militară la 1862 și a fost înălțat sub-locotenent la 1864. Maior în 1877, ia parte la războiul Independenței (1877-78), comandând bombardarea Smâr-

danului și a Inovei. La 1888 a fost înălțat la gradul de colonel și la 1898 general de brigadă.

Weigand (Gustav). — Publicist german, născut la 1 Februarie 1860 în Dinsburg (Germania). De la 1871 până la 1876 a urmat cursurile gimnaziului din Giessen, la 1876 a intrat în seminarul din Benohheim, iar la 1878 e numit învățător la o școală din Darmstadt. În 1881 trece examenele în științe de stat și este numit profesor la gimnaziul din Mainz. După ce termină în 1874 facultatea de teologie din Lipsca, Weigand face o călătorie prin Balcani la 1887, spre a studia dialectul Românilor de acolo, apoi merge cu acelaș scop în Macedonia și publică lucrarea sa: *Die sprache der Olimpo-Walachen*.

La 1889 pleacă în Turcia, unde stă până la 1890, studiând țările locuite de Români. Acuzat că lucrează contra Grecilor și Sârbilor în favoarea Românilor al căror spion ar fi, se atentează la viața lui.

Din fericire scapă și se reîntoarce în Germania, stabilindu-se în Lipsca, unde e numit la 1891 profesor la Universitate pentru limbele romanice.

A mai publicat: *Nouvelles recherches sur les Roumains de l'Istrie* (1893), *Die Aromunen* (1895), *Iaresbericht des rumän*: (1894), lucrare care a contribuit mult la cunoașterea limbei noastre în Germania.

Wickenhauser (Adolf. Franz). — Publicist, financiar, născut la Wurmbach (Austria) la 1809, încetat din viață în Cernăuți la 6 Aprilie 1891. De origină austriacă, s'a așezat încă de tiner în Bucovina, unde a ajuns consilier financiar și s'a ocupat în special, în decurs de 30 ani, cu studii asupra istoriei Moldovei.

El a publicat: *Crisoavele mănăstirei Moldovița* (1862), *Istoria orașului Cernăuți* (1874), *Istoria documentată a mănăstirei Solca* (1877), *Horecea, adaos la mănăstirea Cernăuțului* (1880), *Istoria mănăstirilor Homor. Sf. Onufrie, Horodnic și Petrouți* (1881), *Coloniile germane în Bucovina* (1885-88), *Istoria mănăstirilor Voroneț și Putna* (1886-88), *Istoria episcopiei Rădăuți* (1890-91), *Câmpulungul rusesc și moldovenesc* (1890).

Wiest (Ludovic). — Celebru violonist, compozitor muzical, născut în Viena la 25.

Martie 1819, încetat din viață în Bucuresci la 19 Ianuarie 1889.

A făcut toate studiile sale muzicale la Conservatorul din Viena, sub renumitul profesor Böhm, distingându-se din copilărie prin talentul său, obținând în toți anii premiul întâiu și medalia de aur.

La 1838 Vodă Ghika, voind să înființeze o orchestră a palatului sub organizarea statului, a trimis pe adjutantul său colonelul Gramont la Viena, spre a găsi acolo o celebritate muzicală, capabilă de a organiza această muzică. Directorul Conservatorului din acel oraș recomandă pe Wiest, care nu avea de cât 19 ani și care veni în Bucuresci și organizează îndată muzica palatului Domnesc.

Această instituțiune a ținut până la 1859, când a fost desființată de Vodă Cuza, care a acordat lui Wiest drept recompensă, o mică pensie. După aceasta el este angajat ca șef de orchestră pentru opera italiană de către toate trupele cari veneau în Bucuresci, spre a da reprezentațiuni. Prima operă italiană venită în Bucuresci a fost adusă chiar de Wiest, după însărcinarea ce i-a dat guvernul.

La 1863 Wiest a fost naturalizat și la 1866 a fost numit profesor de vioară la Conservatorul din Bucuresci.

Până aproape de sfârșitul vieții sale, el a fost *primă vioară* în orchestra teatrului național, fermecând publicul prin agerimea arcușului său.

Iată principalele sale compozițiuni muzicale: *Les Hirondelles, Réve d'Italie, 3 Concerte, 2 Suite, Carnaval roumain, Danse de fées, Steana Dunărei, Le rêve du diable, Scène de ballet, Grande rapsodie russe, Tarantelle, Perpetuo mobile*, apoi numeroase fan-tazii asupra operelor: *Hughenoțit, Guillaume*

Tell, Faust, Puritani, Aida, Cenorentolo pentru Monocordul, etc., etc, muzica pentru drama *Moartea lui Constantin Brâncoveanu*, baletul *Ispita*, etc.

Winterhalder (Enrich). — Publicist, născut în Austria la 1808, încetat din viață la Krintzendorf (lângă Viena), la 1889 Mai 14.

Venit în țară pe la 1829. a servit — de și strein — în armata română pe la 1833, dimpreună cu C. A. Rosetti. Aici pare-se că s'au strâns între amândoi legăturile de prietenie, și ast-fel regăsim pe Winterhalder amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, când guvernul provizoriu i acordă împământenirea; apoi este exilat.

De aci înainte, el este tovarășul lui C. A. Rosetti în toate întreprinderile sale ca librar și tipograf, apoi redactor la *Pruncul Român* și la *Românul*. Sub pseudonimul *Ernescu* și *Contimporanul*, Winterhalder a publicat în aceste ziare numeroase articole financiare, studii comerciale, critici dramatice, etc.

La 1860 a fost cât-va timp director al Ministerului de Finance.

El a introdus în România stenografia, făcând cursuri gratuite.

Principalele sale publicațiuni sunt: *Flori de scaești* poesii, (1845). *Bătălia de la Călugăreni* operă eroică în 3 acte, *Triumful amorului* comedie, *Vina* tragedie.

În poeziile sale se găsesc versurile cunoscute:

*Dâmboviță apă dulce
Cine bea nu se mai duce*

și *Rândunica militică
De ce fugi din țara mea...*

Xenocrat (Constantin)—Filantrop, de origină elenă, încetat din viață în Bucuresci la 1876. Amănunte biografice lipsesc.

A lăsat mai toată averea sa pentru a se clădi în Bucuresci un spital care poartă numele: *Spitalul frații Xenocrat* și care a

fost administrat de executorul testamentar D-rul Kiriazi.

Spitalul s'a deschis la 1881.

Xenopol (Alexandru. D.)— Profesor de istoric, născut în Iași la 1843, unde și-a

terminat studiile liceale. La 1870 plecă la Viena, unde absolvi studiile de drept și apoi la Berlin, unde termină cursurile de filosofie. La 1868 a debutat ca publicist în *Convorbirile Literare*, publicând o serie de studii și critice asupra tradițiilor naționale, asupra instituțiilor noastre, etc. etc.

La început Al. Xenopol a intrat în magistratură și a fost cât-va timp procuror la Iași, dar mai târziu s'a sacrificat cu totul studiilor istorice. De la 1883, el este profesor de istoria universală critică la Universitatea din Iași, facultatea de litere.

Scrieri: *Despre învățământul școlar în genere și în deosebi despre acel al istoriei, Studii economice* (1879), *Istoria Românilor* (1879), *Războiul dintre Ruși și Turci* 2 vol. (1880), *Teoria lui Rösler* (1884), *Les Roumains au moyen-âge* (1885), *Memoriu asupra învățământului superior în Moldova* (1885), *Études historiques sur les peuples roumains*

(1887), *Istoria Românilor din Dacia-Trajană* 6 vol. (1888-1893), *Mihail Kogălniceanu* (1895), *Industria mătăsii* (1896).

Al. Xenopol este membru al Academiei române de la 1895.

Xenopol (Nicolae).—Publicist, avocat, născut în Iași la 1859. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Liège.

A colaborat mult timp la ziarul *Românul* sub direcțiunea lui C. A. Rosetti, iar la 1885 a intrat ca prim redactor la ziarul *Voința Națională*. De la 1885 până la 1888 a fost șef de cabinet al lui Ioan C. Brătianu la Interne.

În 1895 s'a ales deputat al coleg. al 2-a Olt.

Scrieri: *Brazi și Putregai*.

La 1897 părăsește redacția *Voinței Naționale* și trece la ziarul *Drapelul*.

Z

Zăhăreanu (Ignat).—Bancher, de origine izraelită, născut în Bucuresci la 11 Septembrie 1854, naturalizat la 1897.

A urmat patru clase la gimnaziul Lazău, apoi a intrat în 1869 ca funcționar la casa de bancă Marmorosch, unde a stat până la finele anului 1888. În urmă avea acolo conducerea afacerilor sub titlul de reprezentantul casei.

La 1888 s'a stabilit singur bancher în Bucuresci cu concursul socrului său; de la 1896 a luat singur conducerea afacerilor.

Este comanditarul mai multor asociațiuni industriale precum al fabricii de olărie Katz, al fabricii de hârtie din Scăneni, și membru în consiliul de administrație al Societății de petrol.

Zăgănescu (Pavel).—Colonel de pompieri, născut în R.-Sărat la 1815, încetat din viață în Bucuresci la 1896. Și-a început studiile la un dascăl grecesc, apoi la 1831 a intrat în oștire ca iuncăr.

Sub-locotenent în 1840, e mutat în cor-

pul pompierilor poliției la 1844 și la 1847 e înaintat locotenent. Cu acest grad, ia parte la 13 Septembrie 1848, la lupta contra Turcilor din Dealul Spirei, având comanda pompierilor, cari în număr de 180 oameni formați în două plutoane, fură trimiși în ziua de 13 Septembrie de la poliție la cazarma Alexandria. Cavaleria otomană, care ocupa comunicațiile pe la Curtea-Arsă, voi a le opri trecerea, dar după stăruința pompierilor, Turcii fură siliți a'i lăsa să și continue mersul. La podișca de lângă cazarmă fiind postată infanteria și artileria otomană și spațiul de trecere fiind strimt, sub-locotenentul de pompieri Bălșan, atingând cu cotul pe un artilerist turc, acesta căzu în șanț. Un major otoman de artilerie văzând aceasta, lovește cu latul săbiei pe sub-locotenentul Bălșan; acesta ripostează cu pistolul și omoară pe major. Cu al doilea pistol yizează pe Cherem-pașa și îl ucide numai calul. De aci izbucnește încăierarea între Turci și pompieri cu o mare vioiciune; glonțul și baioneta aū de o po-

trivă rol. Două tunuri pe cari Turcii le așează la poziție ca să tragă în pompieri, sunt luate de aceștia și descărcate în Turci. Lupta urmă încă cu înviersunare, dar copleșit de superioritatea numărului inamicului, pompierii se retraseră în desordine; o parte din ei intrară în cazarma Alexandria, unde se găsea un batalion din reg. 2 de infanterie. Câți-va pompieri fiind rămași în învălmășeală în mijlocul Turcilor, fură somați a se da, după care depuind armele, fură împușcați.

Pompierii avură în această luptă 2 ofițeri și 47 soldați morți și mai mulți răniți. Pierderea inamicului fu însă cu mult mai mare.

Zăgănescu, închis mîi tîrziu un an la Văcărești pentru motive politice, este reprimat în corpul pompierilor și înaintat căpitan la 1852. Apoi este maior în 1857 și colonel în 1859. În această calitate este însărcinat cu organizarea grănicerilor.

Demisionat din armată, e prefect de poliție în Bucuresci la 1868, inspector general al gardei naționale în 1872 și în același timp vice-președinte al Senatului.

De la această epocă înainte, a trăit cu desăvîrșire neamestecat în luptele politice.

Zalomit (Ioan). — Profesor, născut în Bucuresci la 1810, încetat din viață la 1885 în Bucuresci. A fost bușier al Statului și a făcut studiile sale în Germania și Franța.

Intors în țară la 1849, e numit profesor de filosofie și morală la Sf. Sava și apoi la facultatea de litere din Bucuresci de la înființarea ei și până în 1885. La 1861 I. Zalomit a fost director al eforiei școalelor până la desființarea acestei instituțiuni, când a trecut în consiliul superior al Instrucțiunii publice. El a mai fost rector al Universității de la 1871 până la 1885.

A publicat: *Logica și morală* traducere, (1853).

Zamfirescu (Duliu). — Publicist, născut la 30 Octombrie 1858 la Plaginești (R.-Sărat).

A făcut studiile sale în țară. Intrat în diplomație la 1885, după ce a fost cât-va timp procuror pe lângă tribunalul Dâmbovița, e numit la 1888 secretar de legațiune cl. II și înaintat clasa I la 1893. De la

1894, D. Zamfirescu e la legațiunea din Roma.

Colaborator al revistei *Convorbiri Literare*, el a publicat: *Fără titlu* poesii, *În fața vieții* novele, *Alte orizonturi* (1894), *Lume nouă și lume veche* roman.

Zamfirescu (Mihail). — Poet, născut în Bucuresci la 1839, mort în Septembrie 1878. Aplecarea sa pentru literatură a început să se arate încă din timpurile când se găsea pe băncile școlii și primele sale încercări răspândite prin diferite publicațiuni, au fost adunate de dînsul la 1859, într'o broșură intitulată *Aurora*.

Funcționarismul, boala secolului nostru, a împedicat negreșit pe Zamfirescu să dea talentului său tot avîntul. Impiecat la Eforia spitalelor civile din Bucuresci, colaborează din când în când la *Revista Carpaților*, *Buciumul*, *Serdinciobul*, *Revista contemporană*, etc.

Cea mai însemnată parte din operele lui M. Zamfirescu a apărut la 1881, după moartea poetului, grație îngrijirii fratelui său, sub titlul *Cîntece și plîngeri*.

Satira literară *Aluza de la Borta rece*, îndreptată contra școlii junimiste din Iași și redacțiunii *Convorbirilor literare*, este opera lui Zamfirescu.

Zanne (Alexandru). — Publicist, inginer, născut în Bucuresci la 20 Iulie 1821, mort în Bucuresci la 7 Noembrie 1880.

Elev al liceului Sf. Sava până la 1842, urmează cursurile școlii de inginerie, conduse de Lalanne și la 1844 sub conducerea inginerului Marsilion așează prima canalizare de apă în Bucuresci.

La 1847 colaborează dimpreună cu D. Bolintineanu la ziarul *Poporul suveran*. Trimis de guvernul revoluționar la Pitești în calitate de comisar al guvernului în 1848, este exilat îndată ce intrară trupele turcești în Bucuresci și internat întâi în Constantinopole, apoi la Brusa, unde lucrează ca inginer al Statului până la 1856.

La 1856 Ioan Ghika, pe atunci bey de Samos, l' cheamă în această insulă, unde dirijează lucrările până la 1859, când se întoarce în România.

Aci el este numit șef de divizie la Lucrările Publice (1859), apoi inginer șef al orașului (1862-1863), director al Ministe-

rului Cultelor (1863-64), efor al spitalelor civile (1862-64) și director al acestei instituțiuni (1866-67).

A. Zanne a scris: *Din prelutările* (1845), *Aritmetica elementară* (1863), *Monetarul* (1868), *Sistemul metric* (1878). El a mai tradus împreună cu Bolintineanu și Costinescu *Les misérables* de V. Hugo (1862) și singur, din *Catilinările lui Cicerone* (1875), prima catilinară. A mai colaborat la *Albina Pindului*, *Calendarul geografic și literar*.

Zanne (Iuliu).—Inginer, născut la Brusa (Asia mică) la 11 Iulie 1855. Elev al liceului Louis-le-Grand din Paris, a urmat apoi școala centrală de arte și manufactură, de unde a eșit cu diplomă în 1880.

A fost inginer la căile ferate (1880-87), sub-director la serviciul tehnic al primăriei (1887-88), apoi iar la căile ferate (1890—94) și actualmente la serviciul de poduri și șosele.

A publicat două volume interesante: *Proverbele Românilor* (1896).

Zappa (Constantin).—Născut în Epir la 1820, încetat din viață la Menton (Franța) la 20 Ianuarie 1892. A venit în țară la vârsta de 30 ani și s'a asociat cu vărul său Evanghelie, care murind în 1865, i-a lăsat prin testament usufructul întregii sale averi, cu condițiune ca după moartea sa, această avere să devie proprietatea statului grecesc și în special a mai multor institute culturale din Grecia.

Acesta la rëndul său, a lăsat tot statului grecesc averea sa proprie, dobândită în afară de cea a lui Vanghelie Zappa.

Averea Zappa compunându-se din imobile rurale în România, și constituțiunea țarei opunându-se ca streinii să poată deveni proprietari de pământuri în România, tribunalele au respins cererea de punere în posesiune a statului elen.

Din această pricină s'a ivit un conflict diplomatic între ambele state, conflict care a pricinuit rechemarea reprezentantului Greciei din Bucuresci la 1887 Octombrie 28 și ruperea relațiunilor diplomatice cu România din partea Greciei la 1892.

În proces intervenind și rudele lui Zappa mai târziu, instanțele judecătorești au dat în urmă câștig de cauză acestor rude.

Zappa (Evanghelie).—Milionar grec, născut în Epir la 1800, stabilit în Bucuresci, unde a adunat o avere foarte mare pe care a lăsat-o prin testamentul său mai toată, în cea-ce privește usufructul, afară de câte va legate vărului său Const. Zappa cu condițiune ca după moartea acestuia, averea să se întoarcă la epitropia Olimpicilor din Atena și altor institute culturale din Grecia.

Evanghelie Zappa a încetat din viață la 1865.

Pentru alte amănunte, a se vedea *Constantin Zappa*.

Zefkari (Alexandru).—General de brigadă, născut în Bucuresci la 1830, încetat din viață.

A intrat în armată cu gradul de iuncăr la 1849 și a fost înălțat sub-locotenent la 1850. Maior în 1863, este comandant al garnizoanei Bucuresci, când se urzește complotul militar contra Domnitorului Cuza.

Înaintat colonel la 1869, e numit general de brigadă la 1875.

În timpul rezelului Independenței (1877-78) a fost atașat pe lângă marele cuartier general al comandamentului rusesc.

Zerlendi (Christofi).—Bancher, născut în Bucuresci la 1844, fiul lui Leon Zerlendi care era un mare comerciant de import și export pentru România. A făcut studii comerciale în Syra (Grecia), apoi s'a întors în Bucuresci la 1862. La 1863, murind părintele său, s'a desfăcut tovarășia care ecista cu Sechiari, și Christofi Zerlendi a luat împreună cu fratele său Achille, astăzi decedat, administrația importantei case de bancă din strada Smârdan.

La 1888 a fost ales în Capitală senator, îndeplinind acest mandat până la 1895; în acelaș timp a fost consilier comunal în Bucuresci.

A dăruit comunei Capitalei o proprietate în valoare de peste 250,000 lei, spre a se înființa azilul pentru infirmi, care poartă numele său.

E fondatorul Societății de asigurare Națională.

Zosima (Leria).—Primadonă, profesoară de cântec, născută în Bucuresci. A făcut studiile muzicale la Conservatorul din Paris. A jucat pe scenele principale din

Europa și pe scena teatrului național din București.

Căsătorindu-se cu inginerul Zosima, a renunțat la cariera artistică.

De la 1892 este profesoară de canto la Conservatorul din București.

Zsiga (Nicolae).—Filantrop, născut la 1792 în comuna Sf. Nicolae românesc, aproape de Oradea-Mare.

Terminând 4 clase gimnaziale în Oradea-

Mare, se apucă de comerț și deveni un negustor foarte bogat. Din multe sale acte filantropice, însemnăm două: înființarea unui internat sub numele *Fundația Sf. Nicolae* pentru băieți gr. or. români de la gimnaziul din Oradea-Mare, în care astăzi se întrețin 23 de studenți; și fundațiunea de 3000 fl. pentru ajutorarea studenților gr. or. rom. ai de la gimnaziul românesc din Beiuș.

A murit la 5 Noembrie 1870 în Oradea Mare.

APENDICE

Alexianu (Gheorghe).— Medic, (vezi pagina 9). Incetat din viață la 1897.

Asaky (Gheorghe).— Medic, (vezi pagina 14). Intors în țară la 1897, i se dă printr'o lege specială direcțiunea institutului le gynecologie, creat printr'o lege specială.

Băjenaru (Ioan).— Tenor, născut la Pășcani în 1863.

După ce a terminat studiile muzicale în Conservatorul din București, a debutat la 1887 pe scena Teatrului național în opera *Giroflé-Girofla*.

Apoi a plecat la Milan, spre a-și completa studiile. Intors în țară, este angajat ca prim tenor al operei române din Capitală și debutează în opera *De'as si-rege*; apoi cântă în *Carmen*, *Lucia*, *Ernani*, *Traviata*, *Faust*, *Cavalleria Rusticana*, *Aida*, etc.

În mai toate aceste opere, Băjenaru a cântat împreună cu cele mai renumite cântărețe române precum Darclée, Theodorini, Nouvina.

În cursul lunii Martie 1898, a jucat dimpreună cu Darclée la Constantinopole în fața Sultanului care i a conferit pentru meritele sale decorația otomană *Medjidie*.

Beldiman (Alexandru).— Ziarist, (vezi pagina 25). A încetat din viață în București la 1898.

Beldiman (Alexandru. A.)— Diplomat, născut în Iași la 16 Mai 1855. A făcut studiile în streinătate și a dobândit la 1877 titlul de doctor în drept de la facultatea din Berlin, fiind în 1876 laureat cu medalia de aur.

A intrat în diplomație la 1878 ca secretar al agenției din Berlin și la 1879 a trecut cancelar al agenției diplomatice și consulatului general din Sofia. Gerant al acestei agenții de la 1879 Septembrie până la 1880 Decembrie, trece la această epocă prim secretar al legațiunei din Viena. La 1881 este transferat la legația din Berlin. În timpul conferinței internaționale pentru cestiunea Dunărei, este delegat pe lângă Legațiunea din Londra de la 1883 Februarie până la Martie acelaș an. La 1883 vine în București și este însărcinat provizoriu cu funcțiile de șef al diviziei politice din administrația centrală a Ministerului de Externe.

De la această epocă înainte, este la 1883 șef al diviziei politice din Minister; la 1883 Iulie, însărcinat cu afacerile Legațiunei din Berlin până la August 1883; la 1883 Septembrie, atașat pe lângă prim-Ministrul I. C. Brătianu când a mers la Gastein spre a se întâlni cu principele de Bismark până la Octombrie 1883; la 1884 Octombrie 29 însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 4 Decembrie 1884; la 1885 Ianuarie 14 însărcinat din nou cu funcțiile de mai sus până la 7 Februarie 1885; la 1885 Martie 1, agent diplomatic și consul gene-

ral la Sofia; la 1885 Martie 4 însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 24 Mai 1885; la 1885 Iulie 11 însărcinat din nou cu funcțiile de mai sus până la 31 August 1885; la 1885 Octombrie atașat pe lângă prim-ministrul I. C. Brătianu, când a mers la Friedrichsruhe și Viena, în urma revoluțiunii de la Filipopole; la 1886 Februrie este trimis în misie la Berlin pentru negocierile comerciale; la 1886 Mai, trimis din nou în misie la Berlin până în August 1886; la 1886 August 25, însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 2 Septembrie 1886; la 1887 Ianuarie, trimis în misie la Berlin pentru încheierea tratatului de comerț cu Germania până la Februrie 1887; la 1888 Iulie 1, trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar la Belgrad până la 1 Octombrie 1888, când a demisionat.

Demisionat la 1888 în urma retragerii guvernului liberal, de și fusese rugat de noul guvern să-și păstreze situațiunea, n'a reintrat în diplomație de la 1895.

Atunci la 9 Octombrie e numit secretar general ai Ministerului de Externe și la 1 Ianuarie 1896 Ministru plenipotențiar la Berlin, post pe care l' ocupă până în prezent.

Beller (Arnold).—General de brigadă, născut la 8 Iulie 1844. Elev al școlii militare în 1861, sub-locotenent în 1863, maior la 1875.

E înălțat colonel la 1884 și general de brigadă la 1897. Toate gradele le-a dobândit în arma cavaleriei.

Bengescu (Gheorghe). — Diplomat, (vezi pagina 25). La 1888 demisionează din funcțiunea de Ministru plenipotențiar la Bruxelles.

Brătianu (Ioan. I.) — Inginer, fiul lui I. C. Brătianu. A făcut studiile în țară și le-a terminat la Paris, unde a urmat cursurile școlii politehnice și școlii de poduri și șosele. Intors în țară a intrat ca inginer în serviciul căilor ferate, unde a ocupat cât-va timp funcțiunea de șef de secție. La 1897 Martie 31, a intrat în Ministerul de sub președenția lui Dim. Sturdza, luând portofoliul Lucrărilor publice.

Candiano (Constantin).—General de brigadă, născut la 5 Septembrie 1843. Intrat în școala militară la 1861, este înălțat sub-locotenent la 1863, maior la 1875, colonel la 1890 și general de brigadă la 1898.

Cantucuzino J. A. (Zizine).—Om politic, (vezi pagina 43). A încetat din viață în București la 1898.

Ferdinand de Hohenzollern.—Principe al României, (vezi pagina 73). A fost înălțat la gradul de general de brigadă în 1898.

Flechtenmacher (Alexandru).—Compozitor muzical, (vezi pagina 76). A încetat din viață la 1898.

Grandea (Grigore).—Publicist, (vezi pagina 92). A încetat din viață la 1898.

Marcu (Samuel).—Inginer mecanic și electrician, născut în București la 1864, de origină izraelită. A făcut studiile la școala politehnică federală din Zurich și la Viena.

Intors în țară la 1890 după ce făcuse timp îndelungat practică în stabilimentele Schwarzkopf din Berlin, Luther din Brunswick, a început să se ocupe cu electricitatea industrială. Acestui inginer sunt datorite primele instalațiuni de electricitate în București, precum la șoseaua Kisselef, Bulevardele Academiei, Colțea, Elisabeta, grădina Cișmegiu, palatul Côtroceni. Acum a luat pentru compania *Continental* concesiunea iluminării cu electricitate a orașului Iași.

Negrescu (Leonida).—Arhitect, născut în București la 1857. În acest oraș a făcut studiile liceale și școala de poduri și șosele. Apoi a plecat la Paris, unde a urmat de la 1879 până la 1888 cursurile școlii de Bele-arte, obținând diploma de laureat. În acest interval, în ultimii ani ai șederii sale la școală, a fost numit de guvernul francez sub-inspector la lucrările clădirii școlii centrale din Paris și apoi inspector

general al clădirelor imobilelor din cartierul Luxembourg.

Intors în țară la 1888, a fost numit arhitect-șef la căile ferate, de unde a trecut în aceeași calitate la Ministerul Instrucțiunii publice.

Principalele sale lucrări sunt: *Gimnaziiile din Doroboi, Vaslui, R.-Sărat, planurile tip pentru școlile comunale și rurale*, apoi mai multe clădiri particulare între cari, casa *Procopie Dimitrescu* din București, casa *Ghiță Ionescu* din Ploești, monumentul funerar al bancherului *Rosenthal* la cimitirul izraelit, etc, etc.

Sallmen (Dimitrie).— General de brigadă, născut la 1836 Aprilie 23. A intrat în oștire, arma cavaleriei, la 1856 cu gradul de sergent, a fost înaintat sub-locote-

nant la 1858, maior la 1869, colonel la 1880 și general de brigadă la 1893.

Sion (Constantin).— Publicist, născut pe la 1795, încetat din viață la 1858. A făcut studiile în Iași și a publicat *Menehmele* în limba elenă, comedie (1803), *Elisabeta*. Dar principala sa lucrare este manuscriptul cu titlul: *Arhondologia Moldovei*, pamflet reütăcios, plin de venin, scris într'un limbajü foarte trivial și prin care sunt batjocorite toate familiile boeresci din Moldova.

Tătărescu (Nicolae).— General de brigadă, născut la 1850 Februarie 10. Elev al școlii militare la 1867, este înălțat sublocotenent la 1869, maior la 1884, colonel la 1892 și general de brigadă la 1898.

ERATA

- Pag: 17, rândul 41. In loc de: *nu se putea tămădui înainte de că*, citește «*de că*».
Pag: 18, rândul 54. In loc de: «*Han-Makart*» citește «*Hanz Makart*».
Pag: 36, rândul 4. In loc de: «*2 Iunie 1881*» citește «*2 Iunie 1821*».
Pag: 58, rândul 26. In loc de: «*14 Iunie 1809*» citește «*14 Iunie 1869*».
Pag: 72, rândul 20. In loc de: «*undă termina*» citește «*undă termină*».
Pag: 80, rândul 24. In loc de: «*Dioisie Fotino*» citește «*Dionisie Fotino*».

